

I EES-STOFNANIR

1. Sameiginlega EES-nefndin

2011/EES/10/01	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/60/EB frá 23. október 2000 um aðgerðaramma Bandalagsins um stefnu í vatnsmálum.	1
2011/EES/10/02	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/18/EB frá 12. mars 2001 um sleppingu erfðabreyttra lífvera út í umhverfið og niðurfellingu á tilskipun ráðsins 90/220/EBE . . .	73
2011/EES/10/03	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/66/EB frá 6. september 2006 um rafhlöður og rafgeyma og notaðar rafhlöður og rafgeyma og um niðurfellingu tilskipunar 91/157/EBE.	112
2011/EES/10/04	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2008/121/EB frá 14. janúar 2009 um textílheiti (endurútgefin)	126
2011/EES/10/05	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/123/EB frá 12. desember 2006 um þjónustu á innri markaðnum	146
2011/EES/10/06	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2008/122/EB frá 14. janúar 2009 um neytenda-vernd að því er varðar tiltekna þætti skiptileigusamninga, samninga um orlofskosti til langs tíma, endursölu- og skiptasamninga	179
2010/EES/10/07	Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2008/86/EB frá 5. september 2008 um breytingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/8/EB í því skyni að bæta virka efninu tebúkónasóli við í I. viðauka við hana	200
2011/EES/10/08	Tilskipun ráðsins 2004/113/EB frá 13. desember 2004 um beitingu meginreglunnar um jafna meðferð kvenna og karla að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu	203
2011/EES/10/09	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 506/2007 frá 8. maí 2007 um kröfur, sem gerðar eru til innflytjenda og framleiðenda tiltekinna forgangsefna, um prófanir og upplýsingar í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna	210
2011/EES/10/10	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 465/2008 frá 28. maí 2008 um kröfur um prófanir og upplýsingar, samkvæmt reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93, sem gerðar eru til innflytjenda og framleiðenda tiltekinna efna sem kunna að vera þrávirk, safnast fyrir í lífverum og vera eitruð og eru tilgreind í Evrópuskrá yfir íðefni á markaði.	213
2011/EES/10/11	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 466/2008 frá 28. maí 2008 um kröfur, sem gerðar eru til innflytjenda og framleiðenda tiltekinna forgangsefna, um prófanir og upplýsingar í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna	215

2011/EES/10/12	Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/22/EB frá 23. apríl 2009 um að setja lögbann til verndar hagsmunum neytenda	217
2011/EES/10/13	Tilskipun ráðsins 2008/71/EB frá 15. júlí 2008 um auðkenningu og skráningu svína . . .	224
2011/EES/10/14	Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2009/141/EB frá 23. nóvember 2009 um breytingu á I. viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/32/EB að því er varðar hámarksgildi fyrir arsen, þeóbrómín, Datura sp. Ricinus communis L., Croton tiglium L. og Abrus precatorius L.	230
2011/EES/10/15	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1275/2008 frá 17. desember 2008 um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota með tilliti til aflþarfar þeirra í reiðuhum eða þegar slökkt er á þeim.	234
2011/EES/10/16	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 107/2009 frá 4. febrúar 2009 um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB um kröfur varðandi visthönnun á einföldum aðgangskössum (set-top boxes).	242
2011/EES/10/17	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 278/2009 frá 6. apríl 2009 um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun ytri aflgjafa með tilliti til aflþarfar þeirra í lausagangi og meðalnýtni við álag.	249
2011/EES/10/18	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 640/2009 frá 22. júlí 2009 um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun á rafmagnshreyflum	257
2011/EES/10/19	Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 642/2009 frá 22. júlí 2009 um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun á sjónvörpum.	266

II EFTA-STOFNANIR

- 1. Fastanefnd EFTA-ríkjanna**
- 2. Eftirlitsstofnun EFTA**
- 3. EFTA-dómstóllinn**

III EB-STOFNANIR

- 1. Framkvæmdastjórnin**

EES-STOFNANIR

SAMEIGINLEGA EES-NEFNDIN

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2000/60/EB

2011/EES/10/01

frá 23. október 2000

um aðgerðaramma Bandalagsins um stefnu í vatnsmálum (*)

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDBSINS
HAFI,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
1. mgr. 175. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina, sem mælt er fyrir um í
251. gr. sáttmálans ⁽⁴⁾, og á grundvelli sameiginlegs texta
sáttanefndarinnar frá 18. júlí 2000,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Vatn er ekki eins og hver önnur verslunarvara heldur
arfleifið sem ber að vernda, standa vörð um og fara með
sem slíka.
- 2) Í ályktunum ráðherrapingsins um stefnu Bandalagsins í
vatnsmálum, sem haldið var í Frankfurt 1988, var lögð
áhersla á nauðsyn þess að setja löggjöf fyrir Bandalagið
um vistfræðileg gæði. Í ályktun sinni frá 28. júní 1988
⁽⁵⁾ fór ráðið þess á leit við framkvæmdastjórnina að hún
legði fram tillögur um leiðir til að bæta vistfræðileg gæði
yfirborðsvatns í Bandalaginu.

- 3) Í yfirlýsingu ráðherrapingsins um grunnvatn, sem haldið
var í Haag 1991, var viðurkennt að þörf væri á aðgerðum
til að koma í veg fyrir að ferskvatn versni til langtíma,
bæði að því er varðar gæði og magn, og farið fram á
að aðgerðaáætlun, sem hefði að markmiði sjálfbæra
stjórnun og vernd ferskvatnsauðlinda, yrði hrundið í
framkvæmd eigi síðar en árið 2000. Í ályktunum sínum
frá 25. febrúar 1992 ⁽⁶⁾ og 20. febrúar 1995 ⁽⁷⁾ óskaði
ráðið eftir aðgerðaáætlun um grunnvatn og endurskoðun
á tilskipun ráðsins 80/68/EBE frá 17. desember 1979 um
verndun grunnvatns gegn mengun af völdum tiltekinnna
hættulegra efna ⁽⁸⁾, sem yrði liður í heildarstefnu um
vernd ferskvatns.

- 4) Æ meiri þrýstingur skapast varðandi vatn í Bandalaginu
vegna stöðugt vaxandi eftirspurnar eftir nægu magni
af gæðavatni til allra nota. Hinn 10. nóvember 1995
lagði Umhverfisstofnun Evrópu fram skýrslu sína
„Umhverfismál í Evrópusambandinu – 1995“, uppfærða
skýrslu um umhverfismál sem staðfesti nauðsyn þess að
grípa til aðgerða til að vernda vatn í Bandalaginu, bæði
að því er varðar gæði og magn.

- 5) Hinn 18. desember 1995 samþykkti ráðið ályktanir
þar sem þess var meðal annars krafist að samin yrði
ný rammatilskipun um grundvallarreglur sjálfbærrar
stefnu í vatnsmálum í Evrópusambandinu og var
framkvæmdastjórnin hvött til að leggja fram tillögu þar
að lútandi.

- 6) Hinn 21. febrúar 1996 samþykkti framkvæmdastjórnin
orðsendingu til Evrópuþingsins og ráðsins um stefnu
Evrópubandalagsins í vatnsmálum þar sem settar voru
fram grundvallarreglur varðandi stefnu Bandalagsins í
vatnsmálum.

- 7) Hinn 9. september 1996 lagði framkvæmdastjórnin
fram tillögu að ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins
um aðgerðaáætlun um samþætta vernd og stjórnun

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 327, 22.12.2000, bls. 1. Hinnar
var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 125/2007 frá
28. september 2007 um breytingu á XX viðauka (Umhverfismál) við EES-
samninginn, sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 9,
21.2.2008, bls. 41.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 184, 17.6.1997, bls. 20, Stjtið. EB C 16, 20.1.1998, bls. 14 og
Stjtið. EB C 108, 7.4.1998, bls. 94.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 355, 21.11.1997, bls. 83.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 180, 11.6.1998, bls. 38.

⁽⁴⁾ Álit Evrópuþingsins frá 11. febrúar 1999 (Stjtið. EB C 150, 28.5.1999,
bls. 419), staðfest 16. september 1999, og sameiginleg afstaða ráðsins
frá 22. október 1999 (Stjtið. EB C 343, 30.11.1999, bls. 1). Ákvörðun
Evrópuþingsins frá 7. september 2000 og ákvörðun ráðsins frá
14. september 2000.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB C 209, 9.8.1988, bls. 3.

⁽⁶⁾ Stjtið. EB C 59, 6.3.1992, bls. 2..

⁽⁷⁾ Stjtið. EB C 49, 28.2.1995, bls. 1.

⁽⁸⁾ Stjtið. EB L 20, 26.1.1980, bls. 43. Tilskipuninni var breytt með tilskipun
91/692/EBE (Stjtið. EB L 377, 31.12.1991, bls. 48).

- grunnvatns⁽¹⁾. Í þeirri tillögu benti framkvæmdastjórnin á nauðsyn þess að koma á málsmæðferð um stjórnun ferskvatnstöku og vöktun á gæðum og magni ferskvatns.
- 8) Hinn 29. maí 1995 samþykkti framkvæmdastjórnin orðsendingu til Evrópuþingsins og ráðsins um skynsamlega nýtingu og vernd votlendis þar sem mikilvægi þess fyrir vernd vatnsauðlinda var viðurkennt.
- 9) Nauðsynlegt er að þróa samþætta stefnu Bandalagsins í vatnsmálum.
- 10) Ráðið fór þess á leit við framkvæmdastjórnina þann 25. júní 1996, svæðanefndin 19. september 1996, efnahags- og félagsmálanefndin 26. september 1996 og Evrópuþingið 23. október 1996 að hún legði fram tillögu að tilskipun ráðsins þar sem settur væri rammi um stefnu í vatnsmálum í Evrópu.
- 11) Eins og fram kemur í 174. gr. í sáttmálanum felst umhverfisstefna Bandalagsins í því að stuðla að því að ná þeim markmiðum að varðveita, vernda og bæta gæði umhverfisins með því að nýta náttúruauðlindir af varúð og skynsemi og byggist hún á varúðarreglunni og þeim meginreglum að girt skuli fyrir umhverfisspjöll, áhersla er lögð á úrbætur þar sem tjón á upptök sín og bótaskylda er lögð á þann sem veldur mengun.
- 12) Samkvæmt 174. gr. í sáttmálanum skal Bandalagið, við móttöku umhverfisstefnu sinnar, taka tillit til fyrirbyggjandi, visindalegra og tæknilegra upplýsinga, umhverfisskilyrða á hinum ýmsu svæðum Bandalagsins og efnahagslegrar og félagslegrar þróunar í Bandalaginu í heild og jafnvægis í þróun á svæðum þess, sem og til mögulegs ávinnings og kostnaðar af aðgerðum eða aðgerðaleysi.
- 13) Innan Bandalagsins eru margvíslegar aðstæður og þarfir sem krefjast sérstakra úrlausna. Taka ber tillit til þessa margbreytileika við skipulagningu og framkvæmd ráðstafana til að tryggja vernd og sjálfbæra notkun vatns innan hvers vatnasviðs. Ákvarðanir skulu teknar á þeim vettvangi sem næstur er stöðunum þar sem vatn hefur orðið fyrir áhrifum eða notað. Veita skal forgang þeim aðgerðum sem aðildarríkin bera ábyrgð á með því að gera áætlanir um ráðstafanir sem eru lagaðar að svæðisbundnum eða staðbundnum aðstæðum.
- 14) Hvernig til tekst með þessa tilskipun byggist á nánu samstarfi og samfelli aðgerða á vettvangi Bandalagsins og aðildarríkjanna og á hverjum stað, og einnig upplýsingamiðlun, samráði og þátttöku almennings, m.a. notenda.
- 15) Vatnsveita telst til þjónustu sem er almennt hagsmunamál, eins og skilgreint er í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar um þjónustu sem er almennt hagsmunamál í Evrópu⁽²⁾.
- 16) Nauðsynlegt er að fella vernd og sjálfbæra stjórnun vatns enn frekar inn í stefnu Bandalagsins á öðrum sviðum, svo sem á sviði orkumála, flutninga, landbúnaðar, fiskveiða, byggðastefnu og ferðaþjónustu. Þessi tilskipun skal vera grundvöllur áframhaldandi skoðanaskipta og þróunar skipulags er miðar að frekari samþættingu stefnu á einstökum sviðum. Þessi tilskipun getur einnig verið mikilvægt framlag á öðrum sviðum samvinnu milli aðildarríkjanna, s.s. að því er varðar Evrópska svæðisþróunarþáttinn (European Spatial Development Perspective).
- 17) Við móttöku skilvirkrar og samfelldrar stefnu í vatnsmálum verður að taka tillit til þess hve vatnavistkerfi, sem eru nálægt ströndum og ármynnum eða í flóum eða á tiltölulega aflokuðum hafsvæðum, eru viðkvæm þar sem jafnvægi þeirra veltur mjög á gæðum þess landvatns sem rennur í þau. Vernd á ástandi vatns innan vatnasviða gefur efnahagslegan ávinning með því að stuðla að vernd fiskistofna, m.a. strandsjávarstofna.
- 18) Þörf er á gagnsæjum, skilvirkum og samfelldum lagaramma um stefnu Bandalagsins í vatnsmálum. Bandalagið skal setja sameiginlegar grundvallarreglur og heildaramma fyrir áætlunina. Í tilskipun þessari skal kveðið á um slíkan ramma auk þess að samræma og samþætta og, til lengri tíma litið, þróa áfram hinar almennu grundvallarreglur og skipulag fyrir vernd og sjálfbæra notkun vatns í Bandalaginu, í samræmi við dreifraðisregluna.
- 19) Þessi tilskipun miðar að því að viðhalda og bæta ástand vatns í Bandalaginu. Þetta markmið snertir fyrst og fremst gæði vatnsins er um ræðir. Vatnsmagn er enn fremur einn þeirra þátta sem þarf að líta eftir með tilliti til vatnsgæða og því ber einnig að gera ráðstafanir varðandi magn til að ná megi því markmiði að tryggja mikil gæði.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 355, 25.11.1996, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 281, 26.9.1996, bls. 3.

- 20) Magnstaða grunnvatns getur haft áhrif á vistfræðileg gæði yfirborðsvatns og landvistkerfa sem tengjast því grunnvatnshloti.
- 21) Bandalagið og aðildarríkin eru aðilar að ýmsum alþjóðasamningum sem fela í sér mikilvægar skuldbindingar um vernd sjávar gegn mengun, einkum samningnum um vernd Eystrasalts, sem var undirritaður í Helsinki 9. apríl 1992 og samþykktur með ákvörðun ráðsins 94/157/EB⁽¹⁾, samningnum um vernd Norðaustur-Atlantshafsins, sem var undirritaður í París 22. september 1992 og samþykktur með ákvörðun ráðsins 98/249/EB⁽²⁾, og samningnum um vernd Miðjarðarhafsins gegn mengun, sem var undirritaður í Barcelona 16. febrúar 1976 og samþykktur með ákvörðun ráðsins 77/585/EBE⁽³⁾, og bókun við hann um vernd Miðjarðarhafsins gegn mengun frá mengunarvöldum í landi, sem var undirrituð í Apenu 17. maí 1980 og samþykkt með ákvörðun ráðsins 83/101/EBE⁽⁴⁾. Þessi tilskipun á að stuðla að því að gera Bandalaginu og aðildarríkjunum kleift að standa við þessar skuldbindingar.
- 22) Þessi tilskipun á að stuðla að því að losun hættulegra efna í vatn verði minnkuð jafnt og þétt.
- 23) Þörf er á sameiginlegum grundvallarreglum til að samræma aðgerðir aðildarríkjanna til að auka vernd vatns í Bandalaginu að því er varðar gæði og magn, stuðla að sjálfbærri vatnsnotkun, stuðla að því að ná tökum á vandamálum í tengslum við vatn sem rennur yfir landamæri, vernda vatnavistkerfi og landvistkerfi og votlendi sem eru beint háð þeim og standa vörð um nýja möguleika varðandi nýtingu vatns í Bandalaginu og þróa þá.
- 24) Mikil gæði vatns stuðla að því að sjá megi íbúunum fyrir nægu drykkjarvatni.
- 25) Ákveða skal sameiginlegar skilgreiningar á ástandi vatns að því er varðar gæði og, þar sem við á vegna umhverfisverndar, að því er varðar magn. Setja skal umhverfismarkmið sem miða að því að tryggja gott ástand yfirborðsvatns og grunnvatns í gervöllu Bandalaginu og að komið sé í veg fyrir að ástand vatns á vettvangi Bandalagsins versni.
- 26) Aðildarríki skulu stefna að því að ná a.m.k. fram markmiðinu um gott ástand vatns með því að skilgreina og framkvæma nauðsynlegar ráðstafanir innan samþættra áætlana um ráðstafanir, að teknu tilliti til gildandi krafna Bandalagsins. Þar sem ástand vatns er gott fyrir ber að viðhalda því. Gerðar eru kröfur um gott ástand grunnvatns en auk þess skal greina ef umtalsverð og viðvarandi, stígandi leitni kemur fram í styrk mengunarvalda í því og snúa þeirri leitni við.
- 27) Endanlegt markmið þessarar tilskipunar er að hættulegum forgangsefnum verði útrýmt og að stuðla að því að styrkleiki í sjó verði nálægt bakgrunnsgildum efna sem koma fyrir í náttúrunni.
- 28) Yfirborðsvatn og grunnvatn eru í eðli sínu endurnýjanlegar auðlindir. Ef tryggja á gott ástand grunnvatns verður að grípa snemma inn í og skipuleggja vandaða áætlun um verndaraðgerðir til langs tíma, einkum vegna þess hve myndun þess og endurnýjun er hæg frá náttúrunnar hendi. Taka skal tillit til þess tíma, sem það tekur að ná fram umbótum, í tímaáætlunum fyrir ráðstafanir til að ná fram góðu ástandi grunnvatns og snúa við hvers konar umtalsverðri og viðvarandi, stígandi leitni í styrk mengunarvalda í grunnvatni.
- 29) Til að ná markmiðunum, sem sett eru fram í þessari tilskipun og við gerð áætlunar um ráðstafanir í því skyni er aðildarríkjunum heimilt að skipta framkvæmd áætlunarinnar niður í áfanga til að dreifa kostnaði við að hrinda henni í framkvæmd.
- 30) Til að tryggja að þessi tilskipun verði framkvæmd til fulls og á samræmdan hátt skulu hvers konar frestir, sem gefnir eru, veittir á grundvelli viðeigandi, augljósra og gagnsærra viðmiðana og aðildarríkin skulu færa rök fyrir þeim í stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðauðmæmi.
- 31) Ef vatnshlot hefur orðið fyrir svo miklum áhrifum af mannavöldum eða náttúrulegt ástand þess er þannig að ógerlegt eða óhóflega dýrt yrði að koma ástandi þess í gott horf má setja vægari umhverfismarkmið, á grundvelli viðeigandi, augljósra og gagnsærra viðmiðana, og gera skal allar tiltækar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að ástand vatnsins versni enn frekar.
- 32) Við sérstakar aðstæður má veita undanþágur frá kröfunni um að koma í veg fyrir að ástandið versni eða koma ástandinu í gott horf ef skaðinn er afleiðing ófyrirsjáanlegra eða sérstakra aðstæðna, einkum flóða og

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 73, 16.3.1994, bls. 19.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 104, 3.4.1998, bls. 1.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 240, 19.9.1977, bls. 1.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 67, 12.3.1983, bls. 1.

þurrka, eða nýorðinna breytinga á eiginleikum yfirborðsvatnshlots eða breytinga á grunnvatnshloti vegna þess að hagsmunir almennings krefjast þess, að því tilskildu að allar tiltækar ráðstafanir séu gerðar til að draga úr skaðlegum áhrifum á ástand vatnshlotsins.

33) Leitast skal við að ástand vatns á hverju vatnasviði fyrir sig verði gott til að unnt sé að samræma ráðstafanir varðandi yfirborðsvatn og grunnvatn sem tilheyrir sama vistfræði-, vatnafræði- og vatnajarðfræðilega kerfinu.

34) Að því er varðar umhverfisvernd er nauðsynlegt að samþætta enn frekar eigind- og meginlegga þætti, bæði að því er varðar yfirborðsvatn og grunnvatn, þar sem tillit er tekið til náttúrulegra flæðiskilyrða í hringrás vatnsins.

35) Á stöðum þar sem vatnsnotkun á tilteknu vatnasviði getur haft áhrif yfir landamæri skal samræma kröfur sem miða að því að umhverfismarkmiðin, sem sett eru samkvæmt þessari tilskipun, nái fram að ganga, einkum hvers kyns áætlanir um ráðstafanir, fyrir vatnasviðaumdæmið í heild sinni. Þar sem vatnasvið ná út fyrir landamæri Bandalagsins skulu aðildarríkin kappkosta að tryggja víðeigandi samræmingu við viðkomandi lönd utan Bandalagsins. Þessari tilskipun er ætlað að stuðla að því að staðið verði við skuldbindingar Bandalagsins samkvæmt alþjóðasamningum um vatnsvernd og -stjórnun, einkum samnings Sameinuðu þjóðanna um vernd og nýtingu vatnsfalla sem renna yfir landamæri og alþjóðlegra stöðuvatna, sem samþykktur var með ákvörðun ráðsins 95/308/EB ⁽¹⁾ og öllum síðari samningum um beitingu hans.

36) Nauðsynlegt er að fram fari greining á eiginleikum vatnasviða og áhrifum á þau vegna athafna mannsins, auk efnahagslegrar greiningar á vatnsnotkun. Aðildarríkin skulu vakta þróun í ástandi vatns á kerfisbundinn og sambærilegan hátt í gervöllu Bandalaginu. Þessar upplýsingar eru nauðsynlegar til að skapa traustan grunn fyrir aðildarríkin við gerð áætlana um ráðstafanir sem miða að því að markmiðin, sem sett eru samkvæmt þessari tilskipun, nái fram að ganga.

37) Aðildarríkin skulu tilgreina vatnslindir þar sem taka drykkjarvatns fer fram og tryggja að farið sé að

ákvæðum tilskipunar ráðsins 80/778/EBE frá 15. júlí 1980 um gæði neysluvatns ⁽²⁾.

38) Beiting aðildarríkjanna á efnahagslegum stjórntækjum kann að vera víðeigandi sem hluti af áætlun um ráðstafanir. Taka ber tillit til meginreglunnar um endurheimt kostnaðar vegna vatnsþjónustu, að meðtöldum umhverfis- eða auðlindatengdum kostnaði vegna tjóns eða skaðlegra áhrifa á vatn, einkum mengunarbótareglunnar. Efnahagsleg greining á vatnsþjónustu, sem byggist á langtímaspám um framboð og eftirspurn eftir vatni á vatnasviðaumdæminu, er nauðsynleg í þessu skyni.

39) Nauðsynlegt er að koma í veg fyrir eða draga úr áhrifum mengunarslysa. Í áætlun um ráðstafanir skulu vera ráðstafanir sem miða að því.

40) Að því er varðar fyrirbyggjandi aðgerðir gegn mengun og mengunarvarnir skal stefna Bandalagsins í vatnsmálum grundvallast á samræmdri aðferð þar sem gripið er til varna gegn mengun við upptökin með því að setja viðmiðunargildi fyrir losun og umhverfisgæðakröfur.

41) Að því er varðar vatnsmagn skal setja grundvallarreglur um eftirlit með vatnstöku og vatnsmiðlun til að tryggja að snortin vatnshlot séu sjálfbær frá umhverfissjónarmiði.

42) Setja skal tiltekna lágmarkskröfur í löggjöf Bandalagsins um almennar umhverfisgæðakröfur og viðmiðunargildi fyrir losun, sem gilda um tiltekna flokka eða hópa mengunarvalda. Tryggja skal að ákvæði um slíkar kröfur séu samþykkt á vettvangi Bandalagsins.

43) Binda skal endi á mengun með sleppingu, losun eða leka hættulegra forgangsefna eða stöðva hana í áföngum. Evrópuþingið og ráðið skulu, að fenginni tillögu frá framkvæmdastjórninni, komast að samkomulagi um það hvaða efni skuli hafa forgang og til hvaða sérstöku ráðstafana skuli gripið gegn mengun vatns af völdum þeirra efna, um leið og tekið er tillit til allra mikilvægra upptaka þeirra og umfang og samsetning eftirlitsráðstafana, sem eru hagkvæmar og í réttu hlutfalli við þær niðurstöður sem óskað er, er ákvarðað.

44) Við greiningu hættulegra forgangsefna skal taka tillit til varúðarreglunnar, þá einkum greiningar á hvers kyns hugsanlegum, skaðlegum áhrifum viðkomandi efnis, og vísindalegs áhættumats.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 186, 5.8.1995, bls. 42.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 229, 30.8.1980, bls. 11. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 98/83/EB (Stjótið. EB L330, 5.12.1998, bls. 32).

- 45) Aðildarríkin skulu samþykkja ráðstafanir til að uppræta mengun yfirborðsvatns af völdum forgangsefna og draga jafnt og þétt úr mengun af völdum annarra efna sem annars myndu hindra aðildarríkin í að ná markmiðum sínum að því er varðar yfirborðsvatnshlot.
- 46) Til að tryggja þátttöku almennings, þar á meðal vatnsnotenda, í að koma á og uppfæra stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi er nauðsynlegt að látnar séu í té viðeigandi upplýsingar um fyrirhugaðar ráðstafanir og skýrsla gefin um framvindu framkvæmdarinnar með það fyrir augum að almenningur komi að henni áður en lokaákvæðanir um nauðsynlegar ráðstafanir eru teknar.
- 47) Þessi tilskipun skal vera tæki til að taka á þeim hindrunum sem eru í vegi fyrir því að bæta ástand vatns, sem ekki er fjallað um í löggjöf Bandalagsins um vatn, með það í huga að þróa viðeigandi áætlanir á vettvangi Bandalagsins til að yfirstíga þær.
- 48) Framkvæmdastjórnin skal árlega leggja fram uppfærða áætlun um framtaksverkefni sem hún hefur í hyggju að gera tillögu um varðandi vatn.
- 49) Setja skal tækniforskriftir til að tryggja að beiting einsleitra aðferða í Bandalaginu verði liður í þessari tilskipun. Viðmiðanir fyrir mat á ástandi vatns eru mikilvægt skref í rétta átt. Aðlögun tiltekinna, tæknilegra þátta þessarar tilskipunar að tækniþróun og stöðlun aðferða við vöktun, sýnatöku og greiningu skal fara fram með nefndarmeðferð. Til að auka skilning og samræmda beitingu á viðmiðunum um lýsingu á eiginleikum vatnasviðaumdæma og mat á ástandi vatns getur framkvæmdastjórnin samþykkt viðmiðunarreglur um beitingu þessara viðmiðana.
- 50) Samþykkja skal nauðsynlegar ráðstafanir til framkvæmdar á þessari tilskipun í samræmi við ákvörðun ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um málsmeðferð um beitingu framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið ⁽¹⁾.
- 51) Með framkvæmd þessarar tilskipunar er stefnt að því að vatnsvernd verði a.m.k. jafnmikil og kveðið er á um í tilteknum, fyrri gerðum, sem þar af leiðandi ber að fella úr gildi um leið og viðeigandi ákvæði þessarar tilskipunar hafa verið framkvæmd til fulls.
- 52) Ákvæði þessarar tilskipunar koma í stað rammaákvæða um varnir gegn mengun af völdum hættulegra efna, sem sett voru með tilskipun 76/464/EEC ⁽²⁾. Þá tilskipun ber því að fella úr gildi um leið og viðeigandi ákvæði þessarar tilskipunar hafa verið framkvæmd til fulls.
- 53) Tryggja ber að framkvæmd og fullnusta gildandi umhverfislöggjafar um vatnsvernd nái fram að ganga. Nauðsynlegt er að tryggja, með viðeigandi viðurlögum í löggjöf aðildarríkjanna, að ákvæðum um framkvæmd þessarar tilskipunar sé beitt á viðeigandi hátt í gjörvöllu Bandalaginu. Viðurlögin skulu vera árangursrík, í réttu hlutfalli við brot og letjandi.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

*1. gr.***Tilgangur**

Tilgangurinn með þessari tilskipun er að setja ramma um vernd yfirborðsvatns á landi, ársavatns, strandsjávar og grunnvatns sem:

- a) kemur í veg fyrir frekari afturför og verndar og bætir ástand vatnavistkerfa og, að því er varðar vatnspörf þeirra, vistkerfa á landi og í votlendi sem eru beint háð vistkerfum í vatni,
- b) stuðlar að sjálfbærri notkun vatns sem byggir á langtíma-vernd vatnslinda sem eru fyrir hendi
- c) miðar að aukinni vernd og umbótum á vatnsumhverfi, m.a. með sérstökum ráðstöfunum til að draga jafnt og þétt úr sleppingu, losun og leka forgangsefna og til að binda endi á eða stöðva í áföngum sleppingu, losun og leka hættulegra forgangsefna,
- d) tryggir að dregið sé jafnt og þétt úr mengun grunnvatns og kemur í veg fyrir frekari mengun þess og
- e) stuðlar að því að milda áhrif af völdum flóða og þurrka

⁽¹⁾ Stjótið. EB C 184, 17.7.1999, bls. 23.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 129, 18.5.1976, bls. 23. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 91/692/EEC (Stjótið. EB L 377, 31.12.1991, bls. 48).

og stuðlar þar með að því:

— að til sé nóg af góðu yfirborðsvatni og grunnvatni til sjálfbærrar, jafnvægrar og réttlátrar vatnsnotkunar,

— að draga umtalsvert úr mengun grunnvatns,

— að vernda hafið innan og utan landhelgi og

— að markmið viðeigandi alþjóðasamninga náist, þ.m.t. þau sem miða að því að koma í veg fyrir og uppræta mengun sjávar, með aðgerð Bandalagsins skv. 3 mgr. 16. gr. í því skyni að binda endi á eða hætta í áföngum sleppingu, losun og leka hættulegra forgangsefna þar sem meginmarkmiðið er að styrkleiki í sjó verði nálægt bakgrunnsgildum fyrir efni, sem koma fyrir í náttúrunni, og verði nálægt núlli að því er varðar manngerð, tilbúin efni.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. „Yfirborðsvatn“: landvatn, að undanskildu grunnvatni; árósavatn og strandsjór, en það tekur þó einnig til sjávar innan landhelgi að því er varðar efnafraðilegt ástand.

2. „Grunnvatn“: allt vatn undir yfirborði jarðar í gegnmettaða laginu og í beinni snertingu við landið eða jarðvegsgrunninn.

3. „Landvatn“: allt kyrrstætt eða rennandi vatn á yfirborði jarðar og allt grunnvatn sem er landmegin við þá grunnlínu sem breidd landhelgi miðast við.

4. „Á“: landvatnshlot sem rennur að mestu á yfirborði jarðar en getur runnið neðanjarðar í hluta farvegarins.

5. „Stöðuvatn“: kyrrstætt yfirborðsvatnshlot á landi.

6. „Árósavatn“: yfirborðsvatnshlot í nágrenni ármynna sem er að hluta til salt vegna nálægðar sinnar við strandsjó en verður fyrir verulegum áhrifum af aðstreymi ferskvatns.

7. „Strandsjór“: yfirborðsvatn sem er landmegin við línu sem dregin er sjávarmegin einni sjómílu frá næsta punkti grunnlínu þeirrar sem landhelgi miðast við og teygir sig, þar sem við á, að ytri mörkum árósavatns.

8. „Mannert vatnshlot“: vatnshlot sem hefur orðið til vegna athafna mannsins.

9. „Mikið breytt vatnshlot“: yfirborðsvatnshlot sem hefur verulega breytta eðliseiginleika vegna breytinga af mannavöldum, eins og tiltekið er af aðildarríkinu í samræmi við ákvæði II. viðauka.

10. „Yfirborðsvatnshlot“: afmörkuð heild yfirborðsvatns af umtalsverðri stærð, s.s. stöðuvatn, miðlunarlón, vatnsfall, á eða síki, hluti af vatnsfalli, á eða síki, árósavatn eða strandsjávarkafli.

11. „Veitir“: berglag eða -lög undir yfirborði jarðar eða önnur jarðlög sem eru svo gropin eða gegndræp að umtalsvert grunnvatn getur runnið um þau eða þar getur farið fram grunnvatnstaka í talsverðum mæli.

12. „Grunnvatnshlot“: afmarkað rúmmál grunnvatns innan veitis eða veita.

13. „Vatnasvið“: það landsvæði sem allt afrennsli af yfirborði rennur af í vatnsföllum, ám og jafnvel stöðuvötnum til sjávar við eitt ármynni eða óseyri.

14. „Undirvatnasvið“: það landsvæði sem allt afrennsli af yfirborði rennur af í vatnsföllum, ám og jafnvel stöðuvötnum til tiltekins staðar í farveginum (yfirleitt stöðuvatns eða ármóta).

15. „Vatnasviðaumdaemi“: svæði á landi og sjó sem samanstendur af einu eða fleiri vatnasviðum ásamt grunnvatni og strandsjó sem tengjast þeim, og sem tilgreint er í 1. mgr. 3. gr. sem meginstjórnsýslueining vatnasviða.

16. „Lögbært yfirvald“: yfirvald eða yfirvöld sem tilgreind eru skv. 2. eða 3. mgr. 3. gr.

17. „Ástand yfirborðsvatns“: almennt hugtak um ástand yfirborðsvatnshlots sem ákvarðast af vistfræðilegu eða efnafraðilegu ástandi þess, eftir því hvort er lakara.

18. „Gott ástand yfirborðsvatns“: ástand yfirborðsvatnshlots þegar bæði vistfræðilegt og efnafræðilegt ástand þess er a.m.k. „gott“.
19. „Ástand grunnvatns“: almennt hugtak um ástand grunnvatnshlots sem ákvarðast af magnstöðu eða efnafræðilegu ástandi þess, eftir því hvort er lakara.
20. „Gott ástand grunnvatns“: ástand grunnvatnshlots þegar bæði magnstaða og efnafræðilegt ástand þess er a.m.k. „góð/gott“.
21. „Vistfræðilegt ástand“: hugtak sem á við um gæði gerðar og starfsemi vatnavistkerfa sem tengjast yfirborðsvatni, sem flokkast í samræmi við V. viðauka.
22. „Gott vistfræðilegt ástand“: ástand yfirborðsvatnshlots, sem flokkast þannig í samræmi við V. viðauka.
23. „Gott vistmegin“ (good ecological potential): ástand mikið breytts eða manngerðs vatnshlots, sem flokkast þannig í samræmi við viðeigandi ákvæði V. viðauka.
24. „Gott, efnafræðilegt ástand yfirborðsvatns“: það efnafræðilega ástand sem krafist er til að ná megi umhverfismarkmiðunum fyrir yfirborðsvatn, sem sett eru í a-lið 1. mgr. 4. gr., þ.e.a.s. efnafræðilegt ástand yfirborðsvatnshlots þar sem styrkur mengunarvalda er ekki meiri en leyfilegt er samkvæmt umhverfisgæðakröfunum, sem komið er á með IX. viðauka og settar eru í 7. mgr. 16. gr. og annarri viðeigandi löggjöf Bandalagsins þar sem settar eru umhverfisgæðakröfur á vettvangi Bandalagsins.
25. „Gott, efnafræðilegt ástand grunnvatns“: efnafræðilegt ástand grunnvatnshlots sem uppfyllir öll skilyrði töflu 2.3.2 í V. viðauka.
26. „Magnstaða“: hugtak sem er mælikvarði á það hversu mikil áhrif bein eða óbein vatnstaka hefur haft á grunnvatnshlot.
27. „Tiltæk grunnvatnsauðlind“: ársmeðaltal heildar-endurnýjunar grunnvatnshlots til langs tíma, að frádregnu ármeðaltali rennslis til langs tíma, sem nauðsynlegt er til að ná megi markmiðum um vistfræðileg gæði fyrir tengt yfirborðsvatn, sem tilgreint er skv. 4. gr., til þess að forðast að vistfræðilegu ástandi slíks vatns hraki umtalsvert og til að forðast hvers kyns verulegt tjón á tengdum landvistkerfum.
28. „Góð magnstaða“: sú staða sem skilgreind er í töflu 2.1.2 í V. viðauka.
29. „Hættuleg efni“: efni eða flokkar efna sem eru eitruð, þrávirk og geta safnast fyrir í lífverum, svo og önnur efni eða flokkar efna sem eru tilefni til jafnmikilla áhyggna.
30. „Forgangsefni“: efni sem tilgreind eru skv. 2. mgr. 16. gr. og talin upp í X. viðauka. Meðal þessara efna eru „hættuleg forgangsefni“, þ.e. efni sem tilgreind eru í samræmi við 3. og 6. mgr. 16. gr., og vegna þeirra verður að gera ráðstafanir í samræmi við 1. og 8. mgr. 16. gr.
31. „Mengunarvaldur“: sérhvert efni sem getur valdið mengun, einkum eitthvert þeirra sem talin eru upp í VIII. viðauka.
32. „Bein slepping í grunnvatn“: það þegar mengunarvöldum er sleppt í grunnvatn án þess að það hripi gegnum jarðveg eða jarðvegsgrunn.
33. „Mengun“: bein eða óbein losun af mannavöldum efna eða varma út í andrúmsloft, vatn eða jarðveg þannig að heilbrigði fólks eða vatnavistkerfum eða landvistkerfum, sem eru beint háð vatnavistkerfum, stafi hætta af, eignatjón verði eða réttmæt not af umhverfinu til tómstundaiðkana eða annarra nota séu hindruð eða trufluð.
34. „Umhverfismarkmið“: markmiðin sem sett eru fram í 4. gr.
35. „Umhverfisgæðakrafa“: ákvæði um að ekki megi fara yfir hámarksstyrk tiltekins mengunarvalds eða hóps mengunarvalda í vatni, setlögum eða lífríkinu, sett til að vernda heilbrigði manna og umhverfið.
36. „Samræmd aðferð“: eftirlit með sleppingu og losun í yfirborðsvatn samkvæmt aðferðinni sem sett er fram í 10. gr.
37. „Neysluvatn“: hugtak með sömu merkingu og í tilskipun 80/778/EBE, eins og henni var breytt með tilskipun 98/83/EB.
38. „Vatnsþjónusta“: öll þjónusta fyrir heimili, opinberar stofnanir og hvers konar atvinnustarfsemi sem fylgin er í:
- a) vatnstöku, miðlun, geymslu, hreinsun eða dreifingu yfirborðsvatns eða grunnvatns,

- b) söfnun skólps og hreinsun þess í stöðvum sem veita vatninu aftur út í yfirborðsvatn.

39. „Vatnsnotkun“: vatnsþjónusta ásamt allri annarri starfsemi sem, skv. 5. gr. og II. viðauka, hefur umtalsverð áhrif á ástand vatns.

Þetta hugtak gildir að því er varðar 1. gr. og efnahagslegu greininguna sem framkvæmd er skv. 5. gr. og b-lið í III. viðauka.

40. „Losunarmörk“: gildi fyrir massa sem er gefinn upp sem tiltekna færðbreytur, styrkleiki og/eða umfang losunar, sem óheimilt er að fara yfir á einu eða fleiri tímabilum. Einnig má mæla fyrir um losunarmörk fyrir tiltekna hópa eða flokka efna, einkum efni sem eru tilgreind í 16. gr.

Losunarmörk fyrir efni gilda að jafnaði á losunarstað efnanna við stöðina og skal ekki taka tillit til þynningar þegar þessi mörk eru ákvörðuð. Þegar losað er óbeint í vatn er heimilt að taka tillit til áhrifa skólphreinsunarstöðva þegar losunarmörk eru ákvörðuð fyrir viðkomandi búnað, að því tilskildu að sambærileg vernd sé tryggð fyrir umhverfið í heild og að þetta leiði ekki til aukinnar mengunar í umhverfinu.

41. „Stjórnun á losun“: stjórnun sem byggist á sérstökum takmörkunum á losun, til dæmis losunarmörkum, eða þar sem tilgreindar eru á annan hátt takmarkanir á eða skilyrði fyrir áhrifum, eðli eða öðrum eiginleikum losunar eða rekstrarskilyrðum sem hafa áhrif á losun. Ekki skal litið svo á að með notkun orðanna „stjórnun á losun“ í þessari tilskipun, sé verið að endurtúlka ákvæði annarra tilskipana á nokkurn hátt.

3. gr.

Samræming stjórnsýslufyrirkomulags innan vatnasviðaumdæma

1. Aðildarríkin skulu tilgreina öll vatnasvið á yfirráðasvæði sínu og skipa þeim niður, að því er varðar þessa tilskipun, í sérstök vatnasviðaumdæmi. Lítil vatnasvið má sameina stærri vatnasviðum eða sameina þau aðliggjandi, litlum vatnasviðum og mynda þannig sérstök vatnasviðaumdæmi þar sem við á. Ef grunnvatn fylgir ekki að öllu leyti tilteknu vatnasviði skal tilgreina mörk þess og skipa því niður með næsta vatnasviðaumdæmi eða því sem liggur beinast við að það tengist. Afmarka skal strandsjó og skipa honum niður á næsta eða næstu vatnasviðaumdæmi eða það eða þau sem beinast liggur við að það tengist.

2. Aðildarríkin skulu tryggja viðeigandi stjórnsýslufyrirkomulag, þar á meðal tilgreina viðeigandi lögbært yfirvald sem beitir ákvæðum þessarar tilskipunar innan hvers vatnasviðaumdæmis á yfirráðasvæði þeirra.

3. Aðildarríkin skulu tryggja að vatnasviði, sem liggur á yfirráðasvæði fleiri en eins aðildarríkis, sé skipað niður á alþjóðlegt vatnasviðaumdæmi. Að beiðni viðkomandi aðildarríkja skal framkvæmdastjórnin gera sitt til að auðvelda það að skipa megi vatnasviðum á þennan hátt niður í alþjóðleg vatnasviðaumdæmi.

Aðildarríkin skulu tryggja viðeigandi stjórnsýslufyrirkomulag, þ.m.t. að tilgreina viðeigandi, lögbært yfirvald sem beitir ákvæðum þessarar tilskipunar innan sérhvers alþjóðlegs vatnasviðaumdæmis sem er að hluta til á yfirráðasvæði þeirra.

4. Aðildarríkin skulu tryggja að kröfur þessarar tilskipunar um að umhverfismarkmiðin, sem sett eru í 4. gr., nái fram að ganga og séu samræmdar fyrir vatnasviðaumdæmið í heild sinni, einkum allar áætlanir um ráðstafanir. Að því er varðar alþjóðleg vatnasviðaumdæmi skulu viðkomandi aðildarríki tryggja þessa samræmingu í sameiningu og geta, í því skyni, stuðst við gildandi skipulag sem byggir á alþjóðsamningum. Að beiðni viðkomandi aðildarríkja skal framkvæmdastjórnin gera sitt til að auðvelda það að koma í kring áætlunum um ráðstafanir.

5. Ef vatnasviðaumdæmi nær út fyrir yfirráðasvæði Bandalagsins skal aðildarríkið eða -ríkin, sem í hlut eiga, kappkosta að koma á viðeigandi samræmingu við viðkomandi lönd utan Bandalagsins til þess að markmið þessarar tilskipunar geti náð fram að ganga á gervöllu vatnasviðaumdæminu. Aðildarríkin skulu tryggja að reglum þessarar tilskipunar verði beitt innan yfirráðasvæðis þeirra.

6. Aðildarríkin mega tilgreina innlenda stofnun eða alþjóðastofnun, sem fyrir er, sem lögbært yfirvald að því er varðar þessa tilskipun.

7. Aðildarríkin skulu tilgreina lögbært yfirvald eigi síðar en þann dag sem getið er í 24. gr.

8. Aðildarríkin skulu láta framkvæmdastjórninni í té skrá yfir lögbær yfirvöld sín og lögbær yfirvöld allra alþjóðastofnana sem þau eru aðilar að, eigi síðar en sex mánuðum eftir daginn sem getið er í 24. gr. Upplýsingarnar, sem settar eru fram í I. viðauka, skulu látnar í té varðandi sérhvert lögbært yfirvald.

9. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um allar breytingar á upplýsingunum, sem látnar hafa verið í té í samræmi við 8. mgr., innan þriggja mánaða frá því að breytingin tekur gildi.

4. gr.

Umhverfismarkmið

1. Við framkvæmd áætlana um ráðstafanir, sem tilgreindar eru í stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðaumdæmi, gildir eftirfarandi:

a) þegar um er að ræða yfirborðsvatn,

i. aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að ástand yfirborðsvatnshlota versni, samanber þó beitingu 6. og 7. mgr. og með fyrirvara um 8. mgr.,

ii. aðildarríkin skulu vernda, styrkja og endurheimta öll yfirborðsvatnshlot, með fyrirvara um beitingu iii-undirgreinar, þegar um er að ræða manngerð og mikið breytt vatnshlot, í því skyni að ástand yfirborðsvatns verði orðið gott eigi síðar en 15 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar, í samræmi við ákvæðin sem mælt er fyrir um í V. viðauka, með fyrirvara um framlengingu frests skv. 4. mgr. og um beitingu 5., 6. og 7. mgr., samanber þó 8. mgr.,

iii. aðildarríkin skulu vernda og styrkja öll manngerð og mikið breytt vatnshlot í því skyni að vistmegin þeirra verði gott og efnafræðilegt ástand yfirborðsvatns verði gott eigi síðar en 15 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar, í samræmi við ákvæðin sem mælt er fyrir um í V. viðauka, með fyrirvara um framlengingu frests skv. 4. mgr. og um beitingu 5., 6. og 7. mgr., samanber þó 8. mgr.,

iv. aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir í samræmi við 1. og 8. mgr. 16. gr. með það fyrir augum að draga jafnt og þétt úr mengun af völdum forgangsefna og binda enda á eða stöðva í áföngum sleppingu, veitu og leka hættulegra forgangsefna,

með fyrirvara um viðkomandi alþjóðasamninga, sem um getur í 1. gr., sem viðkomandi aðilar hafa gert,

b) þegar um er að ræða grunnvatn,

i. aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að koma í veg fyrir eða takmarka losun mengunarvalda í grunnvatn og koma í veg fyrir að ástand nokkurs grunnvatnshlots versni, samanber þó beitingu 6. og 7. mgr. og 8. mgr. þessarar greinar, og með fyrirvara um beitingu j-liðar 3. mgr. 11. gr.,

ii. aðildarríkin skulu vernda, styrkja og endurheimta öll grunnvatnshlot, tryggja jafnvægi milli vatnstöku og endurnýjunar grunnvatns í því skyni að ástand grunnvatns verði orðið gott eigi síðar en 15 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar, í samræmi við ákvæðin sem mælt er fyrir um í V. viðauka, með fyrirvara um framlengingu frests skv. 4. mgr. og um beitingu 5., 6. og 7. mgr., samanber þó 8. mgr. þessarar greinar og beitingu j-liðar 3. mgr. 11. gr.,

iii. aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að snúa við umtalsverðri og viðvarandi, stígandi leitni í styrk hvers kyns mengunarvalda, sem rekja má til starfsemi manna, í því skyni að draga jafnt og þétt úr mengun grunnvatns.

Ráðstafanir til að snúa við slíkri leitni skulu gerðar í samræmi við 2., 4. og 5. mgr. 17. gr., að teknu tilliti til gildandi staðla, sem settir eru fram í viðkomandi löggjöf Bandalagsins, með fyrirvara um beitingu 6. og 7. mgr., samanber þó 8. mgr.,

c) þegar um er að ræða vernduð svæði,

aðildarríkin skulu hafa uppfyllt allar kröfur og náð öllum markmiðum eigi síðar en 15 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar, nema kveðið sé á um annað í löggjöf Bandalagsins um vernd einstakra svæða.

2. Ef fleiri en eitt markmiðanna í 1. mgr. tengist tilteknu vatnshloti skal það gilda sem strangast er.

3. Aðildarríkin geta tilnefnt yfirborðsvatnshlot sem manngert eða mikið breytt ef:

a) breytingar á vatnsformfræðilegum (hydromorphological) eiginleikum, sem væru nauðsynlegar til að vistfræðilegt ástand yrði gott, hefðu umtalsverð, skaðleg áhrif á:

i. umhverfið í heild,

ii. siglingar, m.a. hafnaraðstöðu, eða afþreyingu,

iii. starfsemi sem felur í sér geymslu á vatni, svo sem þar sem séð er fyrir drykkjarvatni, orkuframleiðslu eða áveitu,

iv. vatnsstjórnun, flóðavarnir, framræslu lands eða

v. aðra jafnmikilvæg, sjálfbær umsvif manna,

- b) markmiðin um ávinning af manngerðum eða breyttum eiginleikum vatnshlotsins geta ekki, vegna þess að þau eru e.t.v. ekki gerleg eða geta ekki vegna óhóflegs kostnaðar, náðst á sanngjarnan hátt með annarri aðferð sem yrði umtalsvert betri kostur með tilliti til umhverfissjónarmiða.

Geta ber sérstaklega slíkrar tilnefningar og færa rök fyrir henni í stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðaumdæmi, sem krafist er skv. 13. gr. og endurskoðuð er á 6 ára fresti.

4. Lengja má frestina, sem fram koma í 1. mgr., þegar um er að ræða að ná markmiðum varðandi vatnshlot í áföngum, að því tilskildu að ástand raskaða vatnshlotsins versni ekki frekar að öllum eftirfarandi skilyrðum uppfylltum:

- a) aðildarríkin komast að þeirri niðurstöðu að ekki sé sanngjarnt að ætlast til þess að unnt verði að gera allar nauðsynlegar umbætur á ástandi vatnshlota innan þeirra tímamarka sem sett eru fram í málsgreininni af a.m.k. einni af eftirfarandi ástæðum:

- i. af tæknilegum ástæðum er aðeins hægt að sinna þeim umbótum, sem krafist er, í áföngum sem fara yfir tímamörk, vegna umfangs þeirra,

- ii. óhóflega dýrt yrði að ljúka við umbæturnar innan tímamarka,

- iii. náttúruleg skilyrði leyfa ekki að umbætur á ástandi vatnshlotsins verði gerðar í tæka tíð.

- b) Framlenging frestsins og ástæðurnar fyrir henni eru sérstaklega settar fram og útskýrðar í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmið, sem krafist er skv. 13. gr.

- c) Framlengingarnar takmarkast við tvær frekari uppfærslur á stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmið hið mesta, nema þar sem náttúruleg skilyrði eru þannig að ekki er unnt að ná markmiðunum innan þessa tímabils.

- d) Í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmið er samantekt ráðstafana, sem krafist er skv. 11. gr., sem taldar eru nauðsynlegar til að færa vatnshlotin smám saman nær því ástandi sem krafist er innan framlengda frestsins, auk ástæðna fyrir sérhverri umtalsverðri töf við framkvæmd þessara ráðstafana og tímaáætlunar fyrir framkvæmdina. Í uppfærslum stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmið

skal vera endurskoðun á framkvæmd þessara ráðstafana og samantekt á öllum viðbótarráðstöfunum.

5. Aðildarríkin geta stefnt að því að ná umhverfismarkmiðum sem ganga skemur en þau, sem krafist er í 1. mgr., að því er varðar tiltekin vatnshlot, þegar þau hafa orðið fyrir svo miklum áhrifum af starfsemi manna, eins og ákvarðað er í samræmi við 1. mgr. 5. gr., eða náttúruleg skilyrði þeirra eru þannig að það yrði ógerlegt eða óhóflega dýrt að ná þeim markmiðum, að öllum eftirfarandi skilyrðum uppfylltum:

- a) ekki er hægt að fullnægja þeim umhverfislegu og félagshagfræðilegu þörfum, sem slík starfsemi manna þjónar, með öðrum hætti sem yrði umtalsvert betri kostur með tilliti til umhverfissjónarmiða og hefði ekki í för með sér óhóflega mikinn kostnað,

- b) aðildarríkin tryggja,

— að besta, hugsanlega, vistfræðilega og efnafraðilega ástand náist að því er varðar yfirborðsvatn, að teknu tilliti til áhrifa sem ekki er hægt að komast hjá með góðu móti sökum eðlis starfsemi manna eða mengunar,

— að minnstu, hugsanlegu breytingar verði á góðu ástandi grunnvatns, að teknu tilliti til áhrifa sem ekki er hægt að komast hjá með góðu móti sökum eðlis starfsemi manna eða mengunar,

- c) ástand raskaða vatnshlotsins versnar ekki frekar;

- d) sérstaklega er getið um setningu vægari umhverfismarkmiða og röksemdanna fyrir þeim í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmi, sem krafist er skv. 13. gr. og þessi markmið eru endurskoðuð á 6 ára fresti.

6. Þótt ástand vatnshlota versni tímabundið telst það ekki brjóta í bága við kröfur þessarar tilskipunar ef það verður af náttúrulegum orsökum eða óviðráðanlegum aðstæðum sem eru óvenjulegar og ekki hefði verið hægt að sjá fyrir með góðu móti, s.s. vegna stórflóða og langvarandi þurrka, eða ef það orsakast af slysum sem ekki hefði verið hægt að sjá fyrir með góðu móti, og að öllum eftirfarandi skilyrðum uppfylltum:

- a) allar tiltækar ráðstafanir eru gerðar til að koma í veg fyrir að ástandið versni frekar og til að láta þessar aðstæður ekki stefna í hættu því sem áunnist hefur við að ná markmiðum þessarar tilskipunar að því er varðar önnur vatnshlot,

- b) í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmið eru sett fram skilyrði fyrir því að bera megi fyrir sig aðstæður sem eru óvenjulegar eða sem ekki hefði verið hægt að sjá fyrir með góðu móti, þ.m.t. samþykkt viðeigandi vísbenda,
- c) ráðstafanirnar, sem grípa skal til við óvenjulegar aðstæður af þessu tagi, er að finna í áætlun um ráðstafanir og koma ekki í veg fyrir að endurheimta megi gæði vatnshlots þegar aðstæðurnar breytast,
- d) farið er yfir áhrif vegna aðstæðna, sem eru óvenjulegar eða sem ekki hefði verið hægt að sjá fyrir með góðu móti, árlega og, með fyrirvara um ráðstafanirnar sem mælt er fyrir um í a-lið 4. mgr., eru allar tiltækar ráðstafanir gerðar til þess að endurheimta ástand vatnshlotsins eins og það var áður en aðstæðurnar sköpuðust, svo fljótt sem unnt er og
- e) samantekt um áhrif vegna aðstæðna og ráðstafanirnar, sem gerðar voru eða sem munu verða gerðar í samræmi við a- og d-lið, eru í næstu uppfærslu af stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmið.
- c) ástæðurnar fyrir þessum lagfæringum eða breytingum eru þyngri á metunum vegna almannaeilla og/eða ávinningurinn af nýju breytingunum fyrir heilsu og öryggi manna eða sjálfbæra þróun vega þyngra en ávinningur umhverfisins og þjóðfélagsins af því að markmiðin í 1. mgr. náist og
- d) markmiðin um ávinning af þessum breytingum á vatnshlotinu geta ekki, vegna þess að þau eru e.t.v. ekki gerleg eða geta ekki vegna óhóflegs kostnaðar, náðst á sanngjarnan hátt með annarri aðferð sem yrði umtalsvert betri kostur með tilliti til umhverfissjónarmiða.
8. Við beitingu 3., 4., 5., 6. og 7. mgr. skal aðildarríki tryggja að beitingin útiloki hvorki né stefni í hættu markmiðum þessarar tilskipunar að því er varðar önnur vatnshlot á sama vatnasviðaumdæmi og að hún samrýmist framkvæmd annarrar umhverfislöggjafar Bandalagsins.
9. Gera verður ráðstafanir til að tryggja að beiting nýrra ákvæða, þ.m.t. beiting 3., 4., 5., 6. og 7. mgr., tryggi a.m.k. sömu vernd og gildandi löggjöf Bandalagsins.

5. gr.

7. Aðildarríkin teljast ekki brjóta í bága við þessa tilskipun ef:

— ástæðuna fyrir því ekki tókst að ná fram góðu ástandi vatns, góðu vistfræðilegu ástandi eða, þar sem við á, góðu vistmegni eða koma í veg fyrir að ástand yfirborðsvatnshlots eða grunnvatnshlots versnaði má rekja til nýorðinna breytinga á eðlisrænum eiginleikum yfirborðsvatnshlotsins eða breytinga á hæð grunnvatnshlota eða

— ástæðuna fyrir því að ekki tókst að koma í veg fyrir að ástand yfirborðsvatnshlots breyttist úr mjög góðu ástandi í gott ástand má rekja til nýrrar sjálfbærra umsvifa manna,

og að öllum eftirfarandi skilyrðum uppfylltum:

a) allar tiltækar ráðstafanir eru gerðar til að draga úr skaðlegum áhrifum á ástand vatnshlotsins,

b) ástæðurnar fyrir þessum breytingum eru sérstaklega tilgreindar og útskýrðar í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmið, sem krafist er skv. 13. gr. og markmiðin eru endurskoðuð á sex ára fresti,

Eiginleikar vatnasviðaumdæmisins, endurskoðun á umhverfisáhrifum af mannavöldum og efnahagsleg greining á vatnsnotkun

1. Sérhvert aðildarríki skal tryggja að fyrir hvert vatnasviðaumdæmi eða hluta af alþjóðlegu vatnasviðaumdæmi, sem heyrir undir yfirráðasvæði þess, fari fram:

— greining á eiginleikum þess,

— mat á áhrifum af starfsemi manna á ástand yfirborðsvatns og grunnvatns og

— efnahagsleg greining á vatnsnotkun,

í samræmi við tækniforskriftirnar, sem settar eru fram í II. og III. viðauka, og að þeim sé lokið eigi síðar en fjórum árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar.

2. Fara skal yfir greiningarnar og matið, sem um er rætt í 1. mgr., og uppfæra þau, ef nauðsyn krefur, eigi síðar en 13 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar og á sex ára fresti eftir það.

6. gr.

Skrá yfir vernduð svæði

1. Aðildarríkin skulu tryggja að komið verði upp skrá, eða skrá, yfir öll svæði innan hvers vatnasviðs, sem tilgreind hafa verið vegna þess að þau þurfi sérstakrar verndar við samkvæmt sérstakri löggjöf Bandalagsins til verndar yfirborðsvatni og grunnvatni þeirra eða til verndar búsvæða og tegunda sem eru beint háð vatni. Þau skulu tryggja að skráin sé fullgerð eigi síðar en fjórum árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar.

2. Skráin eða skrárnar skulu taka til allra vatnshlota, sem tilgreind eru skv. 1. mgr. 7. gr., og allra verndaðra svæða sem heyra undir IV. viðauka.

3. Endurskoða ber og uppfæra skrána eða skrárnar yfir vernduð svæði fyrir sérhvert vatnasviðs.

7. gr.

Vatn sem er notað til töku drykkjarvatns

1. Aðildarríkin skulu tilgreina, innan hvers vatnasviðs,

— öll vatnshlot sem eru notuð til neysluvatnstöku sem nemur meira en 10 m³ af vatni á dag að meðaltali eða sem sjá fleiri en fimmtíu manns fyrir vatni og

— vatnshlot þar sem slík notkun er fyrirhuguð í framtíðinni.

Aðildarríkin skulu, í samræmi við V. viðauka, vakta þau vatnshlot sem, í samræmi við ákvæði V. viðauka, gefa af sér meira en 100 m³ af vatni á dag að meðaltali.

2. Auk þess að ná markmiðum 4. gr., í samræmi við kröfur þessarar tilskipunar, að því er varðar yfirborðsvatnshlot, þ.m.t. gæðakröfurnar sem komið var á vettvangi Bandalagsins skv. 16. gr., skulu aðildarríkin tryggja að vatn frá sérhverju vatnshloti, sem tilgreint er skv. 1. mgr., uppfylli kröfur tilskipunar 80/778/EBE eins og henni var breytt með tilskipun 98/83/EB, samkvæmt gildandi fyrirkomulagi um vatnshreinsun og í samræmi við löggjöf Bandalagsins.

3. Aðildarríki skulu tryggja nauðsynlega vernd vatnshlötanna, sem tilgreind eru, í því skyni að varna því að gæði þeirra minnki og draga þannig úr þeirri hreinsun sem þörf er á við framleiðslu drykkjarvatns. Aðildarríkin geta komið á verndarsvæðum umhverfis slík vatnshlot.

8. gr.

Vöktun á ástandi yfirborðsvatns og grunnvatns og vöktun verndaðra svæða

1. Aðildarríkin skulu tryggja að komið verði á áætlunum um vöktun á ástandi vatns til að skapa samfellda heildaryfirsýn yfir ástand vatns innan hvers vatnasviðs:

— að því er varðar yfirborðsvatn skulu slíkar áætlanir taka til:

i. magns og hæð vatnsborðs eða hraða rennslisins að því marki sem nauðsynlegt er með tilliti til vist- og efnafræðilegs ástands og vistmegins og

ii. vist- og efnafræðilegs ástands og vistmegins,

— að því er varðar grunnvatn skulu slíkar áætlanir taka til vöktunar á efnafræðilegu ástandi og magnstöðu,

— að því er varðar vernduð svæði skulu forskriftirnar, sem er að finna í löggjöf Bandalagsins og sem verndarsvæðin falla undir, koma til viðbótar við framangreindar áætlanir.

2. Þessar áætlanir skulu koma til framkvæmdar eigi síðar en sex árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar, nema kveðið sé á um annað í viðkomandi löggjöf. Slík vöktun skal vera í samræmi við kröfur V. viðauka.

3. Mælt skal fyrir um tækniforskriftir og staðlaðar aðferðir við greiningu á og vöktun á ástandi vatns í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 21. gr.

9. gr.

Endurheimt kostnaðar vegna vatnsþjónustu

1. Aðildarríkin skulu taka tillit til meginreglunnar um endurheimt kostnaðar vegna vatnsþjónustu, þ.m.t. umhverfis- eða auðlindatengdur kostnaður, með hliðsjón af efnahagslegu greiningunni sem gerð er í samræmi við III. viðauka, einkum í samræmi við mengunarbótaregluna.

Eigi síðar en 2010 skulu aðildarríkin sjá til þess:

— að stefna í verðlagningu vatns verði notendum nægileg hvöt til þess að nýta vatnsauðlindir á hagkvæman hátt og styðji þannig við umhverfismarkmið þessarar tilskipunar,

— að frá hinum ýmsu sviðum vatnsnotkunar, sem verði sundurliðuð í a.m.k. atvinnulíf, heimili og landbúnað, komi framlag fyrir kostnaði vegna vatnsþjónustu, á grundvelli efnahagslegu greiningarinnar sem gerð var skv. III. viðauka og með tilliti til mengunarbótareglunnar.

Aðildarríkin geta, í þessu samhengi, tekið tillit til félagslegra áhrifa, umhverfisáhrifa og efnahagslegra áhrifa við endurheimt þessa kostnaðar, auk landfræðilegra skilyrða og loftslagsskilyrða svæðisins eða svæðanna sem verða fyrir áhrifum.

2. Í stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðauðmæmi skulu aðildarríkin gefa upplýsingar um fyrirhugaðar ráðstafanir til framkvæmdar á 1. mgr., og í því skyni viðeigandi ákvæðum 2. mgr., sem munu stuðla að því að umhverfismarkmið þessarar tilskipunar náist, sem og hve mikið framlag kemur frá hinum ýmsu sviðum vatnsnotkunar til að mæta kostnaði vegna vatnsþjónustu.

3. Ekkert í þessari grein kemur í veg fyrir að fjármagnaðar séu tilteknar forvarnaráðstafanir eða ráðstafanir til úrbóta er miða að því að markmið tilskipunarinnar náist.

4. Aðildarríkin teljast ekki brjóta í bága við þessa tilskipun ef þau ákveða, í samræmi við venjur, að beita ekki ákvæðum annars málslíðar 1. mgr., og í því skyni viðeigandi ákvæðum 2. mgr., við tiltekna starfsemi er krefst vatnsnotkunar ef það stefnir ekki tilgangi og markmiðum tilskipunarinnar í hættu. Ef aðildarríkin beita ekki öðrum málslíð 1. mgr. að fullu í stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðauðmæmi skulu þau gera grein fyrir ástæðunum fyrir því.

10. gr.

Samræmd aðferð fyrir punktuþtök og dreifð upptök mengunar

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að stjórnun sé höfð á allri sleppingu, sem um getur í 2. mgr., í yfirborðsvatn í samræmi við samræmdu aðferðina sem mælt er fyrir um í þessari grein.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að komið sé á og/eða beitt:

a) stjórnun á losun sem byggir á fullkomnustu tækni sem völ er á eða

b) viðeigandi losunarmörkum eða

c) stjórnun, ef um er að ræða dreifð áhrif, sem felur í sér, eftir því sem við á, bestu starfsvenjur í umhverfismálum,

sem mælt er fyrir um í:

— tilskipun ráðsins 96/61/EB frá 24. september 1996 um samþættar mengunarvarnir og eftirlit með mengun ⁽¹⁾,

— tilskipun ráðsins 91/271/EBE frá 21. maí 1991 um hreinsun skólps frá þéttbýli ⁽²⁾,

— tilskipun ráðsins 91/676/EBE frá 12. desember 1991 um verndun vatns gegn mengun af völdum nitrata úr landbúnaði ⁽³⁾,

— tilskipunum sem samþykktar eru skv. 16. gr. þessarar tilskipunar,

— tilskipunum sem eru taldar upp í IX. viðauka,

— allri annarri viðeigandi löggjöf Bandalagsins,

eigi síðar en tólf árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar, nema kveðið sé á um annað í viðkomandi löggjöf.

3. Ef krafist er strangari skilyrða en þeirra sem beiting 2. mgr. hefði í för með sér, samkvæmt gæðamarkmiði eða gæðakröfu, hvort sem þeim er komið á samkvæmt þessari tilskipun eða tilskipunum sem eru taldar upp í IX. viðauka eða samkvæmt einhverri annarri löggjöf Bandalagsins, skal komið á strangari stjórnun á losun í samræmi við það.

11. gr.

Áætlun um ráðstafanir

1. Sérhvert aðildarríki skal sjá til þess að fyrir hvert vatnasviðauðmæmi, eða hluta af alþjóðlegu vatnasviðauðmæmi á yfirráðasvæði þess, sé komið á áætlun um ráðstafanir þar sem tekið er tillit til niðurstaðna úr greiningunum, sem krafist er skv. 5. gr., til að markmiðin, sem sett eru í 4. gr. náist. Slíkar áætlanir um ráðstafanir geta vísað til ráðstafana í kjölfar löggjafar, sem samþykkt hefur verið á vettvangi tiltekins aðildarríkis og nær til alls yfirráðasvæðis þess.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 257, 10.10.1996, bls. 26.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 135, 40.5.1991, bls. 40. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 98/15/EB (Stjtið. EB L 67, 7.3.1998, bls. 29).

⁽³⁾ Stjtið. EB L 375, 31.12.1991, bls. 1.

Þar sem við á getur aðildarríki samþykkt ráðstafanir sem gilda um öll vatnasviðauðmæmi og/eða hluta alþjóðlegra vatnasviðauðmæma á yfirráðasvæði þess.

2. Sérhver áætlun um ráðstafanir skal taka til „grunnráðstafananna“, sem tilgreindar eru í 3. mgr., auk „viðbótarráðstafana“, þar sem nauðsyn ber til.

3. „Grunnráðstafanir“ eru eftirfarandi lágmarkskröfur sem uppfylla þarf:

a) ráðstafanir, sem krafist er til framkvæmdar á löggjöf Bandalagsins um vernd vatns, þ.m.t. ráðstafanir sem krafist er samkvæmt löggjöfinni sem tilgreind er í 10. gr. og í A-hluta VI. viðauka,

b) ráðstafanir sem teljast viðeigandi vegna 9. gr.,

c) ráðstafanir til að stuðla að hagkvæmri og sjálfbærri vatnsnotkun til að markmiðunum, sem tilgreind eru í 4. gr., sé ekki stefnt í hættu,

d) ráðstafanir til að uppfylla kröfur 7. gr., þ.m.t. ráðstafanir til að standa vörð um gæði vatns til að draga úr þeirri hreinsun sem þörf er á við framleiðslu drykkjarvatns,

e) kvaðir varðandi töku fersks yfirborðsvatns og grunnvatns og miðlun fersks yfirborðsvatns, þ.m.t. skrá eða skrár yfir vatnstöku og krafa um að leyfi fyrir vatnstöku og -miðlun sé fengið fyrir fram. Þessar kvaðir skal endurskoða reglulega og uppfæra ef nauðsyn ber til. Aðildarríkin geta veitt undanþágu frá þessari stjórnun vegna vatnstöku eða -miðlunar sem ekki hefur umtalsverð áhrif á ástand vatns,

f) kvaðir, þ.m.t. krafa um að leyfi fyrir endurnýjun eða stækkun grunnvatnshlota af mannavöldum sé fengið fyrir fram. Vatnið, sem notað er, má vera tekið úr hvaða yfirborðsvatni eða grunnvatni sem er að því tilskildu að notkun uppsprettunnar stefni ekki í hættu umhverfismarkmiðunum sem sett voru fyrir hana eða endurnýjaða eða stækkaða grunnvatnshlotið. Þessar kvaðir skal endurskoða reglulega og uppfæra ef nauðsyn ber til,

g) krafa um að reglusetning, að því er varðar sleppingu frá punktupptökum, sem valdið getur mengun, sé sett fyrir fram, s.s. bann við losun mengunarvalda í vatn, eða um fyrirframleyfi eða skráningu sem byggir á almennum, bindandi reglum þar sem mælt er fyrir um stjórn á losun viðkomandi mengunarvalda, þ.m.t. stjórnun í samræmi við 10. og 16. gr. Þessa stjórnun skal endurskoða reglulega og uppfæra ef nauðsyn ber til,

h) ráðstafanir, að því er varðar dreifð upptök sem geta valdið mengun, til að koma í veg fyrir eða stjórna aðflutningi mengunarvalda. Kvaðirnar geta verið fölgnaðar í kröfu um að reglur séu settar fyrir fram, s.s. banni við losun mengunarvalda í vatn, fyrirframleyfi eða skráningu sem byggir á almennum, bindandi reglum, ef ekki er kveðið annars staðar á um slíka kröfu í löggjöf Bandalagsins. Þessar kvaðir skal endurskoða reglulega og uppfæra ef nauðsyn ber til,

i. einkum ráðstafanir, að því er varðar önnur umtalsverð, skaðleg áhrif á ástand vatns sem tilgreind eru skv. 5. gr. og II. viðauka, til að sjá til þess að vatnsformfræðileg skilyrði vatnshlotanna séu í samræmi við vistfræðilegt ástand sem krafist er eða gott vistmegin fyrir vatnshlot sem tilgreind eru sem manngerð eða mikið breytt. Slíkar kvaðir geta verið fölgnaðar í kröfu um fyrirframleyfi eða skráningu sem byggir á almennum, bindandi reglum, ef ekki er kveðið annars staðar á um slíka kröfu í löggjöf Bandalagsins. Þessar kvaðir skal endurskoða reglulega og uppfæra ef nauðsyn ber til,

j) bann við beinni sleppingu mengunarvalda í grunnvatn með fyrirvara um eftirfarandi ákvæði:

aðildarríkin geta leyft að vatn, sem er notað í tengslum við jarðhita, sé dælt aftur inn í sama veiti og það var tekið úr.

Þau geta einnig leyft, að uppfylltum tilgreindum skilyrðum:

— ídælingu vatns sem inniheldur efni frá vetniskolefnaleit og -töku eða námuvinnslu og ídælingu vatns af tæknilegum ástæðum í jarðmyndanir, sem vetniskolefni eða önnur efni hafa verið unnin úr, eða í jarðmyndanir sem af náttúrulegum ástæðum koma ekki til með að henta til annarra nota. Í slíku ídælingarvatni skulu ekki vera önnur efni en þau sem koma frá framangreindri starfsemi,

— endurídælingu grunnvatns, sem dælt er frá grjótnámum eða öðrum námum, eða vatns sem tengist smíði eða viðhaldi mannvirkja;

— ídælingu jarðgass eða fljótandi jarðoliugass til geymslu í jarðmyndunum sem af náttúrulegum ástæðum koma ekki til með að henta til annarra nota,

— ídælingu jarðgass eða fljótandi jarðoliugass til geymslu í öðrum jarðmyndunum þar sem brýn þörf er á öruggum gasbirgðum og þar sem ídælingin er þannig að komið er í veg fyrir hættu á að dragi úr gæðum þess grunnvatns sem þar kann að vera, nú eða í framtíðinni,

— byggingu og smíði mannvirkja og annarra hluta og svipaða starfsemi á eða í jörðu sem kemst í snertingu við grunnvatn. Í því skyni geta aðildarríkin ákveðið að líta beri á slíka starfsemi eins og veitt hafi verið leyfi fyrir henni fyrir fram, að því tilskildu að hún fari fram í samræmi við almennar, bindandi reglur sem aðildarríkin þróa í sambandi við slíka starfsemi,

— sleppingu lítils magns efna í vísindaskyni til að lýsa eiginleikum, vernda eða bæta vatnshlot, er takmarkist við það magn sem er algjörlega nauðsynlegt í viðkomandi tilgangi,

að því tilskildu að slík slepping stefni ekki umhverfismarkmiðunum, sem sett voru fyrir viðkomandi vatnshlot, í hættu.

k) ráðstafanir, í samræmi við aðgerðina sem fram fór skv. 16. gr., til að uppræta mengun yfirborðsvatns af völdum efnanna, sem tilgreind eru á skrá yfir forgangsefni sem samþykkt er skv. 2. mgr. 16. gr. og að draga jafnt og þétt úr mengun af völdum annarra efna sem annars myndu hindra aðildarríkin í að ná markmiðum sínum að því er varðar yfirborðsvatnshlot, eins og mælt er fyrir um í 4. gr.,

l) allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að koma í veg fyrir umtalsverðan leka mengunarvalda frá tæknibúnaði og koma í veg fyrir og/eða draga úr áhrifum mengunarslysa, t.d. í kjölfar flóða, þ.m.t. með kerfi til að nema eða vara við slíkum atburðum, m.a. þegar um er að ræða ófyrirsjáanleg slys, allar nauðsynlegar ráðstafanir til að draga úr hættu fyrir vatnavistkerfi.

4. „Viðbótarráðstafanir“ eru ráðstafanir sem skipulagðar eru og framkvæmdar, til viðbótar við grunnráðstafanirnar, til að markmiðunum, sem sett voru skv. 4. gr., verði náð. Í B-hluta VI. viðauka er skrá, sem er ekki tæmandi, yfir slíkar ráðstafanir.

Aðildarríkin geta einnig samþykkt frekari viðbótarráðstafanir til að vernda enn frekar eða bæta vatn, sem fellur undir þessa tilskipun, þ.m.t. með framkvæmd viðeigandi alþjóðasamninga sem um getur í 1. gr.

5. Ef vöktunargögn eða önnur gögn gefa til kynna að ólíklegt sé að markmiðin, sem sett voru í 4. gr. fyrir vatnshlot, náist skal aðildarríkið sjá til þess:

— að hugsanlegar orsakir þess að markmiðin náist ekki séu rannsakaðar,

— að viðeigandi heimildir og leyfi séu rannsökuð og endurskoðuð eftir því sem við á,

— að vöktunaráætlanir séu endurskoðaðar og aðlagðar eftir því sem við á og

— að komið sé á viðbótarráðstöfunum, sem kunna að vera nauðsynlegar til að þessi markmið náist, þ.m.t. setning strangari umhverfisgæðakrafna, eftir því sem við á, samkvæmt málmeðferð sem mælt er fyrir um í V. viðauka.

Ef um er að ræða náttúrulegar orsakir eða óviðráðanlegar aðstæður, sem eru óvenjulegar og ekki hefði verið hægt að sjá fyrir með góðu móti, s.s. stórfloð og langvarandi þurrka, geta aðildarríkin ákveðið að viðbótarráðstafanir séu ekki framkvæmanlegar, með fyrirvara um 6. mgr. 4. gr.

6. Við framkvæmd ráðstafana skv. 3. mgr. skulu aðildarríki gera allar viðeigandi ráðstafanir til að varna því að mengun í sjó aukist. Með fyrirvara um gildandi löggjöf má beiting ráðstafana, sem gerðar eru skv. 3. mgr., aldrei leiða til aukinnar mengunar yfirborðsvatns, hvorki beint né óbeint. Þessi krafa gildir ekki ef hún leiðir til aukinnar mengunar umhverfisins í heild.

7. Gera skal áætlanir um ráðstafanir eigi síðar en níu árum eftir gildistökuðag þessarar tilskipunar og allar ráðstafanirnar skulu framkvæmdar eigi síðar en tólf árum eftir þann dag.

8. Áætlanir um ráðstafanir skulu endurskoðaðar og, ef nauðsyn ber til, uppfærðar eigi síðar en 15 árum eftir gildistökuðag þessarar tilskipunar og á sex ára fresti eftir það. Allar nýjar eða endurskoðaðar ráðstafanir, sem ákveðnar eru samkvæmt uppfærðri áætlun, skulu framkvæmdar innan þriggja ára eftir að þær voru ákveðnar.

12. gr.

Álitaefni sem ekki er unnt að ráða fram úr á vettvangi aðildarríkja

1. Ef upp kemur álitaefni hjá aðildarríki, sem hefur áhrif á stjórnun vatnsmála þess en ríkið getur ekki ráðið fram úr, getur það tilkynnt um málið til framkvæmdastjórnarinnar og þeirra aðildarríkja, sem málið kann að varða, og lagt fram tillögur að lausn þess.

2. Framkvæmdastjórnin skal bregðast við öllum skýrslum eða tillögum frá aðildarríkjunum innan sex mánaða.

13. gr.

Stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi

1. Aðildarríki skulu sjá til þess að gerð sé stjórnunaráætlun fyrir hvert vatnasviðaumdæmi sem liggur að öllu leyti innan yfirráðasvæðis þess.

2. Ef um er að ræða alþjóðlegt vatnasviðaumdæmi sem liggur að öllu leyti innan Bandalagsins skulu aðildarríki tryggja samræmi með það fyrir augum að gera eina alþjóðlega stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmið. Ef ekki er gerð slík alþjóðleg stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmi skulu aðildarríkin gera stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmið sem nær a.m.k. til þeirra hluta alþjóðlega vatnasviðaumdæmisins sem liggja innan yfirráðasvæðis þeirra til að uppfylla markmið þessarar tilskipunar.

3. Ef um er að ræða alþjóðlegt vatnasviðaumdæmi, sem nær út fyrir landamæri Bandalagsins, skulu aðildarríkin kappkosta að gera eina stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmið en, ef það er ekki gerlegt, skal áætlunin a.m.k. taka til þess hluta alþjóðlega vatnasviðaumdæmisins sem liggur innan yfirráðasvæðis viðkomandi aðildarríkis.

4. Í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmi skulu vera upplýsingarnar sem tilgreindar eru í VII. viðauka.

5. Til viðbótar við stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmi geta komið ítarlegri áætlanir og umsýsluáætlanir fyrir undirvatnasvið, geira, málefni, eða gerð vatns sem fjalla um einstaka þætti vatnsstjórnunar. Framkvæmd þessara ráðstafana skal ekki leysa aðildarríkin undan neinum af skuldbindingum sínum samkvæmt öðrum ákvæðum þessarar tilskipunar.

6. Stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi skulu birtar eigi síðar en níu árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar.

7. Stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi skulu endurskoðaðar og uppfærðar eigi síðar en 15 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar og á sex ára fresti eftir það.

14. gr.

Opinber upplýsingagjöf og samráð við almenning

1. Aðildarríkin skulu hvetja alla hagsmunaaðila til virkrar þátttöku við framkvæmd þessarar tilskipunar, einkum við að semja, endurskoða og uppfæra stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi. Aðildarríkin skulu tryggja að fyrir hvert vatnasviðaumdæmi sé eftirfarandi birt og almenningi, þ.m.t. notendur, gert kleift að koma á framfæri athugasemdum við það:

a) tíma- og vinnuáætlun fyrir gerð áætlunarinnar, þ.m.t. yfirlýsing um þær ráðstafanir um samráð sem gera á, a.m.k. þremur árum áður en tímabilið, sem áætlunin vísar til, hefst;

b) bráðabirgðayfirlit yfir mikilvæg mál í sambandi við vatnsstjórnun, sem upp koma varðandi vatnasviðið, eigi síðar en tveimur árum áður en tímabilið, sem áætlunin vísar til, hefst;

c) afrit að uppkasti stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmi eigi síðar en einu ári áður en tímabilið, sem áætlunin vísar til, hefst.

Ef um það er beðið skal veita aðgang að þeim skjölum og upplýsingum sem notuð eru við samningu á uppkasti stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmið.

2. Aðildarríkin skulu gefa a.m.k. sex mánaða frest til að koma á framfæri skriflegum athugasemdum um þessi skjöl til að virk þátttaka og samráð séu möguleg.

3. Ákvæði 1. og 2. mgr. gilda einnig um uppfærðar stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi.

15. gr.

Skýrslugjöf

1. Aðildarríkin skulu senda afrit af stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðaumdæmi og öllum uppfærslum þeirra til framkvæmdastjórnarinnar og þeirra aðildarríkja, sem málið kann að varða, innan þriggja mánaða frá birtingu þeirra sem hér segir:

- a) að því er varðar vatnasviðaumdæmi sem liggja að öllu leyti innan yfirráðsvæðis aðildarríkis: allar stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmi sem taka til þess yfirráðasvæðis og eru birtar skv. 13. gr.,
- b) að því er varðar alþjóðleg vatnasviðaumdæmi: a.m.k. þann hluta stjórnunaráætlana fyrir vatnasviðaumdæmi sem tekur til yfirráðasvæðis þess aðildarríkis.

2. Aðildarríkin skulu leggja fram yfirlitsskýrslur um:

— greiningarnar, sem krafist er í 5. gr. og

— vöktunaráætlanirnar sem lýst er í 8. gr.,

sem framkvæmdar eru með hliðsjón af fyrstu stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmi innan þriggja mánaða frá því að þær eru fullgerðar.

3. Aðildarríkin skulu, innan þriggja ára frá birtingu hvernar stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmi eða uppfærslu hennar skv. 13. gr., leggja fram bráðabirgðaskýrslu um það hvernig framkvæmd fyrirhuguðu áætlunarinnar um ráðstafanir vindur fram.

16. gr.

Áætlanir gegn vatnsmengun

1. Evrópuþingið og ráðið skulu samþykkja sérstakar ráðstafanir gegn vatnsmengun af völdum stakra mengunarvalda eða flokka mengunarvalda sem skapa umtalsverða hættu fyrir vatnsumhverfi eða út frá því, þ.m.t. gegn slíkri hættu fyrir vatn þar sem drykkjarvatn er tekið. Að því er varðar þessa mengunarvalda skulu ráðstafanir beinast að því að draga jafnt og þétt úr þeim og, að því er varðar hættuleg forgangsefni, eins og þau eru skilgreind í 30. mgr. 2. gr., að því að binda enda á eða stöðva í áföngum sleppingu, losun og leka þeirra. Slíkar ráðstafanir skulu samþykktar samkvæmt tillögum sem framkvæmdastjórnin leggur fram í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í sáttmálanum.

2. Framkvæmdastjórnin skal leggja fram tillögu, þar sem sett er fram skrá yfir forgangsefni sem eru valin úr þeim sem skapa umtalsverða hættu fyrir vatnsumhverfi eða út frá því. Efnum skal raðað í forgangsörð, að því er varðar aðgerðir, á grundvelli þess hve mikla hættu þau skapa fyrir vatnsumhverfi eða út frá því, sem greind er með:

- a) áhættumati, sem unnið er samkvæmt reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 ⁽¹⁾, tilskipun ráðsins 91/414/EBE ⁽²⁾, og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/8/EB ⁽³⁾ eða
- b) markvissu mati byggðu á áhættu (þar sem fylgt er aðferðum reglugerðar (EBE) nr. 793/93) þar sem athyglinni er eingöngu beint að visteiturhrifum í vatni og að eiturhrifum á menn frá vatnsumhverfi.

Ef nauðsyn krefur skal raða efnum í forgangsörð að því er varðar aðgerðir, í því skyni að geta staðist tímaáætlunina sem mælt er fyrir um í 4. mgr., á grundvelli þess hve mikla hættu þau skapa fyrir vatnsumhverfi eða út frá því, sem greind er með einfaldri matsaðferð byggðri á áhættu sem grundvallast á vísindalegum meginreglum þar sem einkum er tekið tillit til:

— vísbendinga um eðlislæga hættu af viðkomandi efnum, einkum að því er varðar visteiturhrif þeirra í vatni og eiturhrif á menn í gegnum vatn og

— vísbendinga sem fengnar eru með vöktun á útbreiddri umhverfismengun og

— annarra staðfesta þátta sem gefa til kynna að um útbreidda umhverfismengun geti verið að ræða, s.s. magns viðkomandi efna, sem framleitt er eða notað, og notkunarmynsturs þess.

3. Í tillögu framkvæmdastjórnarinnar skulu hættuleg forgangsefni einnig tilgreind. Í því sambandi skal framkvæmdastjórnin taka tillit til valsins á viðkomandi efnum sem fram fór í viðeigandi lögjörð Bandalagsins um hættuleg efni eða viðkomandi alþjóðasamninga.

4. Framkvæmdastjórnin skal endurskoða samþykktu skrá yfir forgangsefni eigi síðar en fjórum árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar og a.m.k. á fjögurra ára fresti eftir það og leggja fram tillögur eins og við á.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 84, 5.4.1993, bls. 1.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 230, 19.8.1991, bls. 1. Tilskipunin eins og henni var breytt með tilskipun 98/47/EB (Stjótið. EB L 191, 7.7.1998, bls. 50).

⁽³⁾ Stjótið. EB L 123, 24.4.1998, bls. 1.

5. Við undirbúning tillögu sinnar skal framkvæmdastjórnin taka tillit til tilmæla frá vísindanefndinni um eiturrhrif, visteiturhrif og umhverfi, frá aðildarríkjunum, Evrópuþinginu, Umhverfisstofnun Evrópu, aðstandendum rannsóknarverkefna Bandalagsins, alþjóðastofnunum, sem Bandalagið er aðili að, evrópskum viðskiptastofnunum, þ.m.t. þær sem eru í forsvari fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki, evrópskum umhverfissamtökum, svo og til annarra upplýsinga sem henni eru veittar og skipta máli.

6. Að því er varðar forgangsefni skal framkvæmdastjórnin leggja fram tillögur um eftirlit með:

- því að dregið sé jafnt og þétt úr sleppingu, losun og leka viðkomandi efna og einkum
- með því að bundinn sé endi á eða dregið verði í áföngum úr sleppingu, losun og leka efna, eins og tilgreint er skv. 3. mgr., ásamt viðeigandi tímaáætlun fyrir það. Tímaáætlunin skal ekki vera til lengri tíma en til tuttugu ára frá samþykkt Evrópuþingsins og ráðsins á þessum tillögum í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

Framkvæmdastjórnin ákveður í því sambandi samsetningu eftirlits, sem skal vera viðeigandi, kostnaðarhagkvæmt og sanngjarnt, með framleiðslu- og vinnsluferli, bæði fyrir stök og dreifð upptök með tilliti til samræmdra losunarmarka í gervöllu Bandalaginu að því er varðar eftirlitið með ferlinu. Þar sem við á, má hefja aðgerðir á vettvangi Bandalagsins, að því er varðar eftirlit með ferlinu, innan hvers sviðs fyrir sig. Ef endurskoðun á viðkomandi leyfum, sem gefin eru út samkvæmt tilskipun 91/414/EBE og tilskipun 98/8/EB, er innifalin í framleiðslueftirliti skal slík endurskoðun fara fram í samræmi við ákvæði þeirra tilskipana. Í sérhverri tillögu um eftirlit skal tilgreina tilhögun við endurskoðun þess, uppfærslu og mat á skilvirkni þess.

7. Framkvæmdastjórnin skal leggja fram tillögur um gæðakröfur sem gilda um styrk forgangsefna í yfirborðsvatni, setlögum eða lífríkinu.

8. Framkvæmdastjórnin skal í samræmi við 6. og 7. gr. leggja fram tillögur innan tveggja ára frá því að viðkomandi efni var sett á skrá yfir forgangsefni, a.m.k. varðandi stjórn losunar frá punktopptökum og umhverfissgæðakröfur. Ef ekki er til samningur á vettvangi Bandalagsins sex árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar skulu aðildarríkin setja umhverfissgæðakröfur fyrir efnin á fyrstu forgangsskránni fyrir allt yfirborðsvatn sem spillt hefur verið með sleppingu þessara efna og koma á stjórn á helstu upptökum slíkrar sleppingar, sem byggist m.a. á því að vega og meta alla tæknilega kosti til að draga úr henni. Ef ekki er til samningur á vettvangi Bandalagsins skulu aðildarríkin grípa til aðgerða að því er varðar efnin, sem í kjölfar þessa eru sett á skrá yfir forgangsefni, fimm árum eftir að þau voru sett á skrána.

9. Framkvæmdastjórnin getur undirbúið áætlun gegn vatnsmengun af völdum annarra mengunarvalda eða flokka mengunarvalda, þ.m.t. vegna mengunarslysa.

10. Við undirbúning tillagna sinna skv. 6. og 7. mgr. skal framkvæmdastjórnin einnig endurskoða allar tilskipanir sem eru tilgreindar í IX. viðauka. Hún skal leggja til, áður en fresturinn skv. 8. mgr. rennur út, endurskoðun á stjórnuninni sem um getur í IX. viðauka að því er varðar öll efni á skrá yfir forgangsefni og koma með tillögu um viðeigandi ráðstafanir, þ.m.t. þann kost að fella niður stjórnun skv. IX. viðauka að því er varðar öll önnur efni.

Öll ákvæði um stjórnun, sem um getur í IX. viðauka og lagt hefur verið til að verði endurskoðuð, falla úr gildi á gildistökudegi þessara endurskoðana.

11. Skráin yfir forgangsefni, sem framkvæmdastjórnin gerði tillögu um og um getur í 2. og 3. mgr., skal verða X. viðauki við þessa tilskipun þegar Evrópuþingið og ráðið hafa samþykkt hann. Með endurskoðun hennar, sem um getur í 4. mgr., skal fara á sama hátt.

17. gr.

Áætlanir til að koma í veg fyrir og hafa eftirlit með mengun grunnvatns

1. Evrópuþingið og ráðið skulu samþykkja sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir mengun grunnvatns og hafa eftirlit með henni. Slíkar ráðstafanir skulu miða að því að efnafræðilegt ástand grunnvatns verði gott í samræmi við b-lið 1. mgr. 4. gr. og skulu samþykktar samkvæmt tillögu sem framkvæmdastjórnin leggur fram innan tveggja ára eftir gildistöku þessarar tilskipunar í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í sáttmálanum.

2. Þegar framkvæmdastjórnin gerir tillögur um ráðstafanir skal hún hafa hliðsjón af greiningunni sem fram fer skv. 5. gr. og II. viðauka. Ef gögn liggja fyrir skulu tillögurnar lagðar fram fyrir og í þeim skulu koma fram:

- a) viðmiðanir til að meta gott, efnafræðilegt ástand grunnvatns, í samræmi við lið 2.2 í II. viðauka og liði 2.3.2 og 2.4.5 í V. viðauka.
- b) viðmiðanir til að greina umtalsverða og viðvarandi, stígandi leitni í styrk og til að skilgreina upphafspunkta til að snúa við slíkri leitni, sem nota ber í samræmi við lið 2.4.4 í V. viðauka.

3. Ráðstafanir, sem tengjast beitingu 1. mgr., skulu innifaldar í áætlunum um ráðstafanir, sem krafist er skv. 11. gr.

4. Ef viðmiðanir, samþykktar skv. 2. mgr., hafa ekki verið samþykktar á vettvangi Bandalagsins skulu aðildarríkin setja viðeigandi viðmiðanir eigi síðar en fimm árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar.

5. Ef viðmiðanir, samþykktar skv. 4. mgr., hafa ekki verið samþykktar á innlendum vettvangi skal upphafspunkturinn til að snúa við aukningu í styrk vera að hámarki 75% af gæðakröfunum sem mælt er fyrir um í gildandi löggjöf Bandalagsins um grunnvatn.

18. gr.

Skýrsla framkvæmdastjórnarinnar

1. Framkvæmdastjórnin skal birta skýrslu um framkvæmd þessarar tilskipunar eigi síðar en 12 árum eftir gildistökudag hennar og á sex ára fresti eftir það og leggja hana fyrir Evrópuþingið og ráðið.

2. Í skýrslunni skal eftirfarandi koma fram:

- a) úttekt á því hvernig framkvæmd tilskipunarinnar miðar;
- b) úttekt á ástandi yfirborðsvatns og grunnvatns í Bandalaginu, sem framkvæmd er í samráði við Umhverfisstofnun Evrópu,
- c) könnun á stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðauðdæmi, sem lagðar eru fram í samræmi við 15. gr., þ.m.t. uppástungur um að bæta áætlanir í framtíðinni,
- d) samantekt á viðbrögðum við hverri og einni skýrslu eða tilmælum til framkvæmdastjórnarinnar frá aðildarríkjum skv. 12. gr.,
- e) samantekt á öllum tillögum, stjórnunarráðstöfunum og áætlunum sem gerðar hafa verið skv. 16. gr.,
- f) samantekt á viðbrögðum við athugasemdum frá Evrópuþinginu og ráðinu um fyrri skýrslur um framkvæmd.

3. Framkvæmdastjórnin skal einnig birta skýrslu um framvindu framkvæmdarinnar byggða á yfirlitsskýrslum, sem aðildarríki leggja fram skv. 2. mgr. 15. gr., og leggja hana fyrir Evrópuþingið og aðildarríkin eigi síðar en tveimur árum eftir dagsetningarnar sem um getur í 5. og 8. gr.

4. Framkvæmdastjórnin skal, innan þriggja ára frá birtingu hverrar skýrslu skv. 1. mgr., birta bráðabirgðaskýrslu um framvindu framkvæmdarinnar, byggða á bráðabirgðaskýrslum aðildarríkjanna, eins og um getur í 3. mgr. 15. gr. Hún skal lögð fyrir Evrópuþingið og ráðið.

5. Framkvæmdastjórnin skal boða, þegar við á í tengslum við skýrslugjafarferlið, hagsmunaaðila frá hverju aðildarríki til ráðstefnu um stefnu Bandalagsins í vatnsmálum, svo að þeir geti komið með athugasemdir um framkvæmdarskýrslur framkvæmdastjórnarinnar og miðlað reynslu sinni.

Meðal þátttakenda skulu vera fulltrúar frá lögbærum yfirvöldum, Evrópuþinginu, frjálsum félagasamtökum, aðilum vinnumarkaðarins og úr efnahagslífinu, fulltrúar neytendasamtaka, háskólamenn og aðrir sérfræðingar.

19. gr.

Áætlanir um framtíðarráðstafanir Bandalagsins

1. Einu sinni á ári skal framkvæmdastjórnin í upplýsingaskyni leggja fyrir nefndina, sem um getur í 21. gr., leiðbeinandi áætlun um ráðstafanir, sem hafa áhrif á löggjöf um vatn, sem hún hefur í hyggju að gera í náinni framtíð, þ.m.t. hvers kyns ráðstafanir sem gerðar eru í kjölfar tillagna, takmörkunarráðstafana og áætlana sem samdar voru skv. 16. gr. Framkvæmdastjórnin skal leggja fram slíka áætlun í fyrsta sinn eigi síðar en tveimur árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar.

2. Framkvæmdastjórnin mun endurskoða þessa tilskipun eigi síðar en 19 árum eftir gildistökudag hennar og gera tillögur um nauðsynlegar breytingar á henni.

20. gr.

Tæknileg aðlögun tilskipunarinnar

1. Laga má I. og III. viðauka og lið 1.3.6 í V. viðauka að framförum á sviði vísinda og tækni í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 21. gr. þar sem tillit er tekið til frestanna til að endurskoða og uppfæra stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðauðdæmi eins og um getur í 13. gr. Ef nauðsyn ber til getur framkvæmdastjórnin samþykkt viðmiðunarreglur um framkvæmd II. og V. viðauka í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 21. gr.

2. Þegar um er að ræða gagnasendingar og -vinnslu, þ.m.t. tölfræðileg gögn og kortagerðargögn, má samþykkja tæknisnið, að því er varðar 1. gr., í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 21. gr.,

21. gr.

Stjórnsýslunefnd

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar (hér á eftir kölluð „nefndin“).

2. Þegar vísað er til þessarar greinar gilda ákvæði 5. og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB, með hliðsjón af ákvæðum 8. gr. hennar,

Fresturinn, sem mælt er fyrir um í 6. mgr. 5. gr. tilskipunar 1999/468/EB, skal vera þrír mánuðir.

3. Nefndin setur sér starfsreglur.

22. gr.

Niðurfelling og bráðabirgðaákvæði

1. Eftirfarandi tilskipanir og ákvarðanir falli úr gildi 7 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar:

— tilskipun 75/440/EBE frá 16. júní 1975 um kröfur varðandi gæði yfirborðsvatns í aðildarríkjunum sem nýtt er til drykkjar ⁽¹⁾,

— ákvörðun ráðsins 77/795/EBE frá 12. desember 1977 um að taka upp sameiginlega aðferð við skipti á upplýsingum um gæði ósalts yfirborðsvatns í Bandalaginu ⁽²⁾,

— tilskipun ráðsins 79/869/EBE frá 9. október 1979 um mæliaðferðir og tíðni sýnatöku og greiningar á yfirborðsvatni sem nýtt er til drykkjar í aðildarríkjunum ⁽³⁾,

2. Eftirfarandi tilskipanir falli úr gildi 13 árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar:

— tilskipun ráðsins 78/659/EBE frá 18. júlí 1978 um gæði fersks vatns sem þarf að vernda eða bæta til að fiskur geti þrífist þar ⁽⁴⁾,

— tilskipun ráðsins 79/923/EBE frá 30. október 1979 um tilskilin gæði vatns fyrir skeldýr ⁽⁵⁾,

— tilskipun ráðsins 80/68/EBE frá 17. desember 1979 um verndun grunnvatns gegn mengun af völdum tiltekinna, hættulegra efna,

— tilskipun 76/464/EBE, að undanskilinni 6. gr. er falli úr gildi með gildistöku þessarar tilskipunar.

3. Eftirtalin bráðabirgðaákvæði gilda um tilskipun 76/464/EBE:

a) skráin yfir forgangsefni, sem samþykkt er skv. 16. gr. þessarar tilskipunar, komi í stað skrárinnar yfir forgangsefni í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar til ráðsins 22. júní 1982,

b) að því er varðar 7. gr. tilskipunar 76/464/EBE geta aðildarríkin beitt meginreglunum um greiningu á mengunarvanda og efnunum, sem valda honum, setningu gæðakrafna og samþykkt ráðstafana sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

4. Líta ber á umhverfismarkmiðin í 4. gr. og umhverfisstærðir, sem eru sett í IX. viðauka og skv. 7. mgr. 16. gr. og sem aðildarríkin setja skv. V. viðauka að því er varðar efni sem eru ekki á skrá yfir forgangsefni og skv. 8. mgr. 16. gr. að því er varðar forgangsefni sem Bandalagið hefur ekki enn sett kröfur um, sem umhverfisstærðir að því er varðar 7. mgr. 2. gr. og 10. gr. tilskipunar 96/61/EB.

5. Ef efni á forgangsskránni, sem samþykkt var skv. 16. gr., er ekki tilgreint í VIII. viðauka við þessa tilskipun eða í III. viðauka við tilskipun 96/61/EB skal bæta því við þar.

6. Að því er varðar yfirborðsvatnshlot skulu umhverfismarkmiðin, sem voru sett í fyrstu stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaðæmi sem krafist er samkvæmt þessari tilskipun, fela í sér gæðakröfur sem eru a.m.k. jafn strangar og þær sem krafist er við framkvæmd tilskipunar 76/464/EBE.

23. gr.

Viðurlög

Aðildarríkin skulu ákveða viðurlög sem gilda um brot á innlendum ákvæðum sem samþykkt eru samkvæmt þessari tilskipun. Þessi viðurlög skulu vera árangursrík, í réttu hlutfalli við brot og letjandi.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 194, 25.7.1975, bls. 26. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 91/692/EBE.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 334, 24.12.1977, bls. 29. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 1994.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 271, 29.10.1979, bls. 44. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 1994.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 222, 14.8.1978, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 1994.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 281, 10.11.1979, bls. 47. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 91/692/EBE.

24. gr.

Framkvæmd

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 22. desember 2003. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna það hinum aðildarríkjunum.

25. gr.

Gildistaka

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

26. gr.

Viðtakendur

Þessari tilskipun er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 23. október 2000.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

N. FONTAINE

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

J. GLAVANY

forseti.

*I. VIÐAUKI***UPPLÝSINGAR SEM SKULU KOMA FRAM Í SKRÁNNI YFIR LÖGBÆR YFIRVÖLD**

Eins og krafist er í 8. mgr. 3. gr. skulu aðildarríkin láta í té eftirfarandi upplýsingar um öll lögbær yfirvöld á sérhverju vatnasviðumdæma sinna, sem og á sérhverjum þeim hluta alþjóðlegs vatnasviðumdæmis sem liggur innan yfirráðasvæðis þeirra.

- i. Heiti og pósthfang lögbæra yfirvaldsins – opinbert heiti og pósthfang yfirvaldsins sem tilgreint er skv. 2. mgr. 3. gr.
- ii. Landfræðilegt umfang vatnasviðumdæmisins – nöfn helstu áa innan vatnasviðumdæmisins auk nákvæmrar lýsingar á mörkum vatnasviðumdæmisins. Þessar upplýsingar ættu að svo miklu leyti sem unnt er að vera tiltækar til skráningar í landupplýsingakerfi (GIS) og/eða landupplýsingakerfi framkvæmdastjórnarinnar (GISCO).
- iii. Réttarstaða lögbæra yfirvaldsins – lýsing á réttarstöðu lögbæra yfirvaldsins og, þar sem við á, samantekt á eða afrit af stofnsamþykkt þess, stofnsáttmála eða jafngildum lagagæringi.
- iv. Ábyrgð – lýsing á lagalegri ábyrgð og stjórnsýsluábyrgð sérhvers lögbærs yfirvalds og hlutverki þess á hverju vatnasviðumdæmi fyrir sig.
- v. Aðild – ef lögbæra yfirvaldið er samræmingaraðili fyrir önnur lögbær yfirvöld er krafist skrár yfir þau yfirvöld ásamt samantekt á stofnanatengslum sem komið er á til að tryggja samræmingu.
- vi. Alþjóðatengsl – ef vatnasviðumdæmi er á yfirráðasvæði fleiri en eins aðildarríkis eða yfir á yfirráðasvæði lands, sem er ekki aðildarríki, er krafist samantektar á stofnanatengslum sem komið er á til að tryggja samræmingu.

II. VIÐAUKI

1. YFIRBORÐSVATN

1.1. Lýsing á eiginleikum gerða yfirborðsvatnshlota

Aðildarríki skulu tilgreina staðsetningu og mörk yfirborðsvatnshlota og láta útbúa fyrstu lýsingu á eiginleikum allra slíkra hlota í samræmi við eftirfarandi aðferð. Aðildarríki geta flokkað nokkur yfirborðsvatnshlot saman þegar fyrstu lýsingar af þessu tagi eru gerðar.

- i. Yfirborðsvatnshlotin á vatnasviðsmyndunum skulu flokkuð í einn af eftirtöldum flokkum yfirborðsvatns – ár, stöðuvötn, árósvatn eða strandsjó – eða sem manngerð yfirborðsvatnshlot eða mikið breytt yfirborðsvatnshlot.
- ii. Í hverjum flokki yfirborðsvatns eru viðkomandi yfirborðsvatnshlot á vatnasviðsmyndunum aðgreind eftir gerðum. Þessar gerðir eru skilgreindar með því að nota annaðhvort „kerfi A“ eða „kerfi B“ sem tilgreind eru í lið 1.2.
- iii. Ef farið er eftir kerfi A eru yfirborðsvatnshlotin á vatnasviðsmyndunum fyrst aðgreind eftir viðkomandi vistsvæðum í samræmi við landfræðilega svæðin sem tilgreind eru í lið 1.2 og sýnd á viðkomandi korti í XI. viðauka. Vatnshlotin á hverju vistsvæði fyrir sig skulu því næst aðgreind eftir gerðum yfirborðsvatnshlota samkvæmt þeim lýsum (descriptors) sem eru tilgreindir í töflunum fyrir kerfi A.
- iv. Ef farið er eftir kerfi B verða aðildarríkin að ná a.m.k. sömu aðgreiningu og hefði náðst ef kerfi A hefði verið notað. Af þessum sökum skulu yfirborðsvatnshlotin á vatnasviðsmyndunum aðgreind í gerðir eftir gildum fyrir skyldubundna lýsa og þá valfrjálsu lýsa, eða fyrir samsetningar lýsa, sem krafist er til að tryggja að af þeim megi leiða líffræðileg viðmiðunarskilyrði sem eru sértæk fyrir hverja gerð.
- v. Að því er varðar manngerð yfirborðsvatnshlot og mikið breytt yfirborðsvatnshlot skal aðgreiningin gerð í samræmi við lýsa sem eiga við um hvern þann flokk yfirborðsvatns sem mest líkist mikið breytta eða manngerða vatnshlotinu sem um ræðir.
- vi. Aðildarríkin skulu leggja fyrir framkvæmdastjórnina eitt eða fleiri kort (með GIS-sniði) yfir landfræðilega staðsetningu þeirra gerða sem samræmast þeirri aðgreiningu sem krafist er samkvæmt kerfi A.

1.2. Vistsvæði og gerðir yfirborðsvatnshlota.

1.2.1. Ár

Kerfi A

Föst gerðarflokkun	Lýsar
Vistsvæði	Vistsvæði sem sýnd eru á korti A í XI. viðauka
Gerð	Hæðarflokkun hálandi: > 800 m miðlungshæð: 200 til 800 m láglandi: < 200 m Stærðarflokkun byggð á aðrennslissvæði lítið: 10 til 100 km² meðalstórt: 100 til 1 000 km² stórt: 1 000 til 10 000 km² njög stórt: > 10 000 km² Jarðfræði kalkkennd kisilkennd lífræn

Kerfi B

Annars konar lýsing á eiginleikum	Eðlis- og efnafræðilegir þættir sem ákvarða eiginleika ár eða hluta ár og þar af leiðandi gerð og samsetningu lífstofna hennar
Skyldubundnir þættir	hæð yfir sjávarmáli breiddargráða lengdargráða jarðfræði flatarmál
Valfrjálssir þættir	fjarlægð frá upptökum árinna straumþungi (fall af straumi og halla) meðalbreidd árinna meðaldýpt árinna meðalhalla árinna gerð og lögun aðalárfarvegarins rennsliseiginleikaflokkun áa lögun árdals flutningur fastra efna hæfni til að hlutleysa sýru meðalsamsetning undirlags klóríð lofthitasvið meðallofthiti úrcoma

1.2.2. Stöðuvötn

Kerfi A

Föst gerðaflokkun	Lýsar
Vistsvæði	Vistsvæði sem sýnd eru á korti A í XI. viðauka
Gerð	Hæðarflokkun hálandi > 800 m miðlungshæð: 200 til 800 m láglendi < 200 m Dýptarflokkun byggð á meðaldýpt < 3 m 3 til 15 m > 15 m Stærðarflokkun byggð á flatarmáli yfirborðs 0,5 til 1 km ² 1 til 10 km ² 10 til 100 km ² > 100 km ² Jarðfræði kalkkennd kísilkennd lífræn

Kerfi B

Annars konar lýsing á eiginleikum	Eðlis- og efnafræðilegir þættir sem ákvarða eiginleika stöðuvatns og þar af leiðandi gerð og samsetningu lífstofna þess
Skyldubundnir þættir	hæð yfir sjávarmáli, breiddargráða lengdargráða dýpt jarðfræði flatarmál
Valfrjálssir þættir	meðaldýpt vatnsins lögun stöðuvatnsins viðstöðutími meðallofthiti lofthitasvið blöndunareiginleikar (t.d. einblöndun, tvíblöndun, margblöndun) hæfni til að hlutleysa síru bakgrunnsástand næringarefna meðalsamsetning undirlags sveiflur í hæð vatnsborðs

1.2.3. Ísalt árósavatn

Kerfi A

Föst gerðaflokkun	Lýsar
Vistsvæði	Eftirfarandi svæði, eins og þau eru tilgreind á korti B í XI. viðauka: Eyrstrasalt Barentshaf Noregshaf Norðursjór Norður-Atlantshaf Miðjarðarhaf
Gerð	Byggt á ársmeðalseltu < 0,5‰ ferskvatn 0,5 til < 5‰ ísalt vatn 5 til < 18‰ miðlungssaltur sjór 18 til < 30‰ saltur sjór 30 til < 40‰ fullsaltur sjór Byggt á meðalmun á flóði og fjöru < 2 m: lítil sjávarföll 2 til 4 m: meðalsjávarföll > 4 m: mikil sjávarföll

Kerfi B

Annars konar lýsing á eiginleikum	Eðlis- og efnafræðilegir þættir sem ákvarða eiginleika árósvatns og þar af leiðandi gerð og samsetningu lífstofna þeirra
Skyldubundnir þættir	breiddargráða lengdargráða munur á flóði og fjöru selta
Valfrjálssir þættir	dýpt straumhraði ölduhrif (wave exposure) viðstöðutími meðalhiti vatns blöndunareiginleikar grugg meðalsamsetning undirlags lögun vatnshitavið

1.2.4. Strandsjór

Kerfi A

Föst gerðaflokkun	Lýsar
Vistsvæði	Eftirfarandi svæði, eins og þau eru tilgreind á korti B í XI. viðauka: Eystrasalt Barentshaf Noregshaf Norðursjór Norður-Atlantshaf Miðjarðarhaf
Gerð	Byggt á ársmeðalseltu < 0,5‰ ferskvatn 0,5 til < 5‰ ísalt vatn 5 til < 18‰ miðlungssaltur sjór 18 til < 30‰ saltur sjór 30 til < 40‰ fullsaltur sjór Byggt á meðaldýpt grunnsævi > 30 m millidýpi: 30 til 200 m djúpsævi > 200 m

Kerfi B

Annars konar lýsing á eiginleikum	Eðlis- og efnafræðilegir þættir sem ákvarða eiginleika strandsjávar og þar af leiðandi gerð og samsetningu lífríkis hans
Skyldubundnir þættir	breiddargráða lengdargráða munur á flóði og fjöru selta
Valfrjálsir þættir	straumhraði ölduhrif meðalhiti vatns blöndunareiginleikar grugg endurnýjunartími (lokaðra flóa) meðalsamsetning undirlags vatnshitavið

1.3. **Setning gerðarsértækra viðmiðunarskilyrða fyrir gerðir yfirborðsvatnshlota**

- i. Fyrir hverja gerð yfirborðsvatnshlota, sem lýst er með tilliti til eiginleika í samræmi við lið 1.1, skal fastsetja gerðarsértæk, vatnsformfræðileg og eðlisefnafræðileg skilyrði er svara til gilda vatnsformfræðilegu og eðlisefnafræðilegu gæðapáttanna sem tilgreindir eru í lið 1.1 í V. viðauka fyrir þá gerð yfirborðsvatnshlots þegar vistfræðilegt ástand þess er mjög gott samkvæmt skilgreiningu í viðkomandi töflu í lið 1.2 í V. viðauka. Setja skal gerðarsértæk, líffræðileg viðmiðunarskilyrði er svara til gilda líffræðilegu gæðapáttanna sem tilgreindir eru í lið 1.1 í V. viðauka fyrir þá gerð yfirborðsvatnshlots þegar vistfræðilegt ástand er mjög gott samkvæmt skilgreiningu í viðkomandi töflu í lið 1.2 í V. viðauka.
- ii. Þegar aðferðunum, sem mælt er fyrir um í þessum þætti, er beitt við mikið breytt eða manngerð yfirborðsvatnshlot skal litið á tilvisanir til mjög góðs vistfræðilegs ástands sem tilvisanir til besta vistmegin, eins og það er skilgreint í töflu 1.2.5 í V. viðauka. Gildin fyrir besta vistmegin vatnshlots skulu endurskoðuð á 6 ára fresti.
- iii. Gerðarsértæk skilyrði að því er varðar i- og ii-lið og gerðarsértæk, líffræðileg viðmiðunarskilyrði geta annaðhvort byggst á rýmisgreiningu eða líkönum eða þau má finna með samtvinnun þessara aðferða. Ef ekki er mögulegt að beita þessum aðferðum geta aðildarríkin stuðst við álit sérfræðinga við setningu slíkra skilyrða. Þegar mjög gott vistfræðilegt ástand er skilgreint með hliðsjón af styrk sérstakra, tilbúinna mengunarvalda eru greiningarmörkin þau sem hægt er að ná með þeirri tækni sem til er á þeim tíma þegar gerðarsértæk skilyrði verða sett.
- iv. Að því er varðar gerðarsértæk, líffræðileg viðmiðunarskilyrði, sem byggjast á svæðisgreiningu (spatially based), skulu aðildarríkin þróa viðmiðunarnet fyrir hverja gerð yfirborðsvatnshlota. Innan netsins skal vera nægilegur fjöldi staða þar sem ástand er mjög gott til að tryggja viðunandi áreiðanleika gildanna fyrir viðmiðunarskilyrðin, að teknu tilliti til breytileika gilda þeirra gæðapáttanna sem svara til mjög góðs vistfræðilegs ástands fyrir það yfirborðsvatnshlot og reiknilíkanaaðferðanna sem beita á skv. v-lið.
- v. Leiða má af spálíkönunum eða með afturvirkum aðferðum gerðarsértæk, líffræðileg viðmiðunarskilyrði sem byggjast á líkönum. Aðferðirnar skulu styðjast við söguleg og fornminjafræðileg gögn og önnur fyrirliggjandi gögn og þær skulu tryggja viðunandi áreiðanleika gildanna fyrir viðmiðunarskilyrðin svo að skilyrðin, sem þannig eru ákvörðuð, séu samræmd innbyrðis og gildi fyrir hverja gerð yfirborðsvatnshlota.

- vi. Ef ekki er unnt að ákvarða áreiðanleg, gerðarsértæk viðmiðunarskilyrði fyrir gæðapátt í gerð yfirborðsvatnshlota vegna þess hve breytilegur sá þáttur er frá náttúrunnar hendi, ekki aðeins eftir árstíðum, má útiloka þann þátt frá mati á vistfræðilegu ástandi fyrir þá gerð yfirborðsvatns. Við slíkar aðstæður skulu aðildarríkin gefa upp ástæðurnar fyrir því að hann er ekki tekinn með í stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmi.

1.4. Álagsgreining

Aðildarríkin skulu safna og geyma upplýsingar um gerð og umfang þess umtalsverða álags af mannavöldum sem yfirborðsvatnshlot á hverju vatnasviðaumdæmi geta verið undir, einkum um eftirfarandi:

Mat og greiningu á umtalsverðri mengun frá punktuþptökum mengunar, einkum af völdum efnanna sem eru tilgreind í VIII. viðauka, frá búnaði og starfsemi í þéttbýli, í iðnaði og landbúnaði, sem byggist m.a. á upplýsingum sem safnað er samkvæmt:

i. 15. og 17. gr. tilskipunar 91/271/EBE,

ii. 9. og 15. gr. tilskipunar 96/61/EB ⁽¹⁾,

og, að því er varðar fyrstu stjórnunaráætlunina fyrir vatnasviðaumdæmi:

iii. 11. gr. tilskipunar 76/464/EBE og

iv. tilskipunum 75/440/EB, 76/160/EBE ⁽²⁾, 78/659/EBE og 79/923/EBE ⁽³⁾.

Mat og greiningu á umtalsverðri mengun frá dreifðum mengunarupptökum, einkum af völdum efnanna sem eru tilgreind í VIII. viðauka, frá búnaði og starfsemi í þéttbýli, í iðnaði og landbúnaði, sem byggist m.a. á upplýsingum sem safnað er samkvæmt:

i. 3., 5. og 6. gr. tilskipunar 91/676/EBE ⁽⁴⁾,

ii. 7. og 17. gr. tilskipunar 91/414/EBE,

iii. tilskipun 98/8/EB,

og, að því er varðar fyrstu stjórnunaráætlunina fyrir vatnasviðaumdæmi:

iv. tilskipunum 75/440/EBE, 76/160/EBE, 76/464/EBE, 78/659/EBE og 79/923/EBE.

Mat og greiningu á umtalsverðri vatnstöku til notkunar í þéttbýli, iðnaði og landbúnaði og til annarra nota, þ.m.t. árstíðamunur og heildareftirspurn á ári, og á vatnstapi úr dreifingarkerfum.

Mat og greiningu á áhrifum umtalsverðrar stýringar vatnsflæðis, þ.m.t. vatnsflutningur og veiting vatns í nýjan farveg, á heildarrennsliseiginleika og vatnsjöfnuð.

Greiningu á umtalsverðum, formfræðilegum breytingum á vatnshlotum.

Mat og greiningu á öðrum umtalsverðum áhrifum af mannavöldum á ástand yfirborðsvatns.

Mat á landnýtingarmynstri, þ.m.t. tilgreining helstu þéttbýlissvæða, iðnaðar- og landbúnaðarsvæða og, þar sem við á, fiskveiðisvæða og skóga.

1.5. Mat á áhrifum

Aðildarríkin skulu láta fara fram mat á því hversu næmt ástand yfirborðsvatnshlota er fyrir framangreindu álagi.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 135, 30.5.1991, bls. 40. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 98/15/EB (Stjtið. EB L 67, 7.3.1998, bls. 29).

⁽²⁾ Stjtið. EB L 31, 5.2.1976, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 1994.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 281, 10.11.1979, bls. 47. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 91/692/EBE (Stjtið. EB L 377, 31.12.1991, bls. 48).

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 375, 31.12.1991, bls. 1.

Aðildarríkin skulu nota framangreindar upplýsingar, sem safnað er, og aðrar viðkomandi upplýsingar, þ.m.t. fyrirbyggjandi umhverfissvöktunargögn, til að meta líkurnar á því að yfirborðsvatnshlot innan vatnasviðsáumdæmis sé ekki í samræmi við umhverfsgæðamarkmiðin sem sett eru fyrir hlotin í 4. gr. Aðildarríkin geta stuðst við reiknilíkön við slíkt mat.

Láta skal útbúa, fyrir þau vatnshlot þar sem talin er hætta á að umhverfsgæðamarkmiðin náist ekki, eftir því sem við á, frekari lýsingu á eiginleikum til að bæta, eins og hægt er, tilhögun bæði vöktunaráætlanna, sem krafist er skv. 8. gr., og áætlanna um ráðstafanir sem krafist er skv. 11. gr.

2. GRUNNVATN

2.1. Fyrsta lýsing á eiginleikum

Aðildarríkin skulu láta útbúa fyrstu lýsingu á öllum grunnvatnshlotum til að meta notkun þeirra og hversu mikil hætta er á að markmiðin í 4. gr. náist ekki fyrir hvert grunnvatnshlot. Aðildarríkin geta flokkað nokkur grunnvatnshlot saman þegar fyrstu lýsingar af þessu tagi eru gerðar. Við þessa greiningu má nota fyrirbyggjandi, vatnafræðileg, jarðfræðileg og jarðvegsfræðileg gögn, gögn um landnýtingu, sleppingu, vatnstöku og annað, og í þeim skal koma fram:

- staðsetning og mörk grunnvatnshlotsins eða -hlotanna,
- álagið sem grunnvatnshlotið eða -hlotin geta verið undir, þ.m.t.:
 - dreifð upptök mengunar
 - punktuþtök mengunar
 - vatnstöku
 - endurnýjun grunnvatns af mannavöldum
- almennir eiginleikar lagsins sem liggur yfir aðrennslissvæðinu sem grunnvatnshlotið endurnýjast frá,
- grunnvatnshlot þar sem vistkerfi yfirborðsvatns eða landvistkerfi eru háð þeim beint.

2.2. Frekari lýsing á eiginleikum

Í kjölfar þessarar fyrstu lýsingar á eiginleikum skulu aðildarríkin láta útbúa frekari lýsingu á eiginleikum þeirra grunnvatnshlota eða hópa grunnvatnshlota, sem talið er að séu í hættu, til að unnt sé að meta á nákvæmari hátt mikilvægi slíkrar hættu og tilgreina hvers kyns ráðstafanir sem krafist er í 11. gr. Af þessum sökum skal þessi lýsing á eiginleikum innihalda upplýsingar, sem málið varða, um áhrif af starfsemi manna og, þar sem við á, upplýsingar um:

- jarðfræðilega eiginleika grunnvatnshlotsins, þ.m.t. umfang og gerðir jarðfræðilegra eininga þess,
- vatnajarðfræðilega eiginleika grunnvatnshlotsins, þ.m.t. vatnsleiðni, grop og þrýstiaðstæður,
- eiginleika yfirborðssets og jarðvegs á aðrennslissvæðinu sem grunnvatnshlotið endurnýjast frá, þ.m.t. þykkt, grop, vatnsleiðni og gleypni sets og jarðvegs,
- einkenni lagskiptingar grunnvatnsins innan grunnvatnshlotsins,
- skrá yfir tengd yfirborðskerfi, þ.m.t. landvistkerfi og yfirborðsvatnshlot sem grunnvatnshlotið tengist á hreyfifræðilegan hátt,

- mat á stefnu og umfangi vatnsskipta milli grunnvatnshlatsins og tengdra yfirborðskerfa og
- gögn sem nægja til að reikna út árlegt meðaltal heildarendurnýjunar grunnvatns til langs tíma,
- lýsing á eiginleikum efnasamsetningar grunnvatnsins, þar sem það er tilgreint nákvæmlega sem rekja má til starfsemi manna. Aðildarríkin geta stuðst við formgerðarflokkun til að lýsa eiginleikum grunnvatns þegar náttúruleg bakgrunnsgildi eru ákvörðuð fyrir þessi grunnvatnshlot.

2.3. Yfirlit yfir áhrif sem starfsemi manna hefur á grunnvatn

Að því er varðar þau grunnvatnshlot, sem ná yfir landamæri tveggja eða fleiri aðildarríkja eða sem, í samræmi við fyrstu lýsingu á eiginleikum sem fram för skv. lið 2.1, talið er að nái ekki markmiðunum sem sett eru fyrir hvert hlot skv. 4. gr., skal upplýsingum um eftirfarandi safnað, eftir því sem við á, og þær geymdar fyrir hvert grunnvatnshlot:

- a) staðsetning þeirra staða í grunnvatnshlotinu þar sem vatnstaka fer fram, að undanskildum:
 - stöðum þar sem fram fer vatnstaka sem nemur minna en 10 m³ á dag að meðaltali eða
 - stöðum þar sem fram fer neysluvatnstaka sem nemur minna en 10 m³ á dag að meðaltali eða sem sér færri en 50 manns fyrir vatni,
- b) árleg meðalvatnstaka á slíkum stöðum,
- c) efnasamsetning vatns sem tekið er úr grunnvatnshlotinu,
- d) staðsetning staða í grunnvatnshlotinu þar sem vatni er veitt beint í grunnvatnið,
- e) umfang veitunnar á slíkum stöðum,
- f) efnasamsetning vatnsins sem veitt er í grunnvatnshlotið og
- g) landnýting á aðrennissvæðinu eða -svæðunum, sem grunnvatnshlotið endurnýjast frá, þ.m.t. mengun og breytingar af mannavöldum á endurnýjun grunnvatnsins, s.s. með veitingu regnvatns og frárennslis í nýjan farveg með fyrirhæðslu, endurnýjun grunnvatns af mannavöldum, stíflugerð eða framræslu.

2.4. Yfirlit yfir áhrif af breytingum á hæð grunnvatnsborðs

Aðildarríkin skulu einnig tilgreina þau grunnvatnshlot sem eru þess eðlis að fyrir þau skal, skv. 4. gr., setja vægari markmið, m.a. eftir að tillit hefur verið tekið til þeirra áhrifa sem ástand hlotsins hefur á:

- i. yfirborðsvatn og tengd landvistkerfi
- ii. vatnssjórnun, flóðavarnir og framræslu lands
- iii. þróun lífskjara.

2.5. Yfirlit yfir áhrif mengunar á gæði grunnvatns

Aðildarríkin skulu tilgreina þau grunnvatnshlot sem eru þess eðlis að fyrir þau eru sett, skv. 5. mgr. 4. gr., vægari markmið ef grunnvatnshlotið er, vegna áhrifa af starfsemi manna, eins og ákvarðað er í samræmi við 1. mgr. 5. gr., svo mengað að það yrði óhagkvæmt eða óhóflega dýrt að ná fram góðu efnafræðilegu ástandi grunnvatns.

*III. VIÐAUKI***EFNAHAGSLEG GREINING**

Í efnahagslegu greiningunni skulu vera nægar upplýsingar og nægilega nákvæmar (með tilliti til kostnaðarins af öflun viðkomandi upplýsinga) til þess að:

- a) gera viðkomandi útreikninga, sem eru nauðsynlegir með tilliti til meginreglunnar um endurheimt kostnaðar vegna vatnsþjónustu, skv. 9. gr., með tilliti til langtímaspár um framboð og eftirspurn eftir vatni á vatnasviðaðæminu og, ef nauðsyn krefur:
 - mat á umfangi, verði og kostnaði í tengslum við vatnsþjónustu og
 - mat á tilheyrandi fjárfestingum, þ.m.t. spár um slíkar fjárfestingar,
- b) meta, út frá mati á hugsanlegum kostnaði vegna slíkra ráðstafana, hagkvæmustu samsetningu ráðstafana, að því er varðar vatnsnotkun, sem taka má inn í áætlun um ráðstafanir skv. 11. gr.

*IV. VIÐAUKI***VERNDUÐ SVÆÐI**

1. Skráin yfir vernduð svæði, sem krafist er skv. 6. gr., skal taka til eftirtalinna gerða verndaðra svæða:
 - i. svæða þar sem neysluvatnstaka fer fram skv. 7. gr.,
 - ii. svæða sem vernduð eru vegna efnahagslega mikilvægra tegunda vatnalífvera,
 - iii. vatnshlota sem eru tilnefnd sem afþreyingarvötn, þ.m.t. svæði sem eru tilnefnd sem vötn til baða samkvæmt tilskipun 76/160/EBE,
 - iv. svæða, sem eru næm fyrir næringarefnum, þ.m.t. svæði sem eru tilnefnd sem svæði í hættu, samkvæmt tilskipun 91/676/EBE, og svæði, sem eru tilnefnd sem viðkvæm svæði, samkvæmt tilskipun 91/271/EBE og
 - v. svæði sem eru tilnefnd í því skyni að friða búsvæði eða tegundir, þar sem viðhald eða umbætur á ástandi vatnsins er mikilvægur þáttur í verndinni, þ.m.t. staðir viðkomandi Natura 2000 sem eru tilnefndir samkvæmt tilskipun 92/43/EBE (1) og tilskipun 79/409/EBE (2).
2. Í samantekt skrárinnar, sem krafist er að sé hluti af stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmi, skulu vera kort sem sýna staðsetningu sérhvers verndaðs svæðis og lýsing á löggjöfinni, þar sem svæðin eru tilnefnd, á vettvangi Bandalagsins eða á vettvangi hvers ríkis eða á staðbundnum vettvangi.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 206, 22.7.1992, bls. 7. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 97/62/EB (Stjtið. EB L 305, 8.11.1997, bls. 42).

⁽²⁾ Stjtið. EB L 103, 25.4.1979, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 97/49/EB (Stjtið. EB L 223, 13.8.1997, bls. 9).

V. VIÐAUKI

1. ÁSTAND YFIRBORÐSVATNS

1.1. **Gæðapættir til flokkunar á vistfræðilegu ástandi**

- 1.1.1. Ár
- 1.1.2. Stöðuvötn
- 1.1.3. Árósavatn
- 1.1.4. Strandsjór
- 1.1.5. Manngerð og mikið breytt yfirborðsvatnshlot

1.2. **Staðlaðar skilgreiningar á flokkun á vistfræðilegu ástandi**

- 1.2.1. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi áa
- 1.2.2. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi stöðuvatna
- 1.2.3. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi árósavatns
- 1.2.4. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi strandsjávar
- 1.2.5. Skilgreiningar á besta, góðu og sæmilegu vistmegni mikið breyttra eða manngerðra vatnshlota
- 1.2.6. Málsmeðferð aðildarríkja við setningu efnafræðilegra gæðakrafna

1.3. **Vöktun á vistfræðilegu og efnafræðilegu ástandi yfirborðsvatns**

- 1.3.1. Tilhögun yfirlitsvöktunar
- 1.3.2. Tilhögun aðgerðavöktunar
- 1.3.3. Tilhögun rannsóknarvöktunar
- 1.3.4. Tíðni vöktunar
- 1.3.5. Viðbótarkröfur vegna vöktunar á vernduðum svæðum
- 1.3.6. Staðlar fyrir vöktun á gæðapáttum

1.4. **Flokkun og framsetning vistfræðilegs ástands**

- 1.4.1. Samanburðarhæfi niðurstaðna líffræðilegrar vöktunar
- 1.4.2. Framsetning á niðurstöðum vöktunar og flokkun vistfræðilegs ástands og vistmegins
- 1.4.3. Framsetning á niðurstöðum vöktunar og flokkun efnafræðilegs ástands

2. GRUNNVATN

2.1. **Magnstaða grunnvatns**

- 2.1.1. Færibreyta fyrir flokkun á magnstöðu
- 2.1.2. Skilgreining á magnstöðu

2.2. **Vöktun á magnstöðu grunnvatns**

- 2.2.1. Vöktunarnet fyrir hæð grunnvatnsborðs
- 2.2.2. Þéttleiki vöktunarstaða
- 2.2.3. Tíðni vöktunar
- 2.2.4. Túlkun og framsetning á magnstöðu grunnvatns

2.3. Efnafræðilegt ástand grunnvatns

2.3.1. Færibreytur til að ákvarða efnafræðilegt ástand grunnvatns

2.3.2. Skilgreining á góðu efnafræðilegu ástandi grunnvatns

2.4. Vöktun á efnafræðilegu ástandi grunnvatns

2.4.1. Vöktunarnet fyrir grunnvatn

2.4.2. Yfirlitsvöktun

2.4.3. Aðgerðavöktun

2.4.4. Greining á leitni (trend) með tilliti til styrks mengunarvalda

2.4.5. Túlkun og framsetning á efnafræðilegu ástandi grunnvatns

2.5. Framsetning á ástandi grunnvatns**1. ÁSTAND YFIRBORÐSVATNS****1.1 Gæðapættir til flokkunar á vistfræðilegu ástandi****1.1.1. Ár***Líffræðilegir þættir*

Samsetning og þéttleiki vatnaplantna

Samsetning og þéttleiki botnhryggleysingja

Samsetning, þéttleiki og aldursdreifing fiska

*Vatnsformfræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina**Vatnsbúskapur*

vatnsmagn og straumpungi

tengsl við grunnvatnshlot

samfella ár

formfræðileg skilyrði

breytileiki í dýpt og breidd árinna

gerð og undirlag árfarvegarins

gerð bakkasvæðisins

*Efnafræðilegir og eðlisefnafræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina**Almennt*

Hitaskilyrði

Súrefnisskilyrði

Selta

Súrnunarástand

Næringarskilyrði

Sérstakir mengunarvaldar

Mengun af völdum allra forgangsefna em sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í vatnshlotið

Mengun af völdum annarra efna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í umtalsverðu magni í vatnshlotið

1.1.2. Stöðuvötn

Líffræðilegir þættir

Samsetning, fjöldi og lífmassi þörungna í plöntusvifinu

Samsetning og þéttleiki vatnaplanta

Samsetning og þéttleiki botnhryggleysingja

Samsetning, þéttleiki og aldursdreifing fiska

Vatnsformfræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina

Vatnsbúskapur

vatnsmagn og straumþungi

viðstöðutími

tengsl við grunnvatnshlot

Formfræðileg skilyrði

breytileiki í dýpt stöðuvatns

stærð, gerð og undirlag vatnsbotnsins

gerð vatnsbakkans

*Efnafræðilegir og eðlisefnafræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina**Almennt*

Gagnsæi

Hitaskilyrði

Súrefnis-skilyrði

Selta

Súrnunarástand

Næringarskilyrði

Sérstakir mengunarvaldar

Mengun af völdum allra forgangsefna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í vatnshlotið

Mengun af völdum annarra efna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í umtalsverðu magni í vatnshlotið

1.1.3. Árósavatn

Líffræðilegir þættir

Samsetning, fjöldi og lífmassi þörungna í plöntusvifinu

Samsetning og þéttleiki vatnaplanta

Samsetning og þéttleiki botnhryggleysingja

Samsetning og þéttleiki fiska

Vatnsformfræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina

Formfræðileg skilyrði

breytileiki í dýpt

stærð, gerð og undirlag botnsins

gerð svæðisins milli há- og láglæðimarka

Sjávarföll

ferskvatnsflæði

ölduhrif

Efnafræðilegir og eðlisefnafræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina

Almennt

Gagnsæi

Hitaskilyrði

Súrefnisskilyrði

Selta

Næringarskilyrði

Sérstakir mengunarvaldar

Mengun af völdum allra forgangsefna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í vatnshlotið

Mengun af völdum annarra efna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í umtalsverðu magni í vatnshlotið

1.1.4. Strandsjór

Líffræðilegir þættir

Samsetning, fjöldi og lífmassi þörunga í plöntusvifinu

Samsetning og þéttleiki vatnplantna

Samsetning og þéttleiki botnhryggleysingja

Vatnsformfræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina

Formfræðileg skilyrði

breytileiki í dýpt

gerð og undirlag sjávarbotnsins

gerð svæðisins milli há- og láglæðimarka

Sjávarföll

stefna rikjandi strauma

ölduhrif

Efnafræðilegir og eðlisefnafræðilegir þættir sem styðja líffræðilegu þættina

Almennt

Gagnsæi

Hitaskilyrði

Súrefnis-skilyrði

Selta

Næringarskilyrði

Sérstakir mengunarvaldar

Mengun af völdum allra forgangsefna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í vatnshlotið

Mengun af völdum annarra efna sem sýnt hefur verið fram á að hafi verið sleppt í umtalsverðu magni í vatnshlotið.

1.1.5. Manngerð og mikið breytt yfirborðsvatnshlot

Gæðþættir, sem eiga við um manngerð og mikið breytt yfirborðsvatnshlot, skulu vera þeir sem eiga við um sérhvern þeirra fjögurra framangreindra flokka náttúrulegs yfirborðsvatns sem líkist helst mikið breytta eða manngerða vatnshlotinu sem um ræðir.

1.2 Staðlaðar skilgreiningar á flokkun vistfræðilegs ástands

Tafla 1.2. Almenn skilgreining fyrir ár, stöðuvötn, árósavatn og strandsjó

Í eftirfarandi texta er að finna almenna skilgreiningu á vistfræðilegum gæðum. Að því er varðar flokkun eru gildi gæðapátta vistfræðilegs ástands fyrir hvern flokk yfirborðsvatns gefin í töflum 1.2.1 til 1.2.4 hér á eftir.

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Almennt	Engar eða mjög óverulegar breytingar af mannavöldum hafa orðið á gildum eðlisefnafræðilegra og vatnsformfræðilegra gæðapátta viðkomandi gerðar yfirborðsvatnshlots miðað við það sem vænta mætti við óröskuð skilyrði. Gildi fyrir líffræðilega gæðapætti yfirborðsvatnshlotsins endurspeglar það sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði og engar eða mjög óverulegar vísbendingar um röskun koma fram. Þetta eru gerðarsértæk skilyrði og líffélög.	Gildi fyrir líffræðilega gæðapætti viðkomandi gerðar yfirborðsvatnshlotsins sýna litla röskun af mannavöldum en aðeins smávægileg frávik frá því sem alla jafna mætti búast við ef þessi gerð yfirborðsvatnshlots væri óröskuð.	Gildi fyrir líffræðilega gæðapætti viðkomandi gerðar yfirborðsvatnshlotsins sýna nokkur frávik frá því sem alla jafna mætti búast við ef þessi gerð vatnshlotsins væri óröskuð. Gildin sýna nokkra röskun af mannavöldum og umtalsvert meiri en þar sem ástand er gott.

Ástand vatns, sem er lakara en sæmilegt, skal flokkað sem slakt eða lélegt.

Ástand vatns, þar sem vísbendingar eru um stórvægilegar breytingar á gildum fyrir líffræðilega gæðapætti viðkomandi gerðar yfirborðsvatnshlots og þar sem viðkomandi líffélög sýna veruleg frávik frá því sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði, skal flokkað sem slakt.

Ástand vatns, þar sem vísbendingar eru um alvarlegar breytingar á gildum fyrir líffræðilega gæðapætti viðkomandi gerðar yfirborðsvatnshlots og þar sem stórir hlutar viðkomandi líffélaga, sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði, eru ekki til staðar, skal flokkað sem lélegt.

1.2.1. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi áa

Líffræðilegir gæðapættir

Páttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Plöntusvif	Tegundasamsetning plöntusvifs er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði. Meðalþéttleiki plöntusvifs er fyllilega í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin og er ekki þannig að breyti umtalsvert gagnsæi miðað við gerðarsértæk skilyrði. Tíðni og umfang plöntusvifsblóma er í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika sviflægra lífvera miðað við gerðarsértæk líffélög. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari þörungavaxtar sem leiðir til óæskilegra truflana á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins eða setsins. Smávægileg aukning á tíðni og umfangi gerðarsértæka plöntusvifsblómans kann að eiga sér stað.	Tegundasamsetning sviflægra lífvera er nokkuð frábrugðin því sem gerist í gerðarsértækum líffélögum. Nokkur röskun er á þéttleika og kann að vera svo mikil að umtalsverð, óæskileg truflun verði á gildum annarra líffræðilegra og eðlisefnafræðilegra gæðapátta. Nokkur aukning á tíðni og umfangi gerðarsértæka plöntusvifsblómans getur komið fram. Yfir sumarmánuðina getur blómi verið viðvarandi.
Fjölfrumuplöntur og botngróður	Tegundasamsetning er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði. Engar greinanlegar breytingar hafa orðið á meðalþéttleika fjölfrumuplantna og botngróðurs.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og meðalþéttleika fjölfrumuplantna og botngróðurs miðað við gerðarsértæk líffélög. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari vaxtar botngróðurs eða æðri plantna sem leiða til óæskilegra truflana á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins eða setsins. Líffélög botngróðurs hafa ekki orðið fyrir skaðlegum áhrifum af bakteriubrúskum og -skánum sem eru til komin vegna starfsemi manna.	Tegundasamsetning fjölfrumuplantna og botngróðurs er nokkuð frábrugðin því sem gerist í gerðarsértækum líffélögum og sýnir umtalsvert meiri röskun en þar sem ástand er gott. Nokkrar breytingar eru sýnilegar á meðalþéttleika fjölfrumuplantna og botngróðurs. Bakteriubrúskar og -skánir, sem eru til komin vegna starfsemi manna, kunna að hafa haft áhrif á líffélög botngróðurs og á sumum stöðum komið í stað þeirra.
Botnlægir hryggleysingar	Flokkunarfræðileg samsetning og þéttleiki er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði. Engin merki breytinga er að sjá á hlutfalli lífvera sem eru viðkvæmar fyrir truflun og lífvera sem eru það ekki miðað við það sem vænta mætti við öröskuð skilyrði. Fjölbreytileiki hryggleysingja sýnir engin merki breytinga frá því sem vænta mætti við öröskuð skilyrði.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika hryggleysingja miðað við gerðarsértæk líffélög. Smávægilegar breytingar eru á hlutfalli lífvera, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, og lífvera, sem eru það ekki, miðað við gerðarsértækt stig. Smávægilegar breytingar eru á fjölbreytileika hryggleysingja miðað við gerðarsértæku gildin.	Tegundasamsetning hryggleysingja er nokkuð frábrugðin því sem gerist í gerðarsértækum líffélögum. Mikilvæga hópa tegunda gerðarsértæka líffélagsins vantar. Fjölbreytileikinn og hlutfall lífvera, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, og lífvera, sem eru það ekki, eru verulega miklu minni en gerðarsértæku gildin segja til um og umtalsvert minni en þar sem ástand er gott.

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Fiskar	Tegundasamsetning og þéttleiki er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði. Allar gerðarsértækar tegundir, sem eru viðkvæmar fyrir truflunum, eru til staðar. Aldursdreifing í líffélögum fiska sýnir lítil merki truflunar af mannavöldum og bendir ekki til þess að viðkomubrestur hafi orðið eða að viðgangi neinnar tiltekinnar tegundar sé ábótavant.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika miðað við gerðarsértæku líffélögin vegna áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu og vatnsformfræðilegu gæðapættina. Aldursdreifing í líffélögum fiska sýnir merki truflunar eðlisefnafræðilegra eða vatnsformfræðilegra gæðapátta af mannavöldum og bendir í nokkrum tilvikum til þess að viðkomubrestur hafi orðið eða að viðgangi tiltekinnar tegundar sé ábótavant að því marki að suma aldurshópa kann að vanta.	Nokkrar breytingar eru á samsetningu og þéttleika fisktegunda miðað við gerðarsértæku líffélögin vegna áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu og vatnsformfræðilegu gæðapættina. Aldursdreifing í líffélögum fiska sýnir merki stórvægilegrar truflunar af mannavöldum að því marki að nokkurn hluta gerðarsértæku tegundanna vantar eða þéttleiki þeirra er mjög lítill.

Vatnsformfræðilegir gæðapættir

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Vatnabúskapur	Vatnsmagn og straumþungi og tengsl sem af því hljótaskast við grunnvatn endurspegla algjörlega eða nánast það sem vænta mætti við óröskuð skilyrði.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Samfella ár	Samfella árinna raskast ekki af starfsemi manna og far vatnalífvera og flutningur sets eru eðlileg.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Formfræðileg skilyrði	Árfarvegsmynstur, breytileg dýpt og breidd, straumhraði, skilyrði að því er varðar undirlag og bæði gerð og ástand árbakkasvæða eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.

Eðlisefnafræðilegir gæðaðættir ⁽¹⁾

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Almenn skilyrði	Gildi eðlisefnafræðilegu þáttanna eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði. Styrkur næringarefna helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði. Selta, sýrustig súrefnisjafnvægi, sýruhlutleysingargeta og hitastig sýna engin merki truflunar af mannavöldum og haldast innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði.	Hiti, súrefnisjafnvægi, sýrustig, sýruhlutleysingargeta og selta eru ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að gerðarsértæka vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti náist. Styrkur næringarefna er ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti náist.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Sérstakir, tilbúnir mengunarvaldar	Styrkur er nálægt núlli eða a.m.k. undir greiningarmörkum fullkonnustu greiningaraðferða sem eru almennt notaðar.	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6, samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Aðrir sérstakir mengunarvaldar	Styrkur helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði (bakgrunnsgildi ⁽¹⁾)	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6 ⁽²⁾ , samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.

⁽¹⁾ Skammstafanir eiga ekki við í íslenska textanum.⁽²⁾ Við beitingu krafanna, sem eru settar samkvæmt þessari bókun, skal þess ekki krafist að dregið sé úr styrk mengunarvalda þannig að hann verði undir bakgrunnsgildum (umhverfisgæðakröfur > bakgrunnsgildi).

1.2.2. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu, vistfræðilegu ástandi stöðuvatna

Líffræðilegir gæðapættir

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Plöntusvif	Tegundasamsetning og þéttleiki plöntusvifs er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði. Meðallífmassi plöntusvifs er í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin og er ekki þannig að það breyti umtalsvert gagnsæi miðað við gerðarsértæk skilyrði. Plöntusvifsblómi kemur fram í sömu tíðni og í sama umfangi og við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika sviflægra lífvera miðað við gerðarsértæk líffélög. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari þörunga-vaxtar sem leiðir til óæskilegrar truflunar á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins eða setsins. Smávægileg aukning á tíðni og umfangi plöntusvifsblómans getur komið fram miðað við gerðarsértæk skilyrði.	Tegundasamsetning og þéttleiki sviflægra lífvera eru nokkuð frábrugðin því sem gerist í gerðarsértækum líffélögum. Nokkur röskun er á lífmassa og kann að vera svo mikil að umtalsverð, óæskileg truflun verði á öðrum líffræðilegum gæðapáttum og eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins eða setsins. Nokkur aukning á tíðni og umfangi plöntusvifsblómans getur komið fram. Yfir sumarmánuðina getur blómi verið viðvarandi.
Fjölfrumuplöntur og botngróður	Tegundasamsetningin er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði.. Engar greinanlegar breytingar hafa orðið á meðalþéttleika fjölfrumuplantna og botngróðurs.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika fjölfrumuplantna og botngróðurs miðað við gerðarsértæk líffélög. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari vaxtar botngróðurs eða æðri plantna sem leiða til óæskilegrar truflunar á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins. Líffélög botngróðurs hafa ekki orðið fyrir skaðlegum áhrifum af bakteriubrúskum og -skánum sem eru til komin vegna starfsemi manna.	Tegundasamsetning fjölfrumuplantna og botngróðurs er nokkuð frábrugðin því sem gerist í gerðarsértækum líffélögum og sýnir umtalsvert meiri röskun en þar sem ástand er gott. Nokkrar breytingar á meðalþéttleika fjölfrumuplantna og botngróðurs eru augljósar. Bakteriubrúskar og -skánir, sem eru til komin vegna starfsemi manna, kunna að hafa haft áhrif á líffélög botngróðurs og á sumum stöðum komið í stað þeirra.
Botnlægir hryggleysingar	Tegundasamsetning og þéttleiki er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði.. Engin merki breytinga er að sjá á hlutfalli lífvera, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, og lífvera, sem eru það ekki, miðað við það sem vænta mætti við öröskuð skilyrði.. Fjölbreytileiki hryggleysingja sýnir engin merki breytinga frá því sem vænta mætti við öröskuð skilyrði..	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika hryggleysingja miðað við gerðarsértæk líffélög. Smávægilegar breytingar eru á hlutfalli lífvera, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, og lífvera, sem eru það ekki, miðað við gerðarsértæk líffélög. Smávægilegar breytingar eru á fjölbreytileika hryggleysingja miðað við gerðarsértæk skilyrði.	Tegundasamsetning og þéttleiki hryggleysingja eru nokkuð frábrugðin því sem gerist við gerðarsértæk skilyrði. Mikilvæga hópa tegunda gerðarsértæka líffélagsins vantar. Fjölbreytileikinn og hlutfall lífvera, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, og lífvera, sem eru það ekki, er umtalsvert miklu minni en gerðarsértæku gildin segja til um og mun minni en þar sem ástand er gott.

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Fiskar	Tegundasamsetning og þéttleiki er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði.. Allar viðkvæmar, gerðarsértækar tegundir eru til staðar. Aldursdreifing í líffélögum fiska sýnir lítil merki um truflun af mannavöldum og benda ekki til að viðkomubrestur hafi orðið eða að viðgangi tiltekinnar tegundar sé ábótavant.	Smávægilegar breytingar eru á samsetningu og þéttleika tegunda miðað við gerðarsértæku líffélögin vegna áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu og vatnsformfræðilegu gæðapættina. Aldursdreifing í líffélögum fiska sýnir merki truflunar af mannavöldum á eðlisefnafræðilegum eða vatnsformfræðilegum gæðapáttum og bendir í nokkrum tilvikum til viðkomubrests eða að viðgangi tiltekinnar tegundar sé ábótavant að því marki að suma aldurshópa kann að vanta.	Nokkrar breytingar eru á samsetningu og þéttleika fisktegunda miðað við gerðarsértæku líffélögin vegna áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu og vatnsformfræðilegu gæðapættina. Aldursdreifing í líffélögum fiska sýnir merki stórvægilegrar truflunar sem rekja má til áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu og vatnsformfræðilegu gæðapættina, að því marki að nokkurn hluta gerðarsértæku tegundanna vantar eða þéttleiki þeirra er mjög lítill.

Vatnsformfræðilegir gæðapættir

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Vatnasvið	Vatnsmagn og straumpungi, vatnshæð, viðstöðutími og tengsl við grunnvatn, sem af því hljótask, endurspegla algjörlega eða nánast það sem vænta mætti við óröskuð skilyrði..	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Formfræðileg skilyrði	Breytileiki í dýpt stöðuvatns, magn og gerð undirlagsins og bæði gerð og ástand árbakkasvæða eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði..	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.

Eðlisefnafræðilegir gæðaðættir ⁽¹⁾

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Almenn skilyrði	Gildi eðlisefnafræðilegu þáttanna eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði.. Styrkur næringarefna helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði.. Selta, sýrustig, súrefnisjafnvægi, sýruhlutleysingargeta, gagnsæi og hitastig sýna engin merki truflunar af mannavöldum og haldast innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði..	Hiti, súrefnisjafnvægi, sýrustig, sýruhlutleysingargeta, gagnsæi og selta eru ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti náist. Styrkur næringarefna er ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti náist.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Sérstakir, tilbúnir mengunarvaldar	Styrkur er nálægt núlli eða a.m.k. undir greiningarmörkum fullkomnustu greiningaraðferða sem eru almennt notaðar.	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6, samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Aðrir sérstakir mengunarvaldar	Styrkur helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði (bakgrunnsgildi ⁽¹⁾).	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6 ⁽²⁾ , samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.

⁽¹⁾ Skammstafanir eiga ekki við í íslenska textanum.⁽²⁾ Við beitingu krafanna, sem eru settar samkvæmt þessari bókun, skal þess ekki krafist að dregið sé úr styrk mengunarvalda þannig að hann verði undir bakgrunnsgildum (umhverfisgæðakröfur > bakgrunnsgildi)

1.2.3. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi árósavatns

Líffræðilegir gæðapættir

Páttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Plöntusvif	Tegundasamsetning og þéttleiki plöntusvifs er í samræmi við það sem vænta mátti við óröskuð skilyrði.. Meðallífmassi plöntusvifs er í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin og er ekki þannig að það breyti umtalsvert gagnsæi miðað við gerðarsértæk skilyrði. Tíðni og umfang plöntusvifsblóma er í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika plöntusvifs. Smávægilegar breytingar eru á lífmassa miðað við gerðarsértæk skilyrði. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari þörungavaxtar sem leiðir til óæskilegrar truflunar á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins. Smávægileg aukning á tíðni og umfangi gerðarsértæka plöntusvifsblómans getur komið fram.	Tegundasamsetning og þéttleiki plöntusvifs eru nokkuð frábrugðin því sem gerist við gerðarsértæk skilyrði. Nokkur röskun er á lífmassa og kann að vera svo mikil að umtalsverð, óæskileg truflun verði á öðrum líffræðilegum gæðapáttum. Nokkur aukning á tíðni og umfangi plöntusvifsblómans getur komið fram. Yfir sumarmánuðina getur blómi verið viðvarandi.
Stórbörunga	Tegundasamsetning stórbörunga er í samræmi við það sem vænta mátti við óröskuð skilyrði. Engar greinanlegar breytingar eru á þekju stórbörunga af völdum starfsemi manna.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu og þéttleika stórbörunga miðað við gerðarsértæk líffélög. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari vaxtar botngróðurs eða æðri plantna sem leiða til óæskilegrar truflunar á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á eðlisefnafræðilegum gæðum vatnsins.	Tegundasamsetning stórbörunga er nokkuð frábrugðin því sem gerist við gerðarsértæk skilyrði og sýnir umtalsvert meiri röskun en þar sem ástand er gott. Nokkrar breytingar eru augljósar á meðalþéttleika stórbörunga og kann að vera svo mikil að veruleg, óæskileg truflun verði á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu.
Dulfrævingar	Tegundasamsetningin svarar algjörlega eða nánast til þess sem vænta mátti við óröskuð skilyrði. Engar greinanlegar breytingar eru á þéttleika dulfrævinga af völdum starfsemi manna.	Smávægilegar breytingar eru á tegundasamsetningu dulfrævinga miðað við gerðarsértæk líffélög. Þéttleiki dulfrævinga sýnir smávægileg merki truflunar.	Tegundasamsetning dulfrævinga er nokkuð frábrugðin því sem gerist í gerðarsértækum líffélögum og sýnir umtalsvert meiri röskun en þar sem ástand er gott. Nokkur röskun er á þéttleika dulfrævinga.

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Botnlægir hryggleysingar	Fjölbreytileiki og þéttleiki hryggleysinga er innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við öröskuð skilyrði.. Allar gerðarsértækar lífverur, sem eru viðkvæmar fyrir truflun og vænta mætti við öröskuð skilyrði, eru til staðar.	Fjölbreytileiki og þéttleiki hryggleysinga er litillega utan þeirra marka sem alla jafna eru tengd gerðarsértækum skilyrðum. Flestar viðkvæmar lífverur gerðarsértæku líffélaganna eru til staðar.	Fjölbreytileiki og þéttleiki hryggleysinga er nokkuð utan þeirra marka sem alla jafna eru tengd gerðarsértækum skilyrðum. Lífverur, sem benda til mengunar, eru til staðar. Margar viðkvæmar lífverur gerðarsértæku líffélaganna eru til staðar.
Fiskar	Tegundasamsetning og þéttleiki er í samræmi við það sem vænta mætti við öröskuð skilyrði..	Þéttleiki tegunda, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, sýnir smávægileg merki röskunar miðað við gerðarsértæku líffélögin vegna áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu og vatnsformfræðilegu gæðapættina.	Nokkurn hluta gerðarsértæku tegundanna, sem eru viðkvæmar fyrir truflun, vantar sem má rekja til áhrifa af mannavöldum á eðlisefnafræðilegu eða vatnsformfræðilegu gæðapættina.

Vatnsformfræðilegir gæðapættir

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Sjávarföll	Ferskvatnsflæðið er algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði..	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Formfræðileg skilyrði	Breytileiki í dýpt, skilyrði að því er varðar undirlag og bæði gerð og ástand svæðisins milli há- og lágflæðimarka eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við öröskuð skilyrði..	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.

Eðlisefnafræðilegir gæðapættir ⁽¹⁾

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Almenn skilyrði	Eðlisefnafræðilegu þættirnir eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði. Styrkur næringarefna helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði. Hitastig, súrefnisjafnvægi og gagnsæi sýna engin merki truflunar af mannavöldum og haldast innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði.	Hiti, súrefnisjafnvægi og gagnsæi eru ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti náist. Styrkur næringarefna er ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti náist.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Sérstakir, tilbúnir mengunarvaldar	Styrkur er nálægt núlli eða a.m.k. undir greiningarmörkum fullkomnustu greiningaraðferða sem eru almennt notaðar.	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6, samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Aðrir sérstakir mengunarvaldar	Styrkur helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði (bakgrunnsgildi ⁽¹⁾)	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6, samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.

⁽¹⁾ Skammstafanir eiga ekki við í íslenska textanum.⁽²⁾ Við beitingu krafanna, sem eru settar samkvæmt þessari bókun, skal þess ekki krafist að dregið sé úr styrk mengunarvalda þannig að hann verði undir bakgrunnsgildum (umhverfisgæðakröfur > bakgrunnsgildi)

1.2.4. Skilgreiningar á mjög góðu, góðu og sæmilegu vistfræðilegu ástandi strandsjávar

Líffræðilegir gæðabættir

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Plöntusvif	Tegundasamsetning og fjöldi þörungna í plöntusvifinu er í samræmi við það sem vænta mætti við óröskuð skilyrði.. Meðallífmassi plöntusvifs er í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin og er ekki þannig að það breyti umtalsvert gagnsæi miðað við gerðarsértæk skilyrði. Tíðni og umfang plöntusvifsblóma er í samræmi við gerðarsértæku, eðlisefnafræðilegu skilyrðin.	Tegundasamsetning og fjöldi þörungna í plöntusvifinu sýna smávægileg merki truflunar. Smávægilegar breytingar eru á lífmassa miðað við gerðarsértæk skilyrði. Slíkar breytingar benda ekki til hraðari þörungavaxtar sem leiðir til óæskilegrar truflunar á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu eða á gæðum vatnsins. Smávægileg aukning á tíðni og umfangi gerðarsértæka plöntusvifsblómans getur komið fram.	Tegundasamsetning og þéttleiki svíflægra lífvera sýna nokkur merki truflunar. Lífmassi þörungna er verulega langt utan þeirra marka sem alla jafna eru tengd gerðarsértækum skilyrðum og er þannig að það hefur áhrif á aðra líffræðilega gæðabætti. Nokkur aukning á tíðni og umfangi plöntusvifsblómans kann að eiga sér stað. Yfir sumarmánuðina getur blómi verið viðvarandi.
Stórþörungur og dulfrævingar	Flestir stórþörungur og dulfrævingar, sem eru viðkvæmir fyrir truflun og vænta mætti við óröskuð skilyrði, eru til staðar. Þekja stórþörungna og dulfrævinga er í samræmi við það sem vænta mætti við óröskuð skilyrði..	Flestir stórþörungur og dulfrævingar, sem eru viðkvæmir fyrir truflun og vænta mætti við óröskuð skilyrði, eru til staðar. Þekja stórþörungna og þéttleiki dulfrævinga sýna smávægileg merki truflunar.	Nokkur hluti stórþörungna og dulfrævinga, sem eru viðkvæmir fyrir truflun og búast mætti við í ósnortnu vatnshloti, er ekki til staðar. Nokkur röskun er á þekju stórþörungna og þéttleika dulfrævinga og kann að vera svo mikil að óæskileg truflun verði á jafnvægi lífvera í vatnshlotinu.
Botnlægir hryggleysingar	Fjölbreytileiki og þéttleiki hryggleysingja er innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði.. Allar lífverur, sem eru viðkvæmar fyrir truflun og vænta mætti við óröskuð skilyrði., eru til staðar.	Fjölbreytileiki og þéttleiki hryggleysingja er lítillaga utan þeirra marka sem alla jafna eru tengd gerðarsértækum skilyrðum. Flestar viðkvæmar lífverur gerðarsértæku líffélaganna eru til staðar.	Fjölbreytileiki og þéttleiki hryggleysingja er nokkuð utan þeirra marka sem alla jafna eru tengd gerðarsértækum skilyrðum. Lífverur, sem benda til mengunar, eru til staðar. Margar viðkvæmar lífverur gerðarsértæku líffélaganna vantar.

Vatnsformfræðilegir gæðaðættir

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Sjávarföll	Ferskvatnsflæði og stefna og hraði ráðandi strauma eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði..	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Formfræðileg skilyrði	Breytileiki í dýpt, gerð og undirlag sjávarbotnsins og bæði gerð og ástand svæðisins milli há- og láglæðimarka eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði..	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.

Eðlisefnafræðilegir gæðaðættir ⁽¹⁾

Þáttur	Mjög gott ástand	Gott ástand	Sæmilegt ástand
Almenn skilyrði	Eðlisefnafræðilegu þættirnir eru algjörlega eða nánast eins og vænta mætti við óröskuð skilyrði.. Styrkur næringarefna helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði.. Hiti, súrefnisjafnvægi og gagnsæi sýna engin merki truflunar af mannavöldum og haldast innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði..	Hitastig, súrefnisjafnvægi og gagnsæi eru ekki utan þeirra marka sem ákvörðuð hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og til að áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti náist. Styrkur næringarefna er ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti náist.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Sérstakir, tilbúnir mengunarvaldar	Styrkur er nálægt núlli eða a.m.k. undir greiningarmörkum fullkomnustu greiningaraðferða sem eru almennt notaðar.	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6, samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.
Aðrir sérstakir mengunarvaldar	Styrkur helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði (bakgrunnsgildi ⁽¹⁾).	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6 samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðaðætti.

⁽¹⁾ Skammstafanir eiga ekki við í íslenska textanum.⁽²⁾ Við beitingu krafanna, sem eru settar samkvæmt þessari bókun, skal þess ekki krafist að dregið sé úr styrk mengunarvalda þannig að hann verði undir bakgrunnsgildum (umhverfisgæðakröfur > bakgrunnsgildi)

1.2.5. Skilgreiningar á besta, góðu og sæmilegu vistmegni mikið breyttra eða manngerðra vatnshlota

Þáttur	Besta vistmegin	Gott vistmegin	Sæmilegt vistmegin
Líffræðilegir gæðapættir	Gildi líffræðilegu gæðapáttanna endurspegla, eins og kostur er, þau gildi sem tengd eru sambærilegustu gerð yfirborðsvatnshlota, að teknu tilliti til skilyrðanna sem stafa af manngerðum eða mikið breyttum eiginleikum vatnshlotsins.	Smávægilegar breytingar eru á gildum viðkomandi fyrir líffræðilega gæðapætti miðað við gildin sem finnast við besta vistmegin.	Nokkrar breytingar eru á gildum viðkomandi fyrir líffræðilega gæðapætti miðað við gildin sem finnast við besta vistmegin. Þessi gildi sýna umtalsvert meiri röskun en þar sem ástand er gott.
Vatnsformfræðilegir þættir	Vatnsformfræðilegu skilyrðin eru í samræmi við það að einu áhrifin á yfirborðsvatnshlotið séu þau sem stafa af manngerðum eða mikið breyttum eiginleikum vatnshlotsins þegar allar mildandi ráðstafanir hafa verið gerðar til að tryggja bestu aðferðina við að ná vistfræðilegri samfellu, einkum að því er varðar far dýra og hrygningar- og uppeldisstöðvar.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.
Eðlisefnafræðilegir þættir			
Almenn skilyrði	Eðlisefnafræðilegu þættirnir eru algjörlega eða nánast eins og búast mætti við í þeirri gerð yfirborðsvatnshlots sem helst er sambærilegt við mikið breytta eða manngerða vatnshlotið sem um ræðir, ef hún væri óröskuð. Styrkur næringarefna helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta við óröskuð skilyrði.. Hiti, súrefnisjafnvægi og sýrustig eru í samræmi við það sem búast mætti við í þeirri gerð yfirborðsvatnshlota sem líkust er við óröskuð skilyrði.	Gildin fyrir eðlisefnafræðilegu þættina eru innan þeirra marka sem ákvörðuð hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og til að áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti náist. Hita- og sýrustig eru ekki utan þeirra marka sem ákvörðuð hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og til að áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti náist. Styrkur næringarefna er ekki utan þeirra marka sem fastsett hafa verið til að tryggja að vistkerfið starfi eðlilega og áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti náist.	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðapætti.

Þáttur	Besta vismegin	Gott vismegin	Sæmilegt vismegin
Sérstakir, tilbúnir mengunarvaldar	Styrkur er nálægt núlli eða a.m.k. undir greiningarmörkum fullkomnustu greiningaraðferða sem eru almennt notaðar.	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6, samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðabætti.
Aðrir sérstakir mengunarvaldar	Styrkur helst innan þeirra marka sem alla jafna mætti vænta í þeirri gerð yfirborðsvatnshlota, sem mest líkist mikið breytta eða manngerða vatnshlotinu sem um ræðir, ef hún væri óröskuð (bakgrunnsgildi).	Styrkur er ekki meiri en kröfurnar leyfa sem settar eru í samræmi við málsmeðferðina sem lýst er í lið 1.2.6 ⁽¹⁾ , samanber þó tilskipun 91/414/EB og tilskipun 98/8/EB (< umhverfisgæðakröfur).	Skilyrði eru í samræmi við áðurgreind gildi fyrir líffræðilega gæðabætti.

⁽¹⁾ Við beitingu krafanna, sem eru settar samkvæmt þessari bókun, skal þess ekki krafist að dregið sé úr styrk mengunarvalda þannig að hann verði undir bakgrunnsgildum.

1.2.6. Málsmeðferð aðildarríkja við setningu efnafræðilegra gæðakrafna

Við ákvörðun umhverfisgæðakrafna fyrir mengunarvaldana, sem tilgreindir eru í 1. til 9. lið VIII. viðauka, í því skyni að vernda lífríki í vatni skulu aðildarríkin starfa í samræmi við eftirfarandi ákvæði. Setja má kröfur fyrir vatn, set eða lífríki.

Þar sem unnt er skal afla bæði gagna um bráð og langvarandi eiturrhif á lífveruhópum, sem hér fara á eftir, sem eiga við um viðkomandi gerð vatnshlots, sem og aðrar vatnalífverur sem gögn eru til um. „Grunnhópar“ lífvera eru:

- þörungar og/eða fjölfrumuplöntur,
- halaflær eða lífverur sem eru dæmigerðar fyrir salt vatn,
- fiskar.

Setning umhverfisgæðakrafna

Eftirfarandi málsmeðferð gildir um setningu gilda fyrir hámarksmeðalstyrk á ári:

- i. Aðildarríkin skulu setja viðeigandi öryggisþætti í hverju tilviki í samræmi við eðli og gæði gagna, sem fyrir hendi eru, og leiðbeiningarnar í lið 3.3.1 í II. hluta „Tæknilegra leiðbeininga til stuðnings tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 93/67/EBE um mat á áhættu af völdum nýrra, tilkynnta efna og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1488/94 um mat á áhættu af völdum skráðra efna“ og í samræmi við öryggisþættina sem fram koma í töflunni hér á eftir:

	Öryggisþáttur
A.m.k. eitt tilvik um bráð eiturrhif við miðgildisbanastyrk (L(E)C50) á hverju af þremur fæðuþrepum grunnhópanna. TM	1 000
Eitt tilvik um styrk sem hefur engin merkjanleg áhrif (NOEC) (annaðhvort í fiski eða halafló eða dæmigerðri lífveru í söltu vatni).	100
Tvö tilvik um styrk sem hefur engin merkjanleg áhrif í tegundum á tveimur fæðuþrepum (fiski og/eða halafló eða dæmigerðri lífveru í söltu vatni og/eða þörungum).	50
Tilvik um styrk sem hefur engin merkjanleg áhrif í a.m.k. þremur tegundum (yfirleitt fiski, halafló eða dæmigerðri lífveru í söltu vatni og þörungum) á þremur fæðuþrepum.	10
Önnur tilvik, þar með talin vettvangsgögn eða vistkerfalikön, sem gera kleift að reikna út og styðjast við nákvæmari öryggisþætti.	Metið í hverju tilviki,

- ii. ef gögn eru fyrir hendi um þrávirkni og uppsöfnun í lífverum skal taka tillit til þeirra þegar endanleg gildi fyrir umhverfisgæðakröfur eru ákveðin,
- iii. kröfurnar, sem þannig eru ákveðnar, skulu bornar saman við fyrirliggjandi niðurstöður úr vettvangsrannsóknunum. Ef frávik koma í ljós skal endurskoða ákvörðunina til að reikna megi út nákvæmari öryggisþátt.
- iv. kröfurnar, sem ákveðnar eru, skulu lagðar fram til jafningjarýni og samráð haft um þær við almenning til að reikna megi út nákvæmari öryggisþátt.

1.3. Vöktun á vistfræðilegu og efnafræðilegu ástandi yfirborðsvatns

Koma skal á vöktunarneti fyrir yfirborðsvatn í samræmi við kröfur 8. gr. Tilhögun vöktunarnetsins skal vera þannig að það gefi samfellda heildarsýn yfir vistfræðilegt og efnafræðilegt ástand innan hvers vatnasviðs og geri kleift að flokka vatnshlotin í fimm flokka í samræmi við stöðluðu skilgreiningarnar í lið 1.2. Aðildarríkin skulu leggja fram með stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmi eitt eða fleiri kort sem sýna vöktunarnet fyrir yfirborðsvatn.

Á grundvelli lýsingar á eiginleikum og mats á áhrifum, sem fram fer í samræmi við 5. gr. og II. viðauka, skulu aðildarríkin koma á yfirlitsvöktunaráætlun og aðgerðavöktunaráætlun fyrir hvert tímabil sem stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmi gildir. Aðildarríkin geta einnig í sumum tilvikum þurft að koma á áætlunum um rannsóknarvöktun.

Aðildarríkin skulu fylgjast með færðbreytum sem gefa vísendingar um ástand hvers gæðapáttar sem máli skiptir. Þegar valdar eru færðbreytur fyrir líffræðilega gæðapátti skulu aðildarríkin tilgreina tegundasamsetningu af viðeigandi nákvæmni svo að flokkun gæðapáttanna verði nægilega áreiðanleg og nákvæm. Í áætluninni skal koma fram mat á áreiðanleika og nákvæmni niðurstaðna vöktunaráætlanna.

1.3.1. Tilhögun yfirlitsvöktunar

Markmið

Aðildarríkin skulu koma á yfirlitsvöktunaráætlunum til að afla upplýsinga:

- til að bæta við og fullgilda aðferðina við mat á áhrifum sem lýst er í II. viðauka,
- fyrir skilvirka og árangursríka tilhögun vöktunaráætlana í framtíðinni,
- fyrir mat á langtímabreytingum á náttúrulegum skilyrðum og
- fyrir mat á langtímabreytingum sem stafa af umfangsmikilli starfsemi manna.

Niðurstöður slíkrar vöktunar skulu yfirfarnar og notaðar ásamt aðferðinni við mat á áhrifum, sem lýst er í II. viðauka, til að ákvarða kröfur um vöktunaráætlanir í núverandi stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðaumdæmi og öðrum sem fylgja í kjölfarið.

Val á vöktunarstöðum

Fram skal fara yfirlitsvöktun á nægilega mörgum yfirborðsvatnshlotum til að unnt sé að meta heildarástand yfirborðsvatns innan hvers aðrennslis- eða undiradrennslissvæðis innan vatnasviðaumdæmisins. Við val á þessum vatnshlotum skulu aðildarríkin tryggja að vöktun fari fram, eftir því sem við á, á stöðum þar sem:

- vatnsrennslí er umtalsvert innan vatnasviðaumdæmisins í heild, þ.m.t. staðir við stórar ár þar sem aðrennslissvæði er stærra en 2 500 km²,
- vatnsmagn er umtalsvert innan vatnasviðaumdæmisins, þ.m.t. stór stöðuvötn og miðlunarlón,
- talsvert stór vatnshlot ná yfir landamæri aðildarríkis,
- staðirnir eru tilgreindir samkvæmt ákvörðun 77/795/EBE um skipti á upplýsingum og

á öðrum stöðum sem þörf er á til að meta álag mengunar sem berst yfir landamæri aðildarríkis og út í umhverfi sjávar.

Val á gæðaþáttum

Yfirlitsvöktun skal fara fram í eitt ár á hverjum vöktunarstað, þann tíma sem stjórnunaráætlunin fyrir vatnasviðaumdæmi gildir fyrir, og beinast að:

- færðbreytum sem gefa vísbendingar um alla líffræðilega gæðaþætti,
- færðbreytum sem gefa vísbendingar um alla vatnsformfræðilega gæðaþætti,
- færðbreytum sem gefa vísbendingar um alla almenna, eðlisefnafræðilega gæðaþætti,
- mengunarvöldum á forgangsskrá sem er sleppt út í vatna- eða undirvatnasviðið og
- öðrum mengunarvöldum sem er sleppt í umtalsverðu magni út í vatna- eða undirvatnasviðið,

nema fyrri yfirlitsvöktun hafi leitt í ljós að viðkomandi vatnshlot hafi náð góðu ástandi og að ekkert í mati á áhrifum af mannavöldum, skv. II. viðauka, bendi til þess að breyting hafi orðið á áhrifum á vatnshlotið. Í slíkum tilvikum skal yfirlitsvöktun fara fram samhliða þriðju hverri stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmi.

1.3.2. Tilhögun aðgerðavöktunar

Aðgerðavöktun skal fara fram til þess að:

- ganga úr skugga um ástand þeirra vatnshlota sem talið er að nái ekki umhverfismarkmiðum og
- meta hvers kyns breytingar á ástandi slíkra hlota sem stafa af áætlunum um ráðstafanir.

Áætluninni má breyta á tímabili stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmi á grundvelli upplýsinga sem fást í tengslum við kröfurnar í II. viðauka eða þessum viðauka, einkum í því skyni að draga úr tíðni ef í ljós kemur að áhrif eru óveruleg eða viðkomandi álagi hefur verið aflétt.

Val á vöktunarstöðum

Aðgerðavöktun skal fara fram á öllum þeim vatnshlotum sem, á grundvelli mats á áhrifum skv. II. viðauka eða á grundvelli yfirlitsvöktunar, er talið að nái ekki umhverfismarkmiðum í 4. gr. og þeim vatnshlotum sem efnum á forgangsskrá er sleppt í. Vöktunarstaðir fyrir efni á forgangsskrá skulu valdir eins og tilgreint er í löggjöfinni þar sem mælt er fyrir um viðkomandi umhverfsgæðakröfur. Í öllum öðrum tilvikum, þar á meðal fyrir efni á forgangsskrá þar sem ekki eru gefnar sérstakar leiðbeiningar í slíkri löggjöf, skal velja vöktunarstaði á eftirfarandi hátt:

- fyrir vatnshlot, sem eru í hættu vegna álags frá verulegum punktuþtökum, skal velja nægilega marga vöktunarstaði innan hvers vatnshlots til að unnt sé að meta umfang og áhrif punktuþtakanna. Ef vatnshlot er undir álagi frá mörgum punktuþtökum má velja vöktunarstaði þannig að unnt sé að meta umfang og áhrif þessa álags í heild.
- fyrir vatnshlot, sem eru í hættu vegna álags frá verulegum, dreifðum upptökum, skal velja nægilega marga vöktunarstaði innan valinna vatnshlota til að unnt sé að meta umfang og áhrif dreifðu upptakanna. Vatnshlotin skulu valin þannig að þau séu dæmigerð fyrir viðkomandi áhættu vegna álags frá dreifðum upptökum og hlutfallslega hættu á að gott ástand yfirborðsvatns náist ekki.
- fyrir vatnshlot, sem eru í hættu vegna umtalsverðs, vatnsformfræðilegs álags, skal velja nægilega marga vöktunarstaði innan valinna vatnshlota til að unnt sé að meta umfang og áhrif vatnsformfræðilega álagsins. Valið á vatnshlotunum skal gefa vísbendingu um heildaráhrif vatnsformfræðilegs álags sem öll vatnshlotin eru undir.

Val á gæðapáttum

Til að meta umfang álags á yfirborðsvatnshlot skulu aðildarríkin fylgjast með þeim gæðapáttum sem gefa vísbendingu um álagið sem hlotið eða hlotin eru undir. Til að meta áhrif þessa álags skulu aðildarríkin vakta eftirfarandi:

- færíbreytur sem gefa vísbendingar um líffræðilega gæðapáttinn eða -þættina sem eru viðkvæmastir fyrir því álagi sem vatnshlotin eru undir,
- öll efni á forgangsskrá og aðra mengunarvalda sem sleppt er í umtalsverðu magni,
- færíbreytur sem gefa vísbendingar um vatnsformfræðilega gæðapáttinn sem viðkvæmastur er fyrir tilgreindu álagi.

1.3.3. Tilhögun rannsóknarvöktunar

Markmið

Rannsóknarvöktun skal fara fram:

- ef ástæðan fyrir því að farið er yfir viðmiðunarmörk er óþekkt;
- ef yfirlitsvöktun bendir til þess að ólíklegt sé að markmiðin, sem sett eru skv. 4. gr., fyrir vatnshlot náist og ekki hefur verið komið á aðgerðavöktun, í því skyni að komast að raun um ástæður þess að eitt eða fleiri vatnshlot nær ekki umhverfismarkmiðunum eða
- til að ganga úr skugga um umfang og áhrif mengunarslysa,

og vera grundvöllur að gerð áætlunar um ráðstafanir til að ná umhverfismarkmiðunum ásamt sértækum ráðstöfunum sem eru nauðsynlegar til að draga úr áhrifum mengunarslysa.

1.3.4. Tíðni vöktunar

Á yfirlitsvöktunartímabilinu skal tíðni vöktunar á færíbreytum, sem gefa vísbendingar um eðlisefnafræðilegu gæðapættina, vera sú sem hér fer á eftir nema færa megi rök fyrir því á grundvelli tækniþekkingar og álits sérfræðinga að vöktunin geti verið strjálí. Að því er varðar líffræðilega gæðapætti eða vatnsformfræðilega gæðapætti skal vöktun fara fram a.m.k. einu sinni á yfirlitsvöktunartímanum.

Að því er varðar aðgerðavöktun skal tíðni vöktunar fyrir hverja færíbreytu ákveðin af aðildarríkjunum þannig að afla megi nægilegra gagna til að meta af áreiðanleika stöðu viðkomandi gæðapáttar. Til viðmiðunar skal haft að vöktun sé ekki strjálí en fram kemur í töflunni hér á eftir nema færa megi rök fyrir því á grundvelli tækniþekkingar og álits sérfræðinga að vöktunin geti verið strjálí.

Tíðnin skal ákveðin þannig að áreiðanleiki og nákvæmni verði viðunandi. Í stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaðmæmi skal koma fram mat á áreiðanleika og nákvæmni vöktunarkerfisins.

Ákveða skal hversu oft vöktun fer fram með hliðsjón af breytileika færíbreytna sem rekja má bæði til náttúrulegra skilyrða og skilyrða sem eru af mannavöldum. Velja skal vöktunartímana þannig að áhrif árstíðabreytinga á niðurstöðurnar séu í lágmarki og tryggja þannig að niðurstöðurnar endurspegli breytingar á vatnshlotinu sem stafa af breytingum vegna álags af mannavöldum.

Viðbótarvöktun skal fara fram á ólíkum tímum sama árs til að ná þessu markmiði.

Gæðþættir	Ár	Stöðuvötn	Árósavatn	Strandsjór
Líffræðilegir				
Plöntusvif	6 mánuðir	6 mánuðir	6 mánuðir	6 mánuðir
Vatnablöntur	3 ár	3 ár	3 ár	3 ár
Stórsæir hryggleysingar	3 ár	3 ár	3 ár	3 ár
Fiskar	3 ár	3 ár	3 ár	
Vatnsformfræðilegir				
Samfella	6 ár			
Vatnafræði	stöðugt	1 mánuður		
Formfræði	6 ár	6 ár	6 ár	6 ár
Eðlisefnafræðilegir				
Hitaskilyrði	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir
Súrefnismettun	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir
Selta	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir	
Næringarefnaástand	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir
Súrnunarástand	3 mánuðir	3 mánuðir		
Aðrir mengunarvaldar	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir	3 mánuðir
Forgangsefni	1 mánuður	1 mánuður	1 mánuður	1 mánuður

1.3.5. Viðbótarkröfur vegna vöktunar á vernduðum svæðum

Til viðbótar við vöktunaráætlanirnar, sem krafist er hér á undan, skal uppfylla eftirfarandi kröfur:

Staðir þar sem taka drykkjarvatns fer fram

Yfirborðsvatnshlot, sem eru tilgreind skv. 7. gr. og gefa af sér meira en 100 m³ á dag að meðaltali, skulu valin sem vöktunarstaðir og þau skulu vera undir þeirri viðbótarvöktun sem nauðsynleg er til að uppfylla kröfur þeirrar greinar. Vöktun slíkra vatnshlota skal beinast að öllum forgangsefnum sem sleppt er og öllum öðrum efnum sem sleppt er í umtalsverðum mæli út í vatnshlotið og kunna að hafa áhrif á það og sem heyra undir ákvæði tilskipunarinnar um drykkjarvatn. Vöktunin skal fara fram svo oft sem hér segir:

Fjöldi vatnsnotenda	Tíðni
< 10 000	4 sinnum á ári
10 000 til 30 000	8 sinnum á ári
> 30 000	12 sinnum á ári

Svæði þar sem búsvæði og tegundir njóta verndar

Vatnshlot, sem mynda þessi svæði, heyra undir áður nefnda aðgerðavöktunaráætlun ef talið er, á grundvelli mats á áhrifum og yfirlitsvöktunar, að þau nái ekki umhverfismarkmiðum skv. 4. gr. Vöktun skal fara fram til að meta umfang og áhrif alls umtalsverðs álags af þessu tagi á þessi vatnshlot og, ef nauðsyn krefur, til að meta breytingar á ástandi slíkra vatnshlota sem stafa af áætlunum um ráðstafanir. Vöktun skal haldið áfram uns svæðin uppfylla kröfur, sem tengjast vatnsverndarlöggjöf sem þau falla undir, og þar til markmiðin skv. 4. gr. hafa náðst.

1.3.6. Staðlar fyrir vöktun á gæðapáttum

Þær aðferðir sem eru notaðar við vöktun á gerðarfæribreytum skulu vera í samræmi við alþjóðlegu staðlana sem hér fara á eftir eða aðra innlenda eða alþjóðlega staðla sem tryggja að jafngild gögn, að því er varðar vísindaleg gæði og samanburðarhæfi, fáiist.

Taka sýna af stórsæjum hryggleysingjum

ISO 5667-3: 1995	Water quality — Sampling — Part 3: Guidance on the preservation and handling of samples
EN 27828: 1994	Water quality — Methods for biological sampling — Guidance on hand net sampling of benthic macroinvertebrates
EN 28265: 1994	Water quality — Methods of biological sampling — Guidance on the design and use of quantitative samplers for benthic macroinvertebrates on stony substrata in shallow waters
EN ISO 9391: 1995	Water quality — Sampling in deep waters for macroinvertebrates — Guidance on the use of colonisation, qualitative and quantitative samplers
EN ISO 8689 - 1:1999	Biological classification of Rivers PART I: Guidance on the Interpretation of Biological Quality Data from Surveys of Benthic Macroinvertebrates in Running Waters
EN ISO 8689 - 2:1999	Biological classification of Rivers PART II: Guidance on the Presentation of Biological Quality Data from Surveys of Benthic Macroinvertebrates in Running Waters

Taka sýna af fjölrúmplöntum

Viðkomandi CEN-/ISO-staðlar þegar þeir verða settir

Taka sýna af fiskum

Viðkomandi CEN-/ISO-staðlar þegar þeir verða settir

Taka sýna af kísilþörungum

Viðkomandi CEN-/ISO-staðlar þegar þeir verða settir

Staðlar fyrir eðlisefnafræðilegar færibreytur

Allir CEN-/ISO-staðlar sem við kunna að eiga

Staðlar fyrir vatnsformfræðilegar færibreytur

Allir CEN-/ISO-staðlar sem við kunna að eiga

1.4. Flokkun og framsetning vistfræðilegs ástands**1.4.1. Samanburðarhæfi niðurstöðna úr líffræðilegri vöktun**

- i. Aðildarríkin skulu koma upp vöktunarkerfum til að meta gildi líffræðilegu gæðapáttanna sem tilgreindir eru fyrir hvern flokk yfirborðsvatns eða fyrir mikið breytt og manngerð yfirborðsvatnshlot. Við beitingu aðferðarinnar, sem tilgreind er hér á eftir, að því er varðar mikið breytt eða manngerð vatnshlot skal litið á tilvísanir til vistfræðilegs ástands sem tilvísanir til vistmegins. Slik kerfi henta fyrir tiltekna tegund eða hópa tegunda sem eru dæmigerðar fyrir gæðapáttinn í heild.
- ii. Til að tryggja samanburðarhæfi slíkra vöktunarkerfa skulu niðurstöður úr kerfunum, sem hvert aðildarríki notar, settar fram sem hlutföll vistfræðilegra gæða til flokkunar vistfræðilegs ástands. Þessi hlutföll tákna sambandið milli gilda líffræðilegu færíbreytnanna, sem fást fyrir tiltekið yfirborðsvatnshlot, og gilda þessara færíbreytna við viðmiðunarskilyrðin sem gilda fyrir hlotið. Hlutfallið skal sett fram sem tölugildi á bilinu núll til einn þar sem mjög gott, vistfræðilegt ástand er sett fram sem gildi nálægt einum og lélegt, vistfræðilegt ástand sem gildi nálægt núlli.
- iii. Fyrir hvern flokk yfirborðsvatns skal sérhvert aðildarríki skipta kvarðanum fyrir vistfræðilegt gæðahlutfall í vöktunarkerfi sínu í fimm flokka sem ná frá mjög góðu til lélegs, vistfræðilegs ástands, eins og það er skilgreint í lið 1.2, þannig að hver skil milli flokka fái tiltekið tölugildi. Ákveða skal gildi skilanna milli mjög góðs ástands og góðs ástand og gildi skilanna milli góðs og sæmilegs ástands með millikvörðuninni (intercalibration), sem lýst er hér á eftir.
- iv. Framkvæmdastjórnin skal auðvelda þessa millikvörðun til að tryggja að flokkaskilin séu sett í samræmi við stöðluðu skilgreiningarnar í lið 1.2 og að þau séu sambærileg hjá öllum aðildarríkjunum.
- v. Í tengslum við þessa millikvörðun skal framkvæmdastjórnin auðvelda skipti á upplýsingum milli aðildarríkja er leiði til þess að tilgreina megi tiltekna staði á hverju vistsvæði í Bandalaginu sem mynda net millikvörðunar. Netið skal samanstanda af stöðum sem valdir eru úr röð gerða yfirborðsvatnshlota sem eru til staðar á hverju vistsvæði. Fyrir hverja gerð yfirborðsvatnshlots, sem valin er, skulu vera í netinu a.m.k. tveir staðir sem svara til skilanna milli stöðluðu skilgreininganna á mjög góðu og góðu ástandi og a.m.k. tveir staðir sem svara til skilanna milli stöðluðu skilgreininganna á góðu og sæmilegu ástandi. Staðirnir skulu valdir á grundvelli álíts sérfræðinga sem byggist á sameiginlegum athugunum og öllum öðrum upplýsingum sem fyrir hendi eru.
- vi. Vöktunarkerfi sérhvers aðildarríkis skal notað fyrir þá staði í neti millikvörðunar sem eru bæði á vistsvæðinu og af þeirri gerð yfirborðsvatnshlota sem kerfið verður notað fyrir samkvæmt kröfum þessarar tilskipunar. Niðurstöður þessarar beitingar skulu notaðar til að setja tölugildin fyrir viðeigandi flokkaskil í vöktunarkerfi sérhvers aðildarríkis.
- vii. Innan þriggja ára frá gildistökudegi tilskipunarinnar skal framkvæmdastjórnin gera drög að skrá yfir staðina sem mynda net millikvörðunarinnar sem aðlaga má í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 21. gr. Endanleg skrá yfir staðina skal samin eigi síðar en fjórum árum eftir gildistökudag þessarar tilskipunar og skal framkvæmdastjórnin birta hana.
- viii. Framkvæmdastjórnin og aðildarríkin skulu ljúka við millikvörðunina innan 18 mánaða frá þeim degi þegar fullgerða skráin er birt.
- ix. Framkvæmdastjórnin skal birta niðurstöður millikvörðunarinnar og gildin, sem fastsett eru fyrir flokkun vöktunarkerfis aðildarríkisins, innan sex mánaða frá því að millikvörðun lýkur.

1.4.2. Framsetning á niðurstöðum vöktunar og flokkun vistfræðilegs ástands og vistmegins

- i. Að því er varðar flokka yfirborðsvatns skal flokkun vatnshlota eftir vistfræðilegu ástandi gefin upp með því gildi sem lægst er af niðurstöðunum úr líffræðilegri og eðlisefnafræðilegri vöktun fyrir viðkomandi gæðapætti sem flokkaðir eru í samræmi við fyrsta dálk töflunnar hér á eftir. Aðildarríkin skulu leggja fram kort fyrir hvert vatnasviðaðæmi þar sem fram kemur flokkun hvers vatnshlots eftir vistfræðilegu ástandi þess, merkt með litakóða, í samræmi við annan dálk töflunnar hér á eftir, sem endurspeglar flokkun vatnshlotsins eftir vistfræðilegu ástandi.

Flokkun eftir vistfræðilegu ástandi Litakóði

Flokkun eftir vistfræðilegu ástandi	Litakóði
Mjög gott	Blátt
Gott	Grænt
Sæmilegt	Gult
Slakt	Appelsínugult
Lélegt	Rautt

- ii. Að því er varðar mikið breytt og manngerð vatnshlot skal flokkun vatnshlotsins eftir vistmegni gefin upp með því gildi sem lægst er af niðurstöðunum úr líffræðilegri og eðlisefnafræðilegri vöktun fyrir viðkomandi gæðabætti sem flokkaðir eru í samræmi við fyrsta dálk töflunnar hér á eftir. Aðildarríkin skulu leggja fram kort fyrir hvert vatnasviðaumdæmi þar sem fram kemur flokkun hvers vatnshlots eftir vistmegni þess, merkt með litakóða, að því er varðar manngerð vatnshlot, í samræmi við annan dálk töflunnar hér á eftir, og að því er varðar mikið breytt vatnshlot, í samræmi við þriðja dálk sömu töflu.

Flokkun eftir vistmegni	Litakóði	
	Manngerð vatnshlot	Mikið breytt
Gott og þar fyrir ofan	Grænar og ljósgráar rendur, jafnbreiðar	Grænar og dökkgráar rendur, jafnbreiðar
Sæmilegt	Gular og ljósgráar rendur, jafnbreiðar	Gular og dökkgráar rendur, jafnbreiðar
Slakt	Appelsínugular og ljósgráar rendur, jafnbreiðar	Appelsínugular og dökkgráar rendur, jafnbreiðar
Lélegt	Rauðar og ljósgráar rendur, jafnbreiðar	Rauðar og dökkgráar rendur, jafnbreiðar

- iii. Aðildarríkin skulu einnig sýna, með svörtum dil á kortinu, þau vatnshlot þar sem ekki hefur náðst gott ástand eða gott vistmegin vegna þess að þau uppfylla ekki eina eða fleiri umhverfisgæðakrafnanna sem settar hafa verið fyrir vatnshlotið að því er varðar sérstaka tilbúna mengunarvalda og aðra sérstaka mengunarvalda (í samræmi við eigin reglur aðildarríkisins).

1.4.3. Framsetning á niðurstöðum úr vöktun og flokkun efnafræðilegs ástands

Ef vatnshlot er í samræmi við allar umhverfisgæðakröfur, sem settar eru í 16. gr. IX. viðauka og samkvæmt annarri viðeigandi löggjöf Bandalagsins þar sem umhverfisgæðakröfur eru settar, skal skráð að það uppfylli kröfur um gott, efnafræðilegt ástand. Ef svo er ekki skal skráð að hlotið fullnægi ekki kröfum um gott, efnafræðilegt ástand.

Aðildarríkin skulu leggja fram kort fyrir hvert vatnasviðaumdæmi þar sem fram kemur efnafræðilegt ástand hvers vatnshlots, merkt með litakóða, í samræmi við annan dálk töflunnar hér á eftir, sem endurspeglar flokkun vatnshlotsins eftir efnafræðilegu ástandi.

Efnafræðilegt ástand grunnvatns	Litakóði
Gott	Blátt
Nær ekki góðu, efnafræðilegu ástandi	Rautt

2. GRUNNVATN

2.1. Magnstaða grunnvatns

2.1.1. Færibreyta fyrir flokkun á magnstöðu

Breytingar á hæð grunnvatnsborðs

2.1.2. Skilgreining á magnstöðu

Þættir	Gott ástand
Hæð grunnvatnsborðs	Hæð vatnsborðs í grunnvatnshlotinu er þannig að meðalvatnstaka á ári til langs tíma er ekki meiri en grunnvatnsauðlindin sem er tiltæk. Hæð grunnvatnsborðsins verður þar af leiðandi ekki fyrir breytingum af mannavöldum sem gætu haft í för með sér: — að ekki tekst að ná umhverfismarkmiðunum, sem tilgreind eru í 4. gr. fyrir yfirborðsvatn sem tengjast henni, — að ástandi slíks vatns hrakar umtalsvert, — umtalsvert tjón á landvistkerfum sem eru háð grunnvatnshlotinu beint, og breytingar á straumstefnu, sem stafa af vatnsborðsbreytingum, geta átt sér stað tímabundið, eða stöðugt á afmörkuðu svæði, en slíkar breytingar hafa ekki í för með sér innstreymi salts vatns eða annars og benda ekki til viðvarandi og greinilegrar breytingar á straumstefnu af mannavöldum sem líklegt er að leiði til slíks innstreymis.

2.2. Vöktun á magnstöðu grunnvatns

2.2.1. Vöktunarnet fyrir hæð grunnvatnsborðs

Koma skal á vöktunarneti fyrir grunnvatn í samræmi við kröfur í 7. og 8. gr. Tilhögun vöktunarnetsins skal vera þannig að með því fáið áreiðanlegt mat á magnstöðu allra grunnvatnshlota eða hópa grunnvatnshlota, þ.m.t. tiltæku grunnvatnsauðlindarinnar. Aðildarríkin skulu leggja fram með stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðsáumdæmi eitt eða fleiri kort sem sýna vöktunarnet fyrir grunnvatn.

2.2.2. Þéttleiki vöktunarstaða

Í netinu skulu vera nægilega margir, dæmigerðir vöktunarstaðir til að unnt sé að meta hæð grunnvatnsborðs í hverju grunnvatnshloti eða hópi grunnvatnshlota, að teknu tilliti til skammtíma- og langtímabreytinga á endurnýjun grunnvatns og einkum:

- tryggja, að því er varðar grunnvatnshlot sem talið er að uppfylli ekki umhverfismarkmiðin í 4. gr., að þéttleiki vöktunarstaða sé nægur til að meta megí áhrif vatnstöku og veitu á hæð grunnvatnsborðs.
- tryggja, að því er varðar grunnvatnshlot þar sem grunnvatn streymir yfir landamæri aðildarríkis, að nægilega margir vöktunarstaðir séu fyrir hendi til að meta stefnu og rennslisraða grunnvatnsins yfir landamæri aðildarríkisins.

2.2.3. Tíðni vöktunar

Athuganir skulu gerðar nægilega oft til að unnt sé að meta magnstöðu hvers grunnvatnshlots eða hóps grunnvatnshlota, að teknu tilliti til skammtíma- og langtímabreytinga á endurnýjun grunnvatns. Tíðni athugananna skal einkum tryggja:

- að því er varðar grunnvatnshlot, sem talið er að uppfylli ekki umhverfismarkmiðin í 4. gr., að mælingar fari fram nægilega oft til að meta megja áhrif vatnstöku og veitu á hæð grunnvatnsborðs.
- að því er varðar grunnvatnshlot, þar sem grunnvatn streymir yfir landamæri aðildarríkis, að mælingar fari fram nægilega oft til að meta megja stefnu og rennslis hraða grunnvatnsins yfir landamæri aðildarríkisins.

2.2.4. Túlkun og framsetning á magnstöðu grunnvatns

Niðurstöður vöktunarnetsins varðandi grunnvatnshlot eða hópa grunnvatnshlota skulu notaðar til að meta magnstöðu þess hlots eða þeirra hlota. Með fyrirvara um lið 2.5 skulu aðildarríkin leggja fram kort sem sýnir þetta mat á magnstöðu grunnvatns, merkt með eftirfarandi litakóða:

Gott grænt

Slakt rautt

2.3. Efnafræðilegt ástand grunnvatns

2.3.1. Færibreytur til að ákvarða efnafræðilegt ástand grunnvatns

Leiðni

Styrkur mengunarvalda

2.3.2. Skilgreining á góðu, efnafræðilegu ástandi grunnvatns

Þættir	Gott ástand
Almennt	Efnafræðileg samsetning grunnvatnshlotsins er þannig að styrkur mengunarvalda: — eins og hann er tilgreindur hér á eftir, sýnir ekki áhrif vegna innstreymis salts vatns eða annars — er ekki yfir gildandi gæðakröfum samkvæmt annarri viðkomandi löggjöf Bandalagsins í samræmi við 17. gr. — er ekki þannig að það geti leitt til þess að umhverfismarkmiðin, sem tilgreind eru í 4. gr. fyrir tengt yfirborðsvatn, náist ekki né til þess að vistfræðilegum eða efnafræðilegum gæðum slíkra vatnshlota hrakaði umtalsvert eða umtalsvert tjón yrði á landvistkerfum sem eru háð grunnvatnshlotinu beint.
Leiðni	Breytingar á leiðni benda ekki til innstreymis salts vatns eða annars inn í grunnvatnshlotið

2.4. Vöktun á efnafræðilegu ástandi grunnvatns

2.4.1. Vöktunarnet fyrir grunnvatn

Koma skal upp vöktunarneti fyrir grunnvatn í samræmi við kröfur 7. og 8. gr. Tilhögun vöktunarnetsins skal vera þannig að það gefi samfellda heildaryfirsýn yfir efnafræðilegt ástand innan hvers vatnasviðs og geri kleift að greina hvort leitni í styrk mengunarvalda af mannavöldum sé stígandi á löngum tíma.

Á grundvelli lýsingar á eiginleikum og mats á áhrifum, sem fram fer í samræmi við 5. gr. og II. viðauka, skulu aðildarríkin koma á yfirlitsvöktunaráætlun fyrir hvert tímabil sem stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðaumdæmi gildir. Niðurstöður þessarar áætlunar skulu notaðar til að koma á fót áætlun um aðgerðavöktun sem gilda skal til loka áætlunartímabilsins.

Í áætluninni skal koma fram mat á áreiðanleika og nákvæmni niðurstaðna vöktunaráætlanna.

2.4.2. Yfirlitsvöktun

Markmið

Yfirlitsvöktun skal fara fram til þess að:

- bæta við og fullgilda aðferðina við mat á áhrifum,
- afla upplýsinga til að nota við mat á leitni til langs tíma sem stafar bæði af breytingum á náttúrulegum skilyrðum og af starfsemi manna.

Val á vöktunarstöðum

Nægilega margir vöktunarstaðir skulu valdir fyrir hvorn flokk sem hér fer á eftir:

- fyrir vatnshlot sem eru í hættu samkvæmt lýsingu á eiginleikum sem gerð var í samræmi við II. viðauka,
- fyrir vatnshlot sem ná yfir landamæri aðildarríkis.

Val á færibreytum

Í öllum völdum grunnvatnshlotum skal fylgst með eftirtöldum grunnfæribreytum:

- súrefnisinnihaldi
- gildi sýrustigs
- leiðni
- nitrati
- ammoníum

Í hlotum, sem talið er í samræmi við II. viðauka að umtalsverð hættu sé á að ná ekki góðu ástandi, skal einnig fylgjast með þeim breytum sem benda til álags af þessu tagi.

Í vatnshlotum, sem eru á landamærum, skal einnig fylgjast með þeim breytum sem eiga við um vernd með tilliti til allrar notkunar grunnvatnsrennslisins.

2.4.3. Aðgerðavöktun

Markmið

Aðgerðavöktun skal fara fram á þeim tíma sem líður milli yfirlitsvöktunaráætlana til þess að:

- ákvarða efnafræðilegt ástand allra grunnvatnshlota eða hópa grunnvatnshlota sem úrskurðað hefur verið að séu í hættu,
- ákvarða hvort leitni í styrk mengunarvalda af mannavöldum sé stígandi á löngum tíma.

Val á vöktunarstöðum

Aðgerðavöktun skal fara fram fyrir öll þau grunnvatnshlot eða hópa -hlota sem, á grundvelli bæði mats á áhrifum sem unnið er skv. II. viðauka og yfirlitsvöktunar, er talið að nái ekki markmiðunum í 4. gr. Val á vöktunarstöðum skal einnig endurspegla mat á því hversu dæmigerð vöktunargögn frá þeim stað eru fyrir gæði viðkomandi grunnvatnshlots eða -hlota.

Tíðni vöktunar

Aðgerðavöktun skal fara fram á tímanum milli yfirlitsvöktunaráætlaða, þ.e. nægilega oft til að greina áhrif viðkomandi álags en þó eigi sjaldnar en einu sinni á ári.

2.4.4. Greining á leitni í styrk mengunarvalda

Aðildarríkin skulu styðjast við gögn bæði frá yfirlits- og aðgerðarvöktuninni við greiningu á því hvort leitni í styrk mengunarvalda af mannavöldum sé stíðandi á löngum tíma og hvernig snúa megi slíkri leitni við. Koma skal fram frá hvaða grunnári eða -tímabili leitnin er reiknuð. Útreikningur á leitninni skal fara fram fyrir eitt grunnvatnshlot eða fleiri, eftir því sem við á. Sýna skal fram á það með tölfræðilegum upplýsingum að leitninni hafi verið snúið við og skal áreiðanleikastig greiningarinnar koma fram.

2.4.5. Túlkun og framsetning á efnafræðilegu ástandi grunnvatns

Við mat á ástandinu skulu niðurstöður frá sérhverjum vöktunarstað innan grunnvatnshlotsins lagðar saman fyrir hlotið sem heild. Til að unnt sé að ná fram góðu ástandi grunnvatnshlots, að því er varðar þær efnafræðilegu breytur sem settar hafa verið umhverfisgæðakröfur fyrir í löggjöf Bandalagsins, skal, með fyrirvara um viðkomandi tilskipanir:

- reikna út meðaltalsgildi niðurstöðna úr vöktun á hverjum stað í grunnvatnshloti eða hópi grunnvatnshlota og
- í samræmi við 17. gr. skal stuðst við þessi meðaltalsgildi til að sýna fram á gott, efnafræðilegt ástand grunnvatnsins.

Með fyrirvara um lið 2.5 skulu aðildarríkin leggja fram kort, sem sýnir efnafræðilegt ástand grunnvatnsins, merkt með eftirfarandi litakóða:

Gott grænt

Slakt rautt

Aðildarríkin skulu einnig gefa til kynna, með svörtum díl á kortinu, í hvaða grunnvatnshlotum er umtalsverð og viðvarandi, stíðandi leitni í styrk mengunarvalds sem stafar af áhrifum af starfsemi manna. Þar sem leitninni hefur verið snúið við er blár dill á kortinu.

Þessi kort skulu vera hluti af stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðauðmæmið.

2.5. Framsetning á ástandi grunnvatns

Aðildarríkin skulu leggja fram með stjórnunaráætlun fyrir vatnasviðauðmæmi kort sem sýnir magnstöðu og efnafræðilegt ástand sérhvers grunnvatnshlots eða hóps grunnvatnshlota, merkt með litakóða í samræmi við liði 2.2.4 og 2.4.5. Aðildarríkin geta ákveðið að leggja ekki fram sérstök kort samkvæmt liðum 2.2.4 og 2.4.5 en skulu í því tilviki tilgreina, í samræmi við kröfur í lið 2.4.5, á kortinu sem krafist er samkvæmt þessum þætti, þau vatnshlot þar sem greinst hefur umtalsverð og viðvarandi, stíðandi leitni í styrk mengunarvalds eða þar sem slíkri leitni hefur verið snúið við.

VI. VIÐAUKI

SKRÁ YFIR RÁÐSTAFANIR SEM TAKA SKAL MEÐ Í ÁÆTLUNUM UM RÁÐSTAFANIR

A-HLUTI

Ráðstafanir sem krafist er samkvæmt eftirfarandi tilskipunum:

- i. tilskipun um vötn til baða (76/160/EBE),
- ii. tilskipun um fugla (79/409/EBE) ⁽¹⁾,
- iii. tilskipun um neysluvatn (80/778/EBE), eins og henni var breytt með tilskipun 98/83/EB,
- iv. tilskipun um stórslys (Seveso-tilskipuninni) (96/82/EB) ⁽²⁾,
- v. tilskipun um mat á áhrifum á umhverfið (85/337/EBE) ⁽³⁾,
- vi. tilskipun um seyru (86/278/EBE) ⁽⁴⁾,
- vii. tilskipun um hreinsun skólps frá þéttbýli (91/271/EBE),
- viii. tilskipun um plöntuvarnarefni (91/414/EBE),
- ix. tilskipun um nítröt (91/676/EBE),
- x. tilskipun um búsvæði (92/43/EBE) ⁽⁵⁾,
- xi. tilskipun um samþættar mengunarvarnir (96/61/EB).

B-HLUTI

Hér á eftir fer skrá, sem er ekki tæmandi, yfir viðbótarráðstafanir sem aðildarríki innan hvers vatnasviðsáðmis geta valið að hrinda í framkvæmd og yrðu liður í áætluninni um ráðstafanir, sem krafist er í 4. mgr. 11. gr.

- i. lagagerningar
- ii. stjórnsýslugæringar
- iii. efnahagslegar aðgerðir eða skattalegar aðgerðir
- iv. gerðir samninga í umhverfismálum
- v. mengunarvarnir
- vi. reglur um góðar starfsvenjur
- vii. endursköpun og endurheimt votlendissvæða
- viii. eftirlit með vatnstöku
- ix. ráðstafanir til að stjórna eftirspurn, m.a. með því að hvetja til aðlögunar landbúnaðarframleiðslu, s.s. með því að taka upp ræktun nytjaplantna, sem krefjast lítils vatns, á þurrkasvæðum
- x. nýtni- og endurnotkunarráðstafanir, m.a. með því að hvetja til notkunar tækni sem miðar að bættri vatnsnýtingu í iðnaði og vatnssparnaði við áveitu

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 103, 25.4.1979, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 10, 14.1.1997, bls. 13.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 175, 5.7.1985, bls. 40. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 97/11/EC (Stjtið. EB L 73, 14.3.1997, bls. 5).

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 181, 8.7.1986, bls. 6.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 206, 22.7.1992, bls. 7.

- xi. byggingarframkvæmdir
 - xii. afsöltunarstöðvar
 - xiii. endurreisnarverkefni
 - xiv. manngerð endurnýjun vatns í veitum
 - xv. fræðsluverkefni
 - xvi. rannsókn-, þróunar- og tilraunaverkefni
 - xvii. aðrar viðeigandi ráðstafanir.
-

VII. VIÐAUKI

STJÓRNUNARÁÆTLANIR FYRIR VATNASVIÐAUMDÆMI

A. Í stjórnunaráætlunum fyrir vatnasviðaumdæmi skulu vera eftirtaldir þættir:

1. almenn lýsing á eiginleikum vatnasviðaumdæmisins sem krafist er í 5. gr. og II. viðauka. Þar skal eftirfarandi koma fram:
 - 1.1. þegar um er að ræða yfirborðsvatn:
 - kort sem sýnir staðsetningu og mörk vatnshlotanna,
 - kort sem sýnir vistsvæði og gerðir yfirborðsvatnshlota innan vatnasviðsins,
 - tilgreining viðmiðunarskilyrða fyrir gerðir yfirborðsvatnshlota,
 - 1.2. þegar um er að ræða grunnvatn:
 - kort sem sýnir staðsetningu og mörk grunnvatnshlotanna,
2. samantekt á umtalsverðu álagi og áhrifum af starfsemi manna á ástand yfirborðsvatns og grunnvatns, þ.m.t.:
 - mat á mengun frá punktuþptökum,
 - mat á mengun frá dreifðum upptökum, þ.m.t. samantekt á landnýtingu,
 - mat á álagi á magnstöðu vatns, þ.m.t. vatnstaka,
 - greining á öðrum áhrifum af starfsemi manna á ástand vatns,
3. tilgreining verndaðra svæða og kort yfir þau eins og krafist er í 6. gr. og IV. viðauka,
4. kort yfir vöktunarnetin, sem komið var á skv. 8. gr. og V. viðauka, ásamt korti sem sýnir niðurstöður vöktunaráætlana, sem framkvæmdar voru samkvæmt þessum ákvæðum, til þess að sýna ástand:
 - 4.1. yfirborðsvatns (vistfræðilegt og efnafræðilegt),
 - 4.2. grunnvatns (efnafræðilegt ástand og magnstöðu),
 - 4.3. verndaðra svæða,
5. skrá yfir umhverfismarkmiðin sem komið er á skv. 4. gr. fyrir yfirborðsvatn, grunnvatn og vernduð svæði, þ.m.t. einkum tilgreining á tilvikum, þar sem ákvæðum 4., 5., 6., og 7. mgr. 4. gr. hefur verið beitt, og tengdar upplýsingar sem krafist er samkvæmt þeirri grein,
6. samantekt á efnahagslegu greiningunni á vatnsnotkun sem krafist er í 5. gr. og IV. viðauka,
7. samantekt á áætlun eða áætlunum um ráðstafanir, sem samþykktar eru skv. 11. gr., þ.m.t. leiðirnar sem fara skal til að ná markmiðunum í 4. gr.,
 - 7.1. samantekt á nauðsynlegum ráðstöfunum til framkvæmdar á löggjöf Bandalagsins um vernd vatns,
 - 7.2. skýrsla um hagnýtar ráðstafanir sem gerðar eru til að beita meginreglunni um endurheimt kostnaðar vegna vatnsnotkunar, í samræmi við 9. gr.,
 - 7.3. samantekt á ráðstöfununum sem gerðar eru til að fullnægja kröfum 7. gr.,
 - 7.4. samantekt á eftirliti með vatnstöku og vatnsmiðlun, þ.m.t. tilvísun til skráa og tilgreining undantekningartilvika skv. e-lið 3. mgr. 11. gr.,
 - 7.5. samantekt á stjórnun, sem komið er á vegna sleppingar frá punktuþptökum mengunar og annarri starfsemi sem hefur áhrif á ástand vatns í samræmi við ákvæði g- og i-liðar 3. mgr. 11. gr.,
 - 7.6. tilgreining tilvika þar sem bein slepping í grunnvatn hefur verið leyfð í samræmi við ákvæði j-liðar 3. mgr. 11. gr.,

- 7.7. samantekt á ráðstöfununum sem gerðar eru til að fullnægja kröfum 16. gr. um forgangsefni,
 - 7.8. samantekt á ráðstöfununum sem gerðar eru til að koma í veg fyrir mengunarslys eða draga úr áhrifum þeirra,
 - 7.9. samantekt á ráðstöfununum sem gerðar eru skv. 5. mgr. 11. gr. að því er varðar vatnshlot þar sem talið er ólíklegt að markmiðin, sem sett eru í 4. gr., náist,
 - 7.10. upplýsingar um viðbótarráðstafanirnar sem taldar eru nauðsynlegar til að settum umhverfismarkmiðum verði náð,
 - 7.11. upplýsingar um ráðstafanir sem gerðar eru til að varna því að mengun sjávar aukist, í samræmi við 6. mgr. 11. gr.,
 8. skrá yfir hvers konar ítarlegri áætlanir og stjórnunaráætlanir fyrir vatnasviðaumdæmið sem eiga við um tiltekin undirvatnasvið, geira, málefni eða gerðir vatns, auk samantektar á inntaki þeirra,
 9. samantekt á ráðstöfunum, sem gerðar eru varðandi upplýsingar og samráð við almenning, árangurinn af þeim og breytingar sem gerðar eru á áætluninni í kjölfarið,
 10. skrá yfir lögbær yfirvöld í samræmi við I. viðauka,
 11. tengiliðir og aðferðir til að afla skjalanna og upplýsinganna, sem um getur í 1. mgr. 14. gr., einkum upplýsinga um eftirlitsráðstafanir, sem samþykktar eru í samræmi við g- og i-lið 3. mgr. 11. gr., og raunveruleg vöktunargögn, sem aflað er í samræmi við 8. gr. og V. viðauka.
- B. Í fyrstu uppfærslu á stjórnunaráætluninni fyrir vatnasviðaumdæmi og í öllum uppfærslum sem á eftir fara skal einnig vera:
1. samantekt á hvers konar breytingum eða uppfærslum frá birtingu fyrri útgáfu stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmið, þ.m.t. samantekt á endurskoðunum sem fara skulu fram skv. 4., 5., 6. og 7. mgr. 4. gr.,
 2. mat á því hvernig miðar að ná umhverfismarkmiðunum, þ.m.t. framlagning niðurstaðna úr vöktun á fyrri áætlunartímabili í formi korts, auk skýringar á því af hverju einstök umhverfismarkmið hafa ekki náðst,
 3. samantekt og skýring á öllum fyrirhuguðum ráðstöfunum í fyrri útgáfu stjórnunaráætlunar fyrir vatnasviðaumdæmið sem hefur ekki verið hrint í framkvæmd,
 4. samantekt á hvers konar viðbótarráðstöfunum til bráðabirgða, sem samþykktar eru skv. 5. mgr. 11. gr. eftir birtingu fyrri útgáfu stjórnunaráætlunarinnar fyrir vatnasviðaumdæmið.

VIII. VIÐAUKI

LEIÐBEINANDI SKRÁ YFIR HELSTU MENGUNARVALDA

1. Lífræn halógensambönd og efni sem geta myndað slík sambönd í snertingu við vatn.
 2. Lífræn fosfórsambönd.
 3. Lífræn tinsambönd.
 4. Efni og efnablöndur, eða niðurbrotsefni þeirra, sem sýnt hefur verið fram á að hafi krabbameinsvaldandi eða stökkbreytandi eiginleika, eða eiginleika sem gætu í vatnsumhverfi eða út frá því haft áhrif á myndun stera, starfsemi skjaldkirtils, æxlun eða aðra innkirtlatengda starfsemi.
 5. Þrávirk vetniskolefni og þrávirk, lífræn eiturefni sem safnast fyrir í lífverum.
 6. Sýaníð.
 7. Málmar og sambönd þeirra.
 8. Arsen og sambönd þeirra.
 9. Sæfiefni og plöntuvarnarefni.
 10. Efni í sviflausn.
 11. Efni (einkum nitröt og fosföt) sem stuðla að ofauðgun.
 12. Efni sem hafa óheppileg áhrif á súrefnisjafnvægi (og unnt er að mæla með hjálp færíbreytna á borð við lífræna súrefnisþörf (BOD) og efnafræðilega súrefnisþörf (COD)).
-

*IX. VIÐAUKI***VIÐMIÐUNARMÖRK FYRIR LOSUN OG UMHVERFISGÆÐAKRÖFUR**

Litið skal á „viðmiðunarmörk“ og „gæðamarkmið“, sem sett voru samkvæmt dótturtilskipunum tilskipunar 76/464/EBE, sem viðmiðunarmörk fyrir losun og umhverfisgæðakröfur að því er varðar þessa tilskipun. Þau eru sett í eftirfarandi tilskipunum:

- i. tilskipun um losun á kvikasilfri (82/176/EBE) ⁽¹⁾,
- ii. tilskipun um losun á kadmíum (83/513/EBE) ⁽²⁾,
- iii. tilskipun um losun á kvikasilfri (84/156/EBE) ⁽³⁾,
- iv. tilskipun um losun á hexaklórsýklóhexani (84/491/EBE) ⁽⁴⁾, og
- v. tilskipun um losun hættulegra efna (86/280/EBE) ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 81, 27.3.1982, bls. 29.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 291, 24.10.1983, bls. 1.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 74, 17.3.1984, bls. 49.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 274, 17.10.1984, bls. 11.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 181, 4.7.1986, bls. 16.

X. VIÐAUKI

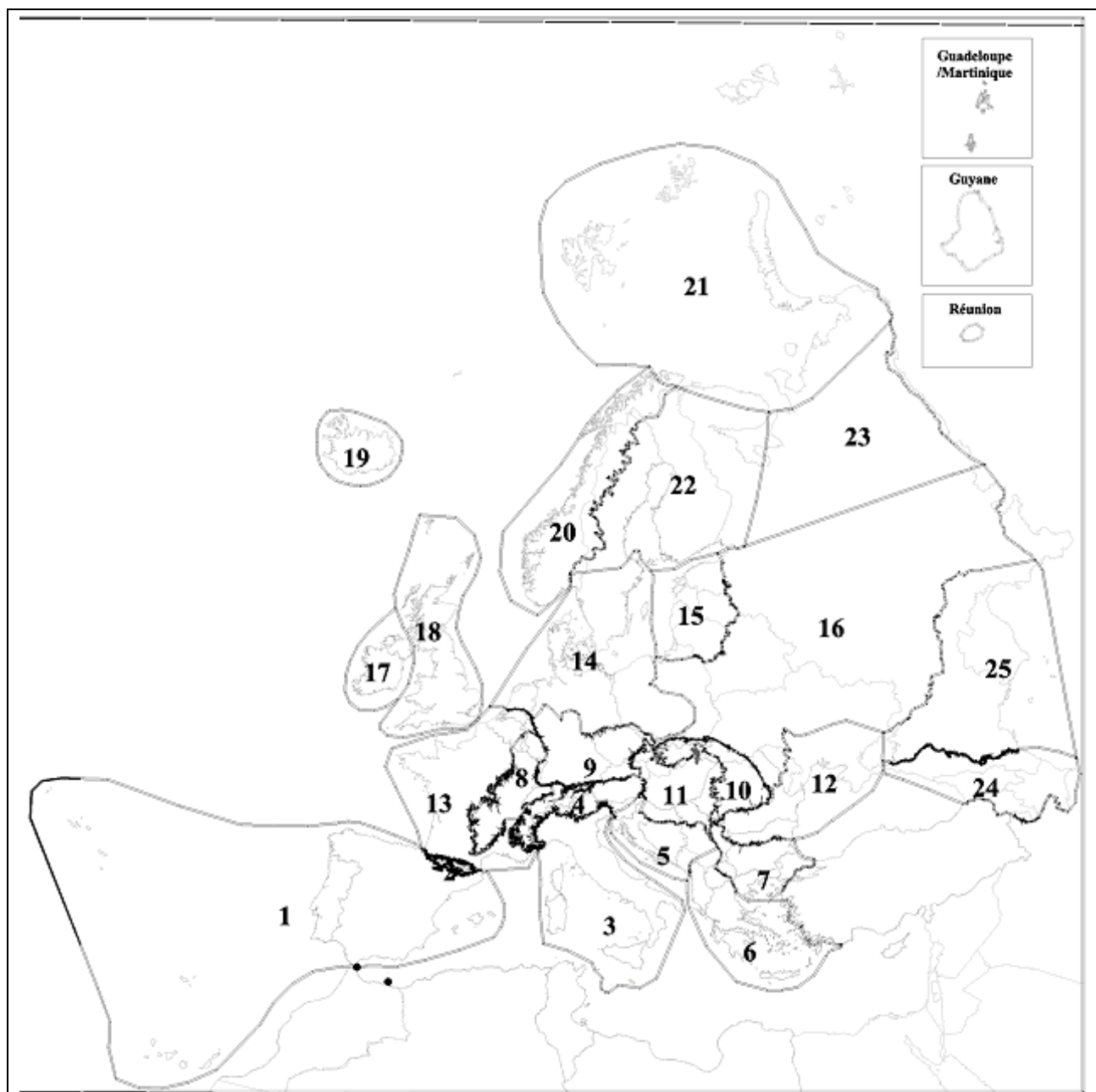
FORGANGSEFNI

XI. VIÐAUKI

KORT A

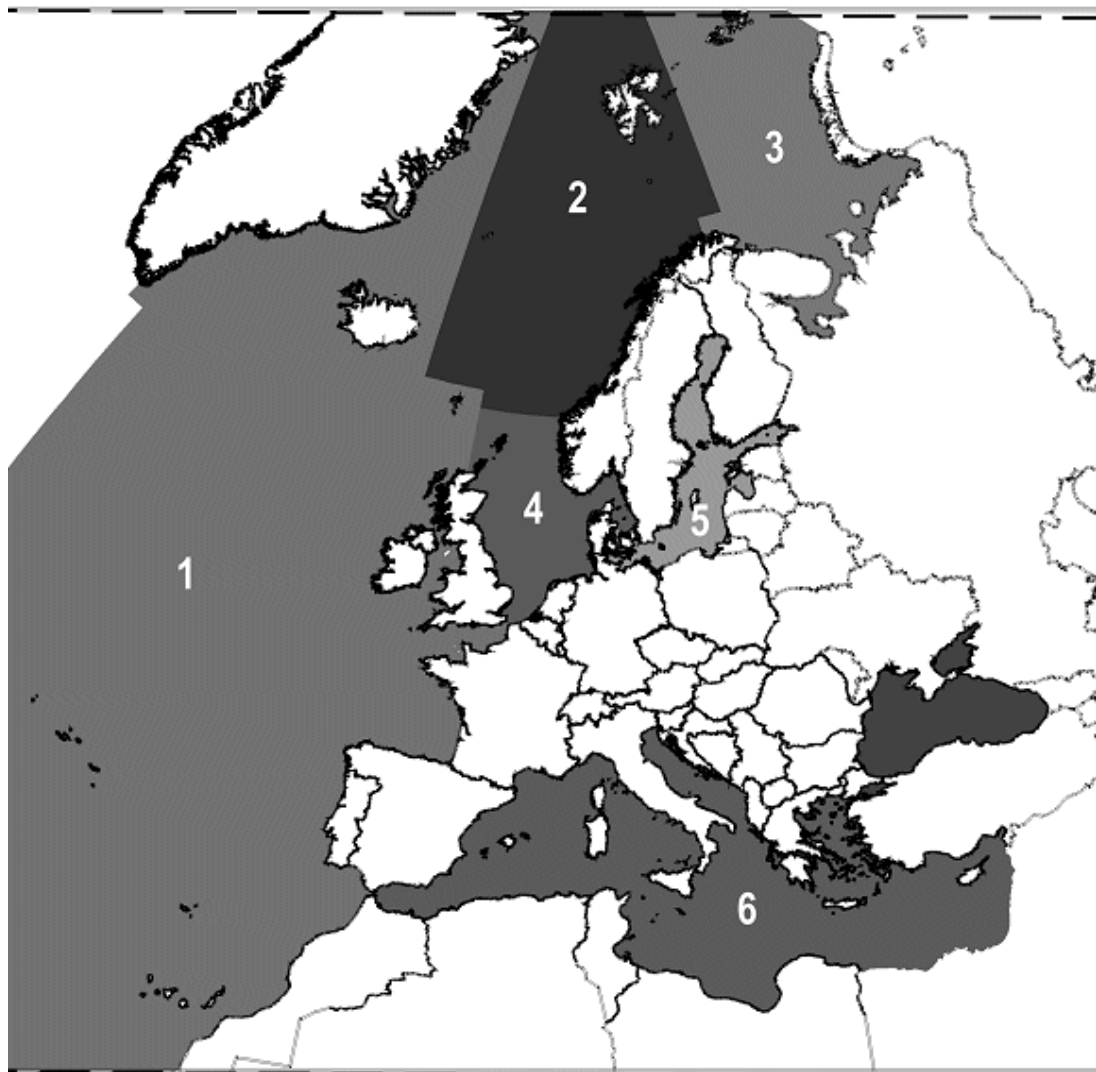
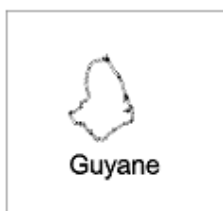
Kerfi A: Vistsvæði fyrir ár og stöðuvötn

1. Íberíu-Makrónesíusvæðið	10. Karpatafjöll	19. Ísland
2. Pýreneafjöllin	11. Ungverska láglendið	20. Norðurhálendið
3. Ítalía, Korsíka og Malta	12. Pontíska svæðið	21. Tundra
4. Alþarnir	13. Vestursléttarnar	22. Finnisk-skandinaviski skjöldurinn
5. Dínaríski hluti Vestur-Balkanskaga	14. Miðsléttarnar	23. Barrskógabelti
6. Hellenski hluti Vestur-Balkanskaga	15. Eystrasaltssvæðið	24. Kákasusfjöll
7. Austur-Balkanskagi	16. Austursléttarnar	25. Kaspiadældin
8. Vesturhálendið	17. Írland og Norður-Írland	
9. Miðhálendið	18. Stóra-Bretland	

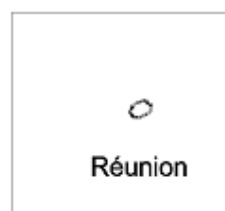

KORT B

Kerfi A: Vistsvæði fyrir árósavatn og strandsjó

Guadeloupe/
Martinique

Guyane

Réunion

1. Atlantshaf	4. Norðursjór
2. Noregshaf	5. Eystrasalt
3. Barentshaf	6. Miðjarðarhaf

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2001/18/EB

2011/EES/10/02

frá 12. mars 2001

um sleppingu erfðabreyttra lífvera út í umhverfið og niðurfellingu á tilskipun ráðsins 90/220/EEB (*)

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFI,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
95. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álit efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251.
gr. sáttmálans, með hliðsjón af sameiginlega textanum sem
sáttanefndin samþykkti 20. desember 2000 ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í skýrslu framkvæmdastjórnarinnar um endurskoðun á tilskipun ráðsins 90/220/EEB frá 23. apríl 1990 um þau tilvik er erfðabreyttum lífverum er sleppt af ásettu ráði út í umhverfið ⁽⁴⁾, sem samþykkt var 10. desember 1996, eru tilgreind mörg svið þar sem endurbóta er þörf.
- 2) Nauðsynlegt er að útlista nánar gildissvið tilskipunar 90/220/EEB og þær skilgreiningar sem þar er að finna.
- 3) Tilskipun 90/220/EEB hefur verið breytt. Þar eð nú er verið að gera frekari breytingar á tilskipuninni er æskilegt, til glöggvunar og hagræðingar, að lagfæra viðkomandi ákvæði.
- 4) Hugsanlegt er að lífverur, hvort sem þeim er sleppt út í umhverfið í miklum eða litlum mæli og hvort sem það er í tilraunaskyni eða sem verslunarvöru, fjölgi sér í umhverfinu og berist yfir landamæri og hafi þannig áhrif í öðrum aðildarríkjum. Afleiðingarnar gætu orðið óbætanlegar.

- 5) Til að vernda heilbrigði manna og umhverfið þarf að leggja tilhlýðilega áherslu á eftirlit með hættu sem fylgir sleppingu erfðabreyttra lífvera út í umhverfið.
- 6) Samkvæmt sáttmálanum skulu aðgerðir bandalagsins í umhverfismálum byggjast á þeirri meginreglu að þær séu til forvarnar.
- 7) Nauðsynlegt er að samræma lög aðildarríkjanna um sleppingu erfðabreyttra lífvera út í umhverfið og tryggja öryggi í þróun iðnaðarværa þar sem erfðabreyttar lífverur eru notaðar.
- 8) Við samningu þessarar tilskipunar hefur verið tekið mið af varúðarreglunni og einnig ber að taka tillit til hennar þegar tilskipunin kemur til framkvæmda.
- 9) Taka ber sérstakt tillit til siðferðislegra gilda í aðildarríkjunum. Aðildarríkin geta tekið tillit til siðferðislegra þátta þegar erfðabreyttum lífverum er sleppt út í umhverfið eða settar á markað sem vörur eða hluti af vörum.
- 10) Til þess að skapa heildstæðan og gagnsæjan lagaramma er nauðsynlegt að tryggja að við undirbúning ráðstafana sé haft samráð við almenning, annaðhvort af hálfu framkvæmdastjórnarinnar eða aðildarríkjanna, og almenningur fræddur um þær ráðstafanir sem gerðar eru við framkvæmd þessarar tilskipunar.
- 11) Markaðssetning nær einnig til innflutnings. Óheimilt er að flytja inn vörur sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum sem þessi tilskipun nær til samræmist þær ekki ákvæðum hennar.

- 12) Í skilningi þessarar tilskipunar ber að líta á aðgerðir, sem miða að því að erfðabreyttar lífverur verði á boðstólum til innflutnings eða séu boðnar til sölu í miklu magni, t.d. landbúnaðarhræfni, sem markaðssetningu.

- 13) Í þessari tilskipun er tekið tilhlýðilegt tillit til alþjóðlegrar reynslu á þessu sviði, alþjóðlegra skuldbindinga

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjóð. ESB L 106, 17.4.2001, bls. 1. Henni var getið í ákvörðun sameiginlegrar EES-nefndarinnar nr. 127/2007 frá 28. september 2007 um breytingu á XX viðauka (Umhverfismál) við EES-samninginn, sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 9, 21.2.2008, bls. 44.

⁽¹⁾ Stjóð. EB C 139, 4.5.1998, bls. 1.

⁽²⁾ Stjóð. EB C 407, 28.12.1998, bls. 1.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 11. febrúar 1999 (Stjóð. EB C 150, 28.5.1999, bls. 363). Sameiginleg afstaða ráðsins frá 9. desember 1999 (Stjóð. EB C 64, 6.3.2000, bls. 1) og ákvörðun Evrópuþingsins frá 12. apríl 2000 (Stjóð. EB C 40, 7.2.2001, bls. 123). Ákvörðun Evrópuþingsins frá 14. febrúar 2001 og ákvörðun ráðsins frá 15. febrúar 2001.

⁽⁴⁾ Stjóð. EB L 117, 8.5.1990, bls. 15. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 97/35/EB (Stjóð. EB L 169, 27.6.1997, bls. 72).

- í viðskiptum og krafna sem gerðar eru í Cartagena-bókuninni um líföryggi sem gerð var við samninginn um líffræðilega fjölbreytni. Með skírskotun til fullgildingar bókunarinnar skal framkvæmdastjórnin leggja fram viðeigandi tillögur um framkvæmd tilskipunarinnar svo fljótt sem auðið er og í síðasta lagi fyrir júlí 2001.
- 14) Stjórnsýslunefndin skal leggja fram leiðbeiningar um framkvæmd þeirra ákvæða sem varða skilgreininguna á markaðssetningu í þessari tilskipun.
- 15) Við skilgreiningu á „erfðabreyttri lífveru“ skal, í skilningi þessarar tilskipunar, ekki líta á menn sem lífverur.
- 16) Ákvæði þessarar tilskipunar ættu ekki að hafa áhrif á innlenda löggjöf á sviði umhverfisábyrgðar en þörf er á að auka við löggjöf bandalagsins á þessu sviði með reglum sem ná til bótaábyrgðar að því er varðar mismunandi tegundir umhverfisspjalla á öllum svæðum Evrópusambandsins. Í þessu skyni hefur framkvæmdastjórnin skuldbundið sig til þess að leggja fram tillögur um umhverfisábyrgð fyrir árslok 2001 og þær munu einnig ná til spjalla sem hljótast af erfðabreyttum lífverum.
- 17) Tilskipun þessi ætti ekki að gilda um lífverur sem eru komnar til með tilteknum aðferðum við breytingar á erfðaeðni sem hafa þegar verið notaðar í mörgum tilvikum og með öryggi um langa hríð.
- 18) Koma verður á samhæfðri málsmeðferð og viðmiðunum til að meta í hverju tilviki þá hugsanlegu áhættu sem felst í því að erfðabreyttum lífverum er sleppt út í umhverfið.
- 19) Mat á umhverfisáhættu skal ætíð fara fram áður en slepping á sér stað og í hverju tilviki fyrir sig. Við matið skal taka tilhlýðilegt tillit til hugsanlegra, uppsafnaðra langtímaáhrifa sem tengjast víxlverkun við aðrar erfðabreyttar lífverur og umhverfið.
- 20) Nauðsynlegt er að koma á sameiginlegri aðferðafræði við framkvæmd mats á umhverfisáhættu sem byggjast skal á óháðri, vísindalegri ráðgjöf. Einnig verður að koma sér saman um sameiginleg markmið er varða vöktun erfðabreyttra lífvera eftir sleppingu þeirra eða eftir að þær eru markaðssettar sem vörur eða í vörum. Vöktun hugsanlegra, uppsafnaðra langtímaáhrifa ætti að teljast lögboðinn hluti vöktunaráætlunarinnar.
- 21) Aðildarríkin og framkvæmdastjórnin skulu tryggja að kerfisbundin og óháð rannsókn fari fram á hugsanlegri áhættu sem fylgir sleppingu erfðabreyttra lífvera eða markaðssetningu þeirra. Aðildarríkin og bandalagið skulu tryggja fé til slíkra rannsókna í samræmi við framkvæmd fjárlaga og óháðir vísindamenn skulu hafa aðgang að öllu efni sem málið varðar en hugverkaréttar skal þó gætt.
- 22) Sérstaklega skal hugað að genum sem tjá þol gegn sýklyfjum þegar áhættumat vegna erfðabreyttra lífvera, sem hafa til að bera slík gen, fer fram.
- 23) Slepping erfðabreyttra lífvera er í flestum tilvikum nauðsynlegur þáttur í rannsóknum við þróun nýrra vara sem eru úr erfðabreyttum lífverum eða sem í eru lífverur af því tagi.
- 24) Slepping erfðabreyttra lífvera út í umhverfið ætti að fara fram í áföngum. Þetta merkir að dregið er úr hömlum á útbreiðslu erfðabreyttu lífveranna og þeim sleppt út í umhverfið í síuaknum mæli, en því aðeins að mat á undangengnum áfanga með tilliti til heilsu- og umhverfisverndar leiði í ljós að ráðast megi í næsta áfanga.
- 25) Ekki skal markaðssetja sem vörur eða í vörum neinar erfðabreyttar lífverur sem ætlaðar eru til sleppingar nema áður hafi farið fram fullnægjandi prófanir á vettvangi, meðan á rannsóknum og þróun stóð, í vistkerfum sem gætu orðið fyrir áhrifum af notkun þeirra.
- 26) Þessi tilskipun skal koma til framkvæmda í nánnum tengslum við framkvæmd annarra gerninga er málið varða, svo sem tilskipun ráðsins 91/414/EBE frá 15. júlí 1991 um markaðssetningu plöntuvarnarefna⁽¹⁾. Með skírskotun til þessa ættu viðkomandi lögbær yfirvöld innan framkvæmdastjórnarinnar eða á innlendum vettvangi, sem annast framkvæmd þessarar tilskipunar og annarra gerninga, að samræma aðgerðir sínar svo sem unnt er.
- 27) Að því er varðar mat á umhverfisáhættu í tengslum við C-hluta, áhættustjórnun, merkingu, vöktun, miðlun upplýsinga til almennings og verndarskilmála skal þessi tilskipun vera til viðmiðunar fyrir vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, sem eru heimilaðar samkvæmt annarri löggjöf bandalagsins sem skal því kveða á um sérstakt mat á umhverfisáhættu sem vinna skal í samræmi við meginreglur í II. viðauka og á grundvelli upplýsinga sem eru tilgreindar í III. viðauka, með fyrirvara um viðbótarkröfur í framangreindri löggjöf bandalagsins, og einnig setja kröfur sem varða áhættustjórnun, merkingu, viðeigandi vöktun, miðlun upplýsinga til almennings og verndarskilmála sem eru a.m.k. jafngildir þeim sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Við framkvæmd tilskipunarinnar er því nauðsynlegt að koma á samstarfi við stofnanir bandalagsins og þær stofnanir aðildarríkjanna sem eru nefndar í þessari tilskipun.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 230, 19.8.1991, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 1999/80/EB (Stjótið. EB L 210, 10.8.1999, bls. 13).

- 28) Koma þarf á málsmæðferð innan bandalagsins vegna veitingar leyfa til að markaðssetja vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, ef fyrirhuguð not fela í sér sleppingu lífveranna út í umhverfið.
- 29) Framkvæmdastjórnin er hvött til þess að beita sér fyrir rannsókn þar sem mismunandi valkostir eru metnir í því skyni að bæta enn frekar samræmi og skilvirkni lagarammans með sérstakri áherslu á miðlæga málsmæðferð við veitingu leyfa til markaðssetningar erfðabreyttra lífvera í bandalaginu.
- 30) Að því er varðar löggjöf á þessu sviði má vera að laga þurfi kröfur um vöktun að viðkomandi vöru.
- 31) C-hluti þessarar tilskipunar gildir ekki um vörur, sem heyra undir reglugerð ráðsins (EBE) nr. 2309/93 frá 22. júlí 1993 um málsmæðferð bandalagsins við veitingu leyfa fyrir lyfjum sem ætluð eru mönnum og dýrum og eftirlit með þeim og um stofnun Lyfjamálastofnunar Evrópu ⁽¹⁾, enda sé í fyrrnefndri reglugerð gert ráð fyrir mati á umhverfisáhættu sem jafngildi því sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.
- 32) Hver sá er hyggst sleppa erfðabreyttum lífverum út í umhverfið eða markaðssetja vöru, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, þar sem fyrirhuguð notkun vörunnar er fölginn í sleppingu lífveranna út í umhverfið, skal senda innlendu, lögbæru yfirvaldi tilkynningu þar að lútandi áður en af því verður.
- 33) Sú tilkynning ætti að hafa að geyma tækniskjöl með upplýsingum um ítarlegt mat á umhverfisáhættu, viðeigandi öryggis- og neyðarviðbúnað og, þegar um vörur er að ræða, nákvæmar leiðbeiningar og skilyrði fyrir notkun, svo og fyrirhugaðar merkingar og umbúðir.
- 34) Eftir að tilkynning hefur verið lögð fram er slepping erfðabreyttra lífvera óheimil nema lögbært yfirvald hafi gefið til þess leyfi sitt.
- 35) Tilkynnandi getur afturkallað skjöl sín á öllum stigum þeirrar stjórnsýslumeðferðar sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Stjórnsýslumeðferð skal ljúka þegar skjöl eru afturkölluð.
- 36) Þótt lögbært yfirvald taki ekki til greina tilkynningu um markaðssetningu vara sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum skal það þó ekki hafa áhrif á þann möguleika að tilkynning sé lögð fram um sömu erfðabreyttu lífveruna fyrir annað lögbært yfirvald.
- 37) Samkomulag skal vera í höfn við lok sáttatímabilsins standi engin andmæli þá eftir.
- 38) Ef tilkynning, í kjölfar staðfestrar, neikvæðrar matsskýrslu, er ekki tekin til greina skal það ekki hafa áhrif á síðari ákvarðanir sem byggjast á tilkynningu um sömu erfðabreyttu lífveru sem lögð er fyrir annað lögbært yfirvald.
- 39) Til að stuðla að snurðulausri framkvæmd þessarar tilskipunar skulu aðildarríkin eiga þess kost að færa sér í nyt hin ýmsu ákvæði um skipti á upplýsingum og miðlun reynslu áður en þau hagnýta sér verndarskilmála tilskipunarinnar.
- 40) Til að tryggja að ívera erfðabreyttra lífvera í vörum, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, sé auðkennd á viðeigandi hátt skulu orðin „Þessi vara inniheldur erfðabreyttar lífverur“ birtast á skýran hátt annaðhvort á vörumiða eða í fylgiskjali.
- 41) Með viðeigandi nefndarmeðferð skal koma á kerfi í því skyni að úthluta erfðabreyttum lífverum sértákni, að teknu tilliti til viðkomandi þróunar á alþjóðlegum vettvangi.
- 42) Nauðsynlegt er að rekjanleiki erfðabreyttra lífvera sé tryggður á öllum stigum þar sem þær eru markaðssettar sem vörur eða í vörum sem eru heimilaðar skv. C-hluta þessarar tilskipunar.
- 43) Nauðsynlegt er að kveða á þessari tilskipun á um skyldu til að koma á vöktunaráætlun til þess að rekja og sanngreina öll bein eða óbein áhrif sem vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, hafa á heilbrigði manna eða umhverfið, eftir að þær hafa verið settar á markað, hvort sem áhrifin eru tafarlausa eða tafir og þótt þau séu ófyrirséð.
- 44) Aðildarríkin eiga að geta, í samræmi við sáttmálann, gripið til frekari ráðstafana sem varða vöktun og eftirlit með vörum, sem eru markaðssettar og eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, t.d. fyrir tilstilli opinberrar þjónustustofnunar.
- 45) Leita ber leiða til þess að gera það kleift að auðvelda eftirlit með erfðabreyttum lífverum eða hafa uppi á þeim og ná þeim til baka ef alvarleg hættu skapast.
- 46) Í drögum að ráðstöfunum, sem lögð verða fyrir stjórnsýslunefndina, ber að taka tillit til athugasemda almennings.
- 47) Lögbært yfirvald skal ekki veita leyfi sitt fyrr en fullvissa liggur fyrir um að sleppingin setji hvorki heilbrigði manna né umhverfið í hættu.
- 48) Stjórnsýslumeðferð við veitingu markaðsleyfa fyrir vörum, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, þyrfti að vera skilvirkari og gagnsærri og í fyrsta sinn sem leyfi er veitt skal það gilda í tiltekinn tíma.
- 49) Við endurnýjun markaðsleyfis skal einföld málsmæðferð gilda að því er varðar vörur sem hafa hlotið markaðsleyfi í tiltekinn tíma.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 214, 24.8.1993, bls. 1. Reglugerðinni var breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 649/98 (Stjótið. EB L 88, 24.3.1998, bls. 7).

- 50) Endurnýja skal gildandi leyfi sem veitt voru samkvæmt tilskipun 90/220/EBE svo að komast megi hjá því að misræmi sé milli leyfa, sem veitt voru samkvæmt þeirri tilskipun, og leyfa sem veitt eru samkvæmt þessari tilskipun og til þess að taka fullt tillit til skilyrða um leyfi sem sett eru með þessari tilskipun.
- 51) Slík endurnýjun krefst þess að veittur sé aðlögunartími þar sem gildandi leyfi, sem veitt voru samkvæmt tilskipun 90/220/EBE, haldast óbreytt.
- 52) Við endurnýjun leyfis ætti að vera mögulegt að endurskoða öll skilyrði upphaflega leyfisins, meðal annars þau er varða vöktun, svo og þau sem lúta að tímamörkum leyfisins.
- 53) Kveða skal á um samráð við viðeigandi vísindanefnd eða -nefndir, sem komið var á fót með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 97/579/EB ⁽¹⁾, um þætti sem líklegt er að hafi áhrif á heilbrigði manna og/eða á umhverfið.
- 54) Kerfið, sem komið var á samkvæmt tilskipun 90/220/EBE og varðar skipti á upplýsingum sem koma fram í tilkynningum, hefur reynst gagnlegt og rétt er að halda því.
- 55) Mikilvægt er að fylgjast náið með þróun og notkun erfðabreyttra lífvera.
- 56) Hafi vörur, sem eru að hluta úr erfðabreyttum lífverum, verið settar á markaðinn og hafi þessar vörur fengið tilhlýðilegt leyfi samkvæmt þessari tilskipun er aðildarríkjunum ekki heimilt að banna, takmarka eða hindra að vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum og sem uppfylla kröfur í þessari tilskipun, séu settar á markað. Kveða ætti á um öryggisráðstafanir ef hætta skapast fyrir heilbrigði manna eða umhverfi.
- 57) Hafa ber samráð við Evrópuhóp framkvæmdastjórnarinnar um siðareglur vísinda og nýrrar tækni í því skyni að fá ráðgjöf um almenn siðferðisleg atriði sem varða sleppingu erfðabreyttra lífvera eða markaðssetningu þeirra. Slíkt samráð skal þó vera með fyrirvara um valdsvið aðildarríkjanna að því er varðar siðferðisleg atriði.
- 58) Aðildarríkin skulu geta haft samráð við sérhverja nefnd, sem þau hafa komið á fót, í því skyni að þiggja ráð um siðferðislegar afleiðingar líftækni.
- 59) Samþykkja skal nauðsynlegar ráðstafanir til að hrinda þessari tilskipun í framkvæmd í samræmi við ákvörðun ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um reglur um meðferð framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið ⁽²⁾.
- 60) Upplýsingaskiptin, sem kveðið er á um í þessari tilskipun, skulu einnig ná til þeirrar reynslu sem fæst við umfjöllun siðferðislegra þátta.
- 61) Til þess að auka skilvirkni við framkvæmd þeirra ákvæða, sem eru samþykkt samkvæmt þessari tilskipun, er tilhlýðilegt að kveða á um viðurlög sem aðildarríkin skulu beita, m.a. ef um er að ræða sleppingu eða markaðssetningu sem brýtur gegn ákvæðum þessarar tilskipunar, einkum ef rekja má það til gáleysis.
- 62) Í skýrslu, sem framkvæmdastjórninni ber að gefa út á þriggja ára fresti og þar sem tillit er tekið til upplýsinga frá aðildarríkjunum, skal vera sérkaflí þar sem gerð er grein fyrir félagshagfræðilegum kostum og ókostum sem fylgja hverjum flokki erfðabreyttra lífvera sem heimilt er að markaðssetja og þar sem viðeigandi tillit er tekið til hagsmuna bæði bænda og neytenda.
- 63) Endurskoða ber lagarammann um líftækni í því skyni að kanna hvort unnt sé að auka enn frekar samræmi og skilvirkni laganna. Vera má að þörf sé á að aðlaga málsmeðferðina til þess að skilvirknin verði sem mest og kanna ber alla kosti sem stuðlað gætu að því.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

A-HLUTI

ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Markmið

Í samræmi við varúðarregluna er markmið þessarar tilskipunar að samræma lög og stjórnsýslufyrirmæli aðildarríkjanna og vernda heilbrigði manna og umhverfið:

— við sleppingu erfðabreyttra lífvera út í umhverfið í öllum öðrum tilgangi en að markaðssetja þær í bandalaginu,

— við markaðssetningu innan bandalagsins á vörum sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1) „lífvera“: líffræðileg eining þar sem fram getur farið eftirmyndun eða yfirfærsla erfðaefnis;

2) „erfðabreytt lífvera“: lífvera, önnur en maður, þar sem erfðaefninu hefur verið breytt á annan hátt en gerist í náttúrunni við þörun og/eða náttúrliga endurröðun.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 237, 28.8.1997, bls. 18.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 184, 17.7.1999, bls. 23.

Samkvæmt skilgreiningu þessari:

3. gr.

a) á erfðabreyting sér stað a.m.k. þegar aðferðunum, sem taldar eru upp í 1. hluta I. viðauka A, er beitt;

b) eru aðferðirnar, sem taldar eru upp í 2. hluta I. viðauka A, ekki taldar valda erfðabreytingum;

3) „slepping“: aðgerð sem felst í að hleypa erfðabreyttum lífverum eða samsetningum erfðabreyttra lífvera út í umhverfið af ásettu ráði þar sem þær eru ekki afmarkaðar með neinum ráðstöfunum til að takmarka snertingu þeirra við almenning og umhverfi og almenningi og umhverfi er ekki skapað viðtækt öryggi;

4) „markaðssetning“: það að bjóða fram vöru til þriðja aðila, hvort sem er gegn greiðslu eða án endurgjalds;

Eftirtaldar ráðstafanir teljast ekki vera markaðssetning:

— það að bjóða fram erfðabreyttar lífverur vegna starfsemi sem heyrir undir tilskipun ráðsins 90/219/EBE frá 23. apríl 1990 um afmarkaða notkun erfðabreyttra örvera ⁽¹⁾, þ.m.t. söfn rækta,

— það að bjóða fram erfðabreyttar lífverur, aðrar en örverur sem um getur í fyrsta lið, eingöngu til nota vegna starfsemi þar sem viðeigandi, ströngum afmörkunarráðstöfunum er beitt til þess að takmarka snertingu þeirra við almenning og umhverfið og tryggja viðtækt öryggi fyrir almenning og umhverfið. Ráðstafanirnar skulu grundvallast á sömu meginreglum um afmörkun og mælt er fyrir um í tilskipun 90/219/EBE,

— það að bjóða fram erfðabreyttar lífverur sem eru eingöngu ætlaðar til sleppingar, að uppfylltum kröfunum sem mælt er fyrir um í B-hluta þessarar tilskipunar;

5) „tilkynning“: afhending upplýsinga, sem krafist er samkvæmt þessari tilskipun, til lögbærs yfirvalds í aðildarríki;

6) „tilkynnandi“: sá sem afhendir tilkynninguna;

7) „vara“: efnablanda sem er sett á markað og er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum eða samsetningu slíkra lífvera;

8) „mat á umhverfisáhættu“: úttekt á áhættu fyrir heilbrigði manna og umhverfi, hvort sem áhættan er bein eða óbein og hvort sem hún kemur fram þegar í stað eða síðar, sem getur hlotist af sleppingu eða markaðssetningu erfðabreyttra lífvera og sem er framkvæmd í samræmi við II. viðauka.

Undanþágur

1. Tilskipun þessi gildir ekki um lífverur sem verða til með þeim aðferðum til erfðabreytinga sem taldar eru upp í I. viðauka B.

2. Tilskipun þessi gildir ekki um flutninga erfðabreyttra lífvera á járnbrautum, vegum, skipgengum vatnaleiðum eða sjó eða í lofti.

4. gr.

Almennar skyldur

1. Aðildarríkin skulu, í samræmi við varúðarregluna, tryggja að allar viðeigandi ráðstafanir séu gerðar til að koma í veg fyrir að slepping erfðabreyttra örvera eða markaðssetning þeirra hafi skaðleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið. Slepping eða markaðssetning erfðabreyttra lífvera er einungis heimil í samræmi við B- eða C-hluta.

2. Sérhverjum einstaklingi er skylt að meta umhverfisáhættu áður en hann leggur fram tilkynningu skv. B- eða C-hluta. Í III. viðauka eru tilgreindar þær upplýsingar sem nauðsynlegar kunna að vera til þess að meta umhverfisáhættu. Aðildarríkin og framkvæmdastjórnin skulu tryggja að þegar umhverfisáhættu er metin verði sérstaklega hugað að erfðabreyttum lífverum, sem innihalda gen sem tjá þol gegn sýklalyfjum sem eru notuð við lækningar manna eða dýra, í því skyni að sanngreina og útiloka smám saman erfðamörk sem tjá sýklalyfjapól í erfðabreyttum lífverum og geta haft skaðleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið. Þessi útilokun skal eiga sér stað fyrir 31. desember 2004, að því er varðar erfðabreyttar lífverur sem voru markaðssettar í samræmi við C-hluta, og fyrir 31. desember 2008 að því er varðar erfðabreyttar lífverur sem voru leyfðar skv. B-hluta.

3. Aðildarríkin, og framkvæmdastjórnin þar sem við á, skulu tryggja að hugsanleg, skaðleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið, sem rekja má beint eða óbeint til genaflutnings frá erfðabreyttum lífverum til annarra lífvera, séu metin nákvæmlega og í hverju einstöku tilviki. Þetta skal metið í samræmi við II. viðauka þar sem tillit er tekið til umhverfisáhrifa í samræmi við eðli þeirrar lífveru sem er sleppt og þess umhverfis sem tekur við henni.

4. Aðildarríkin skulu tilnefna lögbært yfirvald eða lögbær yfirvöld sem bera ábyrgð á að kröfur í þessari tilskipun séu uppfylltar. Lögbæra yfirvaldið skal rannsaka hvort tilkynningarnar skv. B- og C-hluta uppfylla kröfur þessarar tilskipunar og hvort matið, sem kveðið er á um í 2. lið, er fullnægjandi.

5. Aðildarríkin skulu sjá til þess að lögbær yfirvöld skipuleggi skoðun og aðrar viðeigandi eftirlitsaðgerðir til þess að tryggja að farið sé að tilskipun þessari. Þegar um er að ræða sleppingu erfðabreyttra lífvera eða markaðssetningu á vörum, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 117, 8.5.1990, bls. 1. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 98/81/EB (Stjótið. 7 EB L 330, 5.12.1998, bls. 13).

lífverum og leyfi hefur ekki fengist fyrir, skal viðkomandi aðildarríki tryggja að allar nauðsynlegar ráðstafanir séu gerðar til þess að binda enda á sleppinguna eða markaðssetninguna, hefja aðgerðir til úrbóta, ef nauðsyn krefur, og upplýsa almenning í viðkomandi ríki, framkvæmdastjórnina og önnur aðildarríki um þetta.

6. Aðildarríkin skulu gera ráðstafanir til að tryggja rekjanleika, í samræmi við kröfurnar sem mælt er fyrir um í IV. viðauka, á öllum stigum markaðssetningar á erfðabreyttum lífverum sem leyfðar eru samkvæmt C-hluta.

B-HLUTI

SLEPPING ERFDABREYTTTRA LÍFVERA Í ÖLLUM ÖÐRUM TILGANGI EN TIL MARKAÐSSETNINGAR

5. gr.

1. Ákvæði 6. til 11. gr. gilda ekki um lyf og lyfjablöndur, sem eru ætluð mönnum og eru úr erfðabreyttum lífverum eða sem innihalda slíkar lífverur eða samsetningu þeirra, enda sé slepping þeirra í öllum öðrum tilgangi en til markaðssetningar þeirra heimil samkvæmt löggjöf bandalagsins þar sem mælt er fyrir um:

a) sérstakt mat á umhverfisáhættu í samræmi við II. viðauka og á grundvelli þeirrar tegundar upplýsinga, sem tilgreind er í III. viðauka, með fyrirvara um frekari kröfur sem mælt er fyrir um í þeirri löggjöf;

b) ótvírætt leyfi áður en slepping fer fram;

c) vöktunaráætlun í samræmi við viðkomandi hluta III. viðauka með það að markmiði að greina áhrif erfðabreyttrar lífveru eða lífvera á heilbrigði manna og umhverfið;

d) kröfur, á viðeigandi hátt, sem varða meðferð nýrra upplýsinga, upplýsinga til almennings, upplýsinga um árangur af sleppingum og skipti á upplýsingum sem eru a.m.k. jafngildar þeim sem finnast í þessari tilskipun og í þeim ráðstöfunum sem eru gerðar í tengslum við hana.

2. Umhverfisáhætta, sem rekja má til slíkra efna og efnaþátta, skal metin í samræmi við innlend yfirvöld og yfirvöld bandalagsins sem tilgreind eru í þessari tilskipun.

3. Í umræddri löggjöf, sem verður að vísa til þessarar tilskipunar, skal kveða á um málsmeðferð sem tryggir að farið sé að hinu sérstaka mati á umhverfisáhættu og að ákvæðin séu jafngild ákvæðum þessarar tilskipunar.

6. gr.

Stöðluð málsmeðferð við leyfisveitingu

1. Með fyrirvara um 5. gr. skal sérhver maður, áður en hann sleppir erfðabreyttri lífveru eða samsetningu erfðabreyttra lífvera út í umhverfið, senda tilkynningu til lögbærs yfirvalds í því ríki sem hefur lögsögu yfir því svæði þar sem sleppingin á að fara fram.

2. Í tilkynningunni, sem um getur í 1. lið, skulu vera:

a) tækniskjöl með þeim upplýsingum sem eru tilgreindar í III. viðauka og eru nauðsynlegar við gerð mats á umhverfisáhættu vegna sleppingar erfðabreyttrar lífveru eða samsetningu erfðabreyttra lífvera, einkum:

i. almennar upplýsingar, m.a. upplýsingar um starfsfólk og þjálfun,

ii. upplýsingar sem varða erfðabreyttu lífveruna eða lífverurnar,

iii. upplýsingar sem varða skilyrði við sleppingu og hugsanlegt móttökumhverfi,

iv. upplýsingar um víxlverkun milli erfðabreyttra lífveranna og umhverfisins,

v. vöktunaráætlun í samræmi við viðkomandi hluta III. viðauka, með það að markmiði að greina áhrif erfðabreyttrar lífveru eða lífvera á heilbrigði manna og umhverfið,

vi. upplýsingar um eftirlit, aðferðir við úrbætur, meðhöndlun úrgangs og áætlun um viðbúnað í neyðartilvikum,

vii. útdráttur úr skjölunum;

b) mat á umhverfisáhættu og niðurstöðurnar, sem krafist er skv. D-hluta II. viðauka, ásamt öllum heimildartilvísunum og upplýsingum um aðferðir sem eru notaðar.

3. Tilkynnandinn getur annaðhvort lagt fram frekari upplýsingar, sem hann telur málið varða, eða vísað til gagna eða niðurstaðna úr tilkynningum sem aðrir tilkynnendur hafa áður lagt fram, að því tilskildu að upplýsingarnar, gögnin og niðurstöðurnar séu ekki bundnar trúnaði eða að tilkynnendurnir hafi gefið til þess skriflegt leyfi sitt.

4. Lögbært yfirvald getur samþykkt að tilkynna megi sleppingu einnar erfðabreyttrar lífveru eða samsetningar erfðabreyttra lífvera á einum og sama staðnum eða á mismunandi stöðum í sama tilgangi og innan tiltekins tímabils með einni tilkynningu.

5. Lögbært yfirvald skal staðfesta móttökudagsetningu tilkynningarinnar, og, ef ástæða er til og að teknu tilliti til allra athugasemda annarra aðildarríkja sem gerðar eru í samræmi við 11. gr., senda tilkynnanda skriflegt svar innan 90 daga frá móttöku tilkynningarinnar þar sem lýst er yfir því að:

a) yfirvaldið hafi fullvissað sig um að tilkynningin samræmist þessari tilskipun og að sleppingin geti farið fram, eða

b) sleppingin samræmist ekki þessari tilskipun og að tilkynningin sé því ekki tekin til greina.

6. Að því er varðar útreikninga á 90 daga frestinum, sem um getur í 5. mgr., reiknast ekki með sá tími þar sem lögbært yfirvald:

a) biður frekari upplýsinga, sem það kann að hafa krafð tilkynnanda um, eða

b) framkvæmir opinbera rannsókn eða leitar samráðs í samræmi við 9. gr. Þessi opinbera rannsókn eða samráð skal ekki verða til þess að lengja þann 90 daga frest, sem um getur í 5. mgr., meira en sem nemur 30 dögum.

7. Ef lögbært yfirvald fer þess á leit að veittar verði nýjar upplýsingar skal það samtímis skýra frá ástæðum beiðninnar.

8. Tilkynnandanum er eingöngu heimilt að láta sleppinguna fara fram að fengnu skriflegu leyfi lögbærs yfirvalds og í samræmi við sérhver skilyrði sem krafist er í því leyfi.

9. Aðildarríkin skulu tryggja að ekkert efni, fengið úr erfðabreyttum lífverum sem er sleppt í samræmi við B-hluta, sé markaðssett nema því aðeins að það sé gert í samræmi við C-hluta.

7. gr.

Mismunandi málsmeðferðarreglur

1. Ef nægileg reynsla hefur fengist af því að sleppa tilteknum erfðabreyttum lífverum út í tiltekin vistkerfi og viðkomandi erfðabreyttar lífverur uppfylla viðmiðanirnar í V. viðauka er lögbæru yfirvaldi heimilt að leggja fyrir framkvæmdastjórnina rökstudda tillögu um beitingu mismunandi málsmeðferðarreglna að því er varðar slíkar tegundir erfðabreyttra lífvera.

2. Framkvæmdastjórnin skal, að eigin frumkvæði eða í síðasta lagi innan 30 daga frá móttöku á tillögu lögbæra yfirvaldsins,

a) senda tillöguna áfram til lögbærra yfirvalda, sem geta sett fram athugasemdir innan 60 daga, og samtímis

b) komið tillögunni á framfæri við almenning, sem getur sett fram athugasemdir innan 60 daga, og

c) ráðgast við viðkomandi vísindanefnd eða -nefndir sem geta látið álit sitt í ljós innan 60 daga.

3. Taka ber ákvörðun um hverja tillögu í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr. Í ákvörðuninni skal fastsetja þær lágmarksupplýsingar tæknilegs eðlis úr III. viðauka sem eru nauðsynlegar til þess að meta hvers kyns fyrirsjáanlega áhættu sem fylgir sleppingunni, einkum:

a) upplýsingar sem varða erfðabreyttu lífveruna eða lífverurnar,

b) upplýsingar sem varða skilyrði við sleppingu og hugsanlegt móttökuumhverfi,

c) upplýsingar um víxlverkun milli erfðabreyttu lífveranna og umhverfisins,

d) mat á umhverfisáhættu.

4. Ákvörðunin skal tekin innan 90 daga frá þeim degi sem framkvæmdastjórnin setur fram tillögu sína eða innan 90 daga frá móttöku á tillögu lögbæra yfirvaldsins. Í þessum 90 daga fresti skal ekki reiknaður sá tími þegar framkvæmdastjórnin biður athugasemda lögbærra yfirvalda, athugasemda almennings eða álits vísindanefndanna eins og mælt er fyrir um í 2. mgr.

5. Í ákvörðuninni, sem er tekin skv. 3. og 4. mgr., skal kveðið á um að tilkynnandanum sé eingöngu heimilt að láta sleppinguna fara fram að fengnu skriflegu leyfi lögbærs yfirvalds. Tilkynnandinn skal láta sleppinguna fara fram í samræmi við sérhver skilyrði sem krafist er í þessu leyfi.

Í ákvörðuninni, sem tekin er skv. 3. og 4. mgr., er heimilt að kveða á um að tilkynna megi sleppingu einnar erfðabreyttrar lífveru eða samsetningar erfðabreyttra lífvera á einum og sama staðnum eða á mismunandi stöðum í sama tilgangi og innan tiltekins tímabils með einni tilkynningu.

6. Með fyrirvara um 1. til 5. mgr. skal ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 94/730/EB frá 4. nóvember 1994 um að taka upp einfaldaða málsmeðferð, að því er varðar sleppingu erfðabreyttra plantna út í umhverfið, skv. 5. mgr. 6. gr. tilskipunar ráðsins 90/220/EEC⁽¹⁾, vera áfram í gildi.

7. Hvort sem aðildarríki ákveður að beita málsmeðferð sem komið er á með ákvörðun sem er tekin skv. 3. og 4. mgr. um sleppingu erfðabreyttra lífvera á yfirráðasvæði þess eða ekki skal það gera framkvæmdastjórninni grein fyrir því.

8. gr.

Meðferð breytinga og nýrra upplýsinga

1. Ef einhver breyting, ráðgerð eða án ásetnings, verður á sleppingu erfðabreyttra lífvera eða samsetningu þeirra eftir að lögbært yfirvald hefur gefið skriflegt leyfi sitt, þannig að það geti haft í för með sér áhættu fyrir heilbrigði manna eða umhverfi, eða ef nýjar upplýsingar koma fram um slíka áhættu, annaðhvort á meðan lögbært yfirvald aðildarríkis fjallar um tilkynninguna eða eftir að sama yfirvald hefur gefið skriflegt leyfi sitt, skal tilkynnandi án tafar:

⁽¹⁾ Stjóð. EB L 292, 12.11.1994, bls. 31.

- a) gera nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda heilbrigði manna og umhverfið,
- b) upplýsa lögbært yfirvald fyrir fram um sérhverja breytingu eða um leið og vitnast um breytingu, sem verður án ásetnings, eða nýju upplýsingarnar liggja fyrir,
- c) endurskoða ráðstafanirnar sem eru tilgreindar í tilkynningunni.

2. Ef lögbært yfirvald, sem um getur í 1. mgr., fær upplýsingar sem gætu haft verulegar afleiðingar, að því er varðar áhættu fyrir heilbrigði manna og umhverfið, eða við þær kringumstæður sem lýst er í 1. mgr. skal lögbæra yfirvaldið leggja mat á upplýsingarnar og koma þeim á framfæri við almenning. Því er heimilt að skylda tilkynnandann til að breyta skilyrðunum við sleppinguna, fresta henni eða hætta við hana og skal upplýsa almenning um það.

9. gr.

Samráð við almenning og miðlun upplýsinga til hans

1. Aðildarríkin skulu, með fyrirvara um ákvæði 7. og 25. gr., hafa samráð við almenning og hópa, eftir því sem við á, um fyrirhugaða sleppingu. Ef til þess kemur skulu aðildarríkin mæla fyrir um tilhögun þessa samráðs, þar á meðal um hæfilegan frest, til þess að gefa almenningi eða hópum tækifæri til þess að láta álit sitt í ljós.

2. Með fyrirvara um ákvæði 25. gr.:

- skulu aðildarríkin upplýsa almenning um öll tilvik, sem heyra undir B-hluta, þar sem erfðabreyttum lífverum er sleppt á yfirráðasvæði ríkjanna,
- skal framkvæmdastjórnin veita almenningi aðgang að þeim upplýsingum sem finnast í upplýsingaskiptakerfinu á grundvelli 11. gr.

10. gr.

Skýrslugjöf tilkynnenda um sleppingu

Að lokinni sleppingu og svo oft þaðan í frá sem mælt er fyrir um í leyfinu á grundvelli niðurstaðna úr mati á umhverfisáhættu skal tilkynnandi senda lögbæra yfirvaldi niðurstöður sleppingarinnar að því er varðar áhættu fyrir heilbrigði manna eða umhverfið og, eftir því sem við á, með sérstakri tilvísun til hvers kyns vöru sem tilkynnandinn hyggst tilkynna um síðar. Snið kynningarinnar á þessum niðurstöðum skal vera í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

11. gr.

Skipti á upplýsingum milli lögbærra yfirvalda og framkvæmdastjórnarinnar

1. Framkvæmdastjórnin skal koma á kerfi til að skiptast á upplýsingunum sem settar eru fram í tilkynningunum. Lögbær yfirvöld skulu senda framkvæmdastjórninni útdrátt

úr hverri tilkynningu, sem þau taka við á grundvelli 6. gr., innan 30 daga frá viðtöku hennar. Ákveða skal snið þessa útdráttar og breyta því eftir því sem við á í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 30. gr.

2. Framkvæmdastjórnin skal, í síðasta lagi innan 30 daga frá viðtöku þessara útdrátta, senda þá áfram til annarra aðildarríkja sem er heimilt að æskja frekari upplýsinga eða leggja fram athugasemdir innan 30 daga fyrir milligöngu framkvæmdastjórnarinnar eða beint. Óski aðildarríki þess er því heimilt að fá afrit af allri tilkynningunni frá lögbæra yfirvaldinu í viðkomandi aðildarríki.

3. Lögbær yfirvöld skulu upplýsa framkvæmdastjórnina um endanlegar ákvarðanir, sem teknar eru skv. 5. mgr. 6. gr., m.a., eftir því sem við á, um ástæður þess að tilkynning er ekki tekin gild og um niðurstöður sleppingar sem þau hafa móttengið skv. 10. gr.

4. Að því er varðar losun erfðabreyttra lífvera sem um getur í 7. gr. skulu aðildarríkin einu sinni á ári senda framkvæmdastjórninni skrá yfir erfðabreyttar lífverur, sem hefur verið sleppt á yfirráðasvæði þeirra, og skrá yfir tilkynningar sem voru ekki teknar gildar og skal framkvæmdastjórnin senda þær áfram til lögbærra yfirvalda í hinum aðildarríkjunum.

C-HLUTI

MARKAÐSSETNING VARA SEM ERU AÐ HLUTA EÐA ÖLLU LEYTI ÚR ERFÐABREYTTUM LÍFVERUM

12. gr.

Löggjöf á þessu sviði

1. Ákvæði 13. til 24. gr. gilda ekki um neinar vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, svo fremi að þær séu heimilaðar samkvæmt löggjöf bandalagsins þar sem kveðið er annars vegar á um sérstakt mat á umhverfisáhættu sem vinna skal í samræmi við meginreglur, sem settar eru fram í II. viðauka, og á grundvelli upplýsinga, sem eru tilgreindar í III. viðauka, með fyrirvara um viðbótarkröfur sem mælt er fyrir um í framangreindri löggjöf bandalagsins, og hins vegar settar kröfur sem varða áhættustjórnun, merkingu, viðeigandi vöktun, miðlun upplýsinga til almennings og verndarskilmála sem eru a.m.k. jafngildir þeim sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

2. Að því er varðar reglugerð ráðsins (EBE) nr. 2309/93 gilda 13. til 24. gr. ekki um neinar vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, svo fremi þær séu heimilaðar samkvæmt þeirri reglugerð og að því tilskildu að fram fari sérstakt mat á umhverfisáhættu í samræmi við þær meginreglur sem eru settar fram í II. viðauka þessarar tilskipunar, og á grundvelli upplýsinga sem eru tilgreindar í III. viðauka þessarar tilskipunar, með fyrirvara um aðrar viðeigandi kröfur sem varða áhættustjórnun, merkingu, viðeigandi vöktun, miðlun upplýsinga til almennings og verndarskilmála sem mælt er fyrir um í löggjöf bandalagsins um lyf sem eru ætluð mönnum og dýrum.

3. Taka skal upp með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins málsmeðferð sem tryggir að áhættumat, kröfur um

áhættustjórnun, merkingu og verndarskilmála séu jafngild þeim sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Frekari löggjöf á þessu sviði í framtíðinni, sem byggist á ákvæðum þeirrar reglugerðar, skal vísa til þessarar tilskipunar. Þar til reglugerðin tekur gildi skulu vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, hafi þær verið heimilaðar samkvæmt annarri löggjöf bandalagsins, því aðeins settar á markað að markaðssetning þeirra hafi verið samþykkt í samræmi við þessa tilskipun.

4. Við mat á beiðnum um markaðssetningu erfðabreyttra lífvera, sem um getur í 1. mgr., skal hafa samráð við þær stofnanir, sem komið er á fót samkvæmt þessari tilskipun af hálfu bandalagsins og af hálfu aðildarríkjanna, með það fyrir augum að hrinda henni í framkvæmd.

13. gr.

Tilkynningarregla

1. Áður en vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum eða samsetningu erfðabreyttra lífvera, eru markaðssettar skal senda tilkynningu til lögbærs yfirvalds í því aðildarríki þar sem markaðssetja á slíka erfðabreytta lífveru í fyrsta sinn. Lögbært yfirvald skal staðfesta móttökudagsetningu tilkynningarinnar og senda lögbærum yfirvöldum hinna aðildarríkjanna og framkvæmdastjórninni þegar í stað útdráttinn úr skjölunum sem um getur í h-lið 2. mgr.

Lögbært yfirvald skal án tafar kanna hvort tilkynningin samræmist 2. mgr. og fara fram á frekari upplýsingar frá tilkynnanda ef nauðsyn krefur.

Ef tilkynningin samræmist 2. mgr. skal lögbært yfirvald, eigi síðar en þegar það sendir matsskýrslu sína skv. 2. mgr. 14. gr., senda afrit af tilkynningunni til framkvæmdastjórnarinnar sem skal, innan 30 daga frá móttöku þess, senda það áfram til lögbærra yfirvalda í hinum aðildarríkjunum.

2. Í tilkynningunni skal eftirfarandi koma fram:

- a) upplýsingarnar sem krafist er í III. og IV. viðauka. Þegar þessar upplýsingar eru gefnar skal taka tillit til fjölbreytileika þeirra staða þar sem varan, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, er notuð og þar skulu vera upplýsingar um gögn og niðurstöður úr sleppingum í rannsóknar- og þróunarskyni sem varða áhrif sleppingarinnar á heilbrigði manna og umhverfið,
- b) mat á umhverfisáætlu og niðurstöður sem krafist er skv. D-hluta II. viðauka,
- c) skilyrðin fyrir markaðssetningu vörunnar, þ.m.t. sérstök skilyrði fyrir notkun og meðhöndlun,
- d) tillögu um gildistíma leyfisins, sem skal ekki vera lengri en tíu ár, í samræmi við 4. mgr. 15. gr.,

e) vöktunaráætlun í samræmi við VII. viðauka, þar á meðal skal vera tillaga um gildistíma vöktunaráætlunarinnar. Þessi gildistími getur verið frábrugðinn ráðgerðum gildistíma leyfisins,

f) tillögu um merkingu sem skal uppfylla kröfurnar sem mælt er fyrir um í IV. viðauka. Í merkingunni skal koma skýrt fram að um erfðabreytta lífveru sé að ræða. Orðin „þessi vara inniheldur erfðabreyttar lífverur“ skulu birtast annaðhvort á vörumiða eða í fylgiskjali,

g) tillögur um umbúðir sem skulu uppfylla kröfurnar sem mælt er fyrir um í IV. viðauka,

h) útdrátt skjalsins. Ákveða skal snið útdráttarins í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

Ef tilkynnandi álitur, á grundvelli niðurstaðna sem fást við sleppingu sem tilkynnt er skv. B-hluta, eða af gildum, rökstuddum, vísindalegum ástæðum, að markaðssetning og notkun vöru, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lífveru, skaði hvorki heilbrigði manna né umhverfi er honum heimilt að leggja til við lögbært yfirvald að hann þurfi ekki að leggja fram, að hluta eða í heild, þær upplýsingar sem krafist er skv. B-hluta IV. viðauka.

3. Með tilkynningunni skal tilkynnandi senda upplýsingar um gögn eða niðurstöður er varða sleppingar sömu erfðabreyttu lífveranna eða sömu samsetningar erfðabreyttra lífvera sem áður hefur verið tilkynnt um eða verið er að tilkynna um og/eða hafa farið fram innan eða utan bandalagsins á vegum tilkynnandans.

4. Tilkynnandinn getur einnig vísað til gagna eða niðurstaðna úr tilkynningum, sem aðrir tilkynnendur hafa áður lagt fram, eða lagt fram frekari upplýsingar sem hann telur málið varða, að því tilskildu að upplýsingarnar, gögnin og niðurstöðurnar séu ekki bundnar trúnaði eða að tilkynnendurnir hafi gefið til þess skriflegt leyfi sitt.

5. Senda skal sérstaka tilkynningu ef fyrirhugað er að nota erfðabreytta lífveru eða samsetningu erfðabreyttra lífvera á annan hátt en þegar hefur verið tilgreint í tilkynningu.

6. Ef komið hafa fram nýjar upplýsingar um þá hættu sem erfðabreytta lífveran hefur í för með sér fyrir heilbrigði manna og umhverfi áður en skriflegt leyfi er veitt skal tilkynnandi án tafar gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að vernda heilbrigði manna og umhverfi og veita lögbæra yfirvaldinu upplýsingar þar að lútandi. Auk þess skal tilkynnandinn endurskoða upplýsingarnar og skilyrðin sem tilgreind eru í tilkynningunni.

14. gr.

Matsskýrsla

1. Þegar lögbært yfirvald hefur fengið tilkynninguna, sem um getur í 2. mgr. 13. gr., og staðfest móttöku hennar skal það kanna hvort hún samræmist ákvæðum tilskipunar þessarar.

2. Innan 90 daga frá móttöku tilkynningarinnar skal lögbært yfirvald:

- semja matsskýrslu og senda hana tilkynnandanum. Tilkynnandinn getur dregið tilkynningu sína til baka í framhaldi af því án þess að það hafi áhrif á að hann geti síðar sent tilkynninguna til annars lögbærs yfirvalds;
- ef um er að ræða tilvik sem um getur í b-lið 3. mgr., senda skýrslu sína ásamt upplýsingum, sem um getur í 4. mgr., og öllum öðrum upplýsingum, sem skýrslan byggist á, til framkvæmdastjórnarinnar sem skal senda hana áfram til lögbærra yfirvalda í hinum aðildarríkjunum innan 30 daga frá móttöku hennar.

Ef um er að ræða tilvik sem um getur í b-lið 3. mgr. skal lögbæra yfirvaldið senda skýrslu sína ásamt upplýsingum, sem um getur í 4. mgr., og öllum öðrum upplýsingum, sem skýrslan byggist á, til framkvæmdastjórnarinnar en ekki fyrr en að liðnum 15 dögum frá því að matsskýrslan var send tilkynnandanum og eigi síðar en 105 dögum eftir móttöku tilkynningarinnar. Framkvæmdastjórnin skal senda skýrsluna áfram til lögbærra yfirvalda hinna aðildarríkjanna innan 30 daga frá móttöku hennar.

3. Í matsskýrslunni skal annaðhvort tilgreint:

- a) að setja beri viðkomandi erfðabreyttu lífveru eða lífveru á markað og með hvaða skilyrðum, eða
- b) að ekki beri að setja viðkomandi erfðabreyttu lífveru eða lífveru á markað.

Matsskýrslan skal samin í samræmi við viðmiðunarreglurnar sem mælt er fyrir um í VI. viðauka.

4. Að því er varðar útreikninga á 90 daga frestinum sem um getur í 2. mgr. reiknast ekki með sá tími þar sem lögbært yfirvald biður frekari upplýsinga sem það kann að hafa beðið tilkynnanda um. Lögbæra yfirvaldið skal færa rök fyrir sérhverri beiðni um frekari upplýsingar.

15. gr.

Stöðluð málsmeðferð

1. Í þeim tilvikum, sem um getur í 3. mgr. 14. gr., getur lögbært yfirvald eða framkvæmdastjórnin, innan 60 daga frá því að matsskýrslan var send út, beðið um frekari upplýsingar, gert athugasemdir eða borið fram rökstudd andmæli gegn markaðssetningu viðkomandi erfðabreyttrar lífveru eða lífvera.

Athugasemdir eða rökstudd andmæli og svör skulu send áfram til framkvæmdastjórnarinnar sem skal þegar í stað senda þau áfram til allra lögbærra yfirvalda.

Lögbæru yfirvöldin og framkvæmdastjórnin geta rætt öll óútljásá úrlausnarefni með það að markmiði að komast að samkomulagi innan 105 daga frá útsendingardegi matsskýrslunnar.

Við útreikning á 45 daga lokafrestinum, sem veittur er til að ná samkomulagi, skal ekki taka tillit til biðtímans eftir frekari upplýsingum frá tilkynnanda. Færa skal rök fyrir sérhverri kröfu um frekari upplýsingar.

2. Í því tilvik, sem um getur í b-lið 3. mgr. 14. gr., og ef lögbært yfirvald, sem samdi skýrsluna, kemst að þeirri niðurstöðu að ekki beri að markaðssetja erfðabreyttu lífveruna eða lífverurnar skal tilkynningin ekki tekin gild. Færa skal rök fyrir ákvörðuninni.

3. Ef lögbæra yfirvaldið, sem samdi skýrsluna, kemst að þeirri niðurstöðu að heimilt sé að markaðssetja vöruna og ef ekki hafa komið fram rökstudd andmæli frá aðildarríki eða framkvæmdastjórninni innan 60 daga frá útsendingardegi matsskýrslunnar, sem um getur í a-lið 3. mgr. 14. gr., eða ef óútljásá úrlausnarefni verða leyst innan þess 105 daga frests sem um getur í 1. mgr. skal lögbæra yfirvaldið, sem samdi skýrsluna, veita skriflegt leyfi sitt fyrir markaðssetningunni, senda það til tilkynnandans og upplýsa hin aðildarríkin og framkvæmdastjórnina um það innan 30 daga.

4. Gildistími leyfisins skal vera að hámarki tíu ár og upphaf hans miðast við útgáfudag leyfisins.

Að því er varðar viðurkenningu á erfðabreyttri lífveru eða afkomendum hennar sem gildir eingöngu um markaðssetningu á fræjum þeirra samkvæmt viðeigandi ákvæðum bandalagsins skal gildistími fyrsta leyfisins renna út eigi síðar en tíu árum eftir þann dag sem fyrsti plöntustofninn, sem inniheldur erfðabreyttu lífveruna, er skráður í opinbera, innlenda skrá yfir plöntustofna í samræmi við tilskipun ráðsins 70/457/EBE ⁽¹⁾ og 70/458/EBE ⁽²⁾.

Þegar um er að ræða fjölgunarefni fyrir skógrækt skal gildistími fyrsta leyfisins renna út eigi síðar en tíu árum eftir þann dag sem grunnefnið, sem inniheldur erfðabreyttu lífveruna, er skráð í fyrsta sinn í opinbera, innlenda skrá yfir grunnefni í samræmi við tilskipun ráðsins 1999/105/EB ⁽³⁾.

16. gr.

Viðmiðanir og upplýsingar fyrir tiltekna erfðabreyttar lífverur

1. Þrátt fyrir 13. gr. getur lögbært yfirvald eða framkvæmdastjórnin að eigin frumkvæði lagt fram tillögu um viðmiðanir og kröfur um upplýsingar sem uppfylla ber vegna tilkynningarinnar um markaðssetningu vara sem eru að hluta eða öllu leyti úr tilteknum tegundum erfðabreyttra lífvera.

⁽¹⁾ Tilskipun ráðsins 70/457/EBE frá 29. september 1970 um sameiginlega skrá yfir stofna nytjajurta í landbúnaði (Stjtið. EB L 225, 12.10.1970, bls. 1). Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 98/96/EB (Stjtið. EB L 25, 1.2.1999, bls. 27).

⁽²⁾ Tilskipun ráðsins 70/458/EBE frá 29. september 1970 um markaðssetningu matjurtafræja (Stjtið. EB L 225, 12.10.1970, bls. 7). Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 98/96/EB.

⁽³⁾ Tilskipun ráðsins 1999/105/EB frá 22. desember 1999 um markaðssetningu fjölgunarefnis í skógrækt (Stjtið. EB L 11, 15.1.2000, bls. 17).

2. Samþykking skal þessar viðmiðanir og kröfur um upplýsingar, svo og allar viðeigandi kröfur um útdrátt, að höfðu samráði við viðeigandi vísindanefnd eða -nefndir, í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr. Viðmiðanirnar og kröfurnar um upplýsingar skulu vera með þeim hætti að þær tryggji viðtækt öryggi að því er varðar heilbrigði manna og umhverfi og byggjast á fyrirliggjandi rannsóknarniðurstöðum, sem lúta að slíku öryggi, og þeirri reynslu sem fengist hefur af sleppingu sambærilegra erfðabreyttra örvera.

Í stað þeirra krafna, sem settar eru fram í 2. mgr. 13. gr., komi framangreindar kröfur og málsmeðferðin, sem sett er fram í 3. til 6. mgr. 13. gr. og 14. og 15. gr., skal gilda.

3. Áður en málsmeðferðin, sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 13. gr. vegna ákvörðunar um viðmiðanir og kröfur um upplýsingar sem um getur í 1. mgr., kemur til framkvæmda skal framkvæmdastjórnin kynna tillöguna fyrir almenningi. Almenningur getur lagt athugasemdir sínar fyrir framkvæmdastjórnina innan 60 daga. Framkvæmdastjórnin skal koma öllum slíkum athugasemdum ásamt greiningu á framfæri við nefndina sem sett var á laggirnar skv. 30. gr.

17. gr.

Endurnýjun leyfis

1. Þrátt fyrir 13., 14. og 15. gr. skal málsmeðferðin, sem sett er fram í 2. til 9. mgr., gilda:

- a) við endurnýjun leyfa sem veitt eru skv. C-hluta, og
- b) fyrir 17. október 2006, við endurnýjun leyfa, sem veitt eru fyrir 17. október 2002 samkvæmt tilskipun 90/220/EBE, til markaðssetningar vara sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum.

2. Eigi síðar en níu mánuðum áður en gildistími leyfisins rennur út að því er varðar leyfi sem um getur í a-lið 1. mgr., og fyrir 17. október 2006, að því er varðar leyfi sem um getur í b-lið 1. mgr., skal tilkynnandinn senda tilkynningu samkvæmt þessari grein til lögbæra yfirvaldsins, sem tók við upphaflegu tilkynningunni, og:

- a) afrit af leyfinu til að markaðssetja erfðabreyttu lífverurnar,
- b) skýrslu um niðurstöður vöktunarinnar sem för fram skv. 20. gr. Að því er varðar leyfi sem um getur í b-lið 1. mgr. skal leggja þessa skýrslu fram þegar vöktunin hefur farið fram,
- c) allar aðrar nýjar upplýsingar, sem komið hafa fram og varða hættu sem heilbrigði manna og/eða umhverfi stafar af vörunni, og

- d) tillögu, eftir því sem við á, um breytingu á skilyrðum upphaflega leyfisins eða viðbót við þau, m.a. á skilyrðunum sem varða vöktun í framtíðinni og tímamörk leyfisins.

Lögbært yfirvald skal staðfesta móttökudagsetningu tilkynningarinnar og, ef tilkynningin samræmist þessari málsgrein, senda þegar í stað afrit af tilkynningunni og matsskýrslu sinni til framkvæmdastjórnarinnar sem skal senda þau áfram til lögbærra yfirvalda í hinum aðildarríkjunum innan 30 daga frá móttöku þeirra. Hún skal einnig senda tilkynnandanum matsskýrslu sína.

3. Í matsskýrslunni skal annaðhvort tilgreint:

- a) að erfðabreytta lífveran eða erfðabreyttu lífverurnar skuli vera áfram á markaði og með hvaða skilyrðum, eða
- b) að erfðabreytta lífveran eða erfðabreyttu lífverurnar skuli ekki vera áfram á markaði.

4. Lögbæru yfirvöldin og framkvæmdastjórnin geta beðið um frekari upplýsingar, gert athugasemdir eða borið fram rökstudd andmæli innan 60 daga frá útsendingardegi matsskýrslunnar.

5. Allar athugasemdir, rökstudd andmæli og svör skulu send áfram til framkvæmdastjórnarinnar sem skal þegar í stað senda þau áfram til allra lögbærra yfirvalda.

6. Að því er varðar a-lið 3. mgr. og ef ekki koma fram rökstudd andmæli frá aðildarríki eða framkvæmdastjórninni innan 60 daga frá útsendingardegi matsskýrslunnar skal lögbæra yfirvaldið, sem samdi skýrsluna, senda tilkynnandanum skriflega lokaákvörðun og tilkynna það hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni. Gildistími leyfisins skal að öllu jöfnu ekki vera lengri en tíu ár og heimilt er að takmarka hann eða lengja vegna sérstakra ástæðna eftir því sem við á.

7. Lögbæru yfirvöldin og framkvæmdastjórnin geta rætt öll óútkljáð úrlausnarefni með það að markmiði að komast að samkomulagi innan 75 daga frá útsendingardegi matsskýrslunnar.

8. Ef óútkljáð úrlausnarefni hafa verið leyst innan 75 daga frestsins sem um getur í 7. mgr. skal lögbæra yfirvaldið, sem samdi skýrsluna, senda tilkynnandanum skriflega lokaákvörðun sína og tilkynna það hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni innan 30 daga. Heimilt er að takmarka gildistíma leyfisins ef við á.

9. Í kjölfar tilkynningar um endurnýjun leyfis skv. 2. mgr. er tilkynnandanum heimilt að halda áfram að markaðssetja erfðabreyttu lífverurnar með þeim skilyrðum sem tilgreind eru í leyfinu þar til lokaákvörðun hefur verið tekin um tilkynninguna.

18. gr.

Málsmeðferð bandalagsins ef andmæli koma fram

1. Ef lögbært yfirvald eða framkvæmdastjórnin bera fram andmæli, í samræmi við 15., 17. og 20. gr., og láta ekki af þeim skal samþykkja ákvörðun og birta hana innan 120 daga í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr. Þessi ákvörðun skal innihalda sömu upplýsingar og er að finna í 3. mgr. 19. gr.

Að því er varðar útreikninga á 120 daga frestinum reiknast ekki með sá tími þegar framkvæmdastjórnin bíður frekari upplýsinga, sem hún kann að hafa beðið tilkynnanda um, eða leitar áhlits vísindanefndarinnar sem samráð hefur verið haft við í samræmi við 28. gr. Framkvæmdastjórnin skal rökstyðja sérhverja beiðni um frekari upplýsingar og upplýsa lögbær yfirvöld um að tilkynnandinn hafi verið beðinn um upplýsingar. Framkvæmdastjórnin má ekki biða lengur en í 90 daga eftir áhliti vísindanefndarinnar.

Ekki skal reikna með þann tíma sem ráðið þarf til þess að taka ákvörðun samkvæmt þeirri málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

2. Hafi jákvæð ákvörðun verið tekin skal lögbæra yfirvaldið, sem samdi skýrsluna, veita skriflegt leyfi sitt til markaðssetningar eða til að endurnýja leyfið, senda það tilkynnandanum og tilkynna það hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni innan 30 daga frá birtingu eða tilkynningu ákvörðunarinnar.

19. gr.

Leyfi

1. Með fyrirvara um kröfur samkvæmt annarri löggjöf bandalagsins og því aðeins að veitt hafi verið skriflegt leyfi fyrir markaðssetningu vöru, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lifveru, er heimilt að nota þessa vöru í öllu bandalaginu án frekari tilkynningar, enda sé í einu og öllu fullnægt sérstökum skilyrðum um notkun og kröfum samkvæmt þeim um umhverfi og/eða landsvæði.

2. Tilkynnandanum er eingöngu heimilt að halda markaðssetningunni áfram að fengnu skriflegu leyfi lögbærs yfirvalds skv. 15., 17. og 18. gr. og í samræmi við sérhver skilyrði sem krafist er í því leyfi.

3. Í skriflega leyfinu, sem um getur í 15., 17. og 18. gr., skal ávallt tilgreina skilmerkilega:

a) gildissvið leyfisins, þ.m.t. auðkenni varanna, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lifveru eða erfðabreyttum lifverum og ráðgert er að setja á markað, og sértákn þeirra;

b) gildistíma leyfisins;

c) skilyrði fyrir markaðssetningu vörunnar, þ.m.t. öll sérstök skilyrði er varða notkun, meðhöndlun og pökkun varanna, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lifveru eða erfðabreyttum lifverum, og skilyrði sem varða vernd sérstakra vistkerfa eða sérstaks umhverfis og/eða sérstakra landsvæða;

d) að tilkynnandinn geti, með fyrirvara um 25. gr., afhent lögbæru yfirvaldi sýni vegna eftirlits verði farið fram á það;

e) kröfur að því er varðar merkingu, í samræmi við kröfurnar sem mælt er fyrir um í IV. viðauka. Í merkingunni skal koma skýrt fram að um erfðabreytta lifveru sé að ræða. Orðin „Þessi vara inniheldur erfðabreyttar lifverur“ skulu birtast annaðhvort á vörumiða eða í fylgiskjali með vörunni eða öðrum vörum sem innihalda erfðabreytta lifveru eða lifverur;

f) kröfur um vöktun í samræmi við VII. viðauka, þ.m.t. skyldu til að leggja skýrslu fyrir framkvæmdastjórnina og lögbær yfirvöld, gildistíma vöktunaráætlunarinnar, og þar sem við á, allar skyldur sem hvíla á þeim sem selja vöruna eða nota hana, að meðtöldum upplýsingum sem hæfilegt þykir að gefa um ræktaðar, erfðabreyttar lifverur að því er varðar staðsetningu þeirra.

4. Aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að skriflega leyfið og, eftir því sem við á, ákvörðunin, sem um getur í 18. gr., verði aðgengileg almenningi og að fullnægt sé, eftir því sem við á, þeim skilyrðum sem eru tilgreind í skriflega leyfinu og ákvörðuninni.

20. gr.

Vöktun og meðferð nýrra upplýsinga

1. Í kjölfar markaðssetningar á vöru, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lifveru, skal tilkynnandinn tryggja að vöktun og skýrslugjöf viðkomandi henni sé háttáð samkvæmt þeim skilyrðum sem eru tilgreind í leyfinu. Skýrslur um þessa vöktun skulu lagðar fyrir framkvæmdastjórnina og lögbær yfirvöld aðildarríkjanna. Á grundvelli þessara skýrslna, í samræmi við leyfið og innan ramma vöktunaráætlunarinnar, sem kemur fram í leyfinu, er lögbæra yfirvaldinu, sem tók við upphaflegu tilkynningunni, heimilt að breyta vöktunaráætluninni að loknu fyrsta vöktunartímabilinu.

2. Ef nýjar upplýsingar, frá notendum eða annars staðar frá, um þá hættu, sem heilbrigði manna og umhverfi stafar af erfðabreyttu lifverunni, hafa komið fram áður en skriflegt leyfi er veitt skal tilkynnandi án tafar gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að vernda heilbrigði manna og umhverfi og tilkynna það lögbæra yfirvaldinu.

Auk þess skal tilkynnandinn endurskoða upplýsingarnar og skilyrðin sem tilgreind eru í tilkynningunni.

3. Ef lögbært yfirvald fær upplýsingar sem gætu haft afleiðingar að því er varðar hættu af völdum erfðabreyttra lífvera fyrir heilbrigði manna og umhverfið, eða þær aðstæður koma upp sem lýst er í 2. mgr., skal það þegar í stað koma upplýsingunum á framfæri við framkvæmdastjórnina og lögbær yfirvöld í hinum aðildarríkjunum og getur, eftir því sem við á, sjálft nýtt sér ákvæði 1. mgr. 15. gr. og 7. mgr. 17. gr. komi upplýsingarnar fram áður en skriflegt leyfi er veitt.

Hafi upplýsingarnar komið fram eftir að skriflega leyfið var veitt skal lögbæra yfirvaldið senda matsskýrsluna áfram til framkvæmdastjórnarinnar innan 60 daga frá því að þessar nýju upplýsingar bárust og tilgreina hvort og þá hvernig skuli breyta skilyrðum leyfisins eða hvort það skuli fellt úr gildi og skal þá framkvæmdastjórnin senda hana áfram til lögbærra yfirvalda hinna aðildarríkjanna innan 30 daga frá móttöku skýrslunnar.

Innan 60 daga frá sendingardegi matsskýrslunnar skal framsenda athugasemdir eða rökstudd andmæli við áframhaldandi markaðssetningu erfðabreyttu lífverunnar eða við tillögu um breytingu á skilyrðum leyfisins til framkvæmdastjórnarinnar sem skal þegar í stað framsenda þær til lögbærra yfirvalda.

Lögbæru yfirvöldin og framkvæmdastjórnin geta rætt öll óútkljáð úrlausnarefni með það að markmiði að komast að samkomulagi innan 75 daga frá sendingardegi matsskýrslunnar.

Ef ekki koma fram rökstudd andmæli frá aðildarríki eða framkvæmdastjórninni innan 60 daga frá því að nýju upplýsingunum var komið á framfæri eða ef óútkljáð úrlausnarefni hafa verið leyst innan 75 daga skal lögbæra yfirvaldið, sem samdi skýrsluna, breyta leyfinu eins og tillaga var gerð um, senda tilkynnandanum breytta leyfið og tilkynna það hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni innan 30 daga.

4. Almenningur skal hafa aðgang að niðurstöðum vöktunarinnar, sem fram fer samkvæmt C-hluta tilskipunarinnar, til þess að tryggja gagnsæi.

21. gr.

Merking

1. Aðildarríki skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að markaðssetning, merking og umbúðir vara, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, sé á öllum stigum í samræmi við viðeigandi kröfur sem eru tilgreindar í skriflega leyfinu sem um getur í 15. gr. (3. mgr.), 17. gr. (5. og 8. mgr.), 18. gr. (2. mgr.) og 19. gr. (3. mgr.).

2. Að því er varðar vörur þar sem ekki er hægt að útiloka tilfallandi eða tæknilega óhjákvæmilegar leifar heimilaðra erfðabreyttra lífvera má setja lágmarksviðmiðunarmörk og ekki þarf að merkja þær vörur, sem eru undir þeim mörkum,

samkvæmt ákvæðum 1. mgr. Ákveða skal viðmiðunarmörkin í samræmi við viðkomandi vöru samkvæmt málsmæðferðinni sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

22. gr.

Frjáls dreifing

Með fyrirvara um 23. gr. er aðildarríkjum óheimilt að banna, takmarka eða hindra markaðssetningu vara sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum og uppfylla kröfur í þessari tilskipun.

23. gr.

Verndarskilmálar

1. Hafi aðildarríki rökstuddan grun um, að fengnum nýjum upplýsingum eða fyllri upplýsingum, sem komið hafa fram eftir að leyfið var veitt og hafa áhrif á mat á umhverfisáhættu, eða í kjölfar endurmats á fyrirliggjandi upplýsingum á grundvelli nýrrar eða aukinnar, vísindalegrar þekkingar, að vara, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lífveru og hefur verið réttilega tilkynnt og fyrir henni hefur fengist skriflegt leyfi samkvæmt þessari tilskipun, skapi hættu fyrir heilbrigði manna eða umhverfið er því aðildarríki heimilt til bráðabirgða að takmarka eða banna notkun og/eða sölu þessarar vöru, sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lífveru, á yfirráðasvæði sínu.

Aðildarríkið skal tryggja að ef alvarleg hættu kemur upp verði gripið til neyðarráðstafana, svo sem tímabundinnar eða varanlegrar stöðvunar á markaðssetningu, og upplýsingum komið til almennings.

Aðildarríkið skal þegar í stað tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjunum um aðgerðir, sem gripið er til samkvæmt þessari grein, og færa rök fyrir ákvörðun sinni, leggja fram endurskoðað mat á umhverfisáhættu og tilgreina hvort og þá hvernig breyta skuli skilyrðum leyfisins eða hvort fella eigi leyfið úr gildi og, eftir því sem við á, tilgreina nýjar eða fyllri upplýsingar sem ákvörðunin byggist á.

2. Ákvörðun skal tekin um málið innan 60 daga í samræmi við málsmæðferðina í 2. mgr. 30. gr. Að því er varðar útreikninga á 60 daga frestinum reiknast ekki með sá tími þegar framkvæmdastjórnin bíður frekari upplýsinga, sem hún kann að hafa beðið tilkynnanda um, eða leitar álíts vísindanefndarinnar eða -nefndanna sem samráð hefur verið haft við. Framkvæmdastjórnin má ekki bíða lengur en í 60 daga eftir áliti vísindanefndarinnar eða -nefndanna.

EKKI skal heldur reikna með þann tíma sem ráðið þarf til þess að taka ákvörðun samkvæmt þeirri málsmæðferð sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

24. gr.

Upplýsingar til almennings

1. Þegar framkvæmdastjórnin hefur móttengið tilkynningu í samræmi við 1. mgr. 13. gr. skal hún, með fyrirvara um 25. gr., þegar í stað kynna fyrir almenningi útdráttinn sem um getur í h-lið 2. mgr. 13. gr. Í því tilviki, sem um getur í a-lið 3. mgr. 14. gr., skal framkvæmdastjórnin veita almenningi aðgang að matsskýrslum. Almenningsur getur lagt athugasemdir sínar fyrir framkvæmdastjórnina innan 30 daga. Framkvæmdastjórnin skal framsenda þessar upplýsingar þegar í stað til lögbærra yfirvalda.

2. Með fyrirvara um 25. gr. skal almenningur fá aðgang að matsskýrslunum um allar erfðabreyttar lífverur, sem skriflegt leyfi til markaðssetningar hefur verið veitt fyrir, og einnig þær vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum og sem leyfi til markaðssetningar fékkst ekki fyrir samkvæmt þessari tilskipun, og hann skal einnig fá aðgang að álitsgerð eða -gerðum vísindanefndanna sem samráð var haft við. Fyrir hverja vöru skal tilgreina á skýran hátt hvaða erfðabreyttu lífveru eða lífverur eru í vörinni, svo og notkun hennar.

D-HLUTI

LOKAÁKVÆÐI

25. gr.

Trúnaðarkvöð

1. Framkvæmdastjórninni og lögbærum yfirvöldum er óheimilt að ljóstra upp við þriðja aðila trúnaðarupplýsingum sem tilkynntar hafa verið eða sem skipst hefur verið á samkvæmt tilskipun þessari og þeim ber að standa vörð um hugverkarétt gagna sem þeim berast.

2. Tilkynnandi er heimilt að taka fram hvaða upplýsingar í þeim tilkynningum, sem lagðar eru fram samkvæmt tilskipun þessari, gætu skaðað samkeppnisstöðu hans og ætti því að fara með sem trúnaðarmál. Í slíkum tilvikum verður að færa fram rök sem unnt er að sannreyna.

3. Lögbær yfirvöld ákveða, að höfðu samráði við tilkynnanda, hvaða upplýsingar skuli teljast trúnaðarmál og skulu tilkynna honum um ákvörðun sína.

4. Ekki er í neinu tilviki heimilt að fara með eftirtalдар upplýsingar sem trúnaðarmál þegar þær eru veittar skv. 6., 7., 8., 13., 17., 20. eða 23. gr.:

- almenn lýsing á erfðabreyttu lífverunni eða lífverunum, nafn og heimilisfang tilkynnanda, tilgangur og staðsetning sleppingarinnar og fyrirhuguð notkun,
- aðferðir og áætlanir sem varða vöktun erfðabreyttu lífverunnar eða lífveranna og viðbúnað í neyðartilvikum,
- mat á umhverfisáætlu.

5. Ef tilkynnandi dregur tilkynningu sína til baka af einhverjum ástæðum ber lögbæru yfirvöldunum og framkvæmdastjórninni að virða trúnað um þær upplýsingar sem lagðar voru fram.

26. gr.

Merking erfðabreyttra lífvera sem um getur í annarri undirgrein 4. mgr. 2. gr.

1. Þær erfðabreyttu lífverur, sem hafðar eru á boðstólum vegna starfsemi sem um getur í annarri undirgrein 4. mgr. 2. gr., skulu lúta viðeigandi kröfum um merkingar í samræmi við viðkomandi liði í IV. viðauka þannig að ívera erfðabreyttra lífvera komi skýrt fram á merkimiða eða í fylgiskjali. Því skulu orðin „Þessi vara inniheldur erfðabreyttar lífverur“ birtast annaðhvort á vörumiða eða í fylgiskjali.

2. Í samræmi við málsmeðferðina, sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr., skal ákvarða skilyrðin vegna framkvæmdar á 1. mgr. án þess að endurtekningar eða ósamræmis gæti að því er varðar gildandi ákvæði um merkingu sem mælt er fyrir um í gildandi löggjöf bandalagsins. Í því samhengi skal, eftir því sem við á, taka tillit til ákvæða um merkingu sem aðildarríkin hafa sett í samræmi við löggjöf bandalagsins.

27. gr.

Aðlögun viðauka að tækniframförum

Laga skal C- og D-liði í II., III. og IV. viðauka og C-lið VII. viðauka að tækniframförum í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

28. gr.

Samráð við vísindanefnd eða -nefndir

1. Beri lögbært yfirvald eða framkvæmdastjórnin fram andmæli í samræmi við 1. mgr. 15. gr., 4. mgr. 17. gr., 3. mgr. 20. gr. eða 23. gr., að því er varðar hættu sem heilbrigði manna eða umhverfi stafar af erfðabreyttum lífverum, og láti ekki af þeim, eða ef matsskýrslan, sem um getur í 14. gr., gefur til kynna að ekki skuli markaðssetja erfðabreyttu lífveruna, skal framkvæmdastjórnin, að eigin frumkvæði eða að beiðni aðildarríkis, hafa samráð um andmælin við viðkomandi vísindanefnd eða -nefndir.

2. Framkvæmdastjórninni er einnig heimilt, að eigin frumkvæði eða að beiðni aðildarríkis, að hafa samráð við viðkomandi vísindanefnd eða -nefndir um sérhvert málefni sem heyrir undir þessa tilskipun og getur haft skaðleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið.

3. Ákvæði 2. mgr. skulu ekki hafa áhrif á stjórnsýslu-meðferðina sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

29. gr.

Samráð við siðanefnd eða -nefndir

1. Með fyrirvara um hæfni aðildarríkjanna, að því er varðar siðferðisleg atriði, skal framkvæmdastjórnin, að eigin frumkvæði eða að beiðni Evrópuþingsins eða ráðsins, hafa samráð um almenn, siðferðisleg málefni við sérhverja nefnd sem hún hefur sett á laggirnar í því skyni að fá ráðgjöf um siðferðislegar afleiðingar líftækninnar, t.d. við Evrópuhópinn um siðareglur vísinda og nýrrar tækni.

Slíkt samráð getur einnig átt sér stað að beiðni aðildarríkis.

2. Þetta samráð skal fara fram eftir skýrum reglum þannig að allt sé uppi á borðinu og gagnsætt og aðgengilegt almenningi. Niðurstaða þess skal vera aðgengileg almenningi.

3. Ákvæði 1. mgr. skulu ekki hafa áhrif á stjórnsýslu-meðferðina sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

30. gr.

Nefndarmeðferð

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar.

2. Þar sem vísað er til þessarar málsgreinar skulu ákvæði 5. og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB gilda með hliðsjón af ákvæðum 8. gr. hennar.

Fresturinn, sem mælt er fyrir um í 6. mgr. 5. gr. tilskipunar 1999/468/EB, skal vera þrír mánuðir.

3. Nefndin setur sér starfsreglur.

31. gr.

Skipti á upplýsingum og skýrslugjöf

1. Aðildarríkin og framkvæmdastjórnin skulu hittast reglulega og skiptast á upplýsingum um þá reynslu sem fengist hefur af forvörnum gegn áhættunni sem fylgir sleppingu og markaðssetningu erfðabreyttra lífvera. Þessi skipti á upplýsingum skulu einnig ná til reynslu, sem fengist hefur af framkvæmd annarrar undirgreinar 4. mgr. 2. gr., mati á umhverfisáhættu, vöktun og málefnum er varða samráð og miðlun upplýsinga til almennings.

Ef nauðsyn ber til getur nefndin, sem sett var á laggirnar skv. 1. mgr. 30. gr., sett fram leiðbeiningar um framkvæmd annarrar undirgreinar 4. mgr. 2. gr.

2. Framkvæmdastjórnin skal halda eina eða fleiri skrár í því skyni að skrá upplýsingar um erfðafræðilegar breytingar í þeim erfðabreyttu lífverum sem um getur í 7. lið A-liðar IV. viðauka. Með fyrirvara um 25. gr. skal í skránni eða

skránum vera hluti sem er aðgengilegur almenningi. Nákvæm tilhögun skrárinnar eða skráanna skal ákveðin í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

3. Með fyrirvara um 2. mgr. og 7. lið A-liðar IV. viðauka:

a) skulu aðildarríkin halda opinberar skrár með upplýsingum yfir þá staði þar sem erfðabreyttum lífverum skv. B-hluta hefur verið sleppt,

b) skulu aðildarríkin einnig halda skrár yfir staðsetningu erfðabreyttra lífvera, sem eru ræktaðar skv. C-hluta, m.a. til þess að vakta megi, í samræmi við ákvæði f-liðar 3. mgr. 19. gr. og 1. mgr. 20. gr., hugsanleg áhrif slíkra erfðabreyttra lífvera á umhverfið. Með fyrirvara um slík ákvæði í 19. og 20. gr. skal:

— tilkynna lögbærum yfirvöldum um slíka staði og

— upplýsa almenning um slíka staði

á þann hátt sem lögbærum yfirvöldum þykir við hæfi og í samræmi við ákvæði landslaga.

4. Þriðja hvert ár skulu aðildarríkin senda framkvæmdastjórninni skýrslu um ráðstafanir sem gerðar eru vegna framkvæmdar á ákvæðum tilskipunar þessarar. Í skýrslunni skal vera stutt greinargerð sem byggist á staðreyndum, um reynslu þeirra af vörum sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum og eru markaðssettar samkvæmt þessari tilskipun.

5. Á þriggja ára fresti skal framkvæmdastjórnin gefa út útdrátt úr skýrslunum sem um getur í 4. mgr.

6. Árið 2003 og síðan þriðja hvert ár skal framkvæmdastjórnin leggja fyrir Evrópuþingið og ráðið skýrslu um reynslu aðildarríkjanna af erfðabreyttum lífverum sem hafa verið settar á markað samkvæmt þessari tilskipun.

7. Þegar skýrslan verður lögð fram árið 2003 skal framkvæmdastjórnin samtímis leggja fram sérstaka skýrslu um hvernig til hefur tekist með B- og C-hluta ásamt mati á:

a) öllum afleiðingum sem af hljóta, einkum í því skyni að taka tillit til fjölbreytileika evrópskra vistkerfa, og þörfinni á að auka við lagarammann á þessu sviði,

b) hagkvæmni ýmissa leiða til að auka enn frekar samræmi og skilvirkni lagarammans, m.a. að því er varðar miðstýrða málsmæðferð við leyfisveitingar bandalagsins og tilhögunina á töku lokaákvarðana af hálfu framkvæmdastjórnarinnar,

c) því hvort svo mikil reynsla hafi fengist af beitingu mismunandi málsmæðferðarreglna í B-hluta annars vegar að réttlæta megi ákvæði um óbeint leyfi í þess háttar

málsmeðferð og af C-hluta hins vegar þannig að réttlæta megí beitingu mismunandi málsmeðferðarreglna, og

d) afleiðingum af sleppingu og markaðssetningu erfðabreyttra lifvera.

8. Framkvæmdastjórnin skal árlega senda Evrópuþinginu og ráðinu skýrslu um siðferðisleg málefni sem um getur í 1. mgr. 29. gr. Ef við á getur tillaga um breytingu á þessari tilskipun fylgt skýrslunni.

32. gr.

Framkvæmd Cartagena-bókunarinnar um líföryggi

1. Framkvæmdastjórnin er hvött til þess að leggja, svo fljótt sem við verður komið og eigi síðar en fyrir júlí 2001, fram lagatillögu um nákvæma framkvæmd Cartagena-bókunarinnar um líföryggi. Tillagan skal koma til fyllingar ákvæðum þessarar tilskipunar og breyta þeim beri nauðsyn til.

2. Tillagan skal einkum fela í sér viðeigandi ráðstafanir til að fylgja þeirri málsmeðferð, sem mælt er fyrir um í Cartagena-bókuninni, og leggja þá skyldu á herðar útflytjendum í bandalaginu, í samræmi við bókunina, að sjá til þess að allar kröfur samkvæmt málsmeðferðinni um fyrir fram upplýst samþykki, eins og þær eru settar fram í 7. til 10. gr., 12. og 14. gr. Cartagena-bókunarinnar, verði uppfylltar.

33. gr.

Viðurlög

Aðildarríkin skulu ákveða viðurlög við brotum á innlendum ákvæðum sem eru samþykkt á grundvelli þessarar ákvörðunar. Þessi viðurlög skulu vera árangursrík, í réttu hlutfalli við brot og letjandi.

34. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórn-sýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari fyrir 17. október 2002. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

35. gr.

Tilkynningar í vinnslu

1. Ákvæði þessarar tilskipunar skulu gilda um tilkynningar sem varða markaðssetningu vara, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lifverum, og eru mótteknar í samræmi við tilskipun 90/220/EEB, en sem ekki hefur verið lokið við að fjalla um samkvæmt málsmeðferðinni í þeirri tilskipun fyrir 17. október 2002.

2. Eigi síðar en 17. janúar 2003 skulu tilkynnendur hafa aukið við tilkynningu sína í samræmi við þessa tilskipun.

36. gr.

Niðurfelling

1. Tilskipun 90/220/EEB falli úr gildi 17. október 2002.

2. Líta ber á tilvísanir í niðurfelldu tilskipunina sem tilvísun í þessa tilskipun og skulu þær lesnar með hliðsjón af samanburðartölunni í VIII. viðauka.

37. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

38. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 12. mars 2001.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

N. FONTAINE

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

L. PAGROTSKY

forseti.

*I. VIÐAUKI A***AÐFERÐIR SEM UM GETUR Í 2. MGR. 2. GR.****1. HLUTI**

Aðferðir við erfðabreytingu, sem um getur í a-lið 2. mgr. 2. gr., eru m.a.:

- 1) tækni á sviði samskeyttra kjarnsýrna er felst í myndun nýrrar samsetningar erfðaefnis með innskoti kjarnsýrusameinda, sem eru framleiddar með einhverjum aðferðum utan lífveru, inn í hvaða veiru, bakteríuplasmíð eða aðra genaferju sem er og innlimun þeirra í hýsillífveru sem hefur þær ekki frá náttúrunnar hendi en þar sem þær geta haldið áfram að fjölga sér,
- 2) tækni sem felst í því að koma fyrir í örverum erfánlegu efni, sem unnið er utan örverunnar, t.d. með innspýtingu í örlitlum mæli, innspýtingu í miklum mæli og með örhylkjum,
- 3) frumusamruni (þ.m.t. samruni vegglausra frumna) eða kynblöndunartækni þar sem lifandi frumur með nýrri samsetningu erfðaefnis eru myndaðar við samruna tveggja eða fleiri frumna með aðferðum sem eiga sér ekki stað á náttúrulegan hátt.

2. HLUTI

Aðferðir sem um getur í b-lið 2. mgr. 2. gr. og teljast ekki valda erfðabreytingu að því tilskildu að þær byggist ekki á notkun samskeyttra kjarnsýrusameinda eða erfðabreyttra lífvera sem búnar eru til með annarri tækni eða aðferðum en þeim sem eru undanskildar skv. I. viðauka B:

- 1) frjóvgun í tilraunaglasí,
 - 2) náttúrleg ferli, svo sem bakteríutenging, veiruleiðsla og ummyndun,
 - 3) framköllun fjöllitnunar.
-

*I. VIÐAUKI B***AÐFERÐIR SEM UM GETUR Í 3. GR.**

Erfðabreytingartækni eða -aðferðir við myndun lífvera sem tilskipunin tekur ekki til, að því tilskildu að ekki séu notaðar samskeyttar kjarnsýrusameindir eða erfðabreyttar lífverur, aðrar en þær sem eru framleiddar með einhverri eftirtalinna aðferða eða tækni:

- 1) framköllun stökkbreytingar,
- 2) samruna plöntufrumna (þ.m.t. samruni vegglausra frumna) úr lífverum sem geta skipst á erfðafni með hefðbundnum æxlunaraðferðum.

II. VIÐAUKI

MEGINREGLUR VIÐ MAT Á UMHVERFISÁHÆTTU

Í þessum viðauka er almenn lýsing á þeim markmiðum, sem ná þarf, þeim atriðum, sem huga þarf að, og þeim almennu meginreglum og aðferðafræði sem fylgja skal við framkvæmd mats á umhverfisáhættu sem um getur í 4. og 13. gr. Við hann bætast leiðbeiningar sem útfæra skal í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr. Þessar leiðbeiningar skulu fullgerðar eigi síðar en 17. október 2002.

Með það að markmiði að stuðla að almennum skilningi á hugtökunum „beinn, óbeinn, tafarlaus og tafinn“ við framkvæmd þessa viðauka, og með fyrirvara um frekari leiðbeiningar að því er þetta varðar og einkum með tilliti til þess að hve miklu leyti er hægt og að hve miklu leyti ber að taka tillit til óbeinna áhrifa, má lýsa þessum hugtökum sem hér segir:

- „bein áhrif“ vísa til frumáhrifa á heilbrigði manna eða umhverfið sem stafa af áhrifum erfðabreyttu lífverunnar sjálfrar og verða ekki rakin til orsakatengdrar atburðarásar,
- „óbein áhrif“ vísa til áhrifa á heilbrigði manna eða umhverfið sem stafa af orsakatengdri atburðarás, m.a. af víxlverkunum við aðrar lífverur, flutningi erfðaefnis eða breytingum á notkun eða meðhöndlun.

Líklegt er að óbein áhrif verði ekki staðfest fyrr en síðar.

- „tafarlaus áhrif“ vísa til áhrifa á heilbrigði manna eða umhverfið sem koma fram á þeim tíma sem slepping erfðabreyttu lífveranna á sér stað. Tafarlaus áhrif geta verið hvort sem er bein eða óbein,
- „tafin áhrif“ vísa til áhrifa á heilbrigði manna eða umhverfið sem koma hugsanlega ekki fram á þeim tíma sem slepping erfðabreyttu lífveranna á sér stað en koma í ljós sem bein eða óbein áhrif annaðhvort á síðara stigi eða eftir að sleppingu hefur verið hætt.

Almenn meginregla, að því er varðar mat á umhverfisáhættu, er einnig að fram fari greining á „uppsöfnuðum langtímaáhrifum“ sem varða sleppingu og markaðssetningu. „Uppsöfnuð langtímaáhrif“ vísa til samanlagðra áhrifa, sem rekja má til veittra leyfa, á heilbrigði manna og umhverfið, m.a. á plöntu- og dýraríkið, frjósemi jarðvegs, niðurbrot lífrænna efna í jarðvegi, fæðukeðjuna, fjölbreytni lífríkisins, heilbrigði dýra og vanda sem tengist þöli gegn sýklalyfjum.

A. Markmið

Markmiðið með mati á umhverfisáhættu er að greina og meta í hverju einstöku tilviki hugsanleg, skaðleg áhrif erfðabreyttu lífverunnar á heilbrigði manna eða umhverfið, hvort sem þau eru bein eða óbein, tafarlaus eða tafin, sem geta hlotist af sleppingu eða markaðssetningu erfðabreyttra lífvera. Matið á umhverfisáhættu skal fara fram með það í huga að kanna hvort þörf sé á áhættustjórnun og hvaða aðferðir beri helst að nota ef sú verður niðurstaðan.

B. Almennar meginreglur

Í samræmi við varúðarregluna skal fylgja eftirfarandi meginreglum við mat á umhverfisáhættu:

- bera skal staðfesta eiginleika erfðabreyttu lífverunnar og notkun hennar, sem geta leitt til skaðlegra áhrifa, saman við eiginleika óbreyttu lífverunnar, sem sú erfðabreytta er leidd af, og notkun hennar við samsvarandi aðstæður,
- matið á umhverfisáhættu skal unnið á traustan og gagnsæjan, vísindalegan hátt og byggjast á fyrirliggjandi vísindalegum og tæknilegum gögnum,
- matið á umhverfisáhættu skal unnið á grundvelli hvers einstaks tilviks, sem merkir að umbeðnar upplýsingar geta verið mismunandi eftir viðkomandi tegund erfðabreyttra lífvera, fyrirhugaðri notkun þeirra og hugsanlegu móttökuumhverfi þar sem m.a. er tekið tillit til erfðabreyttra lífvera sem fyrir eru í umhverfinu,
- komi nýjar upplýsingar fram um erfðabreyttu lífveruna og áhrif hennar á heilbrigði manna og umhverfið er hugsanlegt að endurtaka þurfi matið á umhverfisáhættu í því skyni að:

- ákvarða hvort áhættan hafi breyst,
- ákvarða hvort breyta þurfi áhættustjórninni til samræmis við það.

C. Aðferðafræði

C.1. Eiginleikar erfðabreyttra lífvera og slepping þeirra

Í hverju tilviki um sig skal við mat á umhverfisáhættu taka tillit til viðeigandi tæknilegra og vísindalegra upplýsinga sem varða eiginleika:

- arfþega eða móðurlífveru eða móðurlífvera,
- erfðabreytingar eða -breytinga, ef um viðbót eða úrfellingu erfðaeftnis er að ræða, ásamt viðeigandi upplýsingum um genaferjuna og arfgjafann,
- erfðabreyttu lífverunnar,
- áformaðrar sleppingar eða notkunar og einnig umfang þessa,
- hugsanlegs móttökuumhverfis, og
- víxlverkunarinnar milli þessara þátta.

Upplýsingar um sleppingu svipaðra lífvera og lífvera með svipuð einkenni og um víxlverkun þeirra við svipað umhverfi geta reynst gagnlegar við mat á umhverfisáhættu.

C.2. Áfangar í mati á umhverfisáhættu

Þegar unnið er úr niðurstöðum úr mati á umhverfisáhættu, sem um getur í 4., 6., 7. og 13. gr., skal taka tillit til eftirfarandi atriða:

1. Greining eiginleika sem geta haft skaðleg áhrif:

Greina skal alla eiginleika í fari erfðabreyttu lífveranna sem tengjast erfðabreytingunni og geta haft skaðleg áhrif á heilbrigði manna eða umhverfi. Samanburður á eiginleikum erfðabreyttu lífverunnar eða lífveranna og eiginleikum óbreyttu lífverunnar við svipuð skilyrði við sleppingu eða notkun getur reynst gagnlegur við greiningu á þeim sérstöku, hugsanlegu, skaðlegu áhrifum sem stafa af erfðabreytingunni. Miklu varðar að ekki sé litið fram hjá neinum hugsanlegum, skaðlegum áhrifum á þeirri forsendu að ólíklegt sé að þau muni koma fram.

Hugsanleg, skaðleg áhrif af völdum erfðabreyttra lífvera eru mismunandi í hverju tilviki um sig og geta m.a. verið:

- sjúkdómur í mönnum, svo sem ofnæmisvaldandi áhrif eða eitrunaráhrif (sjá t.d. 11. lið í A-lið II. liðar og i-lið 2. liðar í C-lið II. liðar í III. viðauka A og 7. lið B-liðar í III. viðauka B),
- sjúkdómur í dýrum og plöntum, svo sem eitrunaráhrif og, eftir því sem við á, ofnæmisvaldandi áhrif (sjá t.d. 11. lið í A-lið II. liðar og i-lið 2. liðar í C-lið II. liðar í III. viðauka A og 7. lið B-liðar og 8. lið D-liðar í III. viðauka B),
- áhrif á hreyfifræðilega þætti stofna hjá tegundum lífvera í móttökuumhverfinu og erfðafræðilegan fjölbreytileika allra þessara stofna (sjá t.d. 8., 9. og 12. lið B-liðar í IV. lið III. viðauka A),
- breytt næmi gagnvart sjúkdómsvöldum þannig að smitsjúkdómar breiðast greiðlegar út og/eða til verða nýir geymsluhýslar eða smitberar,
- neikvæð áhrif á úrræði eða fyrirbyggjandi meðferðarúrræði á sviði læknis- eða dýralæknisfræði eða plöntuvarna, t.d. með flutningi gena sem veita þol gegn sýklalyfjum sem eru notuð við lækningar manna eða dýra (sjá t.d. c-lið 11. liðar í A-lið II. liðar og iv-lið i-liðar í 2. lið C-liðar II. liðar í III. viðauka A),
- áhrif á lífjarðefnafræði (lífjarðefnafræðilegar hringrásir), einkum á hringrás kolefnis og köfnunarefnis vegna breytinga sem verða á niðurbroti lífræns efnis (sjá t.d. f-lið 11. liðar í A-lið II. liðar og 15. lið B-liðar í IV. lið í III. viðauka A og 11. lið D-liðar í III. viðauka B).

Skaðleg áhrif geta komið fram beint eða óbeint, t.d. á eftirfarandi hátt:

- með dreifingu erfðabreyttrar lífveru eða lífvera í umhverfinu,
- með flutningi innskotins erfðaefnis til annarra lífvera eða til sömu lífveru hvort sem hún er erfðabreytt eða ekki,
- með óstöðugleika að því er varðar svipgerð og erfðir,
- með víxlverkun við aðrar lífverur,
- með breytingum á stjórnun, m.a. að því er varðar starfshætti í landbúnaði eftir því sem við á.

2. *Mat á hugsanlegum afleiðingum allra skaðlegra áhrifa komi þau fram*

Meta skal umfang þeirra afleiðinga, sem hljótask af skaðlegum áhrifum, í hverju tilviki.

Við matið skal gera ráð fyrir því að slík skaðleg áhrif komi fram. Líklegt er að umfang afleiðinganna ráðist af því umhverfi þar sem fyrirhugað er að sleppa erfðabreyttu lífverunni eða lífverunum og því hvernig staðið er að sleppingunni.

3. *Mat á þeim líkum sem eru á því að hver hinna tilgreindu, skaðlegu áhrifa komi fram*

Þeir þættir, sem vega þýngst að því er varðar líkur á að skaðleg áhrif komi fram, eru eiginleikar þess umhverfis þar sem fyrirhugað er að sleppa erfðabreyttu lífverunni eða lífverunum og hvernig staðið er að sleppingunni.

4. *Mat á hættu sem skapast vegna hvers og eins eiginleika sem er tilgreindur hjá erfðabreyttu lífverunum*

Mat á þeirri hættu, sem heilbrigði manna og umhverfinu stafar af hverjum tilgreindum eiginleika erfðabreyttu lífverunnar sem getur haft skaðleg áhrif, skal fara fram, að svo miklu leyti sem unnt er og þekking leyfir, með því að tengja saman líkurnar á að skaðlegu áhrifin komi fram og umfang afleiðinganna komi þær fram.

5. *Beiting aðferða að því er varðar áhættustjórnun við sleppingu eða markaðssetningu erfðabreyttrar lífveru eða lífvera*

Með áhættumatinu er unnt að sýna fram á áhættuþætti, sem krefjast stjórnunar, og hvernig best er að stjórna þeim og því skal skilgreina áætlun við áhættustjórnun.

6. *Ákvörðun heildaráhættu vegna erfðabreyttrar lífveru eða lífvera*

Við mat á heildaráhættu vegna erfðabreyttrar lífveru eða lífvera skal taka tillit til allra fyrirhugaðra áætlana um áhættustjórnun.

D. **Niðurstöður hugsanlegra umhverfisáhrifa vegna sleppingar eða markaðssetningar erfðabreyttra lífvera**

Á grundvelli mats á umhverfisáhættu, sem unnið er í samræmi við meginreglur og aðferðafræði sem lýst er í B- og C-hluta, skulu upplýsingar um þá liði, sem eru taldir upp í liðum D1 og D2, koma fram, eftir því sem við á, í tilkynningum með það að markmiði að auðveldara verði að álykta um hugsanleg umhverfisáhrif vegna sleppingar eða markaðssetningar erfðabreyttra lífvera.

D.1. Ef um er að ræða erfðabreyttar lífverur, aðrar en háplöntur

1. Líkur á að erfðabreytta lífveran festi sig í sessi og verði ágeng á náttúrlegum búsvæðum við þau skilyrði sem ríkja við fyrirhugaða sleppingu eða sleppingar.
2. Hvers konar valengt hagræði eða óhagræði, sem erfðabreytta lífveran yrði fyrir, og líkur á slíkt komi fram við þau skilyrði sem ríkja við fyrirhugaða sleppingu eða fyrirhugaðar sleppingar.
3. Möguleiki á genaflutningi til annarra tegunda við þau skilyrði sem ríkja við fyrirhugaða sleppingu erfðabreyttu lífverunnar og hvers konar valengt hagræði eða óhagræði sem þær lífverur yrðu fyrir.
4. Hugsanleg umhverfisáhrif, tafarlaus og/eða tafir, vegna beinna eða óbeinna víxlverkana milli erfðabreyttu lífverunnar og marklífveranna (ef við á).
5. Hugsanleg umhverfisáhrif, tafarlaus og/eða tafir, vegna beinna eða óbeinna víxlverkana milli erfðabreyttu lífverunnar og lífvera utan markhóps, þ.m.t. áhrif á stofnstærð keppinauta, bráðar, hýsla, samlifisvera, rándýra, sníkla og sjúkdómsvalda.

6. Hugsanleg áhrif á heilbrigði manna, tafarlaus eða/eða tafir, sem stafa af hugsanlegum, beinum og óbeinum víxlverkunum milli erfðabreyttu lífverunnar og þeirra manna sem vinna við sleppingu erfðabreyttu lífverunnar eða komast í snertingu eða í nánd við hana.
7. Hugsanleg áhrif á heilbrigði dýra, tafarlaus og/eða tafir, og áhrif, sem fæðukeðjan verður fyrir í kjölfar þess að erfðabreytt lífvera eða vara, sem er úr henni, er gefin dýrum sé erfðabreytta lífveran ætluð til notkunar sem fóður.
8. Hugsanleg áhrif á lífjarðefnafræðileg ferli, tafarlaus og/eða tafir, sem stafa af hugsanlegum, beinum og óbeinum víxlverkunum milli erfðabreyttu lífverunnar og marklífvera eða lífvera utan markhóps í nánd við þann stað þar sem slepping fer fram.
9. Hugsanleg umhverfisáhrif, tafarlaus og/eða tafir, bein eða óbein, vegna þeirra sérstöku aðferða sem eru notaðar við stjórnun á erfðabreyttu lífverunni ef þessar aðferðir eru ólíkar þeim sem er beitt í tengslum við lífverur sem eru ekki erfðabreyttar.

D.2. Ef um er að ræða erfðabreyttar háplöntur

1. Líkur á því að erfðabreyttu háplönturnar festi sig betur í sessi en arfþegaplönturnar eða móðurplönturnar á ræktuðum búsvæðum eða verði ágengari á náttúrlegum búsvæðum.
2. Hvers konar valengt hagræði eða óhagræði sem erfðabreyttu háplönturnar yrðu fyrir.
3. Möguleiki á genaflutningi frá erfðabreyttu plöntunum til sömu plöntutegundar eða annarra tegunda, sem geta kynblandast þeim, við þau skilyrði sem ríkja við plöntun erfðabreyttu plantnanna og hvers konar valengt hagræði eða óhagræði sem þessar plöntutegundir verða fyrir.
4. Hugsanleg umhverfisáhrif, tafarlaus og/eða tafir, sem stafa af beinum eða óbeinum víxlverkunum milli erfðabreyttu plantnanna og marklífveranna, svo sem rándýra, banvænna snikla og sjúkdómsvalda (ef við á).
5. Hugsanleg umhverfisáhrif, tafarlaus og/eða tafir, sem stafa af beinum eða óbeinum víxlverkunum milli erfðabreyttu plantnanna og lífvera utan markhóps (þar sem tillit er einnig tekið til víxlverkana milli lífvera og marklífvera), m.a. áhrif á stofnstærð keppinauta, grasbíta, samlífisvera (ef við á), snikla og sjúkdómsvalda.
6. Hugsanleg áhrif á heilbrigði manna, tafarlaus eða/eða tafir, sem stafa af hugsanlegum, beinum og óbeinum víxlverkunum milli erfðabreyttu plantnanna og þeirra manna sem vinna við sleppingu erfðabreyttu plantnanna eða komast í snertingu eða í nánd við þær.
7. Hugsanleg áhrif á heilbrigði dýra, tafarlaus og/eða tafir, og áhrif, sem fæðukeðjan verður fyrir í kjölfar þess að erfðabreytt lífvera eða vara, sem er úr henni, er gefin dýrum sé erfðabreytta lífveran ætluð til notkunar sem fóður.
8. Hugsanleg áhrif á lífjarðefnafræðileg ferli, tafarlaus og/eða tafir, sem stafa af hugsanlegum beinum og óbeinum víxlverkunum milli erfðabreyttu lífverunnar og marklífvera eða lífvera utan markhóps í nánd við þann stað þar sem slepping fer fram.
9. Hugsanleg umhverfisáhrif, tafarlaus og/eða tafir, bein eða óbein, vegna þeirra sérstöku aðferða sem eru notaðar við ræktun, stjórnun og uppskeru erfðabreyttu plantnanna ef þessar aðferðir eru ólíkar þeim sem er beitt í tengslum við plöntur sem eru ekki erfðabreyttar.

*III. VIÐAUKI***UPPLÝSINGAR SEM KRAFIST ER Í TILKYNNINGUNNI**

Tilkynning, sem um getur í B- eða C-hluta tilskipunarinnar skal innihalda þær upplýsingar sem settar eru fram í eftirfarandi undirviðaukum eftir því sem við á.

Ekki gilda öll atriði, sem fram koma, í öllum tilvikum. Því má búast við að hver einstök tilkynning taki eingöngu til tiltekinna athugunarþátta sem eiga við tiltekna aðstæður.

Búast má við að nákvæmnin, sem krafist er í svörum í hverjum athugunarþætti, sé breytileg eftir eðli og umfangi fyrirhugaðrar sleppingar.

Frekari þróun, að því er varðar erfðabreytingu, getur kallað á aðlögun þessa viðauka að tækniframförum eða að samdar verði leiðbeiningar með honum. Frekari sérhæfing, að því er varðar kröfur um upplýsingar vegna mismunandi tegunda erfðabreyttra lífvera, t.d. einfrumunga, fiska eða skordýra, eða að því er varðar sérstaka notkun erfðabreyttra lífvera, svo sem notkun þeirra við þróun á bóluþefnum, er möguleg að fenginni nægilegri reynslu innan bandalagsins af tilkynningum vegna sleppingar sérstakra erfðabreyttra lífvera.

Einnig skal koma fram í skjölunum lýsing á aðferðum, sem beitt er, eða tilvísun í staðlaðar, alþjóðlega viðurkenndar aðferðir ásamt nafni aðilans eða aðilanna sem bera ábyrgð á framkvæmd rannsókna.

III. viðauki A gildir um sleppingu allra tegunda erfðabreyttra lífvera, annarra en háplantna. III. viðauki B gildir um sleppingu erfðabreyttra háplantna.

Heitið „háplöntur“ nær yfir fræplöntur (Spermatophytae) sem skiptast í berfrævinga (Gymnospermae) og dulfrævinga (Angiospermae).

*III. VIÐAUKI A***UPPLÝSINGAR SEM KRAFIST ER Í TILKYNNINGUM SEM VARÐA SLEPPINGAR ERFÐABREYTTTRA LÍFVERA, ANNARRA EN HÁPLANTNA****I. ALMENNAR UPPLÝSINGAR**

- A. Nafn og pósthfang tilkynnanda (fyrirtækis eða stofnunar)
- B. Nafn, menntun og hæfi og reynsla þess vísindamanns eða þeirra vísindamanna sem bera ábyrgð á verkefnum
- C. Heiti verkefnisins

II. UPPLÝSINGAR UM ERFÐABREYTTU LÍFVERURNAR**A. Eiginleikar a) arfgjafa, b) arfþega eða c) (eftir því sem við á) móðurlífveru eða móðurlífvera:**

- 1. fræðiheiti,
- 2. flokkun,
- 3. önnur heiti (hefðbundið nafn, nafn stofns o.s.frv.),
- 4. svipgerðareinkenni og erfðamörk,
- 5. skyldleiki milli arfgjafa og arfþega eða milli móðurlífvera,
- 6. lýsing á leitar- og sanngreiningaraðferðum,
- 7. næmi, áreiðanleiki (að því er varðar magn) og sérhæfni leitar- og sanngreiningaraðferða,
- 8. lýsing á landfræðilegri dreifingu og náttúrulegu búsvæði lífveru, þ.m.t. upplýsingar um náttúrleg rándýr, bráð, sníkla, keppinauta, samlífisverur og hýsla,
- 9. lífverur sem vitað er að geta tekið þátt í flutningi erfðaefnis við náttúrlegar aðstæður,
- 10. sannprófun á erfðafæðilegum stöðugleika lífvera og þættir sem hafa áhrif á hann,
- 11. meinafræðileg, vistfræðileg og lífeðlisfræðileg einkenni:
 - a) flokkun áhættuþátta m.t.t. gildandi reglna bandalagsins um vernd heilbrigðis manna og/eða umhverfis,
 - b) kynslóðatími í náttúrulegum vistkerfum, kynæxlunarferli og kynlaus æxlunarferli,
 - c) upplýsingar um lífvænleika, þ.m.t. árstíðatengsl og hæfileiki til að mynda þolin lífform,
 - d) meinvirkni: smitnæmi, eitrunargeta, smitæfni, ofnæmisvirkni, smitberi, mögulegar genaferjur, hýsilsvið, þ.m.t. lífverur utan markhóps. Möguleg virkjun dulveira (forveira). Hæfni til að setjast að í öðrum lífverum,
 - e) þol gegn sýklalyfjum og hugsanleg notkun þessara sýklalyfja í mönnum og húsdýrum til forvarna og við meðferð,
 - f) þátttaka í umhverfisferlum: frumframleiðsla, hringrás næringarefna, niðurbrot lífrænna efna, öndun o.s.frv.
- 12. Eðli eigin genaferja:
 - a) röð,
 - b) flutningstíðni,
 - c) sérhæfni,
 - d) viðurvist gena sem valda þoli.
- 13. Samantekt á fyrri erfðabreytingum.

B. Eiginleikar genaferjunnar:

1. eðli og uppruni genaferjunnar,
2. raðir stökkla, genaferja og annarra erfðaefnisbúta án táknaða sem notaðir eru til að mynda erfðabreyttu lífveruna og til að fá genaferju og innskot til að starfa í henni,
3. flutningstíðni innfelldu genaferjunnar og/eða hæfileiki til flutnings á erfðaeftni og aðferðir til að ákvarða þetta,
4. upplýsingar um að hve miklu leyti genaferjan er takmörkuð við þá DNA-sameind sem nauðsynleg er til að koma af stað fyrirhugaðri starfsemi.

C. Einkenni erfðabreyttu lífverunnar

1. Upplýsingar um erfðabreytinguna:
 - a) aðferðir sem notaðar eru við erfðabreytinguna,
 - b) aðferðir sem notaðar eru til að mynda innskot og koma því eða þeim fyrir í arfþega eða til að fella úr röð,
 - c) lýsing á byggingu innskots og/eða genaferju,
 - d) hreinleiki innskotsins, þ.e. hversu laust innskotið er við óþekktar raðir, og upplýsingar um að hve miklu leyti innfellda röðin takmarkast við þá DNA-sameind sem nauðsynleg er til að koma af stað fyrirhugaðri starfsemi,
 - e) aðferðir og viðmiðanir sem eru notaðar við valið,
 - f) röð, starfræn auðkenni og staðsetning hins breytta/innfellda/úrfellda kjarnsýrubúts eða -búta, sem um er að ræða, með sérstakri tilvísun til hvers kyns þekktra, skaðlegra raða.
2. Upplýsingar um lokamynd hinnar erfðabreyttu lífveru:
 - a) lýsing á erfða- eða svipgerðareinkennum, einkum á nýjum einkennum, sem eru ef til vill tjáð, eða öðrum sem eru ekki lengur tjáð,
 - b) bygging og magn kjarnsýrunnar frá genaferju og/eða arfgjafa sem eftir verður í lokagerð erfðabreyttu lífverunnar,
 - c) stöðugleiki lífverunnar með tilliti til erfðaeinkenna,
 - d) hversu hratt og vel nýja erfðaeftnið tjáist. Mæliaðferð og næmi hennar,
 - e) starfsemi tjáða prótínsins eða prótínanna,
 - f) lýsing á aðferðum við sanngreiningu og leit, þ.m.t. aðferðir við að sanngreina og finna innfelldu röðina og genaferjuna,
 - g) næmi, áreiðanleiki (að því er varðar magn) og sérhæfni leitar- og sanngreiningaraðferða,
 - h) samantekt um fyrri sleppingar og notkun erfðabreyttu lífverunnar,
 - i) atriði sem varða heilbrigði manna og dýra, svo og plantna:
 - i. eiturrhif eða ofnæmisáhrif erfðabreyttra lífvera og/eða efnaskiptaafurða þeirra,
 - ii. samanburður á erfðabreyttu lífverunni og arfgjafanum, arfþeganum eða (þar sem við á) móðurlífverunni með tilliti til meinvirkni,
 - iii. hæfileiki til að setjast að í öðrum lífverum,

- iv. ef lífveran er meinvirk fyrir menn með heilbrigð ónæmiskerfi:
- sjúkdómar, sem upp koma, og gangvirki meinvirkinnar ásamt ífærð og smithæfni,
 - smitgeta,
 - skammtur sem veldur smiti,
 - hýsilsvið, möguleiki á breytingu,
 - möguleiki á að komast af utan mannlegs hýsils,
 - tilvist genaferja eða möguleikar á dreifingu,
 - líffræðilegur stöðugleiki,
 - mynstur sýklalyfjapols,
 - ofnæmisvaldandi eiginleikar,
 - möguleiki á viðeigandi sjúkdómsmeðferð.
- v. aðrar hættur sem tengjast vörunum.

III. UPPLÝSINGAR UM AÐSTÆÐUR Á SLEPPINGARSTAÐ OG Í MÓTTÖKUUMHVERFI

A. Upplýsingar um sleppinguna:

1. lýsing á fyrirhugaðri sleppingu, þ.m.t. tilgangur og væntanlegar vörur,
2. ráðgerðar dagsetningar sleppinga og tímaáætlun að því er varðar tilraunina, þ.m.t. hversu oft sleppingar fara fram og hve lengi þær vara,
3. undirbúningur á staðnum áður en slepping fer fram,
4. stærð staðarins,
5. aðferð eða aðferðir sem beitt er við sleppinguna,
6. fjöldi (magn) erfðabreyttra lífvera sem ráðgert er að sleppa,
7. röskun á staðnum (tegund ræktunar og aðferð, námuvinnsla, áveita eða önnur starfsemi),
8. ráðstafanir til að vernda starfsmenn við sleppingu,
9. meðhöndlun staðarins eftir sleppingu,
10. fyrirhugaðar aðferðir til að eyða erfðabreyttu lífverunum eða gera þær óvirkar í lok tilraunarinnar,
11. upplýsingar um fyrri sleppingar erfðabreyttu lífveranna og niðurstöður þeirra, einkum þeirra sem eru frábrugðnar að umfangi og fara fram í ólíkum vistkerfum.

B. Upplýsingar um umhverfið (bæði á staðnum og í nágrenni við hann):

1. landfræðileg lega og möskvaviðmið staðarins eða staðanna (ef um er að ræða tilkynningu skv. C-hluta er staðurinn eða staðirnir, þar sem slepping fer fram, svæðið þar sem ætlunin er að nota vöruna),
2. líkamleg eða líffræðileg nálægð við menn og aðrar mikilvægar lífverur,
3. nálægð við mikilvægar lífvistir, vernduð svæði eða forðasvæði drykkjarvatns,
4. veðurfarsþættir á svæðinu eða svæðunum sem líklegt er að verði fyrir áhrifum,
5. landfræðileg, jarðfræðileg og jarðvegsfræðileg einkenni,
6. dýra- og jurtalíf, þ.m.t. nytjaplöntur, búfænaður og tegundir fardýra,
7. lýsing á markvistkerfum og vistkerfum utan markhóps sem líklegt er að verði fyrir áhrifum,

8. samanburður á náttúrulegu búsvæði arfþegans og staðnum þar sem til stendur að slepping fari fram,
9. þekktar áætlanir um þróun eða breytingar á landnotkun á svæðinu sem gætu breytt einhverju um umhverfisáhrif vegna sleppingarinnar.

IV. UPPLÝSINGAR UM VÍXLVERKANIR MILLI ERFDABREYTTU LÍFVERANNA OG UMHVERFISINS

A. Eiginleikar sem hafa áhrif á lífslíkur, fjölgun og dreifingu:

1. líffræðilegir eiginleikar sem hafa áhrif á lífslíkur, fjölgun og dreifingu,
2. þekktar eða fyrirsjáanlegar umhverfisaðstæður sem geta haft áhrif á lífslíkur, fjölgun og dreifingu (vindur, vatn, jarðvegur, hiti, sýrustig o.s.frv.),
3. næmi fyrir sérstökum áhrifavöldum.

B. Víxlverkanir við umhverfið:

1. fyrirsjáanlegt búsvæði erfðabreyttu lífveranna,
2. rannsóknir, sem gerðar eru í líkani af náttúrulegu umhverfi, t.d. í örvist, gróðurklefum eða gróðurhúsum, á atferli og eiginleikum erfðabreyttu lífveranna og vistfræðilegum áhrifum þeirra,
3. hæfileiki til flutnings á erfðaeefni,
 - a) flutningur eftir sleppingu á erfðaeefni frá erfðabreyttum lífverum yfir í lífverur í vistkerfum sem erfðabreyttu lífverurnar hafa áhrif á,
 - b) flutningur eftir sleppingu á erfðaeefni frá lífverum, sem fyrir eru í náttúrunni, yfir í erfðabreyttu lífverurnar,
4. líkur á því að val eftir sleppingu valdi tjáningu óvæntra og/eða óæskilegra eiginleika í erfðabreyttu lífverunni,
5. ráðstafanir sem gerðar eru til að tryggja og staðfesta erfðafraðilegan stöðugleika. Lýsing á erfðaeiginleikum sem komið gætu í veg fyrir eða dregið sem mest úr útbreiðslu erfðaefnis. Aðferðir til að staðfesta erfðafraðilegan stöðugleika,
6. líffræðilegar útbreiðsluleiðir, þekktar eða hugsanlegur máti víxlverkana við það eða þann sem stuðlar að dreifingu, þ.m.t. innöndun, inntaka, yfirborðssnerting, innkoma gegnum húð o.s.frv.,
7. lýsing á vistkerfum þar sem erfðabreyttu lífverurnar geta náð útbreiðslu,
8. möguleiki á óhóflega mikilli stækkun stofna í umhverfinu,
9. samkeppnisforskot erfðabreyttu lífveranna á óbreytta arfþega eða móðurlífveru eða -lífverur,
10. sanngreining og lýsing á marklífverum eftir því sem við á,
11. væntanlegt gangvirki og niðurstöður víxlverkana milli erfðabreyttu lífveranna, sem sleppt hefur verið, og marklífverunnar eða marklífveranna eftir því sem við á,
12. sanngreining og lýsing á lífverum utan markhóps, sem geta skaðast við sleppingu erfðabreyttu lífverunnar, og væntanlegt gangvirki hvers kyns tilgreindrar, skaðlegrar víxlverkunar,
13. líkur á breytingum á líffræðilegum víxlverkunum eða hýsilsviði eftir sleppingu,
14. þekktar eða fyrirsjáanlegar víxlverkanir við lífverur utan markhóps í umhverfinu, m.a. við keppinauta, bráð, hýsla, samlífisverur, rándýr, snikla og sjúkdómsvalda,
15. þekkt eða fyrirsjáanleg þátttaka í lífjarðefnafræðilegum ferlum,
16. aðrar hugsanlegar víxlverkanir við umhverfið.

V. UPPLÝSINGAR UM VÖKTUN, EFTIRLIT, MEÐFERÐ ÚRGANGS OG ÁÆTLANIR UM VIÐBÚNAÐ Í NEYÐARTILVIKUM

A. Aðferðir við vöktun

1. aðferðir sem beitt er við að rekja feril erfðabreyttu lífveranna og vakta þau áhrif sem þær hafa,
2. sérhæfni (til að sanngreina erfðabreyttu lífverurnar og aðgreina þær frá arfgjafanum, arfpeganum eða, ef við á, móðurlífverunum), næmi og áreiðanleiki aðferðanna sem beitt er við vöktun,
3. aðferðir við að uppgötva flutning innsetta erfðaefnisins yfir í aðrar lífverur,
4. hve lengi vöktun varir og hve oft hún fer fram.

B. Eftirlit við sleppingu

1. aðferðir og tilhögun sem miðar að því að forðast og/eða draga sem mest úr útbreiðslu erfðabreyttu lífveranna út fyrir sleppingarstaðinn eða svæðið sem ætlað er til notkunar,
2. aðferðir og tilhögun við að verja staðinn átroðningi óviðkomandi einstaklinga,
3. aðferðir og tilhögun til að varna því að aðrar lífverur komist inn á staðinn.

C. Meðferð úrgangs

1. tegund úrgangs sem fellur til,
2. magn þess úrgangs sem búist er við að falli til,
3. lýsing á fyrirhugaðri meðferð.

D. Áætlanir um viðbúnað í neyðartilvikum

1. aðferðir og tilhögun við að hefta erfðabreyttu lífverurnar ef þær breiðast óvænt út,
2. aðferðir við afmengun mengaðra svæða, t.d. uppræting erfðabreyttu lífveranna,
3. aðferðir við förgun eða hreinsun plantna, dýra, jarðvegs o.s.frv. sem orðið hafa fyrir áhrifum meðan útbreiðslan átti sér stað eða eftir hana,
4. aðferðir til að einangra svæðið sem orðið hefur fyrir váhrifum við útbreiðsluna,
5. áætlanir um að vernda heilbrigði manna og umhverfið ef óæskilegra áhrifa gætir.

VIÐAUKI III B

**UPPLÝSINGAR SEM KRAFIST ER Í TILKYNNINGUM SEM VARÐA SLEPPINGAR ERFÐABREYTTTRA
HÁPLANTNA (BERFRÆVINGA OG DULFRÆVINGA)****A. ALMENNAR UPPLÝSINGAR**

1. Nafn og pósthfang tilkynnanda (fyrirtækis eða stofnunar),
2. Nafn, menntun og hæfi og reynsla þess vísindamanns eða þeirra vísindamanna sem bera ábyrgð á verkefninu,
3. Heiti verkefnisins.

B. UPPLÝSINGAR SEM VARÐA A) ARFÞEGANN EÐA B) (ÞAR SEM VIÐ Á) MÓÐURPLÖNTUR

1. Nákvæmt heiti:
 - a) ættarheiti,
 - b) ættkvísl,
 - c) tegund,
 - d) deilitegund,
 - e) ræktunarafríðgi/ræktunarlína,
 - f) almennt heiti.
2. a) Upplýsingar um æxlun:
 - i. æxlunarmáti,
 - ii. sérstakir þættir sem hafa áhrif á æxlun ef um þá er að ræða,
 - iii. kynslóðartími.

b) Geta til að kynblandast öðrum ræktuðum eða villtum tegundum plantna, m.a. dreifing tegunda, sem geta kynblandast, í Evrópu.
3. Lífvænleiki:
 - a) hæfileiki til að mynda þolin lífform eða dvalastig,
 - b) sérstakir þættir sem hafa áhrif á lífvænleika ef um þá er að ræða.
4. Dreifing:
 - a) dreifingarmáti og umfang dreifingar (t.d. mat á því hvernig magn lífvænlegra frjókorna og/eða fræja minnkar með fjarlægð),
 - b) sérstakir þættir sem hafa áhrif á dreifingu ef um þá er að ræða.
5. Landfræðileg útbreiðsla plöntunnar.
6. Lýsing á náttúrlegu búsvæði plöntunnar, m.a. upplýsingar um lífverur, sem nærast á henni í náttúrunni, og náttúrlega sníkla, keppinauta og samlífisverur ef um er að ræða tegund plantna sem er að öllu jöfnu ekki ræktuð í aðildarríkinu.
7. Aðrar hugsanlegar víxlverkanir, sem varða erfðabreyttu lífveruna, plöntunnar við lífverur í vistkerfin, þar sem hún er að öllu jöfnu ræktuð, eða annars staðar, m.a. upplýsingar um eituhirf á menn, dýr og aðrar lífverur.

C. UPPLÝSINGAR UM ERFÐABREYTINGUNA

1. Lýsing á þeim aðferðum sem notaðar eru við erfðabreytinguna,
2. eðli og uppruni genaferjunnar sem er notuð,
3. stærð, uppruni (nafn) arfgjafa og ætluð starfsemi hvers hluta á því svæði sem ætlað er að skjóta inn.

D. UPPLÝSINGAR UM ERFÐABREYTTU PLÖNTUNA

1. Lýsing á þeim eiginleika eða eiginleikum sem hafa bæst við eða breyst.
2. Upplýsingar um þær raðir sem hefur í raun verið skotið inn eða hafa verið felldar brott.
 - a) stærð og gerð innskotsins og þær aðferðir sem eru notaðar við að lýsa því, þ.m.t. upplýsingar um alla hluta genaferjunnar, sem er skotið inn í erfðabreyttu háplöntuna, eða sérhvert burðar-DNA eða framandi DNA-sameind sem eftir verður í erfðabreyttu háplöntunni,
 - b) stærð og hlutverk brottfellda svæðisins eða svæðanna ef um úrfellingu er að ræða,
 - c) fjöldi eintaka sem skotið er inn,
 - d) staðsetning innskots eða innskota í plöntufrumunum (samþætt í litninginn, grænkornin eða hvatberana eða þau eru ósamþætt) og aðferðir við ákvörðun á henni.
3. Upplýsingar um tjáningu innskotsins:
 - a) upplýsingar um framvindu í tjáningu innskotsins á æviskeiði plöntunnar og aðferðir til að lýsa þeirri framvindu,
 - b) plöntuhlutarnir þar sem innskotið er tjáð (rætur, stöngull, frjókorn o.s.frv.).
4. Upplýsingar um að hvaða leyti erfðabreytta plantan er frábrugðin arfþegaplöntunni að því er varðar:
 - a) æxlunarmáta og/eða æxlunartíðni,
 - b) dreifingu,
 - c) lífvænleika.
5. Erfðafræðilegur stöðugleiki innskotsins og stöðugleiki í svipgerð erfðabreyttu háplöntunnar.
6. Hvers kyns breyting á hæfni erfðabreyttu háplöntunnar til að flytja erfðaefni yfir í aðrar lífverur.
7. Upplýsingar um hvers kyns eiturrhif, ónæmisvaldandi áhrif eða önnur skaðleg áhrif á heilbrigði manna sem stafa af erfðabreytingunni.
8. Upplýsingar um öryggi erfðabreyttu háplantanna með tilliti til heilbrigðis dýra, einkum að því er varðar hvers kyns eiturrhif, ónæmisvaldandi áhrif eða önnur skaðleg áhrif sem stafa af erfðabreytingunni, ef erfðabreyttu háplönturnar eru ætlaðar til nota í fóður.
9. Gangvirki víxlverkunar milli erfðabreyttu plöntunnar og marklífveranna (eftir því sem við á).
10. Hugsanlegar breytingar, sem stafa af erfðabreytingunni, á víxlverkunum erfðabreyttu háplöntunnar við lífverur utan markhóps.
11. Hugsanlegar víxlverkanir við lífvana umhverfispætti.
12. Lýsing á leitar- og sanngreiningaraðferðum sem notaðar eru í tengslum við erfðabreyttu plöntuna.
13. Upplýsingar um fyrri sleppingar erfðabreyttu plöntunnar eftir því sem við á.

E. UPPLÝSINGAR UM SLEPPINGARSTAÐINN (EINGÖNGU FYRIR TILKYNNINGAR SEM ERU LAGÐAR FRAM SKV. 6. OG 7. GR.)

1. Staðsetning og stærð sleppingarstaðarins eða -staðanna.
2. Lýsing á vistkerfi sleppingarstaðarins, þ.m.t. á loftslagi og plöntu- og dýraríki.
3. Tilvist villtra, skyldra plöntutegunda eða ræktaðra plöntutegunda sem geta kynblandast.
4. Nálægð við opinberlega viðurkenndar lífvistir eða vernduð svæði sem geta orðið fyrir áhrifum.

- F. UPPLÝSINGAR UM SLEPPINGUNA (EINGÖNGU FYRIR TILKYNNINGAR SEM ERU LAGÐAR FRAM SKV. 6. OG 7. GR.)
1. Tilgangur sleppingarinnar.
 2. Ráðgerð dagsetning eða dagsetningar sleppingarinnar og hve lengi hún skal standa.
 3. Aðferð sem notuð er við sleppingu erfðabreyttu plantnanna.
 4. Aðferð sem er notuð við undirbúning og stjórnun á sleppingarstað, fyrir sleppingu, meðan á henni stendur og í kjölfar hennar, þ.m.t. aðferðir við ræktun og uppskeru.
 5. Áætlaður fjöldi plantna (eða fjöldi plantna á m²).
- G. UPPLÝSINGAR UM ÁÆTLANIR ER VARÐA EFTIRLIT, VÖKTUN, MEÐFERÐ EFTIR SLEPPINGU OG MEÐFERÐ ÚRGANGS (EINGÖNGU FYRIR TILKYNNINGAR SEM ERU LAGÐAR FRAM SKV. 6. OG 7. GR.)
1. Hvers kyns varúðarráðstafanir sem eru gerðar:
 - a) fjarlægð frá tegundum sem geta kynblandast, bæði villtum, skyldum plöntum og nytjajurtum,
 - b) ráðstafanir sem eru gerðar til að takmarka sem mest eða koma í veg fyrir dreifingu frjókorna, fræja, hnýða eða annarra hluta erfðabreyttu háplantnanna sem stuðla að fjölgun.
 2. Lýsing á þeim aðferðum sem notaðar eru við meðhöndlun staðarins eftir sleppingu.
 3. Lýsing á aðferðum sem eru notaðar eftir sleppingu við meðhöndlun á efni úr erfðabreyttum plöntum, þ.m.t. úrgangi.
 4. Lýsing á aðferðum og áætlunum sem varða vöktun.
 5. Lýsing á hvers kyns neyðaráætlunum.
 6. Aðferðir og tilhögun við vernd staðarins.
-

IV. VIÐAUKI

VIÐBÓTARUPPLÝSINGAR

Í þessum viðauka er að finna almenna lýsingu á þeim viðbótarupplýsingum, sem koma skulu fram í tilkynningu um markaðssetningu, og upplýsingar um kröfur um merkingu að því er varðar vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum og ætlunin er að setja á markað, og að því er varðar erfðabreyttar lífverur sem njóta undanþágu samkvæmt annarri undirgrein 4. mgr. 2. gr. Við viðaukann bætast leiðbeiningar sem varða m.a. lýsingu á fyrirhugaðri notkun vörunnar og sem útfæra skal í samræmi við málsmæðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr. Uppfylla skal kröfur um merkingu undanþeginna lífvera skv. 26. gr. með því að leggja fram viðeigandi tillögur og takmarkanir að því er varðar notkun:

A. Veita þarf eftirtaldar upplýsingar um vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum, í tilkynningunni um markaðssetningu til viðbótar þeim upplýsingum sem talðar eru upp í III. viðauka:

1. fyrirhuguð verslunarheiti varanna og heiti þeirra erfðabreyttu lífvera sem þær innihalda, sem og sérhvert auðkenni, nafn eða kóði sem tilkynnandinn notar til að tilgreina erfðabreyttu lífveruna. Að fengnu leyfi skal veita lögbæru yfirvaldi upplýsingar um öll ný verslunarheiti,
2. nafn og fullt heimilisfang þess manns sem hefur staðfestu í bandalaginu og ber ábyrgð á markaðssetningunni, hvort sem hann er framleiðandi, innflytjandi eða dreifandi,
3. nafn og fullt heimilisfang þess eða þeirra sem leggja fram sýni vegna eftirlits,
4. lýsing á fyrirhugaðri notkun vörunnar, sem og vörunnar sem er að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum. Leggja skal áherslu á það sem er frábrugðið, að því er varðar notkun eða stjórnun erfðabreyttu lífverunnar, í samanburði við svipaðar vörur sem eru ekki erfðabreyttar,
5. lýsing á landsvæði eða landsvæðum og mismunandi umhverfi innan bandalagsins þar sem ráðgert er að nota vöruna, þar á meðal áætlað umfang notkunar innan hvers svæðis ef því verður við komið,
6. ráðgert notkunarsvið vörunnar, t.d. iðnaður, landbúnaður, faglærðir starfsmenn og almennir neytendur,
7. upplýsingar um erfðabreytinguna í því skyni að færa breytingar á lífverum í eina eða fleiri skrár, sem nota mætti til þess að finna og sanngreina sérstakar vörur úr erfðabreyttum lífverum, í því skyni að auðvelda eftirlit og skoðun eftir markaðssetningu. Í þessum upplýsingum skal, eftir því sem við á, koma fram hvar sýni með erfðabreyttu lífverunum eða erfðafni þeirra eru geymd hjá lögbæra yfirvaldinu, ásamt nákvæmum upplýsingum um kinnaröð eða annars konar upplýsingum sem eru nauðsynlegar til að sanngreina erfðabreytta vöru og afsprengi hennar, til dæmis um aðferðafræði við að finna og sanngreina erfðabreyttu vöruna, þar á meðal rannsóknagögn þar sem sérhæfni aðferðanna er lýst. Auðkenna skal þær upplýsingar sem ekki er unnt að birta í þeim hluta skrárinnar sem almenningur hefur aðgang að sökum þess að með þær skal fara sem trúnaðarmál,
8. fyrirhuguð merking á merkimiða eða í fylgiskjali. Þar skal koma fram, a.m.k. í samanhjöppuðu formi, verslunarheiti vörunnar, yfirlýsing þar sem fram kemur að „Þessi vara inniheldur erfðabreyttar lífverur“, nafn erfðabreyttu lífverunnar og upplýsingar sem um getur í 2. lið. Í merkingunni komi fram hvernig finna megi þær upplýsingar sem birtar eru í þeim hluta skrárinnar sem er aðgengilegur almenningi.

B. Eftirfarandi upplýsingar skulu, eftir því sem við á, koma fram í tilkynningunni, að viðbættum þeim sem fram koma í A-lið, í samræmi við 13. gr. þessarar tilskipunar:

1. ráðstafanir sem grípa skal til ef um er að ræða óviljandi sleppingu eða ranga notkun,
2. sérstök fyrirmæli eða tilmæli um geymslu og meðhöndlun,
3. sérstök fyrirmæli um hvernig standa skuli að vöktun og skýrslugjöf til tilkynnandans og til lögbærs yfirvalds, ef þörf krefur, þannig að lögbær yfirvöld fái nauðsynlegar upplýsingar um hvers kyns skaðleg áhrif. Fyrirmælin skulu samræmast C-hluta VII. viðauka,
4. fyrirhugaðar takmarkanir á viðurkenndri notkun erfðabreyttu lífverunnar, t.d. hvar megi nota vöruna og í hvaða tilgangi,

5. fyrirhugaðar umbúðir,
 6. áætluð framleiðsla og/eða innflutningur til bandalagsins,
 7. fyrirhuguð viðbótarmerking. Hún getur verið fólgin, a.m.k. í samanhjöppuðu formi, í þeim upplýsingum sem um getur í 4. og 5. lið A-liðar og 1., 2., 3. og 4. lið B-liðar.
-

V. VIÐAUKI

VIÐMIÐANIR VEGNA BEITINGAR MISMUNANDI MÁLSMEÐFERÐARREGLNA (7. GR.)

Viðmiðanirnar, sem um getur í 1. mgr. 7. gr., eru settar fram hér á eftir.

1. Flokkunarfræðileg staða óbreyttu lífverunnar (arfþegans) og líffræði hennar (t.d. æxlunar- og frævnarmáti, hæfni til að kynblandast öðrum skyldum tegundum og meinvirkni) skal vera vel þekkt.
2. Fyrir hendi skal vera nægileg þekking á öryggi, að því er varðar heilbrigði manna og umhverfi móðurlífveranna, eftir því sem við á, og marklífveranna í því umhverfi þar sem sleppingin fer fram.
3. Fyrir hendi skulu vera upplýsingar um hvers kyns víxlverkun sem tengist áhættumatinu sérstaklega og varðar móðurlífveruna, eftir því sem við á, og marklífveruna, sem og aðrar lífverur í vistkerfinu þar sem tilraunaslepping á sér stað.
4. Fyrir hendi skulu vera upplýsingar til að sýna fram á að erfðaeefni, sem skotið er inn, sé lýst á fullnægjandi hátt í öllum tilvikum. Upplýsingar skulu liggja fyrir um gerð allra genaferja eða erfðaefnisraða sem eru notuð með burðar-DNA. Ef erfðabreyting er fölgin í úrfellingu erfðaefnis skal umfang úrfellingarinnar vera þekkt. Svo miklar upplýsingar skulu einnig liggja fyrir um erfðabreytinguna að unnt sé að sanngreina erfðabreyttu lífveruna og afkomendur hennar við sleppingu.
5. Af erfðabreyttu lífverunni skal hvorki stafa nein viðbótarhætta né aukin hættu, að því er varðar heilbrigði manna og umhverfið, við þau skilyrði sem ríkja við tilraunasleppinguna, umfram þá hættu sem fylgir sleppingum samsvarandi móðurlífvera, eftir því sem við á, og marklífvera. Hugsanleg geta erfðabreyttu lífverunnar til að breiðast út og festa sig í sessi í öðrum óskyldum vistkerfum og hæfni til að flytja erfðaeefni yfir í aðrar lífverur má ekki hafa skaðleg áhrif í för með sér.

*VI. VIÐAUKI***VIÐMIÐUNARREGLUR VEGNA MATSSKÝRSLNA**

Í matsskýrslunni, sem kveðið er á um í 13., 17., 19. og 20. gr., skulu eftirfarandi atriði einkum koma fram:

1. Þeir eiginleikar marklífverunnar sem varða mat á viðkomandi erfðabreyttri lífveru eða lífverum. Hvers kyns þekkt hætta sem stöðjar að heilbrigði manna og umhverfinu vegna sleppingar óbreyttra marklífvera út í umhverfið.
2. Lýsing á afleiðingum erfðabreytingarinnar í breyttu lífverunni.
3. Mat á því hvort erfðabreytingunni hafi verið lýst á svo fullnægjandi hátt að meta megi hvers kyns hættu sem stöðja kann að heilbrigði manna og umhverfinu.
4. Upplýsingar, sem byggjast á mati á umhverfisáhættu sem unnið er skv. II. viðauka, um hvers kyns nýtilkomna hættu fyrir heilbrigði manna og umhverfi sem stafað getur af sleppingu viðkomandi erfðabreyttrar lífveru eða lífvera í samanburði við sleppingu samsvarandi óbreyttrar lífveru eða lífvera.
5. Ákvörðun um hvort markaðssetja skuli vöru eða vörur, sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttri lífveru eða lífverum, og þá með hvaða skilyrðum eða hvort viðkomandi erfðabreyttar lífverur skuli ekki markaðssettar og hvort leita beri álits annarra lögbærra yfirvalda og framkvæmdastjórnarinnar á sérstökum atriðum sem snerta matið á umhverfisáhættu. Tilgreina skal þessi sjónarmið. Í ákvörðuninni skal gera skýra grein fyrir fyrirhugaðri notkun, áhættustjórnun og fyrirhugaðri vöktunaráætlun. Hafi niðurstaðan orðið sú að ekki skuli markaðssetja erfðabreyttu lífverurnar skal lögbæra yfirvaldið færa rök fyrir niðurstöðu sinni.

VII. VIÐAUKI

VÖKTUNARÁÆTLUN

Í þessum viðauka er almenn lýsing á þeim markmiðum, sem ná þarf, og þeim almennu meginreglum sem fylgja skal þegar mótuð er sú vöktunaráætlun sem um getur í 13. gr. (2. mgr.), 19. gr. (3. mgr.) og 20. gr. Við hann bætast leiðbeiningar sem útfæra skal í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 30. gr.

Þessar leiðbeiningar skulu liggja fyrir eigi síðar en 17. október 2002.

A. Markmið

Markmið vöktunaráætlunarinnar er að:

- staðfesta að allar ályktanir í matinu á umhverfisáhættu, sem varða tilvist og afleiðingar hugsanlegra, skaðlegra áhrifa vegna erfðabreyttu lífverunnar og notkunar hennar, séu réttar og
- sanngreina tilvist skaðlegra áhrifa, sem ekki var gert ráð fyrir í matinu á umhverfisáhættu og stafa af erfðabreyttu lífverunni eða notkun hennar, á heilbrigði manna eða umhverfið.

B. Almennar meginreglur

Vöktun, sem um getur í 13., 19. og 20. gr., fer fram að fengnu samþykki fyrir markaðssetningu erfðabreyttu lífverunnar.

Við túlkun á gögnum, sem aflað er með vöktun, skal hafa hliðsjón af öðrum umhverfisskilyrðum og annarri starfsemi sem fram fer. Verði breytinga vart á umhverfinu skal íhuga hvort frekara mat skuli fara fram til að skera úr um hvort þær megi rekja til erfðabreyttu lífverunnar eða notkunar hennar þar eð slíkar breytingar geta stafað af öðrum umhverfisþáttum en markaðssetningu erfðabreyttu lífverunnar.

Sú reynsla og þau gögn, sem aflað er við vöktun í tengslum við tilraunasleppingu erfðabreyttra lífvera, geta komið að notum þegar ákveða skal tilhögun vöktunarkerfisins sem nota skal eftir markaðssetningu og sem krafist er vegna markaðssetningar vara sem eru að hluta eða öllu leyti úr erfðabreyttum lífverum.

C. Tilhögun vöktunaráætlunar

Tilhögun vöktunaráætlunar skal:

1. ákveðin nákvæmlega í hverju tilviki um sig og með tilliti til matsins á umhverfisáhættu,
2. miðast við eiginleika erfðabreyttu lífverunnar, eiginleikana sem fylgja notkun hennar og umfang notkunarinnar og umfang viðkomandi umhverfisskilyrða þar sem búist er við að erfðabreyttu lífverunni verði sleppt,
3. fela í sér almennt eftirlit vegna ófyrirséðra, skaðlegra áhrifa og, ef þörf krefur, (tilviks)sérhæfða vöktun sem beinist fyrst og fremst að skaðlegum áhrifum sem eru tilgreind í matinu á umhverfisáhættu:
 - 3.1. tilvikssérhæfð vöktun skal fara fram svo lengi að greina megi tafarlaust og bein áhrif sem og, eftir því sem við á, tafir eða óbein áhrif sem eru tilgreind í matinu á umhverfisáhættu,
 - 3.2. við eftirlit skal, ef svo ber undir, nota kerfisbundið eftirlit, sem hefur þegar verið fastsett, svo sem vöktunarkerfi, sem varðar ræktunaraðferðir í landbúnaði, vernd plantna eða lyf til lækninga fyrir dýr og menn. Útskýra ber hvernig viðkomandi upplýsingum, sem aflað er með fastsettu, kerfisbundnu eftirliti, er komið á framfæri við leyfishafann.
4. greiða á kerfisbundinn hátt fyrir athugunum á sleppingu erfðabreyttrar lífveru í markumhverfinu og túlkun á niðurstöðum athugananna að því er varðar heilbrigði manna og umhverfi,
5. fela í sér að tilgreindur sé sá (tilkynnandi, notendur) sem annast mismunandi verkefni er tengjast vöktuninni og sá sem á að tryggja að vöktunaráætluninni sé komið á og að framkvæmd hennar sé svo sem ráð er fyrir gert, og tryggja að fyrir hendi sé leið til að upplýsa leyfishafann og lögbært yfirvald um hvers kyns skaðleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið sem koma í ljós. (Tilgreina skal tímasetningar fyrir skýrslur um niðurstöður vöktunarinnar og hve oft þær skulu birtast.),

6. fela í sér úrræði til að sanngreina og staðfesta hvers kyns skaðleg áhrif á heilbrigði manna og umhverfið og gera leyfishafanum eða lögbæru yfirvaldi, eftir því sem við á, kleift að grípa til nauðsynlegra ráðstafana til að vernda heilbrigði manna og umhverfið.
-

VIII. VIÐAUKI

SAMANBURÐARTAFLA

Tilskipun 90/220/EBE	Þessi tilskipun
1. mgr. 1. gr.	1. gr.
2. mgr. 1. gr.	2. mgr. 3. gr.
2. gr.	2. gr.
3. gr.	1. mgr. 3. gr.
4. gr.	4. gr.
—	5. gr.
5. gr.	6. gr.
1. til 4. mgr. 6. gr. }	7. gr.
5. mgr. 6. gr.	8. gr.
6. mgr. 6. gr.	9. gr.
7. gr.	10. gr.
8. gr.	11. gr.
9. gr.	12. gr.
2. mgr. 10. gr.	13. gr.
11. gr.	14. gr.
1. til 3. gr. og 5. mgr. 12. gr.	3. mgr. 15. gr.
2. mgr. 13. gr.	1., 2. og 4. mgr. 15. gr.
—	16. gr.
—	17. gr.
3. og 4. mgr. 13. gr.	18. gr.
5. og 6. mgr. 13. gr.	1. og 4. mgr. 19. gr.
4. mgr. 12. gr.	3. mgr. 20. gr.
14. gr.	21. gr.
15. gr.	22. gr.
16. gr.	23. gr.
—	1. mgr. 24. gr.
17. gr.	2. mgr. 24. gr.
19. gr.	25. gr.
—	26. gr.
20. gr.	27. gr.
—	28. gr.
—	29. gr.
21. gr.	30. gr.
22. gr.	1., 4. og 5. mgr. 31. gr.
2. mgr. 18. gr.	6. mgr. 31. gr.
3. mgr. 18. gr.	7. mgr. 31. gr.
—	32. gr.
—	33. gr.
23. gr.	34. gr.
—	35. gr.
—	36. gr.
—	37. gr.
24. gr.	38. gr.
I. viðauki A	I viðauki A
I. viðauki B	I. viðauki B
—	II. viðauki
II. viðauki	III. viðauki
II. viðauki A	III. viðauki A
II. viðauki B	III. viðauki B
III. viðauki	IV. viðauki
—	V. viðauki
—	VI. viðauki
—	VII. viðauki

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar*32. gr. (28. breyting)*

Framkvæmdastjórnin veur athygli á samkomulagi, sem náðst hefur meðal þeirra sem eru samábyrgir um löggjöfina, að því er varðar 13. forsendu og a-lið 30. gr. á grundvelli 1. og 28. breytingar, einkum að því er varðar fyrir hvaða dag þurfi að leggja fram tillögu um framkvæmd Cartagena-bókunarinnar og innihald slíkrar tillögu.

Með tilliti til frumkvæðisréttar síns lýsir framkvæmdastjórnin yfir því að hún geti ekki fallist á að hún skuli bundin af ákvæðunum í þessari grein, hvorki að því er varðar tímasetninguna né innihald síðari tillögu.

Framkvæmdastjórnin staðfestir hins vegar þá skuldbindingu sína að leggja fram tillögu um alhliða framkvæmd Cartagena-bókunarinnar að lokinni viðtækri skoðun á öllum hugsanlegum afleiðingum.

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar með tilliti til 35. breytingar

Með það að markmiði að auðvelda aðildarríkjunum að rækja þá skyldu sína að grípa til nauðsynlegra ráðstafana til að tryggja rekjanleika og merkingu á öllum stigum markaðssetningar þeirra erfðabreyttu lífvera, sem leyfðar eru skv. C-hluta endurskoðaðrar tilskipunar 90/220/EEB, ítrekar framkvæmdastjórnin þá fyrirætlan sína að leggja í þessu skyni fram viðeigandi tillögur á árinu 2001.

Auk þessa ítrekar framkvæmdastjórnin þá fyrirætlan sína, að teknu tilliti til niðurstaðna af fundi með sérfræðingum aðildarríkjanna 29. nóvember 2000, að leggja fram tillögur sem miða að því að tryggja nægilegan rekjanleika vara sem eru fengnar úr erfðabreyttum lífverum, sem og að setja fyllri ákvæði um merkingar í samræmi við Hvítbókina um öryggi matvæla.

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2006/66/EB

2011/EES/10/03

frá 6. september 2006

um rafhlöður og rafgeyma og notaðar rafhlöður og rafgeyma og um niðurfellingu tilskipunar
91/157/EBE (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 1. mgr. 175. gr. og 1. mgr. 95. gr. að því er varðar 4., 6. og 21. gr. þessarar tilskipunar,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar Evrópubandalaganna ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr. sáttmálans ⁽⁴⁾, á grundvelli sameiginlegs texta sem sáttanefndin samþykkti 22. júní 2006,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Æskilegt er að samræma landsbundnar ráðstafanir varðandi rafhlöður og rafgeyma og notaðar rafhlöður og rafgeyma. Helsta markmið þessarar tilskipunar er að draga úr neikvæðum áhrifum rafhlaðna og rafgeyma og notaðra rafgeyma og rafhlaðna á umhverfið og stuðla þannig að því að vernda, varðveita og bæta gæði umhverfisins. Ákvæði 1. mgr. 175. gr. sáttmálans er því lagagrundvöllur hennar. Einnig þykir rétt að gera ráðstafanir á vettvangi Bandalagsins á grundvelli 1. mgr. 95. gr. sáttmálans til að samræma kröfur varðandi innihald þungmálma og merkingar rafhlaðna og rafgeyma og tryggja þannig snurðulausa starfsemi innri markaðarins og koma í veg fyrir að samkeppni raskist innan Bandalagsins.

2) Í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar frá 30. júlí 1996 um endurskoðun á áætlun Bandalagsins varðandi meðhöndlun úrgangs eru settar viðmiðunarreglur um framtíðarstefnu Bandalagsins meðhöndlun úrgangs. Í orðsendingunni er lögð áhersla á nauðsyn þess að draga úr magni hættulegra efna í úrgangi og bent á hugsanlegan ávinning þess að koma á reglum sem gilda alls staðar í Bandalaginu og miða að því að halda í lágmarki innihaldi slíkra efna í framleiðsluvörum og framleiðsluferlinu. Einnig kemur fram að þegar ekki er hægt að komast hjá því að úrgangur myndist skuli endurvinnna úrganginn eða endurnýta efnivið hans eða orku.

3) Í ályktun ráðsins frá 25. janúar 1988 um aðgerðaráætlun Bandalagsins gegn umhverfismengun af völdum kadmíums ⁽⁵⁾ er lögð áhersla á að takmarka notkun kadmíums við tilvik þar sem aðrir hentugir og öruggir kostir eru ekki í boði og söfnun og endurvinnsla rafhlaðna, sem innihalda kadmíum, er mikilvægur þáttur í aðgerðum gegn kadmíummengun í þágu heilsu- og umhverfisverndar.

4) Tilskipun ráðsins 91/157/EBE frá 18. mars 1991 um rafhlöður og rafgeyma sem innihalda tiltekin, hættuleg efni ⁽⁶⁾ hefur leitt til samræmingar á lögum aðildarríkjanna á þessu sviði. Markmiðin með þeirri tilskipun hafa þó ekki náðst til fulls. Í ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1600/2002/EB frá 22. júlí 2002 um sjöttu aðgerðaráætlun Bandalagsins ⁽⁷⁾ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/96/EB frá 27. janúar 2003 um raf- og rafeindabúnaðarúrgang ⁽⁸⁾ er einnig lögð áhersla á nauðsyn þess að endurskoða tilskipun 91/157/EBE. Til glöggvunar ber því að endurskoða og skipta út tilskipun 91/157/EBE.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 266, 29.9.2006, bls. 1. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 141/2007 frá 26. október 2007 um breytingu á II viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá *EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 19, 10.4.2008, bls. 69.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 96, 21.4.2004, bls. 29.

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 117, 30.4.2004, bls. 5.

⁽³⁾ Stjtið. ESB C 121, 30.4.2004, bls. 35.

⁽⁴⁾ Álit Evrópuþingsins frá 20. apríl 2004 (Stjtið. ESB C 104 E, 30.4.2004, bls. 354), sameiginleg afstaða ráðsins frá 18. júlí 2005 (Stjtið. ESB C 264 E, 25.10.2005, bls. 1) og afstaða Evrópuþingsins frá 13. desember 2005 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum ESB). Lagaleg ályktun Evrópuþingsins frá 4. júlí 2006 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum ESB) og ákvörðun ráðsins frá 18. júlí 2006.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB C 30, 4.2.1988, bls. 1.

⁽⁶⁾ Stjtið. EB L 78, 26.3.1991, bls. 38. Tilskipuninni var breytt með tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 98/101/EB (Stjtið. EB L 1, 5.1.1999, bls. 1).

⁽⁷⁾ Stjtið. EB L 242, 10.9.2002, bls. 1.

⁽⁸⁾ Stjtið. ESB L 37, 13.2.2003, bls. 24. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 2003/108/EB Evrópuþingsins og ráðsins (Stjtið. ESB L 345, 31.12.2003, bls. 106).

- 5) Til að umhverfismarkmið þessarar tilskipunar náist er bannað að setja á markað tilteknar rafhlöður og rafgeyma sem innihalda kvikasilfur eða kadmíum. Í tilskipuninni er jafnframt hvatt til mikillar söfnunar og endurvinnslu rafhlöðna og rafgeyma og aukinnar umhverfisvitundar allra rekstraraðila sem koma að málum á endingartíma rafhlöðna og rafgeyma, t.d. framleiðenda, dreifingaraðila og notenda og einkum þeirra rekstraraðila sem koma á beinan hátt að meðhöndlun og endurvinnslu rafhlöðna og rafgeyma. Þær sértæku reglur, sem eru nauðsynlegar í þessum tilgangi, eru viðbót við gildandi löggjöf Bandalagsins um úrgang, einkum við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/12/EB frá 5. apríl 2006 um úrgang ⁽¹⁾, tilskipun ráðsins 1999/31/EB frá 26. apríl 1999 um urðun úrgangs ⁽²⁾ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/76/EB frá 4. desember 2000 um brennslu úrgangs ⁽³⁾.
- 6) Til að koma í veg fyrir að notuðum rafhlöðum og rafgeymum sé fleygt á þann hátt að þau mengi umhverfið og til að forðast það að notendur ruglist á mismunandi kröfum um meðhöndlun úrgangs fyrir mismunandi rafhlöður og rafgeyma skal þessi tilskipun gilda um allar rafhlöður og rafgeyma sem sett eru á markað í Bandalaginu. Svo vítt gildissvið tryggir einnig stærðarhagkvæmni söfnunar og endurvinnslu og auk þess er ekki gengið á auðlindir meira en nauðsyn krefur.
- 7) Áreiðanlegar rafhlöður og rafgeymar eru nauðsynlegar fyrir öryggi margra framleiðsluvara, búnaðar og þjónustustarfsemi og eru mikilvægir orkugjafar í þjóðfélagi okkar.
- 8) Rétt þykir að greina á milli færanlegra rafhlöðna og rafgeyma annars vegar og iðnaðarrafhlaðna og -rafgeyma og rafhlöðna og rafgeyma fyrir vélknúin ökutæki hins vegar. Bannað skal vera að farga iðnaðarrafhlaðum og -rafgeymum og rafhlöðum og rafgeymum fyrir vélknúin ökutæki á urðunarstöðum eða með brennslu.
- 9) Dæmi um iðnaðarrafhlaður og -rafgeyma eru rafhlöður og rafgeymar sem notuð eru sem neyðaraflgjafar eða varaaflgjafar á sjúkrahúsum, flugvöllum eða skrifstofum, rafhlöður og rafgeymar sem eru notuð í lestum eða flugvélum og rafhlöður eða rafgeymar sem notuð eru á olíuborþöllum á hafi úti eða í vitum. Til þessa flokkast einnig rafhlöður og rafgeymar sem eru eingöngu ætluð fyrir handstýrðar greiðsluvélar í verslunum og veitingahúsum, strikamerkjaskanna í verslunum, myndflutningstæki fyrir sjónvarpsrásir og myndver til nota í atvinnuskyni, ljós fyrir námuverkamenn og kafara sem fest eru á námu- og kafarahjálma fagmanna, vararafhlaður og -rafgeymar fyrir rafknúnar hurðir til að koma í veg fyrir að fólk festist eða klemmist, rafhlöður og rafgeymar sem notuð eru í tæki eða í ýmsar tegundir mælitækja og tækjabúnaðar og rafhlöður og rafgeymar sem notuð eru í tengslum við sólarafhlaðuplötur, sólarhlöður og annan tækjabúnað sem gengur fyrir endurnýjanlegri orku. Undir iðnaðarrafhlaður og -rafgeyma falla einnig rafhlöður og rafgeymar sem notuð eru í rafknúnum ökutækjum, t.d. rafknúnum bifreiðum, hjólastólum, reiðhjólum, flugvallarökutækjum og sjálfvirkum þjörkum til færslu og flutninga. Auk þess sem tilgreint er í þessari skrá, sem ekki er tæmandi, teljast rafhlöður og rafgeymar, sem ekki eru innsigluð og eru ekki notuð til að knýja ökutæki, vera til notkunar í iðnaði.
- 10) Dæmi um færanlegar rafhlöður og rafgeyma, sem eru alveg innsigluð, og rafgeyma, sem venjulegt fólk getur borið í hendi án erfiðleika og eru hvorki rafhlöður eða rafgeymar, sem notuð eru til að knýja ökutæki né iðnaðarrafhlaður og -rafgeymar, eru rafhlöður með einu hlaði, (t.d. AA- og AAA-rafhlaður) og rafhlöður og rafgeymar, sem neytendur eða fagmenn nota í farsímum, fartölvum, vélknúnum, snúrulausum handverkfærum, leikföngum og heimilistækjum, t.d. rafknúnum tannburstum, rakvélum og handryksugum (einnig í svipuðum búnaði sem notaður er í skólum, verslunum, veitingahúsum, flugvöllum, skrifstofum eða sjúkrahúsum), og aðrar rafhlöður eða rafgeymar sem neytendur geta notað við venjuleg heimilisstörf.
- 11) Framkvæmdastjórnin skal meta hvort þörf er á að laga þessa tilskipun að fyrirliggjandi vísinda- og tækniþekkingu. Einkum skal framkvæmdastjórnin endurskoða undanþágur frá kadmíumbanni sem kveðið er á um varðandi færanlegar rafhlöður og rafgeyma sem ætluð eru til notkunar í vélknúnum, snúrulausum handverkfærum. Dæmi um vélknúin, snúrulaus handverkfæri eru verkfæri sem neytendur og fagmenn nota til að renna, sverfa, slípa, fínþússa, saga, skera, klippa, bora, hola, gata, hamra, hnoða, skrúfa eða fægja eða svipuð vinnsla timburs, málma eða annarra efna, auk tækja til sláttar, klippingar eða annarrar garðvinnu.
- 12) Framkvæmdastjórnin skal einnig vakta tækniþróunir sem bæta vistvænleika rafhlöðna og rafgeyma allan endingartíma þeirra, m.a. með þátttöku í umhverfisstjórnunarkerfi Bandalagsins (EMAS), og aðildarríkin skulu styðja slíkar framfarir.
- 13) Til að vernda umhverfið skal safna notuðum rafhlöðum og rafgeymum. Koma skal á laggirnar söfnunarkerfum sem safna sem mestu af færanlegum rafhlöðum og rafgeymum. Þetta merkir að setja skal söfnunarkerfin þannig upp að notendurnir geti fargað öllum notuðum, færanlegum rafhlöðum og rafgeymum á þægilegan hátt og án endurgjalds. Viðeigandi er að hafa mismunandi söfnunarkerfi og haga fjármögnun á mismunandi hátt fyrir hinar ýmsu tegundir rafhlöðna og rafgeyma.

⁽¹⁾ Stjótið. ESB L 114, 27.4.2006, bls. 9.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 182, 16.7.1999, bls. 1. Tilskipuninni var breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1882/2003 (Stjótið. ESB L 284, 31.10.2003, bls. 1).

⁽³⁾ Stjótið. EB L 332, 28.12.2000, bls. 91.

- 14) Æskilegt er að aðildarríkin nái háu söfnunar- og endurvinnsluhlutfalli fyrir notaðar rafhlöður og rafgeyma í þeim tilgangi að ná fram viðtækri umhverfisvernd og endurnýtingu efniviðar í gervöllu Bandalaginu. Í þessari tilskipun skal því setja markmið um lágmarkssöfnun og -endurvinnslu í aðildarríkjunum. Rétt þykir að reikna út söfnunarhlutfallið á grundvelli árlegrar meðalsölu undanfarinna ára svo að öll aðildarríkin geti sett fram samanburðarhæf markmið sem eru í hlutfalli við notkun rafhlöðna og rafgeyma á landsvísu.
- 15) Sértekum endurvinnslukröfum skal komið á fyrir kadmíum- og blýrafhlöður og kadmíum- og blýrafgeyma til að unnt sé að ná mikilli endurheimt í gervöllu Bandalaginu og til að koma í veg fyrir misræmi milli aðildarríkja.
- 16) Allir hagsmunaaðilar skulu geta verið aðilar að söfnunar-, meðhöndlunar- og endurvinnslukerfum. Kerfin skulu hönnuð þannig að þau feli hvorki í sér mismunun gagnvart innfluttum rafhlöðum eða rafgeymum, viðskiptahindranir né röskun á samkeppni.
- 17) Lögð skal áhersla á söfnunar- og endurvinnslukerfin, einkum í þeim tilgangi að lágmarka kostnað og draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum vegna flutninga. Í meðhöndlunar- og endurvinnslukerfunum skal nota bestu, fánlegu tækni eins og hún er skilgreind í 11. mgr. 2. gr. tilskipunar ráðsins 96/61/EB frá 24. september 1996 um samþættar mengunarvarnir og eftirlit með mengun⁽¹⁾. Skilgreiningin á endurvinnslu tekur ekki til endurnýtingar orku. Hugtakið endurnýting orku er skilgreint í öðrum gerningum Bandalagsins.
- 18) Hægt er að safna rafhlöðum og rafgeymum hverjum um sig í tengslum við landsbundin söfnunarkerfi rafhlöðna eða með raf- og rafeindabúnaðarúrgangi í tengslum við landsbundin söfnunarkerfi sem komið er á fót á grundvelli tilskipunar 2002/96/EB. Í síðara tilvikinu skal að lágmarki vera skylt að fjarlægja rafhlöður og rafgeyma frá raf- og rafeindabúnaðarúrgangi sem safnað hefur verið. Þegar rafhlöður og rafgeymar hafa verið fjarlægð úr raf- og rafeindabúnaðarúrganginum falla þau undir kröfur þessarar tilskipunar, sem merkir að heimilt er að reikna þau með í söfnunarmarkmiðinu og þau þurfa að uppfylla endurvinnslukröfurnar.
- 19) Grundvallarreglur um það hvernig meðhöndlun á notuðum rafhlöðum og rafgeymum skuli fjármögnuð skulu settar á vettvangi Bandalagsins. Tilhögun fjármögnunar skal stuðla að háu söfnunar- og endurvinnsluhlutfalli og framfylgja meginreglunni um ábyrgð framleiðenda. Skrá skal alla framleiðendur samkvæmt skilgreiningu þessarar tilskipunar. Framleiðendur skulu fjármagna kostnaðinn við að safna, meðhöndla og endurvinna allar rafhlöður og rafgeyma sem safnað er, að frádregnum hagnaði af sölu endurheimts efniviðar. Við tilteknar kringumstæður má hins vegar réttlæta beitingu minniháttarreglna (de minimis rule) gagnvart litlum framleiðendum.
- 20) Til að söfnunin verði árangursrík er nauðsynlegt að upplýsa notendur um þörfina á aðskilinni söfnun, um tiltæk söfnunarkerfi og hlutverk notenda við meðhöndlun notaðra rafhlöðna og rafgeyma. Útfæra skal nánara fyrirkomulag á merkingarkerfi sem veitir notendum gagnsæjar, traustar og skýrar upplýsingar um rafhlöður og rafgeyma og alla þungmálma sem þau innihalda.
- 21) Ef aðildarríkin nota efnahagsleg stjórnþæki, t.d. mismunandi gjaldflokka, til að uppfylla markmið þessarar tilskipunar og einkum til að uppfylla sérstök söfnunar- og endurvinnsluhlutföll skulu þau upplýsa framkvæmdastjórnina um það.
- 22) Áreiðanleg og sambærileg gögn um magn rafhlöðna og rafgeyma, sem sett er á markað, er safnað og endurunnið eru nauðsynleg til þess að hafa eftirlit með hvort markmið þessarar tilskipunar hafi náðst.
- 23) Aðildarríkin skulu mæla fyrir um reglur um viðurlög við brotum á ákvæðum þessarar tilskipunar og tryggja að þeim sé framfylgt. Þessi viðurlög skulu vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brot og letjandi.
- 24) Í samræmi við 34. gr. samstarfssamnings um betri lagasetningu⁽²⁾ eru aðildarríkin hvött til þess, bæði í eigin þágu og í þágu Bandalagsins, að semja og birta sín eigin yfirlit sem sýna, eftir því sem kostur er, samsvörun milli þessarar tilskipunar og ráðstafana um lögleiðingu þeirra.
- 25) Samþykkja skal nauðsynlegar ráðstafanir til framkvæmdar þessari tilskipun í samræmi við ákvörðun ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um reglur um meðferð framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið⁽³⁾.
- 26) Þar eð aðildarríkin geta ekki náð markmiðum þessarar tilskipunar svo vel sé, nánar tiltekið að vernda umhverfið og tryggja eðlilega starfsemi innri markaðarins, og að auðveldara er að ná markmiðunum á vettvangi Bandalagsins vegna þess hve aðgerðin er umfangsmikil og hefur viðtæk áhrif getur Bandalagið samþykkt ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna sem sett er fram í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhöfsregluna, sem er sett fram í þeirri grein, ganga ákvæði þessarar tilskipunar ekki lengra en nauðsynlegt er til að þessum markmiðum verði náð.

⁽¹⁾ Stjótd. EB L 257, 10.10.1996, bls. 26. Tilskipuninni var síðast breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 166/2006 (Stjótd. ESB L 33, 4.2.2006, bls. 1).

⁽²⁾ Stjótd. ESB C 321, 31.12.2003, bls. 1.

⁽³⁾ Stjótd. EB L 184, 17.7.1999, bls. 23. Ákvörðuninni var breytt með ákvörðun 2006/512/EB (Stjótd. ESB L 200, 22.7.2006, bls. 11).

27) Tilskipun þessi gildir með fyrirvara um löggjöf Bandalagsins um öryggis-, gæða- og heilbrigðiskröfur og sérstaka löggjöf Bandalagsins um meðhöndlun úrgangs, einkum tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/53/EB frá 18. september 2000 um úr sér gengin ökutæki ⁽¹⁾ og tilskipun 2002/96/EB.

28) Að því er varðar ábyrgð framleiðenda eru framleiðendur rafhlaðna og rafgeyma og framleiðendur annarra vara, sem innihalda rafhlöðu eða rafgeymi, ábyrgir fyrir meðhöndlun úrgangs úr rafhlöðum og rafgeymum sem þeir setja á markað. Sveigjanleg tilhögun er viðeigandi til að fjármögnunarkerfi geti tekið tillit til mismunandi, landsbundinna aðstæðna og haft til hliðsjónar kerfi sem þegar eru til, einkum þau kerfi sem komið er á fót til að uppfylla skilyrði tilskipana 2000/53/EB og 2002/96/EB, en jafnframt skal komast hjá tvöfaldri gjaldtöku.

29) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/95/EB frá 27. janúar 2003 um takmarkanir á notkun tiltekinna, hættulegra efna í rafbúnaði og rafeindabúnaði ⁽²⁾ gildir ekki um rafhlöður og rafgeyma sem notuð eru í raf- og rafeindabúnaði.

30) Rafhlöður og rafgeymar til nota í vélknúnum ökutækjum og iðnaðarraafhlöður og -rafgeymar skulu uppfylla kröfurinnar í tilskipun 2000/53/EB, einkum 4. gr. hennar. Því skal banna notkun kadmíums í iðnaðarraafhlöðum og -rafgeymum fyrir vélknúin ökutæki nema þau falli undir undanþágu á grundvelli II. viðauka við þá tilskipun.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Inntak

Í þessari tilskipun eru fastsettar:

- 1) reglur um setningu rafhlaðna og rafgeyma á markað og einkum bann við því að setja á markað rafhlöður og rafgeyma sem innihalda hættuleg efni og
- 2) sérstakar reglur um söfnun, meðhöndlun, endurvinnslu og förgun notaðra rafhlaðna og rafgeyma til að bæta viðeigandi löggjöf Bandalagsins um úrgang og stuðla að mikilli söfnun og endurvinnslu notaðra rafhlaðna og rafgeyma.

Markmiðið er að bæta vistvænleika rafhlaðna og rafgeyma og atferli allra rekstraraðila sem koma að málum á endingartíma rafhlaðna og rafgeyma, t.d. framleiðenda, dreifingaraðila og

notenda og einkum þeirra rekstraraðila sem koma á beinan hátt að meðhöndlun og endurvinnslu notaðra rafhlaðna og rafgeyma.

2. gr.

Gildissvið

1. Þessi tilskipun gildir um allar tegundir rafhlaðna og rafgeyma, án tillits til lögunar þeirra, rúmmáls, þyngdar, efnissamsetningar eða notkunar. Hún gildir með fyrirvara um tilskipanir 2000/53/EB og 2002/96/EB.

2. Þessi tilskipun gildir ekki um rafhlöður og rafgeyma sem notuð eru í:

- a) búnað sem tengist vernd grundvallaröryggishagsmuna aðildarríkjanna, vopn, skotfæri og hergögn, að undanskildum vörum sem eru ekki ætlaðar sérstaklega til nota í hernaðarlegum tilgangi,
- b) búnað sem er ætlaður til sendingar út í geim.

3. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- 1) „rafhlaða“ eða „rafgeymir“: sérhver uppspretta raforku sem fæst við beina umbreytingu efnaorku og samanstendur af einu einhlaði (primary cell) eða fleiri (ekki endurhlaðanlegum) eða einu endurhlaði (secondary cell) eða fleiri (endurhlaðanlegum),
- 2) „rafhlöðupakki“: sérhver samstæða af rafhlöðum eða rafgeymum sem eru tengd saman og/eða lokuð inni í ytra byrði og mynda fullbúna einingu sem notandanum er ekki ætlað að skipta eða opna,
- 3) „færanleg rafhlaða eða rafgeymir“: sérhver rafhlaða, hnapparafhlaða, rafhlöðupakki eða rafgeymir sem:
 - a) eru innsigluð og
 - b) unnt er að bera í hendi og
 - c) er hvorki iðnaðarraafhlaða né -rafgeymir né rafhlaða eða rafgeymir fyrir vélknúin ökutæki,
- 4) „hnapparafhlaða“: sérhver lítill, kringlótt, færanleg rafhlaða eða rafgeymir sem er meiri um sig að þvermáli en hæð og sem er notuð í sérstökum tilgangi, t.d. í heyrnartæki, úr, lítill ferðatæki og sem varaorka,
- 5) „rafhlaða eða rafgeymir fyrir vélknúin ökutæki“: sérhver rafhlaða eða rafgeymir sem notað er til að ræsa vél, til lýsingar eða sem kveikjubúnaður,

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 269, 21.10.2000, bls. 34. Tilskipuninni var síðast breytt með ákvörðun ráðsins 2005/673/EB (Stjótið. ESB L 254, 30.9.2005, bls. 69).

⁽²⁾ Stjótið. ESB L 37, 13.2.2003, bls. 19. Tilskipuninni var síðast breytt með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2006/310/EB (Stjótið. ESB L 115, 28.4.2006, bls. 38).

6) „iðnaðarrafhlaða eða -rafgeymir“: sérhver rafhlaða eða rafgeymir sem er eingöngu ætlaður til notkunar í iðnaði eða til faglegrar notkunar eða sem notaður er í allar tegundir rafknúinna ökutækja,

4. gr.

Bönn

7) „notuð rafhlaða eða rafgeymir“: sérhver rafhlaða eða rafgeymir sem flokkast undir úrgang í skilningi a-liðar 1. mgr. 1. gr. tilskipunar 2006/12/EB,

1. Með fyrirvara um tilskipun 2000/53/EB skulu aðildarríkin banna að setja á markað:

8) „endurvinnsla“: það að efni eru unnin á ný innan framleiðsluferlis úrgangsefna í sama tilgangi og þau voru upphaflega unnin eða í öðrum tilgangi, að undanskilinni endurnýtingu orku,

a) allar rafhlöður og rafgeyma sem innihalda meira en 0,0005% af kvikasilfri miðað við þyngd, hvort sem þau eru hluti af tækjum eða ekki, og

9) „förgun“: allar viðeigandi aðgerðir sem kveðið er á um í II. viðauka A við tilskipun 2006/12/EB,

b) færanlegar rafhlöður og rafgeyma sem innihalda meira en 0,002% af kadmíumi miðað við þyngd, að meðtöldum þeim sem eru hluti af tækjum.

10) „meðhöndlun“: öll starfsemi í tengslum við notaðar rafhlöður og rafgeyma eftir að komið hefur verið með þau til stöðvar til flokkunar, undirbúnings fyrir endurvinnslu eða undirbúnings fyrir förgun,

2. Bannið, sem sett er fram í a-lið 1. mgr., gildir ekki um hnapparafhlöður sem innihalda ekki meira en 2% af kvikasilfri miðað við þyngd.

11) „tæki“: allur raf- og rafeindabúnaður eins og hann er skilgreindur í tilskipun 2002/96/EB sem er knúinn eða knýja má að öllu leyti eða að hluta með rafhlöðum eða rafgeymum,

3. Bannið, sem sett er fram í b-lið 1. mgr., gildir ekki um færanlegar rafhlöður eða rafgeyma sem ætluð eru til nota í:

a) neyðar- og viðvörðunarkerfi, að meðtöldum neyðarlýsingum,

12) „framleiðandi“: aðili í aðildarríki sem setur, óháð sölutækni sem notuð er, þ.m.t. notkun fjarsamskiptamiðla eins og þeir eru skilgreindir í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 97/7/EB frá 20. maí 1997 um neytendavernd að því er varðar fjarsölusamninga⁽¹⁾, rafhlöður eða rafgeyma, þ.m.t. þau sem eru hluti af tækjabúnaði eða ökutækjum, á markað í fyrsta skipti í atvinnuskyni innan yfirráðasvæðis þess aðildarríkis,

b) lækningabúnað eða

c) vélknúin, snúrulaus handverkfæri.

13) „dreifingaraðili“: sá sem í atvinnuskyni sér notanda fyrir rafhlöðum og rafgeymum,

4. Framkvæmdastjórnin skal endurskoða undanþáguna sem um getur í c-lið 3. mgr. og leggja skýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið fyrir 26. september 2010, ásamt viðeigandi tillögum, eftir því sem við á, með bannið á kadmíumi í rafhlöðum og rafgeymum í huga.

14) „setning á markað“: það að sjá þriðja aðila innan Bandalagsins fyrir vöru eða bjóða hana fram, hvort sem er gegn greiðslu eða án endurgjalds, þ.m.t. innflutningur á tollsvæði Bandalagsins,

5. gr.

Aukinn vistvænleiki

15) „rekstraraðilar“: allir sem sjá um framleiðslu, dreifingu, söfnun eða endurvinnslu eða þeir sem annast annars konar meðhöndlun,

Aðildarríkjum, sem hafa framleiðendur á yfirráðasvæði sínu, ber að stuðla að rannsóknum og hvetja til betri heildarárangurs varðandi vistvænleika rafhlaðna og rafgeyma allan endingartíma þeirra og þróunar og markaðssetningu rafhlaðna og rafgeyma sem innihalda minna magn af hættulegum efnum eða sem innihalda minna af mengandi efnum, einkum sem staðgönguefni fyrir króm, kadmíum og blý.

16) „vélknúin, snúrulaust handverkfæri“: sérhvert handverkfæri sem er knúin með rafhlöðu eða rafgeymi og er ætlað til viðhalds-, smíða- eða garðvinnu,

6. gr.

Setning á markað

17) „söfnunarhlutfall“: hundraðshlutfall, fyrir tiltekið aðildarríki á tilteknu almanaksári, sem fæst með því að deila þyngd færanlegra, notaðra rafhlaðna og rafgeyma, sem safnað er í samræmi við 1. mgr. 8. gr. þessarar tilskipunar eða tilskipun 2002/96/EB á því almanaksári, í meðalþyngd færanlegra rafhlaðna og rafgeyma sem framleiðendur selja annaðhvort beint til notenda eða afhenda þriðju aðilum í þeim tilgangi að selja notendum í því aðildarríki á því almanaksári og næstliðnum tveimur almanaksárum.

1. Aðildarríkjum er óheimilt, á grundvelli ástæðna sem fjallað er um í þessari tilskipun, að hindra, banna eða takmarka á yfirráðasvæði sínu setningu rafhlaðna og rafgeyma, sem uppfylla kröfur tilskipunarinnar, á markað.

2. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að rafhlöður og rafgeymar, sem uppfylla ekki kröfur þessarar tilskipunar, séu ekki sett á markað eða að þau séu tekin af markaði.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 144, 4.6.1997, bls. 19. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 2005/29/EB (Stjótið. ESB L 149, 11.6.2005, bls. 22).

7. gr.

Meginmarkmið

Aðildarríkin skulu, að teknu tilliti til umhverfisáhrifa vegna flutninga, gera nauðsynlegar ráðstafanir til að hámarka aðskilda söfnun á notuðum rafhlöðum og rafgeymum og halda því í lágmarki að rafhlöðum og rafgeymum sé fargað með blönduðu, óflokkuðu húsasorpi í þeim tilgangi að ná mikilli endurvinnslu allra notaðra rafhlaðna og rafgeyma.

8. gr.

Söfnunarkerfi

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að viðeigandi söfnunarkerfi séu tiltæk fyrir færanlegar rafhlöður og rafgeyma. Slík kerfi:

- a) skulu gera notendum kleift að fleygja notuðum, færanlegum rafhlöðum og rafgeymum á aðgengilegri söfnunarstöð í grenndinni, að teknu tilliti til þéttleika byggðar,
- b) skulu krefja dreifingaraðila um að taka aftur við notuðum, færanlegum rafhlöðum og rafgeymum án endurgjalds ef þeir selja slíkar rafhlöður og rafgeyma, nema mat leiði í ljós að önnur tiltæk kerfi séu a.m.k. jafn árangursrík við að ná umhverfismarkmiðum þessarar tilskipunar. Aðildarríkin skulu birta slíkt mat opinberlega,
- c) skulu hvorki fela í sér neitt gjald af hálfu notenda þegar þeir fleygja notuðum, færanlegum rafhlöðum og rafgeymum né neina skyldu til að kaupa nýja rafhlöðu eða rafgeymi,
- d) má reka í tengslum við kerfin sem um getur í 2. mgr. 5. gr. tilskipunar 2002/96/EB.

Söfnunarstöðvar, sem komið er á til að uppfylla a-lið þessarar málsgreinar, skulu ekki falla undir kröfurnar um skráningu eða leyfi í tilskipun 2006/12/EB eða tilskipun ráðsins 91/689/EBE frá 12. desember 1991 um hættulegan úrgang ⁽¹⁾.

2. Aðildarríkjunum er heimilt, að því tilskildu að kerfin uppfylli þær viðmiðanir sem skráðar eru í 1. mgr.:

- a) að krefjast þess að framleiðendur setji upp slík kerfi,
- b) að krefjast þess að aðrir rekstraraðilar taki þátt í slíkum kerfum,
- c) að viðhalda núverandi kerfum.

3. Aðildarríkin skulu sjá til þess að framleiðendur iðnaðarrafhlaðna og -rafgeyma, eða þriðju aðilar fyrir þeirra hönd, neiti ekki að taka við notuðum iðnaðarrafhlaðum og -rafgeymum frá notendum, án tillits til efnasamsetningar þeirra eða uppruna. Óháðum þriðju aðilum er einnig heimilt að safna iðnaðarrafhlaðum og -rafgeymum.

4. Aðildarríkin skulu sjá til þess að framleiðendur rafhlaðna og rafgeyma fyrir vélknúin ökutæki, eða þriðju aðilar, komi á kerfum til söfnunar á notuðum rafhlöðum og rafgeymum fyrir vélknúin ökutæki frá notendum eða frá aðgengilegri söfnunarstöð í nágrenni þeirra ef þeim er ekki safnað samkvæmt kerfunum sem um getur í 1. mgr. 5. gr. tilskipunar 2000/53/EB. Þegar um er að ræða rafhlöður og rafgeyma fyrir vélknúin ökutæki sem koma frá vélknúnum ökutækjum sem eru í einkaeigu og eru ekki notuð í atvinnuskyni skulu slík kerfi hvorki fela í sér gjald af hálfu notenda þegar þeir fleygja notuðum rafhlöðum eða rafgeymum né skyldu til að kaupa nýja rafhlöðu eða rafgeymi.

9. gr.

Fjárhagsleg stjórnþæki

Aðildarríkjunum er heimilt að nota fjárhagsleg stjórnþæki til að stuðla að því að notuðum rafhlöðum og rafgeymum sé safnað eða til að stuðla að notkun rafhlaðna og rafgeyma sem innihalda efni sem menga minna, t.d. með því að taka upp mismunandi gjaldflokka. Ef þau gera það skulu þau tilkynna framkvæmdastjórninni um ráðstafanir sem varða framkvæmd þeirra gerninga.

10. gr.

Söfnunarmarkmið

1. Aðildarríkin skulu reikna út söfnunarhlutfallið í fyrsta skipti fyrir fimmta heila almanaksárið eftir gildistöku þessarar tilskipunar. Með fyrirvara um tilskipun 2002/96/EB skulu rafhlöður og rafgeymar, sem eru hluti af tækjum, falla undir tölur um söfnun og sölu.

2. Aðildarríkin skulu að lágmarki ná eftirfarandi söfnunarhlutfalli:

- a) 25% eigi síðar en 26. september 2012,
- b) 45% eigi síðar en 26. september 2016.

3. Aðildarríkin skulu fylgjast með söfnunarhlutföllum á ársgrundvelli samkvæmt kerfinu sem sett er fram í I. viðauka. Með fyrirvara um reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 2150/2002 frá 25. nóvember 2002 um hagskýrslur um úrgang ⁽²⁾ skulu aðildarríkin senda framkvæmdastjórninni skýrslur innan sex mánaða frá lokum viðkomandi almanaksárs. Í skýrslunum skal tilgreina hvernig nauðsynlegra gagna til að reikna söfnunarhlutfallið var aflað.

4. Í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 2. mgr. 24. gr.:

- a) er heimilt að mæla fyrir um bráðabirgðafyrirkomulag til að takast á við vanda sem aðildarríki stendur frammi fyrir við að uppfylla kröfurnar í 2. mgr. vegna sérstakra aðstæðna innan þess ríkis,

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 377, 31.12.1991, bls. 20. Tilskipuninni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 166/2006.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 332, 9.12.2002, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 783/2005 (Stjtið. ESB L 131, 25.5.2005, bls. 38).

- b) skal koma á sameiginlegri aðferð til að reikna út árlega sölu færanlegra rafhlöðna og rafgeyma til notenda eigi síðar en 26. september 2007.

11. gr.

Fjarlæging notaðra rafhlöðna og rafgeyma

Aðildarríkin skulu sjá til þess að framleiðendur hanni tæki þannig að auðvelt sé að fjarlægja úr þeim notaðar rafhlöður og rafgeyma. Tækjum, sem rafhlöður og rafgeymar eru hluti af, skulu fylgja leiðbeiningar um hvernig fjarlægja megi rafhlöðurnar og rafgeymana á öruggan hátt og, eftir því sem við á, upplýsa notendur um tegund þeirra. Þessi ákvæði gilda ekki ef stöðug rafmagnstenging er nauðsynleg með tilliti til öryggis, afkastagetu, læknisfræðilegra þátta eða heilleika gagna og hún krefst órofinnar tengingar milli tækisins og rafhlöðunnar eða rafgeymisins.

12. gr.

Meðhöndlun og endurvinnsla

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess, eigi síðar en 26. september 2009:

- a) að framleiðendur eða þriðju aðilar setji upp kerfi þar sem besta, færanlega tækni með tilliti til verndar heilbrigðis og umhverfis er notuð til að meðhöndla og endurvinnna notaðar rafhlöður og rafgeyma og
- b) að allar rafhlöður og rafgeymar, sem er safnað í samræmi við 8. gr. þessarar tilskipunar eða við tilskipun 2002/96/EB, fari til meðhöndlunar og endurvinnslu samkvæmt kerfum sem samræmast að lágmarki löggjöf Bandalagsins, einkum að því er varðar heilbrigði, öryggi og meðhöndlun úrgangs.

Aðildarríkjunum er þó heimilt, í samræmi við sáttmálann, að farga færanlegum rafhlöðum og rafgeymum, sem hefur verið safnað og innihalda kadmíum, kvikasilfur eða blý, á urðunarstöðum eða koma þeim fyrir í neðanjarðargeymslum ef ekki er völ á heppilegum lokamörkuðum (end market).

Aðildarríkjunum er einnig heimilt, í samræmi við sáttmálann, að farga færanlegum rafhlöðum og rafgeymum, sem hefur verið safnað og innihalda kadmíum, kvikasilfur eða blý, á urðunarstöðum eða koma þeim fyrir í neðanjarðargeymslum sem hluta af áætlun um að leggja af í áföngum notkun þungmálma komi í ljós, á grundvelli ítarlegs mats á umhverfistengdum, efnahagslegum og félagslegum áhrifum, að þessi förgunarkostur er betri en endurvinnsla. Aðildarríkjunum ber að birta þetta mat opinberlega og tilkynna framkvæmdastjórninni drög að ráðstöfunum í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/34/EB frá 22. júní 1998 sem setur reglur um tilhögun upplýsingaskipta á sviði tæknistaðla og reglugerða sem og reglna um þjónustu í upplýsingasamfélaginu ⁽¹⁾.

2. Meðhöndlunin skal uppfylla lágmarkskröfurnar í A-hluta III. viðauka.

3. Ef rafhlöðum og rafgeymum er safnað með raf- og rafeindabúnaðarúrgangi á grundvelli tilskipunar 2002/96/EB skal taka rafhlöður og rafgeyma úr raf- og rafeindabúnaðarúrganginum sem safnað hefur verið.

4. Endurvinnsluferlin skulu, eigi síðar en 26. september 2010, uppfylla ákvæði um endurvinnslunýtni og tengd ákvæði sem eru tilgreind í B-hluta III. viðauka.

5. Aðildarríkin skulu gefa skýrslu um hvaða endurvinnslustigi hefur verið náð á viðkomandi almanaksári og hvort þeirri nýtni sem um getur í B-hluta III. viðauka hefur verið náð. Þau skulu leggja upplýsingarnar fyrir framkvæmdastjórnina innan sex mánaða frá lokum viðkomandi almanaksárs.

6. Heimilt er að aðlaga III. viðauka eða bæta við hann til að taka tillit til framfara í tækni og vísindum í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 2. mgr. 24. gr. Einkum og sér í lagi:

- a) skal bæta við ítarlegum reglum varðandi útreikninga á endurvinnslunýtni eigi síðar en 26. mars 2010 og
- b) skal meta lökustu endurvinnslunýtnina reglulega og laga hana að bestu, færanlegu tækni og í ljósi þróunarinnar sem um getur í annarri undirgrein 1. mgr.

7. Áður en framkvæmdastjórnin leggur til breytingar á III. viðauka skal hún hafa samráð við viðkomandi hagsmunaaðila, einkum framleiðendur, endurvinnsluaðila, þá sem koma að meðhöndlun, umhverfissamtök, neytendasamtök og starfsmannasamtök. Hún skal upplýsa nefndina sem um getur í 1. mgr. 24. gr. um niðurstöður þessa samráðs.

13. gr.

Ný tækni við endurvinnslu

1. Aðildarríkin skulu hvetja til þróunar á nýrri tækni við endurvinnslu og meðhöndlun og stuðla að rannsóknum á aðferðum sem eru umhverfisvænar og kostnaðarhagkvæmar fyrir allar tegundir rafhlöðna og rafgeyma.

2. Aðildarríkin skulu hvetja meðhöndlunarstöðvar til að koma á fót vottuðu umhverfisstjórnunarkerfi í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 761/2001 frá 19. mars 2001 um að heimila frjálsa aðild fyrirtækja/stofnana að umhverfisstjórnunarkerfi Bandalagsins (EMAS) ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 204, 21.7.1998, bls. 37. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögum frá 2003.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 114, 24.4.2001, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 196/2006 (Stjtið. ESB L 32, 4.2.2006, bls. 4).

*14. gr.***Förgun**

Aðildarríkin skulu banna að notuðum iðnaðarraffhlöðum og -rafgeymum og rafhlöðum og rafgeymum fyrir vélknúin ökutæki sé fargað á urðunarstöðvum eða með brennslu. Þó er heimilt að farga leifum rafhlaðna og rafgeyma, sem hafa bæði verið meðhöndluð og endurunnin í samræmi við 1. mgr. 12. gr., á urðunarstöðvum eða með brennslu.

*15. gr.***Útflutningur**

1. Meðhöndlun og endurvinnsla getur átt sér stað utan viðkomandi aðildarríkis eða utan Bandalagsins, að því tilskildu að flutningur notaðra rafhlaðna og rafgeyma sé í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 259/93 frá 1. febrúar 1993 um umsjón og eftirlit með flutningi úrgangs innan, til og út úr Evrópubandalaginu ⁽¹⁾.

2. Notaðar rafhlöður og rafgeymar, sem eru flutt út úr Bandalaginu í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 259/93, reglugerð ráðsins (EB) nr. 1420/1999 frá 29. apríl 1999 um sameiginlegar reglur og málsmeðferð við flutning á tilteknum tegundum úrgangs til tiltekinna landa utan Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD) ⁽²⁾ og reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1547/1999 frá 12. júlí 1999 um eftirlitsaðferðir samkvæmt reglugerð ráðsins (EBE) nr. 259/93 sem gilda um flutning á tilteknum tegundum úrgangs til tiltekinna landa, sem lokagerð ákvörðunar Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD), C(92)39, gildir ekki um ⁽³⁾, skulu því aðeins teljast uppfylla skyldur og ákvæði um nýtni, sem mælt er fyrir um í III. viðauka við þessa tilskipun, að áreiðanlegar sannanir séu fyrir því að endurvinnslan hafi farið fram við aðstæður sem svara til krafanna í þessari tilskipun.

3. Mæla skal fyrir um nákvæma framkvæmd þessarar greinar í samræmi við málsmeðferðina í 2. mgr. 24. gr.

*16. gr.***Fjármögnun**

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að framleiðendur, eða þriðju aðilar fyrir þeirra hönd, standi undir hreinum kostnaði sem hlýst af:

- a) söfnun, meðhöndlun og endurvinnsla allra notaðra rafhlaðna og rafgeyma sem er safnað í samræmi við 1. og 2. mgr. 8. gr. og
- b) söfnun, meðhöndlun og endurvinnsla allra notaðra iðnaðarraffhlaðna og -rafgeyma og rafhlaðna og rafgeyma fyrir vélknúin ökutæki sem er safnað í samræmi við 3. og 4. mgr. 8. gr.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 30, 6.2.1993, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 2557/2001 (Stjtið. EB L 349, 31.12.2001, bls. 1).

⁽²⁾ Stjtið. EB L 166, 1.7.1999, bls. 6. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 105/2005 (Stjtið. ESB L 20, 22.1.2005, bls. 9).

⁽³⁾ Stjtið. EB L 185, 17.7.1999, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 105/2005.

2. Við framkvæmd 1. mgr. skulu aðildarríkin sjá til þess að framleiðendur rafhlaðna og rafgeyma, sem safnað er samkvæmt kerfum sem komið er á í samræmi við tilskipun 2000/53/EB eða tilskipun 2002/96/EB, verði ekki fyrir tvöfaldri gjaldtöku.

3. Aðildarríkin skulu skuldbinda framleiðendur, eða þriðju aðila fyrir þeirra hönd, til að standa undir hreinum kostnaði sem hlýst af upplýsingaferðum um söfnun, meðhöndlun og endurvinnslu allra notaðra, færanlegra rafhlaðna og rafgeyma.

4. Við sölu á nýjum, færanlegum rafhlöðum og rafgeymum skal ekki upplýsa notendur sérstaklega um kostnað við söfnun, meðhöndlun og endurvinnslu þeirra.

5. Framleiðendur og notendur iðnaðarraffhlaðna og -rafgeyma og rafhlaðna og rafgeyma fyrir vélknúin ökutæki geta samið um aðrar fjármögnunarleiðir en þær sem um getur í 1. mgr.

6. Þessi grein gildir um allar notaðar rafhlöður og rafgeyma, án tillits til þess hvaða dag þau voru sett á markað.

*17. gr.***Skráning**

Aðildarríkin skulu sjá til þess að sérhver framleiðandi sé skráður. Skráning skal háð sömu kröfum um málsmeðferð í hverju aðildarríki. Slíkar kröfur um skráningu skulu settar í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 24. gr.

*18. gr.***Smærri framleiðendur**

1. Aðildarríkin geta veitt framleiðendum, sem setja mjög lítið magn af rafhlöðum og rafgeymum á innanlandsmarkað miðað við stærð markaðarins í viðkomandi ríki, undanþágu frá kröfunum í 1. mgr. 16. gr. með því skilyrði að það hindri ekki eðlilega starfsemi söfnunar- og endurvinnslukerfanna sem sett eru upp á grundvelli 8. og 12. gr.

2. Aðildarríkin skulu birta drög að slíkum ráðstöfunum opinberlega, svo og rökin fyrir því að leggja þær til og tilkynna framkvæmdastjórninni og hinum aðildarríkjum á vettvangi nefndarinnar sem um getur í 1. mgr. 24. gr.

3. Framkvæmdastjórnin samþykkir eða hafnar drögunum að ráðstöfunum innan sex mánaða frá því að þau eru tilkynnt eins og um getur í 2. mgr. er hún hefur gengið úr skugga um að þau séu í samræmi við sjónarmiðin sem sett eru fram í 1. mgr. og feli ekki í sér handahófskennda mismunun eða duldar hömlur á viðskipti milli aðildarríkjanna. Liggi ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar ekki fyrir áður en þessu tímabili lýkur skal lita svo á að drögin að ráðstöfununum hafi verið samþykkt.

19. gr.

Þátttaka

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að allir rekstraraðilar og öll opinber, lögbær yfirvöld geti tekið þátt í þeim söfnunar-, meðhöndlunar- og endurvinnslukerfum sem um getur í 8. og 12. gr.

2. Þessi kerfi gilda einnig um rafhlöður og rafgeyma sem eru flutt inn frá þriðju löndum við skilyrði án mismununar og skulu hönnuð þannig að þau feli ekki í sér viðskiptahindranir eða röskun á samkeppni.

20. gr.

Upplýsingar til notenda

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess, einkum með upplýsingaherferðum, að notendur séu ítarlega upplýstir um:

- a) hugsanleg áhrif efnanna, sem notuð eru í rafhlöður og rafgeyma, á umhverfið og heilbrigði manna,
- b) að æskilegt sé að farga ekki notuðum rafhlöðum og rafgeymum með óflokkuðu húsasorpi og að taka þátt í því að safna þeim sérstaklega svo að auðvelda megi meðhöndlun og endurvinnslu,
- c) söfnunar- og endurvinnslukerfi sem þeir hafa aðgang að,
- d) hlutverk sitt í að stuðla að endurvinnslu notaðra rafhlaðna og rafgeyma,
- e) merkingu táknansins af yfirstrikaðri sorptunnu á hjólum sem sýnt er í II. viðauka og efnatáknanna Hg, Cd og Pb.

2. Aðildarríkin geta krafist þess að rekstraraðilar leggi fram, að hluta til eða að öllu leyti, upplýsingarnar sem um getur í 1. mgr.

3. Ef aðildarríkin krefjast þess að dreifingaraðilar taki við notuðum, færanlegum rafhlöðum og rafgeymum skv. 8. gr. skulu þau sjá til þess að dreifingaraðilarnir upplýsi notendur um að hægt sé að koma notuðum rafhlöðum og rafgeymum til förgunar á sölustöðum þeirra.

21. gr.

Merking

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að rafhlöður, rafgeymar og rafhlöðupakkar séu öll merkt á viðeigandi hátt með tákni sem sýnt er í II. viðauka.

2. Aðildarríkin skulu sjá til þess að afkastageta allra færanlegra rafhlaðna og rafgeyma og rafhlaðna og rafgeyma fyrir vélknúin ökutæki sé tilgreind á sýnilegan, læsilegan og óafmáanlegan hátt eigi síðar en 26. september 2009. Mæla skal

fyrir um ítarlegar reglur um framkvæmd þessarar kröfu, þ.m.t. um samræmdar aðferðir til að ákvarða afkastagetu og heppilega notkun, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 2. mgr. 24. gr. og eigi síðar en 26. mars 2009.

3. Rafhlöður, rafgeymar og hnapparafhlöður, sem innihalda meira en 0,0005% af kvikasilfri, meira en 0,002% af kadmíumi eða meira en 0,004% af blýi, skulu merktar með efnatákni fyrir viðkomandi málmi: Hg, Cd eða Pb. Táknid, sem tilgreinir innihald þungmálsins, skal prentað fyrir neðan táknid sem sýnt er í II. viðauka og skal þekja flöt sem er a.m.k. fjórðungurinn af stærð þess tákn.

4. Táknid, sem sýnt er í II. viðauka, skal þekja a.m.k. 3% af yfirborði stærstu hliðar rafhlöðunnar, rafgeymisins eða rafhlöðupakkans en vera að hámarki 5×5 cm. Ef um er að ræða sívala rafhlöðu skal táknid þekja a.m.k. 1,5% af yfirborðsfleti rafhlöðunnar eða rafgeymisins og ekki vera stærra en 5×5 cm.

5. Ef stærð rafhlöðunnar, rafgeymisins eða rafhlöðupakkans er slík að táknid myndi verða minna en $0,5 \times 0,5$ cm þarf ekki að merkja rafhlöðuna, rafgeyminn eða rafhlöðupakkann en tákn, sem er a.m.k. 1×1 cm að stærð, skal prentað á umbúðin.

6. Táknin skal prenta þannig að þau séu vel sýnileg, læsileg og óafmáanleg.

7. Heimila má undanþágur frá kröfum um merkingar í þessari grein í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 2. mgr. 24. gr.

22. gr.

Landsbundnar framkvæmdaskýrslur

1. Aðildarríkin skulu, á þriggja ára fresti, senda skýrslu um framkvæmd þessarar tilskipunar til framkvæmdastjórnarinnar. Fyrsta skýrslan skal þó spanna tímabilið til 26. september 2012.

2. Skýrslurnar skulu samdar á grundvelli spurningalista eða eyðublaðs sem ákveðið er í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 2. mgr. 24. gr. Senda ber aðildarríkjunum spurningalistann eða eyðublaðið sex mánuðum áður en fyrsta tímabilið hefst sem skýrslan á að taka til.

3. Aðildarríkin skulu einnig gefa skýrslu um allar ráðstafanir sem þau gera til að hvetja til þróunar sem skiptir máli fyrir áhrif sem rafhlöður og rafgeymar hafa á umhverfið, einkum um:

a) þróun, þ.m.t. ráðstafanir sem framleiðendur gera að eigin frumkvæði til að draga úr magni þungmálma og annarra hættulegra efna sem rafhlöður og rafgeymar innihalda,

b) nýja tækni við endurvinnslu og meðhöndlun,

c) þátttöku rekstraraðila í umhverfisstjórnunarkerfum,

d) rannsóknir á þessum sviðum og

25. gr.

e) ráðstafanir sem gerðar eru til að koma í veg fyrir myndun úrgangs.

Viðurlög

4. Skýrslan skal vera aðgengileg framkvæmdastjórninni eigi síðar en níu mánuðum eftir lok þriggja ára tímabilsins sem um ræðir og fyrsta skýrslan þá eigi síðar en 26. júní 2013.

5. Framkvæmdastjórnin skal birta skýrslu um framkvæmd þessarar tilskipunar og um áhrif þessarar tilskipunar á umhverfið og á starfsemi innri markaðarins eigi síðar en níu mánuðum eftir að skýrslur aðildarríkjanna hafa borist henni í samræmi við 4. mgr.

Aðildarríkin skulu setja reglur um viðurlög við brotum gegn landsbundnum ákvæðum sem eru samþykkt samkvæmt þessari tilskipun og gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þeim sé beitt. Viðurlögin skulu vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brotið og letjandi. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um þessar ráðstafanir fyrir 26. september 2008 og skulu gera henni tafarlaust grein fyrir hvers kyns breytingum sem gerðar eru síðar á þeim.

26. gr.

23. gr.

Endurskoðun

1. Framkvæmdastjórnin skal endurskoða framkvæmd þessarar tilskipunar og áhrif þessarar tilskipunar á umhverfið og á starfsemi innri markaðarins eftir að skýrslur aðildarríkjanna hafa borist henni í annað sinn í samræmi við 4. mgr. 22. gr.

2. Í annarri skýrslunni, sem framkvæmdastjórnin birtir í samræmi við 5. mgr. 22. gr., skal vera mat á eftirfarandi þáttum í þessari tilskipun:

a) á því hvort frekari áhættustjórnunarráðstafanir fyrir rafhlöður og rafgeyma sem innihalda þungmálma séu viðeigandi,

b) á því hvort lágmarksmarkmið fyrir söfnun allra notaðra rafhlöðna og rafgeyma, sem sett eru fram í 2. mgr. 10. gr., séu viðeigandi og hvort mögulegt sé að setja frekari markmið fyrir komandi ár með hliðsjón af tækniþróun og fenginni reynslu í aðildarríkjunum,

c) á því hvort lágmarkskröfur um endurvinnslu, sem settar eru fram í B-hluta III. viðauka, séu viðeigandi með hliðsjón af upplýsingum sem aðildarríkin veita, tækniþróun og fenginni reynslu í aðildarríkjunum.

3. Tillögur um endurskoðun á tengdum ákvæðum þessarar tilskipunar skulu fylgja með skýrslunni ef nauðsyn krefur.

24. gr.

Nefndarmeðferð

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem komið er á fót skv. 18. gr. tilskipunar 2006/12/EB.

2. Þegar vísað er til þessarar greinar skulu ákvæði 5. og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB gilda, með hliðsjón af ákvæðum 8. gr. hennar.

Fresturinn, sem mælt er fyrir um í 6. mgr. 5. gr. ákvörðunar 1999/468/EB, skal vera þrír mánuðir.

3. Nefndin setur sér starfsreglur.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 26. september 2008. Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni ákvæði allra gildandi laga og stjórnsýslufyrirmæla sem þau samþykkja á því sviði sem tilskipun þessi nær til.

27. gr.

Frjálsir samningar

1. Aðildarríkjunum er heimilt að taka upp ákvæðin, sem mælt er fyrir um í 8., 15. og 20. gr., með samningum milli lögbærra yfirvalda og þeirra rekstraraðila sem um er að ræða, að því tilskildu að markmiðin, sem sett eru fram í þessari tilskipun, hafi náðst. Þessir samningar skulu uppfylla eftirfarandi kröfur:

a) þeir skulu vera framfylgjanlegir,

b) í þeim verður að tilgreina markmið ásamt samsvarandi tímamörkum,

c) þeir skulu birtir í stjórnartíðindum hvers ríkis eða í opinberu skjali sem almenningur hefur sama aðgang að og þeir skulu sendir framkvæmdastjórninni.

2. Regluleg vöktun skal vera með þeim niðurstöðum sem fást, gefa skal lögbærum yfirvöldum og framkvæmdastjórninni skýrslu um þær og þeim skal komið á framfæri við almenning samkvæmt þeim skilyrðum sem sett eru fram í samningnum.

3. Lögbær yfirvöld skulu sjá til þess að fram fari athugun á þeim framförum sem verða vegna samningsins.

4. Ef ekki er staðið við samninginn skulu aðildarríkin beita viðeigandi ákvæðum þessarar tilskipunar með laga- eða stjórnsýslufyrirmælum.

28. gr.

Niðurfelling

Tilskipun 91/157/EBE er felld úr gildi frá og með 26. september 2008. Líta ber á tilvísun í tilskipun 91/157/EBE sem tilvísun í þessa tilskipun.

29. gr.

Gildistaka

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

30. gr.

Viðtakendur

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 6. september 2006.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J. BORRELL FONTELLES

*forseti.**Fyrir hönd ráðsins,*

P. LEHTOMÄKI

forseti.

I. VIÐAUKI

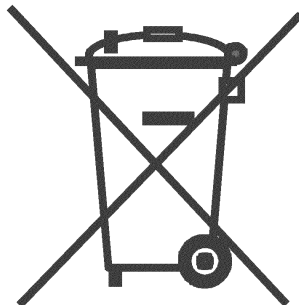
EFTIRLIT MEÐ ÞVÍ HVERSU VEL TEKST AÐ NÁ SÖFNUNARMARKMIÐUM SKV. 10. GR.

Ár	Gagnasöfnun		Útreikningar	Skýrslugjafars kylda
X (*)+1	Sala á 1. ári (S1)			
X+2	Sala á 2. ári (S2)	—	—	
X+3	Sala á 3. ári (S3)	Söfnun á 3. ári (C3)	Söfnunarhlutfall (CR3) = $3 \cdot C3 / (S1 + S2 + S3)$	
X+4	Sala á 4. ári (S4)	Söfnun á 4. ári (C4)	Söfnunarhlutfall (CR4) = $3 \cdot C4 / (S2 + S3 + S4)$ (Söfnunarmarkmið: 25 %.)	
X+5	Sala á 5. ári (S5)	Söfnun á 5. ári (C5)	Söfnunarhlutfall (CR5) = $3 \cdot C5 / (S3 + S4 + S5)$	CR4
X+6	Sala á 6. ári (S6)	Söfnun á 6. ári (C6)	Söfnunarhlutfall (CR6) = $3 \cdot C6 / (S4 + S5 + S6)$	CR5
X+7	Sala á 7. ári (S7)	Söfnun á 7. ári (C7)	Söfnunarhlutfall (CR7) = $3 \cdot C7 / (S5 + S6 + S7)$	CR6
X+8	Sala á 8. ári (S8)	Söfnun á 8. ári (C8)	Söfnunarhlutfall (CR8) = $3 \cdot C8 / (S6 + S7 + S8)$ (Söfnunarmarkmið: 45 %.)	CR7
X+9	Sala á 9. ári (S9)	Söfnun á 9. ári (C9)	Söfnunarhlutfall (CR9) = $3 \cdot C9 / (S7 + S8 + S9)$	CR8
X+10	Sala á 10. ári (S10)	Söfnun á 10. ári (C10)	Söfnunarhlutfall (CR10) = $3 \cdot C10 / (S8 + S9 + S10)$	CR9
X+11	O.s.frv.	O.s.frv.	O.s.frv.	CR10
O.s.frv.				

(*) Ár X er árið sem dagsetningin, sem getið er um í 26. gr., fellur á.

*II. VIÐAUKI***TÁKN FYRIR SÉRSTAKA SÖFNUN RAFHLAÐNA, RAFGEYMA OG RAFHLÖÐUPAKKA**

Táknið sem gefur til kynna „aðskilda söfnun“ allra rafhlaðna og rafgeyma skal vera mynd af yfirstrikaðri sorptunnu á hjólum eins og sýnt er hér á eftir:

—

*III. VIÐAUKI***NÁKVÆMAR KRÖFUR UM MEÐHÖNDLUN OG ENDURVINNSLU****A-HLUTI: MEÐHÖNDLUN**

1. Meðhöndlunin skal að lágmarki fela í sér fjarlægingu allra vökva og sýra.
2. Meðhöndlun og öll geymsla, þ.m.t. bráðabirgðageymsla, á meðhöndlunarstöðvum skal fara fram á stöðum með ógegndræpu yfirborði og undir viðeigandi yfirbreiðslu sem er vind- og vatnsheld eða í viðeigandi gámum.

B-HLUTI: ENDURVINNSLA

3. Endurvinnsluferli skulu ná að lágmarki fram eftirfarandi endurvinnslunýtni:
 - a) endurvinnslu á 65% af meðalþyngd blýrafhlaðna og blýrafgeyma, þ.m.t. svo mikilli endurvinnslu á blýinnihaldi sem framast er tæknilega gerlegt án þess að því fylgi óhóflegur kostnaður,
 - b) endurvinnslu á 75% af meðalþyngd nikkeldíumumrafhlaðna og -rafgeyma, þ.m.t. svo mikilli endurvinnslu á kadmíuminnihaldi sem framast er tæknilega gerlegt án þess að því fylgi óhóflegur kostnaður og
 - c) endurvinnslu á 50% af meðalþyngd annarra notaðra rafhlaðna og rafgeyma.
-

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2008/121/EB

2011/EES/10/04

frá 14. janúar 2009

um textílheiti (endurútgefin) (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
95. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálans ⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/74/EB frá 16.
desember 1996 um textílheiti ⁽³⁾ hefur nokkrum sinnum
verið breytt í veigamiklum atriðum ⁽⁴⁾. Þar sem um
frekari breytingar verður að ræða skal endurútgefa hana
til glöggvunar.

2) Það myndi valda hindrunum í eðlilegri starfsemi
innri markaðarins ef ákvæði aðildarríkjanna um heiti,
samsetningu og merkingu textílvara væru breytileg frá
einu aðildarríki til annars.

3) Unnt er að ryðja hindrunum þessum úr vegi með
því að setja samræmdar reglur um markaðsetningu
textílvara innan Bandalagsins. Þess vegna er nauðsynlegt
að samræma heiti á textiltrefjum og upplýsingar sem
birtar eru á vörumiðum, merkingum og fylgiskjölum
með textílvörum á ýmsum stigum framleiðslu, vinnslu og
dreifingar.

4) Einnig skal setja ákvæði um ákveðnar vörur sem ekki
eru einvörðungu gerðar úr textílefnum en innihalda þau
og mynda nauðsynlegan hluta vörunnar eða sem sérstök
athygli er vakin á af hálfu framleiðanda, vinnsluáðila eða
seljanda.

5) Vikmörk hvað snertir „aðrar trefjar“, sem þegar hafa
verið ákveðin fyrir hreinar vörur, skulu einnig að gilda
um blandaðar vörur.

6) Merkingar skulu vera skyldubundnar til að ná fram
markmiðum þeim sem liggja að baki ákvæðum landslaga
á þessu sviði.

7) Þegar erfitt reynist af tæknilegum ástæðum að tilgreina
samsetningu vöru við framleiðslu er heimilt að gefa upp
allar trefjar, þá þekktar, á vörumiða séu þær tiltekinn
hundraðshluti hinnar fullunnu vöru.

8) Ráðlegt er, til að komast hjá því að ákvæðum sé beitt
á mismunandi hátt innan Bandalagsins, að tilgreina
nákvæmar aðferðir við merkingu tiltekinna textílvara sem
samsettar eru úr tveimur eða fleiri efnisþáttum og einnig
efnisþætti textílvara sem ekki er þörf á að taka tillit til við
merkingu og greiningu.

9) Textílvörur, sem aðeins er skylt að merkja sameiginlega
og seldar eru í metratali eða í afskornum lengdum skal
bjóða til sölu þannig að neytandinn geti kynnt sér til hlítar
upplýsingar á ytri umbúðunum eða stranganum. Það er
aðildarríkjanna að ákveða ráðstafanir þær sem samþykkja
ber í þessu skyni.

10) Notkun lýsandi tegundar eða heita, sem njóta sérstaks
álits meðal notenda og neytenda, skal vera háð sérstökum
skilyrðum.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjótið. ESB L 19, 23.1.2009, bls. 29. Hennar var getið
í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 59/2009 frá 29. maí 2009
um breytingu á II viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og
vottun) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópu-
sambandsins nr. 47, 3.9.2009, bls. 10.

(1) Stjótið. ESB C 162, 25.6.2008, bls. 40.

(2) Álit Evrópuþingsins frá 17. júní 2008 (hefur enn ekki verið birt í
Stjórnartíðindum ESB) og ákvörðun ráðsins frá 16. desember 2008.

(3) Stjótið. EB L 32, 3.2.1997, bls. 38.

(4) Sjá A-hluta VI. Viðauka.

11) Nauðsynlegt er að mæla fyrir um aðferðir við sýnatöku og greiningu textílefna til að útiloka hugsanleg andmæli gegn aðferðum þeim sem notaðar eru. Enda þótt nágildandi aðferðir innan aðildarríkjanna séu viðhafðar enn um sinn kemur það ekki í veg fyrir að samræmdum reglum sé beitt.

12) Í V. viðauka, þar sem tilgreind eru viðtekin frávik sem gilda um þurran massa hverrar trefjategundar við greiningu og ákvörðun trefjainnihalds, koma í 1., 2. og 3. lið fram tvenns konar viðtekin frávik við útreikning á samsetningu kembdra eða greiddra trefja sem innihalda ull og/eða dýrahár. Ekki er alltaf unnt að greina á tilraunastofum hvort vara sé kembd eða greidd og því getur ósamræmi komið fram í niðurstöðum sé ákvæði þessu beitt við prófanir á samræmi textílvara innan Bandalagsins því ber að heimila að beitt sé einu viðteknu fráviki á rannsóknastofum í vafamálum..

13) Ekki er ráðlegt að samræma, í sérstakri tilskipun um textílvörur, öll ákvæði sem gilda um slíkar vörur.

14) Ákvæði III. og IV. viðauka skulu einnig, með tilliti til séreinkenna þeirra atriða sem þar er getið, að gilda um aðrar vörur sem undanþegnar eru merkingum, einkum og sér í lagi „einnota“ vörur eða vörur sem einungis er krafist sameiginlegra merkinga fyrir.

15) Samþykkja skal nauðsynlegar ráðstafanir til framkvæmdar þessari tilskipun í samræmi við ákvörðun ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um reglur um meðferð framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið ⁽¹⁾.

16) Sérstaklega skal framkvæmdastjórninni veitt umboð til að laga I. og V. viðauka að tækniframförum og samþykkja nýjar magngreiningar fyrir blöndur úr tveimur og þremur efnum. Þar eð þessar ráðstafanir eru almenns eðlis og þeim er ætlað að breyta veigalitlum þáttum í þessari tilskipun skulu þær samþykktar í samræmi við málsméðferð í stjórnsýslunni með athugun sem kveðið er á um í 5. gr. a í ákvörðun 1999/468/EB.

17) Nýju atriðin, sem innleidd eru í þessari tilskipun, varða einungis nefndarmeðferðina. Aðildarríkin þurfa því ekki að lögleiða þau.

18) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á skuldbindingar aðildarríkjanna varðandi fresti til að lögleiða tilskipanirnar, sem eru tilgreindar í B-hluta VI. viðauka, í aðildarríkjunum.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

1. Einungis er heimilt að markaðssetja textílvörur innan Bandalagsins meðan á vinnslu stendur eða áður en hún hefst og á öllum stigum dreifingar séu þær í samræmi við ákvæði tilskipunar þessarar.

2. Reglugerð þessi gildir ekki um textílvörur sem:

- a) ætlaðar eru til útflutnings til þriðju landa,
- b) eru fluttar með gegnumflutningi um aðildarríki undir eftirliti tollfyrivalda,
- c) eru fluttar inn frá þriðju löndum til aðvinnslu,
- d) samið er um afhendingu á til heimavinnandi fólks eða sjálfstæðra fyrirtækja sem vinna úr aðfengnum efnum án þess að eignaréttur, sem í þeim felst, sé yfirfærður gegn greiðslu.

2. gr.

1. Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „textílvörur:“ allar óunnar, hálfunnar eða fullunnar vörur, framleiddar að hluta, fullframleiddar, tilbúnar að hluta eða fullbúnar eða vörur sem að öllu leyti eru samsett úr textíltrefjum án tillits til þeirrar aðferðar sem notuð er við blöndun eða samsetningu.

b) „textíltrefjar“:

- i. efniseining sem einkennist af sveigjanleika, finleika og mikilli lengd samanborið við mesta þvermál sem gerir hana nothæfa til framleiðslu textílvara,
- ii. sveigjanlegar lengjur, flatar eða holar, þar sem sýnileg breidd er ekki meiri en 5 mm, þ.m.t. lengjur skornar af breiðari lengjum eða lögum sem gerð eru úr efnum sem notuð eru við framleiðslu trefja þeirra sem skráðar eru undir 19. – 41. lið í I. viðauka og eru nothæfar til textílfarmleiðslu, sýnileg breidd er breidd hinnar flötu eða holu lengju samanbrotinnar, útflatrar, samþjappaðrar eða undinnar eða meðalbreidd þar sem breiddin er ekki alls staðar sú sama.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 184, 17.7.1999, bls. 23.

2. Eftirfarandi vörur teljast til textílvara og heyra undir ákvæði tilskipunar þessarar:

- a) vörur sem innihalda textíltrefjar sem eru minnst 80% af þyngd þeirra,
- b) húsgagnaáklæði, regnhlífir- og sólhlífarefni sem er að hluta textílefnisþættir, minnst 80% af þyngd; þetta á einnig við um textílefnisþætti í marglaga gólfdukkum, í dýnum og í viðlegubúnaði og varmafóður í skófatnaði, hönskum og vettlingum, svo fremi slíkir hlutar eða fóður sé minnst 80% af heildarþyngd hlutarins,
- c) textílefni sem felld eru inn í aðrar vörur og mynda óaðskiljanlegan hluta þeirra, svo fremi samsetningar sé getið.

3. gr.

1. Heiti og lýsing trefja, sem um getur í 2. gr., eru skráð í I. viðauka.

2. Notkun heita í töflunni í I. viðauka er bundin við þær trefjar sem lýst er undir sama lið í töflunni.

3. Ekkert þessara heita má nota um aðrar trefjar, eitt sér, sem lýsingarorð eða sem orðstofn á neinu tungumáli.

4. Óheimilt er að nota orðið „silki“ til að gefa til kynna lögun eða sérstaka eiginleika textíltrefja sem óslitins þráðar.

4. gr.

1. Óheimilt er að lýsa textílvöru sem „100%“, „hreinni“ eða „al-“ eða nota aðrar áþekkar táknanir nema hún sé einvörðungu samsett úr trefjum sömu tegundar.

2. Heimilt er að textílvara innihaldi aðrar trefjar allt að 2% af þyngd svo fremi tæknilegar orsakir liggi að baki og að þeim sé ekki bætt við kerfisbundið. Sé um kembdar textílvörur að ræða skal hækka vikmörkin í 5%.

5. gr.

1. Einungis er heimilt að lýsa ullarvöru með einu af heitunum, sem fram koma í II. viðauka, ef hún er einvörðungu samsett úr trefjum sem ekki hafa áður verið notaðar í fullunna vöru, hafa ekki verið spunnar og/eða þæfðar nema vegna framleiðslu fyrirnefndrar ullarvöru og hafa ekki skemmst í meðhöndlun eða við notkun.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er heimilt að nota heitin, sem vísað er til í II. viðauka, til þess að lýsa ull í trefjablöndu þegar:

- a) öll ull í blöndunni stenst kröfur sem mælt er fyrir um í 1. mgr.,
- b) ullin vegur ekki minna en 25% af heildarþyngd blöndunnar,
- c) ullinni er einvörðungu blandað saman við eina tegund trefja af annarri gerð þegar um grófkemba blöndu er að ræða.

Í tilviki því, sem um getur í þessari málsgrein, skal gefa upp hundraðshluta allra efna í samsetningunni.

3. Takmarka skal vikmörk þau, sem rökstudd með tæknilegum orsökum og tengjast framleiðslu, við 0,3% óhreinindi, sem eru trefjakyns þegar um er að ræða vörur, sem um getur í 1. og 2. mgr., þ.m.t. kembdar ullarvörur.

6. gr.

1. Merkja skal textílvöru, sem samsett er úr tveimur eða fleiri tegundum trefja, þar sem ein tegundin er a.m.k. 85% af heildarþyngd:

- a) með heiti þeirrar trefjategundar ásamt hundraðshluta hennar miðað við þyngd,
- b) með heiti þeirrar trefjategundar og orðunum „minnst 85%“ eða
- c) með hundraðshlutum allra efna sem varan er samsett úr.

2. Merkja skal textílvöru, sem samsett er úr tveimur trefjum eða fleiri, þar sem engin trefjategund nær 85% af heildarþyngd, með heiti og hundraðshluta a.m.k. tveggja helstu trefjanna miðað við þyngd ásamt heitum annarra trefjaefnisþátta á eftir í rétttri röð eftir þyngd, með eða án upplýsinga um hundraðshluta miðað við þyngd. Samt sem áður:

- a) er heimilt að merkja trefjar, sem einar og sér eru minna en 10% af heildarþyngd vöru í einu lagi, með orðunum „aðrar trefjar“ og komi þar á eftir samanlagðir hundraðshlutar miðað við þyngd,
- b) skal gefa upp hundraðshluta allra efna sem vara er samsett úr sé heiti trefjategundar þeirrar, sem ekki nær 10% af heildarþyngd vörunnar, tilgreint.

3. Heimilt er að gefa vörum með hreina baðmullaruppistöðu og hreinu hörivafi, þar sem hundraðshluti hörs er ekki undir 40% af heildarþyngd ósteinds vefnaðar, heitið „vefnaðarblanda úr baðmull og hör“ og skal þessi lýsing á samsetningu fylgja, „hrein baðmullaruppistaða — hreint hörivaf“.

4. Heimilt er að nota hugtakið „blandaðar trefjar“ eða hugtakið „ótiltekin textílsamsetning“ um allar vörur sem ekki er unnt að tilgreina samsetningu fyrir með auðveldum hætti við framleiðslu.

5. Þegar um er að ræða textílvörur ætlaðar neytendum og með samsetningu í hundraðshlutum eins og fram kemur í 1. til 4. mgr.:

- a) skal leyfa aðrar trefjar, sem eru allt að 2% af heildarþyngd textílvörunnar, sé það gert á tæknilegum forsendum og ekki gert að fastri venju; vikmörk þessi skulu aukin í 5% sé um kembdar vörur að ræða og sem vikmörk, er um getur í 3. mgr. 5. gr., gilda ekki um,
- b) skal heimila 3% framleiðsluvikmörk milli uppgöfna hundraðshluta trefja og hundraðshluta, sem fram koma við greiningu, miðað við heildarþyngd trefja sem fram kemur á vörumiða; sömu vikmörk gilda einnig um trefjar sem í samræmi við ákvæði 2. mgr. eru skráðar í röð eftir þyngd án þess að hundraðshluti þeirra komi fram. Vikmörk þessi gilda einnig um b-lið 2. mgr. 5. gr.

Við greiningu skal reikna fyrirnefnd vikmörk út hver fyrir sig, heildarþyngd sú sem taka skal mið af við útreikning vikmarka, sem um getur í b-lið, er heildarþyngd trefja fullunninnar vöru að frátalinni þyngd allra utanaðkomandi trefja sem fram koma þegar ákvæðum um vikmörk, sem um getur í a-lið, er beitt.

Einungis er heimilt að leggja saman tölurnar fyrir vikmörkin, sem um getur í a- og b-lið, ef einhverjar utanaðkomandi trefjar, sem fram koma við greiningu þegar vikmörkin sem um getur í a-lið eru notuð, reynast vera af sömu gerð og trefjar sem eru tilgreindar á vörumiða.

Þegar um er að ræða sérstakar vörur, þar sem við framleiðslu er krafist rýmri vikmarka en fram koma í a- og b-lið, eru hærri vikmörk heimil aðeins í undantekningartilvikum þegar gengið hefur verið úr skugga um að varan samræmist ákvæðum 1. mgr. 13. gr. og þegar gild rök koma fram af hálfu framleiðanda. Aðildarríkin skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

7. gr.

Með fyrirvara um vikmörkin, sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 4. gr., 3. mgr. 5. gr. og 5. mgr. 6. gr., er ekki þörf á að nefna sýnilegar, aðgreinanlegar trefjar sem einungis eru til skrauts og ekki eru yfir 7% af þyngd fullunninnar vöru í trefjasamsetningum þeim sem kveðið er á um í 4. og 6. gr., sama gildir um trefjar, s.s. málmtréttar, sem felldar eru inn í til að koma í veg fyrir rafmögnum og ekki eru yfir 2% af þyngd fullunninnar vöru. Í vörum, sem um getur í 3. mgr. 6. gr., skal ekki reikna þessa hundraðshluta út miðað við þyngd vefnaðarins heldur þyngd uppistöðunnar og ívafsins sitt í hvoru lagi.

8. gr.

1. Textílvörur, eins og þær eru skilgreindar í þessari tilskipun, skulu fá merkimiða eða aðra merkingu hvenær sem þær eru settar á markað í framleiðslu- eða söluferlinu. Í stað ásetningar merkimiða eða merkingar eða þeim til viðbótar geta komið viðskiptafylgiskjöl ef vörurnar eru ekki boðnar neytendum til sölu eða þær eru afgreiddar til að uppfylla pöntun frá ríkinu eða öðrum lögpersónum sem heyra undir opinberan rétt eða í þeim aðildarríkjum, þar sem þetta hugtak er óþekkt, frá jafngildum aðila.

2. Tilgreina skal á skýran hátt í viðskiptaskjölunum heiti, lýsingu og upplýsingar varðandi textíltrefjainnihald sem um getur í 3. til 6. gr. og í I. og II. viðauka. Með kröfu þessari er sérstaklega girt fyrir notkun skammstafana í sölusamningum, á fylgireikningum og vörureikningum. Samt sem áður er heimilt að nota vélrænt táknröf, svo fremi að táknrófið sé útskýrt í sama skjali.

3. Þegar textílvörur eru boðnar til sölu eða seldar neytendum skal gefa heiti, lýsingu og upplýsingar varðandi trefjainnihald, sem um getur í 3. til 6. gr. og I. viðauka, til kynna með greinilegu og læsilegu og samræmdu/einsleitu prentlettri, einkum í verðlistum, auglýsingabæklingum, á umbúðum, vörumiðum og merkingum.

Einstökum atriðum og upplýsingum, öðrum en þeim sem kveðið er á um í tilskipun þessari, skal haldið algerlega aðskildum. Ákvæði þetta gildir ekki um vörumerki eða fyrirtækjaheiti sem heimilt er að fram komi strax á undan eða eftir einstökum atriðum sem kveðið er á um í tilskipun þessari.

Sé vörumerki eða fyrirtækjaheiti samt sem áður tilgreint, þegar textílvörur eru boðin til sölu eða seld neytendum eins og um getur í fyrstu undirgrein, og í því kemur fram heiti skráð í I. viðauka eða heiti, sem hætt er við að ruglað verði saman við það, eitt sér eða sem lýsingarorð eða orðstofn, skal vörumerkið eða fyrirtækjaheitið koma strax á eftir eða undan heitum, lýsingum og einstökum upplýsingum um trefjainnihald, eins og um getur í 3. til 6. gr. og I. og II. viðauka, með greinilegu og læsilegu prentlettri.

4. Aðildarríkjunum er heimilt að krefjast þess, þegar textílvörur eru boðnar til sölu eða seldar neytendum á yfirráðasvæði þeirra, að merkimiðar og aðrar merkingar, sem krafist er í grein þessari, séu einnig á þjóðtungum þeirra.

Þegar um er að ræða spólur, hesputré, hespur, hnykla eða annað sauma-, viðgerða- og útsaumsgarn í litlum einingum er aðildarríkjunum því aðeins heimilt að nýta valkost þann, sem kveðið er á um í fyrstu undirgrein, ef um er að ræða sameiginlegar merkingar á umbúðum eða sýnishornum. Heimilt er að hafa upplýsingar á hvaða tungumáli Bandalagsins sem er, sbr. þó þau tilvik sem um getur í 18. lið IV. viðauka.

5. Aðildarríkjunum er óheimilt að leggja bann við notkun lýsinga og upplýsinga, annarra en þeirra sem um getur í 3., 4. og 5. gr., sem varða sérkenni vara, séu slíkar lýsingar eða upplýsingar í samræmi við góða viðskiptahætti í viðkomandi landi.

9. gr.

1. Allar textílvörur, samsettar úr tveimur eða fleiri efnisþáttum sem innihalda ólíkar trefjategundir, hafi áfestan vörumiða þar sem fram kemur trefjainnihald hvers efnisþátta. Ekki er skylt að viðhafa slíka merkingu um efnisþætti, sem eru undir 30% af heildarþyngd vörunnar, nema um sé að ræða sýnilegt föður.

2. Ef trefjainnihald tveggja eða fleiri textílvara er hið sama og þær mynda að jafnaði eina samstæðu þurfa þær aðeins einn áfestan vörumiða.

3. Með fyrirvara um 12. gr.:

a) skal sýna trefjasamsetningu eftirfarandi lífstykkjavara með því að tilgreina samsetningu vörunnar í heild eða þeirra efnisþátta, sem taldir eru upp hér á eftir, annað hvort í einu lagi eða fyrir hvern um sig:

i. brjóstahaldarar: efni í ytri og innri hluta skála og bakhluta,

ii. lífstykki: framstykki, bakstykki og hliðarstykki,

iii. samfellur: efni í ytri og innri hluta skála, framstykki, bakstykki og hliðarstykki.

Trefjasamsetningu lífstykkjavara, annarra en taldar eru upp í fyrstu undirgrein, skal gefa til kynna með því að tilgreina samsetningu vörunnar í heild eða samsetningu ólíkra efnisþátta varanna, annaðhvort sameiginlega eða fyrir hvern um sig, en ekki er skylt að merkja vörurnar þannig þegar um er að ræða efnisþætti sem eru minna en 10% af heildarþyngd vörunnar.

Aðskildar merkingar ólíkra hluta lífstykkjavara, sem um getur að framan, skulu þannig úr garði gerðar að neytendur eigi auðvelt með að átta sig á til hvaða hluta vörunnar upplýsingarnar á vörumiðanum vísa;

b) skal gefa upp trefjasamsetningu ættra textílvara fyrir vöruna í heild og er heimilt að tilgreina sérstaklega samsetningu grunnefnisins og samsetningu ættu hlutanna. Þessa efnisþætti skal tilgreina með heiti sínu;

c) skal gefa upp trefjasamsetningu útsaumaðra textílvara fyrir vöruna í heild og er heimilt að tilgreina sérstaklega samsetningu grunnefnisins og samsetningu útsaumsgarnsins: þessa efnisþætti skal tilgreina með heiti sínu; séu útsaumuðu efnisþættirnir minna en 10% af yfirborði vörunnar nægir að tilgreina samsetningu grunnefnisins;

d) skal gefa upp trefjasamsetningu garns, sem saman stendur af kjarna og slíðri úr ólíkum trefjum og er boðið neytendum til sölu sem slíkt, fyrir vöruna í heild og er heimilt að tilgreina samsetningu kjarnans og samsetningu slíðursins sérstaklega; þessa efnisþætti skal tilgreina með heiti sínu;

e) skal gefa upp trefjasamsetningu textílvara úr flaueli og flosi eða textílvara sem líkjast flaueli eða flosi fyrir vöruna í heild og hafi varan sérstakt undirlag og slitlag úr ólíkum trefjum er heimilt að gefa upp trefjasamsetningu fyrir hvorn þessara hluta sérstaklega; hluta þessa skal tilgreina með heiti sínu,

f) ef undirlag og slitlag gólfduka og gólfteppa er úr ólíkum trefjum er heimilt að gefa einungis upp samsetningu slitlagsins; þann hluta skal tilgreina með heiti sínu.

10. gr.

1. Þrátt fyrir ákvæði 8. og 9. gr.:

a) er aðildarríkjunum óheimilt að krefjast ásetningar merkimiða eða annarra merkinga, þar sem heiti eða samsetning kemur fram á einhverju því stigi sem um getur í a- lið 1. mgr. 2. gr., þegar um ræðir textílvörur sem eru skráðar í III. viðauka. Ákvæði 8. og 9. gr. gilda samt hafi slíkar vörur áfestan vörumiða eða merkingu þar sem fram kemur heiti eða samsetning eða vörumerki eða heiti fyrirtækis, sem hefur að geyma annaðhvort heiti skráð í I. viðauka eða heiti sem hætt er við að ruglað verði saman við það, eitt sér eða sem lýsingarorð eða orðstofn;

b) er heimilt að bjóða saman til sölu textílvörur, skráðar í IV. viðauka, af sömu gerð og samsetningu með sameiginlegum vörumiða þar sem fram koma upplýsingar um samsetningu sem mælt er fyrir um í tilskipun þessari,

c) er einungis nauðsynlegt að gefa upp samsetningu textílvara, sem seldar eru í metratali, á lengju þeirri eða stranga sem boðinn er til sölu.

2. Aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að vörur þær, sem um getur í b- og c-lið 1. mgr., séu boðnar til sölu með þeim hætti að neytendur geti kynnt sér samsetningu þeirra til hlítar.

11. gr.

Aðildarríkin skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að ekki sé unnt að rugla upplýsingum, sem veittar eru við markaðssetningu textílvara, saman við heiti og upplýsingar sem mælt er fyrir um í tilskipun þessari.

12. gr.

Að því er varðar beitingu 1. mgr. 8. gr. og annarra ákvæða tilskipunar þessarar um merkingar textílvara skal ákveða hundraðshluta trefja, sem um getur í 4., 5. og 6. gr., án þess að mið sé tekið af eftirtöldum atriðum:

a) að því er varðar allar textílvörur: í hlutum, sem eru ekki úr textíl, sérofnum jöðrum, vörumiðum og merkispjöldum, bryddingum og leggingum, sem ekki eru óaðskiljanlegur hluti vörunnar, í hnöppum og spennum þöktum textílefnum, aukabúnaði, skrauti, óteygjanlegum borðum, teygjanlegum þráðum og böndum, sem bætt er við vöruna á tilteknum og afmörkuðum stöðum, og með fyrirvara um skilyrði tilgreind í 7. gr., í sýnilegum, aðgreinanlegum trefjum til skrauts eingöngu og í trefjum sem koma í veg fyrir rafmagnun,

b) að því er varðar gólfduka og gólfteppi: í öllum öðrum efnisþáttum en slitlagi,

c) að því er varðar húsgagnaáklæði: í uppistöðu og ívafi til bindingar og fyllingar sem ekki eru hluti slitlags,

d) að því er varðar hengi og tjöld: í uppistöðu og ívafi til bindingar og fyllingar sem eru ekki hluti af réttaborði efnisins,

e) að því er varðar aðrar textílvörur: í grunnefnum, stífum og styrkingum, innra föðri og dúkundirlagi, saumagarni, svo fremi það komi ekki í stað uppistöðu og/eða ívafs efnisins, í fyllingum, sem ekki eru einangrandi, og, með fyrirvara um ákvæði 1. mgr. 9. gr., í föðri.

Að því er ákvæði þetta varðar:

i. ber ekki að líta á grunnefni í textílvörum, sem gegna hlutverki undirlags fyrir slitlag, einkum í ábreiðum og tvöföldum efnum, og fyrir flauel eða flosefni og ámóta vörur, sem undirlag sem fjarlægja á,

ii. merkja „stífur og styrkingar“ garn eða efni sem bætt er við á tilteknum og afmörkuðum stöðum á textílvörum til þess að styrkja þær eða gera stífar eða þykkar,

f) í fituefnum, bindiefni, þyngingum og límsterkju, gegnsýringarefnum, hjálparefnum til litunar og prentunar og öðrum efnum til þess að meðhöndla textílvörur. Ef ekki eru til ákvæði er að þessu lúta innan Bandalagsins skulu aðildarríkin gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þessir efnisþættir séu ekki til staðar í þeim mæli að villi um fyrir neytendum.

13. gr.

1. Athuganir á því hvort samsetning textílvara sé í samræmi við það sem segir í tilskipun þessari skulu fara fram samkvæmt greiningaraðferðum þeim sem tilgreindar eru í tilskipuninum sem um getur í 2. mgr.

Í þessu skyni skal ákvarða hundraðshluta trefja í 4., 5. og 6. gr. með því að nota viðeigandi samþykkt frávík, sem mælt er fyrir um í V. viðauka, fyrir þurran massa hverrar trefjategundar eftir að þau atriði sem um getur í 12. gr., hafa verið fjarlægð.

2. Aðferðir við sýnatöku og greiningu, sem beita á í aðildarríkjunum til þess að ákvarða trefjasamsetningu vara, sem tilskipun þessi fjallar um, skulu tilgreindar í sértílskipunum.

14. gr.

1. Aðildarríkjunum er hvorki heimilt að banna né hindra markaðssetningu textílvara, sem uppfylla skilyrði tilskipunar þessarar, af ástæðum sem tengjast heitum eða upplýsingum um samsetningu þeirra.

2. Ákvæði tilskipunar þessarar koma ekki í veg fyrir að beitt sé gildandi ákvæðum í hverju aðildarríki um að vernda eignarétt á sviði iðnaðar og verslunar, að gefa upplýsingar um uppruna vörunnar eða hvar kaup eiga sér stað og að hindra óréttmæta samkeppni.

15. gr.

1. Framkvæmdastjórnin skal samþykkja viðbætur við I. viðauka og viðbætur og breytingar við V. viðauka sem nauðsynlegar eru til þess að laga viðaukana að tækniframförum.

2. Framkvæmdastjórnin skal ákvarða hinar nýju aðferðir við magngreiningu blandna úr tveimur og þremur efnum, annarra en þeirra sem um getur í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/73/EB og tilskipun ráðsins frá 16. desember 1996 um tilteknar aðferðir við magngreiningu textíltrefjablandna úr tveimur efnum⁽¹⁾ og tilskipun ráðsins 73/44/EBE frá 26. febrúar 1973 um samræmingu á lögum aðildarríkjanna um magngreiningu trefjablandna úr þremur efnum⁽²⁾.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 32, 3.2.1997, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 83, 30.3.1973, bls. 1.

3. Ráðstafanirnar, sem um getur í 1. og 2. mgr., og ætlaðar eru til að breyta veigalitlum þáttum þessarar tilskipunar, m.a. með því að bæta við hana, í samræmi við málsmeðferð í stjórnsýslunni með athugun, sem um getur í 2. mgr. 16. gr.

16. gr.

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar um tilskipanir um textílheiti og merkingar textílværa sem komið er á fót samkvæmt tilskipun 96/73/EB.

2. Þegar vísað er til þessarar málsgreinar gilda ákvæði 1.–4. mgr. 5. gr. a og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB með hliðsjón af ákvæðum 8. gr. hennar.

17. gr.

Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi tekur til.

18. gr.

Tilskipun 96/74/EB, eins og henni var breytt með ákvæðum sem talin eru upp í VI. viðauka, er hér með felld úr gildi með fyrirvara um skuldbindingar aðildarríkjanna að því er varðar

fresti til að innleiða tilskipanirnar, sem settar eru fram í B-hluta VI. viðauka, í landslög.

Tilvísanir í niðurfelldu tilskipunina telst vera tilvísun í þessa tilskipun og skulu lesnar í samræmi við samsvörunartöfluna í VII. viðauka.

19. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

20. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 14. janúar 2009.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

H.-G. PÖTTERING

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

A. VONDRA

forseti.

I. VIÐAUKI

TAFLA YFIR TEXTÍLTREFJAR

(sem um getur í 3. gr.)

Nr.	Heiti	Lýsing trefja
1	ull ⁽¹⁾	trefjar úr reyfi sauðfjár (<i>Ovis aries</i>)
2	alpaka, lama, úlfaldi, kasmír, móhár, angóra, vikúnja, jakuxi, gúanakó, kasgóra, bifur, otur, með eða án heitisins „ull“ eða „hár“ ⁽¹⁾	hár af eftirtöldum dýrum: alpöku, lamadýri, úlfalda, kasmirgeit, angórugeit, angóruakanínu, vikúnja, jakuxa, gúanakó, kasgórugeit (kynblendingur kasmirgeitar og angórugeitar), bifur, otri
3	hrosshár eða hár af öðrum dýrum, með eða án upplýsinga um dýrategund (t.d. nautshár, geitarull, hrosshár)	hár af ýmsum dýrum sem ekki eru talin upp undir 1. eða 2. lið
4	silki	trefjar einungis fengnar frá skordýrum sem spinna silki
5	baðmull	trefjar úr fræbelgjum baðmullarplöntunna (<i>Gossypium</i>)
6	kapok	trefjar úr aldinveggjum kapoktrésins (<i>Ceiba pentandra</i>)
7	hör	basttrefjar úr stönglum línplöntunnar (<i>Linum usitatissimum</i>)
8	hampur	basttrefjar úr stönglum hamplöntunnar (<i>Cannabis sativa</i>)
9	júta	basttrefjar úr stönglum <i>Corchorus olitorius</i> og <i>Corchorus capsularis</i> . Að því er varðar tilskipun þessa skal fara með basttrefjar úr eftirfarandi tegundum á sama hátt og jútutrefjar: <i>Hibiscus cannabinus</i> , <i>Hibiscus sabdariffa</i> , <i>Abutilon avicennae</i> , <i>Urena lobata</i> , <i>Urena sinuata</i>
10	abaka (manillahampur)	trefjar úr blaðslidri plöntunnar <i>Musa textilis</i>
11	alfa	trefjar úr laufi plöntunnar <i>Stipa tenacissima</i>
12	kókostrefjar (kókoshneta)	trefjar úr aldini kóköspálmans (<i>Cocos nucifera</i>)
13	gífill	basttrefjar úr stönglum plöntunnar <i>Cytisus scoparius</i> og/eða <i>Spartium junceum</i>
14	ramí	basttrefjar úr <i>Boehmeria nivea</i> og <i>Boehmeria tenacissima</i>
15	sísal	trefjar úr laufi <i>Agave sisalana</i>
16	Trefjar súnnplöntu	basttrefjar úr <i>Crotalaria juncea</i>
17	Sísalhampur	basttrefjar úr <i>Agave fourcroydes</i>
18	Trefjar eyðimerkurlilju	basttrefjar úr eyðimerkurlilju, <i>Agave cantala</i>
19	asetat	trefjar úr sellulósaasetati, þar sem minna en 92% en a.m.k. 74% hýdroxýlhópanna eru asetýlaðir (acetylated)

Nr.	Heiti	Lýsing trefja
20	algínat	trefjar málmsalta algínsýru
21	kúpró(kúprammóníum reion)	endurmyndaðar beðmistrefjar, fengnar með kúprammóníumaðferðinni
22	módal	endurmynduð beðmistrefja, fengin með breyttri viskósuaðferð, með mikinn slitkraft og mikið þanþol í vætu; Slitkrafturinn (BC) við skilyrtar prófaðstæður og krafturinn (BM), sem þarf til að lengja trefjarnar um 5% í vætu, eru: $B_C (CN) \geq 1,3 \sqrt{T} + 2 T$ $B_M (CN) \geq 0,5 \sqrt{T}$ þar sem T er meðalgildleiki trefja í desitexum
23	prótín	trefjar úr náttúrulegum prótínefnum, endurmyndaðar og stöðgaðar fyrir tilverknað iðefna
24	tríasetat	trefjar úr sellulósaasetati þar sem a.m.k. 92% hýdroxýlhópanna eru asetýleraðir
25	viskósa	endurmyndaðar beðmistrefjar, heilþræðir og skornir þræðir, fengnar með viskósuaðferðinni
26	akrýl	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum þar sem a.m.k. 85% af keðjunni er úr akrýlnitríli (miðað við massa)
27	klórtrefjar	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum þar sem einliður úr klóruðu vínýlklóríði eða klóruðu vínýlidenklóríði eru meira en 50% keðjunnar (miðað við massa)
28	flúortrefjar	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum úr alifatískum einliðum flúorkolefnis
29	móðakrýl	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum þar sem akrýlnitríl er meira en 50% og minna en 85% keðjunnar (miðað við massa)
30	pólýamíð eða nælon	trefjar myndaðar úr tilbúnum, línulegum stórsameindum með endurteknum amíðtengjum í keðjunni, þar sem a.m.k. 85% þeirra eru bundin alifatískum eða hringalifatískum einingum
31	aramíð	trefjar myndaðar úr tilbúnum, línulegum stórsameindum sem eru úr arómatískum hópum, innbyrðis bundnum með amíð- eða ímíðtengjum, þar sem a.m.k. 85% tengjanna bindast beint tveimur arómatískum hringum og þar sem ímíðtengin, sé um þau að ræða, eru ekki fleiri en amíðtengin
32	pólýmíð	trefjar myndaðar úr tilbúnum, línulegum stórsameindum þar sem keðjan er úr endurteknum ímíðeiningum
33	lýósell (²)	endurmynduð beðmistrefja fengin með uppleysingu og spuna í lífrænum leysi, án þess að afleiður myndist
34	pólýlaktíð	trefjar úr línulegum stórsameindum með a.m.k. 85% mjólkursýruistereiningar (miðað við massa) sem unnar eru úr náttúrulegum sykrum og hafa bræðslumarkið a.m.k. 135 °C
35	pólýester	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum þar sem a.m.k. 85% af keðjunni eru ester úr díóli og tereþalsýru (miðað við massa)

Nr.	Heiti	Lýsing trefja
36	pólýetýlen	trefjar myndaðar úr mettuðum, línulegum stórsameindum úr alifatiskum vetniskolefnum, án sethópa
37	pólýprópýlen	trefjar myndaðar úr mettuðum, línulegum stórsameindum úr alifatiskum kolvatnsefnum þar sem önnur hver kolefnisfrumeind er tengd metýlhliðarkeðju samkvæmt ísótaktískri niðurröðun og án frekari sethópa
38	pólýkarbamíð	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum þar sem í keðjunni er endurtekinn virki hópurinn úreýlen (NH-CONH)
39	pólýúretan	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum þar sem í keðjunni er endurtekinn virki hópurinn úretan
40	vínýlal	trefjar myndaðar úr línulegum stórsameindum sem hafa keðju úr pólývínýlalkóhóli með mismikilli asetólun (acetalisation)
41	trívínýl	trefjar myndaðar úr þríþættri fjölíðu, þ.e. akrýlnitríli, klóraðri vínýleinlíðu og þriðju vínýleinlíðu þar sem engin þeirra nær 50% af heildarmassa
42	elastódíen	teygjanlegar trefjar úr náttúrulegu eða tilbúnu pólýísópreni eða úr einu eða fleiri díenum, fjölíðuðum með einni eða fleiri vínýleinlíðum eða án þeirra og sem skreppa strax saman næstum í upphaflega lengd ef þær eru teygðar í þrefalda, upphaflega lengd sína og sleppt aftur
43	elastan	teygjanlegar trefjar úr minnst 85% (miðað við massa) af niðurlutuðu pólýúretani og sem skreppa strax saman næstum í upphaflega lengd ef þær eru teygðar í þrefalda, upphaflega lengd sína og sleppt aftur
44	glertrefjar	trefjar úr gleri
45	heiti sem svarar til efnis þess sem trefjarnar eru myndaðar úr, t.d. málmí (málmkenndur, málmgerður), asbesti, pappír, með eða án orðanna „garn“ eða „trefjar“ á eftir	trefjar úr ýmsi konar efnum eða nýjum efnum sem ekki eru tilgreindar annars staðar í þessum viðauka
46	elastófjölester	trefjar sem eru myndaðar með víxlverkun tveggja eða fleiri efnafræðilega ólíkra, línulegra stórsameinda í tveimur eða fleiri aðskildum þrepum (þar sem engin fer yfir 85 % miðað við massa) sem innihalda esterhópa sem ríkjandi, virkan hóp (a.m.k. 85 %) og sem, eftir viðeigandi meðhöndlun, skreppa fljótt saman og að verulegu leyti í upphafslengd sína ef þær eru teygðar í eina og hálfu upphaflega lengd sína og sleppt
47	elastólefín	trefjar samsettar að a.m.k. 95% úr stórsameindum (miðað við massa) sem að hluta til eru víxltengdar, gerðar úr etýleni og a.m.k. einu öðru ólefíni og sem skreppa fljótt saman og að verulegu leyti í upphafslengd sína ef þær eru teygðar í eina og hálfu upphaflega lengd sína og sleppt aftur

(¹) Einnig er heimilt að nota heitið „ull“ í 1. lið viðauka þessa til að auðkenna trefjablöndu úr sauðfjárreyfi og hárum sem tilgreindar eru í þriðja dálki 2. liðar.

Ákvæði þetta gildir um textílvörur sem tilgreindar eru í 4. og 5. gr. og þær sem um getur í 6. gr., svo fremi sem þær síðarnefndu eru að hluta úr trefjum þeim sem tilgreindar eru í 1. og 2. lið.

(²) Litið er svo á að „lífrænn leysir“ merki fyrst og fremst blöndu lífrænna efna og vatns.

II. VIDAUKI

Heiti sem fram koma í 1. mgr. 5. gr.

— á búlgörsku:	‘необработена вълна’,
— á spænsku:	‘lana virgen’ or ‘lana de esquilado’,
— á tékknesku	‘střížní vlna’,
— á dönsku	‘ren, ny uld’,
— á þýsku	‘Schurwolle’,
— á eistnesku	‘uus vill’,
— á grísku	‘παρθένο μαλλί’,
— á ensku	‘virgin wool’ or ‘fleece wool’,
— á frönsku	‘laine vierge’ or ‘laine de tonte’,
— á ítölsku	‘lana vergine’ or ‘lana di tosa’,
— á lettnesku	‘pirmlietojuma vilna’ or ‘jaunvilna’,
— á lítháísku	‘natūralioji vilna’,
— á ungversku	‘élőgyapjú’,
— á maltnesku	‘suf verġni’,
— á hollensku	‘scheerwol’,
— á pólsku	‘żywa wełna’,
— á portúgölsku	‘lã virgem’,
— á rúmensku	‘lână virgină’,
— á slóvakísku	‘strižná vlna’,
— á slóvensku	‘runska volna’,
— á finnsku	‘uusi villa’,
— á sænsku	‘ren ull’.

III. VIÐAUKI

Vörur sem ekki er unnt að krefjast vörumerkinga fyrir

(sem um getur í a-lið 1. mgr. 10. gr.)

1. Ermabönd
2. Úrarmbönd úr textílefnum
3. Vörumiðar og einkennismerki
4. Handföng, stoppuð með textílefnum
5. Kaffihettur
6. Tehettur
7. Ermahlífar
8. Handskjól, önnur en úr flosvefnaði
9. Gerviblóm
10. Nálapúðar
11. Málað léreft
12. Textílvörur fyrir grunnefni og stífur
13. Flóki
14. Gamlar, uppgerðar textílvörur, svo fremi þær séu merktar þannig
15. Legghlífar
16. Umbúðir, ekki nýjar og seldar sem slíkar
17. Flókahattar
18. Mjúkar töskur, þókar o.fl. án styrkra hliða, reið- eða aktygi úr textílefnum
19. Ferðavörur úr textílefnum
20. Handunninn útsaumur, fullgerður eða ófullgerður, og efni til framleiðslu hans, þ.m.t. útsaumsgarn, sem er selt sérstaklega án strammans og er selt eingöngu til notkunar í slíka listmuni
21. Rennilásar
22. Hnappar og spennur, yfirdekkta með textílefnum
23. Bókarspjöld úr textílefnum
24. Leikföng
25. Textílhutar skófatnaðar, að undanskildu varmafóðri
26. Borðmottur úr ýmsum efnisþáttum, allt að 500 cm² stórar
27. Ofnhanskar og pottaleppar
28. Eggjahettur
29. Föðunartaska

30. Tóbakspungar úr textílefni
31. Gleraugnahulstur, vindlinga- og vindlahulstur, kveikjara- og greiðuhulstur úr textílefni
32. Íþróttahlífar, að hönskum undanskildum
33. Snyrtitöskur
34. Skóburstunaröskjur
35. Varningur við útfarir
36. Einnota vörur, að vatti undanskildu

Að því er varðar tilskipun þessa ber að líta á textílvörur, sem ætlaðar eru til notkunar aðeins einu sinni eða í takmarkaðan tíma og þar sem eðlileg nýting slíkra vara útilokar alla endurnýjun til frekari notkunar í sama eða líkum tilgangi, sem einnota vörur

37. Textílvörur sem falla undir reglur Evrópsku lyfjaskrárinnar og sem falla undir tilvísun í þær reglur, margnota sáraumbúðir til nota við lækningar og í bæklunarskurðlækningum og almennar textílvörur til notkunar í bæklunarlækningum almennt
38. Textílvörur, sem falla undir 12. lið í IV. viðauka, þar á meðal kaðlar, taugar og reimar, venjulega ætlaðar til:
 - a) notkunar sem íhlutir í búnað við framleiðslu og vinnslu vara
 - b) innsetningar í vélar, í búnað (t.d. hitunar, loftræstingar eða lýsingar), heimilistæki og önnur tæki, ökutæki og önnur flutningatæki eða til notkunar við rekstur þeirra og viðhald eða til notkunar sem búnaður með þeim, að undanskildum ábreiðum úr segldúk og aukabúnaði úr textílefnum sem seldur er sérstaklega og ekki með vélknúnum ökutækjum
39. Textílvörur, ætlaðar til verndar og öryggis, s.s. öryggisbelti, fallhlífar, björgunarvesti, neyðarrennur, slökkvibúnaður, skotheld vesti og sérstakur hlífðarfátnaður (t.d. sem veitir vörn gegn eldi, efnum eða annarri hættu)
40. Loftuppbúðir mannvirki (t.d. íþróttahallir, sýningastæði eða geymslur), svo fremi upplýsingar um afkastagetu og tæknilýsingar fylgi
41. Segl
42. Textílvörur fyrir dýr
43. Flögg og fánar

*IV. VIÐAUKI***Vörur sem einungis er skylt að nota sameiginlegan vörumiða eða merki fyrir**

(sem um getur í b. lið 1. mgr. 10. gr.)

1. Gólfklútar
2. Hreingerningarklútar
3. Bryddingar og leggingar
4. Kögur, snúrur, fléttuð bönd
5. Belti
6. Axlabönd
7. Sokkabönd
8. Skóreimar
9. Borðar
10. Teygjur
11. Nýjar umbúðir, seldar sem slíkar
12. Bogglasnæri og bindigarn; bönd, kaðlar og reimar sem ekki falla undir 38. lið III. viðauka⁽¹⁾
13. Borðmottur
14. Vasaklútar
15. Hárnét
16. Hálstau og slaufur fyrir börn
17. Smekkir, þvottapokar og andlitsþurrkur
18. Garn til sauma, viðgerða og útsaums til smásölu í litlu magni, 1 gramm eða minna nettó
19. Bönd fyrir glugga- og rimlatjöld

⁽¹⁾ Þegar um ræðir vörur sem falla undir lið þennan og seldar eru afskornar í lengjum skal sameiginleg vörumerking vera sú sama og á rúllunni. Kaðlar og bönd undir þessum lið taka m.a. til kaðla og banda sem eru notuð í fjallaklifri og siglingaþróttum.

V. VIÐAUKI

Viðtekin frávik sem nota skal við útreikning á massa trefja í textílvöru

(sem um getur í 13. gr.)

Trefjanr.	Trefjar	Hundraðshlutar
1-2	Ull og annað dýrahár	
	greiddar trefjar	18,25
	kembdar trefjar	17,00 ⁽¹⁾
3	Dýrahár:	
	greiddar trefjar	18,25
	kembdar trefjar	17,00 ⁽¹⁾
	Hrosshár:	
	greiddar trefjar	16,00
	kembdar trefjar	15,00
4	Silki	11,00
5	Baðmull	
	venjulegar trefjar	8,50
	mersiunnar (mercerised) trefjar	10,50
6	Kapok	10,90
7	Hör	12,00
8	Hampur	12,00
9	Júta	17,00
10	Manilahampur	14,00
11	Alfa	14,00
12	Kókostrefjar	13,00
13	Gífill	14,00
14	Ramí (bleiktar trefjar)	8,50
15	Sísal	14,00
16	Trefjar súnnplöntu	12,00
17	Sísalhampur	14,00
18	Trefjar eyðimerkurililju	14,00
19	Asetat	9,00
20	Algínat	20,00
21	Kúpró	13,00
22	Módal	13,00
23	Endurmyndaðar prótíntrefjar	17,00
24	Tríasetat	7,00
25	Viskósa	13,00
26	Akrýl	2,00
27	Klörtrefjar	2,00
28	Flúortrefjar	0,00
29	Móðakrýl	2,00

Trefjanr.	Trefjar	Hundraðshlutar
30	Pólýamíð eða nælon:	
	skornar trefjar	6,25
	heilþráður	5,75
31	Aramíð	8,00
32	Pólýimíð	3,50
33	Lýósell	13,00
34	Pólýlaktíð	1,50
35	Pólýester:	
	skornar trefjar	1,50
	heilþráður	1,50
36	Pólýetýlen	1,50
37	Pólýprópýlen	2,00
38	Pólýkarbamíð	2,00
39	Pólýúretan	
	skornar trefjar	3,50
	heilþráður	3,00
40	Vínýlal	5,00
41	Trívínýl	3,00
42	Elastódien	1,00
43	Elastan	1,50
44	Glertréffjar	
	með meðalþvermál yfir 5 µm	2,00
	með meðalþvermál 5 µm eða minna	3,00
45	Málmtréffjar	2,00
	Málmgerðar trefjar	2,00
	Asbest	2,00
	Pappírgarn	13,75
46	Elastófjölester	1,50
47	Elastólefin	1,50

(¹) Viðteknu frávikin, sem nema 17,00%, skulu einnig notuð ef ómögulegt er að ganga úr skugga um hvort textílvara, sem inniheldur ull og/eða annað dýrahár, er greidd eða kembd.

VI. VIÐAUKI

A-HLUTI

Niðurfelld tilskipun með skrá yfir síðari breytingar hennar

(sem um getur í 18. gr.)

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/74/EB
(Stjtið. EB L 32, 3.2.1997, bls. 38).

Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 97/37/EB
(Stjtið. EB L 169, 27.6.1997, bls. 74).

Liður 1. F. 2 í II. viðauka við aðildarlögin frá 2003
(Stjtið. ESB L 236, 23.9.2003, bls. 66).

Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2004/34/EB
(Stjtið. ESB L 89, 26.3.2004, bls. 35).

Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2006/3/EB
(Stjtið. ESB L 5, 10.1.2006, bls. 14).

Tilskipun ráðsins 2006/96/EB

Einungis 2. liður D-liðar í viðaukanum

(Stjtið. ESB L 363, 20.12.2006, bls. 81).

Tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2007/3/EB
(Stjtið. ESB L 28, 3.2.2007, bls. 12).

B-HLUTI

Skrá yfir fresti til lögleiðingar í aðildarríkjunum

(sem um getur í 18. gr.)

Tilskipun	Frestur til lögleiðingar
96/74/EB	—
97/37/EB	1. júní 1998
2004/34/EBS	1. mars 2005
2006/3/EBS	9. janúar 2007
2006/96/EBS	1. janúar 2007
2007/3/EBS	2. febrúar 2008

VII. VIÐAUKI

SAMSVÖRUNARTAFLA

Tilskipun 96/74/EB	Þessi tilskipun
1. gr.	1. mgr. 1. gr.
1. mgr. 2. gr.	a-liður 1. mgr. 2. gr.
Inngangsorðin í 2. mgr. 2. gr.	Inngangsorðin í b-lið 1. mgr. 2. gr.
Fyrsti undirliður 2. mgr. 2. gr.	i. liður b-liðar 1. mgr. 2. gr.
Annar undirliður 2. mgr. 2. gr.	ii. liður b-liðar 1. mgr. 2. gr.
Inngangsorðin í 3. mgr. 2. gr.	Inngangsorðin í 2. mgr. 2. gr.
Fyrsti undirliður 3. mgr. 2. gr.	a-liður 2. mgr. 2. gr.
Annar undirliður 3. mgr. 2. gr.	b-liður 2. mgr. 2. gr.
Þriðji undirliður 3. mgr. 2. gr.	c-liður 2. mgr. 2. gr.
3. gr.	3. gr.
4. gr.	4. gr.
1. mgr. 5. gr., að undanskildum undirliðunum	1. mgr. 5. gr.
undirliðir 1. mgr. 5. gr.	II. viðauki
2. mgr. 5. gr.	2. mgr. 5. gr.
3. mgr. 5. gr.	3. mgr. 5. gr.
Inngangsorðin í 1. mgr. 6. gr.	Inngangsorðin í 1. mgr. 6. gr.
Fyrsti undirliður 1. mgr. 6. gr.	a-liður 1. mgr. 6. gr.
Annar undirliður 1. mgr. 6. gr.,	b-liður 1. mgr. 6. gr.
Þriðji undirliður 1. mgr. 6. gr.	c-liður 1. mgr. 1. gr.
2. mgr. 6. gr.	2. mgr. 6. gr.
3. mgr. 6. gr.	3. mgr. 6. gr.
4. mgr. 6. gr.	5. mgr. 6. gr.
5. mgr. 6. gr.	4. mgr. 6. gr.
7. gr.	7. gr.
1. mgr. 8. gr.	1. mgr. 8. gr.
a-liður 2. mgr. 8. gr.	2. mgr. 8. gr.
b-liður 2. mgr. 8. gr.	3. mgr. 8. gr.
c-liður 2. mgr. 8. gr.	4. mgr. 8. gr.
d-liður 2. mgr. 2. gr.	5. mgr. 8. gr.
1. mgr. 9. gr.	1. mgr. 9. gr.
2. mgr. 9. gr.	2. mgr. 9. gr.
Inngangsorðin í 3. mgr. 9. gr.	Inngangsorðin í 3. mgr. 9. gr.

Tilskipun 96/74/EB	Þessi tilskipun
Inngangsorð fyrstu undirgreinar a- liðar 3. mgr. 9. gr.	Inngangsorð fyrstu undirgreinar a- liðar 3. mgr. 9. gr.
Fyrsti undirliður fyrstu undirgreinar a-liðar 3. mgr. 9. gr.	i. liður fyrstu undirmálgreinar a-liðar 3. mgr. 9. gr.
Annar undirliður fyrstu undirgreinar a-liðar 3. mgr. 9. gr.	ii. liður fyrstu undirgreinar a-liðar 3. mgr. 9. gr.
Þriðji undirliður fyrstu undirgreinar a-liðar 3. mgr. 9. gr.	iii. liður fyrstu undirgreinar a-liðar 3. mgr. 9. gr.
Önnur undirgrein a-liðar 3. mgr. 9. gr.	Önnur undirgrein a-liðar 3. mgr. 9. gr.
Þriðja undirgrein a-liðar 3. mgr. 9. gr.	Þriðja undirgrein a-liðar 3. mgr. 9. gr.
b- til f-liður 3. mgr. 9. gr.	b- til f-liður 3. mgr. 9. gr.
10. gr.	10. gr.
11. gr.	11. gr.
Inngangsorð 12. gr.	Inngangsorð 12. gr.
1. mgr. 12. gr.	a-liður 12. gr.
a-liðar 2. mgr. 12. gr.	b-liður 12. gr.
Fyrsta undirgrein b-liðar 2. mgr. 12. gr.	c-liður 12. gr.
Önnur undirgrein b-liðar 2. mgr. 12. gr.	d-liður 12. gr.
Fyrsta undirgrein c-liðar 2. mgr. 12. gr.	Fyrsta undirgrein e-liðar 12. gr.
Inngangsorð annarrar undirgreinar c-liðar 2. mgr. 12. gr.	Inngangsorð annarrar undirgreinar e-liðar 12. gr.
Fyrsti undirliður annarrar undirgreinar c-liðar 2. mgr. 12. gr.	i. liður annarrar undirgreinar e-liðar 12. gr.
Annar undirliður annarrar undirgreinar c-liðar 2. mgr. 12. gr.	ii. liður annarrar undirgreinar e-liðar 12. gr.
3. mgr. 12. gr.	f-liður 12. gr.
13. gr.	13. gr.
14. gr.	14. gr.
Inngangsorð 15. gr.	Inngangsorð 2. mgr. 1. gr.
1. mgr. 15. gr.	a-liður 2. mgr. 1. gr.
2. mgr. 15. gr.	b-liður 2. mgr. 1. gr.
3. mgr. 15. gr.	c-liður 2. mgr. 1. gr.
4. mgr. 15. gr.	d-liður 2. mgr. 1. gr.
16. gr.	15. og 16. gr.
17. gr.	17. gr.
18. gr.	—
—	18. gr.
fyrsta málsgrein 19. gr.	20. gr.
önnur málsgrein 19. gr.	19. gr.

Tilskipun 96/74/EB	Þessi tilskipun
Liðir 1-33 í I. viðauka.	Liðir 1-33 í I. viðauka.
a-liður 33. liðar í I. viðauka	34. liður í I. viðauka
34. liður í I. viðauka	35. liður í I. viðauka
35. liður í I. viðauka	36. liður í I. viðauka
36. liður í I. viðauka	37. liður í I. viðauka
37. liður í I. viðauka	38. liður í I. viðauka
38. liður í I. viðauka	39. liður í I. viðauka
39. liður í I. viðauka	40. liður í I. viðauka
40. liður í I. viðauka	41. liður í I. viðauka
41. liður í I. viðauka	42. liður í I. viðauka
42. liður í I. viðauka	43. liður í I. viðauka
43. liður í I. viðauka	44. liður í I. viðauka
44. liður í I. viðauka	45. liður í I. viðauka
45. liður í I. viðauka	46. liður í I. viðauka
46. liður í I. viðauka	47. liður í I. viðauka
Liðir 1-33 í II. viðauka.	Liðir 1-33 í V. viðauka.
a-liður 33. liðar í II. viðauka	34. liður í V. viðauka
34. liður í II. viðauka	35. liður í V. viðauka
35. liður í II. viðauka	36. liður í V. viðauka
36. liður í II. viðauka	37. liður í V. viðauka
37. liður í II. viðauka	38. liður í V. viðauka
38. liður í II. viðauka	39. liður í V. viðauka
39. liður í II. viðauka	40. liður í V. viðauka
40. liður í II. viðauka	41. liður í V. viðauka
41. liður í II. viðauka	Liður 42 í V. viðauka
42. liður í II. viðauka	43. liður í V. viðauka
43. liður í II. viðauka	44. liður í V. viðauka
44. liður í II. viðauka	45. liður í V. viðauka
45. liður í II. viðauka	46. liður í V. viðauka
46. liður í II. viðauka	47. liður í V. viðauka
III. viðauki.	III. viðauki.
IV. viðauki	IV. viðauki
V. viðauki	—
VI. viðauki	—
—	VI. viðauki
—	VII. viðauki

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2006/123/EB

2011/EES/10/05

frá 12. desember 2006

um þjónustu á innri markaðnum (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
fyrsta og þriðja málslið 2. mgr. 47. gr. og 55. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálans ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Evrópubandalagið leitast við að koma á sífellt nánari tengslum milli ríkja og þjóða Evrópu og að tryggja efnahagslegar og félagslegar framfarir. Í samræmi við 2. mgr. 14. gr. sáttmálans myndar innri markaðurinn svæði án innri landamæra þar sem frjáls þjónustustarfsemi er tryggð. Í samræmi við 43. gr. sáttmálans er staðfesturéttur tryggður. Í 49. gr. sáttmálans er kveðið á um réttinn til að veita þjónustu innan Bandalagsins. Mikilvægt er að fjarlægja hindranir í vegi þróunar þjónustustarfsemi milli aðildarríkjana í því skyni að efla samþættingu þjóða Evrópu og stuðla að jafnvægum og sjálfbærum efnahagslegum og félagslegum framförum. Þegar slíkum hindrunum er rutt úr vegi er mikilvægt að tryggja að þróun þjónustustarfsemi stuðli að því að þeim markmiðum, sem mælt er fyrir um í 2. gr. sáttmálans, verði náð, að í Bandalaginu öllu verði stuðlað að samstilltri, jafnvægni og sjálfbærri þróun atvinnustarfsemi, háu atvinnustigi og félagslegri vernd, jafnrétti milli karla og kvenna, sjálfbærum hagvexti án verðbólgu, mikilli samkeppnishæfni og samleitni efnahagslegs árangurs, háu stigi verndar og aukinna gæða umhverfisins, bættum lífskjörum og lífsgæðum og efnahagslegri og félagslegri samheldni og einingu meðal aðildarríkjana.

- 2) Mikilvægt er að samkeppni sé á markaði fyrir þjónustu í því skyni að stuðla að hagvexti og atvinnusköpun í Evrópusambandinu. Sem stendur kemur fjöldi hindrana á innri markaðnum í veg fyrir að þjónustuveitendur, einkum lítil og meðalstór fyrirtæki, færi kvíarnar út fyrir landamæri eigin ríkis og nýti sér innri markaðinn til fulls. Þetta dregur úr samkeppnishæfni þjónustuveitenda frá Evrópusambandinu um heim allan. Frjáls markaður, sem skyldar aðildarríkin til að ryðja úr vegi takmörkunum á að veita þjónustu yfir landamæri jafnframt því að auka gagnsæi og upplýsingaflæði til neytenda, gæfi neytendum kost á meira úrvali og betri þjónustu á lægra verði.

- 3) Í skýrslu framkvæmdastjórnarinnar Ástand innri markaðarins fyrir þjónustu eru tilgreindar fjölmargar hindranir sem koma í veg fyrir eða hægja á þróun þjónustu milli aðildarríkjana, einkum þjónustu sem lítil og meðalstór fyrirtæki veita en þau eru ráðandi á þjónustusviðinu. Í skýrslunni er komist að þeirri niðurstöðu að áratug eftir að fyrirhugað var að innri markaðnum yrði komið á er enn breitt bil milli framtíðarsýnarinnar um samþætt efnahagslíf Evrópusambandsins og raunveruleikans eins og evrópskir ríkisborgarar og þjónustuveitendur upplifa hann. Hindranirnar hafa áhrif á margs konar þjónustustarfsemi á öllum stigum starfsemi þjónustuveitanda og þær hafa nokkur sameiginleg einkenni, m.a. að þær stafa oft af íþyngjandi stjórnsýslu, lagalegri óvissu sem tengist starfsemi yfir landamæri og af því að gagnkvæmt traust skortir milli aðildarríkja.

- 4) Þar eð þjónustustarfsemi er drifkraftur hagvaxtar og stendur undir 70% vergrar landsframleiðslu og atvinnu í flestum aðildarríkjum hefur þessi skipting innri markaðarins neikvæð áhrif á evrópskt efnahagslíf í heild, einkum á samkeppnishæfni litilla og meðalstórra fyrirtækja og á för launþega, og hindrar aðgang neytenda að auknu úrvali þjónustu á samkeppnishæfu verði. Mikilvægt er að benda á að þjónustugeirinn er einkum mikilvægur vettvangur fyrir atvinnu kvenna og að ávinningur þeirra verði því mikill með tilkomu innri markaðar fyrir þjónustustarfsemi. Evrópuþingið og ráðið hafa lagt áherslu á að það sé forgangsmál að ryðja lagalegum hindrunum úr vegi við stofnun raunverulegs innri markaðar svo að ná megi því markmiði, sem leiðtogaráðið setti í Lissabon 23. og 24. mars 2000, að bæta atvinnuástand og efla félagslega samheldni og ná fram sjálfbærum hagvexti til að gera Evrópusambandið að samkeppnishæfasta og öflugasta þekkingarhagkerfi í

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 376, 27.12.2006, bls. 36. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 45/2009 frá 9. júní 2009 um breytingu á X viðauka (Almenn þjónusta) við EES-samninginn, sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 33, 25.6.2009, bls. 8.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 221, 8.9.2005, bls. 113.

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 43, 18.2.2005, bls. 18.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 16. febrúar 2006 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum ESB), sameiginleg afstaða ráðsins frá 24. júlí 2006 (Stjtið. ESB C 270 E, 7.11.2006, bls. 1) og afstaða Evrópuþingsins frá 15. nóvember 2006. Ákvörðun ráðsins frá 11. desember 2006.

heiminum fyrir árið 2010 með fleiri og betri störfum. Það að ryðja þessum hindrunum úr vegi ásamt því að tryggja háþróað, evrópskt velferðarkerfi er þannig grundvallarskilyrði fyrir því að sigrast á erfiðleikunum við framkvæmd Lissabon-áætlunarinnar og fyrir því að blása nýju lífi í evrópskt efnahagslíf, einkum með tilliti til atvinnu og fjárfestinga. Því er mikilvægt að koma á innri markaði fyrir þjónustu þar sem jafnvægi ríkir milli opunar markaðarins og varðveislu opinberrar þjónustu, félagslegra réttinda og réttinda neytenda.

Þess að þróaðar séu siðareglur starfsstétta um tiltekin málefni. Þessi samræming á löggjöf ríkjanna skal tryggja mikla samþættingu laga í Bandalaginu og viðtæka gæslu almannahagsmuna, einkum neytendavernd, sem er nauðsynlegt til að traust myndist milli aðildarríkja. Í þessari tilskipun er einnig tekið tillit til annarra almannahagsmuna, m.a. verndunar umhverfisins, almannaoðryggis og lýðheilsu, svo og þess að fara þarf að vinnulöggjöfinni.

5) Því er nauðsynlegt að fjarlægja hindranir sem standa í vegi fyrir því að þjónustuveitendur geti nýtt sér staðfesturéttinn í aðildarríkjunum og hindranir í vegi fyrir frjálsri þjónustustarfsemi milli aðildarríkja og að tryggja viðtakendum og veitendum þjónustu nauðsynlegt réttaröryggi til að þeir geti nýtt sér þessar tvær tegundir grundvallarfrelsis sem kveðið er á um í sáttmálanum. Þar eð hindranir í vegi fyrir innri markaðnum fyrir þjónustu hafa bæði áhrif á atvinnurekendur sem óska eftir staðfestu í öðrum aðildarríkjum og þá sem veita þjónustu í öðru aðildarríki án þess að hafa þar staðfestu er nauðsynlegt að gera þjónustuveitendum kleift að þróa þjónustustarfsemi sína á innri markaðnum, annaðhvort með því að fá staðfestu í aðildarríki eða með því að nýta sér frjálsa þjónustustarfsemi. Þjónustuveitendum skal gert kleift að velja á milli þessara tveggja tegunda frelsis eftir því hver afstaða þeirra er til vaxtar í hverju aðildarríki.

6) Ekki er unnt að fjarlægja þessar hindranir með því að styðjast einvörðungu við beina beitingu 43. og 49. gr. sáttmálans þar eð það yrði annars vegar afar flókið fyrir stofnanir í ríkjunum og stofnanir Bandalagsins, einkum eftir stækkunina, að stofna til málsmeðferðar vegna brots gegn viðkomandi aðildarríkjum í hverju einstöku tilviki og hins vegar, þegar mörgum hindrunum er rutt úr vegi, þurfa einstök ríki að hafa samræmt löggjöf sína fyrir fram, m.a. með því að koma á samvinnu á sviði stjórnsýslu. Eins og Evrópuþingið og ráðið hafa viðurkennt gerir lagageringur Bandalagsins það kleift að koma á raunverulegum innri markaði fyrir þjónustu.

7) Með þessari tilskipun er settur almennur lagarammi til hagsbóta fyrir margs konar þjónustu og jafnframt tekið tillit til þess sem er sérkennandi fyrir hverja tegund starfsemi eða starfsgreinar og reglukerfis hennar. Þessi rammi byggist á virkri aðferð sem bundin er vali og hefur það sem forgangsverkefni að fjarlægja fyrst hindranir sem fljótlegt er að ryðja úr vegi og, að því er hinar hindranirnar varðar, að hleypa af stokkunum matsferli, samráðsferli og frekari samræmingu tiltekinna atriða sem mun gera kleift að nútímavæða smám saman og á samræmdan hátt reglukerfi fyrir þjónustustarfsemi í ríkjunum sem er mikilvægt í því skyni að koma á raunverulegum innri markaði fyrir þjónustu fyrir árið 2010. Séð skal til þess að fyrir hendi sé jafnvæg blanda ráðstafana sem nær til valinnar samræmingar, samvinnu stjórnvalda, frelsis til að veita þjónustu og hvatningar til

8) Rétt er að ákvæðin í þessari tilskipun, að því er varðar staðfesturétt og frjálsa þjónustustarfsemi, gildi því aðeins að viðkomandi starfsemi sé opin fyrir samkeppni svo að aðildarríkin séu ekki þvinguð til að auka frelsi í þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu, til að einkavæða opinberar stofnanir sem veita slíka þjónustu eða til að afnema núverandi einokun að því er varðar aðra starfsemi eða tiltekna dreifingarþjónustu.

9) Þessi tilskipun gildir einungis um kröfur sem hafa áhrif á aðgang að þjónustustarfsemi eða á það að stunda þá starfsemi. Hún gildir því ekki um kröfur, s.s. reglur um umferð á vegum, reglur um þróun eða notkun lands, borgar- og landsbyggðarskipulag, byggingarstaðla svo og stjórnvaldssektir sem beitt er vegna þess að ekki er farið að slíkum reglum sem stýra ekki sérstaklega eða hafa sérstaklega áhrif á þjónustustarfsemina en sem þjónustuveitendur verða að virða þegar þeir stunda atvinnustarfsemi sína á sama hátt og einstaklingar sem taka sér eitthvað fyrir hendur í eigin nafni.

10) Þessi tilskipun varðar ekki kröfur í tengslum við aðgang tiltekinna þjónustuveitenda að almannafé. Þar er m.a. um að ræða kröfur þar sem mælt er fyrir um skilyrði sem þjónustuveitendur verða að uppfylla til að eiga rétt á opinberum fjárframlögum, þ.m.t. tilteknir samnings-skilmálar, einkum gæðastaðlar sem þjónustuveitendur verða að fylgja til að geta fengið fjármuni frá hinu opinbera, t.d. að því er varðar félagsþjónustu.

11) Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á ráðstafanir sem aðildarríki grípa til, í samræmi við lög Bandalagsins, í tengslum við vernd eða eflingu menningarlegrar fjölbreytni, margbreytileika tungumála og fjölbreyttrar fjölmiðlunar, þ.m.t. fjármögnun þeirra. Með þessari tilskipun er ekki komið í veg fyrir að aðildarríkin geti beitt grundvallarreglum sínum og meginreglum sem tengjast prentfrelsi og tjáningarfrelsi. Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á lög aðildarríkja sem banna mismunun á grundvelli þjóðernis eða af ástæðum eins og þeim sem eru settar fram í 13. gr. sáttmálans.

- 12) Með tilskipun þessari er stefnt að því að smíða lagamma til að tryggja staðfesturétt og frjálsa þjónustustarfsemi milli aðildarríkjanna en ekki verið að samræma eða hafa áhrif á hegningarlög. Aðildarríkin skulu þó ekki geta takmarkað frelsi til að veita þjónustu með því að beita ákvæðum hegningarlaga sem hafa sérstaklega áhrif á aðgang að þjónustustarfsemi eða á það að stunda þá starfsemi og sniðgengið með því reglurnar sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.
- 13) Jafnmikilvægt er að þessi tilskipun virði að fullu framtaksverkefni Bandalagsins, sem byggjast á 137. gr. sáttmálans, í því skyni að ná fram markmiðunum í 136. gr. hans um eflingu atvinnu og bætt lífskjör og vinnuskilyrði.
- 14) Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á ráðningarskilmála og -skilyrði, þ.m.t. hámarksvinnutími og lágmarkshvildartími, lágmarksfjöldi greiddra, árlegra frídaga, lágmarkslaun, svo og heilbrigði og öryggi og hollustuhættir á vinnustöðum, sem aðildarríki beita í samræmi við lög Bandalagsins, og hefur ekki áhrif á samskipti milli aðila vinnumarkaðarins, þ.m.t. rétturinn til að semja um og ganga frá kjarasamningum og rétturinn til að fara í verkfall og grípa til aðgerða á vinnustað í samræmi við landslög og -venjur sem virða lög Bandalagsins, né heldur gildir hún um þjónustu sem starfsmannaleigur veita. Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á almannatryggingalöggjöf aðildarríkjanna.
- 15) Í þessari tilskipun er virt nýting grundvallarréttinda, sem gilda í aðildarríkjunum, eins og þau eru viðurkennd í sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi og í skýringunum, sem honum fylgja, þar sem þau eru samræmd við grundvallarfrelsið sem mælt er fyrir um í 43. og 49. gr. sáttmálans. Þessi grundvallarréttindi fela í sér rétt til að grípa til aðgerða á vinnustað í samræmi við landslög og -venjur sem eru í samræmi við lög Bandalagsins.
- 16) Þessi tilskipun varðar aðeins þjónustuveitendur með staðfestu í aðildarríki og tekur ekki til ytri þátta. Hún varðar ekki samningaviðræður innan alþjóðastofnana um viðskipti með þjónustu, einkum innan ramma hins almenna samnings um þjónustuviðskipti (GATS).
- 17) Þessi tilskipun tekur aðeins til þjónustu sem er veitt gegn endurgjaldi. Skilgreiningin í 50. gr. sáttmálans tekur ekki til þjónustu í almannabágu og fellur þjónustan því ekki undir gildissvið þessarar tilskipunar. Þjónusta, sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu, er þjónusta sem er veitt gegn endurgjaldi og fellur því undir gildissvið þessarar tilskipunar. Tiltekin þjónusta sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu, t.d. á sviði flutninga, fellur þó utan gildissviðs þessarar tilskipunar og önnur tiltekin þjónusta sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu, t.d. á sviði pósthjónustu, er háð undanþágu frá ákvæðinu um frelsi til að veita þjónustu sem sett er fram í þessari tilskipun. Í þessari tilskipun er ekki fjallað um fjármögnun þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu og gildir ekki um kerfi aðstoðar sem aðildarríkin veita, einkum á sviði félagsmála, í samræmi við samkeppnisreglur Bandalagsins. Í þessari tilskipun er ekki fjallað um eftirfylgni við hvítbók framkvæmdastjórnarinnar um þjónustu í almannabágu.
- 18) Fjármálaþjónusta fellur utan gildissviðs þessarar tilskipunar þar eð sú starfsemi er háð sértækri löggjöf Bandalagsins sem miðar að því, eins og þessi tilskipun, að koma á raunverulegum innri markaði fyrir þjónustu. Öll fjármálaþjónusta, s.s. á sviði bankaviðskipta, lána, váttrygginga, þ.m.t. endurtrygging, starfstengdur lífeyrir og séreignarlífeyrir, verðbréf, fjárfestingarsjóðir, greiðslu- og fjárfestingarráðgjöf, þ.m.t. þjónusta sem er talin upp í I. viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/48/EB frá 14. júní 2006 um stofnun og rekstur lánastofnana⁽¹⁾, fellur því utan gildissviðs þessarar tilskipunar.
- 19) Með tilliti til þess að árið 2002 var samþykkt safn lagagerna um rafræn fjarskiptanet og -þjónustu, svo og um tilheyrandi tilföng og þjónustu, þar sem settur er fram regluramma sem auðveldar aðgang að þessari starfsemi á innri markaðnum, einkum með því að leggja að mestu niður sérstakt fyrirkomulag leyfisveitinga, er nauðsynlegt að mál, sem þessir gerningar fjalla um, falli utan gildissviðs þessarar tilskipunar.
- 20) Undanþágurnar frá gildissviði þessarar tilskipunar að því er varðar málefni rafrænnar fjarskiptaþjónustu, sem fjallað er um í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/19/EB frá 7. mars 2002 um aðgang að rafrænum fjarskiptanetum og samtengingu þeirra og tilheyrandi aðstöðu (tilskipun um aðgang)⁽²⁾, í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/20/EB frá 7. mars 2002 um heimild fyrir rafrænum fjarskiptanetum og -þjónustu (heimildartilskipun)⁽³⁾, í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/21/EB frá 7. mars 2002 um sameiginlegan regluramma um rafræn fjarskiptanet og -þjónustu

(¹) Stjtið. ESB L 177, 30.6.2006, bls. 1.

(²) Stjtið. EB L 108, 24.4.2002, bls. 7.

(³) Stjtið. EB L 108, 24.4.2002, bls. 21.

- (rammatilskipun)⁽¹⁾, í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/22/EB frá 7. mars 2002 um alþjónustu og réttindi notenda að því er varðar rafræn fjarskiptanet og -þjónustu (tilskipun um alþjónustu)⁽²⁾ og í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/58/EB frá 12. júlí 2002 um vinnslu persónuupplýsinga og um verndun einkalífs á sviði rafrænna fjarskipta (tilskipun um friðhelgi einkalífsins og rafræn fjarskipti)⁽³⁾, skulu ekki aðeins gilda um álitamál sem sérstaklega er fjallað um í þessum tilskipunum heldur einnig um mál sem aðildarríkin geta með hliðsjón af skýrum ákvæðum í tilskipununum gert tilteknar ráðstafanir um á landsvísu.
- 21) Flutningaþjónusta, þar á meðal flutningar í þéttbýli, leigubílar og sjúkrabílar, svo og hafnaþjónusta, fellur utan gildissviðs þessarar tilskipunar.
- 22) Heilbrigðisþjónusta, sem fellur utan gildissviðs þessarar tilskipunar, tekur til heilbrigðis- og lyfjaþjónustu sem fagfólk í heilbrigðisþjónustu veitir sjúklingum til að meta, viðhalda eða endurheimta heilsu þeirra þegar þessi starfsemi er bundin lögvernduðum heilbrigðisstarfsgreinum í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt.
- 23) Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á endurgreiðslu heilbrigðisþjónustu sem veitt er í öðru aðildarríki en því þar sem sá sem nýtur heilbrigðisþjónustunnar hefur aðsetur. Dómstóllinn hefur margsinnis fjallað um þetta mál og hann hefur viðurkennt réttindi sjúklinga. Mikilvægt er að fjalla um þetta mál í öðrum lagagerningum Bandalagsins í því skyni að ná fram auknu réttaröryggi og skýrleika að svo miklu leyti sem ekki er þegar fjallað um þetta mál í reglugerð ráðsins (EBE) nr. 1408/71 frá 14. júní 1971 um beitingu almannatryggingareglna gagnvart launþegum, sjálfstætt starfandi einstaklingum og aðstandendum þeirra sem flytjast á milli aðildarríkja⁽⁴⁾.
- 24) Myndmiðlunarþjónusta, burtséð frá flutningsaðferðinni, þ.m.t. í kvikmyndahúsum, skal einnig falla utan gildissviðs þessarar tilskipunar. Þessi tilskipun gildir ekki heldur um aðstoð sem aðildarríki veita í hljóð- og myndmiðlageiranum sem samkeppnisreglur Bandalagsins taka til.
- 25) Fjárhættustarfsemi, þar á meðal happdrætti og veðmálaviðskipti, fellur utan gildissviðs þessarar tilskipunar vegna sérstaks eðlis þeirrar starfsemi sem felur í sér að aðildarríkin hrindi í framkvæmd stefnu viðvíkjandi allsherjarreglu og neytendavernd.
- 26) Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á beitingu 45. gr. sáttmálans.
- 27) Þessi tilskipun tekur ekki til þeirrar félagsþjónustu á sviði húsnæðismála, barnagæslu og stuðnings við fjölskyldur og einstaklinga, sem þurfa á aðstoð að halda, sem ríkið sér um á innlendum, svæðisbundnum og staðbundnum vettvangi og þjónustuaðilar með umboð frá ríkinu eða viðurkennd góðgerðarfélag veita með það að markmiði að tryggja stuðning við þá sem þurfa á honum að halda, viðvarandi eða tímabundið, vegna ónógra fjölskyldutekna eða vegna þess að þeir eru öðrum háðir, að nokkru eða öllu leyti, og við þá sem eiga á hættu að lenda utangarðs. Þessi þjónusta er afar mikilvæg í því skyni að tryggja grundvallarrétt til mannlegrar reisnar og friðhelgi og hún er vitnisburður um meginreglurnar um félagslega samheldni og samstöðu og hefur þessi tilskipun ekki áhrif á hana.
- 28) Þessi tilskipun fjallar ekki um fjármögnun félagsþjónustunnar eða stuðningskerfið sem henni tengist. Hún hefur heldur ekki áhrif á viðmiðanirnar eða skilyrðin sem aðildarríkin setja til að tryggja að félagsþjónustan ræki starf sitt á skilvirkan hátt í þágu almannaheilla og félagslegrar samheldni. Að auki hefur þessi tilskipun ekki áhrif á meginregluna um alþjónustu í félagsþjónustu aðildarríkanna.
- 29) Þar eð með sáttmálanum er lagður sérstakur, lagalegur grunnur fyrir skattlagningu og þar eð Bandalagið hefur þegar samþykkt lagagerninga á þessu sviði er nauðsynlegt að svið skattlagningar falli utan gildissviðs þessarar tilskipunar.
- 30) Fyrirliggjandi löggjöf Bandalagsins um þjónustustarfsemi er umfangsmikil. Þessi tilskipun byggist á gerðum Bandalagsins og er þannig viðbót við þær. Misræmi milli þessarar tilskipunar og annarra gerninga Bandalagsins hefur verið skilgreint og í þessi tilskipun er tekið á því, m.a. með undanþágum. Nauðsynlegt er þó að setja reglu um önnur tilvik og undantekningar ef misræmi er milli ákvæðis þessarar tilskipunar og ákvæðis annars gernings Bandalagsins. Ákvarða skal slíkt misræmi í samræmi við reglur sáttmálans um staðfesturétt og frjálsa þjónustustarfsemi.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 108, 24.4.2002, bls. 33.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 108, 24.4.2002, bls. 51.

⁽³⁾ Stjótið. EB L 201, 31.7.2002, bls. 37. Tilskipuninni var breytt með tilskipun 2006/24/EB (Stjótið. ESB L 105, 13.4.2006, bls. 54).

⁽⁴⁾ Stjótið EB L 149, 5.7.1971, bls. 2. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 629/2006 (Stjótið. ESB L 114, 27.4.2006, bls. 1).

- 31) Þessi tilskipun er í samræmi við og hefur ekki áhrif á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/36/EB frá 7. september 2005 um viðurkenningu á faglegri menntun og hæfi ⁽¹⁾. Hún fjallar um álitamál önnur en þau sem tengjast faglegri menntun og hæfi, t.d. starfsábyrgðartryggingar, viðskiptaorðsendingar, þverfaglega starfsemi og einföldun stjórnsýslu. Að því er varðar tímabundna veitingu þjónustu yfir landamæri tryggir undanþága frá ákvæðinu í þessari tilskipun um frjálsa þjónustustarfsemi að það hefur ekki áhrif á II. bálk í tilskipun 2005/36/EB um frelsi til að veita þjónustu. Ákvæðið um frelsi til að veita þjónustu hefur því ekki áhrif á neinar ráðstafanir sem gilda samkvæmt þessari tilskipun í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt.
- 32) Þessi tilskipun er í samræmi við löggjöf Bandalagsins um neytendavernd, s.s. tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/29/EB frá 11. maí 2005 um óréttmæta viðskiptahætti gagnvart neytendum á innri markaðnum (tilskipun um óréttmæta viðskiptahætti) ⁽²⁾ og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 2006/2004 frá 27. október 2004 um samvinnu milli innlendra yfirvalda sem bera ábyrgð á framkvæmd laga um neytendavernd (reglugerð um samvinnu um neytendavernd) ⁽³⁾.
- 33) Þjónustan, sem þessi tilskipun tekur til, varðar fjölbreytta og sibreytilega starfsemi, þ.m.t. viðskiptaþjónusta s.s. rekstrarráðgjöf, vottun og prófun, viðhald og ræsting aðstöðu, þ.m.t. viðhald skrifstofa, auglýsingar, ráðningarþjónusta og þjónusta umboðsaðila. Tilskipunin tekur einnig til þjónustu sem veitt er bæði fyrirtækjum og neytendum, eins og lögfræði- eða skattaráðgjafar, fasteignaþjónusta, s.s. fasteignasala, byggingarstarfsemi, þ.m.t. þjónusta arkitekta, dreifingarstarfsemi, skipulagningar kaupstefna, bílaleiga og ferðaskrifstofa. Tilskipunin tekur einnig til neytendaþjónustu s.s. á sviði ferðamála, þ.m.t. leiðsögumenn, afþreyingarþjónusta, íþróttamiðstöðvar og skemmtigarðar og, að því marki sem hún fellur ekki utan gildissviðs tilskipunarinnar, til stuðningsþjónustu við heimili, s.s. aðstoð við aldraða. Undir þessa starfsemi getur fallið þjónusta sem krefst þess að veitandi þjónustunnar og viðtakandi hennar séu nærri hvor öðrum, þjónusta sem krefst þess að viðtakandi eða þjónustuveitandi ferðist og þjónusta sem unnt er að fjarmiðla, þ.m.t. um Netið.
- 34) Samkvæmt dómaframkvæmd Dómstólsins verður að meta í hverju tilviki fyrir sig hvort tiltekin starfsemi, einkum starfsemi sem er fjármögnuð af almannafé eða sem opinberar stofnanir veita, telst vera „þjónusta“ og þá verður að hafa í huga öll einkenni hennar, einkum hvernig hún er veitt, skipulögð og fjármögnuð í viðkomandi aðildarríki. Dómstóllinn hefur úrskurðað að grundvallareinkennum þóknunar felist í því að hún er endurgjald fyrir viðkomandi þjónustu og hann hefur viðurkennt að einkennum þóknunar séu ekki fyrir hendi í starfsemi sem ríkið annast eða sem aðrir sjá um fyrir hönd ríkisins, og ekki er tekið endurgjald fyrir, í tengslum við skyldur ríkisins á sviði félags-, menningar-, mennta- og dómsmála, s.s. kennsla innan menntakerfis ríkis eða rekstur almannatryggingakerfa sem stunda ekki atvinnustarfsemi. Þegar viðtakandi þjónustu greiðir gjald, t.d. gjald sem námsmenn greiða fyrir kennslu eða innritun í því skyni að leggja fé af mörkum til rekstrarkostnaðar kerfis, telst það í sjálfu sér ekki vera þóknun vegna þess að þjónustan er eftir sem áður aðallega fjármögnuð af opinberu fé. Skilgreiningin á þjónustu í 50. gr. sáttmálans tekur því ekki til þessarar starfsemi og hún fellur þar af leiðandi ekki innan gildissviðs þessarar tilskipunar.
- 35) Íþróttastarf áhugamanna, sem er ekki rekið í hagnaðarskyni, gegnir þýðingarmiklu félagslegu hlutverki. Markmið þess eru oft aðeins félagsleg eða tengjast tómstundastarfi. Það telst því ekki vera atvinnustarfsemi í skilningi laga Bandalagsins og skal falla utan gildissviðs þessarar tilskipunar.
- 36) Hugtakið „þjónustuveitandi“ skal taka til hvers þess einstaklings sem er ríkisborgari í aðildarríki eða hvers þess lögaðila sem stundar þjónustustarfsemi í aðildarríki og nýtir sér annaðhvort staðfesturétt eða frjálsa þjónustustarfsemi. Þjónustuveitandahugtakið skal því ekki einskorðast við veitingu þjónustu yfir landamæri innan ramma frjálsrar þjónustustarfsemi heldur skal það einnig taka til tilvika þar sem rekstraraðili setur upp starfsstöð í aðildarríki í því skyni að þróa þjónustustarfsemi sína þar. Á hinn bóginn skal þjónustuveitandahugtakið ekki taka til útibúa fyrirtækja frá þriðju löndum í aðildarríki vegna þess að skv. 48. gr. sáttmálans getur staðfesturéttur og frjáls þjónustustarfsemi aðeins komið þeim fyrirtækjum til góða sem eru stofnuð í samræmi við lög aðildarríkis og eru með skráða skrifstofu, yfirstjórn eða aðalstarfsstöð innan Bandalagsins. Hugtakið „viðtakandi“ skal einnig taka til ríkisborgara þriðja lands sem njóta nú þegar góðs af réttindum sem gerðir Bandalagsins hafa veitt þeim, eins og reglugerð (EBE) nr. 1408/71, tilskipun ráðsins 2003/109/EB frá 25. nóvember 2003 um ríkisborgara þriðju landa sem hafa stöðu einstaklinga með fasta búsetu ⁽⁴⁾, reglugerð ráðsins (EB) nr. 859/2003 frá 14. maí 2003 um að láta ákvæði reglugerðar (EBE) nr. 1408/71 og reglugerðar (EBE) nr. 574/72 ná til

⁽¹⁾ Stjótið. ESB L 255, 30.9.2005, bls. 22.

⁽²⁾ Stjótið. ESB L 149, 11.6.2005, bls. 22.

⁽³⁾ Stjótið. ESB L 364, 9.12.2004, bls. 1. Reglugerðinni var breytt með tilskipun 2005/29/EB.

⁽⁴⁾ Stjótið. ESB L 16, 23.1.2004, bls. 44.

ríkisborgara þriðju landa sem þessi ákvæði taka ekki þegar til einungis á grundvelli þjóðernis þeirra⁽¹⁾ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/38/EB frá 29. apríl 2004 um rétt borgara Sambandsins og aðstandenda þeirra til frjálsra flutninga og búsetu á yfirráðasvæði aðildarríkjana⁽²⁾. Aðildarríki geta enn fremur rýmkað merkingu viðtakandahugtaksins þannig að það nái til annarra ríkisborgara þriðja lands sem eru staddir á yfirráðasvæði þeirra.

skráður félagi í starfsgreinafélagi eða vera á skrá, á lista eða í gagnagrunni, opinberlega aðili að samtökum eða handhafi skirteinis sem staðfestir aðild að tiltekinni starfsgrein. Ekki er aðeins unnt að veita leyfi með formlegri ákvörðun heldur einnig með óbeinni ákvörðun, t.d. vegna þess að lögbært yfirvald lætur ekki í sér heyra eða vegna þess að hagsmunaaðilinn verður að biða eftir staðfestingu á viðtöku yfirlýsingar til þess að geta hafið umrædda starfsemi eða til þess að hún verði lögmat.

37) Ákvarða skal hvar þjónustuveitandi hefur staðfestu í samræmi við dómaframkvæmd Dómstólsins en samkvæmt henni felst í hugtakinu staðfesta að rekin er virk atvinnustarfsemi ótímabundið í fastri starfsstöð. Einnig er unnt að fullnægja þessari kröfu ef félag er stofnað til tiltekins tíma eða ef það leigir bygginguna eða stöðina þar sem það stundar starfsemi sína. Einnig er unnt að fullnægja henni ef aðildarríki veitir leyfi aðeins vegna tiltekinnar þjónustu í takmarkaðan tíma. Starfsstöð þarf ekki að vera í formi dótturfélags, útibús eða umboðsaðila heldur getur hún verið skrifstofa sem starfsfólk þjónustuveitanda rekur eða sjálfstæður aðili sem hefur ótímabundna heimild til að koma fram fyrir hönd fyrirtækisins, eins og þegar um umboðsaðila er að ræða. Samkvæmt þessari skilgreiningu, sem gerir kröfu um raunverulega atvinnustarfsemi á þeim stað þar sem þjónustuveitandinn hefur staðfestu, telst póstkassi ekki jafngilda starfsstöð. Ef þjónustuveitandi hefur staðfestu á mörgum stöðum er mikilvægt að ákvarða frá hvaða starfsstöð viðkomandi eiginleg þjónusta er veitt. Ef erftit er að ákvarða, þegar um marga staðfestustaði er að ræða, frá hvaða staðfestustað tiltekin þjónusta er veitt telst staðfestustaðurinn vera sá staður þar sem þjónustuveitandinn veitir aðallega þessa tilteknu þjónustu.

38) Hugtakið „lögaðilar“ gerir, samkvæmt ákvæðum sáttmálans um staðfestu, rekstraraðilum kleift að velja sér það rekstrarform að lögum sem þeir álíta viðeigandi fyrir starfsemi sína. Í samræmi við það merkir „lögaðilar“, í skilningi sáttmálans, allar einingar sem eru stofnaðar samkvæmt lögum aðildarríkis eða falla undir þau, óháð því hvert rekstrarform þeirra er að lögum.

39) Hugtakið „fyrirkomulag leyfisveitinga“ skal m.a. taka til stjórnsýslumeðferðar við veitingu leyfa, heimilda, samþykktu eða sérleyfa en einnig til þeirrar skyldu að vera, í því skyni að geta stundað tiltekna starfsemi,

40) Hugtakið „brýnir almannahagsmunir“, sem vísað er til í tilteknum ákvæðum þessarar tilskipunar, hefur þróast hjá Dómstólnum í dómaframkvæmd hans í tengslum við 43. og 49. gr. sáttmálans og getur haldið áfram að þróast. Eftirfarandi svið a.m.k. falla undir hugtakið eins og það er viðurkennt í dómaframkvæmd Dómstólsins: allsherjarregla, almannaoðryggi og lýðheilsa í skilningi 46. og 55. gr. sáttmálans, viðhald reglu í samfélaginu, félagsleg stefnumið, vernd viðtakenda þjónustu, neytendavernd, starfsmannavernd, þ.m.t. félagsleg vernd starfsmanna, velferð dýra, varðveisla fjárhagslegs jafnvægis almannatryggingakerfisins, forvarnir gegn svikum, forvarnir gegn ósamngjarnri samkeppni, vernd umhverfisins og þéttbýlis, þ.m.t. borgar- og landsbyggðarskipulag, vernd lánardrottna, vernd öruggar réttarvörslu, umferðaröryggi, vernd hugverka, markmið í menningarstefnu, þ.m.t. vernd tjáningarfrelsis á mismunandi sviðum, einkum félagslegra, menningarlegra, trúarlegra og heimspekilegra gilda samfélagsins, þörfin fyrir að tryggja góða menntun, viðhald fjölbreyttrar fjölmiðlunar og efling þjóðtungunnar, varðveisla sögulegs og listræns þjóðararfs og stefna í dýraheilbrigðismálum.

41) Hugtakið „allsherjarregla“, eins og Dómstóllinn túlkar það, tekur til verndar gegn raunverulegri og nægilega alvarlegri ógnun við grundvallarhagsmuni samfélagsins og getur einkum falið í sér mál sem tengjast mannlegri reisn, vernd barna undir lögaldri og fullorðinna í áhættuhópi og velferð dýra. Á sama hátt felur hugtakið um almannaoðryggi í sér málefni er varða öryggi borgaranna.

42) Reglurnar, sem varða stjórnsýslumeðferð, skulu ekki miða að samræmingu stjórnsýslumeðferða heldur að því að afnema óþarflaga íþyngjandi fyrirkomulag leyfisveitinga, verklag og formsatriði sem standa í vegi fyrir staðfesturéttinum og þar með stofnun nýrra þjónustufyrirtækja.

⁽¹⁾ Stjóð. ESB L 124, 20.5.2003, bls. 1.

⁽²⁾ Stjóð. ESB L 158, 30.4.2004, bls. 77.

- 43) Eitt helsta vandkvæðið, sem einkum lítil og meðalstór fyrirtæki standa frammi fyrir að því er varðar aðgang að þjónustustarfsemi og rekstur hennar, er hve stjórnsýslumeðferðin er flókin, tímafrek og hve lagaleg óvissa hennar er mikil. Af þeirri ástæðu og með tiltekin framtaksverkefni um nútímavæðingu og góðar stjórnsýsluvenjur, sem ráðist hefur verið í innan Bandalagsins og í ríkjunum, að fyrirmynd er nauðsynlegt að fastsetja meginreglur um einföldun stjórnsýslunnar, t.d. með því að takmarka kröfuna um fyrirframleyfi við þau tilvik þar sem það er mikilvægt og með því að taka upp meginregluna um þegjandi samþykki af hálfu lögbærra yfirvalda eftir að tiltekinn frestur er liðinn. Með slíkum aðgerðum til nútímavæðingar er ætlunin, jafnframt því sem þeim er ætlað að viðhalda kröfum um gagnsæi og uppfærslu upplýsinga um rekstraraðila, að útrýma töfum, kostnaði og letjandi áhrifum sem t.d. verða vegna ónauðsynlegra eða óþarflega flókinna og íþyngjandi starfshátta, tvíverknaðar, skrifinnsku við framlagningu skjala, handahófskenndrar beitingar valds af hálfu lögbærra yfirvalda, ótiltekins eða óþarflega langs afgreiðslutíma, takmarkaðs gildistíma veittra leyfa og óhóflegra gjalda og viðurlaga. Slíkar venjur hafa sérstaklega letjandi áhrif á þjónustuveitendur sem vilja þróa starfsemi sína í öðrum aðildarríkjum og þurfa á samhæfðri nútímavæðingu að halda innan stækkaðs innri markaðar um tuttugu og fimm aðildarríkja.
- 44) Aðildarríkin skulu innleiða, þar sem við á, samræmd eyðublöð á vettvangi Bandalagsins, eins og framkvæmdastjórnin hefur ákvarðað, sem verða jafngild vottorðum, staðfestingum eða hvers konar öðrum skjölum í tengslum við staðfestu.
- 45) Í því skyni að kanna hvort þörf sé á að einfalda málsmeðferð og formsatriði skulu aðildarríkin einkum geta tekið tillit til þess hvort þau eru nauðsynleg, til fjölda þeirra, hugsanlegs tvíverknaðar, kostnaðar, gagnsæis og aðgengis, svo og til tafa og erfiðleika sem þau gætu valdið viðkomandi þjónustuveitanda.
- 46) Nauðsynlegt er, í því skyni að auðvelda aðgang að þjónustustarfsemi og að stunda hana á innri markaðnum, að fastsetja markmið, sem er sameiginlegt öllum aðildarríkjunum, um einföldun stjórnsýslunnar og að mæla fyrir um ákvæði, m.a. um réttinn til upplýsinga, rafrænnar málsmeðferðar og til þess að settur verði rammi um fyrirkomulag leyfisveitinga. Aðrar ráðstafanir, sem eru samþykktar í ríkjunum til að ná fram því markmiði, gætu falist í því að draga úr því hversu oft er gripið til málsmeðferðar og formsatriða sem gilda um þjónustustarfsemi og að takmarka slíka málsmeðferð og formsatriði við það sem eru nauðsynlegt til að þjóna almannahagsmunum og skarast ekki að því er varðar efni eða tilgang.
- 47) Í þeim tilgangi að einfalda stjórnsýsluna skal ekki gera almennar, formlegar kröfur, eins og um að leggja fram frumrit skjala, staðfest endurrit eða löggilta þýðingu, nema þar sem það er rökstutt á hlutlægan hátt með vísan til brýnna almannahagsmuna, t.d. verndar starfsmanna, lýðheilsu, verndar umhverfisins eða neytendaverndar. Einnig er nauðsynlegt að tryggja að leyfi heimili alla jafna aðgang að þjónustustarfsemi eða að hún sé stunduð á öllu yfirráðasvæði ríkis nema það sé rökstutt efnislega með brýnum almannahagsmunum að nýtt leyfi þurfi fyrir hverja starfsstöð, t.d. fyrir hvern nýjan risamarkað, eða að leyfi sé takmarkað við tiltekinn hluta yfirráðasvæðis ríkis.
- 48) Í því skyni að einfalda stjórnsýslumeðferð frekar þykir rétt að tryggja að hver þjónustuveitandi þurfi aðeins að fara á einn stað þar sem hann getur lokið allri málsmeðferð og gengið frá formsatriðum (hér á eftir nefndur „upplýsinga- og þjónustumiðstöð“). Fjöldi upplýsinga- og þjónustumiðstöðva í hverju aðildarríki getur verið mismunandi eftir svæðisbundnu eða staðbundnu valdsviði eða viðkomandi starfsemi. Stofnun upplýsinga- og þjónustumiðstöðva skal ekki hafa áhrif á skiptingu starfa milli lögbærra yfirvalda innan kerfis hvers ríkis. Ef mörg, lögbær yfirvöld eru á svæðis- eða staðarvísu getur eitt þeirra tekið að sér hlutverk upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar og samræmingaraðila. Yfirvöld á sviði stjórnsýslu eru ekki ein um að geta sett upp upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar heldur getur aðildarríki ákveðið að fela verslunnarráðum eða starfsgreinafélögum, fagfélögum eða einkaaðilum að gera það. Upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar gegna mikilvægu hlutverki við að aðstoða þjónustuveitendur, annaðhvort sem það yfirvald sem með beinum hætti er til þess bært að gefa út þau skjöl sem eru nauðsynleg til að fá aðgang að þjónustustarfsemi eða sem milliliður milli þjónustuveitanda og þeirra yfirvalda sem eru til þess bær milliliðalaust.
- 49) Gjaldið, sem upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar geta krafist, skal vera í réttu hlutfalli við kostnað af þeirri málsmeðferð og formsatriðum sem þær fást við. Þetta skal ekki koma í veg fyrir að aðildarríkin feli upplýsinga- og þjónustumiðstöðvum að innheimta önnur umsýslugjöld, eins og þóknun til eftirlitsaðila.
- 50) Veitendum og viðtakendum þjónustu er nauðsynlegt að hafa greiðan aðgang að tilteknum tegundum upplýsinga. Það skal vera á valdi hvers aðildarríkis að ákvarða, innan ramma þessarar tilskipunar, með hvaða hætti þjónustuveitendur og viðtakendur fá upplýsingar. Einkum gæti verið unnt að uppfylla þá skyldu, sem hvílir á herðum aðildarríkjanna, að tryggja að þjónustuveitendur og -viðtakendur eigi greiðan aðgang að viðeigandi upplýsingum, með því að veita almenningi hindrunarlausan aðgang að upplýsingunum á vefsetri. Allar upplýsingar skal veita á skýran og ótvíræðan hátt.

51) Upplýsingar til veitenda og viðtakenda þjónustu skulu einkum fela í sér upplýsingar um málsmeðferð og formsatriði, um hvernig unnt er að ná sambandi við lögbær yfirvöld, um skilyrði fyrir aðgangi að opinberum skrá og gagnagrunnum og um tiltæk úrræði og upplýsingar um hvernig unnt er að ná sambandi við samtök og stofnanir þar sem þjónustuveitendur eða -viðtakendur geta fengið hagnýta aðstoð. Sú skylda lögbærra yfirvalda að aðstoða þjónustuveitendur og -viðtakendur skal ekki fela í sér lagalega ráðgjöf í einstökum tilvikum. Engu að síður skal veita almennar upplýsingar um hvernig kröfur eru alla jafna túlkaðar eða hvernig þeim er beitt. Aðildarríkin skulu ákvarða um málefni eins og ábyrgð sem fylgir því að veita rangar eða villandi upplýsingar.

52) Afar brýnt er, vegna einföldunar stjórnsýslunnar á sviði þjónustustarfsemi, að í fyrirsjáanlegri framtíð verði komið á aðferðum til að ljúka málsmeðferð og ganga frá formsatriðum með rafrænum hætti, til hagsbóta fyrir þjónustuveitendur, þjónustuviðtakendur og lögbær yfirvöld. Hugsanlega þarf að aðlagja landslög og aðrar reglur, sem gilda um þjónustu, í því skyni að uppfylla skuldbindinguna um að ná árangri. Þessi skuldbinding skal ekki koma í veg fyrir að auk rafrænna aðferða leggi aðildarríkin til aðrar aðferðir til að ljúka slíkri málsmeðferð og ganga frá formsatriðum. Það að unnt skuli vera að ljúka þessari málsmeðferð og ganga frá formsatriðum með fjarmiðlun felur einkum í sér að aðildarríkin verða að sjá til þess að unnt sé að ganga frá þeim yfir landamæri. Skuldbindingin um að ná árangri tekur ekki til málsmeðferðar eða formsatriða sem eðlis þeirra vegna er ekki unnt að ganga frá með fjarmiðlun. Enn fremur hefur þetta ekki áhrif á löggjöf aðildarríkjanna um notkun tungumála.

53) Við veitingu leyfa fyrir tiltekna þjónustustarfsemi geta lögbær yfirvöld þurft að boða umsækjanda í viðtal í því skyni að meta ráðvendni hans og hæfi til að veita viðkomandi þjónustu. Í slíkum tilvikum kann að vera óviðeigandi að ganga frá formsatriðum með rafrænum hætti.

54) Möguleiki á að fá aðgang að þjónustustarfsemi skal því aðeins háður leyfi lögbærra yfirvalda að ákvörðunin uppfylli skilyrði um bann við mismunun, um að hún sé nauðsynleg og að með henni sé gætt meðalhófs. Þetta felur einkum í sér að fyrirkomulag leyfisveitinga skal því aðeins vera leyfilegt að skoðun eftir á yrði árangurslaus vegna þess að útilokað væri að ganga úr skugga um galla á viðkomandi þjónustu eftir á, að teknu tilhlýðilegu tilliti til áhættu og hættu sem gæti stafað af því að ekki var

skoðað fyrir fram. Ekki er þó hægt að reiða sig á ákvæði þess efnis í þessari tilskipun í því skyni að réttlæta fyrirkomulag leyfisveitinga sem aðrir gerningar Bandalagsins banna, s.s. tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 1999/93/EB frá 13. desember 1999 um ramma Bandalagsins varðandi rafrænar undirskriftir ⁽¹⁾ eða tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/31/EB frá 8. júní 2000 um tiltekna lagalega þætti þjónustu, einkum rafrænna viðskipta, í tengslum við upplýsingasamfélagið á innri markaðnum („tilskipun um rafræn viðskipti“) ⁽²⁾. Niðurstöður gagnkvæms mats munu gera kleift að ákvarða, á vettvangi Bandalagsins, hvers konar starfsemi skal ekki falla undir fyrirkomulag leyfisveitinga.

55) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á þann möguleika aðildarríkjanna að afturkalla leyfi eftir að þau hafa verið gefin út ef skilyrðin fyrir leyfisveitingunni eru ekki lengur uppfyllt.

56) Samkvæmt dómaframkvæmd Dómstólsins falla lýðheilsa, neytendavernd, heilbrigði dýra og vernd þéttbýlisumhverfis undir brýna almannahagsmuni. Slíkir brýnir almannahagsmunir geta réttlætt notkun fyrirkomulags leyfisveitinga og annarra takmarkana. Ekkert slíkt fyrirkomulag leyfisveitinga eða takmörkun skal þó mismuna á grundvelli þjódernis. Að auki skal ávallt virða nauðsynjarregluna (principle of necessity) og meðalhófsregluna.

57) Ákvæði þessarar tilskipunar um fyrirkomulag leyfisveitinga skulu varða tilvik þar sem aðgangur rekstraraðila að þjónustustarfsemi, eða það að stunda slíka starfsemi, er háð ákvörðun lögbærs yfirvalds. Þetta varðar hvorki ákvarðanir lögbærra yfirvalda um að setja á stofn opinberan aðila eða einkaaðila til að veita tiltekna þjónustu né samningagerð lögbærra yfirvalda vegna veitingar tiltekinna þjónustu sem lýtur reglum um opinber innkaup, þar eð þessi tilskipun fjallar ekki um reglur um opinber innkaup.

58) Í því skyni að auðvelda aðgang að þjónustustarfsemi og það að stunda hana er mikilvægt að meta og gefa skýrslu um fyrirkomulag leyfisveitinga og rökin fyrir því. Þessi kvöð um skýrslugjöf varðar aðeins það hvort fyrir hendi er fyrirkomulag leyfisveitinga en ekki viðmiðanir og skilyrði fyrir veitingu leyfis.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 13, 19.1.2000, bls. 12.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 178, 17.7.2000, bls. 1.

- 59) Leyfið skal að jafnaði gera þjónustuveitandanum kleift að hafa aðgang að þjónustustarfsemi eða að stunda slíka starfsemi á öllu yfirráðasvæði ríkis nema unnt sé að færa rök fyrir því að takmarka svæðið með vísan til brýnna almannahagsmuna. Vernd umhverfisins getur t.d. réttlætt kröfu um að fá sérstakt leyfi fyrir hverju mannvirki á yfirráðasvæði ríkis. Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á svæðisbundnar eða staðbundnar valdheimildir til leyfisveitinga innan aðildarríkjanna.
- 60) Þessi tilskipun, einkum ákvæðin um fyrirkomulag leyfisveitinga og gildissvæði leyfis, skal ekki hafa áhrif á skiptingu svæðisbundinna og staðbundinna valdheimilda innan aðildarríkjanna, þ.m.t. svæðisbundin og staðbundin sjálfstjórn og notkun opinberra tungumála.
- 61) Ákvæðið um að skilyrði fyrir veitingu leyfis skuli ekki skarast kemur ekki í veg fyrir að aðildarríkin geti sett eigin skilyrði eins og tilgreint er í fyrirkomulagi leyfisveitinga. Í því er einungis gerð krafa um að lögbær yfirvöld taki, þegar þau ihuga hvort umsækjandi uppfylli þessi skilyrði, tillit til samsvarandi skilyrða sem umsækjandinn hefur þegar uppfyllt í öðru aðildarríki. Með þessu ákvæði er ekki gerð krafa um að beitt sé skilyrðum fyrir veitingu leyfis sem kveðið er á um í fyrirkomulagi leyfisveitinga í öðru aðildarríki.
- 62) Ef fjöldi leyfa fyrir starfsemi er takmarkaður vegna þess að náttúruauðlindir eða tæknigeta eru af skornum skammti skal samþykkja aðferð til að velja á milli nokkurra hugsanlegra umsækjenda í þeim tilgangi að auka gæði á og bæta skilyrði fyrir framboð á þjónustu sem notendum stendur til boða í frjálsri samkeppni. Slík aðferð skal veita tryggingu fyrir gagnsæi og óhlutdrægni og leyfið, sem þannig er veitt, skal ekki gilda of lengi, það skal ekki endurnýjast sjálfkrafa eða fela í sér ávinning fyrir þjónustuveitanda sem er með nýútrunnið leyfi. Lengd leyfis, sem hefur verið veitt, skal einkum ákvarðað þannig að frjáls samkeppni takmarkist ekki eða skerðist umfram það sem nauðsynlegt er í því skyni að gera þjónustuveitanda kleift að endurheimta fjárfestingarkostnaðinn og fá sanngjarna ávöxtun á því fjármagni sem er fjárfest. Þetta ákvæði skal ekki koma í veg fyrir að aðildarríkin geti takmarkað fjölda leyfa af öðrum ástæðum en þeim að náttúruauðlindir eða tæknigeta séu af skornum skammti. Þessi leyfi skulu undir öllum kringumstæðum vera með fyrirvara um önnur ákvæði þessarar tilskipunar að því er varðar fyrirkomulag leyfisveitinga.
- 63) Ef ekki er um annað fyrirkomulag að ræða skal litið svo á að leyfi hafi verið veitt hafi svar ekki borist innan tiltekins frests. Þó má nota annars konar fyrirkomulag að því er varðar tiltekna starfsemi ef það er rökstutt með tilliti til brýnna almannahagsmuna, þ.m.t. lögmætir hagsmunir þriðja aðila. Annars konar fyrirkomulag af þessu tagi getur falið í sér landsreglur þar sem kveðið er á um að umsókn hafi verið hafnað ef svar berst ekki frá lögbæru yfirvaldi en að skjóta megi niðurstöðunni til dómstóla.
- 64) Til að koma á raunverulegum innri markaði fyrir þjónustu er nauðsynlegt að afnema allar takmarkanir á staðfesturétti og frjálsri þjónustustarfsemi sem enn eru bundnar í lög tiltekinna aðildarríkja og samrýmast ekki 43. og 49. gr. sáttmálans. Takmarkanirnar, sem skal banna, hafa einkum áhrif á innri markaðinn fyrir þjónustu og skal afnema þær kerfisbundið eins fljótt og auðið er.
- 65) Staðfesturéttur grundvallast einkum á meginreglunni um jafna meðferð sem leiðir af sér að öll mismunun á grundvelli þjóðernis er ekki aðeins bönnuð heldur einnig öll óbein mismunun á öðrum grundvelli sem getur leitt til sömu niðurstöðu. Aðgangur að þjónustustarfsemi eða það að stunda hana í aðildarríki, annaðhvort sem meginstarfsemi eða aukastarfsemi, skal því ekki vera kominn undir viðmiðunum eins og staðfestustað, búsetustað, lögheimili eða hvar meginstarfsstöð þjónustustarfsmannar er staðsett. Viðmiðanir þessar skulu þó ekki taka til krafna þess efnis að þjónustuveitandi eða einn starfsmanna hans eða fulltrúi verði að vera til staðar þegar starfsemin fer fram þegar það er réttlætt með vísan til brýnna almannahagsmuna. Enn fremur skal aðildarríki ekki takmarka gerhæfi eða rétt félaga, sem hafa verið lögformlega stofnuð í samræmi við lög annars aðildarríkis, þar sem þau hafa aðalstarfsstöð sína, til að hefja málarekstur. Auk þess skal aðildarríki ekki vera unnt að veita þjónustuveitendum, sem hafa sérstök félagsleg og hagræn tengsl á landsvísi eða staðarvísi, neins konar ávinning, né heldur skal því vera unnt að takmarka frelsi þjónustuveitanda, á grundvelli þess hvar hann hefur staðfestu, til að afla sér, nýta eða ráðstafa réttindum og vörum eða til að fá aðgang að mismunandi lánnum eða húsnæði að því leyti sem þetta val er gagnlegt vegna aðgangs að þessari starfsemi eða til að gera stundað hana á skilvirkan hátt.
- 66) Aðgangur að þjónustustarfsemi eða það að stunda hana á yfirráðasvæði aðildarríkis skal ekki vera háður efnahagslegri greiningu. Bann við efnahagslegri greiningu sem nauðsynlegri forsendu fyrir veitingu leyfis skal taka til efnahagslegrar greiningar sem slíkrar en ekki til krafna sem eru rökstuddar á hlutlægan hátt með vísan til brýnna almannahagsmuna, eins og verndar þéttbýlisumhverfis, félagsmálafestefnu eða lýðheilsu. Bannið skal ekki hafa áhrif á það hvernig yfirvöld, sem eru ábyrg fyrir beitingu samkeppnislaga, beita valdheimildum sínum.

- 67) Að því er varðar fjárhagslegar ábyrgðir eða tryggingu skal bannað aðeins varða skuldbindingu um að fjárhagslegar ábyrgðir eða trygging, sem óskað er eftir, verði að koma frá fjármálastofnun með staðfestu í viðkomandi aðildarríki.
- 68) Að því er varðar forskráninguna skal bannað aðeins varða þá skuldbindingu að þjónustuveitandi hafi verið á skrá í tiltekinn tíma í viðkomandi aðildarríki áður en hann öðlast staðfestu.
- 69) Í því skyni að samræma nútímavæðingu landsreglna þannig að þær samrýmist kröfum innri markaðarins er nauðsynlegt að meta tiltekna innlendar kröfur sem mismuna ekki og sem, eðlis síns vegna, gætu mjög takmarkað eða jafnvel komið í veg fyrir aðgang að starfsemi eða að hún verði stunduð samkvæmt staðfesturéttinum. Þetta mat takmarkast við að þessar kröfur samrýmist viðmiðunum þeim sem Dómsráðið hefur þegar ákvarðað um staðfesturétt. Það skal ekki varða beitingu samkeppnislaga Bandalagsins. Ef slíkar kröfur mismuna eða eru ekki rökstuddar á hlutlægan hátt með vísan til brýnna almannahagsmuna eða ef þær eru óhóflegar verður að fella þær niður eða breyta þeim. Niðurstaða þessa mats verður mismunandi eftir eðli starfseminnar og viðkomandi almannahagsmunum. Slíkar kröfur gætu átt fullan rétt á sér þegar með þær eru til framfylgdar markmiðum félagsmálastefnu.
- 70) Í þessari tilskipun og með fyrirvara um 16. gr. sáttmálaus getur þjónusta aðeins talist vera þjónusta sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu ef hún er veitt til að sinna sérstöku verkefni í almannabágu sem viðkomandi aðildarríki hefur falið þjónustuveitanda. Þetta verkefni skal inni af hendi með stuðningi við eina réttarreglu eða fleiri og ákveður viðkomandi aðildarríki form þeirra og skilgreinir nákvæmlega hvað felst í þessu sérstaka verkefni.
- 71) Gagnkvæma matsferlið, sem kveðið er á um í þessari tilskipun, skal ekki hafa áhrif á frelsi aðildarríkja til að setja í löggjöf sína viðtæka vernd almannahagsmuna, einkum að því er varðar markmið félagsmálastefnu. Enn fremur er nauðsynlegt að í gagnkvæma matsferlinu sé tekið fullt tillit til sérstöðu þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu og verkefna sem felld hafa verið undir hana. Þetta getur réttlætt tiltekna takmarkanir á staðfesturéttinum, einkum ef slíkar takmarkanir varða vernd lýðheilsu og markmið félagsmálastefnu og ef þær uppfylla skilyrðin sem eru sett fram í a- til c-lið 3. mgr. 15 gr. Að því er varðar skuldbindinguna um að hafa tiltekið, lögákveðið rekstrarform til að stunda vissa þjónustu á sviði félagsmála hefur Dómsráðið þegar viðurkennt að það geti t.d. verið réttlætanlegt að krefjast þess að þjónustuveitandi stundi ekki rekstur í hagnaðarskyni.
- 72) Undir þjónustu, sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu, eru felld mikilvæg verkefni sem tengjast félagslegri og svæðisbundinni samheldni. Matsferlið, sem kveðið er á um í þessari tilskipun, skal ekki standa í vegi fyrir því að þessi verkefni séu unnin. Þetta ferli skal ekki hafa áhrif á kröfur sem eru nauðsynlegar til að ljúka slíkum verkefnum jafnframt því að fjallað skal um óréttmætar takmarkanir á staðfesturéttinum.
- 73) Meðal krafna sem þarf að rannsaka eru innlendar reglur, sem af öðrum ástæðum en þeim sem tengjast faglegri menntun og hæfi, einskorða aðgang að tiltekinni starfsemi við tiltekna þjónustuveitendur. Þessar kröfur taka einnig til skuldbindinga sem lagðar eru á herðar þjónustuveitanda um að hann hafi tiltekið, lögákveðið rekstrarform, einkum að hann sé lögaðili, fyrirtæki í einstaklingseigu, samtök sem eru ekki rekin í hagnaðarskyni eða félag sem er að öllu leyti í eigu einstaklinga, svo og krafna sem tengjast hlutafjareign í félagi, einkum skuldbindinga um að ráða yfir lágmarkshlutfé að því er varðar tiltekna þjónustustarfsemi eða um að uppfylla ákveðin skilyrði til að geta átt hlutfé í eða stjórnað tilteknum félögum. Mat á því hvort föst lágmarks- og/eða hámarksgjöld samrýmast staðfesturéttinum varðar aðeins gjöld sem lögbær yfirvöld leggja sérstaklega á í því skyni að veita tiltekna þjónustu og varðar t.d. ekki almennar reglur um verðákvörðun, eins og á húsaleigu.
- 74) Gagnkvæma matsferlið felur í sér að á lögleiðingartímabilinu verða aðildarríkin fyrst að skima löggjöf sína í því skyni að komast að raun um hvort einhverjar framangreindra krafna eru fyrir hendi í réttarkerfum þeirra. Aðildarríkin skulu, í síðasta lagi við lok lögleiðingartímabilsins, gera skýrslu um niðurstöður þessarar skimunar. Hver skýrsla verður send til allra annarra aðildarríkja og hagsmunaaðila. Aðildarríkin hafa þá sex mánuði til að senda inn athugasemdir sínar við þessar skýrslur. Framkvæmdastjórnin skal semja yfirlitsskýrslu í síðasta lagi einu ári eftir lögleiðingu þessarar tilskipunar og láta fylgja með henni tillögur að frekari framtaksverkefnum, ef við á. Ef nauðsyn krefur gæti framkvæmdastjórnin aðstoðað aðildarríkin, í samstarfi við þau, við að útfæra sameiginlega aðferð.
- 75) Það að í þessari tilskipun eru tilgreindar nokkrar kröfur sem aðildarríkin verða að fella niður eða meta á lögleiðingartímabilinu hefur ekki áhrif á málsmeðferð vegna brota gegn aðildarríki fyrir að hafa ekki uppfyllt skuldbindingar sínar skv. 43. eða 49. gr. sáttmálaus.

- 76) Þessi tilskipun varðar ekki beitingu 28.–30. gr. sáttmálans að því er varðar frjálsa vöruflutninga. Takmarkanirnar, sem eru bannaðar samkvæmt ákvæðinu um frelsi til að veita þjónustu, eiga við um kröfur um aðgang að þjónustustarfsemi eða um það að stunda hana en ekki um þær kröfur sem gilda um vörur sem slíkar.
- 77) Þegar rekstraraðili fer til annars aðildarríkis til að stunda þar þjónustustarfsemi skal gera greinarmun á aðstæðum sem staðfesturétturinn tekur til og aðstæðum sem frjáls þjónustustarfsemi tekur til vegna tímabundins eðlis viðkomandi starfsemi. Að því er varðar greinarmun á staðfesturétti og frjálsri þjónustustarfsemi er lykilatriðið, samkvæmt dómaframkvæmd Dómstólsins, það hvort rekstraraðilinn hefur staðfestu í aðildarríkinu þar sem hann veitir viðkomandi þjónustu eða ekki. Ef rekstraraðilinn hefur staðfestu í aðildarríkinu þar sem hann veitir þjónustu sína skal hann falla undir gildissvið staðfesturéttarins. Ef rekstraraðilinn hefur á hinn bóginn ekki staðfestu í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt skal starfsemi hans falla undir frjálsa þjónustustarfsemi. Í samræmi við dómaframkvæmd Dómstólsins skal tímabundið eðli viðkomandi starfsemi ekki aðeins ákvarðað í ljósi lengdar þjónustutímabils heldur einnig í ljósi þess hversu reglubundin, tíð eða samfelld hún er. Það að starfsemin er tímabundin skal þó ekki hindra þjónustuveitanda í að koma sér upp ýmsum grunnvirkjum í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt, s.s. skrifstofu, lögmánsstofu eða lækningastofu, að því leyti sem slíkt grunnvirki er nauðsynlegt í þeim tilgangi að veita viðkomandi þjónustu.
- 78) Í því skyni að tryggja skilvirka framkvæmd frjálsrar þjónustustarfsemi og tryggja að viðtakendur og veitendur geti nýtt sér og veitt þjónustu í öllu Bandalaginu óháð landamærum er nauðsynlegt að skýra að hve miklu leyti er unnt að gera þær kröfur sem gilda í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt. Óhjákvæmilegt er að sjá til þess að ákvæðið um frelsi til að veita þjónustu komi ekki í veg fyrir að aðildarríkið, þar sem þjónustan er veitt, geti sett fram sérstakar kröfur sínar í samræmi við a- – c-lið 1. mgr. 16. gr. með vísan til allsherjarreglu eða almannaöryggis eða til verndar lýðheilsu eða umhverfis.
- 79) Í samræmi við dómaframkvæmd Dómstólsins halda aðildarríkin þeim rétti að grípa til ráðstafana í því skyni að koma í veg fyrir að þjónustuveitendur geti nýtt sér meginreglur innri markaðarins á ölogmætan hátt. Sýna skal fram á misnotkun af hálfu þjónustuveitanda í hverju tilviki fyrir sig.
- 80) Nauðsynlegt er að tryggja að þjónustuveitendur geti tekið með sér búnað, sem er órjúfanlegur þáttur í veitingu þjónustu þeirra, þegar þeir ferðast til að veita þjónustu í öðru aðildarríki. Einkum er mikilvægt að forðast tilvik þar sem ekki væri unnt að veita þjónustuna án búnaðarins eða aðstæður þar sem þjónustuveitendur stofna til viðbótarkostnaðar, t.d. með því að leigja eða kaupa búnað sem er frábrugðinn þeim sem þeir nota alla jafna eða ef þeir þurfa að víkja verulega frá því hvernig þeir stunda alla jafna starfsemi sína.
- 81) Hugtakið „búnaður“ vísar ekki til efnislegra hluta sem þjónustuveitandi annaðhvort afhendir viðskiptavininum eða sem verða þáttur í efnislegum hlut sem felst í þjónustunni, m.a. byggingarefni eða varahlutir, eða sem er neytt eða eru skildir eftir á staðnum á meðan þjónustan er veitt, t.d. eldsneyti, sprengiefni, flugeldar, varnarefni, eiturefni eða lyf.
- 82) Ákvæði þessarar tilskipunar skulu ekki koma í veg fyrir að aðildarríki geti beitt reglum um ráðningarskilmála. Reglur í lögum og stjórnsýslufyrirmælum skulu, í samræmi við sáttmálann, vera rökstuddar með ástæðum sem varða vernd starfsmanna og vera án mismununar, nauðsynlegar og í þeim gætt meðalhöfs, í samræmi við túlkun Dómstólsins, og í samræmi við önnur viðeigandi lög Bandalagsins.
- 83) Nauðsynlegt er að tryggja að ekki sé unnt að víkja frá ákvæði um frelsi til að veita þjónustu nema á þeim sviðum sem undanþágur taka til. Þessar undanþágur eru nauðsynlegar svo að tekið sé tillit til stöðu samrunaferlis innri markaðarins eða til tiltekinna gerninga Bandalagsins vegna þjónustu þar sem þjónustuveitandi er háður beitingu annarra laga en þeirra sem gilda í staðfestu aðildarríkinu. Auk þess skal í undantekningartilvikum einnig samþykkja ráðstafanir gegn tilteknum þjónustuveitanda í einstökum tilvikum og samkvæmt tilteknum ströngum skilyrðum um málsmeðferð og efnisskilyrðum. Að auki skal aðeins í undantekningartilvikum heimila takmörkun á frjálsri þjónustustarfsemi ef hún er í samræmi við þau grundvallarréttindi sem eru óaðskiljanlegur hluti almennra meginreglna laga sem eru réttarfarið í Bandalaginu hefur að geyma.
- 84) Undanþága frá ákvæðinu um frelsi til að veita þjónustu að því er varðar pósthjónustu skal bæði taka til starfsemi sem er bundin við veitanda altækrar þjónustu og annarrar pósthjónustu.

- 85) Undanþágan frá ákvæðinu um frelsi til að veita þjónustu í sambandi við innheimtu skulda fyrir dómi og vísan til hugsanlegs samræmingargernings í framtíðinni skal einungis varða aðgang að starfsemi sem nánar tiltekið felst í því að höfða mál fyrir dómstólum vegna innheimtu skulda og það að stunda hana.
- 86) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á ráðningarskilmála sem gilda, samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/71/EB frá 16. desember 1996 um störf útsendra starfsmanna í tengslum við veitingu þjónustu ⁽¹⁾, um starfsmenn sem hafa verið sendir til að veita þjónustu á yfirráðasvæði annars aðildarríkis. Í slíkum tilvikum er mælt fyrir um það í tilskipun 96/71/EB að þjónustuveitendur verði að fara að ráðningarskilmálum á nokkrum tilgreindum sviðum sem gilda í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt. Um er að ræða eftirfarandi svið: hámarksvinnutíma og lágmarkshvildartíma, lágmarksfjölda greiddra orlofsdaga, lágmarkslaun, þ.m.t. yfirvinna, skilyrði fyrir framráðningu starfsmanna, einkum vernd starfsmanna sem eru framráðnir af afleysingafyrirtækjum, heilbrigði, öryggi og hollustuhættir á vinnustöðum, verndarráðstafanir að því er varðar ráðningarskilmála vanfærra kvenna eða kvenna, sem hafa nýlega alið barn, og barna og ungs fólks og jöfn réttindi karla og kvenna og önnur ákvæði um bann við mismunun. Þetta varðar ekki aðeins ráðningarskilmála sem kveðið er á um í lögum heldur einnig þá sem kveðið er á um í kjarasamningum eða gerðardómum sem opinberlega hefur verið lýst yfir að gildi eða gilda almennt í reynd í skilningi tilskipunar 96/71/EB. Auk þess skal þessi tilskipun ekki koma í veg fyrir að aðildarríkin geti beitt ráðningarskilmálum í öðrum málum en þeim sem eru talin upp í 1. mgr. 3. gr. tilskipunar 96/71/EB á grundvelli allsherjarreglu.
- 87) Þessi tilskipun skal ekki heldur hafa áhrif á ráðningarskilmála í tilvikum þar sem starfsmaður, sem starfar við að veita þjónustu yfir landamæri, er ráðinn í því aðildarríki þar sem þjónustan er veitt. Þessi tilskipun skal heldur ekki hafa áhrif á þann rétt aðildarríkisins, þar sem þjónustan er veitt, að ákvarða hvort fyrir hendi er ráðningarsamband og greinarmunur gerður á sjálfstætt starfandi einstaklingum og launþegum, þ.m.t. „falskir sjálfstætt starfandi einstaklingar“. Að því leyti skal grundvallareinkenni ráðningarsambands í skilningi 39. gr. sáttmálans vera það að í tiltekinn tíma veitir einstaklingur þjónustu fyrir annan einstakling og undir stjórn hans og þiggur greiðslu fyrir. Öll starfsemi, sem einstaklingur innir af hendi utan sambands yfirmanns og undirmanns, skal flokkuð sem starfsemi sjálfstætt starfandi einstaklings skv. 43. og 49. gr. sáttmálans.
- 88) Ákvæðið um frelsi til að veita þjónustu skal ekki gilda í tilvikum þar sem starfsemi í aðildarríki er, í samræmi við lög Bandalagsins, bundin við tiltekna starfsgrein, t.d. kröfur um að veiting lögfræðilegrar ráðgjafar sé bundin við lögfræðinga.
- 89) Undanþágan frá ákvæðinu um frelsi til að veita þjónustu varðandi skráningu ökutækja, sem eru tekin á leigu í öðru aðildarríki en því þar sem þau eru notuð, stafar af dómaframkvæmd Dómstólsins sem hefur viðurkennt að aðildarríki geti sett slíka kvöð í tilviki ökutækja sem eru notuð á yfirráðasvæði þess með skilyrðum þar sem meðalhófs er gætt. Sú undanþága tekur ekki til tilfallandi eða tímabundinnar leigu.
- 90) Samningsbundin tengsl milli þjónustuveitanda og viðskiptavinar, svo og milli starfsmanns og vinnuveitanda, skulu ekki falla undir þessa tilskipun. Gildandi lög um samningsbundnar eða aðrar skuldbindingar þjónustuveitanda skulu ákvarðast af reglum alþjóðlegs einkamálaréttar.
- 91) Nauðsynlegt er að gefa aðildarríkjum kost á því, í undantekningartilvikum og metið í hverju tilviki fyrir sig, að gera ráðstafanir til að víkja frá ákvæðinu um frelsi til að veita þjónustu að því er varðar þjónustuveitanda sem hefur staðfestu í öðru aðildarríki vegna öryggis þjónustunnar. Þó skal aðeins vera unnt að gera slíkar ráðstafanir þegar samræmingu skortir á vettvangi Bandalagsins.
- 92) Takmarkanir á frjálsri þjónustustarfsemi, sem eru andstæðar þessari tilskipun, geta ekki aðeins komið upp vegna ráðstafana sem beitt er gegn þjónustuveitendum heldur einnig vegna fjölmargra hindrana í vegi fyrir því að viðtakendur, sérstaklega neytendur, geti notað þjónustuna. Í þessari tilskipun eru nefndar sem dæmi tilteknar tegundir takmarkana sem beitt er gegn viðtakanda sem óskar eftir því að nýta þjónustu veitanda sem hefur staðfestu í öðru aðildarríki. Þetta nær einnig til tilvika þar sem viðtakendur þjónustu eru skuldbundnir til að afla leyfis frá lögbærum yfirvöldum sínum eða senda þeim yfirlýsingu í því skyni að fá þjónustu frá veitanda sem hefur staðfestu í öðru aðildarríki. Þetta varðar ekki almennt fyrirkomulag leyfisveitinga sem gildir einnig um notkun á þjónustu sem veitandi, sem hefur staðfestu í sama aðildarríki, býður fram.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 18, 21.1.1997, bls. 1.

- 93) Hugtakið „fjárhagsaðstoð sem er veitt vegna notkunar á tiltekinni þjónustu“ skal ekki gilda um aðstoð sem aðildarríkin veita, einkum á sviði félagsmála eða í menningargeiranum, sem samkeppnisreglur Bandalagsins taka til, né heldur skal það gilda um almenna fjárhagsaðstoð sem tengist ekki notkun tiltekinnar þjónustu, t.d. um styrki eða lán til námsmanna.
- 94) Í samræmi við reglur sáttmálans um frjálsa þjónustustarfsemi er bannað að mismuna á grundvelli þjóðernis viðtakandans eða þess í hvaða landi eða á hvaða stað hann býr. Slik mismunun gæti falist í skuldbindingu sem aðeins væri lögð á herðar ríkisborgara annars aðildarríkis um að leggja fram frumrit skjala, staðfest endurrit, vottorð um ríkisfang eða löggilta þýðingu á skjölum í því skyni að geta notið þjónustu eða fengið hagstæðari skilmála eða verð. Bann við kröfum sem leiða til mismununar skal þó ekki koma í veg fyrir að tilteknir viðtakendur geti notið ávinnings, einkum að því er varðar gjöld, ef slíkur ávinningur byggist á lögmætum og hlutlægum viðmiðunum.
- 95) Meginreglan um bann við mismunun á innri markaðnum þýðir að ekki megi meina viðtakanda, og sérstaklega neytanda, aðgang að þjónustu sem almenningi býðst eða takmarka hann á grundvelli viðmiðunar um þjóðerni eða búsetustað viðtakandans sem er að finna í almennum skilyrðum sem almenningi eru tiltæk. Af þessu leiðir ekki að um ólöglega mismunun sé að ræða ef í almennum skilyrðum er ákvæði um að mismunandi gjöld og skilyrði gildi við veitingu þjónustu ef þessi gjöld, verð og skilyrði eru rökstudd með hlutlægum rökum sem geta verið mismunandi frá einu landi til annars, s.s. viðbótarkostnaður sem stofnað er til vegna fjarlægðar eða tæknilegir eiginleikar þjónustunnar eða mismunandi markaðsaðstæður, s.s. meiri eða minni eftirspurn vegna áhrifa árstíðabundinna þátta, mismunandi orlofstími í aðildarríkjnum og mismunandi verðlagning samkeppnisaðila eða viðbótaráhætta sem tengist reglum sem eru ólíkar reglum í staðfestuaðildarríkinu. Af þessu leiðir heldur ekki að það sé ólögleg mismunun að veita neytanda ekki þjónustu vegna þess að nauðsynleg hugverkaréttindi eru ekki fyrir hendi á tilteknu yfirráðasvæði.
- 96) Rétt þykir að kveðið sé á um að meðal þeirra leiða sem þjónustuveitandi getur farið til að gera þær upplýsingar, sem honum ber skylda til að veita, vel aðgengilegar viðtakanda sé að hann skýri frá netfangi sínu og slóð vefseturs síns. Enn fremur skal sú skylda að tilteknar upplýsingar séu aðgengilegar í upplýsingaskjölum þjónustuveitanda, þar sem er að finna nákvæmar upplýsingar um þjónustu hans, ekki taka til viðskiptaorðsendinga sem eru almenns eðlis, eins og
- auglýsingar, heldur til skjala sem gefa nákvæmri lýsingu á þjónustunni, sem í boði er, þ.m.t. skjöl á vefsetri.
- 97) Í þessari tilskipun er nauðsynlegt að kveða á um tilteknar reglur um mikil gæði þjónustu, einkum að tryggja kröfur um upplýsingar og gagnsæi. Þessar reglur skulu gilda bæði þegar um er að ræða þjónustu, sem er veitt yfir landamæri milli aðildarríkja, og þjónustu í aðildarríki þar sem veitandi hennar hefur staðfestu, án þess að lagðar séu óþarfar byrðar á litil og meðalstór fyrirtæki. Þær skulu ekki á neinn hátt koma í veg fyrir að aðildarríki geti, í samræmi við þessa tilskipun og önnur lög Bandalagsins, beitt kröfum um aukin gæði eða annars konar gæði.
- 98) Rekstraraðilar, sem veita þjónustu sem felur í sér beina og sérstaka áhættu fyrir heilbrigði, öryggi eða fjármálaáhættu viðtakanda eða þriðja aðila, skulu að jafnaði hafa viðeigandi starfsábyrgðartryggingar eða annars konar ábyrgðir sem eru jafngildar eða sambærilegar, sem felur einkum í sér að slíkur rekstraraðili skal jafnan hafa viðunandi tryggingar vegna þjónustu sem er veitt í einu eða fleiri aðildarríkjum öðrum en staðfestuaðildarríkinu.
- 99) Vátryggingin eða ábyrgðin skal hæfa eðli og umfangi áhættunnar. Af þeim sökum þarf þjónustuveitandinn aðeins að hafa tryggingu sem gildir yfir landamæri ef hann veitir í raun þjónustu í öðrum aðildarríkjum. Aðildarríkin skulu ekki setja nákvæmari reglur um vátryggingavernd og ákvarða t.d. lágmarksvátryggingar-fjárhæðir eða takmarkanir á undanþágum frá vátryggingaverndinni. Þjónustuveitendur og vátryggingafélög skulu sýna nægilegan sveigjanleika til að semja um vátryggingar sem hæfa nákvæmlega eðli og umfangi áhættunnar. Enn fremur er ekki nauðsynlegt að gera kaup á viðeigandi tryggingum að lagalegri skyldu. Það á að vera nægilegt að tryggingarskyldan sé hluti siðareglna sem fagfélög setja. Loks skulu vátryggingafélög ekki vera skyldug að veita vátryggingavernd.
- 100) Nauðsynlegt er að binda enda á algjört bann við viðskiptaorðsendingum frá lögvernduðum starfsgreinum, ekki með því að afnema bann á efni viðskiptaorðsendingar heldur með því að afnema þau bönn, sem almennt gilda um eina eða fleiri gerðir viðskiptaorðsendinga hjá tiltekinni starfsgrein, s.s. bann við öllum auglýsingum í einum tilteknum fjölmiðli eða nokkrum fjölmiðlum. Að því er efni og aðferðir við viðskiptaorðsendingar varðar er nauðsynlegt að hvetja fagaðila til að semja siðareglur starfsstétta á vettvangi Bandalagsins í samræmi við lög þess.

- 101) Nauðsynlegt er, í þágu viðtakenda, einkum neytenda, að tryggja að þjónustuveitendur geti boðið fram þjónustu á mörgum sviðum og að takmarkanir að þessu leyti einskorðist við það sem nauðsynlegt er til að tryggja óhlutdrægni, sjálfstæði og ráðvendni lögverndaðra starfsgreina. Þetta hefur ekki áhrif á takmarkanir eða bönn við því að stunda tiltekna starfsemi sem miðar að því að tryggja sjálfstæði í tilvikum þar sem aðildarríki felur þjónustuveitanda tiltekið verkefni, einkum á sviði þéttbýlisskipulags, né heldur skal þetta hafa áhrif á beitingu samkeppnisreglna.
- 102) Í því skyni að auka gagnsæi og stuðla að mati, sem byggist á sambærilegum viðmiðunum að því er varðar gæði þjónustu sem í boði er og veitt er viðtakendum, er nauðsynlegt að upplýsingar um merkingu gæðamerkja og annarra kennimerkja varðandi þessa þjónustu séu aðgengilegar. Gagnsæisskyldan er sérstaklega mikilvæg á sviðum eins og ferðaþjónustu, einkum í hótellestri, þar sem notkun flokkunarkerfa er mjög útbreidd. Auk þess er rétt að kanna að hve miklu leyti evrópsk stöðlun getur auðveldað samræmingu og gæði þjónustu. Evrópskir staðlar eru samdir af evrópskum aðilum sem annast setningu staðla, Staðlasamtökum Evrópu (CEN), Rafstaðlasamtökum Evrópu (CENELEC) og Fjarskiptastaðlastofnun Evrópu (ETSI). Framkvæmdastjórnin getur, ef við á og í samræmi við málsmeðferðir sem kveðið er á um í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/34/EB frá 22. júní 1998 sem setur reglur um tilhögun upplýsingaskipta vegna tæknilegra staðla og reglugerða⁽¹⁾ sem og reglna um þjónustu í upplýsingasamfélaginu, gefið út umboð um að semja sértæka evrópska staðla.
- 103) Í því skyni að leysa hugsanleg vandamál í sambandi við að fara að dómsniðurstöðum er rétt að kveðið sé á um að aðildarríkin viðurkenni jafngildar ábyrgðir sem eru varðveittar hjá stofnunum eða aðilum eins og bönkum, váttryggingaaðilum eða öðrum aðilum sem veita fjármálaþjónustu og sem hafa staðfestu í öðru aðildarríki.
- 104) Þróun nets yfirvalda neytendaverndar í aðildarríkjunum, sem fjallað er um í reglugerð (EB) nr. 2006/2004, er til viðbótar því samstarfi sem kveðið er á um í þessari tilskipun. Beiting löggjafar um neytendavernd í tilvikum sem ná yfir landamæri, einkum að því er varðar nýja tegund markaðssetningar- og viðskiptahátta, svo og nauðsyn þess að fjarlægja tilteknar sértækar hindranir í vegi samstarfs á þessu sviði, þarfnast aukins samstarfs milli aðildarríkja. Einkum er nauðsynlegt á þessu sviði að tryggja að aðildarríkin skyldi rekstraraðila til að láta af ólöglegum starfsháttum á yfirráðasvæði sínu sem beinast að neytendum í öðru aðildarríki.
- 105) Samstarf á sviði stjórnsýslu er mikilvægt til að innri markaðurinn á sviði þjónustu starfi eðlilega. Skortur á samstarfi milli aðildarríkja veldur því að reglur, sem gilda um þjónustuveitendur, verða fleiri eða veldur tvíverknaði við eftirlit á starfsemi yfir landamæri og viðskiptaaðilar, sem starfa ekki innan ramma laganna, geta einnig nýtt sér þennan skort til að komast hjá eftirliti eða til að fara í kringum gildandi landsreglur um þjónustu. Því er mikilvægt að leggja aðildarríkjum skýrar, lagalega bindandi skyldur á herðar um að hafa með sér skilvirkt samstarf.
- 106) Að því er varðar kaflann um samstarf á sviði stjórnsýslu skal „eftirlit“ taka til starfsemi eins og vöktunar og gagnaöflunar, lausnar vandamála, fullnustu og setningar viðurlaga og síðari eftirfylgni.
- 107) Undir eðlilegum kringumstæðum skal gagnkvæm aðstoð veitt með beinum tengslum milli lögbærra yfirvalda. Tengiliðunum sem aðildarríkin tilgreina skal því aðeins gert að auðvelda þetta ferli að upp komi erfiðleikar, t.d. ef aðstoðar er þörf til að benda á viðeigandi lögbært yfirvald.
- 108) Vissar skuldbindingar um gagnkvæma aðstoð skulu gilda um öll málefni sem þessi tilskipun tekur til, þ.m.t. þau sem varða tilvik þar sem þjónustuveitandi setur upp starfsstöð í öðru aðildarríki. Aðrar skuldbindingar um gagnkvæma aðstoð skulu aðeins gilda ef um ræðir þjónustu sem er veitt yfir landamæri þar sem ákvæðið um frelsi til að veita þjónustu gildir. Frekari skuldbindingar skulu gilda ætíð þegar þjónusta er veitt yfir landamæri, þ.m.t. svæði sem ákvæðið um frelsi til að veita þjónustu tekur ekki til. Veiting þjónustu yfir landamæri skal taka til veitingar fjarþjónustu og þegar viðtakandi ferðast til staðfestuáðildarríkis þjónustuveitanda í því skyni að veita þjónustu viðtöku.
- 109) Þegar þjónustuveitandi flytur tímabundið til aðildarríkis, annars en þess þar sem hann hefur staðfestu, er nauðsynlegt að kveða á um gagnkvæma aðstoð milli þessara tveggja aðildarríkja svo að hið fyrrnefnda geti framkvæmt athuganir, skoðun og rannsóknir að beiðni staðfestuáðildarríkisins eða framkvæmt slíkar athuganir að eigin frumkvæði ef þær eru aðeins gerðar til að kanna staðreyndir.
- 110) Aðildarríkjunum á ekki að vera unnt að fara í kringum reglurnar sem kveðið er á um í þessari tilskipun, þ.m.t. ákvæðið um frelsi til að veita þjónustu, með því að framkvæma athuganir, skoðun eða rannsóknir sem mismuna eða eru ekki í samræmi við tilefnið.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 204, 21.7.1998, bls. 37. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 2003.

111) Ákvæði þessarar tilskipunar varðandi upplýsingaskipti um góðan orðstír þjónustuveitenda skulu ekki hafa áhrif á framtaksverkefni á sviði samstarfs lögreglu og dómstóla í sakamálum, einkum að því er varðar upplýsingaskipti milli löggæslufirvalda aðildarríkanna og að því er varðar sakaskrár.

112) Samstarf milli aðildarríkja þarf á starfhæfu, rafrænu upplýsingakerfi að halda til þess að lögbær yfirvöld geti auðveldlega skilgreint viðeigandi viðmælendur í öðrum aðildarríkjum og átt samskipti á skilvirknan hátt.

113) Nauðsynlegt er að kveða á um að aðildarríkin, í samstarfi við framkvæmdastjórnina, hvetji hagsmunaaðila til að semja siðareglur starfsstétta á vettvangi Bandalagsins sem miða einkum að því að stuðla að gæðum þjónustunnar og taka tillit til sérstaks eðlis hverrar starfsgreinar. Þessar siðareglur starfsstétta skulu vera í samræmi við lög Bandalagsins, sérstaklega samkeppnislög. Þær skulu samrýmast lagalega bindandi reglum um siðferðilega breytni starfsstétta í aðildarríkjunum.

114) Aðildarríkin skulu hvetja til þess að einkum fagfélög, -stofnanir og -samtök semji siðareglur starfsstétta á vettvangi Bandalagsins. Þessar siðareglur starfsstétta skulu fela í sér, eftir því sem hæfir sérstöku eðli hverrar starfsgreinar, reglur um viðskiptaorðsendingar lögverndaðra starfsgreina og reglur um siðferðilega breytni lögverndaðra starfsgreina sem miða einkum að því að tryggja sjálfstæði, óhlutdrægni og þagnarskyldu. Að auki skulu slíkar siðareglur starfsstétta taka til þeirra skilyrða sem lúta að starfsemi fasteignasala. Aðildarríkin skulu gera hliðarráðstafanir til þess að hvetja fagfélög, -stofnanir og -samtök til að taka siðareglur starfsstétta, sem eru samþykktar á vettvangi Bandalagsins, upp á landsvísu.

115) Siðareglum starfsstétta á vettvangi Bandalagsins er ætlað setja lágmarkskröfur um breytni og þær eru til viðbótar við kröfur í lögum aðildarríkanna. Þær koma ekki í veg fyrir að aðildarríkin geti, í samræmi við lög Bandalagsins, gert strangari ráðstafanir samkvæmt lögum eða að fagfélög á landsvísu geti veitt aukna vernd í siðareglum starfsstétta fyrir sitt land.

116) Þar eð aðildarríkin geta ekki með fullnægjandi hætti náð fram markmiðum þessarar tilskipunar, þ.e. að fjarlægja hindranir sem eru í vegi fyrir staðfesturétti þjónustuveitenda í aðildarríkjunum og í vegi fyrir frjálsri þjónustustarfsemi milli aðildarríkja, og auðveldara

verður að ná þeim fram á vettvangi Bandalagsins vegna umfangs aðgerðanna getur Bandalagið samþykkt ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhófsregluna, eins og kveðið er á um í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari tilskipun til að ná megi þessum markmiðum.

117) Gera skal nauðsynlegar ráðstafanir til framkvæmdar þessari tilskipun í samræmi við ákvörðun ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um reglur um meðferð framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið⁽¹⁾.

118) Aðildarríkin eru hvött, í samræmi við 34. mgr. samstarfssamningsins milli stofnana um betri lagasetningu⁽²⁾, til að setja fram fyrir sig og í þágu Bandalagsins sínar eigin töflur sem sýna, eftir því sem við verður komið, samsvörun milli þessarar tilskipunar og ráðstafana til að lögleiða hana og birta þær.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

I. KAFLI

ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Viðfangsefni

1. Í þessari tilskipun eru sett almenn ákvæði sem greiða fyrir því að þjónustuveitendur geti nýtt sér staðfesturétt og veitt frjálsa þjónustustarfsemi en haldið jafnframt hágæðabþjónustu.

2. Í þessari tilskipun er ekki fjallað um aukið frelsi í þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu og bundin er við opinbera aðila eða einkaaðila, né heldur er í henni fjallað um einkavæðingu opinberra stofnana sem veita þjónustu.

3. Í þessari tilskipun er ekki fjallað um afnám einkaréttar á sviði þjónustustarfsemi né heldur um aðstoð sem aðildarríki veita og fellur undir samkeppnisreglur Bandalagsins.

Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á frelsi aðildarríkanna til að skilgreina, í samræmi við lög Bandalagsins, það sem þau telja vera þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu, hvernig skipuleggja skuli þessa þjónustu og fjármagna hana, í samræmi við reglur um ríkisaðstoð og hvaða sérstöku skuldbindingar skulu gilda um hana.

4. Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á ráðstafanir sem gerðar eru á vettvangi Bandalagsins eða í viðkomandi löndum, í samræmi við lög Bandalagsins, til að vernda eða stuðla að margbreytileika menningar og tungumála eða fjölbreyttri fjölmiðlun.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 184, 17.7.1999, bls. 23. Ákvörðuninni var breytt með ákvörðun 2006/512/EB (Stjótið. ESB L 200, 22.7.2006, bls. 11).

⁽²⁾ Stjótið. ESB C 321, 31.12.2003, bls. 1.

5. Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á refsirétt aðildarríkjanna. Aðildarríkin geta þó ekki takmarkað frelsi til að veita þjónustu með því að beita ákvæðum hegningarlaga sem sérstaklega stýra eða hafa áhrif á aðgang að þjónustustarfsemi eða það að stunda hana og sniðgengið með því reglurnar sem kveðið er á um í þessari tilskipun.

6. Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á vinnulöggjöf, þ.e. lagaleg eða samningsbundin ákvæði um ráðningarskilmála, vinnuskilyrði, þ.m.t. heilbrigði og öryggi á vinnustað og tengslin milli vinnuveitenda og starfsmanna, sem aðildarríki beita í samræmi við landslög sem eru í samræmi við lög Bandalagsins. Þessi tilskipun hefur heldur ekki áhrif á almannatryggingalöggjöf aðildarríkjanna.

7. Þessi tilskipun hefur ekki áhrif á nýtingu grundvallarréttinda eins og þau eru viðurkennd í aðildarríkjunum og í lögum Bandalagsins. Hún hefur heldur ekki áhrif á réttinn til að semja um, ganga frá og framfylgja kjarasamningum og grípa til aðgerða á vinnustað í samræmi við landslög og venjur sem eru í samræmi við lög Bandalagsins.

2. gr.

Gildissvið

1. Þessi tilskipun skal gilda um þjónustu sem veitendur með staðfestu í aðildarríki veita.

2. Þessi tilskipun gildir ekki um eftirtalda starfsemi:

- a) þjónustu í almannatögu sem er ekki af efnahagslegum toga,
- b) fjármálaþjónustu, s.s. bankaviðskipti, lánaþjónustu, váttryggingar og endurtryggingar, starfstengdan lífeyri eða séreignasjóði, verðbréf, fjárfestingarsjóði, greiðslu- og fjárfestingaráðgjöf, þ.m.t. þjónusta sem er skráð í I. viðauka við tilskipun 2006/48/EB,
- c) rafræna fjarskiptaþjónustu og net og tilheyrandi aðstöðu og þjónustu að því er varðar málefni sem tilskipanir 2002/19/EB, 2002/20/EB, 2002/21/EB, 2002/22/EB og 2002/58/EB taka til,
- d) þjónustu á sviði flutninga, þ.m.t. hafnarþjónusta, sem fellur innan gildissviðs V. bálks sáttmálans,
- e) þjónustu fyrirtækja um framleiðu starfsmanna,
- f) heilbrigðisþjónustu, hvort sem hún er veitt fyrir milligöngu heilbrigðisstofnana eða ekki og óháð því hvernig hún er skipulögð og fjármögnuð á landsvísi eða hvort hún er opinber eða einkarekin,

g) myndmiðlunarþjónustu, þ.m.t. kvikmyndþjónusta, hver sem aðferðin við framleiðslu, dreifingu og útsendingu hennar er, og útvarpsendingar,

h) fjárhættustarfsemi sem felur í sér að veðja fjármunum í áhættuspilum, þ.m.t. happdrætti, fjárhættustarfsemi í spilavítum og veðmálaviðskipti,

i) starfsemi sem tengist framkvæmd opinbers valds eins og fram kemur í 45. gr. sáttmálans,

j) félagsþjónustu að því er varðar félagsbústaði, barnagæslu og stuðning við fjölskyldur og einstaklinga, sem eru aðstoðar þurfi um stundarsakir eða til frambúðar, og sem ríkið, þjónustuveitendur með umboð frá ríkinu eða góðgerðarfélög, sem eru viðurkennd sem slík af ríkinu, veita,

k) öryggisþjónustu á vegum einkaaðila,

l) þjónustu lögbókenda og fógetafulltrúa sem eru skipaðir af hinu opinbera.

3. Tilskipun þessi gildir ekki um skattamál.

3. gr.

Tengsl við önnur ákvæði í lögum Bandalagsins

1. Ef ákvæði þessarar tilskipunar stríða gegn ákvæði annarrar gerðar Bandalagsins sem gildir um sérstaka þætti aðgangs að þjónustustarfsemi í ákveðnum geirum eða það að stunda hana eða í ákveðnum starfsgreinum skal ákvæði hinnar gerðar Bandalagsins ganga framar og gilda um þau sérstöku svið eða starfsgreinar. Þessar gerðir eru m.a.:

a) tilskipun 96/71/EB,

b) reglugerð (EBE) nr. 1408/71,

c) tilskipun ráðsins 89/552/EBE frá 3. október 1989 um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnsýslu-fyrirmælum í aðildarríkjunum um sjónvarpsrekstur⁽¹⁾,

d) tilskipun 2005/36/EB.

2. Þessi tilskipun varðar ekki reglur um alþjóðlegan einkamálarétt, einkum á það við um reglur um lög sem gilda um samningsbundnar skuldbindingar og aðrar skuldbindingar, þar á meðal þær sem tryggja að neytendur njóti ávinnings af vernd sem felst í reglum um neytendavernd sem kveðið er á um í gildandi neytendalöggjöf í aðildarríki þeirra.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 298, 17.10.1989, bls. 23. Tilskipuninni var breytt með tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 97/36/EB (Stjótið. EB L 202, 30.7.1997, bls. 60).

3. Aðildarríkin skulu beita ákvæðum þessarar tilskipunar í samræmi við reglur sáttmálans um réttinn til staðfestu og frjálstrar þjónustustarfsemi.

4. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- 1) „þjónusta“: öll sjálfstæð atvinnustarfsemi, sem að öllu jöfnu er veitt gegn þóknun, eins og um getur í 50. gr. sáttmálans,
- 2) „þjónustuveitandi“: einstaklingur, sem er ríkisborgari aðildarríkis, eða lögaðili, sem um getur í 48. gr. sáttmálans og hefur staðfestu í aðildarríki, sem býður eða veitir þjónustu,
- 3) „viðtakandi“: einstaklingur, sem er ríkisborgari aðildarríkis eða nýtur góðs af réttindum sem honum eru veitt með gerðum Bandalagsins, eða lögaðili, sem um getur í 48. gr. sáttmálans og hefur staðfestu í aðildarríki, sem nýtir sér eða óskar eftir að nýta sér þjónustu, starfs síns vegna eða af annarri ástæðu,
- 4) „staðfestuaðildarríki“: aðildarríki þar sem veitandi viðkomandi þjónustu hefur staðfestu,
- 5) „staðfesta“: raunveruleg atvinnustarfsemi þjónustuveitanda, eins og um getur í 43. gr. sáttmálans, í ótiltekinn tíma og í traustu grunnvirki þaðan sem þjónustan er veitt í reynd,
- 6) „fyrirkomulag leyfisveitinga“: hver sú málsmeðferð þar sem krafa er gerð um að þjónustuveitandi eða viðtakandi geri ráðstafanir í því skyni að fá formlega ákvörðun eða óþeina ákvörðun frá lögbæru yfirvaldi um aðgang að þjónustustarfsemi eða um það að stunda hana,
- 7) „krafa“: hver sú skuldbinding, bann, skilyrði eða takmörkun sem kveðið er á um í lögum og stjórnsýslufyrirmælum aðildarríkjanna eða vegna dómaframkvæmdar, stjórnsýsluvenju, reglna fagfélaga eða vegna sameiginlegra reglna sem fagsamtök og aðrar fagstofnanir hafa samþykkt á grundvelli lagalegs sjálfstæðis; ekki skal litið svo á að reglur, sem kveðið er á um í kjarasamningum, sem aðilar vinnumarkaðarins semja um, séu kröfur í skilningi þessarar tilskipunar,
- 8) „brýnir almannahagsmunir“: hagsmunir sem eru viðurkenndir sem slíkir í dómaframkvæmd Dómsstólsins, þ.m.t. eftirfarandi: allsherjarregla, almannaoðryggi, lýðheilsa, varðveisla fjárhagslegs jafnvægis

almannatryggingakerfisins, vernd neytenda, viðtakenda þjónustu og starfsmanna, sanngirni í viðskiptum, barátta gegn svikum, vernd umhverfisins og þéttbýlisumhverfis, heilbrigði dýra, hugverkaréttur, varðveisla sögulegs og listræns þjóðararfs, markmið félagsmálastefnu og markmið stefnu í menningarmálum,

- 9) „lögbært yfirvald“: hver sá aðili eða yfirvald sem gegnir eftirlits- eða stjórnunarhlutverki í aðildarríki í tengslum við þjónustustarfsemi og má þar einkum nefna stjórnvöld, þ.m.t. dómstólar sem starfa sem slíkir, fagfélög og þau fagsamtök eða aðrar fagstofnanir sem, á grundvelli lagalegs sjálfstæðis, setja sameiginlegar reglur um aðgang að þjónustustarfsemi eða um það að stunda hana,
- 10) „aðildarríki þar sem þjónusta er veitt“: aðildarríki þar sem þjónustuveitandi með staðfestu í öðru aðildarríki veitir þjónustu,
- 11) „lögvernduð starfsgrein“: atvinnustarfsemi eða ýmsar hliðar atvinnustarfsemi eins og um getur í a-lið 1. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/36/EB,
- 12) „viðskiptaorðsending“: hver sú orðsending sem ætlað er að kynna, beint eða óbeint, vörur, þjónustu eða ímynd fyrirtækis, samtaka eða einstaklings sem leggur stund á starfsemi á sviði viðskipta, iðnaðar eða iðnar eða lögverndaða starfsgrein. Eftirfarandi telst í sjálfu sér ekki vera viðskiptaorðsending:
 - a) upplýsingar sem gera mönnum kleift að fá beinan aðgang að starfsemi fyrirtækis, stofnunar eða aðila, má þar einkum nefna lénsheiti eða netfang,
 - b) orðsending sem varðar vörur, þjónustu eða ímynd fyrirtækis, stofnunar eða aðila og sem tekin er saman á sjálfstæðan hátt, einkum þegar hún er lögð fram án endurgjalds.

II. KAFLI

EINFÖLDUN STJÓRNSÝSLU

5. gr.

Einföldun málsmeðferðar

1. Aðildarríkin skulu taka til athugunar þá málsmeðferð og þau formsatriði sem gilda um aðgang að þjónustustarfsemi og um það að stunda hana. Ef málsmeðferð og formsatriði sem eru tekin til athugunar samkvæmt þessum lið eru ekki nægilega einföld skulu aðildarríkin einfalda þau.
2. Framkvæmdastjórnin getur tekið upp samræmd eyðublöð á vettvangi Bandalagsins í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 40. gr. Þessi eyðublöð skulu vera jafngild vottorðum, staðfestingum og öllum öðrum skjölum sem krafist er af þjónustuveitanda.

3. Ef aðildarríkin krefjast þess að þjónustuveitandi eða viðtakandi leggi fram vottorð, staðfestingu eða hvers konar önnur skjöl, sem sanna að krafa hafi verið uppfyllt, skulu þau viðurkenna hvert það skjal frá öðru aðildarríki sem þjónar sama tilgangi eða þar sem kemur skýrt fram að viðkomandi krafa hafi verið uppfyllt. Þau geta ekki krafist þess að skjal frá öðru aðildarríki sé í frumriti eða að það sé staðfest endurrit eða löggilt þýðing nema í tilvikum sem kveðið er á um í öðrum gerningum Bandalagsins eða ef slík krafa er rökstudd með vísan til brýnna almannahagsmuna, þ.m.t. allsherjarregla og almannaoýggi.

Fyrsta undirgrein skal ekki hafa áhrif á rétt aðildarríkjanna til að krefjast þýðingar, sem ekki er löggilt, á skjölum yfir á eitt opinberra tungumála þeirra.

4. Ákvæði 3. mgr. skulu ekki aðeins gilda um skjölin sem um getur í 2. mgr. 7. gr. og 50. gr. í tilskipun 2005/36/EB, í 3. mgr. 45. gr., 46., 49. og 50. gr. í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/18/EB frá 31. mars 2004 um samræmingu reglna um útboð og gerð opinberra verksamninga, vörusamninga og þjónustusamninga⁽¹⁾, í 2. mgr. 3. gr. í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/5/EB frá 16. febrúar 1998 um að auðvelda lögmönnum að starfa til frambúðar í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi⁽²⁾, í fyrstu tilskipun ráðsins 68/151/EBE frá 9. mars 1968 um samræmingu verndarráðstafana, sem atlað er að vera jafngildar í Bandalaginu og aðildarríki krefjast af félögum í skilningi annarrar málsgreinar 58. gr. sáttmálans, til að vernda hagsmuni félagsmanna og annarra⁽³⁾ og í elleftu tilskipun ráðsins 89/666/EBE frá 21. desember 1989 um birtingarkröfur gagnvart útibúum sem stofnuð eru í aðildarríki af vissum gerðum félaga er lög annars ríkis taka til⁽⁴⁾.

6. gr.

Upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að þjónustuveitendum sé gert kleift að ljúka eftirfarandi málsmeðferð og formsatriðum fyrir milligöngu upplýsinga- og þjónustumiðstöðva:

- a) allri nauðsynlegri málsmeðferð og formsatriðum vegna aðgangs að þjónustustarfsemi þeirra, einkum öllum yfirlýsingum, tilkynningum eða umsóknum sem eru nauðsynlegar vegna leyfis frá lögbærum yfirvöldum, þ.m.t. umsóknir um að komast í skrá, lista eða gagnagrunn, eða vegna skráningar í fagfélag eða -samtök,

- b) öllum nauðsynlegum umsóknum um leyfi til að stunda þjónustustarfsemi sína.

2. Uppsetning upplýsinga- og þjónustumiðstöðva skal ekki hafa áhrif á skiptingu starfsemi og valds meðal yfirvalda á landsvísu.

7. gr.

Réttur til upplýsinga

1. Aðildarríkin skulu tryggja að eftirfarandi upplýsingar séu auðveldlega aðgengilegar þjónustuveitendum og viðtakendum í upplýsinga- og þjónustumiðstöðvunum:

- a) kröfur sem gilda um þjónustuveitendur með staðfestu á yfirráðasvæði þeirra, einkum kröfur varðandi málsmeðferð og formsatriði sem verður að ganga frá til að fá aðgang að þjónustustarfsemi og til að stunda hana,
- b) upplýsingar um hvernig unnt er að ná sambandi við lögbær yfirvöld svo að hægt sé að hafa beint samband við þau, þar á meðal ítarlegar upplýsingar um þau yfirvöld sem bera ábyrgð á málum sem tengjast því að stunda þjónustustarfsemi,
- c) leiðir til og skilyrði fyrir því að fá aðgang að opinberum skrám og gagnagrunnum um þjónustuveitendur og þjónustu,
- d) úrlausnarleiðir sem alla jafna eru tiltækar komi upp ágreiningur milli lögbærra yfirvalda og þjónustuveitanda eða viðtakanda eða milli þjónustuveitanda og viðtakanda eða milli þjónustuveitanda,
- e) upplýsingar um hvernig unnt er að ná sambandi við samtök eða stofnanir, aðrar en lögbær yfirvöld, þar sem þjónustuveitendur eða viðtakendur geta fengið hagnýta aðstoð.

2. Aðildarríkin skulu tryggja að þjónustuveitendur og viðtakendur geti, þegar þeir þess óska, fengið aðstoð frá lögbærum yfirvöldum í formi upplýsinga um það hvernig kröfurnar, sem um getur í a-lið 1. mgr., eru alla jafna túlkaðar og hvernig þeim er beitt. Slík ráðgjöf skal, ef við á, fela í sér einfaldar leiðbeiningar um hvert skref fyrir sig. Upplýsingarnar skulu settar fram á skýru og skiljanlegu máli.

3. Aðildarríkin skulu tryggja að upplýsingarnar og aðstoðin, sem um getur í 1. og 2. mgr., séu sett fram á skýran og ótvíræðan hátt, að aðgengi að þeim sé auðvelt með fjarmiðlun og með rafrænum hætti og að þær séu uppfærðar.

4. Aðildarríkin skulu tryggja að upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar og lögbær yfirvöld bregðist svo fljótt sem auðið er við fyrirspurnum um upplýsingar eða aðstoð, sem um getur í 1. og 2. mgr., og í þeim tilvikum þar sem beiðni er gölluð eða ekki á rökum reist verði umsækjandanum tafarlaust greint frá því.

⁽¹⁾ Stjótið. ESB L 134, 30.4.2004, bls. 114. Tilskipuninni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 2083/2005 (Stjótið. ESB L 333, 20.12.2005, bls. 28).

⁽²⁾ Stjótið. EB L 77, 14.3.1998, bls. 36. Tilskipuninni var breytt með aðildarlögum frá 2003.

⁽³⁾ Stjótið. EB L 65, 14.3.1968, bls. 8. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2003/58/EB (Stjótið. ESB L 221, 4.9.2003, bls. 13).

⁽⁴⁾ Stjótið. EB L 395, 30.12.1989, bls. 36.

5. Aðildarríkin og framkvæmdastjórnin skulu gera hliðarráðstafanir í því skyni að hvetja upplýsinga- og þjónustumiðstöðvar til að gera upplýsingarnar, sem kveðið er á um í þessari grein, tiltækar á öðrum tungumálum Bandalagsins. Þetta hefur ekki áhrif á löggjöf aðildarríkjanna um notkun tungumála.

6. Sú skylda lögbærra yfirvalda að aðstoða þjónustuveitendur og viðtakendur gerir þessum yfirvöldum ekki skylt að veita lögfræðilega ráðgjöf í einstökum tilvikum heldur aðeins að þau veiti almennar upplýsingar um það hvernig kröfur eru alla jafna túlkaðar eða þeim beitt.

8. gr.

Rafræn málsmeðferð

1. Aðildarríkin skulu tryggja að auðvelt sé að ljúka allri málsmeðferð og formsatriðum, sem tengjast aðgangi að þjónustustarfsemi og því að stunda hana, með fjarmiðlun og með rafrænum hætti, fyrir milligöngu viðkomandi upplýsinga- og þjónustumiðstöðva og hjá viðkomandi lögbærum yfirvöldum.

2. Ákvæði 1. mgr. skulu ekki gilda um skoðun á húsnæði þar sem þjónusta er veitt eða á búnaði sem þjónustuveitandi notar eða um áþreifanlega skoðun á getu þjónustuveitanda eða ráðvendni hans eða starfsmanna hans sem bera ábyrgð.

3. Framkvæmdastjórnin skal, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 40. gr., samþykkja nákvæmar reglur um framkvæmd 1. mgr. þessarar greinar í því skyni að greiða fyrir rekstrarsamhæfi upplýsingakerfa og notkun rafrænnar málsmeðferðar milli aðildarríkja með hliðsjón af sameiginlegum stöðlum sem hafa verið þróaðir á vettvangi Bandalagsins.

III. KAFLI

STAÐFESTURÉTTUR ÞJÓNUSTUVEITENDA

1. ÞÁTTUR

Leyfi

9. gr.

Fyrirkomulag leyfisveitinga

1. Aðildarríkinu skulu ekki gera aðgang að þjónustustarfsemi eða það að stunda hana háða fyrirkomulagi leyfisveitinga nema eftirfarandi skilyrði séu uppfyllt:

- fyrirkomulag leyfisveitinga felur ekki í sér mismunun gagnvart viðkomandi þjónustuveitanda,
- þörfin á fyrirkomulagi leyfisveitinga er rökstudd með vísan til brýnna almannahagsmuna,

c) markmiðið, sem að er stefnt, næst ekki með minna takmarkandi ráðstöfunum, einkum vegna þess að skoðun eftir á færi fram of seint til að skila raunverulegum árangri.

2. Í skýrslunni, sem um getur í 1. mgr. 39. gr., skulu aðildarríkin tilgreina eigið fyrirkomulag við leyfisveitingar og sýna fram á að það sé í samræmi við 1. mgr. þessarar greinar.

3. Þessi þáttur skal ekki gilda um þá þætti fyrirkomulags leyfisveitinga sem lúta öðrum gerningum Bandalagsins beint eða óbeint.

10. gr.

Skilyrði fyrir veitingu leyfis

1. Fyrirkomulag leyfisveitinga skal grundvallað á viðmiðunum sem koma í veg fyrir að lögbær yfirvöld geti beitt matsvaldi sínu handahófskennt.

2. Viðmiðanirnar, sem um getur í 1. mgr., skulu vera:

- án mismununar,
- rökstuddar með vísan til brýnna almannahagsmuna,
- í réttu hlutfalli við það markmið um almannahagsmuni,
- skýrar og ótvíræðar,
- hlutlægar,
- birtar fyrir fram,
- gagnsæjar og aðgengilegar.

3. Aðildarríki er óheimilt að binda leyfi fyrir nýrri starfsstöð jafngildum eða í meginatriðum sambærilegum skilyrðum eða eftirliti og þjónustuveitandi hefur þegar þurft að uppfylla í öðru eða sama aðildarríki. Tengiliðirnir, sem um getur í 2. mgr. 28. gr., og þjónustuveitandi skulu aðstoða lögbært yfirvald með því að veita allar nauðsynlegar upplýsingar varðandi þessar kröfur.

4. Leyfið skal gera þjónustuveitanda kleift að fá aðgang að þjónustustarfsemi eða að stunda þá starfsemi á öllu yfirráðasvæði lands, þar á meðal með því að setja upp umboð, dótturfélög, útibú eða skrifstofur, nema leyfi fyrir hverri einstakri starfsstöð eða leyfi, sem er takmarkað við ákveðinn hluta yfirráðasvæðisins, sé rökstutt með vísan til brýnna almannahagsmuna.

5. Leyfið skal veitt um leið og gengið hefur verið úr skugga um, með viðeigandi athugun, að skilyrðin fyrir leyfi hafi verið uppfyllt.

6. Að undanskilinni veitingu leyfis skulu allar ákvarðanir lögbærra yfirvalda, þar á meðal synjun eða afturköllun leyfis, vera að fullu rökstuddar og heimilt að bera þær undir dómstóla eða aðra áfrýjunaraðila.

7. Þessi grein skal ekki vefengja skiptingu valdheimilda, á stað- eða svæðisbundnum vettvangi, þeirra yfirvalda í aðildarríkjnum sem veita leyfi.

11. gr.

Gildistími leyfis

1. Leyfi til þjónustuveitanda skal ekki gilda í takmarkaðan tíma nema:

a) leyfið endurnýst sjálfkrafa eða það sé aðeins háð því að kröfur séu áfram uppfylltar,

b) fjöldi tiltækra leyfa sé takmarkaður með vísan til brýnna almannahagsmuna

eða

c) hægt sé að réttlæta takmarkaðan gildistíma leyfisins með vísan til brýnna almannahagsmuna.

2. Ákvæði 1. mgr. skulu ekki varða þann hámarkstíma sem þjónustuveitandi hefur til að hefja í reynd starfsemi sína eftir að hann fær leyfið.

3. Aðildarríkin skulu skylda þjónustuveitanda til að upplýsa viðkomandi upplýsinga- og þjónustumiðstöð, sem kveðið er á um í 6. gr., um eftirfarandi breytingar:

a) stofnun dótturfélaga með starfsemi sem fellur innan gildissviðs fyrirkomulags leyfisveitinga,

b) breytingar á aðstæðum hans sem leiða til þess að skilyrðin fyrir leyfi eru ekki lengur uppfyllt.

4. Þessi grein skal ekki hafa áhrif á möguleika aðildarríkjanna til að afturkalla leyfi þegar skilyrðin fyrir leyfi eru ekki lengur uppfyllt.

12. gr.

Val úr hópi nokkurra umsækjenda

1. Þegar fjöldi tiltækra leyfa í tiltekinni starfsemi er takmarkaður vegna skorts á tiltækum náttúruauðlindum eða tæknigetu skulu aðildarríkin, við val milli þeirra sem koma til álita, beita aðferð þar sem óhlutdrægni og gagnsæi eru að fullu tryggð, má þar einkum nefna fullnægjandi kynningu á því hvenær málsmeðferðin hefst, hvernig hún fer fram og hvenær henni lýkur.

2. Í þeim tilvikum, sem um getur í 1. mgr., skal veita leyfi í tiltekinn tíma, svo sem þurfa þykir og ekki skal vera hægt að endurnýja það sjálfkrafa né heldur skal það fela í sér annan ávinning fyrir þjónustuveitanda sem er með nýútrunnið leyfi eða annan aðila sem hefur einhver tiltekin tengsl við þann þjónustuveitanda.

3. Með fyrirvara um 1. mgr. og um 9. og 10. gr. geta aðildarríkin, þegar þau setja reglur um valaðferðina, tekið tillit til sjónarmiða um lýðheilsu, markmið félagsmálastefnu, heilbrigði og öryggi starfsmanna eða sjálfstætt starfandi einstaklinga, vernd umhverfisins, varðveislu menningar-arfleifðar og aðra brýna almannahagsmuni í samræmi við lög Bandalagsins.

13. gr.

Málsmeðferð við leyfisveitingar

1. Málsmeðferð við leyfisveitingar og formsatriði skal vera skýr, birt fyrir fram og til þess fallin að veita umsækjendum tryggingu fyrir því að umsókn þeirra fái hlutlæga og óhlutdræga meðferð.

2. Málsmeðferð við leyfisveitingar og formsatriði skal ekki vera letjandi og hún skal ekki flækja eða tefja að öþörfu fyrir veitingu þjónustu. Greiður aðgangur skal vera að henni og öll gjöld sem umsækjendur kunna að stofna til vegna umsóknar sinnar skulu vera sanngjörn og í réttu hlutfalli við kostnað vegna viðkomandi málsmeðferðar við leyfisveitingu og skulu ekki vera hærri en kostnaðurinn við málsmeðferðina.

3. Málsmeðferð við leyfisveitingar og formsatriði skal veita umsækjendum tryggingu fyrir því að umsókn þeirra fái eins skjóta meðferð og unnt er og undir öllum kringumstæðum innan sanngjarns frests sem er fastsettur og birtur fyrir fram. Fresturinn hefst ekki fyrr en öllum gögnum hefur verið skilað inn. Lögbært yfirvald getur framlengt frestinn einu sinni, í takmarkaðan tíma, þegar unnt er að réttlæta það með því hvað málefnið er flókið. Framlengingin og tímalengd hennar skal vera tilhlýðilega rökstudd og skal tilkynna umsækjandanum um það áður en upphaflegi fresturinn rennur út.

4. Ef ekki hefur borist svar innan veitts frests eða framlengingar á honum í samræmi við 3. mgr. skal litið svo á að leyfi hafi verið veitt. Þó er hægt að koma á annars konar fyrirkomulagi ef það er rökstutt með vísan til brýnna almannahagsmuna, þ.m.t. lögmætir hagsmunir þriðju aðila.

5. Viðtaka allra umsókna um leyfi skal staðfest eins fljótt og auðið er. Í staðfestingunni skal tilgreina eftirfarandi:

a) frestinn, sem um getur í 3. mgr.,

b) tiltækar kæruleiðir,

c) að litið skuli svo á, ef svo ber undir, að leyfið hafi verið veitt hafi svar ekki borist innan tilgreinds frests.

6. Þegar umsókn er ábótavant skal tilkynna umsækjanda eins og fljótt og auðið er um að hann þurfi að leggja fram viðbótargögn, svo og um öll hugsanleg áhrif á frestinn sem um getur í 3. mgr.

7. Þegar beiðni er hafnað af því að hún er ekki í samræmi við viðeigandi málsmeðferð eða formsatriði skal umsækjanda tilkynnt um synjunina eins fljótt og auðið er.

2. ÞÁTTUR

Kröfur sem eru bannaðar eða háðar mati

14. gr.

Bannaðar kröfur

Aðildarríkjunum er óheimilt að setja fram einhverja af eftirfarandi kröfum vegna aðgangs að þjónustustarfsemi eða þess að stunda hana á yfirlýðingarsvæði sínu:

1) kröfur sem fela í sér mismunun og grundvallast beint eða óbeint á þjóðerni eða, þegar um fyrirtæki er að ræða, staðsetningu skráðrar skrifstofu, má þar einkum nefna:

a) kröfur um þjóðerni þjónustuveitanda, starfsmanna hans, aðila sem eru eigendur hlutafjár eða stjórnarmenn í framkvæmdastjórn eða hjá eftirlitsaðila þjónustuveitanda,

b) kröfu um að þjónustuveitandi, starfsmenn hans, aðilar sem eru eigendur hlutafjár eða stjórnarmenn í framkvæmdastjórn eða eftirlitsstjórn þjónustuveitanda séu búsettir á yfirlýðingarsvæðinu,

2) bann við því að hafa starfsstöð í fleiri en einu aðildarríki eða við því að þjónustuveitandi sé færður í skrár eða skráður í fagfélög eða -samtök í fleiri en einu aðildarríki,

3) takmarkanir á frelsi þjónustuveitanda til að velja á milli aðalstarfsstöðvar og aukastarfsstöðvar, einkum þá skyldu að þjónustuveitandi hafi aðalstarfsstöð sína á yfirlýðingarsvæði þeirra eða takmarkanir á frelsi til að velja á milli þess að starfsstöðin verði í formi umboðs, útibús eða dótturfélags,

4) skilyrði um gagnkvæmni við aðildarríkið þar sem þjónustuveitandi hefur þegar starfsstöð, að undanskildum skilyrðum um gagnkvæmni sem kveðið er á um í gerningum Bandalagsins varðandi orku,

5) að efnahagslegri greiningu verði beitt í hverju tilviki fyrir sig og þar með verði veiting leyfis undir því komin að færðar séu sönnur á að efnahagsleg þörf eða eftirspurn á markaði sé fyrir hendi, mat á hugsanlegum eða núverandi efnahagslegum áhrifum af starfsemi eða mat á því hvort starfsemin eigi rétt á sér með tilliti til markmiða hagrænna áætlana sem lögbært yfirvald hefur sett; bann þetta lýtur ekki að kröfum áætlanagerðar sem eru án hagrænna markmiða heldur þjóna brýnum almannahagsmunum,

6) beina eða óbeina aðild samkeppnisaðila, þ.m.t. innan ráðgefandi stofnana, að veitingu leyfa eða að samþykkt annarra ákvarðana lögbærra yfirvalda, að undanskildum fagfélögum og -samtökum eða öðrum stofnunum sem gegna hlutverki lögbærs yfirvalds; bann þetta lýtur ekki að samráði stofnana, s.s. verslunarráða eða aðila vinnumarkaðarins, um önnur málefni en einstakar umsóknir um leyfi eða samráði við almenning í heild,

7) skyldu til að veita eða eiga aðild að fjárhagslegri ábyrgð eða kaupa tryggingu frá þjónustuveitanda eða aðila með staðfestu á yfirlýðingarsvæði þeirra. Þetta hefur ekki áhrif á að aðildarríkin geti gert kröfu um váttryggingar eða fjárhagslegar ábyrgðir sem slíkar, né heldur hefur þetta áhrif á kröfur um aðild að sameiginlegum jöfnunarsjóði, t.d. fyrir félagsmenn fagfélaga eða -stofnana,

8) kvöð um að hafa verið forskráður í tiltekinn tíma í skrár á yfirlýðingarsvæði þeirra eða að hafa áður stundað starfsemina í tiltekinn tíma á yfirlýðingarsvæði þeirra.

15. gr.

Kröfur sem skal meta

1. Aðildarríkin skulu kanna hvort í réttarkerfi þeirra sé að finna einhverjar af þeim kröfum sem eru taldar upp í 2. mgr. og þau skulu sjá til þess að allar slíkar kröfur séu í samræmi við skilyrðin sem kveðið er á um í 3. mgr. Aðildarríkin skulu aðlaga lög sín og stjórnsýslufyrirmæli svo að þau samrýmist þessum skilyrðum.

2. Aðildarríkin skulu kanna hvort réttarkerfi þeirra gerir aðgang að þjónustustarfsemi eða það að stunda hana háð því að farið sé að einhverri af eftirtöldum kröfum sem fela ekki í sér mismunun:

a) fjöldatakmörkunum eða svæðisbundnum takmörkunum, einkum mörkunum sem eru fastsett miðað við fólksfjölda eða landfræðilega lágmarksfjarlægð milli þjónustuveitanda,

b) kvöð á þjónustuveitanda um að hafa tiltekið, lögákveðið rekstrarform,

c) kröfum sem tengjast hlutafjäreign í félagi,

d) kröfum, öðrum en þeim sem varða málefni sem tilskipun 2005/36/EB tekur til eða sem kveðið er á um í öðrum gerningum Bandalagsins, sem binda aðgang að viðkomandi þjónustustarfsemi við tiltekna þjónustuveitendur með skírskotun til sérstaks eðlis starfseminnar,

e) banni við því að hafa fleiri en eina starfsstöð á yfirráðasvæði sama ríkis,

f) kröfum um lágmarksfjölda starfsmanna,

g) fastsettum lágmarks- og/eða hámarksgjaldskrár sem þjónustuveitandi verður að fara eftir,

h) kvöð á þjónustuveitanda um að reka tiltekna þjónustustarfsemi samhliða þjónustu sinni.

3. Aðildarríkin skulu ganga úr skugga um að kröfurnar, sem um getur í 2. mgr., uppfylli eftirfarandi skilyrði:

a) bann við mismunun: kröfurnar mega ekki, hvorki beint né óbeint, mismuna á grundvelli þjóðernis, né heldur, að því er varðar félög, á grundvelli staðsetningar skráðrar skrifstofu,

b) nauðsyn: færa verður rök fyrir kröfum með vísan til brýnna almannahagsmuna,

c) meðalhóf: kröfur verða að vera til þess fallnar að tryggja að markmiðið, sem stefnt er að, náist; þær mega ekki ganga lengra en nauðsynlegt er til að ná því markmiði og ekki má vera hægt að láta aðrar ráðstafanir sem eru ekki jafn takmarkandi en sem ná sama árangri koma í þess þessara krafna.

4. Ákvæði 1., 2. og 3. mgr. skulu aðeins gilda um löggjöf á sviði þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu að því marki sem beiting þessara málsgreina kemur ekki í veg fyrir framkvæmd þess verkefnis sem fellur undir þjónustuna, hvorki að lögum né í reynd.

5. Í gagnkvæmu matsskýrslunni, sem kveðið er á um í 1. mgr. 39. gr., skulu aðildarríkin tilgreina eftirfarandi:

a) þær kröfur sem þau ætla að viðhalda og ástæðurnar fyrir því að þau telja þessar kröfur í samræmi við skilyrðin sem koma fram í 3. mgr.,

b) þær kröfur sem hafa verið felldar niður eða mildaðar.

6. Frá 28. desember 2006 skulu aðildarríkin ekki koma fram með nýja kröfu af þeirri tegund sem er talin upp í 2. mgr. nema hún uppfylli skilyrðin sem mælt er fyrir um í 3. mgr.

7. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um öll ný lög eða stjórnsýslufyrirmæli þar sem settar eru fram kröfur, sem um getur í 6. mgr., svo og um ástæðurnar fyrir þessum kröfum. Framkvæmdastjórnin skal senda viðkomandi ákvæði til annarra aðildarríkja. Tilkynning af því tagi kemur ekki í veg fyrir að aðildarríkin geti samþykkt viðkomandi ákvæði.

Framkvæmdastjórnin skal, innan þriggja mánaða frá því að hún tekur við tilkynningunni, kanna hvort nýjar kröfur séu í samræmi við lög Bandalagsins og, ef við á, taka ákvörðun um að óska eftir því að viðkomandi aðildarríki láti hjá líða að samþykka þær eða felli þær niður.

Tilkynning um frumvarp til laga í samræmi við tilskipun 98/34/EB skal uppfylla tilkynningaskylduna sem kveðið er á um í þessari tilskipun.

IV. KAFLI

FRJÁLS ÞJÓNUSTUSTARFSEMI

1. ÞÁTTUR

Frelsi til að veita þjónustu og tengdar undanþágur

16. gr.

Frelsi til að veita þjónustu

1. Aðildarríkin skulu virða rétt þjónustuveitenda til að veita þjónustu í öðru aðildarríki en því þar sem hann hefur staðfestu.

Aðildarríkið, þar sem þjónustan er veitt, skal tryggja frjálsan aðgang að þjónustustarfsemi og frelsi til að stunda hana innan yfirráðasvæðis síns.

Aðildarríkin skulu ekki gera aðgang að þjónustustarfsemi eða það að stunda hana á yfirráðasvæði sínu háð því að farið sé að kröfum sem virða ekki eftirfarandi meginreglur:

a) bann við mismunun: krafan má hvorki beint né óbeint mismuna á grundvelli þjóðernis eða, þegar um er að ræða lögpersónur, á grundvelli aðildarríkisins þar sem þær hafa staðfestu,

b) nauðsyn: krafan verður að vera réttlætt á grundvelli allsherjarreglu, almannaoðryggis, lýðheilsu eða verndar umhverfisins,

c) meðalhóf: krafan verður að vera til þess fallin að markmiðið, sem stefnt er að, náist og hún má ekki ganga lengra en nauðsynlegt er til að ná því markmiði.

2. Aðildarríkin mega ekki takmarka frelsi til að veita þjónustu, þegar um er að ræða þjónustuveitanda, sem hefur staðfestu í öðru aðildarríki, með því að setja fram einhverja af eftirtöldum kröfum:

- a) að lögð sé á þjónustuveitanda sú kvöð að hafa starfsstöð á yfirráðasvæði þeirra,
- b) að lögð sé á þjónustuveitanda sú kvöð að fá leyfi frá lögbærum yfirvöldum þeirra, þ.m.t. upptaka í skrá eða skráning í fagfélag eða -samtök á yfirráðasvæði þeirra, nema þar sem kveðið er á um það í þessari tilskipun eða öðrum lagagerningum Bandalagsins,
- c) að þjónustuveitanda sé bannað að setja upp tiltekið form eða tegund grunnvirkis á yfirráðasvæði þeirra, þ.m.t. skrifstofa eða lögmansstofa sem þjónustuveitandi þarfnast til að geta veitt viðkomandi þjónustu,
- d) að beitt sé sérstöku, samningsbundnu fyrirkomulagi milli þjónustuveitanda og viðtakanda sem kemur í veg fyrir eða takmarkar að sjálfstætt starfandi aðili geti veitt þjónustu,
- e) að lögð sé á þjónustuveitanda sú kvöð að hafa undir höndum vottorð, sem lögbær yfirvöld gefa út, um hæfi til að stunda þjónustustarfsemi,
- f) kröfur, sem hafa áhrif á notkun búnaðar og tækja, sem eru óaðskiljanlegur hluti þjónustunnar, nema þær sem eru nauðsynlegar vegna heilbrigðis og öryggis á vinnustað,
- g) takmarkanir á frelsi til að veita þjónustuna sem um getur í 19. gr.

3. Ekki skal staðið í vegi fyrir því að aðildarríki, sem þjónustuveitandi flytur til, setji fram kröfur að því er varðar þjónustustarfsemi ef þær eru rökstuddar með tilliti til allsherjarreglu, almannaöryggis, lýðheilsu eða verndunar umhverfisins og í samræmi við 1. mgr. Ekki skal heldur staðið í vegi fyrir því að aðildarríki beiti, í samræmi við lög Bandalagsins, reglum sínum um ráðningarskilmála, þ.m.t. þær sem kveðið er á um í kjarasamningum.

4. Framkvæmdastjórnin skal, að höfðu samráði við aðildarríkin og aðila vinnumarkaðarins á vettvangi Bandalagsins, skila skýrslu til Evrópuþingsins og ráðsins um beitingu þessarar greinar fyrir 28. desember 2011 og skal hún fjalla um hvort nauðsynlegt sé að gera tillögu um samræmingarráðstafanir að því er varðar þjónustustarfsemi sem þessi tilskipun tekur til.

17. gr.

Viðbótarundanþágur frá frelsi til að veita þjónustu

Ákvæði 16. gr. gilda ekki um:

- 1) Þjónustu sem hefur almenna, efnahagslega þýðingu og er veitt í öðru aðildarríki, t.d.:

- a) þjónustu í pósthéttunum sem tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 97/67/EB frá 15. desember 1997 um sameiginlegar reglur varðandi þróun innri markaðar Bandalagsins á sviði pósthjónustu og umbætur á þeirri þjónustu ⁽¹⁾ tekur til,

- b) þjónustu í raforkugeiranum sem tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2003/54/EB frá 26. júní 2003 um sameiginlegar reglur um innri markaðinn fyrir raforku ⁽²⁾ tekur til,

- c) þjónustu í gasgeiranum sem tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2003/55/EB frá 26. júní 2003 um sameiginlegar reglur um innri markaðinn fyrir jarðgas ⁽³⁾ tekur til,

- d) þjónustu við dreifingu og afhendingu vatns og skólþjónustu,

- e) meðhöndlun úrgangs.

- 2) Mál sem tilskipun 96/71/EB tekur til.

- 3) Mál sem tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 95/46/EB frá 24. október 1995 um vernd einstaklinga í tengslum við vinnslu persónuupplýsinga og um frjálsa miðlun slíkra upplýsinga ⁽⁴⁾ tekur til.

- 4) Mál sem tilskipun ráðsins 77/249/EEB frá 22. mars 1977 um að auðvelda lögmönnum að neyta réttar til að veita þjónustu ⁽⁵⁾ tekur til.

- 5) Starfsemi við innheimtu skulda fyrir dómi.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 15, 21.1.1998, bls. 14. Tilskipuninni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 1882/2003 (Stjótið. ESB L 284, 31.10.2003, bls. 1).

⁽²⁾ Stjótið. ESB L 176, 15.7.2003, bls. 37. Tilskipuninni var síðast breytt með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2006/653/EB (Stjótið. ESB L 270, 29.9.2006, bls. 72).

⁽³⁾ Stjótið. ESB L 176, 15.7.2003, bls. 57.

⁽⁴⁾ Stjótið. EB L 281, 23.11.1995, bls. 31. Tilskipuninni var breytt með reglugerð (EB) nr. 1882/2003.

⁽⁵⁾ Stjótið. EB L 78, 26.3.1977, bls. 17. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögunum frá 2003.

6) Mál sem II. bálkur tilskipunar 2005/36/EB tekur til, svo og kröfur í aðildarríkjunum þar sem þjónustan er veitt um að starfsemi sé bundin við tiltekna starfsgrein.

7) Mál sem reglugerð (EBE) nr. 1408/71 tekur til.

8) Að því er varðar stjórnsýsluleg formsatriði varðandi frjálsa för fólks og búsetu þess, mál sem ákvæði tilskipunar 2004/38/EB, sem kveður á um stjórnsýsluleg formsatriði lögbærra yfirvalda aðildarríkisins þar sem þjónustan er veitt sem réttihafar verða að fara að, taka til.

9) Að því er varðar ríkisborgara þriðja lands, sem flytja til annars aðildarríkis vegna þjónustustarfsemi, möguleika aðildarríkja til að krefja ríkisborgara þriðja lands um vegabréfsáritun eða dvalarleyfi ef þeir falla ekki undir gagnkvæma viðurkenningarferlið, sem kveðið er á um í 21. gr. í samningnum um framkvæmd Schengen-samkomulagsins frá 14. júní 1985 um afnám í áföngum á eftirliti á sameiginlegum landamærum ⁽¹⁾, eða möguleikann til að skylda ríkisborgara þriðja lands til að tilkynna sig til lögbærra yfirvalda í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt þegar þeir koma til landsins eða eftir að þeir eru komnir.

10) Að því er varðar flutning úrgangs, mál sem reglugerð ráðsins (EBE) nr. 259/93 frá 1. febrúar 1993 um umsjón og eftirlit með flutningi úrgangs innan, til og út úr Evrópubandalaginu ⁽²⁾ tekur til.

11) Höfundarrétt, skyld réttindi og réttindi sem tilskipun ráðsins 87/54/EBE frá 16. desember 1986 um vernd svæðislýsinga smárása á hálfleiðurum ⁽³⁾ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 96/9/EB frá 11. mars 1996 um lögverndun gagnagrunna ⁽⁴⁾ taka til, svo og eignarrétt á sviði iðnaðar.

12) Verk þar sem lög gera kröfu um aðkomu lögbókanda.

13) Mál sem tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/43/EB frá 17. maí 2006 um lögboðna endurskoðun ársreikninga og samstæðureikninga ⁽⁵⁾ tekur til.

14) Skráningu ökutækja sem eru tekin á leigu í öðru aðildarríki.

15) Ákvæði varðandi samningsbundnar skuldbindingar og skuldbindingar sem eru ekki samningsbundnar, þ.m.t. form samninga, sem ákvarðast samkvæmt reglum um alþjóðlegan einkamálarétt.

18. gr.

Undanþágur í einstökum tilvikum

1. Þrátt fyrir 16. gr. og aðeins í undantekningartilvikum getur aðildarríki gert ráðstafanir varðandi öryggi í þjónustu að því er varðar þjónustuveitanda með staðfestu í öðru aðildarríki.

2. Aðeins má gripa til ráðstafananna, sem kveðið er á um í 1. mgr., ef farið er að málsmeðferð um gagnkvæma aðstoð sem mælt er fyrir um í 35. gr. og ef eftirfarandi skilyrðum er fullnægt:

a) ákvæði landslaga, sem ráðstöfunin er gerð í samræmi við, hafa ekki orðið tilefni samræmingar á sviði öryggis í þjónustu,

b) ráðstafanirnar kveða á um meiri vernd viðtakanda en ráðstafanir sem staðfestuáðildarríkið myndi gera í samræmi við ákvæði landslaga sinna,

c) staðfestuáðildarríkið hefur ekki gert neinar ráðstafanir eða hefur gert ráðstafanir sem eru ófullnægjandi miðað við þær sem um getur í 2. mgr. 35. gr.,

d) gætt sé meðalhófs í ráðstöfunum.

3. Ákvæði 1. og 2. mgr. skulu ekki hafa áhrif á ákvæðin, sem mælt er fyrir um í gerningum Bandalagsins, sem tryggja frelsi til að veita þjónustu eða heimila undanþágur frá þeim.

2. ÞÁTTUR

Réttindi viðtakenda þjónustu

19. gr.

Bannaðar takmarkanir

Aðildarríkin geta ekki gert kröfur til viðtakanda sem takmarka notkun þjónustu sem þjónustuveitandi með staðfestu í öðru aðildarríki veitir, einkum eftirfarandi kröfur:

a) gert það að skyldu að afla leyfis hjá lögbærum yfirvöldum þeirra eða gefa þeim yfirlýsingu,

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 239, 22.9.2000, bls. 19. Samningnum var síðast breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1160/2005 (Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 18).

⁽²⁾ Stjtið. EB L 30, 6.2.1993, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 2557/2001 (Stjtið. EB L 349, 31.12.2001, bls. 1).

⁽³⁾ Stjtið. EB L 24, 27.1.1987, bls. 36.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 77, 27.3.1996, bls. 20.

⁽⁵⁾ Stjtið. ESB L 157, 9.6.2006, bls. 87.

- b) sett takmarkanir á veitingu fjárhagsaðstoðar sem mismuna á grundvelli þess að þjónustuveitandi hefur staðfestu í öðru aðildarríki eða á grundvelli staðsetningar þjónustunnar.

20. gr.

Bann við mismunun

1. Aðildarríkin skulu tryggja að viðtakandi sé ekki beittur mismunun á grundvelli þjóðernis hans eða búsetu.

2. Aðildarríkin skulu tryggja að í almennum skilyrðum fyrir aðgangi að þjónustu, sem þjónustuveitandi býður öllum almenningi, séu ekki ákvæði sem mismuna á grundvelli þjóðernis eða búsetu viðtakanda en sem útiloka ekki að gert sé ráð fyrir mismunandi skilyrðum fyrir aðgangi þegar þessi mismunur er rökstuddur beint með hlutlægum viðmiðunum.

21. gr.

Aðstoð við viðtakendur

1. Aðildarríkin skulu tryggja að viðtakendur geti fengið eftirfarandi upplýsingar í aðildarríkinu þar sem þeir eru búsettir:

- a) almennar upplýsingar um kröfur sem gilda í öðrum aðildarríkjum varðandi aðgang að þjónustustarfsemi og það að stunda hana, einkum kröfur varðandi vernd neytenda,
- b) almennar upplýsingar um tiltækar leiðir til að leggja fram kvartanir komi upp ágreiningur milli þjónustuveitanda og viðtakanda,
- c) upplýsingar um hvernig unnt er að ná sambandi við samtök eða stofnanir, þ.m.t. miðstöðvar í Evrópuneti neytendamiðstöðva, þar sem þjónustuveitendur eða viðtakendur geta fengið hagnýta aðstoð.

Ef við á skulu ráð frá lögbærum yfirvöldum fela í sér einfaldar leiðbeiningar um hvert skref fyrir sig. Upplýsingar og aðstoð skal veita á skýran og ótvíræðan hátt, aðgengi að þeim skal vera auðvelt með fjarmiðlun, þ.m.t. með rafrænum hætti, og þær skulu vera uppfærðar.

2. Aðildarríkin geta falið upplýsinga- og þjónustumiðstöðvum ábyrgð verkefnisins sem um getur í 1. mgr. eða öðrum aðilum, s.s. miðstöðum í Evrópuneti neytendamiðstöðva, neytendasamtökum eða evrópskum upplýsingamiðstöðvum. Aðildarríkin skulu skýra framkvæmdastjórninni frá nafni tilnefndra aðila og frá því hvernig unnt er að ná sambandi við þá. Framkvæmdastjórnin skal senda upplýsingarnar til allra aðildarríkja.

3. Til að uppfylla kröfurnar sem eru settar fram í 1. og 2. mgr. skal aðilinn, sem viðtakandi hefur snúið sér til, hafa samband við viðeigandi aðila í viðkomandi aðildarríki, ef nauðsyn krefur. Hinn síðarnefndi skal senda umbeðnar upplýsingar eins fljótt og auðið er til aðilans sem óskar eftir þeim og skal sá framsenda þær til viðtakandans. Aðildarríkin skulu tryggja að þessir aðilar veiti hvor öðrum gagnkvæma aðstoð og þau skulu gera allar hugsanlegar ráðstafanir til að samstarfið verði árangursríkt. Aðildarríkin skulu ásamt framkvæmdastjórninni setja á laggirnar hentugt fyrirkomulag sem er nauðsynlegt vegna framkvæmdar 1. mgr.

4. Framkvæmdastjórnin skal, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 40. gr. samþykkja ráðstafanir um framkvæmd 1., 2. og 3. mgr. þessarar greinar og tilgreina sérstaklega tæknilegar aðferðir við upplýsingaskipti milli aðila í hinum ýmsu aðildarríkjum og einkum rekstrarsamhæfi upplýsingakerfa, að teknu tilliti til sameiginlegra staðla.

V. KAFLI

GÆÐI ÞJÓNUSTU

22. gr.

Upplýsingar um þjónustuveitendur og þjónustu þeirra

1. Aðildarríkin skulu tryggja að þjónustuveitendur hafi eftirfarandi upplýsingar tiltækar fyrir viðtakanda:

- a) nafn þjónustuveitanda, réttarstöðu hans og rekstrarform að lögum, heimilisfang, þar sem hann hefur staðfestu, og nákvæmar upplýsingar um hvernig unnt er að komast fljótt í samband og hafa bein samskipti við hann og, eftir atvikum, með rafrænum hætti,
- b) ef þjónustuveitandi er skráður í viðskiptaskrá eða aðra sambærilega, opinbera skrá, heiti skrárinnar og skráningarnúmer þjónustuveitanda eða samsvarandi auðkenni hans í þeirri skrá,
- c) ef starfsemi er háð fyrirkomulagi leyfisveitinga, upplýsingar um viðkomandi lögbært yfirvald eða upplýsinga- og þjónustumiðstöðina,
- d) ef þjónustuveitandi stundar starfsemi sem er virðisauka-skattsskyld, virðisaukanúmerið, sem um getur í 1. mgr. 22. gr. sjöttu tilskipunar ráðsins 77/388/EBE frá 17. maí 1977 um samræmingu laga aðildarríkjanna um veltuskatt – sameiginlegt virðisaukaskattskerfi: samræmdur matsgrunnur⁽¹⁾,

(1) Stjótið. EB L 145, 13.6.1977, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 2006/18/EB (Stjótið. ESB L 51, 22.2.2006, bls. 12).

- e) þegar um er að ræða lögverndaðar starfsgreinar, öll fagfélög eða sambærilegar stofnanir, þar sem þjónustuveitandi er skráður, starfsheiti og aðildarríkið þar sem starfsheitið var veitt,
- f) almenn skilyrði og ákvæði, ef einhver eru, sem þjónustuveitandi notar,
- g) hvort fyrir hendi er samningsákvæði sem þjónustuveitandinn notar að því er varðar lögin sem gilda um samninginn og/eða varðandi þar til bæra dómstóla,
- h) hvort fyrir hendi er ábyrgð eftir sölu sem er ekki lögbundin,
- i) verð þjónustunnar ef þjónustuveitandi hefur ákveðið verðið fyrir tiltekna tegund þjónustu fyrir fram,
- j) helstu þættir þjónustunnar ef ekki má þegar ráða þá af samhenginu,
- k) váttrygging eða ábyrgðir sem um getur í 1. mgr. 23. gr., einkum upplýsingar um hvernig unnt er að ná sambandi við váttryggjanda eða ábyrgðarmann og við hvaða yfirráðasvæði váttryggingin og ábyrgðirnar eru bundnar.
2. Aðildarríkin skulu tryggja að upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr., samkvæmt eigin vali þjónustuveitanda:
- a) séu veittar af þjónustuveitanda að hans frumkvæði,
- b) séu vel aðgengilegar viðtakanda á þeim stað þar sem þjónustan er veitt eða samningurinn er gerður,
- c) séu vel aðgengilegar viðtakanda með rafrænum hætti á vistfangi sem þjónustuveitandi leggur fram,
- d) komi fram í öllum upplýsingaskjölum, sem þjónustuveitandinn afhendir viðtakandanum, þar sem sett er fram nákvæm lýsing á þjónustunni sem hann veitir.
3. Aðildarríkin skulu sjá til þess að þjónustuveitendur leggi fram, að beiðni viðtakanda, eftirfarandi viðbótarupplýsingar:
- a) verð þjónustunnar, ef þjónustuveitandi hefur ekki ákveðið það fyrir fram, eða, ef ekki er unnt að gefa upp nákvæmt verð, aðferðina sem notuð er til að reikna út verðið svo að viðtakandi geti kannað það, eða nægilega nákvæmt áætlað verð,
- b) að því er varðar lögverndaðar starfsgreinar, tilvísun í starfsreglur sem gilda í staðfestuáðildarríkinu og hvernig unnt er að nálgast þær,
- c) upplýsingar um starfsemi þeirra á mörgum sviðum og samstarf sem tengist beint viðkomandi þjónustu og um ráðstafanirnar sem hafa verið gerðar til að komast hjá hagsmunaaðrekstrum. Þessar upplýsingar skulu vera í öllum upplýsingaskjölum þar sem þjónustuveitendur gefa nákvæma lýsingu á þjónustu sinni,
- d) allar siðareglur starfsstéttar sem þjónustuveitandi er bundinn af og upplýsingar um hvar unnt er að kynna sér þessar siðareglur með rafrænum hætti og um það á hvaða máli þær eru tiltækar,
- e) ef þjónustuveitandi er bundinn af siðareglum starfsstéttar eða er félagi í atvinnugreinasamtökum eða fagfélagi þar sem kveðið er á um aðstoð við úrlausn deilumála utan dómstóla, upplýsingar þar að lútandi. Þjónustuveitandi skal tiltaka hvernig nálgast megi nákvæmar upplýsingar um hvað einkennir lausn deilumála utan réttar og skilyrðin fyrir notkun þeirra aðferða.
4. Aðildarríkin skulu tryggja að upplýsingarnar, sem þjónustuveitandi verður að leggja fram í samræmi við þennan kafla, séu tiltækar eða settar fram á skýran og ótvíræðan hátt og tímanlega áður en samningur er gerður eða áður en þjónustan er veitt, ef ekki er um skriflegan samning að ræða.
5. Upplýsingakröfur, sem mælt er fyrir um í þessum kafla, eru til viðbótar þeim kröfum sem þegar er kveðið á um í lögum Bandalagsins og þær koma ekki í veg fyrir að aðildarríkin geti gert kröfur um viðbótarupplýsingar frá þjónustuveitendum með staðfestu á yfirráðasvæði þeirra.
6. Framkvæmdastjórnin getur, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 40. gr., tiltekið efni upplýsinganna, sem kveðið er á um í 1. og 3. mgr. þessarar greinar, samkvæmt sérstöku eðli tiltekinnar starfsemi og getur hún tiltekið raunhæfar leiðir til að hrinda 2. mgr. þessarar greinar í framkvæmd.

23. gr.

Starfsábyrgðartryggingar og ábyrgðir

1. Aðildarríkin geta séð til þess að veitendur þjónustu, sem hefur beina og sérstaka áhættu í för með sér fyrir heilbrigði eða öryggi viðtakanda eða þriðja manns eða fyrir fjárhagslegt öryggi viðtakanda, kaupi starfsábyrgðartryggingu sem hæfir umfangi og eðli áhættunnar eða leggi fram ábyrgð eða bjóði svipað fyrirkomulag sem er jafngilt eða í meginatriðum sambærilegt að því er varðar tilgang.

2. Þegar þjónustuveitandi hefur öðlast staðfestu á yfirráðasvæði aðildarríkjanna er þeim óheimilt að krefjast starfsábyrgðartryggingar eða ábyrgðar ef þjónustuveitandi er þegar tryggtur í öðru aðildarríki en því þar sem hann hefur þegar staðfestu með ábyrgðartryggingu sem er jafngild eða í meginatriðum sambærileg að því er varðar tilgang og þá tryggingavernd sem hún veitir með tilliti til áhættunnar sem tryggt er gegn, tryggingafjárhæðarinnar eða efri marka ábyrgðarinnar og þess sem hugsanlega fellur utan ábyrgðarinnar. Ef tryggingin eða ábyrgðin eru aðeins jafngildar að hluta geta aðildarríkin krafist viðbótarábyrgðar vegna þeirra þátta sem falla ekki þegar undir ábyrgðina eða trygginguna.

Þegar aðildarríki gerir kröfu um að þjónustuveitandi með staðfestu á yfirráðasvæði þess kaupi starfsábyrgðartryggingu eða leggi fram aðra ábyrgð skal það aðildarríki taka staðfestingu á slíkri tryggingu, sem lánastofnanir og váttryggiendur gefa út í öðrum aðildarríkjum, sem fullgilda sönnun.

3. Ákvæði 1. og 2. mgr. skulu ekki hafa áhrif á fyrirkomulag starfsgreinatrygginga eða ábyrgða sem kveðið er á um í öðrum gerningum Bandalagsins.

4. Við framkvæmd 1. mgr. getur framkvæmdastjórnin, í samræmi við stjórnsýslumeðferðina, sem um getur í 2. mgr. 40. gr., tekið saman skrá yfir þjónustu sem hefur þau einkenni sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar. Framkvæmdastjórnin getur einnig, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 40. gr., samþykkt ráðstafanir til breytingar á veigaminni atriðum þessarar tilskipunar með því að bæta við hana og setja sameiginlegar viðmiðanir vegna skilgreiningar á því hvað hæfir eðli og umfangi áhættunnar vegna váttryggingarinnar eða ábyrgðanna sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar.

5. Í þessari grein er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

— „bein og sérstök áhætta“: áhætta sem er bein afleiðing þess að veita þjónustuna,

— „heilbrigði og öryggi“: í tengslum við viðtakanda eða þriðja aðila, það að koma í veg fyrir dauðsfall eða alvarleg slys á fólki,

— „fjárhagslegt öryggi“: í tengslum við viðtakanda, það að koma í veg fyrir verulegt fjárhagslegt tap eða að verðmæti eigna lækki,

— „starfsábyrgðartrygging“: váttrygging sem þjónustuveitandi tekur vegna hugsanlegrar skaðabótaábyrgðar gagnvart viðtakendum og, ef við gagnvart, þriðja aðila í tengslum við þjónustuna.

24. gr.

Viðskiptaorðsendingar lögverndaðra starfsgreina

1. Aðildarríkin skulu afnema allt allsherjarbann við viðskiptaorðsendingum lögverndaðra starfsgreina.

2. Aðildarríkin skulu tryggja að viðskiptaorðsendingar lögverndaðra starfsgreina séu í samræmi við starfsreglur, í samræmi við lög Bandalagsins, sem tengjast einkum sjálfstæði, reisu og friðhelgi starfsgreinarinnar, svo og þagnarskyldu, svo að það samrýmist sértæku eðli hverrar starfsgreinar. Starfsreglur um viðskiptaorðsendingar skulu vera án mismununar, rökstuddar með vísan til brýnna almanna-hagsmuna og í þeim gætt meðalhófs.

25. gr.

Þverfagleg starfsemi

1. Aðildarríkin skulu sjá til þess að þjónustuveitendur séu ekki bundnir af kröfum sem skylda þá til að stunda einvörðungu tiltekna starfsemi eða kröfum sem takmarka að ýmiss konar starfsemi sé stunduð í sameiningu eða í samstarfi við aðra. Þó geta eftirfarandi þjónustuveitendur verið bundnir af slíkum kröfum:

a) lögverndaðar starfsgreinar, að því marki sem réttlæt看legt er til að unnt sé að ábyrgjast að farið sé að reglum um siðferðilega breytni starfsstétta sem eru mismunandi eftir eðli hverrar starfsgreinar og nauðsynlegt er til að tryggja sjálfstæði þeirra og óhlutdrægni,

b) þjónustuveitendur sem veita þjónustu á sviði vottunar, faggildingar, tæknilegs eftirlits, prófana eða tilrauna, að því marki sem réttlæt看legt er til að tryggja sjálfstæði þeirra og óhlutdrægni.

2. Ef þverfagleg starfsemi þjónustuveitenda, sem um getur í a- og b-lið 1. mgr., er heimiluð skulu aðildarríkin tryggja eftirfarandi:

a) að komið sé í veg fyrir hagsmunaárekstra og misræmi milli tiltekinna tegunda starfsemi,

b) að sjálfstæði og óhlutdrægni, sem krafist er vegna tiltekinna starfsemi, séu tryggð,

c) að reglur um siðferðilega breytni starfsstétta fyrir mismunandi starfsemi samrýmist hver annarri, sérstaklega að því er varðar málefni sem lúta að þagnarskyldu.

3. Í skýrslunni, sem um getur í 1. mgr. 39. gr., skulu aðildarríkin tilgreina hvaða þjónustuveitendur eru bundnir af kröfunum, sem mælt er fyrir um í 1. mgr. þessarar greinar, efni þeirra krafna og ástæðurnar fyrir því að þau líta svo á að þær séu réttlæt看legar.

26. gr.

Stefna um gæði þjónustu

1. Aðildarríkin skulu, í samstarfi við framkvæmdastjórnina, gera hliðarráðstafanir til að hvetja þjónustuveitendur til að grípa til aðgerða af fúsum og frjálsum vilja til að tryggja gæði þjónustustarfsemi, einkum með einni eftirfarandi aðferða:

a) með vottun eða mati sjálfstæðra eða faggiltra aðila á starfsemi þeirra,

b) með gerð eigin gæðasáttmála eða með þátttöku í gæðasáttmálum eða gæðamerkingum sem fagfélög fastsetja á vettvangi Bandalagsins.

2. Aðildarríkin skulu tryggja að upplýsingar um þýðingu tiltekinna gæðamerkinga og um viðmiðanir vegna notkunar þessara gæðamerkinga og annarra gæðamerkja að því er varðar þjónustu séu aðgengilegar þjónustuveitendum og viðtakendum.

3. Aðildarríkin skulu, í samstarfi við framkvæmdastjórnina, gera hliðarráðstafanir til að hvetja fagfélög, svo og verslunarráð, samtök handiðna og neytendasamtök á yfirráðasvæði sínu til að starfa saman á vettvangi Bandalagsins í því skyni að efla gæði þjónustu, sérstaklega með því að auðvelda mat á hæfni þjónustuveitanda.

4. Aðildarríkin skulu, í samstarfi við framkvæmdastjórnina, gera hliðarráðstafanir til að hvetja til þróunar á sjálfstæðu mati, einkum af hálfu neytendasamtaka, á kostum og göllum þjónustu, einkum þróunar á vettvangi Bandalagsins á samanburðartilraunum eða -prófunum og miðlun niðurstaðna.

5. Aðildarríkin skulu, í samstarfi við framkvæmdastjórnina, hvetja til þróunar á valfrjálsum evrópskum stöðlum í þeim tilgangi að greiða fyrir samhæfi þeirrar þjónustu sem þjónustuveitandi býður í mismunandi aðildarríkjum, upplýsingum til viðtakanda og gæðum þjónustunnar.

27. gr.

Lausn deilumála

1. Aðildarríkin skulu gera almennar ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að tryggja að þjónustuveitendur leggi fram nákvæmar upplýsingar um hvernig unnt er að ná sambandi við þá, einkum pósthfang, bréfsímanúmer eða netfang og símanúmer sem allir viðtakendur, þ.m.t. þeir sem eru búsettir í öðru aðildarríki, geta beint kvörtun til eða beiðni um upplýsingar um veitta þjónustu. Þjónustuveitendur skulu tilgreina lögheimili sitt ef það er ekki venjulegt pósthfang þeirra.

Aðildarríkin skulu gera almennar ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að tryggja að þjónustuveitendur bregðist við kvörtunum þeim, sem um getur í fyrstu undirgrein, á sem skemmstum tíma og að þeir geri sitt besta til að finna viðunandi lausn.

2. Aðildarríkin skulu gera almennar ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að tryggja að þjónustuveitendur séu skyldaðir til að sýna fram á að þeir fari að skuldbindingunum sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun að því er varðar veitingu upplýsinga og til að sýna fram á að upplýsingarnar séu réttar.

3. Ef þörf er á fjárhagslegri ábyrgð til að fara að dómsúrskurði skulu aðildarríkin viðurkenna jafngildar ábyrgðir sem eru varðveittar hjá lánastofnun eða váttryggjanda með staðfestu í öðru aðildarríki. Slíkar lánastofnanir verða að hafa starfsleyfi í aðildarríki í samræmi við tilskipun 2006/48/EB og slíkir váttryggjendur verða, eftir því sem við á, að hafa starfsleyfi í samræmi við fyrstu tilskipun ráðsins 73/239/EBE frá 24. júlí 1973 um samræmingu á lögum og stjórnsýslufyrirmælum til að hefja og reka starfsemi á sviði frumtrygginga annarra en líftrygginga⁽¹⁾ og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/83/EB frá 5. nóvember 2002 um líftryggingar⁽²⁾.

4. Aðildarríkin skulu gera almennar ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að tryggja að þjónustuveitendur, sem eru bundnir af siðareglum starfsstéttar eða eru félagar í atvinnugreinasamtökum eða fagfélagi, sem býður aðstoð við úrlausn deilumála utan réttar, upplýsi viðtakandann þar um og geti þess í öllum skjölum þar sem þjónusta þeirra er tíunduð í smáatriðum og tilgreini hvernig unnt er að fá nánari upplýsingar um úrlausnir af þessu tagi og skilyrði fyrir notkun þeirra.

VI. KAFLI**SAMVINNA Á SVIÐI STJÓRNSÝSLU**

28. gr.

Gagnkvæm aðstoð – almennar skuldbindingar

1. Aðildarríkin skulu veita hvert öðru gagnkvæma aðstoð og gera ráðstafanir til að starfa saman á árangursríkan hátt í því skyni að tryggja eftirlit með þjónustuveitendum og þjónustunni sem þeir veita.

2. Með tilliti til þessa kafla skulu aðildarríkin tilgreina einn eða fleiri tengiliði og skal hinum aðildarríkjunum og framkvæmdastjórninni tilkynnt hvernig unnt er að ná sambandi við þá. Framkvæmdastjórnin skal birta skrá yfir tengiliði og uppfæra hana reglulega.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 228, 16.8.1973, bls. 3. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/68/EB (Stjtið. ESB L 323, 9.12.2005, bls. 1).

⁽²⁾ Stjtið. EB L 345, 19.12.2002, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 2005/68/EB.

3. Óskir um upplýsingar og óskir um athuganir, skoðun og rannsóknir samkvæmt þessum kafla skulu vera tilhlýðilega rökstuddar, einkum skal tilgreina ástæðuna fyrir beiðninni. Upplýsingar, sem skipst er á, skal aðeins nota að því er varðar málið sem liggur til grundvallar beiðninni.

4. Þegar aðildarríkin fá beiðni um aðstoð frá lögbærum yfirvöldum annars aðildarríkis skulu þau tryggja að þjónustuveitendur með staðfestu á yfirráðasvæði þeirra gefi lögbærum yfirvöldum sínum allar nauðsynlegar upplýsingar vegna eftirlits með starfsemi þeirra í samræmi við landslög.

5. Ef erfitt reynist að koma til móts við beiðni um upplýsingar eða að framkvæma athuganir, skoðun eða rannsóknir skal viðkomandi aðildarríki strax tilkynna það aðildarríkinu, sem leggur fram beiðnina, með það í huga að finna lausn.

6. Aðildarríkin skulu veita upplýsingarnar, sem hin aðildarríkin eða framkvæmdastjórnin óskar eftir, með rafrænum hætti og eins fljótt og við verður komið.

7. Aðildarríkin skulu tryggja að skrár, sem veitendur hafa verið skráðir í og sem lögbær yfirvöld á yfirráðasvæði þeirra geta skoðað, séu einnig aðgengilegar, samkvæmt sömu skilmálum, jafngildum lögbærum yfirvöldum annarra aðildarríkja.

8. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni upplýsingar um tilvik þar sem önnur aðildarríki uppfylla ekki skuldbindingu sína um gagnkvæma aðstoð. Ef nauðsyn krefur skal framkvæmdastjórnin gera viðeigandi ráðstafanir, þ.m.t. þær sem kveðið er á um í 226. gr. sáttmálans, í því skyni að tryggja að viðkomandi aðildarríki standi við skuldbindingu sína um gagnkvæma aðstoð. Framkvæmdastjórnin skal tilkynna aðildarríkjunum reglulega um framkvæmd ákvæðanna um gagnkvæma aðstoð.

29. gr.

Gagnkvæm aðstoð – almennar skuldbindingar staðfestuaðildarríkisins

1. Staðfestuaðildarríkið skal, að því er varðar þjónustuveitendur sem veita þjónustu í öðru aðildarríki, veita upplýsingar um þjónustuveitendur með staðfestu á yfirráðasvæði þess þegar annað aðildarríki óskar eftir þeim og það skal einkum staðfesta að þjónustuveitandi hafi staðfestu á yfirráðasvæði þess og að hann stundi ekki starfsemi sína á ólögmatan hátt, eftir því sem best er vitað.

2. Staðfestuaðildarríkið skal framkvæma þær athuganir, skoðun og rannsóknir sem annað aðildarríki óskar eftir og upplýsa það um niðurstöðurnar og, eftir atvikum, um þær ráðstafanir sem gripið hefur verið til. Lögbær yfirvöld skulu í þessu sambandi haga gerðum sínum í samræmi við þær valdheimildir sem þau hefur í eigin aðildarríki. Lögbær

yfirvöld geta ákveðið hvaða ráðstafanir eiga best við í hverju einstöku tilviki til að verða við beiðni frá öðru aðildarríki.

3. Þegar staðfestuaðildarríki fær áreiðanlega vitneskju um að þjónustuveitandi, með staðfestu á yfirráðasvæði þess sem veitir þjónustu í öðrum aðildarríkjum, sýni af sér háttsemi eða aðhafist á tiltekinn hátt sem, eftir því sem best er vitað, gæti valdið alvarlegu tjóni á heilsu eða öryggi einstaklinga eða á umhverfinu, skal það upplýsa öll önnur aðildarríki og framkvæmdastjórnina um það eins fljótt og við verður komið.

30. gr.

Eftirlit af hálfu staðfestuaðildarríkisins ef þjónustuveitandi flýst tímabundið til annars aðildarríkis

1. Staðfestuaðildarríkið skal, að því er varðar þau tilvik sem falla ekki undir 1. mgr. 31. gr., sjá til þess að eftirlit með því að farið séð að kröfum þess sé í samræmi við eftirlitsvaldheimildir sem kveðið er á um í landslögum þess, einkum með eftirlitsráðstöfunum á þeim stað þar sem þjónustuveitandi hefur staðfestu.

2. Staðfestuaðildarríkið skal ekki láta hjá líða að grípa til ráðstafana til eftirlits eða til að framfylgja lögum á yfirráðasvæði sínu á þeirri forsendu að þjónustan var veitt eða olli skaða í öðru aðildarríki.

3. Skuldbindingin, sem mælt er fyrir um í 1. mgr., skal ekki fela í sér skyldu af hálfu staðfestuaðildarríkisins til að stunda raunverulegar athuganir og eftirlit á yfirráðasvæði aðildarríkisins þar sem þjónustan er veitt. Yfirvöld aðildarríkisins, þar sem þjónustuveitandinn hefur tímabundna staðfestu, skulu hafa þessar athuganir og eftirlit með höndum, að beiðni yfirvalda staðfestuaðildarríkisins og í samræmi við 31. gr.

31. gr.

Eftirlit af hálfu aðildarríkisins þar sem þjónustan er veitt ef þjónustuveitandinn flýtur sig tímabundið um set

1. Að því er varðar kröfur í hverju ríki, sem kunna að vera settar fram skv. 16. eða 17. gr., er aðildarríkið, þar sem þjónustan er veitt, ábyrgt fyrir eftirliti með starfsemi þjónustuveitandans á yfirráðasvæði sínu. Í samræmi við lög Bandalagsins skal aðildarríkið þar sem þjónustan er veitt:

a) gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þjónustuveitandi fari að þessum kröfum að því er varðar aðgang að starfseminni og það að stunda hana,

- b) framkvæma athuganir, skoðun og rannsóknir sem eru nauðsynlegar til að hafa eftirlit með veittri þjónustu.

2. Lögbær yfirvöld aðildarríkis, þangað sem þjónustuveitandi flytur tímabundið til að veita þjónustu án þess að hafa þar staðfestu, skulu taka þátt í eftirliti með þjónustuveitandanum í samræmi við 3. og 4. mgr. að því er varðar aðrar kröfur en þær sem um getur í 1. mgr.

3. Lögbær yfirvöld í aðildarríkinu, þar sem þjónustan er veitt, skulu, að beiðni staðfestuaðildarríkisins, framkvæma athuganir, skoðun og rannsóknir sem eru nauðsynlegar til að tryggja árangursríkt eftirlit af hálfu staðfestuaðildarríkisins. Lögbær yfirvöld skulu í þessu sambandi haga aðgerðum sínum í samræmi við valdheimildir sínar í eigin aðildarríki. Lögbæru yfirvöldin geta ákvarðað hvaða ráðstafanir eiga best við í hverju einstöku tilviki í því skyni að uppfylla beiðni frá staðfestuaðildarríkinu.

4. Lögbær yfirvöld í aðildarríkinu þar sem þjónustan er veitt geta, að eigin frumkvæði, framkvæmt athuganir, skoðun og rannsóknir á staðnum að því tilskildu að þessar athuganir, eftirlit eða rannsóknir mismuni ekki, að þær séu ekki rökstuddar með því að þjónustuveitandinn hafi staðfestu í öðru aðildarríki og að í þeim sé gætt meðalhófs.^{32. gr.}

Fyrirkomulag um viðvaranir

1. Ef aðildarríki fær vitneskju um alvarlega tiltekna atburði eða kringumstæður í tengslum við þjónustustarfsemi, sem gætu valdið alvarlegu tjóni á heilsu eða öryggi einstaklinga eða á umhverfinu á yfirráðasvæði þess eða á yfirráðasvæði annarra aðildarríkja skal það upplýsa staðfestuaðildarríkið, hin aðildarríkin sem hlut eiga að máli og framkvæmdastjórnina um það eins fljótt og við verður komið.

2. Framkvæmdastjórnin skal stuðla að og taka þátt í rekstri á evrópsku neti yfirvalda í aðildarríkjunum í því skyni að hrinda 1. mgr. í framkvæmd.

3. Framkvæmdastjórnin skal samþykkja og uppfæra reglulega, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 40. gr., ítarlegar reglur um stjórnun netsins sem um getur í 2. mgr. þessarar greinar.

33. gr.

Upplýsingar um góðan orðstír þjónustuveitenda

1. Aðildarríkin skulu, að beiðni lögbærs yfirvalds í öðru aðildarríki, leggja fram upplýsingar, í samræmi við eigin landslög, um aðgerðir vegna agabrota eða stjórnsýsluáðgerðir eða refsivíðurlög og ákvarðanir varðandi greiðsluþrot eða gjaldþrot þar sem svik koma við sögu, sem lögbær yfirvöld þeirra hafa tekið að því er varðar þjónustuveitanda, enda hafi það beina þýðingu fyrir starfshæfi þjónustuveitandans eða faglegan áreiðanleika hans. Aðildarríkið, sem leggur fram upplýsingarnar, skal upplýsa þjónustuveitandann þar um.

Beiðni, sem er sett fram samkvæmt fyrstu undirgrein, verður að vera vel rökstudd, einkum að því er varðar ástæður fyrir því að farið er fram á upplýsingar.

2. Aðeins skal tilkynna um þau víðurlög og aðgerðir sem um getur í 1. mgr. ef lokaákvörðun hefur verið tekin. Aðildarríkið, sem leggur fram upplýsingarnar, skal, að því er varðar aðrar framfylgjanlegar ákvarðanir sem um getur í 1. mgr., tilgreina hvort tiltekin ákvörðun sé endanleg eða hvort henni hafi verið áfrýjað en í því tilviki skal viðkomandi aðildarríki gefa vísbendingu um hvenær vænta megi ákvörðunar um áfrýjunina.

Auk þess skal aðildarríkið tilgreina þau ákvæði landslaga sem lágu til grundvallar því að þjónustuveitandinn var fundinn sekur eða honum refsað.

3. Framkvæmd 1. og 2. mgr. verður að vera í samræmi við reglur um veitingu persónuupplýsinga og réttindi sem einstaklingum, sem hafa verið fundnir sekir eða hefur verið refsað í viðkomandi aðildarríkjum, eru tryggð, þar á meðal af fagfélögum. Allar viðkomandi upplýsingar sem eru opinberar skulu vera aðgengilegar neytendum.

34. gr.

Hliðarráðstafanir

1. Framkvæmdastjórnin skal, í samstarfi við aðildarríkin, setja á laggirnar rafrænt kerfi, með hliðsjón af núverandi upplýsingakerfum, til að aðildarríkin geti skipst á upplýsingum.

2. Aðildarríkin skulu, með aðstoð framkvæmdastjórnarinnar, grípa til hliðarráðstafana til að auðvelda skipti á embættismönnum sem hafa umsjón með framkvæmd gagnkvæmrar aðstoðar og starfsþjálfun slíkra embættismanna, þ.m.t. þjálfun í notkun tungumála og tölvuþjálfun.

3. Framkvæmdastjórnin skal meta þörfina á að setja á laggirnar áætlun til margra ára í því skyni að skipuleggja víðeigandi embættismannaskipti og starfsþjálfun.

35. gr.

Gagnkvæm aðstoð ef um er að ræða undanþágur í einstökum tilvikum

1. Ef aðildarríki hyggst gera ráðstafanir skv. 18. gr. skal málsmeðferðin, sem mælt er fyrir um í 2.–6. mgr. þessarar greinar, gilda án þess að hafa áhrif á málarekstur fyrir dómstóli, þ.m.t. frummeðferð og athafnir í tengslum við rannsókn á sakamáli.

2. Aðildarríkið, sem um getur í 1. mgr., skal biðja staðfestuaðildarríkið um að gera ráðstafanir að því er varðar þjónustuveitandann og leggja fram allar upplýsingar í tengslum við viðkomandi þjónustu og um málsatvik. Staðfestuaðildarríkið skal kanna, eins fljótt og við verður komið, hvort þjónustuveitandinn stundi löglegan rekstur og sannreyna þær forsendur sem beiðnin byggist á. Það skal upplýsa aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, eins fljótt og við verður komið, um ráðstafanirnar sem hafa verið gerðar eða eru fyrirhugaðar eða, eftir atvikum, um ástæður fyrir því að það hefur ekki gert neinar ráðstafanir.

3. Í kjölfar orðsendingar staðfestuaðildarríkisins, sem kveðið er á um í annarri undirgrein 2. mgr., skal aðildarríkið, sem leggur fram beiðni, tilkynna framkvæmdastjórninni og staðfestuaðildarríkinu um þá fyrirætlan sína að grípa til aðgerða og greina frá eftirfarandi:

- a) ástæðunum fyrir því að það telur ráðstafanirnar sem staðfestuaðildarríkið hefur gert eða fyrirhugað ófullnægjandi,
- b) ástæðunum fyrir því að það telur ráðstafanirnar, sem það hyggst gera, uppfylla skilyrðin sem mælt er fyrir um í 18. gr.

4. Ekki má gera ráðstafanirnar fyrr en fimmtán virkum dögum eftir dagsetningu tilkynningarinnar sem kveðið er á um í 3. mgr.

5. Framkvæmdastjórnin skal, með fyrirvara um möguleika aðildarríkisins sem leggur fram beiðni um að gera viðkomandi ráðstafanir við lok frestsins sem er tilgreindur í 4. mgr., kanna eins fljótt og við verður komið hvort ráðstafanirnar, sem hafa verið tilkynntar, samrýmist lögum Bandalagsins. Ef framkvæmdastjórnin kemst að þeirri niðurstöðu að ráðstöfunin samrýmist ekki lögum Bandalagsins skal hún samþykkja ákvörðun þar sem viðkomandi aðildarríki er beðið um að grípa ekki til fyrirhugaðra ráðstafana sem hafa verið lagðar til eða binda tafarlaust enda á ráðstafanirnar.

6. Ef um bráðatilvik er að ræða getur aðildarríki, sem hyggst grípa til aðgerða, fengið undanþágu frá 2., 3. og 4. mgr. Í slíkum tilvikum skal tilkynna framkvæmdastjórninni og staðfestuaðildarríkinu um aðgerðirnar eins fljótt og við verður komið og greina frá ástæðum þess að aðildarríkið telur að um bráðatilvik sé að ræða.

36. gr.

Framkvæmdarráðstafanir

Framkvæmdastjórnin skal, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 3. mgr. 40. gr., samþykkja framkvæmdarráðstafanir sem ætlað er að breyta veigaminni atriðum í þessum kafla með því að bæta við hann tímafrestinum sem kveðið er á um í 28. og 35. gr. Framkvæmdastjórnin skal einnig samþykkja, í

samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 2. mgr. 40. gr., fyrirkomulag upplýsingaskipta með rafrænum hætti milli aðildarríkjanna, einkum ákvæði um rekstrarsamhæfi upplýsingakerfa.

VII. KAFLI

SAMLEITNIÁÆTLUN

37. gr.

Siðareglur starfsstétta á vettvangi Bandalagsins

1. Aðildarríkin skulu, í samstarfi við framkvæmdastjórnina, gera hliðarráðstafanir til að stuðla að því á vettvangi Bandalagsins, einkum meðal fagfélaga, -stofnana og -samtaka, að samdar verði siðareglur starfsstétta sem miða að því að greiða fyrir því að unnt sé að veita þjónustu eða að þjónustuveitandi öðlist staðfestu í öðru aðildarríki, í samræmi við lög Bandalagsins.

2. Aðildarríkin skulu tryggja að þær siðareglur starfsstétta, sem um getur í 1. mgr., séu aðgengilegar með fjarmiðlun, með rafrænum hætti.

38. gr.

Viðbótarsamræming

Framkvæmdastjórnin skal, fyrir 28. desember 2010, meta möguleikann á því að leggja fram tillögur um samræmingarskjöl um eftirfarandi viðfangsefni:

- a) aðgang að starfsemi við innheimtu skulda fyrir dómi,
- b) einkarekna öryggisþjónustu og flutning á reiðufé og verðmætum.

39. gr.

Gagnkvæmt mat

1. Aðildarríkin skulu, eigi síðar en 28. desember 2009, leggja fyrir framkvæmdastjórnina skýrslu með upplýsingum sem eru tilgreindar í eftirfarandi ákvæðum:

- a) ákvæðum 2. mgr. 9. gr. um leyfisveitingakerfi,
- b) ákvæðum 5. mgr. 15. gr. um kröfur sem skal meta,
- c) ákvæðum 3. mgr. 25. gr. um starfsemi á mörgum sviðum.

2. Framkvæmdastjórnin skal senda skýrslurnar, sem kveðið er á um í 1. mgr., til aðildarríkjanna sem skulu leggja fram athugasemdir sínar um hverja skýrslu innan sex mánaða frá viðtöku þeirra. Innan sama tíma skal framkvæmdastjórnin hafa samráð við hagsmunaaðila um þessar skýrslur.

3. Framkvæmdastjórnin skal leggja skýrslurnar og athugasemdir aðildarríkjanna fyrir nefndina sem um getur í 1. mgr. 40. gr. og hefur heimild til að gera athugasemdir.

4. Í ljósi athugasemdanna, sem kveðið er á um í 2. og 3. mgr., skal framkvæmdastjórnin, eigi síðar en 28. desember 2010, leggja yfirlitsskýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið ásamt tillögum um viðbótarframtaksverkefni ef við á.

5. Eigi síðar en 28. desember 2009 skulu aðildarríkin leggja skýrslu fyrir framkvæmdastjórnina um kröfur í hverju ríki um sig, sem við beitingu gætu fallið undir þriðju undirgrein 1. mgr. 16. gr. og fyrsta málslíð 3. mgr. 16. gr., þar sem gefnar eru ástæður fyrir því að þau telja beitingu þessara krafna uppfylla þær viðmiðanir sem um getur í þriðju undirgrein 1. mgr. 16. gr. og í fyrsta málslíð 3. mgr. 16. gr.

Eftir það skulu aðildarríkin senda framkvæmdastjórninni allar breytingar á kröfum sínum, þ.m.t. nýjar kröfur, eins og um getur hér að framan, ásamt ástæðunum fyrir þeim.

Framkvæmdastjórnin skal tilkynna öðrum aðildarríkjum um sendar kröfur. Slík sending skal ekki koma í veg fyrir að aðildarríkin geti samþykkt viðkomandi ákvæði. Framkvæmdastjórnin skal árlega eftir það leggja fram greiningu og stefnumið um beitingu þessara ákvæða í tengslum við þessa tilskipun.

40. gr.

Nefndarmeðferð

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar.

2. Þegar vísað er til þessarar málsgreinar gilda ákvæði 5. og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB með hliðsjón af ákvæðum 8. gr.

Fresturinn, sem um getur í 6. mgr. 5. gr. ákvörðunar 1999/468/EB, skal vera þrír mánuðir.

3. Ef vísað er til þessarar málsgreinar gilda ákvæði 1.–4. mgr. 5. gr. a og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB með hliðsjón af ákvæðum 8. gr. hennar.

41. gr.

Endurskoðunarákvæði

Framkvæmdastjórnin skal, fyrir 28. desember 2011 og á þriggja ára fresti eftir það, gefa Evrópuþinginu og ráðinu ítarlega skýrslu um beitingu þessarar tilskipunar. Skal sú skýrsla, í samræmi við 4. mgr. 16. gr., einkum fjalla um beitingu 16. gr. Í henni skal einnig fjallað um þörf fyrir viðbótarráðstafanir að því er varðar málefni sem falla utan

gildissviðs þessarar tilskipunar. Með henni skulu fylgja, ef við á, tillögur um breytingar á þessari tilskipun sem miða að því að koma á innri markaði fyrir þjónustu.

42. gr.

Breyting á tilskipun 98/27/EB

Eftirfarandi liður bætist við í viðaukann við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/27/EB frá 19. maí 1998 um að setja lögbann til verndar hagsmunum neytenda ⁽¹⁾:

„13. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/123/EB frá 12. desember 2006 um þjónustu á innri markaðnum (Stjtið. EB L 376, 27.12.2006, bls. 36)“.

43. gr.

Vernd persónuupplýsinga

Við framkvæmd og beitingu þessarar tilskipunar og einkum ákvæða hennar um eftirlit skal farið að reglum um vernd persónuupplýsinga eins og kveðið er á um í tilskipun 95/46/EB og 2002/58/EB.

VIII. KAFLI

LOKAÁKVÆÐI

44. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari fyrir 28. desember 2009. Þau skulu þegar í stað senda framkvæmdastjórninni texta þessara ráðstafana. Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 166, 11.6.1998, bls. 51. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 2005/29/EB.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

45. gr.

Gildistaka

Tilskipun þessi öðlast gildi daginn eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

46. gr.

Viðtakendur

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 12. desember 2006.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J. BORRELL FONTELLES

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

M. PEKKARINEN

forseti.

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2008/122/EB

2011/EES/10/06

frá 14. janúar 2009

um neytendavernd að því er varðar tiltekna þætti skiptileigusamninga, samninga um orlofskosti til langs tíma, endursölu- og skiptasamninga (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
95. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álit efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

Í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálans ⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Frá því að tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 94/47/EB frá 26. október 1994 um verndun kaupenda vegna tiltekinnna þátta í samningum um kaup á réttindum til að nýta fasteignir á skiptileigugrunni ⁽³⁾ var samþykkt hefur skiptileiga þróast og nýir sambærilegir orlofskostir komið á markaðinn. Þessir nýju orlofskostir og tiltekin viðskipti sem tengjast skiptileigu, s.s. endursölu-samningar og skiptisamningar, falla ekki undir tilskipun 94/47/EB. Að auki hefur reynslan af beitingu tilskipunar 94/47/EB sýnt að uppfæra þarf eða skýra nánar sum viðfangsefni, sem þegar hefur verið fjallað um, til að koma í veg fyrir að þróaðir verði kostir í því skyni að sniðganga þessa tilskipun.

2) Þær gloppur, sem nú er að finna í löggjöfnni, valda umtalsverðri röskun á samkeppni og skapa alvarleg vandamál fyrir neytendur og hindra þannig snurðulausa starfsemi innri markaðarins. Því skal ný uppfærð tilskipun koma í stað tilskipunar 94/47/EB. Þar eð ferðaþjónusta gegnir æ mikilvægara hlutverki í efnahagslífi aðildarríkjanna skal hvetja til meiri vaxtar og framleiðni í atvinnugreinum með skiptileigu og orlofskostum til langs tíma með því að samþykkja tilteknar sameiginlegar reglur.

3) Til að auka réttarvissu og til að neytendur og fyrirtæki geti fyllilega nýtt sér ávinninginn af innri markaðnum verður að samræma viðkomandi lög aðildarríkjanna frekar. Því skal samræma til fulls tiltekna þætti markaðssetningar, sölu og endursölu á skiptileigu og orlofskostum til langs tíma svo og réttindaskipta sem leiðir af skiptileigusamningum. Aðildarríkin skulu ekki fá leyfi til að viðhalda eða innleiða ákvæði í landslöggjöf sína sem víkja frá þeim sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun. Ef ekki er um nein slík samræmd ákvæði að ræða er aðildarríkjunum frjálst að viðhalda eða setja löggjöf í hverju aðildarríki fyrir sig í samræmi við lög Bandalagsins. Þannig ættu aðildarríkin t.d. að geta viðhaldið eða innleitt ákvæði um áhrif þess að nýta réttinn til að falla frá lagalegum tengslum, sem eru utan gildissviðs þessarar tilskipunar eða ákvæða, sem kveða á um að ekki megi eiga sér stað neinar skuldbindingar milli neytanda og seljanda skiptileigu eða orlofskosta til langs tíma, og ekki heldur greiðslur milli þessara aðila fyrir en neytandinn hefur undirritað lánsamning til að fjármagna kaup á þessari þjónustu.

4) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á beitingu aðildarríkjanna, í samræmi við lög Bandalagsins, á ákvæðum þessarar tilskipunar á sviðum sem falla ekki undir gildissvið hennar. Aðildarríki geta því viðhaldið eða innleitt ákvæði í landslög, sem samsvara ákvæðum þessarar tilskipunar eða vissum ákvæðum hennar, um viðskipti sem falla utan gildissviðs þessarar tilskipunar.

5) Hinir ýmsu samningar, sem falla undir þessa tilskipun, skulu vera skýrt skilgreindir þannig að komið verði í veg fyrir að ákvæði hennar séu sniðgengin.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 33, 3.2.2009, bls. 10. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 86/2009 frá 3. júlí 2009 um breytingu á XIX viðauka (Neytendavernd) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 56, 22.10.2009, bls. 16.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 44, 16.2.2008, bls. 27.

⁽²⁾ Álit Evrópuþingsins frá 22. október 2008 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum ESB) og ákvörðun ráðsins frá 18. desember 2008.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 280, 29.10. 1994, bls. 83.

- 6) Að því er varðar þessa tilskipun ber ekki að skilja skiptileigusamninga þannig að þeir nái yfir margfaldar bókanir á gístiaðstöðu, þ.m.t. hótélherbergi, að svo miklu leyti sem margfaldar bókanir fela ekki í sér réttindi og skuldbindingar umfram þær sem hljóta af aðskildum pöntunum. Né heldur ber að skilja skiptileigusamninga svo að um sé að ræða venjulega leigusamninga þar eð þeir síðarnefndu eiga einungis við um eitt stakt samfellt gístitímabil en ekki um mörg tímabil.
- 7) Að því er varðar þessa tilskipun skulu samningar um orlofskosti til langs tíma ekki teljast taka til venjulegrar vildarþjónustu, sem veitir afslátt á dvöl í framtíðinni á hótélum í hótélkeðjum, þar eð aðild að kerfinu er ekki fengin gegn þóknun eða neytandinn greiðir þóknunina fyrst og fremst í þeim tilgangi að fá afslátt eða annan ávinning í tengslum við gístiaðstöðu.
- 8) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á ákvæði tilskipunar ráðsins 90/314/EBE frá 13. júní 1990 um ferðapakka, orlofspakka og skoðunarferðapakka ⁽¹⁾.
- 9) Í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/29/EB frá 11. maí 2005 um óréttmæta viðskiptahætti gagnvart neytendum á innri markaðnum (tilskipun um óréttmæta viðskiptahætti) ⁽²⁾ eru misvísandi, ágengir og aðrir óréttmætir viðskiptahættir fyrirtækja gagnvart neytendum bannaðir. Að teknu tilliti til eðlis kostanna og viðskiptahátta í tengslum við skiptileigusamninga, samninga um orlofskosti til langs tíma, endursölu- og skiptasamninga, er rétt að innleiða ítarlegri og nákvæmari ákvæði um upplýsingakröfur og söluviðburði. Gera skal neytendum skýra grein fyrir viðskiptalegum tilgangi boða á söluviðburði. Ákvæði um upplýsingar sem eru veittar áður en samningur er gerður og um sjálfan samninginn skulu útskýrð nánar og uppfærð. Neytendum skal gert kleift að nálgast upplýsingarnar á auðveldan hátt á þessum tíma svo þeir geti kynnt sér þær áður en gengið er frá samningnum.
- 10) Neytendur skulu eiga þann rétt, sem seljendur skulu ekki neita þeim um, að fá upplýsingar sem veittar eru áður en samningur er gerður og samninginn á tungumáli sem þeir velja sjálfir og hafa þekkingu á. Til að auðvelda framkvæmd og framfylgd samningsins skulu aðildarríki auk þess fá leyfi til að ákveða að neytendum séu látnar í té fleiri tungumálaútgáfur af samningnum.
- 11) Til að neytendum gefist kostur á að skilja til fulls réttindi sín og skyldur samkvæmt samningnum skal þeim veittur frestur sem gerir þeim kleift að falla frá samningnum án þess að þ urfa að réttlæta þ á ákvörðun og þeim að kostnaðarlausu. Nú sem stendur er þessi frestur mislangur í aðildarríkjunum og reynslan sýnir að tímabilið, sem kveðið er á um í tilskipun 94/47/EB, er ekki nógu langt. Þar af leiðandi skal lengja frestinn til að ná fram öflugri neytendavernd og meira gagnsæi fyrir neytendur og seljendur. Samræma skal lengd frestsins, fyrirkomulagið og áhrifin af því að nýta réttinn til þess að falla frá samningi.
- 12) Neytendur skulu hafa raunhæf úrræði ef seljendur fara ekki eftir ákvæðunum um upplýsingar sem veittar eru áður en samningur er gerður eða um samninginn, einkum ákvæðunum þar sem mælt er fyrir um að samningurinn skuli innihalda allar tilskildar upplýsingar og að neytandinn skuli fá afrit af samningnum við gerð hans. Auk úrræðanna, sem til eru í landslögum, skulu neytendur fá frestinn til að falla frá samningi framlengdan hafi seljandi ekki veitt upplýsingar. Rétturinn til að falla frá samningi skal vera neytendum að kostnaðarlausu meðan á framlengdum fresti stendur, án tillits til þeirrar þjónustu sem þeir kunna að hafa notið. Þó að fresturinn til að falla frá samningi renni út kemur það ekki í veg fyrir að neytendur leiti úrræða í samræmi við landslög vegna vanefnda á upplýsingakröfunum.
- 13) Reglugerð ráðsins (EBE, KBE) nr. 1182/71 frá 3. júní 1971 sem setur reglur um hvernig reikna ber tímabil, dagsetningar og fresti ⁽³⁾ skal gilda við útreikning á tímabilunum sem fjallað er um í þessari tilskipun.
- 14) Skýra skal bann við fyrirframgreiðslum til seljanda eða þriðja aðila, áður en frestinum til að falla frá samningi lýkur, nánar til að auka neytendavernd. Að því er varðar endursölusamninga skal bannið við fyrirframgreiðslu gilda þar til raunveruleg sala á sér stað eða endursölusamningnum er sagt upp, en aðildarríkjum skal áfram vera frjálst að setja reglur um möguleika og fyrirkomulag á lokagreiðslum til miðlara við uppsögn endursölusamninga.
- 15) Að því er varðar samninga um orlofskost til langs tíma ætti að vera hægt ákveða verðið, sem greiða skal samkvæmt áætlun um greiðslu í áföngum, með þann möguleika til hliðsjónar að aðlaga megi síðari fjárhæðir eftir fyrsta árið til að tryggja að raunvirði afborgana haldist, t.d. til að mæta verðbólgu.
- 16) Í því tilviki þegar neytandi fellur frá samningi og fjárhæðin er að öllu leyti eða að hluta greidd neytanda með láni frá seljanda eða þriðja aðila á grundvelli samkomulags milli þessa þriðja aðila og seljanda, skal segja upp lánsamningnum neytandanum að kostnaðarlausu. Hið sama gildir um samninga fyrir aðra tengda þjónustu sem seljandi eða þriðji aðili veitir á grundvelli samkomulags milli þess þriðja aðila og seljandans.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 158, 23.6. 1990, bls. 59.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 149, 11.6. 2005, bls. 22.

⁽³⁾ Stjótið. EB L 124, 8.6. 1971, bls. 1.

17) Neytendur skulu ekki sviptir þeirri vernd, sem kveðið er á um í þessari tilskipun, þegar lög aðildarríkis gilda um samninginn. Ákvarða skal hvaða lög gilda um samninginn í samræmi við reglur Bandalagsins um alþjóðlegan einkamálarétt, einkum reglugerð (EB) Evrópuþingsins og ráðsins nr. 593/2008 frá 17. júní 2008 um lög sem gilda um samningsbundnar skyldur (Róm I) ⁽¹⁾. Samkvæmt þeirri reglugerð geta lög þriðja lands átt við, einkum þegar seljendur reyna markvisst að ná til neytenda sem eru í orlofi í öðru landi en þar sem þeir hafa búsetu. Að því gefnu að slíkir viðskiptahættir séu algengir á svæðinu sem fellur undir þessa tilskipun, og að samningarnir feli í sér umtalsverðar fjárhæðir, skal veita aukna vernd við tiltekna sértækar aðstæður, einkum þegar dómstólar í einhverju aðildarríki hafa lögsögu að því er varðar samninginn, til að tryggja að neytandinn sé ekki sviptur þeirri vernd sem hann hefur samkvæmt þessari tilskipun. Þetta endurspeglar þá sérstöku þörf fyrir neytendavernd sem leiðir af dæmigerðum flóknum samningum til langs tíma sem skipta máli fjárhagslega og falla undir þessa tilskipun.

18) Í samræmi við reglugerð ráðsins (EB) nr. 44/2001 frá 22. desember 2000 um dómvald og viðurkenningu á og fullnustu dóma í einkamálum og viðskiptamálum ⁽²⁾ skal ákveða hvaða dómstólar hafa lögsögu í málum er varða málefni sem falla undir þessa tilskipun.

19) Til að tryggja að sú vernd, sem neytendum er veitt með þessari tilskipun, komi að fullu gagni, einkum þannig að seljendur fullnægi kröfum um upplýsingar, bæði áður en samningur er gerður og í samningnum, er nauðsynlegt að aðildarríkin mæli fyrir um viðurlög við brotum á þessari tilskipun sem eru skilvirk, í réttu hlutfalli við brotið og letjandi.

20) Nauðsynlegt er að tryggja að einstaklingar eða stofnanir, sem samkvæmt landslögum hafa lögmætra hagsmuna að gæta í málinu, hafi lagaleg úrræði til þess að hefja málsmeðferð vegna brota á þessari tilskipun.

21) Nauðsynlegt er að þróa viðeigandi og árangursríka úrlausnarmeðferð í aðildarríkjunum til að leysa deilumál neytenda og seljenda. Í þessu skyni skulu aðildarríki hvetja til þess að opinberar stofnanir eða einkafyrirtæki séu stofnuð til að annast laus deilumála utan dómstóla.

22) Aðildarríkin skulu sjá til þess að neytendur séu upplýstir nægilega um ákvæði landslaga til lögleiðingar þessari tilskipun og hvetja seljendur og reglusetningaraðila til að veita neytendum upplýsingar um siðareglur sínar á þessu sviði. Neytendasamtök skulu upplýst um og taka þátt í

samningu siðareglna með það fyrir augum að ná fram öflugri neytendavernd.

23) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiðum þessarar tilskipunar, og þeim verður betur náð á vettvangi Bandalagsins, getur Bandalagið samþykkt ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhófsregluna, eins og fram kemur í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari tilskipun til að afnema hindranir á innri markaðnum og ná fram öflugri almenntri neytendavernd.

24) Í þessari tilskipun er tekið tillit til þeirra grundvallarréttinda og þeim meginreglum fylgt sem einkum eru viðurkenndar í Evrópusáttmála um verndun mannréttinda og mannfrelsis og sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi.

25) Í samræmi við 34. lið samstarfssamningsins milli stofnana um betri lagasetningu ⁽³⁾ eru aðildarríkin hvött til þess, bæði í eigin þágu og í þágu Bandalagsins, að semja og birta sínar eigin töflur sem, eftir því sem kostur er, sýna samsvörun milli þessarar tilskipunar og lögleiðingarráðstafananna.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Tilgangur og gildissvið

1. Markmiðið með þessari tilskipun er að stuðla að eðlilegri starfsemi innri markaðarins og ná öflugri neytendavernd með samræmingu laga og stjórnsýslufyrirmæla aðildarríkjanna að því er varðar tiltekna þætti markaðssetningar, sölu og endursölu langtímaleigusamninga og samninga um orlofskosti til langs tíma sem og skiptasamninga.

2. Tilskipun þessi gildir um viðskipti milli seljanda og neytenda.

Tilskipun þessi er með fyrirvara um landslög:

a) um almenn úrræði í samningalögum,

b) um skráningu á fasteignum og lausafjármunum og miðlun fasteigna,

c) um staðfestuskilyrði, fyrirkomulag leyfisveitinga eða leyfissskilyrði og

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 177, 4.7. 2008, bls. 6.

⁽²⁾ Stjótið. EB L 12, 16.1. 2001, bls. 1.

⁽³⁾ Stjótið. ESB C 321, 16.2.2008, bls. 1.

- d) um skilgreiningu á lagalegri stöðu réttindanna sem samningarnir, sem falla undir þessa tilskipun, fjalla um.

2. gr.

Skilgreiningar

1. Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „skiptileigusamningur“: samningur, sem gildir lengur en í eitt ár, sem veitir neytanda rétt gegn þóknun til þess að nota gistiaðstöðu í eina nótt eða fleiri í eitt dvalartímabil eða fleiri,
- b) „samningur um orlofskost til langs tíma“: samningur sem gildir lengur en í eitt ár, sem veitir neytandanum gegn þóknun rétt á því að fá afslátt, eða annan ávinning í tengslum við gistiaðstöðu eina og sér eða með ferðum eða annarri þjónustu,
- c) „endursölusamningur“: samningur þar sem seljandi aðstoðar neytanda við að selja eða kaupa skiptileigu eða orlofskost til langs tíma gegn þóknun,
- d) „skiptisamningur“: samningur, þar sem neytandi tekur þátt í skiptikerfi gegn þóknun, sem heimilar honum aðgang að næturgistingu eða annarri þjónustu í skiptum fyrir að veita öðrum einstaklingum leyfi til hagnýta sér tímabundið réttindin sem leiða af skiptileigusamningi hans,
- e) „seljandi“: einstaklingur eða lögaðili sem vinnur að markmiðum er varða atvinnugrein, fyrirtæki, iðn eða sérgrein hans og hver sá sem kemur fram í nafni seljanda eða fyrir hönd hans,
- f) „neytandi“: einstaklingur sem vinnur að markmiðum sem liggja utan við atvinnugrein, fyrirtæki, iðju eða sérgrein hans,
- g) „fylgisamningur“: samningur sem gildir um kaup neytandans á þjónustu, sem tengist skiptileigusamningi eða samningi um orlofskost til langs tíma, og sem seljandi eða þriðji aðili lætur í té á grundvelli samkomulags milli þess þriðja aðila og seljandans,
- h) „varanlegur miðill“: sérhvert tæki sem gerir neytanda eða seljanda kleift að geyma upplýsingar, sem beint er til hans persónulega, á þann hátt að hægt sé að nálgast þær til að fletta upp í þeim síðar, í hæfilegan tíma eftir tilgangi upplýsinganna og sem gerir kleift að afrita óbreyttar þær upplýsingar sem geymdar eru,

- i) „siðareglur“: samkomulag eða reglubálgur, sem leiðir ekki af lögum eða stjórnsýslufyrirmælum aðildarríkis, þar sem skilgreind er hegðun seljenda sem skuldbinda sig til að fara eftir reglunum að því er varðar tiltekna viðskiptahætti eða viðskiptasvið,

- j) „reglusetningaraðili“: sérhver aðili, þ.m.t. seljandi eða hópur seljenda, sem ber ábyrgð á gerð og endurskoðun siðareglna og/eða á því að fylgjast með því að þeir, sem hafa skuldbundið sig til þess, fari eftir reglunum.

2. Við útreikning á lengd skiptileigusamnings eða samnings um orlofskost til langs tíma, eins og hann er skilgreindur í a- og b-lið 1. mgr., eftir því sem við á, skal taka tillit til samningsákvæða sem leyfa sjálfkrafa endurnýjun eða framlengingu.

3. gr.

Auglýsingastarfsemi

1. Aðildarríki skulu sjá til þess að í öllum auglýsingum sé tilgreint að mögulegt sé að fá upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr. 4. gr. og hvar hægt er að fá þær.
2. Ef bjóða á neytanda í eigin persónu skiptileigusamning, samning um orlofskost til langs tíma, endursölu- eða skiptisamning á kynningu eða söluviðburði, skal seljandi gera skýra grein fyrir viðskiptatilgangi og eðli viðburðarins í boðinu.
3. Upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr. 4. gr., skulu vera neytandanum aðgengilegar á hvaða tíma sem er meðan viðburðurinn stendur yfir.
4. Skiptileigu eða orlofskost til langs tíma skal ekki markaðssetja eða selja sem fjárfestingu.

4. gr.

Upplýsingar sem veittar eru áður en samningur er gerður

1. Seljandinn skal, með nægum fyrirvara áður en neytandinn er bundinn samningi eða tilboði, veita neytandanum á skýran og auðskiljanlegan máta nákvæmar og fullnægjandi upplýsingarnar sem hér segir:
- a) ef um er að ræða skiptileigusamning: á stöðluðu upplýsingaeyðublaði, eins og sett er fram í I. viðauka, og upplýsingarnar sem um getur í 3. hluta þess eyðublaðs,
- b) ef um er að ræða samning um orlofskost til langs tíma: á stöðluðu upplýsingaeyðublaði, eins og sett er fram í II. viðauka, og upplýsingarnar sem um getur í 3. hluta þess eyðublaðs,

c) ef um er að ræða endursölusamning: á stöðluðu upplýsingaeyðublaði, eins og sett er fram í III. viðauka, og upplýsingarnar sem um getur í 3. hluta þess eyðublaðs,

d) ef um er að ræða skiptisamning: á stöðluðu upplýsingaeyðublaði, eins og sett er fram í IV. viðauka, og upplýsingarnar sem um getur í 3. hluta þess eyðublaðs.

2. Seljandinn skal veita upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr. án endurgjalds, á pappír eða öðrum varanlegum miðli sem neytandinn hefur greiðan aðgang að.

3. Aðildarríki skulu sjá til þess að upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr., séu á tungumáli eða einu af tungumálum aðildarríkisins, þar sem einstaklingurinn er búsettur eða ríkisborgari, að vali neytandans, að því tilskildu að það sé opinbert tungumál Bandalagsins.

5. gr.

Samningur um skiptileigu, samningur um orlofskost til langs tíma eða endursölu eða skiptisamningur

1. Aðildarríki skulu sjá til þess að samningurinn sé skriflegur, á pappír eða öðrum varanlegum miðli, og á tungumáli eða einu af tungumálum aðildarríkis, þar sem neytandinn er búsettur eða er ríkisborgari, að vali neytandans, að því tilskildu að það sé opinbert tungumál í Bandalaginu.

Þó getur aðildarríkið þar sem neytandinn er búsettur að auki krafist eftirfarandi:

a) í öllum tilvikum, að samningurinn sé lagður fram til neytandans á tungumáli eða einu af tungumálum aðildarríkisins, að því tilskildu að það sé opinbert tungumál í Bandalaginu.

b) ef um er að ræða skiptileigusamning, sem varðar eina ákveðna fasteign, skal seljandinn láta neytandanum í té vottaða þýðingu á samningnum á tungumáli eða einu af tungumálum aðildarríkisins þar sem fasteignin er, að því tilskildu að það sé opinbert tungumál í Bandalaginu.

Aðildarríkið, þar sem seljandi er með sölustarfsemi, getur í öllum tilvikum krafist þess að samningurinn sé látinn neytandanum í té á tungumáli eða á einu af tungumálum aðildarríkisins, að því tilskildu að það sé opinbert tungumál í Bandalaginu.

2. Upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr. 4. gr. skulu vera óaðskiljanlegur hluti samningsins og þeim skal ekki breytt

nema samningsaðilarnir samþykki annað sérstaklega eða breytingarnar séu til komnar vegna óvenjulegra og ófyrirsjáanlegra aðstæðna, sem ekki eru á valdi seljandans, og ekki hefði verið hægt að komast hjá þrátt fyrir ýtrustu kostgæfni.

Tilkynna skal neytandanum um þessar breytingar, á pappír eða öðrum varanlegum miðli sem hann hefur greiðan aðgang að, áður en samningurinn er gerður.

Í samningnum skal sérstaklega kveða á um allar slíkar breytingar.

3. Auk upplýsinganna, sem um getur í 1. mgr. 4. gr. skal eftirfarandi koma fram í samningnum:

a) auðkenni, búsetustaður og undirskrift allra aðila og

b) dagsetning og staður þar sem samningurinn er gerður.

4. Áður en samningur er gerður skal seljandi á skilmerkilegan hátt vekja athygli neytandans á rétti hans til þess að falla frá samningnum, á því hversu langur fresturinn er, sem um getur í 6. gr. og banninu við fyrirframgreiðslu meðan fresturinn, sem um getur í 9. gr. varir.

Neytandinn skal undirrita samsvarandi samningsákvæði sérstaklega. Í samningnum skal vera sérstakt staðlað eyðublað til að falla frá samningi, eins og það er sett fram í V. viðauka, ætlað til að auðvelda beitinguna á réttinum til að falla frá samningi skv. 6. gr.

5. Neytandinn skal fá eitt eða fleiri afrit af samningnum við gerð hans.

6. gr.

Réttur til að falla frá samningi

1. Auk þeirra úrræða, sem neytandinn hefur samkvæmt landslögum í þeim tilvikum þegar ákvæði þessarar tilskipunar eru brotin, skulu aðildarríki tryggja að neytandinn fái frest í 14 almanaksdaga til að falla frá samningi um skiptileigu, samningi um orlofskosti til langs tíma, endursölu- eða skiptisamningi, án þess að tilgreina nokkra ástæðu.

2. Frestur til að falla frá samningi reiknast:

a) frá þeim degi þegar samningurinn eða bindandi bráðabirgðasamningur er gerður eða

b) frá þeim degi þegar neytandinn fær samninginn eða bindandi bráðabirgðasamning í hendur, ef sá dagur er síðar en dagurinn sem um getur í a-lið.

3. Frestur til að falla frá samningi rennur út:

a) eftir eitt ár og 14 almanaksdaga frá þeim degi sem um getur í 2. mgr. þessarar greinar, hafi sérstakt staðlað eyðublað til að falla frá samningi, sem gerð er krafa um skv. 4. mgr. 5. gr. ekki verið fyllt út af seljanda og afhent neytanda skriflega á pappír eða öðrum varanlegum miðli,

b) eftir þrjá mánuði og 14 almanaksdaga frá þeim degi sem um getur í 2. mgr., þessar greinar, hafi upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr. 4. gr., þ.m.t. staðlaða upplýsingaeyðublaðið í I. til IV. viðauka sem nota á, ekki verið afhent neytandanum skriflega á pappír eða öðrum varanlegum miðli.

Að auki skulu aðildarríkin kveða á um hæfileg viðurlög í samræmi við 15. gr., einkum í þeim tilvikum að seljandinn hafi, þegar afturköllunartímabil rann út, látið hjá líða að uppfylla upplýsingakröfurnar sem settar eru fram í þessari tilskipun.

4. Ef seljandi hefur fyllt út sérstakt staðlað eyðublað til að falla frá samningi, eins og gerð er krafa um í 4. mgr. 5. gr. og afhent það neytandanum skriflega á pappír eða öðrum varanlegum miðli, innan eins árs frá þeim degi sem um getur í 2. mgr. þessarar greinar, skal frestur til að falla frá samningi hefjast frá og með þeim degi þegar neytandinn tekur við því eyðublaði. Það sama á við þegar neytandi hefur tekið við upplýsingunum, sem um getur í 1. mgr. 4. gr. þ.m.t. staðlaða upplýsingaeyðublaðið í I. til IV. viðauka sem nota á, skriflega á pappír eða öðrum varanlegum miðli, innan þriggja mánaða frá þeim degi sem um getur í 2. mgr. þessarar greinar, skal frestur til að falla frá samningi hefjast frá og með þeim degi þegar neytandinn tekur við slíkum upplýsingum.

5. Í þeim tilvikum þegar neytanda er boðinn skiptisamningur ásamt og samtímis skiptileigusamningi gildir einungis einn frestur til að falla frá samningi skv. 1. mgr. fyrir báða samningana. Frestur til að falla frá samningi fyrir báða samningana skal reikna út samkvæmt ákvæðum 2. mgr. sem gilda um skiptileigusamninga.

7. gr.

Fyrirkomulag á nýtingu réttar til að falla frá samningi

Ef neytandi hyggst nýta sér rétt til að falla frá samningi skal hann tilkynna seljanda um þá ákvörðun á pappír eða öðrum varanlegum miðli áður en fresturinn til að falla frá samningnum rennur út. Neytandinn getur notað staðlaða eyðublaðið til að falla frá samningi, sbr. V. viðauka, sem seljandinn hefur lagt fram í samræmi við 4. mgr. 5. gr. Frestur telst virtur ef tilkynningin er send áður en fresturinn til að falla frá samningi rennur út.

8. gr.

Áhrif af nýtingu réttar til að falla frá samningi

1. Nýti neytandi sér rétt til að falla frá samningi bindur það enda á þá skyldu samningsaðila að standa við hann.

2. Nýti neytandi sér rétt til að falla frá samningi skal hann hvorki bera af því kostnað né vera skyldugur til að greiða nokkurt gjald fyrir þá þjónustu sem kann að hafa verið veitt áður en hann féll frá samningnum.

9. gr.

Fyrirframgreiðsla

1. Í tengslum við samninga um skiptileigu, orlofskosti til langs tíma og skiptisamninga skulu aðildarríki tryggja bann við öllum fyrirframgreiðslum, tryggingum, geymslu peninga á reikningum, beinum skuldarviðurkenningum eða hvers konar öðrum greiðslum frá neytanda til seljanda eða þriðja aðila áður en frestinum til að falla frá samningi lýkur skv. 6. gr.

2. Í tengslum við endursölusamninga skulu aðildarríkin tryggja bann við öllum fyrirframgreiðslum, tryggingum, geymslu peninga á reikningum, beinum skuldarviðurkenningum eða hvers konar öðrum greiðslum frá neytanda til seljanda eða þriðja aðila áður en sala fer fram eða fallið er frá endursölusamningi á annan hátt.

10. gr.

Sértæk ákvæði um samninga um orlofskosti til langs tíma

1. Að því er varðar samninga um orlofskosti til langs tíma skulu greiðslur inntar af hendi samkvæmt áætlun um greiðslu í áföngum. Banna skal að greiða umsamið verð á annan hátt en tilgreint er í áætluninni um greiðslu í áföngum. Greiðslunum, að meðtöldu hugsanlegu aðildargjaldi skal dreift á jafnháar árlegar afborganir. Seljandinn skal senda skriflega greiðslubeiðni á pappír eða öðrum varanlegum miðli, a.m.k. 14 almanaksdögum fyrir hvern gjalddaga.

2. Frá og með annarri afborgun getur neytandi sagt samningi upp án viðurlaga, með því að tilkynna seljanda það innan 14 almanaksdaga frá viðtöku greiðslubeiðni fyrir hverja afborgun. Þessi réttur skal ekki hafa áhrif á réttinn til að segja upp samningnum samkvæmt gildandi landslögum.

11. gr.

Uppsögn fylgisamninga

1. Aðildarríki skulu sjá til þess að þegar neytandi nýtir sér rétt til að falla frá samningi um skiptileigu eða orlofskost til langs tíma sé öllum skiptasamningum sem honum fylgja eða öllum öðrum fylgisamningum sjálfkrafa sagt upp neytanda að kostnaðarlausu.

2. Með fyrirvara um 15. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2008/48/EB frá 23. apríl 2008 um lánasamninga fyrir neytendur ⁽¹⁾, þar sem seljandi eða þriðji aðili lánar alla fjárhæðina eða hluta hennar á grundvelli samkomulags milli þriðja aðila og seljanda, skal segja upp lánasamningnum neytanda að kostnaðarlausu ef hann nýtir sér uppsagnarrétt sinn á skiptileigusamningi, samningi um orlofskost til langs tíma, endursölu- eða skiptisamningnum.

3. Aðildarríkin skulu mæla fyrir um ítarlegar reglur varðandi uppsögn slíkra samninga.

12. gr.

Ákvæði þessarar tilskipunar og beiting í alþjóðlegum málum eru ófrávíkjanleg

1. Aðildarríki skulu sjá til þess, þegar gildandi lög um samninginn eru lög aðildarríkis, að neytendur geti ekki afsalað sér þeim rétti sem þeir hafa samkvæmt þessari tilskipun.

2. Þegar gildandi lög eru lög þriðja lands skal neytandinn ekki sviptur þeirri vernd, sem þessi tilskipun veitir, eins og hún er framkvæmd í aðildarríki vettvangsins ef:

— einhver þeirra fasteigna sem um ræðir er innan yfirráðasvæðis aðildarríkis eða

— í þeim tilvikum að samningur tengist ekki beint fasteign, seljandinn stundar viðskipta- eða atvinnustarfsemi í aðildarríki eða á einhvern annan hátt beinir slíkri starfsemi til aðildarríkis og samningurinn fellur innan ramma slíkrar starfsemi.

13. gr.

Dóms- og stjórnsýsluúrlausn

1. Með hagsmuni neytenda í huga skulu aðildarríki sjá til þess að til séu fullnægjandi og skilvirk úrræði til að tryggja að seljendur fari að ákvæðum þessarar tilskipunar.

2. Meðal þeirra úrræða, sem um getur í 1. mgr., skulu vera ákvæði sem einn eða fleiri eftirtalinna aðila geta, eins og ákvarðast af landslögum, nýtt sér til að hefja mál fyrir dómstólum eða þar til bærum stjórnsýslustofnunum til að tryggja að ákvæðum landslaga sé beitt til framkvæmdar þessarar tilskipunar:

a) opinberir aðilar og yfirvöld eða fulltrúar þeirra,

b) neytendasamtök sem hafa lögmæta hagsmuni af því að vernda neytendur,

c) fagfélög sem hafa lögmæta hagsmuni af því að grípa til slíkrar aðgerðar.

14. gr.

Neytendaupplýsingar og úrlausn utan dómstóla

1. Aðildarríkin skulu gera viðeigandi ráðstafanir til að veita neytendum upplýsingar um landsbundin lög til lögleiðingar þessari tilskipun og skulu, eftir því sem við á, hvetja seljendur og reglusetningaraðila til að veita neytendum upplýsingar um siðareglur sínar.

Framkvæmdastjórnin skal hvetja til þess á vettvangi Bandalagsins, einkum meðal fagaðila, samtaka og stofnana, að samdar verði siðareglur sem miða að því að greiða fyrir framkvæmd þessarar tilskipunar í samræmi við lög Bandalagsins. Hún skal einnig hvetja seljendur og atvinnusamtök þeirra til að upplýsa neytendur um slíkar reglur, þ.m.t., eftir því sem við á, með sérstökum merkingum.

2. Aðildarríki skulu hvetja til þess að komið verði á viðeigandi og skilvirkri málsmæðferð við að fjalla um kvartanir og leita lausna utan réttar í deilumálum neytenda samkvæmt þessari tilskipun og skulu, eftir því sem við á, hvetja seljendur og atvinnusamtök þeirra til að upplýsa neytendur um aðgengi að slíkri málsmæðferð.

15. gr.

Viðurlög

1. Aðildarríki skulu kveða á um hæfileg viðurlög í þeim tilvikum þegar seljandi uppfyllir ekki ákvæði landslaga sem samþykkt eru samkvæmt þessari tilskipun.

2. Þessi viðurlög skulu vera árangursrík, í réttu hlutfalli við brot og letjandi.

16. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykkja og birta nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 23. febrúar 2011. Þau skulu þegar í stað senda framkvæmdastjórninni texta þessara ákvæða.

Þau skulu beita þessum ákvæðum frá 23. febrúar 2011.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau eru birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi tekur til.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 133, 22.5. 2008, bls. 66.

*17. gr.***Endurskoðun**

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða þessa tilskipun og leggja skýrslu um málið fyrir Evrópuþingið og ráðið eigi síðar en 23. febrúar 2014.

Ef nauðsyn ber til skal hún gera frekari tillögur um aðlögun hennar að þróun mála á þessu sviði.

Framkvæmdastjórnin getur farið fram á upplýsingar frá aðildarríkinu og stjórnvöldum í hverju aðildarríki fyrir sig.

*18. gr.***Niðurfelling**

Tilskipun 94/47/EB falli úr gildi. Líta ber á tilvísanir í niðurfelldu tilskipunina sem tilvísanir í þessa tilskipun og skulu þær lesnar með hliðsjón af samsvörunartöflunni í VI. viðauka.

*19. gr.***Gildistaka**

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

*20. gr.***Viðtakendur**

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 14. janúar 2009.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

H.-G. PÖTTERING

*forseti.**Fyrir hönd ráðsins,*

A. VONDRA

forseti.

I. VIÐAUKI

STAÐLAÐ UPPLÝSINGAEYÐUBLAÐ FYRIR SKIPTILEIGUSAMNINGA

1. hluti:

Auðkenni, búsetustaður og réttarstaða seljanda eða seljenda sem verða aðilar að samningnum:
Stutt lýsing á kostinum (t.d. lýsing á fasteign): Nákvæmar upplýsingar um eiginleika og inntak réttindanna:
Nákvæmar upplýsingar um á hvaða tímabili er unnt að nýta sér réttindin sem samningurinn fjallar um og, ef þörf krefur, hversu lengi það fyrirkomulag varir: Frá hvaða degi neytandi getur nýtt sér samningsréttindi sín: Ef samningurinn varðar tiltekna eign á byggingarstigi, dagurinn þegar gistiaðstaða og þjónustuaðstaða verða fullfrágengnar/aðgengilegar:
Verðið sem neytandinn þarf að greiða fyrir réttindin: Yfirlit yfir skyldubundinn viðbótarkostnað sem greiða skal samkvæmt samningnum, tegund kostnaðar og upplýsingar um fjárhæð (t.d. árgjöld, önnur reglubundin gjöld, sérstakar álögur, staðbundnir skattar):
Samantekt lykilþjónustu sem neytandinn hefur aðgang að (t.d. rafmagn, vatn, viðhald, sorphirða) og upplýsingar um þá fjárhæð sem neytandinn þarf að greiða fyrir slíka þjónustu. Samantekt aðstöðu sem neytandinn hefur aðgang að (t.d. sundlaug eða gufubað): Er þessi aðstaða innifalin í þeim kostnaði sem er tilgreindur hér að framan? Ef ekki, tilgreinið það sem er innifalið og hvað þarf að greiða fyrir:
Er mögulegt að ganga inn í skiptikerfi? Ef já, hvað heitir skiptikerfið? Upplýsingar um kostnað vegna aðildar/skipta:
Hefur seljandi undirritað siðareglur og ef svo er, hvar er hægt að nálgast þær?

2. hluti:

Almennar upplýsingar:

- Neytandinn hefur rétt til að falla frá þessum samningi án þess að tilgreina nokkra ástæðu innan 14 almanaksdaga frá gerð samningsins eða annarra bindandi bráðabirgðasamninga eða við viðtöku þeirra samninga ef það á sér stað síðar.
- Á meðan fresturinn til að falla frá samningi varir eru allar fyrirframgreiðslur frá neytanda bannaðar. Bannið varðar allar greiðslur, þ.m.t. greiðslur, ábyrgðaveitingar, geymsla peninga á reikningum, bein skuldarviðurkenning o.s.frv. Þetta nær ekki aðeins yfir greiðslur til seljanda heldur einnig til þriðju aðila.
- Neytandinn skal ekki bera neinn kostnað eða skyldur aðrar en þær sem eru tilgreindar í samningnum.
- Samkvæmt alþjóðlegum einkamálarétti getur samningurinn fallið undir önnur lög en þess aðildarríkis þar sem neytandinn er búsettur eða þar sem hann er venjulega heimilisfastur og mögulegum ágreiningi getur verið vísað til annarra dómstóla en aðildarríkisins þar sem neytandinn er búsettur eða venjulega heimilisfastur.

Undirritun neytanda:

3. hluti:

Viðbótarupplýsingar sem neytandinn á rétt á og þess getið hvar er hægt að nálgast þær nákvæmlega (t.d. í hvaða kafla almenns kynningarbæklings) ef það er ekki tekið fram hér að aftan:

1. UPPLÝSINGAR UM RÉTTINDIN SEM ERU KEYPT

- Skilyrðin fyrir nýtingu réttindanna, sem felast í samningnum, á yfirráðasvæði aðildarríkisins eða aðildarríkjanna þar sem viðkomandi eign eða eignir eru og upplýsingar um hvort þessi skilyrði hafa verið uppfyllt eða, ef þau hafa ekki verið uppfyllt, hvaða skilyrði eru óuppfyllt.
- Ef samningurinn veitir réttindi til að nýta gistiaðstöðu, sem valin er úr hópi fleiri en einnar gistiaðstöðu, upplýsingar um takmarkanir á möguleikum neytandans til að nota hvaða gistiaðstöðu sem er úr hópnum á hvaða tíma sem er.

2. UPPLÝSINGAR UM EIGNIRNAR

- Ef samningurinn varðar ákveðna fasteign, nákvæm og sundurliðuð lýsing á þeirri eign og staðsetningu hennar. Ef samningurinn varðar margar eignir (margir dvalarstaðir), viðeigandi lýsing á eignunum og staðsetningu þeirra. Ef samningurinn varðar aðra gistiaðstöðu en fasteign, viðeigandi lýsing á vistaverunum og aðstöðunni.
- Þjónusta (t.d. rafmagn, vatn, viðhald, sorphirða) sem neytandinn hefur eða mun hafa aðgang að og skilyrði þar að lútandi.
- Eftir atvikum, sameiginleg aðstaða, s.s. sundlaug, gufubað o.s.frv., sem neytandinn hefur aðgang að eða gæti haft aðgang að og skilyrði þar að lútandi.

3. VIÐBÓTARKRÖFUR VARÐANDI GISTIAÐSTÖÐU Á BYGGINGARSTIGI (eftir atvikum)

- Hversu langt bygging gistiaðstöðunnar er komin og hversu vel miðar að ganga frá þjónustulögnum sem eru nauðsynlegar til að unnt sé að taka fasteignina í notkun (hvort búið er að tengja gas, rafmagn, vatn og síma) og alls konar aðstöðu sem neytandinn mun hafa aðgang að.
- Hvenær gistiaðstaðan verður tilbúin og búið að ganga frá þjónustulögnum sem gera hana starfhæfa að fullu (gas, rafmagn, vatn og sími) og raunsætt mat á því hvenær öll aðstaða, sem neytandi mun hafa aðgang að, verður tilbúin.
- Fjöldi byggingaleyfa og nafn eða nöfn og fullt heimilisfang eða heimilisföng lögbærs yfirvalds eða yfirvalda.
- Trygging fyrir því að gengið verði til fulls frá gistiaðstöðunni eða trygging fyrir endurgreiðslu á innborgunum ef frágangi gistiaðstöðunnar verður ekki lokið og, eftir því sem við á, með hvaða skilyrðum þessi trygging er sett.

4. UPPLÝSINGAR UM KOSTNAÐ

- Nákvæm og viðeigandi lýsing á öllum kostnaði sem tengist skiptileigusamningnum, hvernig þessi kostnaður reiknast á neytandann og hvernig og hvenær heimilt er að hækka slíkan kostnað, aðferðir við útreikning á fjárhæð gjalda sem fylgja nýtingu á eigninni, lögboðin gjöld (t.d. skattar og álögur) og stjórnunarkostnaður (t.d. rekstur, viðhald og viðgerðir).
- Eftir atvikum, upplýsingar um hvort einhver gjöld, veðlán, kvaðir eða einhver önnur skráð veð á hvíla á gístiaðstöðunni.

5. UPPLÝSINGAR UM UPPSÖGN SAMNINGS

- Eftir því sem við á, upplýsingar um fyrirkomulag á uppsögn fylgisamninga og afleiðingar slíkrar uppsagnar.
- Skilyrði fyrir uppsögn samnings, afleiðingar uppsagnar og upplýsingar um ábyrgð neytanda á kostnaði sem gæti hlotist af slíkri uppsögn.

6. VIÐBÓTARUPPLÝSINGAR

- Upplýsingar um hvernig skipulagi á viðhaldi og viðgerðum eignarinnar og stjórnun hennar og rekstri er háttað, þ.m.t. hvort og hvernig neytandinn getur haft áhrif á og tekið þátt í ákvörðunum um þessi mál.
- Upplýsingar um hvort hægt er að gerast aðili að endursölukerfi á samningsbundna réttinum, upplýsingar um viðkomandi kerfi og upplýsingar um kostnað varðandi endursölu í gegnum þetta kerfi.
- Upplýsingar um eitt tungumál eða fleiri sem hægt er að nota til að eiga samskipti við seljandann vegna samningsins, t.d. í tengslum við stjórnunarákvarðanir, kostnaðaraukningu og meðferð fyrirspurna og kvartana.
- Eftir atvikum, hvort hægt er að leysa deilumál utan dómstóla.

Kvittun fyrir viðtöku upplýsinga:

Undirritun neytanda:

II. VIÐAUKI

STAÐLAÐ UPPLÝSINGAEYÐUBLAÐ FYRIR SAMNINGA UM ORLOFSKOSTI TIL LANGS TÍMA

1. hluti:

Auðkenni, búsetustaður og réttarstaða seljanda eða seljenda sem verða aðilar að samningnum:
Stutt lýsing á kostinum: Nákvæmar upplýsingar um eiginleika og inntak réttindanna:
Nákvæmar upplýsingar um á hvaða tímabili er unnt að nýta sér réttindin sem samningurinn fjallar um og, ef þörf krefur, hversu lengi það fyrirkomulag varir: Frá hvaða degi neytandi getur nýtt sér samningsréttindi sín:
Verðið sem neytandinn þarf að greiða fyrir kaup á réttindunum, þ.m.t. allur frekari kostnaður sem neytandinn getur búist við að falli til vegna þeirra réttinda að fá aðgang að gistaðstöðu, ferðum og hvers konar tengdum kostum eða þjónustu eins og tilgreint er: Í áætluninni um greiðslu í áföngum eru fastsettar jafnháar afborganir til að greiða þetta verð fyrir hvert ár meðan samningurinn varir og gjalddagar þeirra. Eftir fyrsta árið má aðlaga síðari fjárhæðir til að tryggja að raungildi þessara afborgana haldist, t.d. taki mið af verðbólgu. Yfirlit yfir skyldubundinn viðbótarkostnað sem greiða skal samkvæmt samningnum, tegund kostnaðar og upplýsingar um fjárhæðir (t.d. árlegt aðildargjald):
Samantekt lykilþjónustu sem neytandinn hefur aðgang að (t.d. afsláttur á hóteldvöl og flugferðum): Er hún innifalinn í þeim kostnaði sem er tilgreindur hér að framan? Ef ekki, tilgreinið það sem er innifalið og hvað þarf að greiða fyrir (t.d. þriggja náttu dvöl sem er innifalinn í árlega aðildargjaldinu, greiða þarf sérstaklega fyrir alla aðra gistingu):
Hefur seljandi undirritað siðareglur og ef svo er, hvar er hægt að nálgast þær?

2. hluti:

Almennar upplýsingar:

- Neytandinn hefur rétt til að falla frá þessum samningi án þess að tilgreina nokkra ástæðu innan 14 almanaksdaga frá gerð samningsins eða annarra bindandi bráðabirgðasamninga eða við viðtöku þeirra samninga ef það á sér stað síðar.
- Á meðan fresturinn til að falla frá samningi varir eru allar fyrirframgreiðslur frá neytanda bannaðar. Bannið varðar allar greiðslur, þ.m.t. greiðslur, ábyrgðaveitingar, geymsla peninga á reikningum, bein skuldarviðurkenning o.s.frv. Þetta nær ekki aðeins yfir greiðslur til seljanda heldur einnig til þriðju aðila.
- Neytandinn hefur rétt til að segja samningnum upp án þess að það hafi í för með sér sektir, með því að tilkynna seljanda það innan 14 almanaksdaga frá viðtöku greiðslubeiðni fyrir hverja árlegra afborgun fyrir sig.
- Neytandinn skal ekki bera neinn kostnað eða skyldur aðrar en þær sem eru tilgreindar í samningnum.
- Samkvæmt alþjóðlegum einkamálarétti getur samningurinn fallið undir önnur lög en þess aðildarríkis þar sem neytandinn er búsettur eða þar sem hann er venjulega heimilisfastur og mögulegum ágreiningi getur verið vísað til annarra dómstóla en aðildarríkisins þar sem neytandinn er búsettur eða venjulega heimilisfastur.

Undirritun neytanda:

3. hluti

Viðbótarupplýsingar sem neytandinn á rétt á og þess getið hvar er hægt að nálgast þær nákvæmlega (t.d. í hvaða kafla almenns kynningarbæklings) ef það er ekki tekið fram hér að aftan:

1. UPPLÝSINGAR UM RÉTTINDIN SEM ERU KEYPT

- Viðeigandi og rétt lýsing á afsláttum sem gilda um bókanir í framtíðinni, útskýrð með dæmum af nýlegum tilboðum,
- Upplýsingar um takmarkanir á möguleika neytandans til að nýta réttindin, s.s. takmarkað framboð eða tilboð sem grundvallast á reglunni um að fyrstir koma fyrstir fá, tímamörkum á sérstökum kynningar- og sértilboðum.

2. UPPLÝSINGAR UM UPPSÖGN SAMNINGS

- Eftir því sem við á, upplýsingar um fyrirkomulag á uppsögn fylgisamninga og afleiðingar slíkrar uppsagnar.
- Skilyrði fyrir uppsögn samnings, afleiðingar uppsagnar og upplýsingar um ábyrgð neytanda á kostnaði sem gæti hlotist af slíkri uppsögn.

3. VIÐBÓTARUPPLÝSINGAR

- Upplýsingar um eitt tungumál eða fleiri sem hægt er að nota til að eiga samskipti við seljandann vegna samningsins, t.d. í tengslum við meðferð fyrirspurna og kvartana.
- Eftir atvikum, hvort hægt er að leysa deilumál utan dómstóla.

Kvittun fyrir viðtöku upplýsinga:

Undirritun neytanda:

III. VIÐAUKI

STAÐLAÐ UPPLÝSINGAEYÐUBLAÐ FYRIR ENDURSÖLUSAMNINGA

1. hluti:

Auðkenni, búsetustaður og réttarstaða seljanda eða seljenda sem verða aðilar að samningnum:
Stutt lýsing á þjónustunni (t.d. markaðssetningu)
Gildistími samningsins:
Verðið sem neytandinn þarf að greiða fyrir þjónustuna: Yfirlit yfir skyldubundinn viðbótarkostnað sem greiða skal samkvæmt samningnum, tegund kostnaðar og upplýsingar um fjárhæðir (t.d. staðbundnir skattar, gjald fyrir þjónustu lögbókanda, auglýsingakostnaður):
Hefur seljandi undirritað siðareglur og ef svo er, hvar er hægt að nálgast þær?

2. hluti:

Almennar upplýsingar: — Neytandinn hefur rétt til að falla frá þessum samningi án þess að tilgreina nokkra ástæðu innan 14 almanaksdaga frá gerð samningsins eða annarra bindandi bráðabirgðasamninga eða við viðtöku þessara samninga ef það á sér stað síðar. — Allar fyrirframgreiðslur frá neytanda eru bannaðar þar til raunveruleg sala hefur farið fram eða endursölusamningnum hefur verið sagt upp. Bannið varðar allar greiðslur, þ.m.t. greiðslur, ábyrgðaveitingar, geymsla peninga á reikningum, bein skuldarviðurkenning o.s.frv. Þetta nær ekki aðeins yfir greiðslur til seljanda heldur einnig til þriðju aðila. — Neytandinn skal ekki bera neinn kostnað eða skyldur aðrar en þær sem eru tilgreindar í samningnum. — Samkvæmt alþjóðlegum einkamálarétti getur samningurinn fallið undir önnur lög en þess aðildarríkis þar sem neytandinn er búsettur eða þar sem hann er venjulega heimilisfastur og mögulegum ágreiningi getur verið vísað til annarra dómstóla en aðildarríkisins þar sem neytandinn er búsettur eða venjulega heimilisfastur. Undirritun neytanda:

3. hluti:

Viðbótarupplýsingar sem neytandinn á rétt á og þess getið hvar er hægt að nálgast þær nákvæmlega (t.d. í hvaða kafla almenns kynningarbæklings) ef það er ekki tekið fram hér að aftan:

Skilyrði fyrir uppsögn samningsins, afleiðingar uppsagnar og upplýsingar um ábyrgð neytanda á kostnaði sem gæti hlotist af slíkri uppsögn.

Upplýsingar um eitt tungumál eða fleiri sem hægt er að nota til að eiga samskipti við seljandann vegna samningsins, t.d. í tengslum við meðferð fyrirspurna og kvartana.

Eftir atvikum, hvort hægt er að leysa deilumál utan dómstóla.

Kvittun fyrir viðtöku upplýsinga:

Undirritun neytanda:

IV. VIÐAUKI

STAÐLAÐ UPPLÝSINGAEYÐUBLAÐ FYRIR SKIPTISAMNINGA

1. hluti:

Auðkenni, búsetustaður og réttarstaða seljanda eða seljenda sem verða aðilar að samningnum:
Stutt lýsing á kostinum:
Nákvæmar upplýsingar um eiginleika og inntak réttindanna:
Nákvæmar upplýsingar um á hvaða tímabili er unnt að nýta sér réttindin sem samningurinn fjallar um og, ef þörf krefur, hversu lengi það fyrirkomulag varir:
Frá hvaða degi neytandi getur nýtt sér samningsréttindi sín:
Verðið sem neytandinn þarf að greiða fyrir aðild að skiptisamningnum:
Yfirlit yfir skyldubundinn viðbótarkostnað sem greiða skal samkvæmt samningnum, tegund kostnaðar (t.d. endurnýjunargjöld, önnur reglubundin gjöld, sérstakar álögur, staðbundnir skattar):
Samantekt lykilþjónustu sem neytandinn hefur aðgang að:
Er hún innifalin í þeim kostnaði sem er tilgreindur hér að framan?
Ef ekki, tilgreinið það sem er innifalið og hvað þarf að greiða fyrir (tegund kostnaðar og upplýsingar um fjárhæðir, t.d. áætlað verð sem ber að greiða fyrir sérstök viðskipti, þ.m.t. öll viðbótargjöld):
Hefur seljandi undirritað siðareglur og ef svo er, hvar er hægt að nálgast þær?

2. hluti:

Almennar upplýsingar: — Neytandinn hefur rétt til að falla frá þessum samningi án þess að tilgreina nokkra ástæðu innan 14 almanaksdaga frá gerð samningsins eða annarra bindandi bráðabirgðasamninga eða við viðtöku þeirra samninga ef það á sér stað síðar. Í þeim tilvikum þegar neytanda er boðinn skiptisamningur ásamt og samtímis skiptileigusamningi gildir einungis einn frestur til að falla frá samningi fyrir báða samningana. — Á meðan fresturinn til að falla frá samningi varir eru allar fyrirframgreiðslur frá neytanda bannaðar. Bannið varðar allar greiðslur, þ.m.t. greiðslur, ábyrgðaveitingar, geymsla peninga á reikningum, bein skuldarviðurkenning, o.s.frv. Þetta nær ekki aðeins yfir greiðslur til seljanda heldur einnig til þriðju aðila. — Neytandinn skal ekki bera neinn kostnað eða skyldur aðrar en þær sem eru tilgreindar í samningnum. — Samkvæmt alþjóðlegum einkamálarétti getur samningurinn fallið undir önnur lög en þess aðildarríkis þar sem neytandinn er búsettur eða þar sem hann er venjulega heimilisfastur og mögulegum ágreiningi getur verið vísað til annarra dómstóla en aðildarríkisins þar sem neytandinn er búsettur eða venjulega heimilisfastur. Undirritun neytanda:

3. hluti:

Viðbótarupplýsingar sem neytandinn á rétt á og þess getið hvar er hægt að nálgast þær nákvæmlega (t.d. í hvaða kafla almenns kynningarbækling) ef það er ekki tekið fram hér að aftan:

1. UPPLÝSINGAR UM RÉTTINDIN SEM ERU KEYPT

- Útskýringar á því hvernig skiptikerfið virkar. Möguleikar og fyrirkomulag skiptanna, upplýsingar um virði skiptileigunnar sem neytandanum er úthlutað í skiptikerfinu og raunveruleg dæmi um skiptimöguleika.
- Upplýsingar um fjölda tiltækra dvalarstaða og fjölda aðila að skiptikerfinu, þ.m.t. takmarkanir á aðgengi að sérstakri gístiaðstöðu sem neytandinn velur, t.d. á háannatíma þegar hugsanlega þarf að bóka með löngum fyrirfara, sem og upplýsingar um hvers konar takmarkanir á valinu sem leiðir af skiptileiguréttindunum sem neytandinn lagði inn í skiptikerfið.

2. UPPLÝSINGAR UM EIGNIRNAR

- Stutt viðeigandi lýsing á eignunum og staðsetningu þeirra, ef samningurinn varðar aðra gístiaðstöðu en fasteignir, viðeigandi lýsing á vistarverunum og aðstöðunni, lýsing á því hvar neytandinn getur fengið frekari upplýsingar.

3. UPPLÝSINGAR UM KOSTNAÐ

- Upplýsingar um skyldur seljanda til að veita upplýsingar, áður en skipti eru skipulögð og fyrir hverja tillögu um skipti, um öll viðbótargjöld sem neytandinn er ábyrgur fyrir vegna skiptanna.

4. UPPLÝSINGAR UM UPPSÖGN SAMNINGS

- Eftir því sem við á, upplýsingar um fyrirkomulag á uppsögn fylgisamninga og afleiðingar slíkrar uppsagnar.
- Skilyrði fyrir uppsögn samnings, afleiðingar uppsagnar og upplýsingar um ábyrgð neytanda á kostnaði sem gæti hlotist af slíkri uppsögn.

5. VIÐBÓTARUPPLÝSINGAR

- Upplýsingar um eitt tungumál eða fleiri sem hægt er að nota til að eiga samskipti við seljandann vegna samningsins, t.d. í tengslum við meðferð fyrirspurna og kvartana.
- Eftir atvikum, hvort hægt er að leysa deilumál utan dómstóla.

Kvittun fyrir viðtöku upplýsinga:

Undirritun neytanda:

V. VIÐAUKI

SÉRSTAKT STAÐLAÐ UPPSAGNAREYÐUBLAÐ TIL AÐ AÐVELDA BEITINGU RÉTTAR TIL AÐ FALLA FRÁ SAMNINGI

Réttur til að falla frá samningi

Neytandinn hefur rétt til að falla frá þessum samningi án þess að tilgreina nokkra ástæðu innan 14 almanaksdaga.

Réttur til að falla frá samningi hefst (útfyllist af seljanda áður en neytandinn fær eyðublaðið).

Ef neytandi hefur ekki fengið þetta eyðublað hefst frestur til að falla frá samningi þegar neytandinn hefur fengið eyðublaðið, en honum lýkur í öllum tilvikum eftir eitt ár og 14 almanaksdaga.

Ef neytandi hefur ekki fengið allar tilskildar upplýsingar hefst frestur til að falla frá samningi þegar neytandinn hefur fengið upplýsingarnar, en honum líkur í öllum tilfellum eftir þrjá mánuði og 14 almanaksdaga.

Til að nýta rétt til að falla frá samningi skal neytandinn tilkynna það til seljanda, nota nafn og heimilisfang sem er tilgreint hér að aftan, á varanlegum miðli (t.d. ritað bréf sem sent er með pósti eða tölvupósti). Neytandinn getur notað þetta eyðublað en það er ekki skyldubundið.

Ef neytandi nýtir rétt til að falla frá samningi ber hann ekki ábyrgð á neinum kostnaði.

Auk réttarins til að falla frá samningi geta samningalög hvers ríkis kveðið á um neytendarétt, t.d. til að segja upp samningi ef því er sleppt að veita einhverjar upplýsingar.

Bann við fyrirframgreiðslum.

Meðan frestur til að falla frá samningi varir eru allar fyrirframgreiðslur frá neytanda bannaðar. Bannið varðar allar greiðslur, þ.m.t. greiðslur, ábyrgðaveitingar, geymsla peninga á reikningum, bein skuldarviðurkenning, o.s.frv.

Þetta nær ekki aðeins yfir greiðslur til seljanda heldur einnig til þriðju aðila.

Tilkynning um uppsögn

- Til (nafn og heimilisfang seljanda) (*):
- Ég/við (**) tilkynni/tilkynnum hér með að ég/við (**) falli/föllum frá samningnum.
- Dagsetning undirritunar samningsins(*):
- Nafn neytanda/neytenda (***):
- Heimilisfang eða heimilisföng neytanda/neytenda (***):
- Undirritun neytanda/neytenda (einungis ef þetta eyðublað er á pappírformi) (***):
- Dagsetning (***):

(*) Útfyllist af seljanda áður en neytandinn fær eyðublaðið.

(**) Strikið yfir það sem á ekki við.

(***) Útfyllist af neytandanum/neytendunum ef þetta eyðublað er notað til að falla frá samningnum.

Kvittun fyrir viðtöku upplýsinga:

Undirritun neytanda:

VI. VIÐAUKI

SAMSVÖRUNARTAFLA MILLI ÁKVÆÐA ÞESSARAR TILSKIPUNAR OG TILSKIPUNAR 94/47/EB

Tilskipun 94/47/EB	Þessi tilskipun
Fyrsta málsgrein 1. gr.	1. mgr. 1. gr. og fyrsta undirgrein, 2. mgr. 1. gr.
Önnur málsgrein 1. gr.	—
Þriðja málsgrein. 1. gr.	Önnur undirgrein 2. mgr. 1. gr.
Fyrsti undirliður 2. gr.	a-liður 1. mgr. 2. gr.
—	b-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
—	c-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
—	d-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
Annar undirliður 2. gr.	—
Þriðji undirliður 2. gr.	e-liður 1. mgr. 2. gr.
Fjórði undirliður 2. gr.	f-liður 1. mgr. 2. gr.
—	g-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
—	h-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
—	i-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
—	j-liður 1. mgr. 2. gr. (nýtt)
—	2. mgr. 2. gr. (nýtt)
1. mgr. 3. gr.	1. mgr. 4. gr.
2. mgr. 3. gr.	2. mgr. 5. gr.
3. mgr. 3. gr.	1. mgr. 3. gr.
—	2. mgr. 3. gr. (nýtt)
—	3. mgr. 3. gr. (nýtt)
—	3. mgr. 4. gr. (nýtt)
Fyrsti undirliður 4. gr.	Fyrsta undirgrein, 1. mgr. 5. gr. og fyrsta undirgrein 2. mgr. 5. gr.
Annar undirliður 4. gr.	3. mgr. 4. gr. og 1. mgr. 5. gr.
—	2. mgr. 4. gr. (nýtt)
—	4. mgr. 5. gr. (nýtt)
—	5. mgr. 5. gr. (nýtt)
Inngangsmálsliður 1. mgr. 5. gr.	1. mgr. 6. gr.
Fyrsti undirliður 1. mgr. 5. gr.	1. mgr. 6. gr. og 2. mgr. 6. gr.
Annar undirliður 1. mgr. 5. gr.	3. mgr. 6. gr. og 4. mgr. 6. gr.
Þriðji undirliður 1. mgr. 5. gr.	3. mgr. 6. gr.
—	5. mgr. 6. gr. (nýtt)

Tilskipun 94/47/EB	Þessi tilskipun
2. mgr. 5. gr.	7. gr.
—	1. mgr. 8. gr. (nýtt)
3. mgr. 5. gr.	2. mgr. 8. gr.
4. mgr. 5. gr.	2. mgr. 8. gr.
6. gr.	1. mgr. 9. gr.
—	2. mgr. 9. gr. (nýtt)
—	1. mgr. 10. gr. (nýtt)
—	2. mgr. 10. gr. (nýtt)
—	1. mgr. 11. gr. (nýtt)
Fyrsta málsgrein 7. gr.	2. mgr. 11. gr.
Önnur málsgrein 7. gr.	3. mgr. 11. gr.
8. gr.	1. mgr. 12. gr.
9. gr.	2. mgr. 12. gr.
10. gr.	13. og 15. gr.
11. gr.	—
—	1. mgr. 14. gr. (nýtt)
—	2. mgr. 14. gr. (nýtt)
12. gr.	16. gr.
—	17. gr. (nýtt)
—	18. gr. (nýtt)
—	19. gr. (nýtt)
13. gr.	20. gr.
Viðauki	I. viðauki
a-liður í viðaukanum	a-liður 3. mgr. 5. gr. og 1. reitur 1. hluta I. viðauka
b-liður í viðaukanum	Þriðji rammi 1. hluta I. viðauka og fyrstir undirliður 1. liðar 3. hluta I. viðauka
c-liður í viðaukanum	Annar reitur 1. hluta I. viðauka og fyrsti undirliður 2. liðar 3. hluta I. viðauka
d-liður 1. liðar, í viðaukanum	Fyrsti undirliður 3. liðar, 3. hluta, I. viðauka
d-liður 2. liðar, í viðaukanum	Fjórði reitur 1. hluta I. viðauka og annar undirliður 3. liðar 3. hluta I. viðauka
d-liður 3. liðar, í viðaukanum	Þriðji undirliður 3. liðar 3. hluta, I. viðauka
d-liður 4. liðar í viðaukanum	Fyrsti undirliður 3. liðar 3. hluta I. viðauka
d-liður 5. liðar í viðaukanum	Fjórði undirliður 3. liðar 3. hluta I. viðauka
e-liður í viðaukanum	Sjötti reitur 1. hluta I. viðauka og annar undirliður 2. liðar 3. hluta I. viðauka

Tilskipun 94/47/EB	Þessi tilskipun
f-liður í viðaukanum	Sjötti reitur 1. hluta I. viðauka og þriðji undirliður 2. liðar 3. hluta I. viðauka
g-liður í viðaukanum	Fyrsti undirliður 6. liðar 3. hluta I. viðauka
h-liður í viðaukanum	Fjórði reitur 1. hluta I. viðauka
i-liður í viðaukanum	Fimmti og sjötti reitur 1. hluta I. viðauka og fyrsti undirliður 4. liðar 3. hluta I. viðauka
j-liður í viðaukanum	Þriðji undirliður 2. hluta I. viðauka
k-liður í viðaukanum	Sjöundi reitur 2. hluta I. viðauka og annar undirliður 6. liðar 3. hluta I. viðauka
l-liður í viðaukanum	Fyrsti og þriðji undirliður 2. hluta I. viðauka, fyrsti undirliður 5. liðar 3. hluta I. viðauka og V. viðauki (nýtt)
m-liður í viðaukanum	b-liður 3. mgr. 5. gr.
—	Áttundi reitur 1. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Annar undirliður 2. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Fjórði undirliður 2. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Annar undirliður 1. liðar 3. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Annar undirliður 4. liðar 3. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Annar undirliður 5. liðar 3. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Þriðji undirliður 6. liðar 3. hluta I. viðauka (nýtt)
—	Fjórði undirliður 6. liðar 3. hluta I. viðauka (nýtt)
—	II. til V. viðauki (nýtt)

TILSKIPUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR 2008/86/EB

2011/EES/10/07

frá 5. september 2008

um breytingu á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/8/EB í því skyni að bæta virka efninu tebúkónasóli við í I. viðauka við hana (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/8/EB frá 16. febrúar 1998 um markaðssetningu sæfiefna ⁽¹⁾, einkum annarri undirgrein 2. mgr. 16. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1451/2007 frá 4. desember 2007 um annan áfanga 10 ára vinnuáætlunarinnar, sem um getur í 2. mgr. 16. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 98/8/EB um markaðssetningu sæfiefna ⁽²⁾ er skrá yfir virk efni sem meta skal með tilliti til hugsanlegrar skráningar þeirra í I. viðauka, I. viðauka A eða I. viðauka B við tilskipun 98/8/EB. Sú skrá nær yfir tebúkónasól.
- 2) Samkvæmt reglugerð (EB) nr. 1451/2007 hefur tebúkónasól verið metið í samræmi við 2. mgr. 11. gr. tilskipunar 98/8/EB fyrir notkun í sæfiefnaflokki 8, viðarvarnarefni, eins og flokkurinn er skilgreindur í V. viðauka við tilskipun 98/8/EB.
- 3) Danmörk var tilnefnd sem skýrslugjafaraðildarríki og lagði skýrslu lögbærs yfirvalds, ásamt tilmælum, fyrir framkvæmdastjórnina 11. janúar 2006 í samræmi við 4. og 6. mgr. 14. gr. reglugerðar (EB) nr. 1451/2007.
- 4) Aðildarríkin og framkvæmdastjórnin hafa endurskoðað skýrslu lögbærs yfirvalds. Í samræmi við 4. mgr. 15. gr. reglugerðar (EB) nr. 1451/2007/EB voru niðurstöður endurskoðunarinnar teknar upp í matsskýrslu á fundi fastanefndarinnar um sæfiefni 29. nóvember 2007.
- 5) Endurskoðun á tebúkónasóli leiddi ekki í ljós nein þau álítaefni eða vandamál sem vísindanefndin um heilbrigðis- og umhverfisáhættu (SCHER) þarf að fjalla um.

6) Rannsóknir hafa leitt í ljós að gera má ráð fyrir að sæfiefni, sem eru notuð sem viðarvarnarefni og innihalda tebúkónasól, uppfylli kröfurnar sem mælt er fyrir um í 5. gr. tilskipunar 98/8/EB. Því þykir rétt að skrá tebúkónasól í I. viðauka við tilskipun 98/8/EB í þeim tilgangi að tryggja að hægt sé að veita leyfi í öllum aðildarríkjunum fyrir sæfiefnum, sem notuð eru sem viðarvarnarefni og innihalda tebúkónasól, eða breyta leyfum eða afturkalla þau í samræmi við 3. mgr. 16. gr. tilskipunar 98/8/EB. Í ljós kom þó að notkun á meðhöndluðum við utanhúss á staðnum og á unnum við sem er í stöðugri snertingu við vatn hefur í för með sér óviðunandi áhættu. Til að fá leyfi fyrir þessari notkun þarf að leggja fram gögn til þess að sýna fram á að unnt sé að nota sæfiefnin án þess að þau hafi í för með sér óviðunandi áhættu fyrir umhverfið.

7) Í ljósi niðurstaðna matsskýrslunnar er rétt að krefjast þess að fyrir máli séu gefin um að meðhöndlað timbur skuli geymt eftir meðhöndlun á ógegnðræpu, hörðu undirlagi til þess að koma í veg fyrir að það sem fer til spillis berist út í jarðveginn og að safna skuli til endurnotkunar eða förgunar öllu því efni sem farið hefur til spillis, í samræmi við d-lið i. liðar 2. mgr. 10. gr. tilskipunar 98/8/EB.

8) Það er mikilvægt að ákvæðum þessarar tilskipunar verði beitt samtímis í öllum aðildarríkjunum til að tryggja jafna meðferð á sæfiefnum sem eru á markaði og innihalda virka efni tebúkónasól og einnig til að greiða fyrir því að sæfiefnamarkaðurinn starfi rétt.

9) Áður en virkt efni er skráð í I. viðauka skal veita hæfilegan frest svo að aðildarríkin og hagsmunaaðilar geti búið sig undir að uppfylla þær nýju kröfur sem af þessu hljótaskast og til að tryggja að umsækjendur, sem hafa tekið saman málsskjöl, geti notið til fulls ávinnings af tíu ára gagnaverndartímabilinu sem hefst á skráningardegi í samræmi við ii. lið c-liðar 1. mgr. 12. gr. tilskipunar 98/8/EB.

10) Að skráningu lokinni skal veita aðildarríkjunum hæfilegan frest til að hrinda í framkvæmd ákvæðum 3. mgr. 16. gr. tilskipunar 98/8/EB og þá einkum til að veita leyfi fyrir sæfiefnum í sæfiefnaflokki 8, sem innihalda tebúkónasól, eða breyta leyfum eða afturkalla þau til að tryggja samræmi við tilskipun 98/8/EB.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 239, 6.9.2008, bls. 9. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 135/2009 frá 4. desember 2009 um breytingu á II viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 12, 11.3.2010, bls. 25.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 123, 24.4.1998, bls. 1.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 325, 11.12.2007, bls. 3.

- 11) Því ber að breyta tilskipun 98/8/EB til samræmis við það.
- 12) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari tilskipun, eru í samræmi við álit fastanefndarinnar um sæfiefni.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Ákvæðum I. viðauka við tilskipun 98/8/EB er breytt í samræmi við viðaukann við þessa tilskipun.

2. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykkja og birta nauðsynleg lög og stjórnslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 31. mars 2009. Þau skulu þegar í stað senda framkvæmdastjórninni texta þessara ákvæða og samsvörunartöflu milli viðkomandi ákvæða og þessarar tilskipunar.

Þau skulu beita þessum ákvæðum frá 1. apríl 2010.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau eru birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi tekur til.

3. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

4. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 5. september 2008.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Stavros Dimas

framkvæmdastjóri.

VIÐAUKI

Eftirfarandi færsla „nr. 6“ bætist við í I. viðauka við tilskipun 98/8/EB:

Nr.	Almennt heiti	IUPAC-heiti Auðkennisnúmer	Lágmarkshreinleiki virks efnis í sæfiefninu við setningu á markað	Dagsetning færslu á skrá	Lokadagur til að uppfylla ákvæði 3. mgr. 16. gr. (nema um sé að ræða sæfiefni sem innihalda fleiri en eitt virkt efni en þá er lokadagur til að uppfylla ákvæði 3. mgr. 16. gr. sá dagur sem tilgreindur er í síðustu ákvörðuninni um að færa á skrá sem varðar virku efnin)	Færsla á skrá gildir til og með	Sæfiefna- flokkur	Sértæk ákvæði ⁽¹⁾
„6.	tebúkónasól	1-(4-klórfenýl)-4,4- dímetýl-3-(1,2,4-tríasól- 1-ýlmetýl)pentan-3-ól EB-nr.: 403-640-2 CAS nr.: 107534-96-3	950 g/kg	1. apríl 2010	31. mars 2012	31. mars 2020	8	Aðildarríkin skulu sjá til þess að leyfi séu háð eftirfarandi skilyrðum: Í ljósi þeirrar áhættu sem tilgreind er fyrir jarðveg og vatnsræn umhverfshólf skal grípa til viðeigandi ráðstafana til að draga úr áhættu í því skyni að vernda jarðveginn og umhverfshólfinn. Á merkimiðum og/eða á öryggisblöðum fyrir sæfiefni, sem leyfð hafa verið til notkunar í iðnaði, skal m.a. koma fram að nýmeðhöndlað timbur skuli geymt eftir meðhöndlun undir skýli eða á ógegndræpu, hörðu undirlagi til þess að koma í veg fyrir að efnið sigi beint út í jarðveg eða vatn og að safna skuli til endurnotkunar eða förgunar öllu því efni sem fer til spillis. Ekki er unnt að veita leyfi fyrir sæfiefni til að meðhöndla við utanhúss á staðnum eða við sem verður í stöðugri snertingu við vatn nema gögn hafi verið lögð fram sem sýna fram á að sæfiefnið uppfylli skilyrði 5. gr. og VI. viðauka, ef nauðsyn krefur með beitingu viðeigandi ráðstafana til að draga úr áhættu.

⁽¹⁾ Við framkvæmd sameiginlegu meginreglnanna í VI. viðauka skal vera unnt að nálgast efni og niðurstöður matsskýrslanna á vefsetri framkvæmdastjórnarinnar: <http://ec.europa.eu/comm/environment/biocides/index.htm>

TILSKIPUN RÁÐSINS 2004/113/EB

2011/EES/10/08

frá 13. desember 2004

um beitingu meginreglunnar um jafna meðferð kvenna og karla að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu (*)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 1. mgr. 13. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum Evrópuþingsins ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar Evrópubandalaganna ⁽²⁾,

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í samræmi við 6. gr. sáttmálans um Evrópusambandið er Sambandið byggt á meginreglum um frelsi, lýðræði, virðingu fyrir mannréttindum og grundvallarfrelsi og á meginreglum réttarríkis, en þessar meginreglur eru sameiginlegar öllum aðildarríkjunum, og ber Sambandinu að virða, sem almennar meginreglur í lögum Bandalagsins, þau grundvallarréttindi sem eru tryggð í Evrópusáttmálanum um verndun mannréttinda og mannfrelsis og sem eiga uppruna sinn í sameiginlegum, stjórnskrárbundnum hefðum aðildarríkjanna.
- 2) Réttur allra manna til jafnréttis að lögum og til verndar gegn mismunum er almennur réttur sem viðurkenndur er í Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna (almennu mannréttindayfirlýsingunni), samningi Sameinuðu þjóðanna um afnám allrar mismununar gagnvart konum,

alþjóðasamningnum um afnám alls kynþáttamisréttis, samningnum Sameinuðu þjóðanna um borgaraleg og stjórnmálaleg réttindi og um efnahagsleg, félagsleg og menningarleg réttindi og í Evrópusáttmálanum um verndun mannréttinda og mannfrelsis, sem öll aðildarríkin hafa undirritað.

- 3) Jafnframt því að leggja bann við mismunum er mikilvægt að virða önnur grundvallarréttindi og frelsi, m.a. að tryggja vernd einkalífs og fjölskyldulífs og viðskipta, sem eiga sér stað í þessu samhengi, auk trúfrelsis.

- 4) Jafnrétti karla og kvenna er grundvallarregla í Evrópusambandinu. Í 21. og 23. gr. sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi er lagt bann við mismunum á grundvelli kynferðis og sú krafa gerð að jafnrétti karla og kvenna sé tryggt á öllum sviðum.

- 5) Í 2. gr. stofnsáttmála Evrópubandalagsins er kveðið á um að eitt af grundvallarverkefnum Bandalagsins sé að stuðla að slíku jafnrétti. Á sama hátt er kveðið á um í 2. mgr. 3. gr. sáttmálans, að Bandalagið miði að því í öllum störfum sínum að afnema ójöfnuð og stuðla að jafnrétti karla og kvenna.

- 6) Framkvæmdastjórnin tilkynnti í orðsendingu sinni um framkvæmdaáætlun um félagsmál að hún hygðist leggja til tilskipun um kynjamismunum utan vinnumarkaðarins. Slík tillaga samræmist að öllu leyti ákvörðun ráðsins 2001/51/EB frá 20. desember 2000 um að koma á fót áætlun í tengslum við rammaáttak Bandalagsins um jafnrétti kynjanna (2001-2005) ⁽⁴⁾ sem tekur til allra stefnumála Bandalagsins og miðast við að stuðla að jafnrétti karla og kvenna með því að aðlaga þessi stefnumál og gera hagnýtar ráðstafanir til að bæta stöðu karla og kvenna í samfélaginu.

- 7) Á fundi sínum í Nice 7. og 9. desember 2000 fór leiðtoga ráðið þess á leit við framkvæmdastjórnina að hún efldi jafnréttistengd réttindi með því að samþykkja tillögu að tilskipun um að stuðla að jafnrétti kynjanna á öðrum sviðum en í atvinnumálum og atvinnulífi.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 373, 21.12.2004, bls. 37. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 147/2009 frá 4. desember 2009 um breytingu á XVIII viðauka (Öryggi og hollustuhættir á vinnustöðun, vinnuréttur og jafnrétti kynjanna) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 12, 11.3.2010, bls. 44.

⁽¹⁾ Álitum var skilað 30. mars 2004 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum ESB).

⁽²⁾ Stjtið. ESB C 241, 28.9.2004, bls. 44.

⁽³⁾ Stjtið. ESB C 121, 30.4.2004, bls. 27.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 17, 19.1.2001, bls. 22.

- 8) Framkvæmdastjórnin hefur samþykkt marga lagagæringa til að koma í veg fyrir og berjast gegn kynjamismunun á vinnumarkaðinum. Þessir gæringar hafa leitt í ljós hversu mikilvæg löggjöfin er í baráttunni gegn mismunun.
- 9) Kynjamismunun, þ.m.t. áreitni og kynferðisleg áreitni, viðgengst einnig utan vinnumarkaðarins. Þess háttar mismunun getur verið jafn skaðleg, og getur hindrað að karlar og konur samlagist að öllu leyti og farsælega í efnahagslegu og félagslegu lífi.
- 10) Vandamálin eru einkum augljós að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu. Því skal koma í veg fyrir og uppræta kynjamismun á þessu sviði. Samanber tilskipun ráðsins 2000/43/EB frá 29. júní 2000 um beitingu meginreglunnar um jafna meðferð manna án tillits til kynþáttar og þjóðernis⁽¹⁾ verður þessu markmiði betur náð með löggjöf Bandalagsins.
- 11) Með slíkri löggjöf er rétt að banna kynjamismunun að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu. Með vörum er átt við vörur í skilningi ákvæða stofnsáttmála Evrópubandalagsins að því er varðar frjálsa vöruflutninga. Með þjónustu er átt við þjónustu í skilningi 50. gr. áttmálans.
- 12) Til að koma í veg fyrir kynjamismunun skal þessi tilskipun gilda hvort tveggja um beina mismunun og óbeina mismunun. Bein mismunun á sér aðeins stað þegar einstaklingur fær óhagstæðari meðferð á grundvelli kynferðis en annar einstaklingur við sambærilegar aðstæður. Samkvæmt því tengist t.d. mismunun kynjanna, að því er varðar heilbrigðisþjónustu, vegna líkamlegs munar á kynjunum, ekki sambærilegum aðstæðum og telst því ekki vera mismunun.
- 13) Bann við mismunun skal því gilda um einstaklinga sem útvega vörur og þjónustu, sem almenningur getur nálgast, og eru í boði utan einka- og fjölskyldulífs og viðskipti sem eru stunduð í þessu samhengi. Það skal ekki gilda um efni fjölmiðla eða auglýsingar, né heldur um menntun í almennum eða einkareknum skólum.
- 14) Allir einstaklingar njóta þess frelsis að gera samninga, þ.m.t. frelsi til að velja samningsaðila í viðskiptum.
- Einstaklingur sem býður vörur eða þjónustu kann að hafa margar huglægar ástæður fyrir vali sínu á samningsaðila. Að því tilskildu að val á samstarfsaðila byggist ekki á kynferði þess einstaklings skal þessi tilskipun ekki brjóta í bága við frelsi einstaklingsins til að velja sér samningsaðila.
- 15) Nú þegar eru fyrir hendi nokkrir lagagæringar um framkvæmd meginreglunnar um jafna meðferð karla og kvenna að því er varðar atvinnu og störf. Þess vegna skal þessi tilskipun ekki gilda um það svið. Sami rökstuðningur gildir um mál er varða sjálfstæða atvinnustarfsemi, að því tilskildu að þau falli undir gildandi lagagæringa. Tilskipunin skal einungis gilda um tryggingar og lífeyrisgreiðslur sem eru séreign, valfrjálssar og óviðkomandi ráðningarsambandi.
- 16) Mismunur í meðferð er aðeins viðurkenndur ef hægt er að réttlæta hann með lögmætu markmiði. Lögmætt markmið getur t.d. verið verndun þolenda kynferðisofbeldis (t.d. að koma á fót athvarfi fyrir annað kynið), ástæður sem lúta að einkalífi og velsæmi (t.d. varðandi gistingu hjá einstaklingi á heimili hans), að stuðla að jafnrétti kynjanna eða hagsmunum karla eða kvenna (t.d. sjálfboðaliðasamtök fyrir annað kynið), félagafrelsi (þegar um er að ræða aðild að einkafélögum fyrir annað kynið) og skipulegu íþróttastarfi (t.d. íþróttaviðburðir fyrir annað kynið). Allar takmarkanir skulu hins vegar vera viðeigandi og nauðsynlegar í samræmi við viðmiðanirnar sem leiðir af dómaframkvæmd Dómstóls Evrópubandalaganna.
- 17) Samkvæmt meginreglunni um jafna meðferð að því er varðar aðgang að vörum og þjónustu er þess ekki krafist að körlum og konum sé alltaf útveguð sameiginleg aðstaða, að því tilskildu að aðstaðan sé ekki hagstæðari fyrir annað kynið.
- 18) Algengt er að nota tryggingafræðilega stuðla í tengslum við kynferði í tryggingastarfsemi og annarri skyldri fjármálaþjónustu. Í því skyni að tryggja jafna meðferð karla og kvenna ætti notkun kynferðis sem tryggingafræðilegs stuðuls ekki að leiða til mismunar á iðgjöldum og bótum einstaklinga. Til þess að komast hjá skyndilegum breytingum á markaðinum skal beiting þessarar reglu eingöngu gilda um nýja samninga sem gerðir eru eftir lögleiðingu þessarar tilskipunar.

⁽¹⁾ Stjótd. EB L 180, 19.7.2000, bls. 22.

- 19) Tilteknir áhættuflokkar geta verið mismunandi eftir kynferði. Í sumum tilvikum er kynferði einn þáttanna, en ekki endilega sá eini, sem sker úr um mat á tryggðri áhættu. Að því er varðar samninga sem tryggja þessa áhættuflokka geta aðildarríki ákveðið að heimila undanþágur frá reglunni um iðgjöld og bætur fyrir bæði kynin, svo fremi þau geti tryggt að tryggingafræðileg og tölfræðileg gögn sem liggja til grundvallar útreikningunum séu áreiðanleg og reglulega uppfærð, og að almenningur hafi aðgang að þeim. Undanþágur eru aðeins veittar ef innlend löggjöf hefur ekki þegar beitt reglunni um bæði kynin. Fimm árum eftir lögleiðingu þessarar tilskipunar skulu aðildarríkin endurskoða rökstuðninginn fyrir þessum undanþágum og taka tillit til nýjustu tryggingafræðilegra og tölfræðilegra gagna og skýrslu frá framkvæmdastjórninni þremur árum eftir að þessi tilskipun er lögleidd.
- 20) Lakari meðferð á konum vegna meðgöngu og fæðingar skal teljast bein kynjamismunun og því bönnuð í tryggingastarfsemi og skyldri fjármálaþjónustu. Kostnaður vegna hættu á meðgöngu og fæðingu skal því ekki eingöngu eignaður öðru kyninu.
- 21) Tryggja ber þeim sem hefur verið mismunað á grundvelli kynferðis nauðsynlega réttarvernd. Til að tryggja skilvirkari vernd skal einnig veita félögum, samtökum og öðrum lögaðilum heimild, sem aðildarríkin ákvarða nánar, til að koma að máli, annaðhvort fyrir hönd þolanda mismununar eða til stuðnings honum, sbr. þó málsmeðferðarreglur landslaga um fyrirsvor og málsvörn fyrir rétti.
- 22) Aðlaga skal reglur um sönnunarbyrði þegar um mismunun við fyrstu sýn (*prima facie*) er að ræða og, til að unnt sé að beita meginreglunni um jafna meðferð á skilvirkann hátt, skal sönnunarbyrðin færast yfir á hinn stefnda ef lögð eru fram sönnunargögn um slíka mismunun.
- 23) Skilvirk framkvæmd meginreglunnar um jafna meðferð útheimtir fullnægjandi réttarvernd fyrir þolendur slæmrar meðferðar..
- 24) Með það fyrir augum að vinna meginreglunni um jafna meðferð aukið fylgi skulu aðildarríkin hvetja til skoðanaskipta við viðeigandi hagsmunaaðila sem eiga, í samræmi við landslög og venju, lögmætra hagsmuna að gæta í baráttunni gegn kynjamismunun að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu.
- 25) Vernd gegn kynjamismunun styrktist ef í hverju aðildarríki væri aðili eða aðilar sem væru færir um að greina þau vandamál sem um er að ræða, kanna hugsanlegar lausnir og sjá þolendum fyrir raunhæfri aðstoð. Aðilinn eða aðilarnir geta verið þeir sömu og þeir sem á landsvisu bera ábyrgð á að verja mannréttindi, standa vörð um réttindi einstaklinga eða um framkvæmd meginreglunnar um jafna meðferð.
- 26) Í þessari tilskipun er mælt fyrir um lágmarkskröfur þannig að aðildarríkin eigi kost á að setja hagstæðari ákvæði eða viðhalda þeim. Ekki er unnt að bera fyrir sig framkvæmd þessarar tilskipunar til að réttlæta afturför á þessu sviði frá því sem nú tíðkast í aðildarríkjunum.
- 27) Aðildarríkjunum ber að kveða á um skilvirk viðurlög við brotum gegn skyldum samkvæmt þessari tilskipun og séu þau í eðlilegu hlutfalli við brotið og hafa letjandi áhrif.
- 28) Þar eð aðildarríkin geta ekki með fullnægjandi hætti náð markmiði þessarar tilskipunar, þ.e.a.s. að tryggja sameiginlega viðtæka vernd gegn mismunun í öllum aðildarríkjunum, og þeim verður því betur náð á vettvangi Bandalagsins, vegna þess hve aðgerðirnar eru umfangsmiklar og hafa viðtæk áhrif, getur Bandalagið samþykkt ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhöfsregluna, eins og kveðið er á um í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari tilskipun til að ná megi þessum markmiðum.
- 29) Aðildarríkin eru hvött, í samræmi við 34. mgr. samstarfssamningsins milli stofnana um betri lagasetningu⁽¹⁾ til að setja fram fyrir sig og í þágu Bandalagsins sínar eigin töflur sem sýna, eftir því sem við verður komið, samsvörun milli þessarar tilskipunar og ráðstafana til að lögleiða hana og birta þær.

(¹) Stjtið. ESB C 321, 31.12.2003, bls. 1.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

I. KAFLI

ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Markmið

Markmiðið með þessari tilskipun er að mæla fyrir um ramma til að berjast gegn kynjamismunun í tengslum við aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu með það fyrir augum að framfylgja meginreglunni um jafna meðferð karla og kvenna í aðildarríkjunum.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) bein mismunun: þegar einstaklingur fær óhagstæðari meðferð á grundvelli kynferðis en annar einstaklingur fær, hefur fengið eða fengi við sambærilegar aðstæður,
- b) óbein mismunun: þegar að því er virðist hlutlaust ákvæði, viðmiðun eða venja setur fólk af öðru kyninu í síðri stöðu en fólk af hinu kyninu, nema viðkomandi ákvæði, viðmiðun eða venja sé réttlætt á hlutlægan hátt með lögmætu markmiði og aðferðirnar til að ná því markmiði séu viðeigandi og nauðsynlegar,
- c) áreitni: þegar óæskilegt framferði, sem tengist kynferði einstaklings, á sér stað og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu einstaklings og skapa ógnandi, fjandsamlegt, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða særandi andrúmsloft,
- d) kynferðisleg áreitni: þegar einhvers konar óæskilegt framferði, líkamlegt, með orðum, án orða eða af kynferðislegum toga, á sér stað og hefur þann tilgang eða þau áhrif að misbjóða virðingu einstaklings, einkum þegar skapað er ógnandi, fjandsamlegt, niðurlægjandi, auðmýkjandi eða særandi andrúmsloft.

3. gr.

Gildissvið

1. Innan marka þeirra heimilda sem Bandalagið hefur skal þessi tilskipun gilda um alla einstaklinga sem útvega vörur og

þjónustu á almennum markaði, án tillits til viðkomandi einstaklings, bæði að því er varðar opinbera geirann og einkageirann, þ.m.t. opinbera aðila, og sem eru í boði utan þess sviðs sem tekur til einka- og fjölskyldulífs og viðskipta sem eru stunduð í þessu samhengi.

2. Þessi tilskipun skal ekki í brjóta í bága við frelsi einstaklingsins til að velja sér samningsaðila, að því tilskildu að val á samningsaðila byggist ekki á kynferði þess einstaklings.

3. Þessi tilskipun skal ekki gilda um efni fjölmiðla og auglýsingar, né heldur um menntun.

4. Þessi tilskipun gildir ekki um málefni er varða atvinnu og störf. Þessi tilskipun gildir ekki um málefni er varða sjálfstæða atvinnustarfsemi, að því tilskildu að þessi mál falli undir aðrar lagagerðir Bandalagsins.

4. gr.

Meginregla um jafna meðferð

1. Í þessari tilskipun merkir meginreglan um jafna meðferð karla og kvenna að:

- a) ekki skuli viðgangast nokkur bein kynjamismunun, þ.m.t. lakari meðferð á konum vegna meðgöngu og fæðingar,

- b) ekki skuli viðgangast nokkur óbein kynjamismunun.

2. Þessi tilskipun er með fyrirvara um hagstæðari ákvæði varðandi vernd kvenna, einkum með tilliti til meðgöngu og fæðingar.

3. Áreitni og kynferðisleg áreitni í skilningi þessarar tilskipunar skal teljast mismunun á grundvelli kynferðis og skal því bönnuð. Óheimilt er að leggja til grundvallar ákvörðun, sem hefur áhrif á einstakling, hvort að hann hefur amast við eða sætt sig við slíkt framferði.

4. Fyrirmæli um beina eða óbeina kynjamismunun skal teljast mismunun í skilningi þessarar tilskipunar.

5. Þessi tilskipun skal ekki útiloka mismunandi meðferð ef lögmæt markmið réttlæta að vörur og þjónusta séu eingöngu eða aðallega veittar einstaklingum af öðru kyninu og aðferðirnar til að ná þessu markmiði séu viðeigandi og nauðsynlegar.

5. gr.

Tryggingafræðilegir stuðlar

1. Aðildarríki skulu tryggja að í öllum nýjum samningum, sem gerðir eru eftir 21. desember 2007 í síðasta lagi, leiði notkun kynferðis sem stuðuls í útreikningum á iðgjaldi og bótum í tryggingastarfsemi og skyldri fjármálaþjónustu ekki til mismunandi iðgjalda og bóta fyrir einstaklinga.

2. Þrátt fyrir 1. mgr. geta aðildarríkin ákveðið fyrir 21. desember 2007 að leyfa hlutfallslegan mismun á iðgjöldum og bótum einstaklinga þar sem beiting kynferðis er ákvarðandi þáttur við mat á áhættu sem grundvallast á viðeigandi og nákvæmum tryggingafræðilegum og tölfræðilegum gögnum. Viðkomandi aðildarríki skulu tilkynna framkvæmdastjórninni og tryggja að tekin séu saman nákvæm gögn, sem varða beitingu kynferðis sem ákvarðandi tryggingafræðilegs stuðuls og að þau séu birt og uppfærð reglulega. Þessi aðildarríki skulu endurskoða ákvörðun sína fimm árum eftir 21. desember 2007 að teknu tilliti til skýrslu framkvæmdastjórnarinnar, sem um getur í 16. gr., og skulu framsenda niðurstöðurnar úr þessari endurskoðun til framkvæmdastjórnarinnar.

3. Í öllum tilvikum skal kostnaður tengdur meðgöngu og fæðingu ekki leiða til mismunandi iðgjalda og bóta fyrir einstaklinga.

Aðildarríki geta frestað framkvæmd þeirra ráðstafana sem eru nauðsynlegar til að fara að ákvæðum þessarar málsgreinar í mest tvö ár frá 21. desember 2007. Í því tilviki skal viðkomandi aðildarríki tafarlaust gera framkvæmdastjórninni grein fyrir því.

6. gr.

Sértækar aðgerðir

Til að tryggja fullt jafnrétti kynjanna í raun skal meginreglan um jafna meðferð ekki hindra neitt aðildarríkjanna í að viðhalda eða samþykka sértækar ráðstafanir til að koma í veg eða bæta fyrir ókosti sem tengjast kynferði.

7. gr.

Lágmarkskröfur

1. Aðildarríkjunum er heimilt að setja eða viðhalda ákvæðum sem eru hagstæðari, að því er við kemur vernd meginreglunnar um jafna meðferð karla og kvenna, en ákvæðin sem mælt er fyrir um í þessari tilskipun.

2. Framkvæmd þessarar tilskipunar skal ekki undir nokkrum kringumstæðum vera tilefni til að draga úr þeirri vernd gegn

mismunun sem aðildarríkin þegar veita á sviðum sem tilskipun þessi tekur til.

II. KAFLI

ÚRRÆÐI OG FRAMKVÆMD

8. gr.

Réttindi varin

1. Aðildarríkin skulu tryggja að allir þeir, sem telja sig rangindum beitta vegna þess að meginreglunni um jafna meðferð hefur ekki verið fylgt í tilviki þeirra, eigi kost á dóms- og stjórnarsýslumeðferð, einnig sáttameðferð þegar þau telja það við hæfi, til að tryggja að skyldum samkvæmt þessari tilskipun sé framfylgt, þótt aðstæðurnar, sem mismununin á að hafa átt sér stað við, séu ekki lengur fyrir hendi.

2. Aðildarríkin skulu innleiða í réttarkerfi sín nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja raunverulegar og skilvirkar bætur eða endurgjald sem aðildarríkin ákvarða fyrir tap eða skaða, sem einstaklingur verður fyrir vegna mismununar í skilningi þessarar tilskipunar, á þann hátt sem er letjandi og í réttu hlutfalli við skaðann. Þótt sett séu fyrirframákveðin efri mörk skal það ekki takmarka slíkar bætur eða endurgjald.

3. Aðildarríkin skulu tryggja að félög, samtök eða aðrir lögaðilar, sem í samræmi við viðmiðanir í landslögum eiga lögmætra hagsmuna að gæta í því að tryggja að farið sé að ákvæðum þessarar tilskipunar, geti átt aðild að dóms- eða stjórnarsýslumeðferð sem miðar að því að fullnægja þeim skyldum sem þessi tilskipun hefur í för með sér, fyrir hönd kæranda eða til stuðnings honum og með eða án hans samþykkis.

4. Ákvæði 1. og 3. mgr. hafa ekki áhrif á reglur landsréttar um fresti til höfða mál með tilliti til meginreglunnar um jafna meðferð.

9. gr.

Sönnunarbyrði

1. Aðildarríkin skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir, í samræmi við eigin réttarkerfi, til að tryggja að það sé stefnda að sanna að meginreglan um jafna meðferð hafi ekki verið brotin ef þeir sem telja sig beitta rangindum, þar eð meginreglunni um jafna meðferð hafi ekki verið beitt í þeirra tilviki, leggja fyrir dómstóla eða önnur lögbær yfirvöld staðreyndir sem gefa ástæðu til að ætla að bein eða óbein mismunun hafi átt sér stað.

2. Ákvæði 1. mgr. skulu ekki koma í veg fyrir að aðildarríkin innleiði sönnunarreglur sem eru hagstæðari fyrir kærendur.

mismununar sé veitt óháð aðstoð við að reka kærumál vegna mismununar,

3. Ákvæði 1. mgr. skulu ekki gilda um meðferð sakamála.

b) að óháðar kannanir séu gerðar á mismunun,

4. Ákvæði 1., 2. og 3. mgr. skulu einnig gilda í þeirri málsmeðferð sem um getur í 3. mgr. 8. gr.

c) að óháðar skýrslur séu birtar og tilmæli sett fram í málum er varða slíka mismunun.

5. Aðildarríkin þurfa ekki að beita 1. mgr. í þeim málum þar sem dómstólum eða öðrum lögbærum aðila ber að rannsaka málsatvik.

IV. KAFLI

10. gr.

LOKAÁKVÆÐI

Vernd gegn refsiaðgerðum

13. gr.

Aðildarríkin skulu setja ákvæði í eigin réttarkerfi um nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda einstaklinga gegn óhagstæðri meðferð eða óhagstæðum afleiðingum vegna viðbragða við kæru eða málarekstri sem hefur það að markmiði að sjá til þess að meginreglan um jafna meðferð sé virt.

Ákvæði virt

Aðildarríki skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að meginreglan um jafna meðferð sé virt að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu innan gildissviðs þessarar tilskipunar, einkum að:

11. gr.

Skoðanaskipti við hlutaðeigandi hagsmunaaðila

a) lög og stjórnsýslufyrirmæli, sem brjóta í bága við meginregluna um jafna meðferð, séu afnumin,

Með það fyrir augum að vinna meginreglunni um jafna meðferð aukið fylgi skulu aðildarríkin hvetja til skoðanaskipta við hlutaðeigandi hagsmunaaðila sem eiga í samræmi við landslög og venju lögmætra hagsmuna að gæta í baráttunni gegn kynjamismunun að því er varðar aðgang að og afhendingu á vörum og þjónustu.

b) öll samningsbundin ákvæði, eigin reglur fyrirtækja og reglur um fyrirtæki sem rekin eru í hagnaðarskyni, eða ekki eru rekin í hagnaðarskyni, sem brjóta í bága við meginregluna um jafna meðferð eru, eða kunna að verða, lýst ógild eða þeim breytt.

14. gr.

III. KAFLI

Viðurlög

AÐILAR SEM VINNA AÐ JAFNRI MEÐFERÐ

12. gr.

1. Aðildarríkin skulu tilnefna og gera nauðsynlegar ráðstafanir fyrir einn eða fleiri aðila sem eiga að stuðla að, greina, fylgjast með og styðja jafna meðferð allra einstaklinga án kynjamismununar. Þessir aðilar tilheyrt stofnunum sem hafa fengið það verkefni á landsvísi að verja mannréttindi, standa vörð um réttindi einstaklinga eða um framkvæmd meginreglunnar um jafna meðferð.

Aðildarríkin skulu setja reglur um viðurlög við brotum gegn ákvæðum landslaga, sem eru samþykkt samkvæmt þessari tilskipun, og gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að þeim sé beitt. Viðurlögin, sem geta verið greiðsla skaðabóta til þolanda mismununar, skulu vera skilvirk, í réttu hlutfalli við brotið og letjandi. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um þessi ákvæði eigi síðar en 21. desember 2007 og skulu tilkynna henni án tafar um síðari breytingar á þeim.

15. gr.

2. Aðildarríki skulu tryggja að hæfni aðilanna, sem um getur í 1. mgr., feli í sér:

Miðlun upplýsinga

a) með fyrirvara um rétt þolanda og félaga, samtaka eða annarra lögaðila, sem um getur í 2. mgr. 8. gr., að þolendur

Aðildarríkin skulu sjá til þess að allir viðkomandi aðilar á öllu yfirráðasvæði þeirra fái vitneskju eftir viðeigandi leiðum um ákvæði, sem eru samþykkt á grundvelli þessarar tilskipunar, og um viðeigandi ákvæði sem þegar eru í gildi.

*16. gr.***Skýrslur**

1. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni allar tiltækar upplýsingar varðandi beitingu þessarar tilskipunar fyrir 21. desember 2009 og á fimm ára fresti eftir það.

Framkvæmdastjórnin skal taka saman yfirlitsskýrslu, m.a. með endurskoðun á gildandi venjum aðildarríkja í tengslum við 5. gr. með tilliti til notkunar kynferðis sem stuðuls við útreikning á iðgjöldum og bótum. Hún skal leggja þessa skýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið eigi síðar en 21. desember 2010. Framkvæmdastjórnin skal láta tillögur um að breyta tilskipuninni fylgja skýrslunni, ef við á.

2. Skýrsla framkvæmdastjórnarinnar skal taka tillit til sjónarmiða hlutaðeigandi hagsmunaaðila.

*17. gr.***Lögleiðing**

1. Aðildarríkin skulu samþykka nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli eigi síðar en 21. desember 2007 til að fara að tilskipun þessari. Þau skulu þegar í stað senda framkvæmdastjórninni texta þessara ákvæða.

Þegar aðildarríkin samþykka þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau eru birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um birtingu slíkrar tilvísunar.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykka um málefni sem tilskipun þessi nær til.

*18. gr.***Gildistaka**

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

*19. gr.***Viðtakendur**

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 13. desember 2004.

Fyrir hönd ráðsins,

B. R. BOT

forseti.

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 506/2007

2011/EES/10/09

frá 8. maí 2007

um kröfur, sem gerðar eru til innflytjenda og framleiðenda tiltekinna forgangsefna, um prófanir og upplýsingar í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 frá 23. mars 1993 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna ⁽¹⁾, einkum 2. mgr. 10. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Skýrslugjafar, sem aðildarríkin hafa tilnefnt í samræmi við 1. mgr. 10. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93, hafa metið upplýsingarnar sem framleiðendurnir og innflytjendurnir hafa lagt fram að því er varðar tiltekin forgangsefni. Að höfðu samráði við þessa framleiðendur og innflytjendur hafa skýrslugjafarnir skorið úr um að nauðsynlegt sé að krefjast þess við áhættumat að viðkomandi framleiðendur og innflytjendur leggi fram frekari upplýsingar og framkvæmi frekari prófanir.
- 2) Þær upplýsingar sem þarf til að meta viðkomandi efni liggja ekki fyrir hjá fyrri framleiðendum eða innflytjendum. Framleiðendurnir og innflytjendurnir hafa sannreynt að ekki er hægt að nota aðrar aðferðir í stað prófana á dýrum eða til að takmarka slíkar prófanir.
- 3) Það er því viðeigandi að fara fram á að framleiðendur og innflytjendur forgangsefna leggi fram frekari

upplýsingar og framkvæmi frekari prófanir á þessum efnum. Aðferðarlýsingarnar, sem skýrslugjafarnir hafa lagt fram hjá framkvæmdastjórninni, skulu notaðar til að framkvæma þessar prófanir.

- 4) Ákvæði þessarar reglugerðar eru í samræmi við álit nefndarinnar sem var komið á fót skv. 15. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Framleiðendur og innflytjendur efnanna, sem talin eru upp í viðaukanum, sem hafa lagt fram upplýsingar í samræmi við kröfurnar í 3., 4., 7. og 9. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93, skulu veita þær upplýsingar og framkvæma þær prófanir sem eru tilgreindar í viðaukanum og afhenda viðkomandi skýrslugjöfum niðurstöðurnar.

Prófanirnar skulu framkvæmdar í samræmi við aðferðarlýsingarnar sem skýrslugjafarnir tilgreina.

Afhenda skal niðurstöðurnar innan þeirra tímamarka sem mælt er fyrir um í viðaukanum.

2. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 8. maí 2007.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Stavros DIMAS

framkvæmdastjóri.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 119, 9.5.2007, bls. 24. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegru EES-nefndarinnar nr. 7/2010 frá 29. janúar 2010 um breytingu á II viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá *EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 19, 22.4.2010, bls. 14.

(¹) Stjtið. EB L 84, 5.4.1993, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1882/2003 (Stjtið. ESB L 284, 31.10.2003, bls. 1).

VIÐAUKI

Nr.	EINECS-nr.	CAS-nr.	Heiti efnis	Skýrslugjafi	Kröfur um prófanir og upplýsingar	Frestur frá gildistöku- degi þessarar reglugerðar
1.	237-158-7	13674-84-5	Tris(2-klór-1-metýletýl)fosfat (TCPP)	IE/UK	— Rannsókn hjá tveimur kynslóðum — áhrif á frjósemi (OECD 416-B35)	24 mánuðir
					— Halastjörnumæling (e. Comet assay) í lífi á rottulífur	12 mánuðir
					— Upptaka um húð í glasi á geislamerktu TCPP gegnum mannhúð (OECD 428)	12 mánuðir
2.	237-159-2	13674-87-8	Tris[2-klór-1-klórmetýl]etýl]fosfat (TDCP)	IE/UK	— Rannsókn á sögi/afsögi (breytt OECD 106-prófun)	6 mánuðir
3.	253-760-2	38051-10-4	2,2-bis(klórmetýl)trimetýlenbis(bis(2-klóretýl)fosfat (V6)	IE/UK	— Rannsókn hjá tveimur kynslóðum — áhrif á frjósemi (OECD 416-B35)	24 mánuðir
					— Upptaka um húð í glasi á geislamerktu V6 gegnum mannhúð (OECD 428)	12 mánuðir
4.	202-679-0	98-54-4	4-tert-bútýlfenól	NO	— Rannsókn á áhrifum á innkirtlastarf fiska (drög að framlengdri prófun OECD á fyrsta þroskastigi (ELS))	18 mánuðir
5.	202-411-2	95-33-0	N-sýklóhexýlbensóþíasól-2-súlfenamíð	DE	— Mæld gögn úr jarðvegi við veg og yfirborðsvatni sem tekur við afrennsli frá vegum. Niðurbrotsefnin sem á að mæla eru: 2-merkaptóbensóþíasól, bensóþíasól, 2-bensóþíasólón, 2-metýlþióbensóþíasól og 2-metýlbensóþíasól	4 ár
					— Mæld gögn um sigvatn frá urðunarstað. Niðurbrotsefnin sem á að mæla eru: 2-merkaptóbensóþíasól, bensóþíasól, 2-bensóþíasólón, 2-metýlþióbensóþíasól og 2-metýlbensóþíasól	4 ár
					— Upplýsingar um notkun og váhrif varðandi endurvinnslu hjólbarða, einkum varðandi starfsstöðvar sem tæta hjólbarða, iþróttaleikvanga sem nota endurunnið hjólbarðaefti og aðra áþekka notkun á endurunnum hjólbörðum undir beru lofti	4 ár
6.	233-118-8	10039-54-0	Bis(hýdroxýlammóníum)súlfat	DE	— Fjölgunarprófun á halaflóm (<i>Daphnia magna</i>) (OECD 211)	3 mánuðir
					— Upplýsingar um váhrif frá framleiðslu og vinnslu	3 mánuðir
					— Gögn úr fræðiritum um eða rannsókn á öndunarhömlun í virkri eðju (OECD 209)	3 mánuðir

Nr.	EINECS-nr.	CAS-nr.	Heiti efnis	Skýrslugjafi	Kröfur um prófanir og upplýsingar	Frestur frá gildistöku- degi þessarar reglugerðar
7.	201-245-8	80-05-7	4,4'- ísóprópýlidendífe- nól	UK	— Prófun á áhrifum á vöxt plantna á landi (OECD 208)	6 mánuðir
					— Fjölgunarpróf á pottormum (Enchytraeid) (OECD 220)	6 mánuðir
					— Fjölgunarpróf með hentugum tegundum stökkmors (e. springtail)	6 mánuðir
8.	266-028-2	65996-93-2	Bik, úr háhitakoltjöru.	NL	— STP-hömlunarprófun á eðju (OECD 209 — C11)	3 mánuðir

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 465/2008

2011/EES/10/10

frá 28. maí 2008

um kröfur um prófanir og upplýsingar, samkvæmt reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93, sem gerðar eru til innflytjenda og framleiðenda tiltekinna efna sem kunna að vera þrávirk, safnast fyrir í lífverum og vera eitruð og eru tilgreind í Evrópuskrá yfir iðefni á markaði (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

þessar prófanir og sendi skýrslurnar ásamt niðurstöðum
prófananna til framkvæmdastjórnarinnar.

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

- 4) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 15. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93.

með hliðsjón af reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 frá 23. mars 1993 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna ⁽¹⁾, einkum 2. mgr. 12. gr.,

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1. gr.

- 1) Heimilt er að krefja framleiðendur og innflytjendur tiltekinna efna í Evrópuskrá yfir iðefni á markaði ⁽²⁾ um frekari upplýsingar sem þeir búa yfir og/eða um prófanir á fyrirbyggjandi efni ef gild ástæða er til að ætla að efnið geti stofnað heilbrigði manna eða umhverfinu í verulega hættu. Efni sem eru þrávirk, safnast fyrir í lífverum og eru eitruð kunna að skapa slíka hættu.

Framleiðendur og innflytjendur eins eða fleiri efna, sem kunna að vera þrávirk, safnast fyrir í lífverum eða vera eitruð og skráð eru í Evrópuskrá yfir iðefni á markaði og tilgreind í viðaukanum við þessa reglugerð, skulu veita framkvæmdastjórninni þær upplýsingar sem eru tilgreindar í viðaukanum, innan þess frests sem þar er mælt fyrir um, og annast þær prófanir á hverju efni sem getið er um í viðaukanum í samræmi við þær aðferðarlýsingar sem tilgreindar eru þar.

- 2) Af þessum sökum skal krefjast þess að viðkomandi framleiðendur og innflytjendur veiti framkvæmdastjórninni þær upplýsingar sem þeir búa yfir varðandi þessi efni.

Þeir skulu einnig leggja skýrslu fyrir framkvæmdastjórnina um hverja prófun, þ.m.t. niðurstöður hennar, innan þess frests sem mælt er fyrir um í viðaukanum.

- 3) Einnig skal krefjast þess að viðkomandi framleiðendur og innflytjendur prófi viðkomandi efni, semji skýrslu um

2. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi daginn eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 28. maí 2008.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Stavros DIMAS

framkvæmdastjóri.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 139, 29.5.2008, bls. 8. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 7/2010 frá 29. janúar 2010 um breytingu á II viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá *EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 19, 22.4.2010, bls. 14.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 84, 5.4. 1993, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1882/2003 (Stjtið. ESB L 284, 31.10.2003, bls. 1).

⁽²⁾ Stjtið. EB C 146 A, 15.6.1990, bls. 1.

VIÐAUKI

Nr.	EINECS-nr.	CAS-nr.	Heiti efnis	Kröfur um prófanir og upplýsingar	Frestur frá gildistökuþegi þessarar reglugerðar
1	204-279-1	118-82-1	2,2',6,6'-tetra-tert-bútyl-4,4'-metýlendífenól	Lífþéttirannsókn á fiski (OECD 305 eða fôðurrannsókn)	18 mánuðir
2	239-622-4	15571-58-1	2-etylhexýl 10-etyl-4,4-dioktýl -7-oxó-8-oxa-3,5-dípía-4-stannatetradekanóat	Lífþéttirannsókn á fiski (OECD 305 eða fôðurrannsókn)	18 mánuðir
3	222-583-2	3542-36-7	Díklórídíoktýltinhýdríð	Lífþéttirannsókn á fiski (prófunin skal gerð á efni nr. 2 (CAS-nr. 15571-58-1))	18 mánuðir
4	256-798-8	50849-47-3	5-nónýlsalísýlaldehýðoxím	Lífþéttirannsókn á fiski (OECD 305 eða fôðurrannsókn)	18 mánuðir
5	281-018-8	83846-43-9	Bensósýra, 2-hýdroxý-, mónó-C ₁₃ -alkýlafleiður, kalsíumsólt (2:1)	Aukinn auðlífrjótanleiki	18 mánuðir
6	250-702-8	31565-23-8	Dí(tert-dódekýl)pentasúlfíð	Frekari rannsókn á hugsanlegri upptöku í fiski Lífþéttirannsókn á fiski (fôðurrannsókn)	18 mánuðir
7	284-578-1	84929-98-6	Magnesium, bis(2-hýdroxýbensóat-O1,O2)-, ar,ar'-dí-C ₁₃ -alkýlafleiður	Aukinn auðlífrjótanleiki (prófunin skal gerð á efni nr. 5 (CAS-nr. 83846-43-9))	18 mánuðir
8	209-136-7	556-67-2	Oktametýlsýklótetrasíloxan	Umhverfisvöktunaráætlun (ásamt efni nr. 15 (CAS-nr. 541-02-6))	18 mánuðir
9	262-975-0	61788-44-1	Fenól, stýrenað	fjölunarprófun á halaflóm í 21 dag (viðmiðunarregla OECD nr. 211) sem gerð er á þrístýrenuðu fenóli (CAS nr. 18254-13-2) Lífþéttirannsókn á fiski (fôðurrannsókn)	18 mánuðir
10	262-967-7	61788-32-7	Terfenýl, vetnað	Prófun á niðurbroti lífrænna efna í jarðvegi að því er varðar valin vetnuð terfenýl (OECD 307) Lífþéttirannsókn á fiski með tilliti til kvaterfenýla Háð niðurstöðum — rannsókn á T-viðmiðun (ályktun út frá byggingarlega hliðstæðum efnum terfenýla (CAS nr. 26140-60-3))	18 mánuðir
11	222-733-7	3590-84-9	Tetraoktýltín	Lífþéttirannsókn á fiski (prófunin skal gerð á efni nr. 2 (CAS-nr. 15571-58-1))	18 mánuðir
12	246-619-1	25103-58-6	tert-dódekanþíól	Prófun á auknum lífrjótanleika Lífþéttirannsókn á fiski	18 mánuðir
13	248-227-6	27107-89-7	2-etylhexýl 10-etyl-4-[[2-[(2-etylhexýl)oxý]-2-oxóetyl]-þíó]-4-oktýl-7-oxó-8-oxa-3,5-dípía-4-stannatetradekanóat	Lífþéttirannsókn á fiski (prófunin skal gerð á efni nr. 2 (CAS-nr. 15571-58-1))	18 mánuðir
14	250-709-6	31570-04-4	Tris(2,4-dí-tert-bútylfenýl)fosfít	Lífþéttirannsókn á fiski (fôðurrannsókn)	18 mánuðir
15	208-764-9	541-02-6	Dekametýlsýklópentasíloxan Skimun: PBT (þrávirkni, uppsöfnun í lifverum og eituhrið) & vPvB (mikil þrávirkni og mikil uppsöfnun í lifverum)	Umhverfisvöktunaráætlun (ásamt efni nr. 8 (CAS-nr. 556-67-2))	18 mánuðir
16	254-052-6	38640-62-9	DIPN (díisóprópýlnaftalen)	Rannsókn á auðlífrjótanleika markaðsefnis (OECD 301B)	18 mánuðir

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 466/2008

2011/EES/10/11

frá 28. maí 2008

um kröfur, sem gerðar eru til innflytjenda og framleiðenda tiltekinna forgangsefna, um prófanir og upplýsingar í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af reglugerð ráðsins (EBE) nr. 793/93 frá 23. mars 1993 um mat og eftirlit með áhættu skráðra efna ⁽¹⁾, einkum 2. mgr. 10. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Skýrslugjafar, sem aðildarríkin hafa tilnefnt í samræmi við 1. mgr. 10. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93, hafa metið upplýsingarnar sem framleiðendurnir og innflytjendurnir hafa lagt fram að því er varðar tiltekin forgangsefni. Að höfðu samráði við þessa framleiðendur og innflytjendur hafa skýrslugjafarnir komist að þeirri niðurstöðu að nauðsynlegt sé að gera þá kröfu í tengslum við áhættumat að viðkomandi framleiðendur og innflytjendur leggi fram frekari upplýsingar og framkvæmi frekari prófanir.
- 2) Þær upplýsingar sem þarf til að meta viðkomandi efni liggja ekki fyrir hjá fyrri framleiðendum eða innflytjendum. Framleiðendurnir og innflytjendurnir hafa sannreynt, í samræmi við 5. mgr. 10. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93, að ekki er unnt að nota aðrar aðferðir sem takmarka tilraunir á dýrum eða koma í veg fyrir þær.
- 3) Því þykir rétt að gera þá kröfu að framleiðendur og innflytjendur forgangsefna leggi fram frekari upplýsingar og framkvæmi frekari prófanir á þessum efnum.

Aðferðarlýsingarnar, sem skýrslugjafarnir hafa lagt fyrir framkvæmdastjórnina, skulu notaðar til að framkvæma þessar prófanir.

- 4) Ákvæði þessarar reglugerðar eru í samræmi við álit nefndarinnar sem var komið á fót skv. 15. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Framleiðendur og innflytjendur efnanna, sem tilgreind eru í viðaukanum, sem hafa lagt fram upplýsingar í samræmi við kröfurnar í 3., 4., 7. og 9. gr. reglugerðar (EBE) nr. 793/93, skulu veita þær upplýsingar og framkvæma þær prófanir sem eru tilgreindar í viðaukanum og afhenda viðkomandi skýrslugjöfum niðurstöðurnar.

Prófanirnar skulu framkvæmdar í samræmi við aðferðarlýsingarnar sem skýrslugjafarnir tilgreina.

Afhenda skal niðurstöðurnar innan þeirra tímamarka sem mælt er fyrir um í viðaukanum.

2. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi daginn eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 28. maí 2008.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Stavros DIMAS

framkvæmdastjóri.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjórnartíð. ESB L 139, 29.5.2008, bls. 10. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegrar EES-nefndarinnar nr. 7/2010 frá 29. janúar 2010 um breytingu á II viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, sjá *EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 19, 22.4.2010, bls. 14.

⁽¹⁾ Stjórnartíð. EB L 84, 5.4.1993, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1882/2003 (Stjórnartíð. ESB L 284, 31.10.2003, bls. 1).

VIÐAUKI

Nr.	EINECS-nr.	CAS-nr.	Heiti efnis	Skýrslugjafi	Kröfur um prófanir og upplýsingar	Frestur frá gildistökudegi þessarar reglugerðar
1	247-759-6	26523-78-4	Tris(nónýlfenýl)fosfit	FR	Prófun á bráðum eiturrhrifum sem gerð er á halaflóm (<i>Daphnia magna</i>) Upplýsingar um byggingu tris-(nónýlfenýl)fosfíts (TNPP) Upplýsingar um vatnsleysni Ákvörðun á log K _{ow} Prófun á vatnsrofi Prófun í seti með <i>Lumbriculus variegatus</i> Vöktunargögn fyrir staði þar sem PEC (áætlaður styrkur í umhverfinu)/PNEC (styrkur þar sem engin áhrif eru fyrirsjáanleg) > 1 Langtímaprófun á halaflóm, háð niðurstöðu úr prófun á bráðum eiturrhrifum hjá halaflóm	4 mánuðir
2	237-410-6 239-148-8	13775-53-6 15096-52-3	Trínatríumhexaflúorál at	DE	Upplýsingar um efirnotkun Upplýsingar um losun í vatnsræn umhverfishólf að því er varðar öll æviskeið Upplýsingar um losun í andrúmsloftið að því er varðar öll æviskeið Upplýsingar um hörku viðtökuvatnsins að því er varðar tvo framleiðendur Upplýsingar um hlutdeild krýólíts í efnisögnum í útblæstri álbræðslna Leysnirannsókn	4 mánuðir
3	266-028-2	65996-93-2	Bik, úr háhitakoltjöru	NL	Upplýsingar um losun 16 tegunda af fjölhringa, arómatískum vetniskolefnum, samkvæmt flokkun Umhverfisstofnunar Bandaríkjanna, í mismunandi umhverfishólf í andrúmsloftinu sem verður við notkun biks úr háhitakoltjöru (CTPHT) við framleiðslu og notkun bindiefnis í kolaköggla, leirdúfur og öflugt tæringar-varnarefni	4 mánuðir
4	246-690-9	25617-70-8	2,4,4-trímetylþenten	DE	Upplýsingar um losun frá framleiðslu- og vinnslustöðum í skólphreinsistöðvar, yfirborðs-vatn og set Rannsókn á öndunarhömrun í virkri eðju (OECD 209) Langvinn æxlunarprófun á halaflóm (<i>Daphnia magna</i>) (OECD 211)	4 mánuðir
5	231-111-4 232-104-9 222-068-2 231-743-0 236-068-5	7440-02-0 7786-81-4 3333-67-3 7718-54-9 13138-45-9	Nikkel Nikkelsúlfat Nikkelkarbónat Nikkeldíklórið Nikkeldínítrat	DK	Prófun á eiturrhrifum í seti	12 mánuðir
6	287-477-0	85535-85-9	Klóruð alkön, C ₁₄₋₁₇	UK	Rannsókn á uppsöfnun í fiski (OECD TG 305)	6 mánuðir
7	202-696-3	98-73-7	Nítróbenzen	DE	Eitlagreining (OECD TG 429/B42)	6 mánuðir
8	202-679-0	98-54-4	4-tert-bútýlfenól	NO	Upplýsingar um staðbundin váhrif varðandi losun frá tveimur vinnslustöðum (5 og 6) í skólphreinsistöðvar og vatnsrænt umhverfishólf (ferskvatn og sjór)	4 mánuðir
9	200-915-7	75-91-2	Tert-bútýlvetnisperoxíð (TBHP)	NL	Eiturrhrif við endurtekna (28 dagar) skammta (innöndun) (OECD 412 — B8)	12 mánuðir
					Halastjörnumæling á vef í öndunarvegi	15 mánuðir

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2009/22/EB

2011/EES/10/12

frá 23. apríl 2009

um að setja lögban til verndar hagsmunum neytenda (*)

(Kerfisbundin útgáfa)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAGA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum
95. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af áliti efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálans ⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/27/EB frá 19. maí 1998 um að setja lögban til verndar hagsmunum neytenda ⁽³⁾ hefur nokkrum sinnum verið breytt í veigamiklum atriðum ⁽⁴⁾. Til glöggvunar og hagræðingar ber því að kerfisbinda þessa tilskipun.
- 2) Í ákveðnum tilskipunum, sem talðar eru upp í I. viðauka við þessa tilskipun, eru settar reglur um neytendavernd.
- 3) Ekki er alltaf unnt að stöðva nógu fljótt brot gegn sameiginlegum hagsmunum neytenda með þeim aðferðum sem nú eru tiltækar, hvort heldur er á landsvísi eða á bandalagsvísi, til þess að tryggja að farið sé að þessum tilskipunum. Sameiginlegir hagsmunir eru þeir hagsmunir sem ekki eru uppsafnaðir hagsmunir einstaklinga sem hafa orðið fyrir skaða vegna brots. Þetta hefur ekki áhrif á lögsókn af hálfu einstaklinga sem hafa orðið fyrir skaða vegna brots.

4) Áhrifin af innlendum ráðstöfunum til að leiða í lög umræddar tilskipanir, sem er ætlað að binda enda á viðskiptahætti sem eru ólöglegir samkvæmt gildandi landslögum, að meðtöldum verndarráðstöfunum sem ganga lengra en krafist er í þessum tilskipunum, að því tilskildu að þessar ráðstafanir samrýmist stofnsáttmálanum og séu leyfilegar samkvæmt tilskipunum, geta orðið að engu þegar slíkir viðskiptahættir hafa áhrif í öðru aðildarríki en þar sem þeir eru upprunnir.

5) Þessi vandkvæði geta raskað snurðulausri starfsemi innri markaðarins vegna þess að þetta hefur í för með sér að ekki þarf annað en að flytja ólöglega viðskiptahætti til annars lands til þess að komast undan hvers konar réttaraðför. Veldur þetta röskun á samkeppni.

6) Þessi vandkvæði eru líkleg til að rýra traust neytenda á innri markaðinum og geta takmarkað svigrúm til aðgerða af hálfu þeirra samtaka, sem gæta sameiginlegra hagsmuna neytenda, eða óháðra opinberra aðila sem bera ábyrgð á því að gæta sameiginlegra hagsmuna neytenda sem verða fyrir skaða vegna viðskiptahátta er brjóta gegn lögum Bandalagsins.

7) Þessir viðskiptahættir ná oft út yfir landamæri milli aðildarríkjanna. Því er áriðandi að samræma að einhverju leyti sem fyrst innlend ákvæði sem myndu binda enda á þetta form ólöglegs athæfis, án tillits til þess í hvaða aðildarríki hið ólöglega athæfi hefur áhrif. Að því er varðar lögsögu hefur þetta ekki áhrif á ákvæði í reglum alþjóðlegs einkamálaréttar eða samninga sem í gildi eru milli aðildarríkjanna, en taka ber tillit til almennra skuldbindinga aðildarríkjanna sem af sáttmálanum leiðir, einkum skuldbindinga er varða snurðulausa starfsemi innri markaðarins.

8) Einungis Bandalagið getur náð fram fyrirhuguðum markmiðum þessara aðgerða. Bandalaginu ber því skylda til að bregðast við.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 110, 1.5.2009, bls. 30. Hinnar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 35/2010 frá 12. mars 2010 um breytingu á XIX viðauka (Neytendavernd) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins nr. 30, 10.6.2010, bls. 38.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 161, 13.7.2007, bls. 39.

⁽²⁾ Álit Evrópuþingsins frá 19. júní 2007 (Stjtið. ESB C 146 E, 12.6.2008, bls. 73) og ákvörðun ráðsins frá 23. mars 2009.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 166, 11.6. 1998, bls. 51.

⁽⁴⁾ Sjá A-hluta II. viðauka.

9) Þriðja málsgrein 5. gr. í sáttmálanum leggur þær kvaðir á Bandalagið að ganga ekki lengra en nauðsynlegt er til að ná fram markmiðum sáttmálans. Í samræmi við þá grein verður að taka tillit til sérstakra einkenna innlendrar löggjafar að því marki sem unnt er með því að eftirláta aðildarríkjunum valið á milli mismunandi möguleika sem hafa samsvarandi áhrif. Dómsstólar og yfirlöð á sviði stjórnsýslu, sem eru til þess bær að taka ákvörðun um þá málsmæðferð sem vísað er til í þessari tilskipun, skulu hafa rétt til að rannsaka áhrif fyrri ákvarðana.

10) Einn þessara möguleika skal felast í því að krefjast þess að einn eða fleiri óháðir opinberir aðilar, sem eru sérstaklega ábyrgir fyrir því að gæta sameiginlegra hagsmuna neytenda, framfylgi réttinum til lögsóknar sem greint er frá í þessari tilskipun. Annar möguleiki skal felast í því að veita samtökum, sem gæta sameiginlegra hagsmuna neytenda, þennan rétt í samræmi við skilyrði sem mælt er fyrir um í landslögum.

11) Aðildarríkin skulu geta valið á milli þessara möguleika eða notað þá báða við tilnefningu innlendra stofnana og/eða samtaka sem eru viðurkennd að því er þessa tilskipun varðar.

12) Við brot innan Bandalagsins skal meginreglan um gagnkvæma viðurkenningu gilda um þessar stofnanir og/eða samtök. Aðildarríkin skulu, að beiðni innlendu stofnananna/samtakanna, tilkynna framkvæmdastjórninni nöfn og markmið þeirra stofnana/samtaka sem eru til þess bær að hefja lögsókn í eigin landi í samræmi við ákvæði þessarar tilskipunar.

13) Það er framkvæmdastjórnarinnar að tryggja að birt verði skrá yfir þessar viðurkenndu stofnanir/samtök í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins. Þar til tilkynning hefur verið birt um annað er gert ráð fyrir að viðurkennd stofnun/samtök hafi réttthæfi ef nafn þeirra er í þeirri skrá.

14) Aðildarríki skulu geta farið þess á leit að málsaðili, sem hyggst hefja málsókn vegna brota, geti haft fyrirframsamráð við stefnda til að gefa honum tækifæri til að binda enda á brotið sem um er deilt. Aðildarríki skulu geta farið þess á leit að fyrirframsamráðið eigi sér stað sameiginlega með óháðri opinberri stofnun sem þau tilnefna.

15) Ef aðildarríkin hafa ákveðið slíkt fyrirframsamráð skal veita tveggja vikna frest eftir að beiðni um samráð berst en sé ekki bundinn endir á hið brotlega athæfi getur stefnandi hafið málsókn á vettvangi dómstóls eða yfirvalds á sviði stjórnsýslu án frekari tafa.

16) Rétt er að framkvæmdastjórnin leggi fram skýrslu um beitingu þessarar tilskipunar, einkum um gildissvið hennar og fyrirframsamráð.

17) Beiting þessarar tilskipunar skal ekki hafa áhrif á beitingu samkeppnisreglna Bandalagsins.

18) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á skuldbindingar aðildarríkjanna að því er varðar fresti til lögleiðingar og beitingar tilskipananna sem eru tilgreindar í B-hluta II. viðauka.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Gildissvið

1. Tilgangurinn með þessari tilskipun er að samræma lög og stjórnsýslufyrirmæli aðildarríkjanna er varða lögbannsaðgerðir sem um getur í 2. gr. og miða að verndun sameiginlegra hagsmuna þeirra neytenda sem fjallað er um í þeim tilskipunum sem skráðar eru í I. viðauka, með það fyrir augum að tryggja snurðulausa starfsemi innri markaðarins.

2. Í þessari tilskipun merkir brot hvers konar verknað sem brýtur gegn þeim tilskipunum, sem taldar eru upp í viðaukanum eins og þær eru teknar upp í landsrétt aðildarríkjanna, og skaðar þá sameiginlegu hagsmuni sem um getur 1. mgr.

2. gr.

Lögbannsaðgerðir

1. Aðildarríkin skulu tilnefna dómstóla og yfirlöð á sviði stjórnsýslu sem eru til þess bær að úrskurða um dómsmál, sem stofnað er til af viðurkenndum stofnunum/samtökum í skilningi 3. gr., og leita eftir:

a) skjótum úrskurði, með einfaldaðri málsmæðferð ef það á við, þar sem krafist er stöðvunar eða banns við hvers konar broti,

b) aðgerðum, ef það á við, s.s. birtingu ákvörðunarinnar, í heild eða að hluta, með því sniði sem sýnist fullnægjandi og/eða birtingu á tilkynningu um leiðréttingu með það fyrir augum að koma í veg fyrir áframhaldandi áhrif brotsins,

c) að því marki sem löggjöf aðildarríkisins leyfir, úrskurði um sektargreiðslu stefnda, ef hann tapar málinu, í ríkissjóð eða til hvers þess réttshafa sem skilgreindur hefur verið í eða samkvæmt innlendra löggjöf, ef viðkomandi hlitir ekki úrskurði innan þeirra tímamarka sem sett hafa verið fyrir dómstólum eða af stjórnsýslufyrirvöldum, er nemi tilteknum dagsektum eða annarri fjárhæð sem kveðið er á um í innlendra löggjöf, með það fyrir augum að tryggja að úrskurði sé hlítt.

2. Tilskipun þessi skal ekki hafa áhrif á reglur alþjóðlegs einkamálaréttar, með tilliti til gildandi laga, sem eru að öllu jöfnu annaðhvort lög þess aðildarríkis þar sem brotið á sér stað eða lög þess aðildarríkis þar sem brotið hefur áhrif.

markmiðum þeirra. Birta skal skrána í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*; breytingar skal birta án tafar og uppfærða skrána á sex mánaða fresti.

5. gr.

3. gr.

Fyrirframsamráð

Aðilar sem geta hafið málsókn

Í þessari tilskipun merkir „viðurkennd stofnun/samtök“ hverja þá stofnun eða samtök, sem eru stofnuð formlega í samræmi við lög aðildarríkisins og hafa lögmætra hagsmuna að gæta við að tryggja að þeim ákvæðum, sem vísað er til í 1. gr., sé fylgt, einkum þegar um er að ræða:

a) eina eða fleiri óháðar opinberar stofnanir, sérstaklega ábyrgar fyrir því að verja þá hagsmuni, sem um getur í 1. gr., í þeim aðildarríkjum þar sem slíkar stofnanir eru til og/eða

b) samtök sem hafa þann tilgang að verja þá hagsmuni, sem um getur í 1. gr., í samræmi við þær viðmiðanir sem mælt er fyrir um í landslögum.

4. gr.

Brot innan Bandalagsins

1. Hvert aðildarríki skal, ef brot á sér stað í því aðildarríki, gera þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að tryggja að hver viðurkennd stofnun eða samtök frá öðru aðildarríki, þar sem brotið hefur áhrif á hagsmuni sem stofnunin eða samtökin eiga að verja, geti vísað málinu til dómstóls eða stjórnarsýslufirvalds, sem um getur í 2. gr., með því að framvísa skránni sem kveðið er á um í 3. mgr. þessarar greinar. Dómstólar eða stjórnvöld skulu viðurkenna skrána sem sönnun á rétt hæfi stofnunarinnar eða samtakanna án þess að það hafi áhrif á rétt þeirra til að rannsaka hvort tilgangur viðurkenndu stofnunarinnar/samtakanna réttlæti að þau gripi til aðgerða í tilteknu tilviki.

2. Varðandi brot innan Bandalagsins, og án þess að það hafi áhrif á réttindi annarra aðila samkvæmt landslögum, skulu aðildarríkin, að beiðni viðurkenndrar stofnunar/samtaka, tilkynna framkvæmdastjórninni að þessi stofnun/samtök séu viðurkennd til að hefja málsókn skv. 2. gr. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni nöfn og markmið þessarar viðurkenndu stofnunar/samtaka.

3. Framkvæmdastjórnin skal semja skrá yfir viðurkenndar stofnanir/samtök, sem um getur í 2. mgr., ásamt lýsingu á

1. Aðildarríki geta samþykkt eða haldið í gildi ákvæðum um að sá aðili, sem hyggst krefjast lögbanns, geti því aðeins hafið það ferli að hann hafi áður reynt að stöðva hið brotlega athæfi með samráði, annaðhvort við stefnda eða bæði stefnda og viðurkennda stofnun/samtök í skilningi 3. gr. a, í því aðildarríki þar sem leitað er eftir lögbanni. Það er aðildarríkisins að ákveða hvort sá málsaðili, sem krefst lögbannsins, verði að hafa samráð við viðurkennda stofnun/samtök. Ef ekki tekst að stöðva hið brotlega athæfi innan tveggja vikna frá því að beiðni um samráð berst getur viðkomandi málsaðili hafið lögbannsaðgerðir.

2. Þær reglur sem gilda um fyrirframsamráð ber að tilkynna til framkvæmdastjórnarinnar og skal birta þær í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

6. gr.

Skýrslur

1. Á þriggja ára fresti, og í fyrsta sinn eigi síðar en 2. júlí 2003, skal framkvæmdastjórnin leggja skýrslu fyrir Evrópuþingið og ráðið um beitingu þessarar tilskipunar.

2. Í fyrstu skýrslu sinni skal framkvæmdastjórnin einkum rannsaka:

a) gildissvið þessarar tilskipunar með tilliti til verndunar á sameiginlegum hagsmunum einstaklinga sem stunda verslunar-, iðnaðar-, listiðnaðar- eða atvinnustarfsemi,

b) gildissvið þessarar tilskipunar eins og það er ákvarðað í þeim tilskipunum sem skráðar eru í I. viðauka,

c) hvort fyrirframsamráðið, sem kveðið er á um í 5. gr., hafi stuðlað að skilvirkri verndun neytenda.

Þessari skýrslu skulu fylgja tillögur með það í huga að breyta þessari tilskipun, eftir því sem við á.

7. gr.

Ákvæði um frekari aðgerðir

Þessi tilskipun skal ekki hindra aðildarríkin í að setja eða halda í gildi ákvæðum sem veita viðurkenndum stofnunum/-samtökum og hverjum þeim öðrum sem málið varðar viðtækari réttindi til að hefja málsókn innanlands.

*8. gr.***Framkvæmd**

Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja á því sviði sem þessi tilskipun tekur til.

*9. gr.***Niðurfelling**

Tilskipun 98/27/EB, eins og henni var breytt með tilskipunum sem eru tilgreindar í A-hluta II. viðauka, er felld úr gildi með fyrirvara um skuldbindingar aðildarríkjanna að því er varðar þá fresti til lögleiðingar og beitingar tilskipananna sem eru tilgreindar í B-hluta II. viðauka.

Líta ber á tilvísanir í niðurfelldu tilskipunina sem tilvísanir í þessa tilskipun og skulu þær lesnar með hliðsjón af samsvörunartöflunni í III. viðauka.

*10. gr.***Gildistaka**

Tilskipun þessi öðlast gildi 29. desember 2009.

*11. gr.***Viðtakendur**

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 23. apríl 2009.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

H.-G. PÖTTERING

*forseti.**Fyrir hönd ráðsins,*

P. NEČAS

forseti.

*I. VIÐAUKI***SKRÁ YFIR TILSKIPANIR SEM UM GETUR Í 1. GR. ⁽¹⁾**

1. Tilskipun ráðsins 85/577/EBE frá 20. desember 1985 um að vernda neytendur þegar samningar eru gerðir utan fastra starfsstöðva (Stjtið. EB L 372, 31.12.1985, bls. 31).
2. Tilskipun ráðsins 87/102/EBE frá 22. desember 1986 um samræmingu á lögum og stjórnsýslufyrirmælum aðildarríkjanna varðandi neytendalán (Stjtið. EB L 42, 12.2.1987, bls. 48) ⁽²⁾.
3. Tilskipun ráðsins 89/552/EBE frá 3. október 1989 um samræmingu tiltekinna ákvæða í lögum og stjórnsýslufyrirmælum í aðildarríkjunum um sjónvarpsrekstur: 10.-21. gr. (Stjtið. EB L 298, 17.10.1989, bls. 23).
4. Tilskipun ráðsins 90/314/EBE frá 13. júní 1990 um ferðapakka, orlofspakka og skoðunarferðapakka (Stjtið. EB L 158, 23.6.1990, bls. 59).
5. Tilskipun ráðsins 93/13/EBE frá 5. apríl 1993 um óréttmæta skilmála í neytendasamningum (Stjtið. EB L 95, 21.4.1993, bls. 29).
6. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 97/7/EB frá 20. maí 1997 um neytendavernd að því er varðar fjarsölusamninga (Stjtið. EB L 144, 4.6.1997, bls. 19).
7. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 1999/44/EB frá 25. maí 1999 um tiltekna þætti í sölu neysluvara og ábyrgð þar að lútandi (Stjtið. EB L 171, 7.7.1999, bls. 12).
8. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/31/EB frá 8. júní 2000 um tiltekna lagalega þætti þjónustu, einkum rafrænna viðskipta, í tengslum við upplýsingasamfélagið á innri markaðnum (tilskipun um rafræn viðskipti) (Stjtið. EB L 178, 17.7.2000, bls. 1).
9. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/83/EB frá 6. nóvember 2001 um Bandalagsreglur um lyf sem ætluð eru mönnum: 86.-100. gr. (Stjtið. EB L 311, 28.11.2001, bls. 67).
10. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/65/EB frá 23. september 2002 varðandi fjarsölu á fjármálaþjónustu fyrir neytendur (Stjtið. EB L 271, 9.10.2002, bls. 16).
11. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/29/EB frá 11. maí 2005 um óréttmæta viðskiptahætti gagnvart neytendum á innri markaðnum (Stjtið. ESB L 149, 11.6.2005, bls. 22).
12. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/123/EB frá 12. desember 2006 um þjónustu á innri markaðnum (Stjtið. ESB L 376, 27.12.2006, bls. 36).
13. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2008/122/EB frá 14. janúar 2009 um neytendavernd að því er varðar tiltekna þætti skiptileigusamninga, langtímasamninga um orlofstilboð, endursölu- og skiptasamninga (Stjtið. ESB L 33, 3.2.2009, bls. 10).

⁽¹⁾ Í þeim tilskipunum, sem um getur í 5., 6., 9. og 11. lið, eru sértæk ákvæði um lögbann.

⁽²⁾ Umrædd tilskipun var felld úr gildi frá og með 12. maí 2010 og tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2008/48/EB frá 23. apríl 2008 um lánsamninga fyrir neytendur (Stjtið. ESB L 133, 22.5.2008, bls. 66) kom í hennar stað.

*II. VIÐAUKI***A-HLUTI****Niðurfelld tilskipun með áorðnum breytingum**

(sem um getur í 9. gr.)

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/27/EB
(Stjtið. EB L 166, 11.6. 1998, bls. 51).

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 1999/44/EB
(Stjtið. EB L 171, 7.7. 1999, bls. 12).

Eingöngu 10. gr.

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/31/EB
(Stjtið. EB L 178, 17.7. 2000, bls. 1).

Eingöngu 2. mgr. 18. gr.

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/65/EB
(Stjtið. EB L 271, 9.10. 2002, bls. 16).

Eingöngu 19. gr.

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/29/EB
(Stjtið. ESB L 149, 11.6. 2005, bls. 22).

Eingöngu 1. mgr. 16. gr.

Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2006/123/EB
(Stjtið. ESB L 376, 27.12. 2006, bls. 36).

Eingöngu 42. gr.

B-HLUTI**Skrá yfir fresti til lögleiðingar og beitingar**

(sem um getur í 9. gr.)

Tilskipun	Frestur til lögleiðingar	Gildistökudagur
98/27/EB	1. janúar 2001	—
1999/44/EB	1. janúar 2002	—
2000/31/EB	16. janúar 2002	—
2002/65/EB	9. október 2004	—
2005/29/EB	12. júní 2007	12. desember 2007
2006/123/EB	28. desember 2009	—

III. VIÐAUKI

SAMSVÖRUNARTAFLA

Tilskipun 98/27/EB	Þessi tilskipun
1.–5. gr.	1.–5. gr.
1. mgr. 6. gr.	1. mgr. 6. gr.
Fyrsti undirliður fyrstu undirgreinar 2. mgr. 6. gr.	a-liður fyrstu undirgreinar 2. mgr. 6. gr.
Annar undirliður fyrstu undirgreinar 2. mgr. 6. gr.	b-liður fyrstu undirgreinar 2. mgr. 6. gr.
Þriðji undirliður fyrstu undirgreinar 2. mgr. 6. gr.	c-liður fyrstu undirgreinar 2. mgr. 6. gr.
Önnur undirgrein 2. mgr. 6. gr.	Önnur undirgrein 2. mgr. 6. gr.
7. gr.	7. gr.
1. mgr. 8. gr.	—
2. mgr. 8. gr.	8. gr.
—	9. gr.
9. gr.	10. gr.
10. gr.	11. gr.
Viðauki	I. viðauki
—	II. viðauki
—	III. viðauki

TILSKIPUN RÁÐSINS 2008/71/EB

2011/EES/10/13

frá 15. júlí 2008

um auðkenningu og skráningu svína (*)

(Kerfisbundin útgáfa)

RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 37. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af áliti Evrópuþingsins ⁽¹⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Tilskipun ráðsins 92/102/EBE frá 27. nóvember 1992 um auðkenningu og skráningu á dýrum ⁽²⁾ hefur nokkrum sinnum verið breytt í veigamiklum atriðum ⁽³⁾. Til glöggvunar og hagræðingar ber því að kerfisbinda tilskipunina.
- 2) Samkvæmt c-lið 1. mgr. 3. gr. tilskipunar ráðsins 90/425/EBE frá 26. júní 1990 um eftirlit með dýraheilbrigði og dýrarækt í viðskiptum innan Bandalagsins með tiltekin dýr á fæti og afurðir til að stuðla að því að hinum innri markaði verði komið á ⁽⁴⁾ skal auðkenna dýr, sem stunda á viðskipti með innan Bandalagsins, samkvæmt reglum Bandalagsins og skrá þannig að unnt sé að rekja feril þeirra til bújarðarinnar, miðstöðvarinnar eða fyrirtækisins þaðan sem þau eru upprunnin eða þar sem þau hafa farið í gegn við umflutning. Fram að 1. janúar 1993 þurftu þessi auðkenningar- og skráningarkerfi einnig að ná til flutninga á dýrum innan yfirráðasvæðis hvers aðildarríkis.

- 3) Samkvæmt 14. gr. tilskipunar ráðsins 91/496/EBE frá 15. júlí um setningu meginreglna um fyrirkomulag heilbrigðiseftirlits með dýrum sem eru flutt til Bandalagsins frá þriðju löndum ⁽⁵⁾ skal auðkenning og skráning á slíkum dýrum, sem kveðið er á um í c-lið 1. mgr. 3. gr. tilskipunar 90/425/EBE, nema þegar um er að ræða dýr til slátrunar og skráð dýr af hestaætt, fara fram að loknu umræddu eftirliti.
- 4) Nauðsynlegt er að tryggja skjót og skilvirk upplýsingaskipti milli aðildarríkjanna til að þessari tilskipun sé beitt á réttan hátt. Mælt var fyrir um Bandalagsákvæði þar að lútandi með reglugerð ráðsins (EB) nr. 515/97 frá 13. mars 1997 um gagnkvæma aðstoð stjórnvalda í aðildarríkjunum og samvinnu aðildarríkjanna og framkvæmdastjórnarinnar til að tryggja rétta beitingu tolla- og landbúnaðarlaga ⁽⁶⁾ og með tilskipun ráðsins 89/608/EBE frá 21. nóvember 1989 um gagnkvæma aðstoð stjórnvalda í aðildarríkjunum og samvinnu aðildarríkjanna og framkvæmdastjórnarinnar til að tryggja rétta beitingu löggjafar um heilbrigði dýra og dýrarækt ⁽⁷⁾.
- 5) Umsjónarmenn dýra skulu halda uppfærðar skrár yfir dýrin á bújörðum sínum. Aðilar sem koma að viðskiptum með dýr skulu halda skrár yfir viðskipti sín. Lögbært yfirvald skal hafa aðgang að slíkum skrá, sé þess óskað.
- 6) Til þess að unnt sé að rekja flutning dýra fljótt og nákvæmlega verður að vera hægt að bera kennsl á dýrin með merki. Taka skal ákvörðun síðar til þess að ákvarða hvernig merkið skuli vera og uns slík ákvörðun verður tekin er rétt að viðhalda auðkenningarkerfum í hverju landi fyrir sig að því er varðar flutninga sem takmarkast við innanlandsmarkað.
- 7) Gera skal ráðstafanir til að unnt sé að víkja frá kröfum um merki þegar um er að ræða dýr sem eru flutt beint af býli í slátruhús. Þó skulu þessi dýr ávallt auðkennd þannig að unnt sé að rekja upprunabýli þeirra.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 213, 8.8.2008, bls. 31. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 114/2010 frá 10. nóvember 2010 um breytingu á I viðauka (Heilbrigði dýra og plantna) við EES-samninginn, (biður birtingar).

⁽¹⁾ Álit frá 11. mars 2008 (hefur enn ekki verið birt í *Stjórnartíðindum ESB*).

⁽²⁾ Stjtið. EB L 355, 5.12.1992, bls. 32. Tilskipuninni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 21/2004 (Stjtið. ESB L 5, 9.1.2004, bls. 8).

⁽³⁾ Sjá A-hluta I. viðauka.

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 224, 18.8.1990, bls. 29. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/33/EB (Stjtið. EB L 315, 19.11.2002, bls. 14).

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 268, 24.9.1991, bls. 56. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 2006/104/EB (Stjtið. ESB L 363, 20.12.2006, bls. 352).

⁽⁶⁾ Stjtið. EB L 82, 22.3.1997, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 807/2003 (Stjtið. ESB L 122, 16.5.2003, bls. 36).

⁽⁷⁾ Stjtið. EB L 351, 2.12.1989, bls. 34.

- 8) Gera skal ráðstafanir til að unnt sé að víkja frá skráningarskyldunni vegna umsjónarmanna dýra sem halda dýr af persónulegum ástæðum, og, svo að tekið sé tillit til sérstakra tilvika, frá verklagsreglum að því er varðar að halda skrár.
- 9) Setja skal nýtt merki á dýr ef eldra merkið er orðið ólæsilegt eða hefur glatast og verður nýja merkið jafnframt að mynda tengsl við gamla merkið
- 10) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á sértækar kröfur sem settar eru fram í ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 89/153/EBE frá 13. febrúar 1989 um tengsl sýna, sem tekin eru til efnaleifarannsókna, við dýr og upprunabýli þeirra⁽¹⁾ eða aðrar viðeigandi reglur um beitingu sem settar eru í samræmi við tilskipun 91/496/EBE.
- 11) Ákvarða skal málsmeðferð stjórnarnefndar þegar nauðsynlegar framkvæmdarreglur vegna þessarar tilskipunar eru samþykktar.
- 12) Þessi tilskipun skal ekki hafa áhrif á skuldbindingar aðildarríkjanna að því er varðar þá fresti til að taka tilskipunina upp í landslög, sem eru settir fram í B-hluta I. viðauka.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Í þessari tilskipun eru settar fram lágmarkskröfur við auðkenningu og skráningu á svínunum með þeim fyrirvara að hugsanlega verði settar nákvæmari Bandalagsreglur til að útrýma sjúkdómum eða til að koma í veg fyrir útbreiðslu þeirra.

Hún skal gilda með fyrirvara um ákvörðun 89/153/EBE og framkvæmdarreglur sem mælt er fyrir um í samræmi við tilskipun 91/496/EBE.

2. gr.

Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „dýr“: öll dýr af svínaætt, að undanskildum villtum svínunum eins og þau eru skilgreind í b-lið 2. gr. tilskipunar ráðsins 2001/89/EB frá 23. október 2001 um ráðstafanir Bandalagsins til að hafa eftirlit með svínapest⁽²⁾,

- b) „bújörð“: starfsstöð, bygging eða ef um er að ræða býli þar sem búfé gengur úti, hver sá staður þar sem dýr eru haldin, geymd eða meðhöndluð,
- c) „umsjónarmaður“: hver sá einstaklingur eða lögaðili sem ber ábyrgð á dýrum, einnig tímabundið,
- d) „lögbært yfirvald“: stjórnvald aðildarríkis, sem er til þess bært að annast heilbrigðiseftirlit með dýrum og dýraafurðum, eða hvert annað yfirvald sem stjórnvaldið hefur falið þá ábyrgð í þeim tilgangi að framkvæma tilskipun þessa,
- e) „viðskipti“: viðskipti eins og þau eru skilgreind í 3. lið 2. gr. tilskipunar 90/425/EBE.

3. gr.

1. Aðildarríkin skulu tryggja að:

- a) lögbært yfirvald hafi í sinni vörslu uppfærða skrá yfir allar bújarðir á yfirráðasvæði þess þar sem dýr, sem falla undir þessa tilskipun, eru haldin, þar sem umsjónarmenn dýranna eru tilgreindir, slíkar bújarðir skulu vera áfram í skránni í þrjú ár eftir að dýrahald er lagt niður á bújörðinni. Í þeirri skrá skal einnig tilgreina merkið eða merkin sem gera það kleift að auðkenna bújörðina í samræmi við fyrstu undirgrein 2. mgr. 5. gr. og 8. gr.,

- b) framkvæmdastjórnin og lögbært yfirvald geti haft aðgang að öllum upplýsingum sem aflað er samkvæmt þessari tilskipun.

2. Aðildarríkjunum er heimilt, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 18. gr. tilskipunar 90/425/EBE, að færa ekki á skrá, sem um getur í a-lið 1. mgr. þessarar greinar, einstaklinga sem eru með eitt dýr, enda sé það einungis ætlað til eigin nota eða neyslu eða, svo að tekið sé mið af sérstökum aðstæðum, að því tilskildu að slíkt dýr sæti eftirliti samkvæmt þessari tilskipun áður en það er flutt.

4. gr.

1. Aðildarríkin skulu tryggja að allir umsjónarmenn, sem eru tilgreindir í skránni sem kveðið er á um í a-lið 1. mgr. 3. gr., haldi skrá þar sem fram kemur fjöldi þeirra dýra sem eru á bújörðinni.

Skráin skal hafa að geyma uppfærðar upplýsingar um flutninga (fjölda dýra sem um er að ræða við hvern aðflutning og hvern brottflutning), a.m.k. á grundvelli samanlagðra flutninga, þar sem tilgreint er, eins og við á, uppruni eða viðtökustaður, og dagsetning slíkra flutninga.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 59, 2.3.1989, bls. 33.

⁽²⁾ Stjtið. EB L 316, 1.12.2001, bls. 5. Tilskipuninni var síðast breytt með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2007/729/EB (Stjtið. ESB L 294, 13.11.2007, bls. 26).

Í öllum tilvikum skal tilgreina auðkennismerkið sem notað er í samræmi við 5. og 8. gr.

Ef um er að ræða hreinræktuð og blönduð svín, sem færð eru í ættbók í samræmi við tilskipun ráðsins 88/661/EBE frá 19. desember 1988 um staðla á sviði dýraræktar sem gilda um kynbótasvín⁽¹⁾, má viðurkenna annað kerfi, sem byggt er á einstaklingsauðkenningu sem gerir kleift að bera kennsl á dýrin, í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 18. gr. tilskipunar 94/425/EBE ef kerfið veitir sambærilegar tryggingar og skrá.

2. Aðildarríkin skulu einnig tryggja að:

- a) hver umsjónarmaður veiti lögbæra yfirvaldinu, sé þess óskað, allar upplýsingar um uppruna, auðkenni og, eftir því sem við á, viðtökustað dýra sem hann hefur átt, haldið, flutt, sett á markað eða slátrað,
- b) umsjónarmaður dýra, sem á að flytja til eða frá markaði eða söfnunarstöð, afhendi stjórnanda á markaðinum eða í söfnunarstöðinni, sem tímabundið er umsjónarmaður dýranna, skjal með nánari upplýsingum um viðkomandi dýr.

Sá stjórnandi getur notað skjölin, sem eru fengin í samræmi við fyrstu undirgrein, til þess að standa við skuldbindingarnar sem mælt er fyrir um í þriðju undirgrein 1. mgr.,

- c) skrárnar og upplýsingarnar séu tiltækar á bújörðinni og til reiðu fyrir lögbært yfirvald, sé þess óskað, í lágmarkstíma sem lögbæra yfirvaldið ákveður en þó eigi skemur en í þrjú ár.

5. gr.

1. Aðildarríkin skulu tryggja að eftirfarandi almennar meginreglur séu virtar:

- a) setja skal auðkennismerki á dýrin áður en þau fara frá fæðingarbújörð sinni,
- b) óheimilt er að fjarlægja eða skipta um merki án leyfis lögbæra yfirvaldsins.

Ef merki er orðið ólæsilegt eða hefur glatast, skal setja nýtt merki í samræmi við þessa grein,

- c) umsjónarmaður skal skrá sérhvert nýtt merki í skrána sem um getur í 4. gr. til þess að koma á tengslum við fyrra merki sem sett var á dýrið.

2. Dýr ber að merkja sem fyrst, a.m.k. eigi síðar en fyrir brottför af bújörðinni, með eyrnamerki eða tattóveringu sem gerir kleift að ákvarða frá hvaða bújörð þau eru og sem felur í sér tilvísun til hvers kyns fylgiskjala þar sem getið skal um slíkt eyrnamerki eða tattóveringu og til skrárinnar sem um getur í a-lið 1. mgr. 3. gr.

Aðildarríkin geta, þrátt fyrir aðra undirgrein c-liðar 1. mgr. 3. gr. í tilskipun 90/425/EBE, notast við eigið fyrirkomulag til flutninga á öllum dýrum á yfirráðasvæðum sínum. Fyrirkomulagið verður að vera þannig að hægt sé að bera kennsl á bújörðina sem þau koma frá og bújörðina þar sem þau fæddust. Aðildarríkin skulu tilkynna framkvæmdastjórninni um það fyrirkomulag sem þau hyggjast taka upp í þessu skyni. Í samræmi við málsmeðferðina sem um getur í 18. gr. tilskipunar 90/425/EBE er hægt að fara fram á það við aðildarríki að það geri breytingar á fyrirkomulagi sínu ef það uppfyllir ekki þessa kröfu.

Dýrum, sem eru með bráðabirgðamerki til auðkenningar á vörusendingu, skal í öllum flutningnum fylgja skjal sem gerir kleift að ákvarða uppruna þeirra, eiganda, brottfararstað og viðtökustað.

6. gr.

1. Ef lögbært yfirvald viðtökuaðildarríkis ákveður að halda ekki auðkennismerkinu sem dýrinu hefur verið úthlutað á upprunabújörð, skal allur kostnaður, sem leiðir af því að skipt er um merki, falla á það yfirvald. Þegar þannig hefur verið skipt um merki skal koma á tengslum milli auðkenningarinnar sem lögbært yfirvald í sendingaraðildarríki úthlutaði og nýrrar auðkenningar sem lögbært yfirvald í viðtökuaðildarríki úthlutar. Slíkt tengsl skal færa inn í skrána sem kveðið er á um í 4. gr.

Valkosturinn í fyrstu undirgrein gildir ekki um dýr, sem ætluð eru til slátrunar, sem eru flutt inn í samræmi við 8. gr. án þess að þau beri nýtt merki í samræmi við 5. gr.

2. Þegar dýrin hafa verið seld getur lögbært yfirvald í viðtökuaðildarríki, að því er varðar 5. gr. tilskipunar 90/425/EBE, beitt 4. gr. tilskipunar 89/608/EBE í þeim tilgangi að afla upplýsinga sem varða dýrin, upprunahjörð þeirra og alla þá flutninga sem þau hafa sætt.

⁽¹⁾ Stjótið. EB L 382, 31.12.1988, bls. 36) Tilskipuninni eins og henni var síðast breytt með reglugerð (EB) nr. 806/2003 (Stjótið. ESB L 122, 16.5.2003, bls. 1.

7. gr.

Aðildarríkin skulu tryggja að allar upplýsingar sem varða flutninga á dýrum, sem ekki fylgir vottorð eða skjal sem krafist er samkvæmt heilbrigðislöggjöf um dýr og dýraafurðir eða dýrarækt, séu áfram tiltækar lögbæru yfirvaldi, sé þess óskað, í lágmarkstíma sem lögbært yfirvald ákvarðar.

8. gr.

Öll dýr sem flutt eru inn frá þriðja landi, sem hafa staðist eftirlitið sem mælt er fyrir um í tilskipun 91/496/EBE og eru áfram á yfirráðasvæði Bandalagsins, skulu, innan þrjátíu daga frá því þau gengust undir slíkt eftirlit og í öllum tilvikum áður en þau eru flutt, auðkennd með merki sem uppfyllir 5. gr. þessarar tilskipunar nema viðtökubújörðin sé sláturhús á yfirráðasvæði lögbærs yfirvalds, sem ber ábyrgð á heilbrigðiseftirliti með dýrum og dýraafurðum, og dýrinu sé sláttrað áður en sá 30 daga frestur er liðinn.

Koma skal á tengslum milli auðkenningarinnar sem þriðja land hefur fastsett og auðkenningarinnar sem viðtökuaðildarríki hefur úthlutað dýrinu. Slík tengsl skal færa inn í skrána sem kveðið er á um í 4. gr.

9. gr.

Aðildarríki skulu samþykka nauðsynlegar stjórnsýsluráðstafanir og/eða refsingar til að refsa fyrir öll brot á heilbrigðislöggjöf Bandalagsins um dýr og dýraafurðir þegar fyrir liggur að merking eða auðkenning eða skráahald, sem kveðið er á um í 4. gr., hafi ekki verið innt af hendi í samræmi við kröfur þessarar tilskipunar.

10. gr.

Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

11. gr.

Tilskipun 92/102/EBE, eins og henni var breytt með gerðunum sem skráðar eru í A-hluta I. viðauka, er felld úr gildi með fyrirvara um skyldur aðildarríkjanna að því er varðar þá fresti til að taka tilskipunina upp í landslög sem eru tilgreindir í B-hluta I. viðauka.

Líta ber á tilvísanir í niðurfelldu tilskipunina sem tilvísanir í þessa tilskipun og skulu þær lesnar með hliðsjón af samsvörunartöflunni í II. viðauka.

12. gr.

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

13. gr.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Brussel 15. júlí 2008.

Fyrir hönd ráðsins,

M. BARNIER

forseti.

*I. VIÐAUKI***A-HLUTI****Niðurfelld tilskipun með skrá yfir síðari breytingar hennar**

(sem um getur í 11. gr.)

Tilskipun ráðsins 92/102/EBE

(Stjtið. EB L 355, 5.12.1992, bls. 32)

Liður V.E.I.4.6 í I. viðauka við aðildarlögin frá 1994

(Stjtið. EB C 241, 29.8.1994, bls. 21.)

Reglugerð ráðsins (EB) nr. 21/2004

eingöngu 15. gr.

(Stjtið. ESB L 5, 9.1.2004, bls. 8)

B-HLUTI**Skrá yfir fresti til lögleiðingar í aðildarríkjunum**

(sem um getur í 11. gr.)

Tilskipun	Frestur til lögleiðingar ⁽¹⁾
92/102/EBE	31.12.1993 ⁽²⁾
	31.12.1995 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Frestur til lögleiðingar í aðildarríkjunum til 1. janúar 1994 hefur ekki áhrif á afnám heilbrigðisefirlits með dýrum og dýraafurðum við landamæri sem kveðið er á um í tilskipun 90/425/EBE (sjá 3. mgr. 11. gr. tilskipunar 92/102/EBE).

⁽²⁾ Fyrir kröfur sem varða svín (sjá fyrsta undirlið 1. mgr. 11. gr. tilskipunar 92/102/EBE).

II. VIÐAUKI

SAMSVÖRUNARTAFLA

Tilskipun 92/102/EBE	Þessi tilskipun
1., 2. og 3. gr.	1., 2. og 3. gr.
a-liður 1. mgr. 4. gr.	1. mgr. 4. gr
2. mgr. 4. gr	—
3. mgr. 4. gr	2. mgr. 4. gr
a-, b- og c-liður 1. mgr. 5. gr.	a-, b- og c-liður 1. mgr. 5. gr.
d-liður 1. mgr. 5. gr.	—
3. mgr. 5. gr	2. mgr. 5. gr
6. til 9. gr.	6. til 9. gr.
10. gr.	—
1. mgr. 11. gr	—
2. mgr. 11. gr	10. gr.
3. mgr. 11. gr	—
—	11. gr.
—	12. gr.
12. gr.	13. gr.
—	I. viðauki
—	II. viðauki

TILSKIPUN FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR 2009/141/EB

2011/EES/10/14

frá 23. nóvember 2009

um breytingu á I. viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/32/EB að því er varðar hámarksgildi fyrir arsen, þeóbrómín, *Datura sp. Ricinus communis L.*, *Croton tiglium L.* og *Abrus precatorius L.* (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA
HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/32/EB frá 7. maí 2002 um óæskileg efni í föðri ⁽¹⁾, einkum 1. mgr. 8. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Í tilskipun 2002/32/EB er kveðið á um að bannað sé að nota afurðir sem ætlaðar eru í föður og innihalda óæskileg efni í styrk sem er yfir hámarksgildunum sem mælt er fyrir um í I. viðauka við þá tilskipun.
- 2) Að því er varðar föður sem verður til við vinnslu fisks eða vinnslu annarra sjávardýra benda nýlegar upplýsingar frá lögbærum yfirvöldum í aðildarríkjunum um heildarstyrk arsens (samanlagt magn lífræns og ólífræns arsens) til þess að nauðsynlegt sé að hækka tiltekin hámarksgildi fyrir heildarstyrk arsens. Aukaafurðir úr fiskflökum eru verðmæt hráefni í framleiðslu á fiskimjöli og fisklýsi til að nota í föðurlöndur, einkum fiskaföður.
- 3) Hækkun hámarksgilda fyrir heildarstyrk arsens í föðri sem verður til við vinnslu fisks eða vinnslu annarra sjávardýra og í fiskaföðri hefur engar breytingar í för með sér að því er varðar hámarksgildi fyrir ólífrænt arsen. Þar eð hugsanleg, skaðleg áhrif á heilbrigði manna og dýra af völdum arsens ráðast af ólífræna þættinum í tilteknu föðri eða matvælum og líkur á eiturhrifum af völdum lífrænu arsensambandanna eru afar litlar ⁽²⁾ hafa hækkuð gildi fyrir heildarstyrk arsens ekki áhrif á vernd heilbrigðis dýra og manna.

- 4) Í I. viðauka við tilskipun 2002/32/EB miðast hámarksgildið fyrir arsen við allt innihald arsens, þar eð engin stöðluð, venjubundin aðferð er til við greiningu á ólífrænu arseni. Þegar um er að ræða tilvik þar sem lögbær yfirvöld fara fram á greiningu á styrk ólífræns arsens er þó í sama viðauka kveðið á um hámarksgildi fyrir ólífrænt arsen.
- 5) Þar eð útdráttaraðferðin hefur í sumum tilvikum veruleg áhrif á niðurstöður greininga á heildarinnihaldi arsens þykir rétt að tilgreina útdráttaraðferð til að nota sem viðmiðun við opinbert eftirlit.
- 6) Upplýsingar frá lögbærum yfirvöldum og samtökum hagsmunaaðila benda til þess að verulegt magn af arseni sé til staðar í aukefnum sem tilheyra virkum hópi efnasambanda snefilefna sem eru leyfð í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1831/2003 ⁽³⁾. Rétt þykir að fastsetja hámarksgildi fyrir arsen í þessum aukefnum til að vernda heilbrigði manna og dýra.
- 7) Að því er varðar þeóbrómín komst Matvælaöryggisstofnun Evrópu að þeirri niðurstöðu í álitinu frá 10. júní 2008 ⁽⁴⁾ að með núverandi hámarksgildum fyrir þeóbrómín sé sumum dýrategundum ekki veitt nægileg vernd. Í álitinu var bent á hugsanleg, skaðleg áhrif á svín, hunda og hesta og á mjólkurframleiðslu í mjólkurkúm. Því er rétt að fastsetja lægri hámarksgildi.
- 8) Að því er varðar beiskjuefni í öllum tegundum af ættkvíslinni *Datura* komst Matvælaöryggisstofnun Evrópu að þeirri niðurstöðu í álitinu frá 9. apríl 2008 ⁽⁵⁾ að í ljósi þess að trópanbeiskjuefni eru til staðar í öllum tegundum *Datura* sé rétt, til að vernda heilbrigði dýra, einkum svína, að rýmka hámarksgildin fyrir *Datura stramonium L.*, eins og þau eru sett fram í I. viðauka við tilskipun 2002/32/EB, þannig að þau eigi við um allar tegundir af ættkvíslinni *Datura*.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 308, 24.11.2009, bls. 20. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 116/2010 frá 10. nóvember 2010 um breytingu á I viðauka (Heilbrigði dýra og plantna) við EES-samninginn, (bíður birtingar).

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 140, 30.5.2002, bls. 10.

⁽²⁾ Vísindaálit sérfræðinganeftdar Matvælaöryggisstofnunar Evrópu (EFSA) um aðskotaefni í matvælaferlinu, að beiðni framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna, í tengslum við arsen sem óæskilegt efni í föðri, Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu (2005) 180, bls. 1-35.

⁽³⁾ Stjtið. ESB L 268, 18.10.2003, bls. 29.

⁽⁴⁾ Vísindaálit sérfræðinganeftdarinnar um aðskotaefni í matvælaferlinu, að beiðni framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna, um þeóbrómín sem óæskilegt efni í föðri. Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu (2008) 725, bls. 1-66.

⁽⁵⁾ Vísindaálit sérfræðinganeftdarinnar um aðskotaefni í matvælaferlinu, að beiðni framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna, um trópanbeiskjuefni (úr tegundum af ættkvíslinni *Datura*) sem óæskilegt efni í föðri. Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu (2008) 691, bls. 1-55.

9) Að því er varðar rísín (úr *Ricinus communis* L.) komst Matvælaöryggisstofnun Evrópu að þeirri niðurstöðu í álitinu frá 10. júní 2008 ⁽¹⁾ að í ljósi þess að eiturskrif eiturskrifanna í *Ricinus communis* L. (rísíni), *Croton tiglium* L. (krótíni) og *Abrus precatorius* L. (abráni) eru svipuð sé rétt að hámarksgildi fyrir *Ricinus communis* L., eins og þau eru sett fram í I. viðauka við tilskipun 2002/32/EB, gildi einnig um *Croton tiglium* L. og *Abrus precatorius* L., hvort sem þær plöntur eru notaðar hvor í sínu lagi eða í sameiningu.

Þau skulu þegar í stað senda framkvæmdastjórninni texta þessara ákvæða og samsvörunartöflu milli viðkomandi ákvæða og þessarar tilskipunar.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessi ákvæði skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau verða birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

10) Því ber að breyta tilskipun 2002/32/EB til samræmis við það.

3. gr.

11) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari tilskipun, eru í samræmi við álit fastanefndarinnar um matvælaferlið og heilbrigði dýra og hvorki Evrópuþingið né ráðið hefur andmælt þeim,

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

4. gr.

1. gr.

Ákvæðum I. viðauka við tilskipun 2002/32/EB er breytt í samræmi við viðaukann við þessa tilskipun.

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

2. gr.

Gjört í Brussel 23. nóvember 2009.

Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 1. júlí 2010.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Androulla VASSILIOU

framkvæmdastjóri.

⁽¹⁾ Vísindaálit sérfræðinganeftardarinnar um aðskotaeftir í matvælaferlinu, að beiðni framkvæmdastjórnar Evrópubandalaganna, um rísín (úr *Ricinus communis*) sem óæskilegt efni í föðri. *Tíðindi Matvælaöryggisstofnunar Evrópu* (2008) 726, bls. 1-38.

VIÐAUKI

Ákvæðum I. viðauka við tilskipun 2002/32/EB er breytt sem hér segir:

1. Í stað 1. línu, arsen, komi eftirfarandi:

Óæskileg efni	Afurðir sem ætlaðar eru í fóður	Hámarksinnihald í mg/kg (milljónarhlutar) fyrir fóður með 12% rakainnihald
(1)	(2)	(3)
„1. Arsen (*) (**)	Fóðurefni, að undanskildu:	2
	— mjóli úr grasi, þurrkuðum refasmára og þurrkuðum smára og þurrkuðu sykurrófumauki og þurrkuðu, melassabættu sykurrófumauki,	4
	— pálmakjarnaköku,	4 (***)
	— fosfötum og kalkkenndum sjávarþörungum,	10
	— kalsíumkarbónati,	15
	— magnesíumoxíði,	20
	— óðri sem fellur til við vinnslu fisks eða vinnslu annarra sjávardýra, þ.m.t. fiskur,	25 (***)
	— þörungamjóli og fóðurefnum úr þörungum,	40 (***)
	Járnagnir notaðar sem sporefni.	50
	Aukefni sem tilheyra virkum hópi efnasambanda snefilefna, að undanskildu:	30
	— koparsúlfatpentahýdrati og koparkarbónati,	50
	— sinkoxíði, manganoxíði og koparoxíði,	100
	Heilfóður, að undanskildu:	2
	— heilfóðri fyrir fisk og heilfóðri fyrir loðdýr	10 (***)
	Fóðurbætur, að undanskildu:	4
	— steinefnafóðri,	12“

(*) Hámarksgildi vísa til heildarstyrks arsens.

(**) Hámarksgildi vísa til magngreiningar á arseni þar sem útdráttur er gerður í saltpéturssýru (5% miðað við rúmmál) í 30 mínútur við suðumark. Nota má jafngildar útdráttaraðferðir, hafi verið sýnt fram á að sú aðferð, sem notuð er, hafi samsvarandi skilvirkni í útdrætti.

(***) Rekstraraðilinn, sem ber ábyrgð, skal, að beiðni lögbærra yfirvalda, láta fara fram greiningu til þess að sýna fram á að innihald ólífræns arsens sé minna en 2 milljónarhlutar. Þessi greining er sérlega mikilvæg að því er varðar þörungategundina *Hizikia fusiforme*.

2. Í stað 10. línu, þeóbrómín, komi eftirfarandi:

Óæskileg efni	Afurðir sem ætlaðar eru í fóður	Hámarksinnihald í mg/kg (milljónarhlutar) fyrir fóður með 12% rakainnihald
(1)	(2)	(3)
„10. Þeóbrómín	Heilfóður, að undanskildu:	300
	— heilfóðri fyrir svín,	200
	— heilfóðri fyrir hunda, kanínur, hesta og loðdýr,	50“

3. Í stað 14. línu, illgresisfræ og ómöluð og ómulin aldin sem innihalda beiskjuefni, glúkósíð eða önnur eiturefni, komi eftirfarandi:

Óæskileg efni	Afurðir sem ætlaðar eru í fóður	Hámarksinnihald í mg/kg (milljónarhlutar) fyrir fóður með 12% rakainnihald
(1)	(2)	(3)
„14 Illgresisfræ og ómöluð og ómulin aldin sem innihalda beiskjuefni, glúkósíð eða önnur eiturefni, ein sér eða saman, m.a.: Tegundir af ættkvíslinni <i>Datura</i> .	Allt fóður	3000
		1000“

4. Í stað 15. línu, kristpálmi – *Ricinus communis* L., komi eftirfarandi:

Óæskileg efni	Afurðir sem ætlaðar eru í fóður	Hámarksinnihald í mg/kg (milljónarhlutar) fyrir fóður með 12% rakainnihald
(1)	(2)	(3)
„15. Fræ og hýði <i>Ricinus communis</i> L., <i>Croton tiglium</i> L. og <i>Abrus precatorius</i> L. og einnig unninna afleiða þeirra (****), einna sér eða saman.	Allt fóður	10“

(****) Að svo miklu leyti sem ráða má með greinandi smásjárrannsókn.

5. 34. lína, tígurskrúð – *Croton tiglium* L., er felld brott.

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 1275/2008

2011/EES/10/15

frá 17. desember 2008

um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota með tilliti til aflþarfar þeirra í reiðuham eða þegar slökkt er á þeim (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB frá 6. júlí 2005 um ramma til að setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og um breytingu á tilskipun ráðsins 92/42/EBE og tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 96/57/EB og 2000/55/EB ⁽¹⁾, einkum 1. mgr. 15. gr.,

að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmttilskipun 2005/32/EB skal framkvæmdastjórnin setja fram kröfur varðandi visthönnun, að því er varðar vörur sem nota orku og eru umtalsverður hluti sölu og viðskipta, hafa veruleg umhverfisáhrif og búa yfir miklum möguleikum til umbóta að því er varðar umhverfisáhrif þeirra án þess að umbótunum fylgi óhóflegur kostnaður.
- 2) Í öðrum undirlið 2. mgr. 16. gr. tilskipunar 2005/32/EB er kveðið á um að framkvæmdastjórnin skuli, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 19. gr. og viðmiðanirnar sem settar eru fram í 2. mgr. 15. gr. og að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun, innleiða sérstaka framkvæmdarráðstöfun til að draga úr orkutapi í reiðuham hjá tilteknum vöruflokki.
- 3) Framkvæmdastjórnin hefur látið fara fram undirbúningsrannsókn þar sem tækni-, umhverfis- og efnahagsgreining var gerð á orkutapi tækja í reiðuham og þegar slökkt er á þeim. Rannsóknin var þróuð ásamt hagsmunaaðilum og hlutaðeigandi aðilum frá ESB og þriðju löndum og hafa niðurstöðurnar verið gerðar aðgengilegar öllum.

- 4) Fram kemur í undirbúningsrannsókninni að orkutap verður í meirihluta raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota, sem seld eru innan Bandalagsins, þegar þau eru í reiðuham og þegar slökkt er á þeim, og að árleg raforkunotkun tengd orkutapi vegna tækja í reiðuham og þegar slökkt er á þeim er áætluð 47 TWh árið 2005 sem jafngildir losun 19 milljóna tonna af koltvísýringi. Ef ekki verður gripið til sértækra ráðstafana er því spáð að notkunin aukist í 49 TWh árið 2020. Komist hefur verið að þeirri niðurstöðu að draga megi verulega úr raforkunotkun vegna orkutaps tækja þegar þau eru í reiðuham og þegar slökkt er á þeim.
- 5) Bæta skal raforkunotkun tækja í reiðuham og í ham þar sem slökkt er á þeim með því að beita fyrirbyggjandi kostnaðarhagkvæmri tækni sem er ekki háð einkaleyfi og getur lækkað samanlagðan kostnað við að kaupa og nota búnað.
- 6) Kröfur varðandi visthönnun með tilliti til aflþarfar raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota í reiðuham og þegar slökkt er á þeim skulu settar fram með það í huga að samræma slíkar kröfur í gervöllu Bandalaginu og styðja starfsemi innri markaðarins og stuðla að umbótum á vistvænleika þessara vara.
- 7) Kröfur varðandi visthönnun skulu ekki hafa neikvæð áhrif á virkni vöru og skulu ekki hafa neikvæð áhrif á heilbrigði, öryggi og umhverfi. Einkum skal ávinningurinn af því að draga úr raforkunotkun á notkunartíma vera meiri en hugsanleg viðbótar-umhverfisáhrif á framleiðslustigi raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota þar sem orkutap verður þegar þau eru í reiðuham og/eða þegar slökkt er á þeim.
- 8) Beiting þessarar reglugerðar skal takmarkast við vörur til heimilis- og skrifstofunota, ætlaðar til notkunar á heimilum, og sem samsvara, ef um er að ræða upplýsingatæknibúnað, búnaði í flokki B í staðli EN 55022:2006. Gildissviðið skal skilgreint þannig að búnaður sem ekki er enn fánalegur á markaði en er ætlaður fyrir samskonar notkun og þær vörur sem nefndar eru sérstaklega í þessari reglugerð sé hannaður þannig að hann uppfylli kröfurnar. Ef við á má bæta við skrána yfir vörur með breytingu á þessari reglugerð.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 339, 18.12.2008, bls. 45. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 1/2011 frá 11. febrúar 2011 um breytingu á IV viðauka (Orka) við EES-samninginn, (bíður birtingar).

(¹) Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 29.

9) Taka skal vinnsluham, sem ekki fellur undir þessa reglugerð, svo sem ACPI S3-ham tölvu, til athugunar í framkvæmdarráðstöfunum, sem varða tiltekna vöru, í samræmi við tilskipun 2005/32/EB.

10) Að jafnaði skulu kröfur fyrir tæki í reiðuham og þegar slökkt er á þeim, sem kveðið er á um í framkvæmdarráðstöfunum, sem varða tiltekna vöru, í samræmi við tilskipun 2005/32/EB, ekki vera síður metnaðarfullar en þær kröfur sem settar eru fram í þessari reglugerð.

11) Svo koma megi í veg fyrir óþarfa orkutap er æskilegt að vörur skipti yfir í ham þar sem aflþörfin er „núll vött“ þegar engin aðgerð er virk. Í viðeigandi framkvæmdarráðstöfun í samræmi við tilskipun 2005/32/EB skal það ákvarðað í tilviki hvernar vöru fyrir sig hvort það er viðeigandi eða framkvæmanlegt í tæknilegu tilliti.

12) Með því að láta kröfur varðandi visthönnun taka gildi í tveimur áföngum ætti framleiðendum að vera kleift að endurhanna vörur innan viðeigandi tímaramma að því er varðar virkni í reiðuham og orkutap tækja þegar slökkt er á þeim. Tímasetning áfanganna skal ákvörðuð þannig að unnt sé að forðast neikvæð áhrif á virkni búnaðar, sem er á markaði, og að tekið sé tillit til kostnaðaráhrifa á framleiðendur, einkum á lítil og meðalstór fyrirtæki, en jafnframt tryggja að stefnumið náist tímanlega. Mælingar á aflþörf skulu gerðar með tilliti til almennt viðurkenndrar nýjustu og fullkomnustu tækni og geta framleiðendur beitt samhæfðum stöðlum í samræmi við 9. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

13) Reglugerð þessari er ætlað að auka útbreiðslu á markaði á tækni sem bætir orkunýtni tækja í reiðuham og þegar slökkt er á þeim, vegna orkutaps sem af hlýst, og leiðir þar með til áætlaðs orkusparnaðar sem nemur 35 TWh árið 2020, miðað við óbreyttar aðstæður.

14) Samkvæmt 2. mgr. 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal í þessari reglugerð tilgreina að gildandi aðferðir við samræmismat eru innra hönnunareftirlit, sem sett er fram í IV. viðauka, og stjórnunarkerfið, sem sett er fram í V. viðauka við tilskipun 2005/32/EB.

15) Til að auðvelda eftirlit með því að farið sé að kröfum skal þess krafist af framleiðendum að þeir veiti upplýsingar, sem tilgreindar eru í tækniskjölunum, sem um getur í IV. og V. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, um það hvenær tækið er í reiðuham og hvenær er slökkt á því og skilgreini þessa hami og samsvarandi aflþörf.

16) Setja skal viðmiðanir fyrir fyrirbyggjandi tækni með litla aflþörf í reiðuham og þegar slökkt er. Þetta hjálpar til við að tryggja mikið framboð og greiðan aðgang að upplýsingum, einkum fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki og mjög lítil fyrirtæki, sem auðveldar enn frekar

sambættingu bestu hönnunartækni til að draga úr orkunotkun tækja í reiðuham og þegar slökkt er á þeim.

17) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 1. mgr. 19. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

SAMBÝKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Efni og gildissvið

Með þessari reglugerð eru settar kröfur varðandi visthönnun með tilliti til aflþarfar tækja í reiðuham og þegar slökkt er á þeim. Þessi reglugerð gildir um raf- og rafeindatæki til heimilis- og skrifstofunota.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð gilda þær skilgreiningar sem settar eru fram í tilskipun 2005/32/EB. Jafnframt gilda eftirfarandi skilgreiningar:

1. „Raf- og rafeindatæki til heimilis- og skrifstofunota“ (hér á eftir nefnd tæki): allar vörur sem nota orku og

a) fást á almennum markaði sem ein búnaðareining ætluð fyrir endanlegan notanda,

b) eru á skrá yfir vörur sem nota orku í I. viðauka,

c) eru háðar raforku frá rafkerfinu til þess að geta starfað eins og til er ætlast og

d) eru hannaðar til notkunar við málspennu sem fer ekki yfir 250 V,

jafnvel þegar þær eru settar á markað til notkunar utan heimilis eða skrifstofu.

2. „Reiðuhamur“: ástand þar sem búnaður er tengdur rafkerfinu, er háður raforku frá rafkerfinu til þess að geta starfað eins og til er ætlast og gerir eingöngu kleift að framkvæma eftirfarandi aðgerðir, sem geta varað ótímabundið:

- endurvirkjunaraðgerð eða endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaraðgerð sé virk og/eða

3. gr.

Kröfur varðandi visthönnun

- birting upplýsinga eða stöðu.

Kröfur varðandi visthönnun með tilliti til aflþarfar tækja í reiðuhum og þegar slökkt er á þeim eru settar fram í II. viðauka.

4. gr.

- 3. „Endurvirkjunaraðgerð“: aðgerð sem gerir kleift að virkja aðra hami, þ.m.t. virkur hamur, með fjarstýrðum rofa, þ.m.t. fjarstýring, innbyggður nemi eða tímamælir, í því skyni að gera viðbótaraðgerðir mögulegar, þ.m.t. meginaðgerð.

Samræmismat

Aðferðin við samræmismat sem um getur í 2. mgr. 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal vera innra hönnunareftirlitskerfið, sem sett er fram í IV. viðauka við þá tilskipun, eða stjórnunarkerfið, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.

- 4. „Birting upplýsinga eða stöðu“: sívirk aðgerð sem gefur upplýsingar um eða sýnir stöðu búnaðar á skjá, þ.m.t. klukkur.

5. gr.

Sannprófunaraðferð vegna markaðseftirlits

- 5. „Virkur hamur“: ástand þar sem búnaðurinn er tengdur rafkerfinu og a.m.k. ein meginaðgerðanna, sem hlutverk búnaðarins felur í sér, hefur verið gerð virk.

Eftirlit skal fara fram í samræmi við sannprófunaraðferðina sem sett er fram í III. viðauka.

6. gr.

- 6. „Slökkt á búnaði“: ástand þar sem búnaður er tengdur rafkerfinu en engin aðgerð er virk og telst eftirfarandi enn fremur falla undir að slökkt sé á búnaði:

Viðmiðanir

Leiðbeinandi viðmiðanir fyrir vistvænustu vörurnar og tæknina á markaði eru tilgreindar í IV. viðauka.

- a) ástand sem gefur einungis til kynna að slökkt sé á búnaði,

7. gr.

Endurskoðun

- b) ástand þar sem einungis er fyrir hendi virkni sem ætlað er að tryggja rafsegulsviðssamhæfi í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/108/EB ⁽¹⁾.

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða þessa reglugerð í ljósi tækniframfara eigi síðar en sex árum eftir gildistöku hennar og kynna niðurstöður þeirrar endurskoðunar á samráðsnettvanginum.

8. gr.

- 7. „Upplýsingatæknibúnaður“: allur búnaður sem er fyrst og fremst ætlaður til þess að færa inn, vista, birta, endurheimta, senda eða vinna gögn eða fjarskiptaboð, eða til að miðla eða stýra gögnum eða fjarskiptaboðum, og er búinn einu eða fleiri tengjum sem eru venjulega notuð við flutning á upplýsingum.

Gildistaka

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Ákvæði 1. liðar í II. viðauka taka gildi einu ári eftir dagsetninguna sem um getur í 1. mgr.

Ákvæði 2. liðar í II. viðauka taka gildi fjórum árum eftir dagsetninguna sem um getur í 1. mgr.

- 8. „Heimili“: umhverfi þar sem gera má ráð fyrir að útvarps- og sjónvarpsviðtæki séu í notkun innan tíu metra frá þeim búnaði sem um er að ræða.

⁽¹⁾ Stjótd. ESB L 390, 31.2.2004, bls. 24.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 17. desember 2008.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Andris PIEBALGS

framkvæmdastjóri.

*I. VIÐAUKI***Skrá yfir vörur sem nota orku og falla undir þessa reglugerð**

1. Heimilistæki

Þvottavélar

Þurrkarar

Uppþvottavélar

Eldunartæki:

Rafmagnsbakarofnar

Rafmagnshitaplötur

Örbylgjuofnar

Brauðristir

Djúpsteikingarpottar

Kvarnir, kaffivélar og búnaður til að opna eða innsigla ílát eða umbúðir

Rafmagnshnifar

Önnur tæki til eldunar og annarrar vinnslu matvæla, þrifa og viðhalds á fatnaði

Hárskurðartæki, háþurrkur, rafmagnstannburstar, rakvélar, nuddtæki og önnur tæki, notuð til snyrtingar

Vogir

2. Upplýsingatæknibúnaður sem fyrst og fremst er ætlaður til nota á heimilum

3. Neytendabúnaður

Útvarpstæki

Sjónvarpstæki

Myndtökutæki

Myndbandsupptökutæki

Hi-fi-upptökutæki

Magnarar

Heimabíókerfi

Hljóðfæri

og annar búnaður sem er notaður til hljóð- eða myndupptöku eða -flutnings, þ.m.t. merki eða annars konar tækni við dreifingu hljóðs og myndar en með fjarskiptum

4. Leikföng, tómstunda- og íþróttabúnaður

Rafmagnsjárnbrautir eða -bílabrautir

Handstjórnborð myndbandsleikja

Íþróttabúnaður með raf- eða rafeindaihlutum

Önnur leikföng, tómstunda- og íþróttabúnaður

II. VIÐAUKI

Kröfur varðandi vishönnun

1. Einu ári eftir að þessi reglugerð hefur öðlast gildi:

a) Aflþörf þegar slökkt er á búnaði:

Aflþörf þegar slökkt er á búnaði skal ekki fara yfir 1,00 W.

b) Aflþörf í reiðuham:

Aflþörf búnaðar í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð, eða býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaraðgerð sé virk skal ekki fara yfir 1,00 W.

Aflþörf búnaðar í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á birtingu upplýsinga eða stöðu, eða býður aðeins upp á samsetningu endurvirkjunaraðgerðar og birtingu upplýsinga eða stöðu skal ekki fara yfir 2,00 W.

c) Innbyggðu möguleikarnir slökkt á búnaði og/eða reiðuhamur

Búnaðurinn skal, nema það hæfi ekki fyrirhugaðri notkun, hafa möguleikana slökkt á búnaði og/eða reiðuham innbyggða og/eða annað ástand þar sem aflþörf fer ekki yfir gildandi kröfur um slíka þörf í reiðuham eða þegar slökkt er á búnaðinum, þegar hann er tengdur rafkerfinu.

2. Fjórum árum eftir að þessi reglugerð hefur öðlast gildi:

a) Aflþörf þegar slökkt er á búnaði:

Aflþörf þegar slökkt er á búnaði skal ekki fara yfir 0,50 W.

b) Aflþörf í reiðuham:

Aflþörf búnaðar í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð, eða býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaraðgerð sé virk skal ekki fara yfir 0,50 W.

Aflþörf búnaðar í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á birtingu upplýsinga eða stöðu, eða býður aðeins upp á samsetningu endurvirkjunaraðgerðar og birtingu upplýsinga eða stöðu skal ekki fara yfir 1,00 W.

c) Innbyggðu möguleikarnir slökkt á búnaði og/eða reiðuhamur

Búnaðurinn skal, nema það hæfi ekki fyrirhugaðri notkun, hafa möguleikana slökkt á búnaði og/eða reiðuham innbyggða og/eða annað ástand þar sem aflþörf fer ekki yfir gildandi kröfur um slíka þörf í reiðuham eða þegar slökkt er á búnaðinum, þegar hann er tengdur rafkerfinu.

d) Orkusparnaður

Þegar meginaðgerð búnaðarins er ekki virk eða þegar aðrar vörur sem nota orku eru ekki háðar aðgerðum hans, skal hann, nema það hæfi ekki fyrirhugaðri notkun, bjóða upp á orkusparnaðaraðgerðir, eða sambærilega aðgerð, sem skiptir búnaðinum sjálfkrafa eins fljótt og mögulegt er, með tilliti til fyrirhugaðrar notkunar, yfir í:

– reiðuham eða

– ham þegar slökkt er á búnaðinum eða

– annað ástand án þess að farið sé yfir gildandi kröfur um aflþörf þegar slökkt er á búnaðinum og/eða hann er í reiðuham og þegar búnaðurinn er tengdur rafkerfinu. Orkusparnaðaraðgerð skal gerð virk áður en varan er afhent.

3. Mælingar

Aflþörfin, sem um getur í a- og b-lið 1. liðar og a- og b-lið 2. liðar, skal ákvörðuð með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndrar nýjustu og fullkomnustu tækni.

Mælingar á afli sem er 0,50 W eða meira skulu gerðar með óvissu sem er 2% eða minna við 95% öryggisstig. Mælingar á afli sem er minna en 0,50 W skulu gerðar með óvissu sem er 0,01 W eða minna við 95% öryggisstig.

4. Upplýsingar sem framleiðendum ber að veita

Að því er varðar samræmismat skv. 4. gr. skulu tækniskjölin innihalda eftirfarandi þætti:

a) Að því er varðar hvern reiðuham eða þann ham þegar slökkt er á búnaði:

- gögn um aflþörf í vöttum með tveimur aukastöfum,
- mæliaðferðina sem var notuð,
- lýsingu á því hvernig hamur tækisins var valinn eða forritaður,
- röð atburða þar til búnaðurinn skiptir sjálfkrafa úr einum ham í annan,
- hugsanlegar athugasemdir varðandi notkun búnaðarins,

b) Prófunarþættir fyrir mælingarnar:

- umhverfishiti
- prófunarspenna í V og tíðni í Hz,
- heildaryfirsveiflubjörgun rafveitukerfisins,
- upplýsingar og gögn um tækjabúnað, uppsetningu og straumrásir notaðar við rafmagnsprófun.

c) Þeir eiginleikar búnaðar sem máli skipta við mat á samræmi við kröfurnar sem settar eru fram í c-lið 1. liðar eða kröfurnar sem settar eru fram í c- og/eða d-lið 2. liðar, eftir því sem við á, þ.m.t. tíminn sem það tekur fyrir búnaðinn að skipta sjálfkrafa yfir í reiðuham, eða þann ham þegar slökkt er á búnaðinum, eða annað ástand, án þess að farið sé yfir gildandi kröfur um aflþörf búnaðar í reiðuham eða þegar slökkt er á honum.

Einkum skulu tæknileg rök lögð fram, ef við á, um að kröfurnar í c-lið 1. liðar, eða kröfurnar í c- og/eða d-lið 2. liðar eigi ekki við fyrirhugaða notkun búnaðarins.

*III. VIÐAUKI***Sannprófunaraðferð**

Við markaðseftirlit það sem um getur í 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/32/EB skulu yfirvöld aðildarríkisins beita eftirfarandi sannprófunaraðferð að því er varðar kröfurnar sem settar eru fram í a- og b-lið 1. liðar eða a- og b-lið 2. liðar í II. viðauka, eftir því sem við á.

Að því er varðar aflþörf sem er yfir 1,00 W skulu yfirvöld í aðildarríkjunum prófa staka einingu.

Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði a- og b-liðar 1. liðar eða a- og b-liðar 2. liðar í II. viðauka við þessa reglugerð, eftir því sem við á, ef niðurstöður fyrir reiðuham og/eða þegar slökkt er á búnaði fara ekki meira en 10 % yfir viðmiðunarmörkin.

Að öðrum kosti skulu þrjár einingar til viðbótar prófaðar. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar ef meðaltal niðurstaðna úr þremur síðari prófununum í reiðuham og/eða þegar slökkt er á búnaði, eftir því sem við á, fer ekki meira en 10% yfir viðmiðunarmörkin.

Að því er varðar aflþörf sem er 1,00 W eða minni skulu yfirvöld í aðildarríkjunum prófa staka einingu.

Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði a- og b-liðar 1. liðar eða a- og b-lið 2. liðar í II. viðauka við þessa reglugerð, eftir því sem við á, ef niðurstöður fyrir reiðuham og/eða þegar slökkt er á búnaði fara ekki meira en 0,10 W yfir viðmiðunarmörkin.

Að öðrum kosti skulu þrjár einingar til viðbótar prófaðar. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar ef meðaltal niðurstaðna úr þremur síðari prófununum í reiðuham og/eða þegar slökkt er á búnaði, eftir því sem við á, fer ekki meira en 0,10 W yfir viðmiðunarmörkin.

Að öðrum kosti telst tegundin ekki uppfylla kröfurnar.

*IV. VIÐAUKI***Viðmiðanir**

Eftirfarandi viðmiðanir eru tilgreindar skv. 2. lið 3. hluta I. viðauka við tilskipun 2005/32/EB.

Í ham þegar slökkt er á búnaði: 0 W-0,3 W með rofa rafkerfismegin, m.a. með hliðsjón af eiginleikum er varða rafsegulsviðssamhæfi samkvæmt tilskipun 2004/108/EB.

Reiðuhamur — endurvirkjunaraðgerð: 0,1 W.

Reiðuhamur — skjár: 0,1 W fyrir einfalda skjái og lágaflsljósdíóður, stærri skjáir (t.d. fyrir klukkur) þurfa meira afl.

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 107/2009

2011/EES/10/16

frá 4. febrúar 2009

um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB um kröfur varðandi vishönnun á einföldum aðgangskössum (set-top boxes) (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB frá 6. júlí 2005 um ramma til að setja fram kröfur varðandi vishönnun að því er varðar vörur sem nota orku og um breytingu á tilskipun ráðsins 92/42/EBE og tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 96/57/EB og 2000/55/EB ⁽¹⁾, einkum 1 mgr. 15. gr.,

að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um vishönnun,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmttilskipun2005/32/EBskal framkvæmdastjórnin setja fram kröfur varðandi vishönnun, að því er varðar vörur sem nota orku og eru umtalsverður hluti sölu og viðskipta, hafa veruleg umhverfisáhrif og búa yfir miklum möguleikum til umbóta, að því er varðar umhverfisáhrif þeirra án þess að umbótunum fylgi óhóflegur kostnaður.
- 2) Í fyrsta undirlið 2. mgr. 16. gr. tilskipunar 2005/32/EB er kveðið á um að framkvæmdastjórnin skuli, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 19. gr. og viðmiðanirnar sem settar eru fram í 2. mgr. 15. gr. og að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um vishönnun, innleiða framkvæmdarráðstafanir, eftir því sem við á, sem beinast að rafeindabúnaði fyrir neytendur.
- 3) Framkvæmdastjórnin hefur látið fara fram undirbúningsrannsókn þar sem tækni-, umhverfis- og efnahagsgreining var gerð á einföldum aðgangskössum. Rannsóknin var þróuð ásamt hagsmunaaðilum og hlutaðeigandi aðilum frá ESB og þriðju löndum og hafa niðurstöðurnar verið gerðar aðgengilegar öllum.
- 4) Fram kemur í undirbúningsrannsókn að fjöldi einfaldr aðgangskassa sem settir eru á markað í Bandalaginu muni aukast úr 28 milljónum árið 2008 í 56 milljónir árið 2014 og að árleg raforkunotkun einfaldr aðgangskassa muni aukast úr 6 TWh árið 2010 í 14 TWh árið 2014, en að hægt sé að draga verulega úr raforkunotkun einfaldr aðgangskassa á kostnaðarhagkvæman hátt.

5) Hægt er að draga úr raforkunotkun einfaldr aðgangskassa með því að nýta fyrirbyggjandi hönnunarlausnir, sem eru óháðar einkaleyfi, sem þrátt fyrir kostnaðarhagkvæmni eru ekki settar á markað með fullnægjandi hætti, þar sem endanlegum notendum er ekki kunnugt um rekstrarkostnað einfaldr aðgangskassa, og þ.a.l. fá framleiðendur ekki hvatningu til að samþætta slíkar lausnir til að draga úr aflþörf þeirra við notkun.

6) Kröfur varðandi vishönnun með tilliti til aflþarfar einfaldr aðgangskassa skulu settar fram með það í huga að samræma slíkar kröfur fyrir þennan búnað í gervöllu Bandalaginu og styðja starfsemi innri markaðarins og stuðla að umbótum á vistvænleika þessa búnaðar.

7) Reglugerð þessari er ætlað að auka útbreiðslu á markaði á tækni sem bætir orkunýtni einfaldr aðgangskassa og leiðir þar með til árlegs, áætlaðs orkusparnaðar sem nemur 9 TWh árið 2014, miðað við óbreyttar aðstæður.

8) Kröfur varðandi vishönnun skulu ekki hafa neikvæð áhrif á virkni vöru og skulu ekki hafa neikvæð áhrif á heilbrigði, öryggi og umhverfi.

9) Með því að láta kröfur varðandi vishönnun taka gildi í áföngum ætti framleiðendum að vera kleift að endurhanna vörur innan viðeigandi tímaramma. Tímasetning áfanganna skal ákvörðuð þannig að unnt sé að forðast neikvæð áhrif á virkni búnaðar, sem er á markaði, og að tekið sé tillit til kostnaðaráhrifa á framleiðendur, einkum á lítil og meðalstór fyrirtæki, en jafnframt tryggja að stefnumið náist tímanlega.

10) Mælingar á aflþörf skulu gerðar með tilliti til almennt viðurkenndrar nýjustu og fullkomnustu tækni og geta framleiðendur beitt samhæfðum stöðlum í samræmi við 9. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

11) Kröfurnar sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð skulu ganga framar þeim kröfum sem mælt er fyrir um í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1275/2008 um framkvæmd tilskipunar 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi vishönnun raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota með tilliti til raforkunotkunar þeirra í reiðuham eða þegar slökkt er á þeim ⁽²⁾.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 36, 5.2.2009, bls. 8. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 1/2011 frá 11. febrúar 2011 um breytingu á IV viðauka (Orka) við EES-samninginn, (bíður birtingar).

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 29

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 339, 18.12.2008, bls. 45.

- 12) Samkvæmt 2. mgr. 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal í þessari reglugerð tilgreina að gildandi aðferðir við samræmismat eru innra hönnunareftirlit, sem sett er fram í IV. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, og stjórnunarkerfið, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.
- 13) Til að auðvelda eftirlit með því að farið sé að kröfum skal þess krafist af framleiðendum að þeir veiti upplýsingarnar sem tilgreindar eru í tækniskjölunum, sem um getur í IV. og V. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, að því marki sem þær tengjast kröfunum sem mælt er fyrir um í þessari framkvæmdarráðstöfun.
- 14) Setja skal viðmiðanir fyrir einfalda aðgangskassa sem nú eru fáanlegir og hafa litla aflþörf. Ef neytendur hefðu aðgang að einföldum aðgangskössum með „núll vatta ham“ gæti það orðið til þess að þeir breyti hegðun sinni og ákveði að draga úr óþarfa orkutapi. Viðmiðanir hjálpa til við að tryggja mikið framboð og greiðan aðgang að upplýsingum, einkum fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki og mjög lítil fyrirtæki, sem auðveldar enn frekar samþættingu bestu hönnunartækni til að draga úr orkunotkun einfaldra aðgangskassa.
- 15) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 1. mgr. 19. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Efni og gildissvið

Með þessari reglugerð eru settar kröfur varðandi visthönnun á einföldum aðgangskössum.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð gilda þær skilgreiningar sem settar eru fram í tilskipun 2005/32/EB. Jafnframt gilda eftirfarandi skilgreiningar:

1. „Einfaldur aðgangskassi“: sjálfstæður búnaður sem, óháð skilfleti,
- a) hefur fyrst og fremst það hlutverk að breyta gjaldfrjálsum stafrænum útvarpsmerkjum í hefðbundinni upplausn (SD) eða háskerpuupplausn (HD) í hliðræn útvarpsmerki fyrir hliðræn sjónvarps- eða útvarpstæki,
- b) er ekki búinn aðgerð sem veitir „skilyrtan aðgang“,

- c) er ekki búinn aðgerð fyrir upptöku sem byggist á lausum geymslumiðli á stöðluðu safnsniði (standard library format).

Einfaldur aðgangskassi getur verið búinn eftirfarandi viðbótaraðgerðum og/eða -ihlutum sem ekki teljast til lágmarksforskrifta fyrir einfaldan aðgangskassa:

- a) aðgerðum fyrir tímahliðrun og upptöku með því að nota innbyggðan harðan disk,
- b) breytingu á móttæknu útvarpsmerki í háskerpuupplausn yfir í myndmerkisfrálag í háskerpuupplausn eða hefðbundinni upplausn,
- c) öðrum rásvéljara.
2. „Reiðuhumur“: ástand þar sem búnaður er tengdur rafkerfinu, er háður raforku frá rafkerfinu til þess að geta starfað eins og til er ætlast og gerir eingöngu kleift að framkvæma eftirfarandi aðgerðir, sem geta varað ótímabundið:
- a) endurvirkjunaraðgerð eða endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaðgerð sé virk og/eða
- b) birtingu upplýsinga eða stöðu.
3. „Endurvirkjunaraðgerð“: aðgerð sem gerir kleift að virkja aðra hami, þ.m.t. virkur hamur, með fjarstýrðum rofa, þ.m.t. fjarstýring, innbyggður nemi eða tímamælir, í því skyni að gera viðbótaraðgerðir mögulegar, þ.m.t. meginaðgerð.
4. „Birting upplýsinga eða stöðu“: sívirk aðgerð sem gefur upplýsingar um eða sýnir stöðu búnaðar á skjá, þ.m.t. klukkur.
5. „Virkur hamur“: ástand þar sem búnaðurinn er tengdur rafkerfinu og a.m.k. ein meginaðgerðanna, sem hlutverk búnaðarins felur í sér, hefur verið gerð virk.
6. „Sjálfvirk skipting í aflminni ham“: aðgerð sem breytir virkum ham einfalds aðgangskassa í reiðuham eftir tiltekinn tíma í virkum ham frá síðustu aðgerð notanda og/eða frá því að skipt var um rás.
7. „Annar rásvéljari“: hluti af einföldum aðgangskassa sem tiltækur er fyrir aðskilda upptöku á sama tíma og hægt er að horfa á annan dagskrárlið.
8. „Skilyrtur aðgangur“: útvarpsþjónusta sem þjónustuveitandi stjórna og krefst þess að keypt sé áskrift að sjónvarpsþjónustu á markaði.

3. gr.

Kröfur varðandi visthönnun

Kröfurnar varðandi visthönnun einfaldrar aðgangskassa eru settar fram í I. viðauka.

4. gr.

Tengsl við reglugerð (EB) nr. 1275/2008

Kröfurnar sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð skulu ganga framfar þeim kröfum sem mælt er fyrir um í reglugerð (EB) nr. 1275/2008.

5. gr.

Samræmismat

Aðferðin við samræmismat sem um getur í 2. mgr. 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal vera innra hönnunareftirlitskerfið, sem sett er fram í IV. viðauka við þá tilskipun, eða stjórnunarkerfið, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.

6. gr.

Sannprófunaraðferð vegna markaðseftirlits

Eftirlit skal fara fram í samræmi við sannprófunaraðferðina sem sett er fram í II. viðauka.

7. gr.

Viðmiðanir

Leiðbeinandi viðmiðanir fyrir vistvænustu vörurnar og tæknina á markaði eru tilgreindar í III. viðauka.

8. gr.

Endurskoðun

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða þessa reglugerð í ljósi tækniframfara eigi síðar en fimm árum eftir gildistöku hennar og kynna niðurstöður þeirrar endurskoðunar á samráðsvettvanginum.

9. gr.

Gildistaka

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Ákvæði 1. liðar í I. viðauka taka gildi einu ári eftir dagsetninguna sem um getur í 1. mgr.

Ákvæði 2. liðar í I. viðauka taka gildi þremur árum eftir dagsetninguna sem um getur í 1. mgr.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 4. febrúar 2009.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Andris PIEBALGS

framkvæmdastjóri.

I. VIÐAUKI

Kröfur varðandi vishönnun

1. Einu ári eftir að þessi reglugerð öðlast gildi skulu einfaldir aðgangskassar, sem settir eru á markað, ekki fara yfir eftirfarandi viðmiðunarmörk aflþarfar; einfaldir aðgangskassar með innbyggðum hörðum disk og/eða öðrum rássveljara eru undanþegnir þeirri kröfu:

	Reiðuhumur	Virkur hamur
Einfaldur aðgangskassi	1,00 W	5,00 W
Frávik fyrir birtingu á skjá sem gefur til kynna reiðuham (display function)	+1,00 W	—
Frávik fyrir afkóðun háskerpumerkja	—	+3,00 W

2. Þremur árum eftir að þessi reglugerð öðlast gildi skulu einfaldir aðgangskassar, sem settir eru á markað, ekki fara yfir eftirfarandi viðmiðunarmörk aflþarfar:

	Reiðuhumur	Virkur hamur
Einfaldur aðgangskassi	0,50 W	5,00 W
Frávik fyrir birtingu á skjá sem gefur til kynna reiðuham (display function)	+0,50 W	—
Frávik fyrir harðan disk	—	+6,00 W
Frávik fyrir annan rássveljara	—	+1,00 W
Frávik fyrir afkóðun háskerpumerkja	—	+1,00 W

3. **Reiðuhumur sem innbyggður möguleiki**

Einu ári eftir að þessi reglugerð hefur öðlast gildi skulu einfaldir aðgangskassar hafa yfir að ráða reiðuham.

4. **Sjálfvirk skipting í aflminni ham**

Einu ári eftir að þessi framkvæmdarráðstöfun hefur tekið gildi skulu einfaldir aðgangskassar búnir „sjálfvirkri skiptingu í aflminni ham“ eða sambærilegri aðgerð sem hefur eftirfarandi eiginleika:

- Einfaldi aðgangskassinn skiptir sjálfkrafa úr virkum ham í reiðuham eftir að virkur hamur hefur varað skemur en þrjár klukkustundir frá síðustu aðgerð notanda og/eða frá því að skipt var um rás og gefa frá sér viðvörðunarkerki tveimur mínútum áður en hann fer í reiðuham.
- Aðgerðin „sjálfvirk skipting í aflminni ham“ skal vera sjálfgefin stilling.

5. **Mælingar**

Aflþörfin, sem um getur í 1. og 2. lið, skal ákvörðuð með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndrar nýjustu og fullkomnustu tækni.

Mælingar á afli sem er 0,50 W eða meira skulu gerðar með óvissu sem er 2% eða minni við 95% öryggisstig. Mælingar á afli, sem er minna en 0,50 W, skulu gerðar með óvissu sem er 0,01 W eða minni við 95% öryggisstig.

6. Upplýsingar sem framleiðendur skulu veita vegna samræmismats

Að því er varðar samræmismat skv. 5. gr. skulu tækniskjölin innihalda eftirfarandi þætti:

a) *Að því er varðar reiðuham og virkan ham*

- Gögn um aflþörf í vöttum með tveimur aukastöfum, þ.m.t. gögn um aflþörf viðbótaraðgerða og/eða íhluta
- Mælingaraðferðina sem var notuð
- Tímabil mælingar
- Lýsingu á því hvernig hamur tækisins var valinn eða forritaður
- Röð atbúnaðar þar til búnaðurinn skiptir sjálfkrafa úr einum ham í annan
- Hugsanlegar athugasemdir varðandi notkun búnaðarins

b) *Prófunarþættir fyrir mælingarnar*

- Umhverfishiiti
- Prófunarspenna í V og tíðni í Hz
- Heildaryfirsveiflujögun rafveitukerfisins
- Sveifla í spennu aflgjafa á meðan á prófun stendur
- Upplýsingar og gögn um tækjabúnað, uppsetningu og straumrásir notaðar við rafmagnsprófun
- Ílagsmerki á útvarpstíðni (fyrir stafrænar útsendingar á jörðu niðri) eða á millitíðni (fyrir útsendingar um gervihnött)
- Prófunarmerki fyrir hljóð/mynd eins og lýst er í MPEG2-staðlinum fyrir streymi
- Stilling stjórnækja

Ekki er nauðsynlegt að gefa upp í tækniskjölunum aflþörf jaðarbúnaðar til móttöku útsendinga sem knúinn er af aðgangskassanum, s.s. virkra loftneta á jörðu niðri, LNB-nema fyrir gervihnattasendingar eða kapal- eða símamótalds.

7. Upplýsingar sem framleiðendur skulu veita til að upplýsa neytendur

Framleiðendur skulu tryggja að neytendur fái upplýsingar um aflþörf einfaldra aðgangskassa í reiðuham og virkum ham sem gefin er upp í vöttum með einum aukastaf.

*II. VIÐAUKI***Sannprófunaraðferð**

Við markaðseftirlit það sem um getur í 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/32/EB skulu yfirvöld í aðildarríkjunum beita eftirfarandi sannprófunaraðferð að því er varðar gildandi kröfur sem settar eru fram í 1., 2. og 4. lið í I. viðauka, eftir því sem við á.

Að því er varðar aflþörf sem er yfir 1,00 W:

Yfirvöld í aðildarríkjunum skulu prófa staka einingu.

Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði 1. og 2. liðar I. viðauka við þessa reglugerð, eftir því sem við á, ef niðurstöður fyrir virkan ham og reiðuham fara ekki meira en 10% yfir viðmiðunarmörkin.

Að öðrum kosti skulu þrjár einingar til viðbótar prófaðar. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar ef meðaltal niðurstaðna úr þremur síðari prófununum í virkum ham og reiðuham, eftir því sem við á, fer ekki meira en 10% yfir viðmiðunarmörkin.

Að því er varðar aflþörf sem er 1,00 W eða minni:

Yfirvöld í aðildarríkjunum skulu prófa staka einingu.

Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði 1. og 2. liðar I. viðauka við þessa reglugerð, eftir því sem við á, ef niðurstöður fyrir virkan ham og reiðuham fara ekki meira en 0,10 W yfir viðmiðunarmörkin.

Að öðrum kosti skulu þrjár einingar til viðbótar prófaðar. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar ef meðaltal niðurstaðna úr þremur síðari prófununum í virkum ham og/eða reiðuham, eftir því sem við á, fer ekki meira en 0,10 W yfir viðmiðunarmörkin.

Að öðrum kosti telst eintakið ekki uppfylla kröfurnar.

*III. VIÐAUKI***Viðmiðanir**

Eftirfarandi leiðbeinandi viðmiðanir eru tilgreindar skv. 2. lið 3. hluta I. viðauka við tilskipun 2005/32/EB. Þær eiga við bestu, fánlegu tæknina á þeim degi er reglugerð þessi er samþykkt.

Einfaldur aðgangskassi án viðbótaraðgerða:

- Virkur hamur: 4,00 W
- Reiðuhumur án birtingar á skjá: 0,25 W
- Þegar slökkt er: 0 W

Einfaldur aðgangskassi með innbyggðum hörðum disk:

- Virkur hamur: 10,00 W
- Reiðuhumur án birtingar á skjá: 0,25 W
- Þegar slökkt er: 0 W

Viðmiðanirnar hér að ofan eru ákvarðaðar á grundvelli einfalds aðgangskassa með grunnuppsetningu, sjálfvirka skiptingu í aflminni ham og straumrofa.

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 278/2009

2011/EES/10/17

frá 6. apríl 2009

um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun ytri aflgjafa með tilliti til aflþarfar þeirra í lausagangi og meðalnýtni við álag (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB frá 6. júlí 2005 um ramma til að setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og um breytingu á tilskipun ráðsins 92/42/EBE og tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 96/57/EB og 2000/55/EB ⁽¹⁾, einkum 1. mgr. 15. gr.,

að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

1) Samkvæmt tilskipun 2005/32/EB skal framkvæmdastjórnin setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og eru umtalsverður hluti sölu og viðskipta, hafa veruleg umhverfisáhrif og búa yfir miklum möguleikum til umbóta af því er varðar umhverfisáhrif þeirra án þess að umbótunum fylgi óhóflegur kostnaður.

2) Í 2. mgr. 16. gr. tilskipunar 2005/32/EB er kveðið á um að framkvæmdastjórnin skuli, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 19. gr. og viðmiðanirnar sem settar eru fram í 2. mgr. 15. gr. og að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun, innleiða framkvæmdarráðstöfun, eftir því sem við á, fyrir skrifstofubúnað og rafeindabúnað fyrir neytendur.

3) Skrifstofubúnaður og rafeindabúnaður fyrir neytendur er oft knúinn af ytri aflgjöfum sem umbreyta rafmagni frá rafkerfinu. Orkunýtni ytri aflgjafa við umbreytingu rafmagns er mikilvægur þáttur orkunýtingar slíkra vara og því eru ytri aflgjafar einn flokkur forgangsvara og setja skal kröfur varðandi visthönnun fyrir þá.

4) Framkvæmdastjórnin hefur látið fara fram undirbúningsrannsókn þar sem tækni-, umhverfis- og efnahagsgreining var gerð á ytri aflgjöfum. Rannsóknin var gerð í samvinnu við hlutaðeigandi aðila og hagsmunaaðila frá ESB og þriðju löndum og hafa niðurstöðurnar verið gerðar aðgengilegar öllum.

5) Fram kemur í undirbúningsrannsókninni að ytri aflgjafar eru settir á markað Bandalagsins í miklu magni og að árleg orkunotkun þeirra á öllum stigum vistferilsins er mikilvægasti umhverfisþátturinn og jafnframt að árleg raforkunotkun vegna taps við umbreytingu rafmagns og í lausagangi nemur 17 TWh sem jafngildir losun 6,8 milljóna tonna af koltvísýringi. Ef ekki verður gripið til ráðstafana er því spáð að notkunin aukist í 31 TWh árið 2020. Komist hefur verið að þeirri niðurstöðu að bæta megi orkunotkun á vistferli og raforkunotkun á notkunartíma umtalsvert.

6) Bæta skal raforkunotkun ytri aflgjafa með því að beita fyrirbyggjandi, kostnaðarhagkvæmri tækni sem er ekki háð einkaleyfi og getur lækkað heildarkostnað við að kaupa og nota ytri aflgjafa.

7) Kröfur varðandi visthönnun skulu samræma kröfur um aflþörf að því er varðar aflþörf í lausagangi og meðalnýtni ytri aflgjafa við álag í gervöllu Bandalaginu og styðja starfsemi innri markaðarins og stuðla að umbótum á vistvænleika þessara vara.

8) Kröfur varðandi visthönnun skulu ekki hafa neikvæð áhrif á virkni vöru og skulu ekki hafa neikvæð áhrif á heilbrigði, öryggi og umhverfi. Einkum skal ávinningurinn af því að draga úr raforkunotkun á notkunartíma vera meiri en hugsanleg viðbótarumhverfisáhrif á framleiðslustiginu.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 93, 7.4.2009, bls. 3. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 1/2011 frá 11. febrúar 2011 um breytingu á IV viðauka (Orka) við EES-samninginn, (bíður birtingar).

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 29.

9) Með því að láta kröfur varðandi visthönnun taka gildi í tveimur áföngum ætti framleiðendum að vera kleift að endurhanna vörur innan viðeigandi tímaramma. Tímasetning áfanganna skal vera þannig að unnt sé að forðast neikvæð áhrif á virkni búnaðar, sem er á markaði og að tekið sé tillit til kostnaðaráhrifa á framleiðendur, einkum á litil og meðalstór fyrirtæki, en jafnframt tryggja að markmið þessarar reglugerðar náist tímanlega. Mælingar á aflþörf skulu gerðar með tilliti til almennt viðurkenndrar nýjustu og fullkonnustu tækni. Framleiðendur geta beitt samhæfðum stöðlum í samræmi við 10. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

10) Reglugerð þessari er ætlað að auka útbreiðslu á markaði á tækni sem dregur úr umhverfisáhrifum ytri aflgjafa á vistferli þeirra og leiðir til orkusparnaðar á vistferli, sem annars vegar nemur 118 PJ, og hins vegar til raforkusparnaðar sem nemur 9 TWh fyrir árið 2020, miðað við aðstæður þar sem ekki er gripið til neinnar ráðstafana.

11) Í samræmi við 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal í þessari reglugerð tilgreina að gildandi aðferðir við samræmismat eru innra hönnunareftirlit, sem sett er fram í IV. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, og stjórnunarkerfið, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.

12) Til að auðvelda eftirlit með því að farið sé að kröfum skal þess krafist af framleiðendum að þeir veiti upplýsingarnar, sem tilgreindar eru í tækniskjölunum sem um getur í IV. og V. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, um aflþörf í lausagangi og meðalnýtni við álag.

13) Setja skal viðmiðanir fyrir fyrirliggjandi tækni með mikla nýtni við álag og litla aflþörf í lausagangi. Þetta mun hjálpa til við að tryggja mikið framboð og greiðan aðgang að upplýsingum, einkum fyrir litil og meðalstór fyrirtæki og mjög litil fyrirtæki, sem mun auðvelda enn frekar samþættingu bestu hönnunartækni til að draga úr orkunotkun.

14) Kröfur varðandi visthönnun ytri lágspennuaflgjafa í lausagangi taka til sama mælipáttar á umhverfisáhrifum og kröfur varðandi visthönnun fyrir raf- og rafeindatæki til heimilis- og skrifstofunota, í því ástandi þegar slökkt er á þeim, sem sett eru á markað með ytri lágspennuaflgjafa. Þar sem kröfur varðandi visthönnun ytri lágspennuaflgjafa í lausagangi, skulu vera strangari en kröfur varðandi visthönnun fyrir raf- og rafeindatæki til heimilis- og skrifstofunota, í því ástandi þegar slökkt er á þeim, sem sett eru á markað með ytri lágspennuaflgjafa, skulu kröfurnar í reglugerð (EB) 1275/2008 frá 17. desember 2008, um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því

er varðar kröfur varðandi visthönnun raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota með tilliti til aflþarfar þeirra í reiðuham eða þegar slökkt er á þeim ⁽¹⁾, ekki gilda um raf- og rafeindatæki til heimilis- og skrifstofunota sem sett eru á markað með ytri lágspennuaflgjafa. Því ber að breyta reglugerð (EB) nr. 1275/2008 til samræmis við það.

15) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 1. mgr. 19. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Efni og gildissvið

1. Með þessari reglugerð eru settar fram kröfur varðandi visthönnun er varða aflþörf ytri aflgjafa í lausagangi og meðalnýtni við álag.

2. Þessi reglugerð gildir ekki um:

- spennubreyta,
- órjúfanlega aflgjafa,
- hleðslutæki fyrir rafhlöður,
- straumbreyta fyrir halógenlýsingu,
- ytri aflgjafa fyrir lækningatæki,
- ytri aflgjafa, sem settir eru á markað eigi síðar en 30. júní 2015, sem aukabúnaður eða varahlutir fyrir sams konar ytri aflgjafa, sem settur var á markað eigi síðar en einu ári eftir að þessi reglugerð hefur öðlast gildi, að því tilskildu að á aukabúnaðinum eða varahlutnum eða á umbúðum þeirra sé tilgreind með skýrum hætti sú vara eða -vörur sem valda meginálaginu og sem aukabúnaðurinn eða varahluturinn er ætlaður fyrir.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð gilda þær skilgreiningar sem settar eru fram í tilskipun 2005/32/EB.

Jafnframt gilda eftirfarandi skilgreiningar:

- „ytri aflgjafi“, búnaður sem uppfyllir allar eftirfarandi viðmiðanir:

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 339, 18.12.2008, bls. 45.

- a) hann er hannaður til að breyta aflinntaki með riðstraumi (AC) frá rafkerfinu í jafnstraum (DC) eða riðstraum með lægri útgangsspennu,
 - b) hann getur einungis umbreytt útgangsspennu fyrir einn jafnstraum eða riðstraum í einu,
 - c) hann er ætlaður til notkunar með aðskildum búnaði sem veldur meginálaginu,
 - d) hann er inni í umbúnaði sem er aðskilinn frá búnaðinum sem veldur meginálaginu,
 - e) hann er tengdur við búnaðinn sem veldur meginálaginu með lausum eða fasttengdum karl-/kventengli, kapli, snúru eða annars konar leiðslu,
 - f) uppgæfið útafl á nafnskilti hans fer ekki yfir 250 W,
 - g) hann er ætlaður til notkunar með raf- og rafeindatækjum til heimilis- og skrifstofunota eins og um getur í 1. mgr. 2. gr. reglugerðar (EB) nr. 1275/2008,
2. „ytri lágspennuafleggjafi“: ytri aflgjafi með uppgefna útgangsspennu á nafnskilti sem er minni en 6 volt og uppgefinn útstraumur á nafnskilti skal vera 550 milliamper eða hærri.
 3. „spennubreytir fyrir halógenlýsingu“: ytri aflgjafi sem notaður er með volframhalógenlömpum með mjög lágri spennu,
 4. „órjúfanlegur aflgjafi“: búnaður sem sér sjálfvirkt fyrir varaafli ef spenna raforku frá rafkerfinu lækkar niður fyrir viðunandi mörk,
 5. „hleðslutæki fyrir rafhlöður“: búnaður sem tengist lausri rafhlöðu beint í útgangstengi,
 6. „spennubreytir“: búnaður sem umbreytir straumi með 230 V spennu frá rafkerfinu í straum með 110 V spennu og með samskonar eiginleika og straumur frá rafkerfinu,
 7. „uppgæfið útafl á nafnskilti“ (P_O): útaflið sem framleiðandi tilgreinir,
 8. „í lausagangi“: ástand þar sem inngangstengi ytri aflgjafa er í sambandi við rafkerfið en útgangstengið er ekki tengt búnaði sem veldur meginálaginu,

9. „virkur hamur“: ástand þar sem tengi ytri aflgjafa er í sambandi við rafkerfið og útgangstengið er tengt búnaði sem veldur álagi,

10. „nýtni í virkum ham“: hlutfall afls sem ytri aflgjafi framleiðir í virkum ham samanborið við það inntaksafli sem nauðsynlegt er til að framleiða það,

11. „meðalnýtni við álag“: meðaltal nýtni í virkum ham við 25%, 50%, 75% og 100% af uppgefnu útafli á nafnskilti.

3. gr.

Kröfur varðandi vishönnun

Í I. viðauka eru tilgreindar kröfur varðandi vishönnun ytri aflgjafa, sem settir hafa verið á markað, með tilliti til aflþarfar þeirra í lausagangi og meðalnýtni við álag.

4. gr.

Samræmismat

Aðferðin við samræmismat sem um getur í 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal vera innra hönnunareftirlitskerfið, sem sett er fram í IV. viðauka við þá tilskipun, eða stjórnunarkerfið til að meta samræmi, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.

5. gr.

Sannprófunaðferð vegna markaðseftirlits

Eftirlit skal fara fram í samræmi við sannpröfunaraðferðina sem sett er fram í II. viðauka.

6. gr.

Leiðbeinandi viðmiðanir

Leiðbeinandi viðmiðanir fyrir vistvænustu vörurnar og tæknina á markaði eru tilgreindar í III. viðauka.

7. gr.

Endurskoðun

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða þessa reglugerð í ljósi tækniframfara eigi síðar en fjórum árum eftir gildistöku hennar og kynna niðurstöður þeirrar endurskoðunar á samráðs-vettvanginum.

8. gr.

Breytingar á reglugerð (EB) nr. 1275/2008

Reglugerð (EB) nr. 1275/2008 er breytt sem hér segir:

1. Eftirfarandi önnur málsgrein bætist við 1. gr.:

„Reglugerð þessi gildir ekki um raf- og rafeindatæki til heimilis- og skrifstofunota sem sett eru á markað með ytri lágspennuaflgjafa.“

9. gr.

Gildistaka

2. Eftirfarandi 9. liður bætist við 2. gr.:

„9 „ytri lágspennuaflgjafi“: ytri aflgjafi með uppgefna útgangsspennu á nafnskilti sem er minni en 6 volt og uppgefinn útstraumur á nafnskilti er 550 milliamper eða hærri.“

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Ákvæði a-liðar 1. liðar í I. viðauka taka gildi einu ári eftir dagsetninguna sem um getur í 1. mgr.

Ákvæði b-liðar 1. liðar í I. viðauka taka gildi þremur árum eftir dagsetninguna sem um getur í 1. mgr.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 6. apríl 2009.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Andris PIEBALGS

framkvæmdastjóri.

I. VIÐAUKI

KRÖFUR VARDANDI VISTHÖNNUN

1. AFLÞÖRF Í LAUSAGANGI OG MEÐALNÝTNI VIÐ ÁLAG

- a)
- Einu ári**
- eftir að reglugerð þessi hefur öðlast gildi:

skal aflþörf í lausagangi ekki fara yfir 0,50 W.

skal meðalnýtni við álag ekki vera minni en:

$0,500 \cdot P_0$, þar sem $P_0 < 1,0$ W,

$0,090 \cdot \ln(P_0) + 0,500$, þar sem $1,0$ W $\leq P_0 \leq 51,0$ W,

0,850, þar sem $P_0 > 51,0$ W.

- b)
- Tveimur árum**
- eftir að reglugerð þessi hefur öðlast gildi:

skal aflþörf í lausagangi ekki fara yfir eftirfarandi viðmiðunarmörk:

	Ytri aflgjafar (AC-AC), nema ytri lágspennuaflgjafar	Ytri aflgjafar (AC-DC), nema ytri lágspennuaflgjafar	Ytri lágspennuaflgjafar
$P_0 \leq 51,0$ W	0,50 W	0,30 W	0,30 W
$P_0 > 51,0$ W	0,50 W	0,50 W	Á ekki við

Meðalnýtni við álag skal ekki vera undir eftirfarandi viðmiðunarmörkum:

	Ytri aflgjafar með (AC-AC) og riðstraumi-jafnstraumi (AC-DC), nema ytri lágspennuaflgjafar	Ytri lágspennuaflgjafar
$P_0 \leq 1,0$ W	$0,480 \cdot P_0 + 0,140$	$0,497 \cdot P_0 + 0,067$
$1,0$ W $< P_0 \leq 51,0$ W	$0,063 \cdot \ln(P_0) + 0,622$	$0,075 \cdot \ln(P_0) + 0,561$
$P_0 > 51,0$ W	0,870	0,860

2. MÆLINGAR

Aflþörf í lausagangi og meðalnýtni við álag sem um getur í 1. lið skal ákvörðuð með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndrar nýjustu og fullkomnustu tækni.

Mælingar á afli sem er 0,50 W eða meira skulu gerðar með óvissu sem er 2% eða minni við 95% öryggisstig. Mælingar á afli sem er minna en 0,50 W skulu gerðar með óvissu sem er 0,01 W eða minni við 95% öryggisstig.

3. UPPLÝSINGAR SEM FRAMLEIÐENDUM BER AÐ VEITA

Að því er varðar samræmismat skv. 4. gr. skulu tækniskjölin innihalda eftirfarandi þætti:

Tilkynnt stærð	Lýsing
Virkt gildi (Rms) útstraums (mA)	Mælt við álagsskilyrði 1-4
Virkt gildi útgangsspennu (V)	
Virkt útafl (W)	
Virkt gildi inntaksspennu (V)	Mælt við álagsskilyrði 1-5
Virkt gildi inntaksafis (W)	
Heildaryfirsveiflubjögun (THD)	
Aflstuðull	
Aflþörf (W)	Reiknað við álag 1-4, mælt við álag 5
Nýtni	Reiknuð við álag 1-4
Meðalnýtni	Meðalgildi nýtni við álagsskilyrði 1-4

Álagsskilyrði samsvara eftirfarandi:

Hlutfall uppgefins útstraums á nafnskilti	
Álagsskilyrði 1	100% ± 2%
Álagsskilyrði 2	75% ± 2%
Álagsskilyrði 3	50% ± 2%
Álagsskilyrði 4	25% ± 2%
Álagsskilyrði 5	0% (í lausagangi)

*II. VIÐAUKI***SANNPRÓFUNARAÐFERÐ**

Við markaðseftirlit það sem um getur í 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/32/EB skulu yfirvöld í aðildarríkjunum beita eftirfarandi sannprófunaraðferð að því er varðar kröfurnar í I. viðauka.

1. Yfirvöld í aðildarríkinu skulu prófa staka einingu.
 2. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði I. viðauka að því tilskildu að:
 - a) niðurstaðan fyrir lausagang fari ekki meira en 0,10 W yfir gildandi viðmiðunarmörk sem eru tilgreind í I. viðauka og
 - b) meðalgildið fyrir nýtni við álagsskilyrði 1-4 eins og það er skilgreint í I. viðauka fari ekki meira en 5% niður fyrir gildandi viðmiðunarmörk fyrir meðalnýtni við álag.
 3. Ef niðurstöðurnar sem um getur í a- og b-lið 2. liðar fást ekki skal prófa þrjár einingar til viðbótar af sömu tegund.
 4. Þegar búið er að prófa þrjár einingar til viðbótar telst tegundin uppfylla kröfur að því tilskildu að:
 - a) meðaltal niðurstaðna fyrir lausagang fari ekki meira en 0,10 W yfir viðmiðunarmörk sem eru tilgreind í I. viðauka og
 - b) meðaltal meðalgildis fyrir nýtni við álagsskilyrði 1-4 eins og það er skilgreint í I. viðauka fari ekki meira en 5% niður fyrir tilgreind viðmiðunarmörk fyrir meðalnýtni við álag.
 5. Ef niðurstöðurnar sem um getur í a- og b-lið 4. liðar fást ekki telst tegundin ekki uppfylla kröfur.
-

*III. VIÐAUKI***LEIÐBEINANDI VIÐMIÐANIR SEM UM GETUR Í 6. GR.****a) Í lausagangi**

Minnstu fyrirliggjandi aflþörf ytri aflgjafa í lausagangi er hægt að ákvarða með nálgun samkvæmt eftirfarandi:

- 0,1 W eða minni, þar sem $P_o \leq 90 \text{ W}$,
- 0,2 W eða minni, þar sem $90 \text{ W} < P_o \leq 150 \text{ W}$,
- 0,4 W eða minni, þar sem $150 \text{ W} < P_o \leq 180 \text{ W}$,
- 0,5 W eða minni, þar sem $P_o > 180 \text{ W}$.

b) Meðalnýtni við álag

Bestu fyrirliggjandi meðalnýtni ytri aflgjafa við álag samkvæmt nýjustu gögnum sem liggja fyrir (janúar 2008) er hægt að ákvarða með nálgun samkvæmt eftirfarandi:

- $0,090 \cdot \ln(P_o) + 0,680$, þar sem $1,0 \text{ W} \leq P_o \leq 10,0 \text{ W}$,
 - 0,890, þar sem $P_o > 10,0 \text{ W}$.
-

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 640/2009

2011/EES/10/18

frá 22. júlí 2009

um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun á rafmagnshreyflum (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB frá 6. júlí 2005 um ramma til að setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og um breytingu á tilskipun ráðsins 92/42/EBE og tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 96/57/EB og 2000/55/EB ⁽¹⁾, einkum 1. mgr. 15. gr.,

að höfðu samráði við samráðsvettvanginn um visthönnun,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmt tilskipun 2005/32/EB skal framkvæmdastjórnin setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og eru umtalsverður hluti sölu og viðskipta, hafa veruleg umhverfisáhrif og búa yfir miklum möguleikum til umbóta, að því er varðar umhverfisáhrif án þess að umbótunum fylgi óhóflegur kostnaður.
- 2) Í fyrsta undirlið 2. mgr. 16. gr. tilskipunar 2005/32/EB er kveðið á um að framkvæmdastjórnin skuli, í samræmi við málsmæðferðina sem um getur í 3. mgr. 19. gr. og viðmiðanirnar sem settar eru fram í 2. mgr. 15. gr. og að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun, innleiða framkvæmdarráðstöfun fyrir vörur sem notaðar eru í rafmagnshreyflakerfum.
- 3) Rafmagnshreyflar eru sú tegund rafálags sem skiptir mestu máli í iðnaði í Bandalaginu þar sem hreyflar eru notaðir í framleiðsluferlum. Kerfin þar sem þessir hreyflar eru notaðir taka til um 70% af þeirri raforku sem notuð er í iðnaði. Í heildina er mögulegt að bæta orkunýtni þessara hreyflakerfa um sem nemur 20 til 30% á kostnaðarhagkvæman hátt. Einn af meginþáttum í slíkum úrbótum er notkun orkunýtinna hreyfla. Hreyflar í rafmagnshreyflakerfum eru því forgangsvara og setja skal kröfur varðandi visthönnun fyrir þá.

- 4) Rafmagnshreyflakerfi taka til ýmissa vara sem nota orku, t.d. hreyfla, stýringa, dæla og vifta. Hreyflar og snúningshraðastýringar eru mikilvægur hluti þessara vara. Þess vegna er gerð krafa um það í þessari reglugerð að ákveðnar gerðir hreyfla verði búnar snúningshraðastýringu.
- 5) Margir hreyflar eru felldir inn í aðrar vörur án þess að vera settir sérstaklega á markað eða teknir í notkun í skilningi 5. gr. tilskipunar 2005/32/EB og tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2006/42/EB ⁽²⁾. Til að ná fram að fullu þeim kostnaðarhagkvæma orkusparnaði sem er mögulegur skulu ákvæði þessarar reglugerðar gilda um hreyfla sem eru felldir inn í aðrar vörur.
- 6) Framkvæmdastjórnin hefur látið fara fram undirbúningsrannsókn þar sem tækni-, umhverfis- og efnahagsgreining var gerð á rafmagnshreyflum. Rannsóknin var þróuð ásamt hagsmunaaðilum og hlutaðeigandi aðilum frá ESB og þriðju löndum og niðurstöðurnar hafa verið gerðar aðgengilegar öllum.
- 7) Undirbúningsrannsóknin sýnir að rafmagnshreyflar eru settir á markað Bandalagsins í miklu magni og að orkunotkun þeirra á notkunartímanum er mikilvægasti umhverfisþáttur vistferils þeirra og að árleg raforkunotkun þeirra nam 1067 TWh árið 2005, sem jafngildir losun 427 milljóna tonna af koltvísýringi. Ef ekki verður gripið til ráðstafana til að takmarka þessa notkun er því spáð að orkunotkun muni aukast í 1252 TWh árið 2020. Komist hefur verið að þeirri niðurstöðu að bæta megi orkunotkun á vistferli og raforkunotkun á notkunartíma umtalsvert, einkum ef hreyflar sem notaðir eru á breytilegum hraða og undir mismiklu álagi eru búnir snúningshraðastýringu.
- 8) Undirbúningsrannsóknin sýnir að raforkunotkun við notkun er eini mikilvægi mæliþáttur visthönnunar sem tengist vöruhönnun eins og um getur í 1. hluta I. viðauka við tilskipun 2005/32/EB.
- 9) Bæta skal raforkunotkun rafmagnshreyfla með því að beita fyrirbyggjandi, kostnaðarhagkvæmri tækni sem er ekki háð einkaleyfi og getur lækkað samanlagðan kostnað við að kaupa og nota slíka hreyfla.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 191, 23.7.2009, bls. 26. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegru EES-nefndarinnar nr. 1/2011 frá 11. febrúar 2011 um breytingu á IV viðauka (Orka) við EES-samninginn, (bíður birtingar).

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 29.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 157, 9.6.2006, bls. 24.

10) Kröfur varðandi vishönnun skulu samræma kröfur um aflþörf hreyfla í gervöllu Bandalaginu og styðja þannig starfsemi innri markaðarins og stuðla að umbótum á vistvænleika þessara vara.

11) Framleiðendum skal gefinn viðeigandi tímarammi til að endurhanna vörur. Tímasetningin skal miða að því að forðast neikvæð áhrif á virkni hreyfla og að tekið sé tillit til kostnaðaráhrifa á framleiðendur, einkum á lítil og meðalstór fyrirtæki, en jafnframt tryggja að markmið þessarar reglugerðar náist tímanlega.

12) Aflþörf skal ákvörðuð með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til viðurkenndrar, nýjustu og fullkomnustu tækni og, þar sem þeir liggja fyrir, samhæfðra staðla sem samþykktir hafa verið af evrópsku staðlastofnunum sem taldar eru upp í I. viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/34/EB frá 22. júní 1998 sem setur reglur um tilhögun upplýsingaskipta á sviði tæknistaðla og reglugerða sem og reglna um þjónustu í upplýsingasamfélaginu ⁽¹⁾.

13) Reglugerð þessari er ætlað að auka útbreiðslu á markaði á tækni sem dregur úr umhverfisáhrifum rafmagnshreyfla á vistferli þeirra og leiðir til orkusparnaðar á vistferli sem nemur 5500 PJ ⁽²⁾ og raforkusparnaði sem nemur 135 TWh fyrir árið 2020 miðað við aðstæður þar sem ekki er gripið til ráðstafana.

14) Í samræmi við 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal í þessari reglugerð tilgreina gildandi aðferðir við samræmismat.

15) Til að auðvelda eftirlit með því að farið sé að kröfum skal þess krafist af framleiðendum að þeir veiti upplýsingarnar sem tilgreindar eru í tækniskjölunum, sem um getur í IV. og V. viðauka við tilskipun 2005/32/EB.

16) Til þess að takmarka enn frekar umhverfisáhrif hreyfla skulu framleiðendur veita viðeigandi upplýsingar um sundurhlutun, endurnýtingu eða förgun þegar varan er úr sér gengin.

17) Setja skal viðmiðanir fyrir fyrirliggjandi tækni með góða orkunýtni. Þetta mun hjálpa til við að tryggja mikið framboð og greiðan aðgang að upplýsingum, einkum fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki og mjög lítil fyrirtæki, sem auðveldar enn frekar samþættingu bestu hönnunartækni til að draga úr orkunotkun.

18) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 1. mgr. 19. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

I. gr.

Efni og gildissvið

1. Með þessari reglugerð eru settar fram kröfur varðandi vishönnun að því er varðar að setja hreyfla á markað og taka þá í notkun, einnig þá hreyfla sem eru felldir inn í aðrar vörur.

2. Þessi reglugerð gildir ekki um:

a) hreyfla sem eru hannaðir til notkunar á kafi í vökva,

b) hreyfla sem eru að fullu felldir inn í vöru (t.d. tannhjól, dælu, viftu eða þjöppu) og því ekki unnt að prófa orkunýtingu þeirra óháð vörunni,

c) hreyfla sem eru hannaðir sérstaklega til að ganga:

i. í meira en 1000 metra hæð yfir sjávarmáli,

ii. þar sem umhverfishiti fer yfir 40 °C,

iii. á hámarksganghita sem fer yfir 400 °C,

iv. þar sem umhverfishiti er lægri en -15 °C hvað varðar alla hreyfla eða lægri en 0 °C hvað varðar hreyfla með loftkælingu,

v. þar sem hitastig kælivatns við inntaksop vöru er lægra en 5 °C eða hærra en 25 °C,

vi. á sprengihættustað eins og hann er skilgreindur í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 94/9/EB ⁽³⁾,

d) hemlunarhreyfla,

nema hvað varðar upplýsingakröfurnar í 3. til 6. og 12. undirlið 2. liðar I. viðauka.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 204, 21.7.1998, bls. 37.

⁽²⁾ 1 TWh = 3,6 PJ.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 100, 19.4.1994, bls. 1.

2. gr.

Skilgreiningar

Til viðbótar við skilgreiningarnar sem settar eru fram í tilskipun 2005/32/EB er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. „Hreyfill“: rafknúinn þrífasa 50 Hz eða 50/60 Hz skammhlaupshreyfill sem gengur á stöðugum hraða og:

- er með 2 til 6 póla,
- hefur málspennu UN allt að 1000 V,
- með málafsafbætur PN á bilinu 0,75 kW til 375 kW,
- hefur málgildi sem miðast við sírekstur.

2. „Snúningshraðastýring“: rafrænn aflbreytir sem breytir stöðugt raforkunni til rafmagnshreyfils til að stjórna vélrænu útafli hreyfilsins í samræmi við snúningsvægið sem fylgir álaginu (sem hreyfillinn verður fyrir) með því að breyta þrífasa 50 Hz straumi úr rafveitukerfi í breytilega tíðni og spennu sem veitt er í hreyfilinn.

3. „Skammhlaupshreyfill“: rafmagnshreyfill sem er án burstar, straumvenda, sleituhringja og án rafmagnstengingar við snúðinn.

4. „Fasi“: tilhögun rafveitukerfisins.

5. „Póll“: heildar fjöldi norður- og suðursegulpóla sem hverfisegulsvið hreyfilsins myndar. Fjöldi póla ræður grunnhraða hreyfilsins.

6. „Sírekstur“: geta rafmagnshreyfils með innfellt kælikerfi til að ganga hlélaust á málraun undir uppgefinni hámarkshitahækkun.

7. „Hemlunarhreyfill“: hreyfill sem búinn er rafvélrænni hemlaeiningu sem virkar beint á hreyfilöxulinn án tengsla.

3. gr.

Kröfur varðandi vishönnun

Kröfurnar varðandi vishönnun hreyfla eru settar fram í I. viðauka.

Sérhver krafa varðandi vishönnun skal gilda í samræmi við eftirfarandi tímaáætlun:

1. frá 16. júní 2011 skal orkunýtni hreyfla ekki vera minni en kveðið er á um fyrir alþjóðlegan orkunýtniflokk 2 (IE2) eins og hann er skilgreindur í 1. lið í I. viðauka,

2. frá 1. janúar 2015:

- i. skal orkunýtni hreyfla með málafsafbætur á bilinu 7,5-375 kW ekki vera minni en kveðið er á um fyrir alþjóðlegan orkunýtniflokk 3 (IE3), eins og hann er skilgreindur í 1. lið í I. viðauka, eða uppfylla kröfur um orkunýtni samkvæmt flokki IE2, eins og hann er skilgreindur í 1. lið í I. viðauka, og vera búinir snúningshraðastýringu.

3. frá 1. janúar 2017:

- i. skal orkunýtni hreyfla með málafsafbætur á bilinu 0,75-375 kW ekki vera minni en kveðið er á um fyrir alþjóðlegan orkunýtniflokk 3 (IE3), eins og hann er skilgreindur í 1. lið í I. viðauka, eða uppfylla kröfur um orkunýtni samkvæmt flokki IE2, eins og hann er skilgreindur í 1. lið í I. viðauka, og vera búinir snúningshraðastýringu.

Kröfurnar varðandi vöruupplýsingar um hreyfla eru þær sem settar eru fram í I. viðauka. Samræmi við kröfur varðandi vishönnun skal mælt og reiknað í samræmi við kröfurnar sem settar eru fram í II. viðauka.

4. gr.

Samræmismat

Aðferðin við samræmismat sem um getur í 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal vera innra hönnunareftirlitskerfið, sem sett er fram í IV. viðauka við þá tilskipun, eða stjórnunarkerfið til að meta samræmi, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.

5. gr.

Sannprófunaraðferð vegna markaðseftirlits

Við markaðseftirlit það sem um getur í 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/32/EB skulu yfirvöld í aðildarríkjunum beita sannprófunaraðferðinni sem sett er fram í III. viðauka við þessa reglugerð.

6. gr.

Leiðbeinandi viðmiðanir

Leiðbeinandi viðmiðanir fyrir vistvænustu hreyflana á markaði eru tilgreindar í IV. viðauka.

7. gr.

Endurskoðun

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða þessa reglugerð í ljósi tækniframfara bæði að því er varðar hreyfla og stýringar eigi síðar en sjö árum eftir að hún öðlast gildi og kynna niðurstöður endurskoðunarinnar á samráðsvettvanginum um vishönnun. Endurskoðunin mun taka til auðlindanýtni, endurnotkunar og endurvinnslu og þess hversu mikil mælióvissan er.

8. gr.

Gildistaka

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 22. júlí 2009.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Andris PIEBALGS

framkvæmdastjóri.

I. VIÐAUKI

KRÖFUR VARÐANDI VISTHÖNNUN HREYFLA

1. KRÖFUR VARÐANDI ORKUNÝTNI HREYFLA

Kveðið er á um kröfur varðandi lágmarksmálorkunýtni hreyfla í töflum 1 og 2.

Tafla 1

Lágmarksmálorkunýtni (η) fyrir alþjóðlegan orkunýtniflokk 2 (IE2) (50 Hz)

Málaflsaðköst (kW)	Fjöldi póla		
	2	4	6
0,75	77,4	79,6	75,9
1,1	79,6	81,4	78,1
1,5	81,3	82,8	79,8
2,2	83,2	84,3	81,8
3	84,6	85,5	83,3
4	85,8	86,6	84,6
5,5	87,0	87,7	86,0
7,5	88,1	88,7	87,2
11	89,4	89,8	88,7
15	90,3	90,6	89,7
18,5	90,9	91,2	90,4
22	91,3	91,6	90,9
30	92,0	92,3	91,7
37	92,5	92,7	92,2
45	92,9	93,1	92,7
55	93,2	93,5	93,1
75	93,8	94,0	93,7
90	94,1	94,2	94,0
110	94,3	94,5	94,3
132	94,6	94,7	94,6
160	94,8	94,9	94,8
200 til 375	95,0	95,1	95,0

Tafla 2

Lágmarksmálorkunýtni (η) fyrir alþjóðlegan orkunýtniflokk 3 (IE3) (50 Hz)

Málaflsaðköst (kW)	Fjöldi póla		
	2	4	6
0,75	80,7	82,5	78,9
1,1	82,7	84,1	81,0
1,5	84,2	85,3	82,5
2,2	85,9	86,7	84,3

Málafsaðkost (kW)	Fjöldi póla		
	2		2
3	87,1	87,7	85,6
4	88,1	88,6	86,8
5,5	89,2	89,6	88,0
7,5	90,1	90,4	89,1
11	91,2	91,4	90,3
15	91,9	92,1	91,2
18,5	92,4	92,6	91,7
22	92,7	93,0	92,2
30	93,3	93,6	92,9
37	93,7	93,9	93,3
45	94,0	94,2	93,7
55	94,3	94,6	94,1
75	94,7	95,0	94,6
90	95,0	95,2	94,9
110	95,2	95,4	95,1
132	95,4	95,6	95,4
160	95,6	95,8	95,6
200 til 375	95,8	96,0	95,8

2. KRÖFUR VARÐANDI VÖRUUPPLÝSINGAR UM HREYFLA

Frá 16. júní 2011 skulu upplýsingarnar um hreyfla sem tilgreindar eru í 1. - 12. lið koma fram:

- í tækniskjölum hreyfla,
- í tækniskjölum vara með innbyggða hreyfla,
- á vefsetrum með opnum aðgangi sem framleiðendur hreyfla halda úti,
- á vefsetrum með opnum aðgangi sem framleiðendur vara með innbyggðum hreyflum halda úti.

Að því er varðar tækniskjöl skulu upplýsingarnar settar fram í sömu röð og í 1. - 12. lið. Ekki er nauðsynlegt að nota nákvæmlega sama orðalag og í upptalningunni. Setja má upplýsingarnar fram í línuritum, myndum eða táknum í stað texta.

- málorkunýtni (η) við fullt, 75% og 50% málalag og -spennu (UN),
- orkunýtniflokkur: „IE2“ eða „IE3“,
- framleiðsluár,
- heiti eða vörumerki framleiðanda, skráningarnúmer fyrirtækis og staðsetning framleiðanda,
- tegundarnúmer vörunnar,
- fjöldi póla í hreyflinum,
- Málafsaðkost eða bil málafsaðkasta (kW),
- málilagstíðni hreyfilsins (Hz),
- málspena eða málspennubíl (V),
- nafnsnúningshraði eða nafnsnúningshraðabil (sn./mín.),
- upplýsingar varðandi sundurhlutun, endurnýtingu eða förgun þegar varan er úr sér gengin.

12. upplýsingar um þau notkunarskilyrði sem hreyfillinn er sérstaklega hannaður fyrir:

- i. hæð yfir sjávarmáli,
- ii. umhverfishita, einnig fyrir hreyfla með loftkælingu,
- iii. hitastig kælivatns við inntaksop vöru,
- iv. hámarksganghita,
- v. sprengihættustaði.

Merkja skal varanlega með upplýsingum sem um getur í 1., 2. og 3. lið á merkiplötu hreyfilsins eða nálægt henni.

Upplýsingarnar sem taldar eru upp í 1. - 12. lið þarf ekki að birta á vefsetrum með opnum aðgangi, sem framleiðandi hreyfils heldur úti, þegar um er að ræða sérsmiðaða hreyfla með sérstaka vélræna hönnun og rafhönnun sem eru framleiddir að beiðni viðskiptavinar. Upplýsingarnar um þá lögboðnu kröfu að búa hreyfla, sem uppfylla ekki orkunýtnikröfur samkvæmt flokki IE3, með snúningshraðastýringu skulu vera sýnilegar á merkiplötu hreyfilsins og í tækniskjölum um hreyfilinn:

- a) frá 1. janúar 2015 fyrir hreyfla með málafsafköst á bilinu 7,5-375 kW,
- b) frá 1. janúar 2017 fyrir hreyfla með málafsafköst á bilinu 0,75-375 kW.

Framleiðendur skulu veita upplýsingar í tækniskjölum um sérstakar varúðarráðstafanir sem gera verður þegar hreyflar eru settir saman, settir upp, haldið við eða notaðir með snúningshraðastýringum, þ.m.t. upplýsingar um hvernig lágmarka megir raf- og segulsvið frá snúningshraðastýringum.

3. SKILGREININGAR AÐ ÞVÍ ER VARÐAR Í VIÐAUKA

1. „Lágmarksmálorkunýtni“ (η): nýtni ákvörðuð við fullt málalag og -spennu án vikmarka.
2. „Vikmörk“: leyfilegt hámarksfrávik í niðurstöðum prófunarmælinga á hreyfli frá uppgjöfnu gildi á merkiplötunni eða í tækniskjölunum.

*II. VIÐAUKI***MÆLINGAR OG ÚTREIKNINGAR**

Til þess að uppfylla kröfur þessarar reglugerðar og sannprófa að þær hafi verið uppfylltar skulu mælingar og útreikningar gerð með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum aðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndra aðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni og gefa niðurstöður með lítilli óvissu, þ.m.t. aðferðir sem kveðið er á um í skjölum sem tilvísunarnúmer hafa verið birt fyrir í þeim tilgangi í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins. Uppfylla skal alla eftirfarandi, tæknilega mælipætti.

Orkunýtni er hlutfallið milli vélræns útafls og rafinnafls.

Orkunýtniflokkur hreyfilsins, eins og tilgreint er í I. viðauka, skal ákvarðaður við málafsáfköst (P_N), málspennu (U_N) og máltíðni (f_N).

Mismunurinn á milli vélræns útafls og rafinnafls verður vegna taps sem á sér stað í hreyflinum.

Heildartap skal ákvarðað með annarri af eftirfarandi aðferðum:

- mælingu á heildartapi, eða
 - ákvörðun á sundurgreindu tapi til samlagningar.
-

*III. VIÐAUKI***SANNPRÓFUNARAÐFERÐ**

Við markaðseftirlit það sem um getur í 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/32/EB skulu yfirvöld í aðildarríkjunum beita eftirfarandi sannprófunaraðferð að því er varðar kröfurnar í I. viðauka.

1. Yfirvöld í aðildarríkinu skulu prófa staka einingu.
2. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar ef tapið (1-η) af málnýtni hreyfilsins (η) er ekki meira en 15% fyrir aflbilið 0,75-150 kW og 10% fyrir aflbilið > 150-375 kW af þeim gildum sem eru sett fram í I. viðauka.
3. Ef niðurstöðurnar sem um getur í 2. lið fást ekki skal markaðseftirlitsyfirvaldið prófa þrjár einingar til viðbótar, sem valdar eru af handahófi, nema ef um er að ræða hreyfla sem færri en fimm stykki eru framleidd af á ári.
4. Sama tegund skal teljast uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar ef tap (1-η) eininganna þriggja sem um getur í lið 3 gefur meðaltal fyrir málnýtni (η) þar sem ekki munar meiru en 15% fyrir aflbilið 0,75-150 kW og 10% fyrir aflbilið > 150-375 kW af þeim gildum sem eru sett fram í I. viðauka.
5. Ef niðurstöðurnar sem um getur í 4. lið fást ekki telst tegundin ekki uppfylla ákvæði þessarar reglugerðar.

Aðildarríkin skulu, í þeim tilgangi að kanna samræmi við kröfur þessarar reglugerðar, beita aðferðinni sem um getur í II. viðauka og áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndra aðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni, þ.m.t. aðferðir sem kveðið er á um í stöðlum sem tilvísunarnúmer hafa verið birt fyrir í þeim tilgangi í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

*IV. VIÐAUKI***LEIÐBEINANDI VIÐMIÐANIR SEM UM GETUR Í 6. GR.**

Við samþykkt þessarar reglugerðar var besta, fáanlega tækni á markaðinum fyrir hreyfla tilgreind sem flokkur IE3, eða hreyfill í flokki IE3 búinn snúningshraðastýringu, eins og skilgreint er í I. viðauka.

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 642/2009

2011/EES/10/19

frá 22. júlí 2009

um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun á sjónvörpum (*)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUBANDALAGANNA HEFUR,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB frá 6. júlí 2005 um ramma til að setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og um breytingu á tilskipun ráðsins 92/42/EBE og tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 96/57/EB og 2000/55/EB ⁽¹⁾, einkum 1. mgr. 15. gr.,

að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmttilskipun2005/32/EBskal framkvæmdastjórnin setja fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar vörur sem nota orku og eru umtalsverður hluti sölu og viðskipta, hafa veruleg umhverfisáhrif og búa yfir miklum möguleikum til umbóta að því er varðar umhverfisáhrif þeirra án þess að umbótunum fylgi óhóflegur kostnaður.
- 2) Í fyrsta undirlið 2. mgr. 16. gr. tilskipunar 2005/32/EB er kveðið á um að framkvæmdastjórnin skuli, í samræmi við málmeðferðina sem um getur í 3. mgr. 19. gr. og viðmiðanirnar sem settar eru fram í 2. mgr. 15. gr. og að höfðu samráði á samráðsvettvanginum um visthönnun innleiða framkvæmdarráðstafanir, eftir því sem við á, fyrir rafeindabúnað fyrir neytendur.
- 3) Framkvæmdastjórnin hefur látið fara fram undirbúningsrannsókn þar sem tækni-, umhverfis- og efnahagsgreining var gerð á sjónvörpum. Rannsóknin var þróuð ásamt hagsmunaaðilum og hlutaðeigandi aðilum frá Bandalaginu og þriðju löndum og niðurstöðurnar hafa verið gerðar aðgengilegar öllum á Evrópuvef framkvæmdastjórnarinnar.
- 4) Á sviði rafeindabúnaðar fyrir neytendur eru sjónvörp mikilvægur vöruflokkur að því er varðar raforkunotkun og því eru þau forgangsatriði í visthönnunarstefnu.

- 5) Sá umhverfisþáttur sjónvarpa sem talinn er mikilvægur hvað varðar þessa reglugerð er raforkunotkun á notkunartíma.
- 6) Árleg raforkunotkun sem tengist sjónvörpum var talin vera 60 TWh árið 2007 í Bandalaginu, sem jafngildir losun 24 milljóna tonna af koltvísýringi. Ef ekki verður gripið til sértækra ráðstafana til að takmarka þessa notkun er því spáð að raforkunotkunin aukist í 132 TWh árið 2020. Undirbúningsrannsóknin sýnir að draga má umtalsvert úr raforkunotkun á notkunartíma.
- 7) Aðrir mikilvægir umhverfisþættir tengjast hættulegum efnum, sem notuð eru við framleiðslu sjónvarpa, og úrgangi frá sjónvörpum sem fargað er þegar þau eru úr sér gengin. Fjallað er um umbætur hvað varðar umhverfisáhrif þessu tengt í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/95/EB frá 27. janúar 2003 um takmarkanir á notkun tiltekinna, hættulegra efna í rafbúnaði og rafeindabúnaði ⁽²⁾ annars vegar og hins vegar í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/96/EB frá 27. janúar um raf- og rafeindabúnaðarúrgang ⁽³⁾ og skal því ekki fjallað frekar um þær í þessari reglugerð.
- 8) Undirbúningsrannsóknin sýnir að kröfur varðandi aðra mælipætti visthönnunar, sem um getur í 1. hluta I. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, eru ekki nauðsynlegar.
- 9) Mögulegt og raunhæft er að draga úr raforkunotkun sjónvarpa með því að beita fyrirbyggjandi, kostnaðarhagkvæmri tækni sem er ekki háð einkaleyfi og getur lækkað samanlagðan kostnað við að kaupa og nota sjónvörp.
- 10) Kröfur varðandi visthönnun skulu samræma kröfur um raforkunotkun sjónvarpa í gervöllu Bandalaginu og styðja þannig starfsemi innri markaðarins og stuðla að umbótum á vistvænleika þessara vara.
- 11) Kröfur varðandi visthönnun skulu ekki hafa neikvæð áhrif á virkni vöru og skulu ekki hafa neikvæð áhrif á heilbrigði, öryggi og umhverfi. Einkum skal ávinningurinn af því að draga úr raforkunotkun á notkunartíma vera meiri en hugsanleg viðbótarumhverfisáhrif á framleiðslustiginu.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 191, 23.7.2009, bls. 42. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 1/2011 frá 11. febrúar 2011 um breytingu á IV viðauka (Orka) við EES-samninginn, (bíður birtingar).

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 29.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 37, 13.2.2003, bls. 19.

⁽³⁾ Stjtið. ESB L 37, 13.2.2003, bls. 24.

- 12) Með því að innleiða kröfur varðandi visthönnun smám saman ætti framleiðendum að vera kleift að aðlagða vörur sínar innan viðeigandi tímaramma. Tímasetningin skal miða að því að forðast neikvæð áhrif á virkni búnaðar, sem þegar er á markaði, og að tekið sé tillit til kostnaðaráhrifa á framleiðendur, einkum á lítil og meðalstór fyrirtæki, en jafnframt tryggja að markmið þessarar reglugerðar náist tímanlega.
- 13) Mælingar á viðeigandi mælipáttum vara skulu gerðar með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til viðurkenndra mæliaðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni og, þar sem þeir liggja fyrir, samhæfðra staðla sem samþykktir hafa verið af evrópskum staðlastofnunum, sem taldar eru upp í I. viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 98/34/EB frá 22. júní 1998 sem setur reglur um tilhögun upplýsingaskipta á sviði tæknistaðla og reglugerða sem og reglna um þjónustu í upplýsingasamfélaginu ⁽¹⁾.
- 14) Reglugerð þessari er ætlað að auka útbreiðslu á tækni á markaði sem dregur úr umhverfisáhrifum sjónvarpa og leiðir til raforkuparnaðar sem áætlað er að nemi 28 TWh fyrir árið 2020 miðað við aðstæður þar sem ekki er gripið til ráðstafana.
- 15) Í samræmi við 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal í þessari reglugerð tilgreina gildandi aðferðir við samræmismat.
- 16) Til að auðvelda eftirlit með því að farið sé að kröfum skulu framleiðendur veita upplýsingarnar sem tilgreindar eru í tækniskjölunum, sem um getur í IV. og V. viðauka við tilskipun 2005/32/EB, að því marki sem þær tengjast kröfunum sem mælt er fyrir um í þessari reglugerð.
- 17) Í ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2009/300/EB frá 12. mars 2009 um endurskoðaðar, vistfræðilegar viðmiðanir um veitingu umhverfismerkis Bandalagsins fyrir sjónvörp er tilgreind besta orkunýtni þegar kveikt er á tæki sem völ er á eins og sakir standa og minni umhverfisáhrif tengd hættulegum efnum ⁽²⁾. Slík tilvisun mun hjálpa til við að tryggja mikið framboð og greiðan aðgang að upplýsingum, einkum fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki og mjög lítil fyrirtæki, sem mun auðvelda enn frekar samþættingu bestu hönnunartækni til að draga úr umhverfisáhrifum sjónvarpa. Viðmiðanir fyrir bestu, fæanlegu tækni skulu því ekki tilgreindar í þessari reglugerð.
- 18) Kröfurnar varðandi visthönnun, sem taka gildi 7. janúar 2013 samkvæmt reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1275/2008 frá 17. desember 2008 um framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2005/32/EB að því er varðar kröfur varðandi visthönnun raf- og rafeindatækja til heimilis- og skrifstofunota með tilliti til aflþarfar þeirra í reiðuham eða þegar slökkt er á þeim ⁽³⁾, skulu taka gildi fyrir en kveðið er á um í þeirri reglugerð fyrir sjónvörp vegna þess að hægt er að taka í notkun tækni, sem uppfyllir ákvæði hennar fyrir sjónvörp, á stuttum tíma og ná þannig fram frekari orkusparnaði. Reglugerð (EB) nr. 1275/2008 gildir því ekki um sjónvörp og ber að breyta henni til samræmis við það.
- 19) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit nefndarinnar sem komið var á fót með 1. mgr. 19. gr. tilskipunar 2005/32/EB.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Efni og gildissvið

Með þessari reglugerð eru settar fram kröfur varðandi visthönnun að því er varðar að setja sjónvörp á markað.

2. gr.

Skilgreiningar

Auk skilgreininganna, sem settar eru fram í tilskipun 2005/32/EB, er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

1. „sjónvarp“: sjónvarpstæki eða sjónvarpsskjár,
2. „sjónvarpstæki“: vara sem er fyrst og fremst hönnuð til að sýna og taka á móti hljóð- og myndmerkjum, er sett á markað undir einu tegundar- eða kerfisheiti og samanstendur af:
 - a) skjá,
 - b) einum eða fleiri rásveljum/móttökubúnaði og valkvæðri viðbótarvirkni sem tengist geymslu og/eða birtingu gagna eins og stafrænum mynddiski, hörðum diskum eða myndbandstæki, ýmist í einni einingu ásamt skjánum, eða í einni eða fleiri aðskildum einingum,
3. „sjónvarpsskjár“: vara hönnuð til að birta myndmerki frá mörgum merkjagjöfum á samþættingu skjá, þ.m.t. sjónvarpsútsendingarmerki, sem einnig getur stjórnað og flutt hljóðmerki frá ytri merkisgjafa, sem er tengdur í gegnum staðlaðar myndmerkjalæiðir, þ.m.t. gjarðartengi (fjölþátta, samsett), SCART, HDMI og þráðlaus staðla framtíðarinnar (að undanskildum óstöðluðum leiðum fyrir myndmerki eins og DVI og SDI) en getur ekki tekið á móti og unnið úr útsendingarmerkjum,

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 204, 21.7.1998, bls. 37.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 82, 28.3.2009, bls. 3.

⁽³⁾ Stjtið. ESB L 339, 18.12.2008, bls. 45.

4. „kveikt á tæki“: ástand þar sem sjónvarpið er tengt við rafkerfið og framkallar hljóð og mynd,

11. „full háskerpuupplausn“: skjáupplausn þar sem raunverulegur fjöldi myndeinda er a.m.k. 1920 x 1080 myndeindir.

5. „heimilisstilling“: sjónvarpsstilling sem framleiðandi mælir með fyrir venjulega notkun á heimili,

3. gr.

Kröfur varðandi visthönnun

6. „reiðuhumur“: ástand þar sem búnaður er tengdur við rafkerfið, er háður raforku frá rafkerfinu til þess að geta starfað rétt og gerir eingöngu kleift að framkvæma eftirfarandi aðgerðir, sem geta varað ótímabundið:

Kröfurnar varðandi visthönnun sjónvarpa eru settar fram í I. viðauka.

– endurvirkjunaraðgerð eða endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaraðgerð sé virk og/eða

Samræmi við kröfur varðandi visthönnun skal mælt í samræmi við aðferðirnar sem settar eru fram í II. viðauka.

4. gr.

Samræmismat

– birtingu upplýsinga eða stöðu,

Aðferðin við samræmismat sem um getur í 8. gr. tilskipunar 2005/32/EB skal vera innra hönnunareftirlitskerfið, sem sett er fram í IV. viðauka við þá tilskipun, eða stjórnunarkerfið til að meta samræmi, sem sett er fram í V. viðauka við þá tilskipun.

7. „slökkt á búnaði“: ástand þar sem búnaður er tengdur við rafkerfið en engin aðgerð er virk og tekur einnig til:

Tækniskjölin sem leggja skal fram vegna samræmismatsins eru tilgreind í 1. lið 5. hluta í I. viðauka við þessa reglugerð.

5. gr.

a) ástands sem gefur einungis til kynna að slökkt sé á búnaði,

Sannprófunaraðferð vegna markaðseftirlits

b) ástands þar sem einungis er fyrir hendi virkni sem ætlað er að tryggja rafsegulviðssamhæfi í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/108/EB, ⁽¹⁾,

Markaðseftirlit skal fara fram í samræmi við sannprófunaraðferðina sem sett er fram í III. viðauka.

6. gr.

Endurskoðun

8. „endurvirkjunaraðgerð“: aðgerð sem gerir kleift að virkja aðra hami, þ.m.t. hamurinn kveikt á tæki, með fjarstýrðum rofa, þ.m.t. fjarstýring, innbyggður nemi eða tímamælir, í því skyni að gera viðbótaraðgerðir mögulegar, þ.m.t. kveikja á búnaði,

Framkvæmdastjórnin skal endurskoða þessa reglugerð í ljósi tækniframfara eigi síðar en 3 árum eftir gildistöku hennar og kynna niðurstöður þeirrar endurskoðunar á samráðsveitvanginum um visthönnun.

7. gr.

9. „birting upplýsinga eða stöðu“: sívirk aðgerð sem gefur upplýsingar um eða sýnir stöðu búnaðar á skjá, þ.m.t. klukkur,

Breyting á reglugerð (EB) nr. 1275/2008

Í stað 3. liðar I. viðauka við reglugerð (EB) nr. 1275/2008 komi textinn í IV. viðauka við þessa reglugerð.

8. gr.

Gildistaka

10. „skylduvalmynd“: safn sjónvarpsstillinga sem framleiðandi hefur ákveðið fyrirfram þar sem notandi sjónvarpsins verður að velja tiltekna stillingu þegar kveikt er á sjónvarpinu í fyrsta skipti,

1. Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

⁽¹⁾ Stjóð. ESB L 390, 31.12.2004, bls. 24.

2. Kröfurnar varðandi visthönnun, sem settar eru fram í 1. lið 1. hluta, 3. hluta, 4. hluta og 2. lið 5. hluta í I. viðauka, gilda frá 20. ágúst 2010.

Kröfurnar varðandi visthönnun, sem settar eru fram í a- til d-lið 1. liðar 2. hluta í I. viðauka, gilda frá 7. janúar 2010.

Kröfurnar varðandi visthönnun, sem settar eru fram í 2. lið 1. hluta í I. viðauka, gilda frá 1. apríl 2012.

Kröfurnar varðandi visthönnun, sem settar eru fram í a- til e-lið 2. liðar 2. hluta í I. viðauka, gilda frá 20. ágúst 2011.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 22. júlí 2009.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Andris PIEBALGS

framkvæmdastjóri.

I. VIÐAUKI

KRÖFUR VARDANDI VISTHÖNNUN

1. AFLÞÖRF ÞEGAR KVEIKT ER Á TÆKI

1. Frá 20. ágúst 2010:

Þegar kveikt er á sjónvörpum með sýnilegan skjáflöt A sem gefinn er upp í dm^2 skal aflþörf ekki fara yfir eftirfarandi mörk:

	Full háskerpuupplausn	Öll önnur upplausn
Sjónvarpstæki	$20 \text{ W} + A \cdot 1,12 \cdot 4,3224 \text{ W/dm}^2$	$20 \text{ W} + A \cdot 4,3224 \text{ W/dm}^2$
Sjónvarpsskjáir	$15 \text{ W} + A \cdot 1,12 \cdot 4,3224 \text{ W/dm}^2$	$15 \text{ W} + A \cdot 4,3224 \text{ W/dm}^2$

2. Frá 1. apríl 2012:

Þegar kveikt er á sjónvörpum með sýnilegan skjáflöt A sem gefinn er upp í dm^2 skal aflþörf ekki fara yfir eftirfarandi mörk:

	Öll upplausn
Sjónvarpstæki	$16 \text{ W} + A \cdot 3,4579 \text{ W/dm}^2$
Sjónvarpsskjáir	$12 \text{ W} + A \cdot 3,4579 \text{ W/dm}^2$

2. AFLÞÖRF Í REIÐUHAM/ÞEGAR SLÖKKT ER Á TÆKI

1. Frá 7. janúar 2010:

a) Aflþörf þegar slökkt er á tæki:

Þegar slökkt er á sjónvörpum skal aflþörf þeirra ekki fara yfir 1,00 W.

b) Aflþörf í reiðuham:

Aflþörf sjónvarpa í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð, eða býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaðgerð sé virk skal ekki fara yfir 1,00 W.

Aflþörf sjónvarpa í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á birtingu upplýsinga eða stöðu, eða býður aðeins upp á samsetningu endurvirkjunaraðgerðar og birtingu upplýsinga eða stöðu, skal ekki fara yfir 2,00 W.

c) Innbyggðu möguleikarnir slökkt á tæki og/eða reiðuhamur:

Sjónvörp skulu hafa möguleikana slökkt á tæki og/eða reiðuham innbyggða og/eða annað ástand þar sem aflþörf fer ekki yfir gildandi kröfur um slíka þörf þegar slökkt er á þeim og/eða þau eru í reiðuham þegar sjónvarpið er tengt rafkerfinu.

d) Hvað varðar sjónvarpstæki sem samanstanda af skjá, einum eða fleiri rásveljurum/móttökubúnaði og valkvæðri viðbótavirkni sem tengist geymslu og/eða birtingu gagna eins og stafrænum mynddiski, hörðum diskum eða myndbandstæki, ýmist í einni eða fleiri aðskildum einingum, gilda a- til c-liðir um skjáinn og aðskildu einingarnar hverja um sig.

2. Frá 20. ágúst 2011:

a) Aflþörf þegar slökkt er á tæki:

Aflþörf sjónvarpa þegar slökkt er á þeim skal ekki vera meiri en 0,30 W nema að uppfylltu skilyrðinu í næstu málsgrein.

Hvað varðar sjónvörp, með vel sýnilegan rofa, sem færir sjónvarpið í ástand þar sem aflþörf þess er ekki meiri en 0,01 W þegar hann er notaður til að slökkva á því, skal aflþörf sjónvarpsins í annars konar ástandi þar sem einnig er slökkt á því ekki fara yfir 0,50 W.

b) Aflþörf í reiðuham:

Aflþörf sjónvarpa í sérhverju ástandi, sem býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð, eða býður aðeins upp á endurvirkjunaraðgerð auk merkis sem eingöngu gefur til kynna að endurvirkjunaraðgerð sé virk, skal ekki fara yfir 0,50 W.

Aflþörf sjónvarpa í sérhverju ástandi sem býður aðeins upp á birtingu upplýsinga eða stöðu, eða býður upp á samsetningu endurvirkjunaraðgerðar og birtingu upplýsinga eða stöðu, skal ekki fara yfir 1,00 W.

c) Innbyggðu möguleikarnir slökkt á tæki og/eða reiðuhamur:

Sjónvörp skulu hafa möguleikana slökkt á tæki og/eða reiðuham innbyggða og/eða annað ástand þar sem aflþörf fer ekki yfir gildandi kröfur um slíka þörf þegar slökkt er á þeim og/eða þau eru í reiðuham þegar sjónvarpið er tengt rafkerfinu.

d) Sjálfvirk skipting í aflminni ham:

Sjónvörp skulu bjóða upp á aðgerð með eftirfarandi eiginleikum:

- i. þegar kveikt hefur verið á sjónvarpinu í að hámarki 4 klukkustundir frá síðustu aðgerð notanda og/eða frá því að notandi skipti um rás skal sjónvarpið sjálfkrafa skipta frá þeim ham yfir í:
 - reiðuham, eða
 - ham þar sem slökkt er á því, eða
 - annað ástand, án þess að farið sé yfir gildandi kröfur um aflþörf þegar slökkt er á sjónvarpinu og/eða það er í reiðuham,
- ii. sjónvörp skulu birta viðvörunarmerki áður en sjónvarpið skiptir sjálfkrafa úr ham þar sem kveikt er á sjónvarpinu yfir í viðeigandi ástand/ham.

Þessi aðgerð skal vera sjálfgefin stilling.

- e) Hvað varðar sjónvarpstæki sem samanstanda af skjá, einum eða fleiri rásveljurum/móttökubúnaði og valkvæðri viðbótarvirkni sem tengist geymslu og/eða birtingu gagna eins og stafrænum mynddiski, hörðum diskum eða myndbandstæki í aðskildri einingu, gilda a- til d-liðir um skjáinn og aðskildu eininguna hvort um sig.

3. „HEIMILISSTILLING“ FYRIR SJÓNVÖRP SEM ERU MEÐ SKYLDUVALMYND

Frá 20. ágúst 2010:

Sjónvörp sem eru með skylduvalmynd þegar fyrst er kveikt á sjónvarpinu skulu bjóða upp á „heimilisstillingu“ í skylduvalmyndinni sem skal vera sjálfgefnar stillingir þegar fyrst er kveikt á sjónvarpinu. Velji notandi annan ham en „heimilisstillingu“ þegar fyrst er kveikt er á sjónvarpinu skal annað valferli fara í gang til að staðfesta það val.

4. HLUTFALL HÁMARKSLJÓMA

Frá 20. ágúst 2010:

- Sjónvörp án skylduvalmyndar: hámarksljómi þegar kveikt er á sjónvarpinu með þeim stillingum sem koma frá framleiðanda skal ekki vera undir 65% af hámarksljóma sjónvarpsins í sínu bjartasta ástandi þegar kveikt er á því.
- Sjónvörp með skylduvalmynd: hámarksljómi heimilisstillingar skal ekki vera undir 65% af hámarksljóma sjónvarpsins í sínu bjartasta ástandi þegar kveikt er á því.

5. UPPLÝSINGAR SEM FRAMLEIÐENDUM BER AÐ VEITA

1. Að því er varðar samræmismat skv. 5. gr. skulu tækniskjölin innihalda eftirfarandi þætti:
 - a) prófunarþættir fyrir mælingarnar:
 - umhverfshiti,
 - prófunarspenna í V og tíðni í Hz,
 - heildaryfirsveiflubjörgun rafveitukerfisins,
 - inngangstengi fyrir hljóð- og myndprófunarmerkin,
 - upplýsingar og gögn um tækjabúnað, uppsetningu og straumrásir notaðar við rafmagnsprófun,
 - b) fyrir ham þar sem kveikt er á tæki:
 - gögn um aflþörf í vöttum með einum aukastaf fyrir aflmælingar upp að 100 vöttum og gögn námunduð að næstu heilu tölu fyrir aflmælingar yfir 100 vöttum,
 - einkenni virka myndmerkisins sem svarar til efnis dæmigerðrar sjónvarpsútsendingar,
 - röð þrepa sem þarf til að ná stöðugu ástandi að því er varðar aflþörf,
 - fyrir sjónvörp með skylduvalmynd skal til viðbótar gefa upp í hundraðshlutum hlutfall hámarksljóma heimilisstillingar og hámarksljóma sjónvarpsins í sínu bjartasta ástandi þegar kveikt er á því,
 - fyrir sjónvarpsskjái skal til viðbótar gefa lýsingu á viðeigandi einkennum rásveljarans sem notaður er til mælinga,
 - c) fyrir hvern reiðuham eða þann ham þar sem slökkt er:
 - gögn um aflþörf í vöttum með tveimur aukastöfum,
 - mæliaðferðina sem var notuð,
 - lýsingu á því hvernig hamurinn var valinn eða forritaður,
 - röð atburða þar til sjónvarpið skiptir sjálfkrafa úr einum ham yfir í annan,
 - d) fyrir sjálfvirka skiptingu í aflminni ham:

hversu lengi ástand þar sem kveikt er á sjónvarpinu varir áður en sjónvarpið skiptir sjálfkrafa í reiðuham eða þann ham þegar slökkt er á því eða annað ástand, án þess að farið sé yfir gildandi kröfur um aflþörf þegar slökkt er á sjónvarpinu eða það er í reiðuham,
 - e) fyrir hættuleg efni:

ef sjónvarpið inniheldur kvikasilfur eða blý: kvikasilfursinnihald sem X,X mg og að blý sé fyrir hendi.
2. Frá 20. ágúst 2010:

Eftirfarandi upplýsingar skulu gerðar aðgengilegar öllum á vefsetrum með opnum aðgangi:

 - gögn um aflþörf í vöttum þegar kveikt er á tæki, með einum aukastaf fyrir aflmælingar upp að 100 vöttum og gögn námunduð að næstu heilu tölu fyrir aflmælingar yfir 100 vöttum,
 - gögn um aflþörf í vöttum í reiðuham og/eða þegar slökkt er með tveimur aukastöfum,
 - fyrir sjónvörp án skylduvalmyndar: hlutfall hámarksljóma í hundraðshlutum þegar kveikt er á sjónvarpinu með þeim stillingum sem koma frá framleiðanda og hámarksljóma í bjartasta ástandi sjónvarpsins þegar kveikt er á því, námundað að næstu heilu tölu,
 - fyrir sjónvörp með skylduvalmynd: hlutfall hámarksljóma heimilisstillingar í hundraðshlutum og hámarksljóma sjónvarpsins í sínu bjartasta ástandi þegar kveikt er á því, námundað að næstu heilu tölu,
 - ef sjónvarpið inniheldur kvikasilfur eða blý: kvikasilfursinnihald sem X,X mg og að blý sé fyrir hendi.

*II. VIÐAUKI***MÆLINGAR****1. Mælingar á aflþörf þegar kveikt er á tæki**

Mælingar á aflþörfinni sem um getur í 1. hluta I. viðauka skulu uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

- a) Mælingar skulu gerðar með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndra mæliaðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni.
- b) Við mælingu á aflþörf sjónvarps þegar kveikt er á því skulu stillingar sjónvarpsins vera eftirfarandi:
 - Sjónvörp án skylduvalmyndar: aflþörfin sem um getur í 1. og 2. lið skal mæld þegar kveikt er á sjónvarpinu með þeim stillingum sem koma frá framleiðanda, þ.e.a.s. birtustilling sjónvarpsins skal vera sú sem framleiðandi ákveður fyrir endanlegan notanda.
 - Sjónvörp með skylduvalmynd: aflþörfin sem um getur í 1. og 2. lið skal mæld í heimilisstillingu.
 - Sjónvarpsskjái án skylduvalmyndar: sjónvarpsskjáinn skal tengdur við viðeigandi rásveljara. Aflþörfin sem um getur í 1. og 2. lið skal mæld þegar kveikt er á sjónvarpinu með þeim stillingum sem koma frá framleiðanda, þ.e.a.s. birtustilling sjónvarpsins skal vera sú sem framleiðandi ákveður fyrir endanlegan notanda. Aflþörf rásveljarans skiptir ekki máli við mælingu á aflþörf sjónvarpsskjásins þegar kveikt er á honum.
 - Sjónvarpsskjái með skylduvalmynd: sjónvarpsskjáinn skal tengdur við viðeigandi rásveljara. Aflþörfin sem um getur í 1. og 2. lið skal ákvörðuð í heimilisstillingu.
- c) Almenn skilyrði:
 - Mælingar skulu gerðar við umhverfishita sem er 23 °C +/- 5 °C.
 - Mælingar skulu gerðar með virku myndmerki sem svarar til efnis dæmigerðar sjónvarpsútsendingar. Mæla skal meðal aflþörf í 10 mínútur samfellt.
 - Mælingar skulu gerðar eftir að slökkt hefur verið á sjónvarpinu í a.m.k. 1 klukkustund og strax þar á eftir kveikt á því í a.m.k. 1 klukkustund og skal lokið áður en að kveikt hefur verið á sjónvarpinu í 3 klukkustundir að hámarki. Viðeigandi myndmerki skal sýnt allan tímann meðan kveikt er á tækinu. Hvað varðar sjónvörp sem vitað er að ná stöðugu ástandi innan 1 klukkustundar má minnka þennan tíma ef hægt er að sýna fram á að niðurstöður mælinganna víkja ekki meira en 2% frá þeim niðurstöðum sem annars fengjast á þeim tíma sem hér er lýst.
 - Mælingar skulu gerðar með óvissu sem er 2% eða minni við 95% öryggisstig.
 - Mælingar skulu gerðar eftir að sjálfvirk birtustilling hefur verið gerð óvirk sé hún til staðar. Ef sjálfvirk birtustilling er til staðar og ekki er hægt að gera hana óvirka skulu mælingar framkvæmdar þannig að ljósið fari beint inn í umhverfisljósnefann og sé 300 lúx eða meira.

2. Mælingar á aflþörf í reiðuhum/þegar slökkt er á sjónvarpi

Mælingar á aflþörfinni sem um getur í 2. hluta I. viðauka skulu uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

- a) Aflþörfin, sem um getur í a- og b-lið 1. liðar og a- og b-lið 2. liðar, skal mæld með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndra mæliaðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni.
- b) Mælingar á afli sem er 0,50 W eða meira skulu gerðar með óvissu sem er 2% eða minni við 95% öryggisstig. Mælingar á afli sem er minna en 0,50 W skulu gerðar með óvissu sem er 0,01 W eða minna við 95% öryggisstig.

3. Mælingar á hámarksljóma

Mælingar á hámarksljóma eins og um getur í 4. hluta I. viðauka skulu uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

- a) Mælingar skulu gerðar með áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndra mæliaðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni.
 - b) Mælingar á hámarksljóma skulu gerðar með ljómamæli sem mælir þann hluta skjásins sem sýnir (100%) hvíta mynd og er hluti af prófunarmynstri, sem notað er fyrir heilskjásprófun, sem fer ekki yfir meðalmyndgildið (APL) þar sem afltakmörkun á sér stað í ljómastýrikerfi skjásins.
 - c) Mælingar á ljómahlutfallinu skulu gerðar án þess að breyta mælipunkti ljómamælisins á skjánum meðan skipt er á milli þeirra stillinga sem um getur í 4. hluta I. viðauka.
-

III. VIÐAUKI

SANNPRÓFUNARAÐFERÐ

Við markaðseftirlit það sem um getur í 2. mgr. 3. gr. tilskipunar 2005/32/EB skulu yfirvöld í aðildarríkjunum beita eftirfarandi sannprófunaraðferð að því er varðar kröfurnar sem settar eru fram í I. viðauka.

1. Yfirvöld í aðildarríkinu skulu prófa eitt sjónvarp.
2. Tegundin skal teljast uppfylla ákvæði I. viðauka að því tilskildu að:
 - a) niðurstaða mælinga á aflþörf þegar kveikt er á sjónvarpinu fari ekki meira en 7% yfir gildandi viðmiðunarmörk sem sett eru fram í 1. og 2. lið í 1. hluta, og
 - b) niðurstaða mælinga í reiðuham/þegar slökkt er á sjónvarpinu, eftir því sem við á, fari ekki meira en 0,10 W yfir gildandi viðmiðunarmörk sem sett eru fram í a- og b-lið 1. liðar og a- og b-lið 2. liðar í 2. hluta I. viðauka og
 - c) niðurstaða mælingar á hlutfalli hámarksljóma sem sett er fram í 3. hluta I. viðauka fari ekki niður fyrir 60%.
3. Ef niðurstöðurnar sem um getur í a-, b- eða c-lið 2. liðar fást ekki skal prófa þrjár einingar til viðbótar af sömu tegund.
4. Þegar búið er að prófa þrjár einingar til viðbótar af sömu tegund telst tegundin uppfylla kröfurnar sem settar eru fram í I. viðauka að því tilskildu að:
 - a) meðaltal niðurstaðna síðastnefndu eininganna þriggja, að því er varðar aflþörf þegar kveikt er á þeim, fari ekki meira en 7% yfir gildandi viðmiðunarmörk sem sett eru fram í 1. og 2. lið í 1. hluta I. viðauka og
 - b) meðaltal niðurstaðna síðastnefndu eininganna þriggja, að því er varðar mælingar í reiðuham/í ham þar sem slökkt er á þeim, eftir því sem við á, fari ekki meira en 0,10 W yfir gildandi viðmiðunarmörk sem sett eru fram í a- og b-lið 1. liðar og a- og b-lið 2. liðar í 2. hluta I. viðauka og
 - c) meðaltal niðurstaðna síðastnefndu eininganna þriggja að því er varðar hlutfall hámarksljóma sem sett er fram í 3. hluta I. viðauka fari ekki niður fyrir 60%.
5. Ef niðurstöðurnar, sem um getur í a-, b- og c-lið 4. liðar, fást ekki telst tegundin ekki uppfylla kröfurnar.
6. Yfirvöld í aðildarríkjunum skulu, í þeim tilgangi að kanna samræmi við kröfurnar, beita aðferðinni sem um getur í II. viðauka og áreiðanlegum, nákvæmum og samanburðarnákvæmum mæliaðferðum sem taka tillit til almennt viðurkenndra mæliaðferða sem byggja á nýjustu og fullkomnustu tækni, þ.m.t. aðferðir sem kveðið er á um í skjölum sem tilvísunarnúmer hafa verið birt fyrir í þeim tilgangi í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

*IV. VIÐAUKI***Skrá yfir vörur sem nota orku og falla undir 3. lið i. viðauka við reglugerð (eb) nr. 1275/2008**

Útvarpstæki

Myndtökuvél

Myndbandsupptökutæki

Hi-fi-upptökutæki

Magnarar

Heimabíókerfi

Hljóðfæri

og annar búnaður sem er notaður til hljóð- eða myndupptöku eða -flutnings, þ.m.t. merki eða annars konar tækni við dreifingu hljóðs og myndar en með fjarskiptum, að undanskildum sjónvörpum eins og þau eru skilgreind í reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 642/2009.
